നമോ തസ്സ ഭഗവതോ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ

വിനയപിടകേ

മഹാവഗ്ഗപാളി

൧. മഹാഖന്ധകോ

൧. ബോധികഥാ

൧. [ഉദാ॰ ൧ ആദയോ] തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ഉരുവേലായം വിഹരതി നജ്ജാ നേരഞ്ജരായ തീരേ ബോധിരുക്ഖമൂലേ പഠമാഭിസമ്ബുദ്ധോ. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബോധിരുക്ഖമൂലേ സത്താഹം ഏകപല്ലങ്കേന നിസീദി വിമുത്തിസുഖപടിസംവേദീ [വിമുത്തിസുഖം പടിസംവേദീ (ക॰)]. അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പഠമം യാമം പടിച്ചസമുപ്പാദം അനുലോമപടിലോമം മനസാകാസി - ''അവിജ്ജാപച്ചയാ സങ്ഖാരാ, സങ്ഖാരപച്ചയാ വിഞ്ഞാണം, വിഞ്ഞാണപച്ചയാ നാമരൂപം, നാമരൂപപച്ചയാ സളായതനം, സളായതനപച്ചയാ ഫസ്സോ, ഫസ്സപച്ചയാ വേദനാ, വേദനാപച്ചയാ തണ്ഹാ, തണ്ഹാപച്ചയാ ഉപാദാനം, ഉപാദാനപച്ചയാ ഭവോ, ഭവപച്ചയാ ജാതി, ജാതിപച്ചയാ ജരാമരണം സോകപരിദേവദുക്ഖദോമനസ്സുപായാസാ സമ്ഭവന്തി - ഏവമേതസ്സ കേവലസ്സ ദുക്ഖക്ഖന്ധസ്സ സമുദയോ ഹോതി. ''അവിജ്ജായത്വേവ അസേസവിരാഗനിരോധാ സങ്ഖാരനിരോധോ, സങ്ഖാരനിരോധാ വിഞ്ഞാണനിരോധോ, വിഞ്ഞാണനിരോധാ നാമരൂപനിരോധോ, നാമരൂപനിരോധാ സളായതനനിരോധോ, സളായതനനിരോധാ ഫസ്സനിരോധോ, ഫസ്സനിരോധാ വേദനാനിരോധോ, വേദനാനിരോധാ തണ്ഹാനിരോധോ, തണ്ഹാനിരോധാ ഉപാദാനനിരോധോ , ഉപാദാനനിരോധാ ഭവനിരോധോ, ഭവനിരോധാ ജാതിനിരോധോ, ജാതിനിരോധാ ജരാമരണം സോകപരിദേവദുക്ഖദോമനസ്സുപായാസാ നിരുജ്ഝന്തി - ഏവമേതസ്സ കേവലസ്സ ദുക്ഖക്ഖന്ധസ്സ നിരോധോ ഹോതീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

''യദാ ഹവേ പാതുഭവന്തി ധമ്മാ;
ആതാപിനോ ഝായതോ ബ്രാഹ്മണസ്സ;
അഥസ്സ കങ്ഖാ വപയന്തി സബ്ബാ;
യതോ പജാനാതി സഹേതുധമ്മ''ന്തി.

൨. [ഉദാ॰ ൨] അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ മജ്ഝിമം യാമം പടിച്ചസമുപ്പാദം അനുലോമപടിലോമം മനസാകാസി - ''അവിജ്ജാപച്ചയാ സങ്ഖാരാ, സങ്ഖാരപച്ചയാ വിഞ്ഞാണം, വിഞ്ഞാണപച്ചയാ നാമരൂപം...പേ॰... ഏവമേതസ്സ കേവലസ്സ ദുക്ഖക്ഖന്ധസ്സ സമുദയോ ഹോതീ...പേ॰... നിരോധോ ഹോതീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

“യദാ ഹവേ പാതുഭവന്തി ധമ്മാ;
ആതാപിനോ ഝായതോ ബ്രാഹ്മണസ്സ;
അഥസ്സ കങ്ഖാ വപയന്തി സബ്ബാ;
യതോ ഖയം പച്ചയാനം അവേദീ”തി.

൩. [ഉദാ॰ ൩] അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ഛിമം യാമം പടിച്ചസമുപ്പാദം അനുലോമപടിലോമം മനസാകാസി - “അവിജ്ജാപച്ചയാ സങ്ഖാരാ, സങ്ഖാരപച്ചയാ വിഞ്ഞാണം, വിഞ്ഞാണപച്ചയാ നാമരൂപം...പേ॰... ഏവമേതസ്സ കേവലസ്സ ദുക്ഖക്ഖന്ധസ്സ സമുദയോ ഹോതി...പേ॰... നിരോധോ ഹോതീ”തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

“യദാ ഹവേ പാതുഭവന്തി ധമ്മാ;
ആതാപിനോ ഝായതോ ബ്രാഹ്മണസ്സ;
വിധൂപയം തിട്ഠതി മാരസേനം;
സൂരിയോവ [സുരിയോവ (സീ॰ സ്യാ॰ കം॰)] ഓഭാസയമന്തലിക്ഖ”ന്തി.

ബോധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨. അജപാലകഥാ

൪. [ഉദാ॰ ൪] അഥ ഖോ ഭഗവാ സത്താഹസ്സ അച്ചയേന തമ്ഹാ സമാധിമ്ഹാ വുട്ഠഹിത്വാ ബോധിരുക്ഖമൂലാ യേന അജപാലനിഗ്രോധോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അജപാലനിഗ്രോധമൂലേ സത്താഹം ഏകപല്ലങ്കേന നിസീദി വിമുത്തിസുഖപടിസംവേദീ. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഹുംഹുങ്കജാതികോ ബ്രാഹ്മണോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി. ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദി. സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കിത്താവതാ നു ഖോ, ഭോ ഗോതമ, ബ്രാഹ്മണോ ഹോതി, കതമേ ച പന ബ്രാഹ്മണകരണാ [ബ്രാഹ്മണകാരകാ (ക॰) ബ്രാഹ്മണകരാണാ (?)] ധമ്മാ”തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[നേത്തി॰ ൧൦൩] യോ ബ്രാഹ്മണോ ബാഹിതപാപധമ്മോ;
നിഹുംഹുങ്കോ നിക്കസാവോ യതത്തോ;
വേദന്തഗൂ വുസിതബ്രഹ്മചരിയോ;
ധമ്മേന സോ ബ്രഹ്മവാദം വദേയ്യ;
യസ്സുസ്സദാ നത്ഥി കുഹിഞ്ചി ലോകേ”തി.

അജപാലകഥാ നിട്ഠിതാ.

൩. മുചലിന്ദകഥാ

൫. [ഉദാ॰ ႃႃ] അഥ ഖോ ഭഗവാ സത്താഹസ്സ അച്ചയേന തമ്ഹാ സമാധിമ്ഹാ വുട്ഠഹിത്വാ അജപാലനിഗ്രോധമൂലാ യേന മുചലിന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ മുചലിന്ദമൂലേ സത്താഹം ഏകപല്ലങ്കേന നിസീദി വിമുത്തിസുഖപടിസംവേദീ. തേന ഖോ പന സമയേന മഹാ അകാലമേഘോ ഉദപാദി, സത്താഹവദ്ദലികാ സീതവാതദുദ്ദിനീ. അഥ ഖോ മുചലിന്ദോ നാഗരാജാ സകഭവനാ നിക്ഖമിത്വാ ഭഗവതോ കായം സത്തക്ഖത്തും ഭോഗേഹി പരിക്ഖിപിത്വാ ഉപരിമുദ്ധനി മഹന്തം ഫണം കരിത്വാ അട്ഠാസി - ''മാ ഭഗവന്തം സീതം, മാ ഭഗവന്തം ഉണ്ഹം, മാ ഭഗവന്തം ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സോ''തി [...സിരിം സപ... (സീ॰ സ്യാ॰ കം॰)]. അഥ ഖോ മുചലിന്ദോ നാഗരാജാ സത്താഹസ്സ അച്ചയേന വിദ്ധം വിഗതവലാഹകം ദേവം വിദിത്വാ ഭഗവതോ കായാ ഭോഗേ വിനിവേഠേത്വാ സകവണ്ണം പടിസംഹരിത്വാ മാണവകവണ്ണം അഭിനിമ്മിനിത്വാ ഭഗവതോ പുരതോ അട്ഠാസി പഞ്ജലികോ ഭഗവന്തം നമസ്സമാനോ. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[കഥാ॰ ႃႃႃ കഥാവത്ഥുപാളിയമ്പി]''സുഖോ വിവേകോ തുട്ഠസ്സ, സുതധമ്മസ്സ പസ്സതോ;
അബ്യാപജ്ജം സുഖം ലോകേ, പാണഭൂതേസു സംയമോ.

[കഥാ॰ ႃႃႃ കഥാവത്ഥുപാളിയമ്പി]''സുഖാ വിരാഗതാ ലോകേ, കാമാനം സമതിക്കമോ;
അസ്മിമാനസ്സ യോ വിനയോ, ഏതം വേ പരമം സുഖ''ന്തി.

മുചലിന്ദകഥാ നിട്ഠിതാ.

ᏥႷ. രാജായതനകഥാ

൬. അഥ ഖോ ഭഗവാ സത്താഹസ്സ അച്ചയേന തമ്ഹാ സമാധിമ്ഹാ വുട്ഠഹിത്വാ മുചലിന്ദമൂലാ യേന രാജായതനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജായതനമൂലേ സത്താഹം ഏകപല്ലങ്കേന നിസീദി വിമുത്തിസുഖപടിസംവേദീ. തേന ഖോ പന സമയേന തപുസ്സ [തപസ്സു (സീ॰)] ഭല്ലികാ വാണിജാ ഉക്കലാ തം ദേസം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അഥ ഖോ തപുസ്സഭല്ലികാനം വാണിജാനം ഞാതിസാലോഹിതാ ദേവതാ തപുസ്സഭല്ലികേ വാണിജേ ഏതദവോച - ''അയം, മാരിസാ, ഭഗവാ രാജായതനമൂലേ വിഹരതി പഠമാഭിസമ്ബുദ്ധോ; ഗച്ഛഥ തം ഭഗവന്തം മന്ഥേന ച മധുപിണ്ഡികായ ച പതിമാനേഥ; തം വോ ഭവിസ്സതി ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ''തി. അഥ ഖോ തപുസ്സഭല്ലികാ വാണിജാ മന്ഥഞ്ച മധുപിണ്ഡികഞ്ച ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ തപുസ്സഭല്ലികാ വാണിജാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''പടിഗ്ഗണ്ഹാതു നോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ മന്ഥഞ്ച മധുപിണ്ഡികഞ്ച, യം അമ്ഹാകം അസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''ന ഖോ തഥാഗതാ ഹത്ഥേസു പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യം മന്ഥഞ്ച മധുപിണ്ഡികഞ്ചാ''തി? അഥ ഖോ ചത്താരോ മഹാരാജാനോ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ചതുദ്ദിസാ ചത്താരോ സേലമയേ പത്തേ ഭഗവതോ ഉപനാമേസും - ''ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മന്ഥഞ്ച മധുപിണ്ഡികഞ്ചാ''തി. പടിഗ്ഗഹേസി

ഭഗവാ പച്ചഗ്ഘേ സേലമയേ പത്തേ മന്ഥഞ്ച മധുപിണ്ഡികഞ്ച, പടിഗ്ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജി. അഥ ഖോ തപുസ്സഭല്ലികാ വാണിജാ ഭഗവന്തം ഓനീതപത്തപാണിം വിദിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം (ഓനീതപത്തപാണിം വിദിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം) [( ) സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി] ഏതദവോചും - "ഏതേ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമ ധമ്മഞ്ച, ഉപാസകേ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതേ സരണം ഗതേ"തി. തേ ച ലോകേ പഠമം ഉപാസകാ അഹേസും ദ്വേവാചികാ.

രാജായതനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൫. ബ്രഹ്മയാചനകഥാ

൭. [അയം ബ്രഹ്മയാചനകഥാ ദീ॰ നി॰ ൨.൬൪ ആദയോ; മ॰ നി॰ ൧.൨൮൧ ആദയോ; മ॰ നി॰ ൨.൩൩൬ ആദയോ; സം॰ നി॰ ൧.൧൭൨ ആദയോ] അഥ ഖോ ഭഗവാ സത്താഹസ്സ അച്ചയേന തമ്ഹാ സമാധിമ്ഹാ വുട്ഠഹിത്വാ രാജായതനമൂലാ യേന അജപാലനിഗ്രോധോ തേനുപസങ്കമി. തത്ര സുദം ഭഗവാ അജപാലനിഗ്രോധമൂലേ വിഹരതി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - "അധിഗതോ ഖോ മ്യായം ധമ്മോ ഗമ്ഭീരോ ദുദ്ദസോ ദുരനുബോധോ സന്തോ പണീതോ അതക്കാവചരോ നിപുണോ പണ്ഡിതവേദനീയോ. ആലയരാമാ ഖോ പനായം പജാ ആലയരതാ ആലയസമ്മുദിതാ. ആലയരാമായ ഖോ പന പജായ ആലയരതായ ആലയസമ്മുദിതായ ദുദ്ദസം ഇദം ഠാനം യദിദം ഇദപ്പച്ചയതാപടിച്ചസമുപ്പാദോ; ഇദമ്പി ഖോ ഠാനം സുദുദ്ദസം യദിദം സബ്ബസങ്ഖാരസമഥോ സബ്ബൂപധിപടിനിസ്സഗ്ഗോ തണ്ഹാക്ഖയോ വിരാഗോ നിരോധോ നിബ്ബാനം. അഹഞ്ചേവ ഖോ പന ധമ്മം ദേസേയ്യം, പരേ ച മേ ന ആജാനേയ്യും, സോ മമസ്സ കിലമഥോ, സാ മമസ്സ വിഹേസാ"തി. അപിസ്സു ഭഗവന്തം ഇമാ അനച്ഛരിയാ ഗാഥായോ പടിഭംസു പുബ്ബേ അസ്സുതപുബ്ബാ -

"കിച്ഛേന മേ അധിഗതം, ഹലം ദാനി പകാസിതും;
രാഗദോസപരേതേഹി, നായം ധമ്മോ സുസമ്ബുധോ.

"പടിസോതഗാമിം നിപുണം, ഗമ്ഭീരം ദുദ്ദസം അണും;
രാഗരത്താ ന ദക്ഖന്തി, തമോഖന്ധേന ആവുടാ [ആവടാ (സീ॰)]"തി.

ഇതിഹ ഭഗവതോ പടിസഞ്ചിക്ഖതോ അപ്പോസ്സുക്കതായ ചിത്തം നമതി, നോ ധമ്മദേസനായ.

൮. അഥ ഖോ ബ്രഹ്മുനോ സഹമ്പതിസ്സ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ഏതദഹോസി - "നസ്സതി വത ഭോ ലോകോ, വിനസ്സതി വത ഭോ ലോകോ, യത്ര ഹി നാമ തഥാഗതസ്സ അരഹതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധസ്സ അപ്പോസ്സുക്കതായ ചിത്തം നമതി [നമിസ്സതി (?)], നോ ധമ്മദേസനായാ"തി. അഥ ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ ഏവമേവ - ബ്രഹ്മലോകേ അന്തരഹിതോ ഭഗവതോ പുരതോ പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം

കരിത്വാ ദക്ഖിണജാണുമണ്ഡലം പഥവിയം നിഹന്ത്വാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ദേസേതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മം, ദേസേതു സുഗതോ ധമ്മം. സന്തി സത്താ അപ്പരജക്ഖജാതികാ, അസ്സവനതാ ധമ്മസ്സ പരിഹായന്തി , ഭവിസ്സന്തി ധമ്മസ്സ അഞ്ഞാതാരോ"തി. ഇദമവോച ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി, ഇദം വത്വാന അഥാപരം ഏതദവോച -

"പാതുരഹോസി മഗധേസു പുബ്ബേ;
ധമ്മോ അസുദ്ധോ സമലേഹി ചിന്തിതോ;
അപാപുരേതം [അവാപുരേതം (സീ॰)] അമതസ്സ ദ്വാരം;
സുണന്തു ധമ്മം വിമലേനാനുബുദ്ധം.

"സേലേ യഥാ പബ്ബതമുദ്ധനിട്ഠിതോ;
യഥാപി പസ്സേ ജനതം സമന്തതോ;
തഥൂപമം ധമ്മമയം സുമേധ;
പാസാദമാരുയ്ഹ സമന്തചക്ഖു;
സോകാവതിണ്ണം ജനതമപേതസോകോ;
അവേക്ഖസ്സു ജാതിജരാഭിഭൂതം.

"ഉട്ഠേഹി വീര വിജിതസങ്ഗാമ;
സത്ഥവാഹ അണണ [അനണ (ക॰)] വിചര ലോകേ;
ദേസസ്സു [ദേസേതു (ക॰)] ഭഗവാ ധമ്മം;
അഞ്ഞാതാരോ ഭവിസ്സന്തീ"തി.

[[ ] സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി, മൂലപണ്ണാസകേസു പാസരാസിസുത്തേ ബ്രഹ്മയാചനാ സകിം യേവ ആഗതാ] [ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ ബ്രഹ്മാനം സഹമ്പതിം ഏതദവോച - "മയ്ഹമ്പി ഖോ, ബ്രഹ്മേ, ഏതദഹോസി - 'അധിഗതോ ഖോ മ്യായം ധമ്മോ ഗമ്ഭീരോ ദുദ്ദസോ ദുരനുബോധോ സന്തോ പണീതോ അതക്കാവചരോ നിപുണോ പണ്ഡിതവേദനീയോ. ആലയരാമാ ഖോ പനായം പജാ ആലയരതാ ആലയസമ്മുദിതാ. ആലയരാമായ ഖോ പന പജായ ആലയരതായ ആലയസമ്മുദിതായ ദുദ്ദസം ഇദം ഠാനം യദിദം ഇദപ്പച്ചയതാപടിച്ചസമുപ്പാദോ; ഇദമ്പി ഖോ ഠാനം സുദുദ്ദസം യദിദം സബ്ബസങ്ഖാരസമഥോ സബ്ബൂപധിപടിനിസ്സഗ്ഗോ തണ്ഹാക്ഖയോ വിരാഗോ നിരോധോ നിബ്ബാനം. അഹഞ്ചേവ ഖോ പന ധമ്മം ദേസേയ്യം, പരേ ച മേ ന ആജാനേയ്യും, സോ മമസ്സ കിലമഥോ, സാ മമസ്സ വിഹേസാ'തി. അപിസ്സു മം, ബ്രഹ്മേ, ഇമാ അനച്ഛരിയാ ഗാഥായോ പടിഭംസു പുബ്ബേ അസ്സുതപുബ്ബാ -

'കിച്ഛേന മേ അധിഗതം, ഹലം ദാനി പകാസിതും;
രാഗദോസപരേതേഹി, നായം ധമ്മോ സുസമ്ബുധോ.

'പടിസോതഗാമിം നിപുണം, ഗമ്ഭീരം ദുദ്ദസം അണും;
രാഗരത്താ ന ദക്ഖന്തി, തമോഖന്ധേന ആവുടാ'തി.

ഇതിഹ മേ, ബ്രഹ്മേ, പടിസഞ്ചിക്ഖതോ അപ്പോസ്സുക്കതായ ചിത്തം നമതി നോ ധമ്മദേസനായാ"തി.

ദുതിയമ്പി ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ദേസേതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മം, ദേസേതു സുഗതോ ധമ്മം; സന്തി സത്താ അപ്പരജക്ഖജാതികാ, അസ്സവനതാ ധമ്മസ്സ പരിഹായന്തി, ഭവിസ്സന്തി ധമ്മസ്സ അഞ്ഞാതാരോ''തി. ഇദമവോച ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി, ഇദം വത്വാന അഥാപരം ഏതദവോച -

''പാതുരഹോസി മഗധേസു പുബ്ബേ;
ധമ്മോ അസുദ്ധോ സമലേഹി ചിന്തിതോ;
അപാപുരേതം അമതസ്സ ദ്വാരം;
സുണന്തു ധമ്മം വിമലേനാനുബുദ്ധം.

''സേലേ യഥാ പബ്ബതമുദ്ധനിട്ഠിതോ;
യഥാപി പസ്സേ ജനതം സമന്തതോ;
തഥൂപമം ധമ്മമയം സുമേധ;
പാസാദമാരുയ്ഹ സമന്തചക്ഖു;
സോകാവതിണ്ണം ജനതമപേതസോകോ;
അവേക്ഖസ്സു ജാതിജരാഭിഭൂതം.

''ഉട്ഠേഹി വീര വിജിതസങ്ഗാമ;
സത്ഥവാഹ അണണ വിചര ലോകേ;
ദേസസ്സു ഭഗവാ ധമ്മം;
അഞ്ഞാതാരോ ഭവിസ്സന്തീ''തി.

ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ ബ്രഹ്മാനം സഹമ്പതിം ഏതദവോച - ''മയ്ഹമ്പി ഖോ, ബ്രഹ്മേ, ഏതദഹോസി - 'അധിഗതോ ഖോ മ്യായം ധമ്മോ ഗമ്ഭീരോ ദുദ്ദസോ ദുരനുബോധോ സന്തോ പണീതോ അതക്കാവചരോ നിപുണോ പണ്ഡിതവേദനീയോ. ആലയരാമാ ഖോ പനായം പജാ ആലയരതാ ആലയസമ്മുദിതാ. ആലയരാമായ ഖോ പന പജായ ആലയരതായ ആലയസമ്മുദിതായ ദുദ്ദസം ഇദം ഠാനം യദിദം ഇദപ്പച്ചയതാപടിച്ചസമുപ്പാദോ; ഇദമ്പി ഖോ ഠാനം സുദുദ്ദസം യദിദം സബ്ബസങ്ഖാരസമഥോ സബ്ബൂപധിപടിനിസ്സഗ്ഗോ തണ്ഹാക്ഖയോ വിരാഗോ നിരോധോ നിബ്ബാനം. അഹഞ്ചേവ ഖോ പന ധമ്മം ദേസേയ്യം, പരേ ച മേ ന ആജാനേയ്യും, സോ മമസ്സ കിലമഥോ, സാ മമസ്സ വിഹേസാ'തി. അപിസ്സു മം, ബ്രഹ്മേ, ഇമാ അനച്ഛരിയാ ഗാഥായോ പടിഭംസു പുബ്ബേ അസ്സുതപുബ്ബാ -

'കിച്ഛേന മേ അധിഗതം, ഹലം ദാനി പകാസിതും;
രാഗദോസപരേതേഹി, നായം ധമ്മോ സുസമ്ബുധോ.

'പടിസോതഗാമിം നിപുണം, ഗമ്ഭീരം ദുദ്ദസം അണും;
രാഗരത്താ ന ദക്ഖന്തി, തമോഖന്ധേന ആവുടാ'തി.

ഇതിഹ മേ, ബ്രഹ്മേ, പടിസഞ്ചിക്ഖതോ അപ്പോസ്സുക്കതായ ചിത്തം നമതി, നോ ധമ്മദേസനായാ''തി.

തതിയമ്പി ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ദേസേതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മം, ദേസേതു സുഗതോ ധമ്മം. സന്തി സത്താ

അപ്പരജക്ഖജാതികാ, അസ്സവനതാ ധമ്മസ്സ പരിഹായന്തി, ഭവിസ്സന്തി ധമ്മസ്സ അഞ്ഞാതാരോ''തി. ഇദമവോച ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി, ഇദം വത്വാന അഥാപരം എതദവോച -

''പാതുരഹോസി മഗധേസു പുബ്ബേ;
ധമ്മോ അസുദ്ധോ സമലേഹി ചിന്തിതോ;
അപാപുരേതം അമതസ്സ ദ്വാരം;
സുണന്തു ധമ്മം വിമലേനാനുബുദ്ധം.

''സേലേ യഥാ പബ്ബതമുദ്ധനിട്ഠിതോ;
യഥാപി പസ്സേ ജനതം സമന്തതോ;
തഥൂപമം ധമ്മമയം സുമേധ;
പാസാദമാരുയ്ഹ സമന്തചക്ഖു;
സോകാവതിണ്ണം ജനതമപേതസോകോ;
അവേക്ഖസ്സു ജാതിജരാഭിഭൂതം.

''ഉട്ഠേഹി വീര വിജിതസങ്ഗാമ;
സത്ഥവാഹ അണണ വിചര ലോകേ;
ദേസസ്സു ഭഗവാ ധമ്മം;
അഞ്ഞാതാരോ ഭവിസ്സന്തീ''തി.

൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബ്രഹ്മുനോ ച അജ്ഝേസനം വിദിത്വാ സത്തേസു ച കാരുഞ്ഞതം പടിച്ച ബുദ്ധചക്ഖുനാ ലോകം വോലോകേസി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ ബുദ്ധചക്ഖുനാ ലോകം വോലോകേന്തോ സത്തേ അപ്പരജക്ഖേ മഹാരജക്ഖേ തിക്ഖിന്ദ്രിയേ മുദിന്ദ്രിയേ സ്വാകാരേ ദ്വാകാരേ സുവിഞ്ഞാപയേ ദുവിഞ്ഞാപയേ, അപ്പേകച്ചേ പരലോകവജ്ജഭയദസ്സാവിനേ [ദസ്സാവിനോ (സീ॰ സ്യാ॰ കം॰)] വിഹരന്തേ, അപ്പേകച്ചേ ന പരലോകവജ്ജഭയദസ്സാവിനേ വിഹരന്തേ. സേയ്യഥാപി നാമ ഉപ്പലിനിയം വാ പദുമിനിയം വാ പുണ്ഡരീകിനിയം വാ അപ്പേകച്ചാനി ഉപ്പലാനി വാ പദുമാനി വാ പുണ്ഡരീകാനി വാ ഉദകേ ജാതാനി ഉദകേ സംവഡ്ഢാനി ഉദകാനുഗ്ഗതാനി അന്തോ നിമുഗ്ഗപോസീനി , അപ്പേകച്ചാനി ഉപ്പലാനി വാ പദുമാനി വാ പുണ്ഡരീകാനി വാ ഉദകേ ജാതാനി ഉദകേ സംവഡ്ഢാനി സമോദകം ഠിതാനി, അപ്പേകച്ചാനി ഉപ്പലാനി വാ പദുമാനി വാ പുണ്ഡരീകാനി വാ ഉദകേ ജാതാനി ഉദകേ സംവഡ്ഢാനി ഉദകം അച്ചുഗ്ഗമ്മ ഠിതാനി [തിട്ഠന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)] അനുപലിത്താനി ഉദകേന, ഏവമേവം ഭഗവാ ബുദ്ധചക്ഖുനാ ലോകം വോലോകേന്തോ അദ്ദസ സത്തേ അപ്പരജക്ഖേ മഹാരജക്ഖേ തിക്ഖിന്ദ്രിയേ മുദിന്ദ്രിയേ സ്വാകാരേ ദ്വാകാരേ സുവിഞ്ഞാപയേ ദുവിഞ്ഞാപയേ, അപ്പേകച്ചേ പരലോകവജ്ജഭയദസ്സാവിനേ വിഹരന്തേ, അപ്പേകച്ചേ ന പരലോകവജ്ജഭയദസ്സാവിനേ വിഹരന്തേ; ദിസ്വാന ബ്രഹ്മാനം സഹമ്പതിം ഗാഥായ പച്ചഭാസി -

''അപാരുതാ തേസം അമതസ്സ ദ്വാരാ;
യേ സോതവന്തോ പമുഞ്ചന്തു സദ്ധം;
വിഹിംസസഞ്ഞീ പഗുണം ന ഭാസിം;
ധമ്മം പണീതം മനുജേസു ബ്രഹ്മേ''തി.

അഥ ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി “കതാവകാസോ ഖോമ്ഹി ഭഗവതാ ധമ്മദേസനായാ”തി ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ തത്ഥേവന്തരധായി.

ബ്രഹ്മയാചനകഥാ നിട്ഠിതാ.

ൻ. പഞ്ചവഗ്ഗിയകഥാ

൧൦. [മ॰ നി॰ ൧.൨൮൪ ആദയോ; മ॰ നി॰ ൨.൩൩൯ ആദയോ] അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “കസ്സ നു ഖോ അഹം പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യം? കോ ഇമം ധമ്മം ഖിപ്പമേവ ആജാനിസ്സതീ”തി? അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ആളാരോ കാലാമോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ദീഘരത്തം അപ്പരജക്ഖജാതികോ; യംനൂനാഹം ആളാരസ്സ കാലാമസ്സ പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യം, സോ ഇമം ധമ്മം ഖിപ്പമേവ ആജാനിസ്സതീ”തി. അഥ ഖോ അന്തരഹിതാ ദേവതാ ഭഗവതോ ആരോചേസി - “സത്താഹകാലങ്കതോ, ഭന്തേ, ആളാരോ കാലാമോ”തി. ഭഗവതോപി ഖോ ഞാണം ഉദപാദി - “സത്താഹകാലങ്കതോ ആളാരോ കാലാമോ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “മഹാജാനിയോ ഖോ ആളാരോ കാലാമോ; സചേ ഹി സോ ഇമം ധമ്മം സുണേയ്യ, ഖിപ്പമേവ ആജാനേയ്യാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “കസ്സ നു ഖോ അഹം പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യം? കോ ഇമം ധമ്മം ഖിപ്പമേവ ആജാനിസ്സതീ”തി? അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ഉദകോ [ഉദ്ദകോ (സീ॰ സ്യാ॰)] രാമപുത്തോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ദീഘരത്തം അപ്പരജക്ഖജാതികോ; യംനൂനാഹം ഉദകസ്സ രാമപുത്തസ്സ പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യം, സോ ഇമം ധമ്മം ഖിപ്പമേവ ആജാനിസ്സതീ”തി. അഥ ഖോ അന്തരഹിതാ ദേവതാ ഭഗവതോ ആരോചേസി - “അഭിദോസകാലങ്കതോ, ഭന്തേ, ഉദകോ രാമപുത്തോ”തി. ഭഗവതോപി ഖോ ഞാണം ഉദപാദി - “അഭിദോസകാലങ്കതോ ഉദകോ രാമപുത്തോ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “മഹാജാനിയോ ഖോ ഉദകോ രാമപുത്തോ; സചേ ഹി സോ ഇമം ധമ്മം സുണേയ്യ, ഖിപ്പമേവ ആജാനേയ്യാ”തി

അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “കസ്സ നു ഖോ അഹം പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യം? കോ ഇമം ധമ്മം ഖിപ്പമേവ ആജാനിസ്സതീ”തി? അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “ബഹുകാരാ ഖോ മേ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ, യേ മം പധാനപഹിതത്തം ഉപട്ഠഹിംസു; യംനൂനാഹം പഞ്ചവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം പഠമം ധമ്മം ദേസേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - “കഹം നു ഖോ ഏതരഹി പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തീ”തി? അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ ദിബ്ബേന ചക്ഖുനാ വിസുദ്ധേന അതിക്കന്തമാനുസകേന പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ബാരാണസിയം വിഹരന്തേ ഇസിപതനേ മിഗദായേ. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലായം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ബാരാണസീ തേന ചാരികം പക്കാമി.

൧൧. അദ്ദസാ ഖോ ഉപകോ ആജീവകോ ഭഗവന്തം അന്തരാ ച ഗയം അന്തരാ ച ബോധിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “വിപ്പസന്നാനി ഖോ തേ, ആവുസോ, ഇന്ദ്രിയാനി, പരിസുദ്ധോ ഛവിവണ്ണോ പരിയോദാതോ. കംസി ത്വം, ആവുസോ, ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ? കോ വാ തേ

സത്ഥാ? കസ്സ വാ ത്വം ധമ്മം രോചേസീ”തി? ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ ഉപകം ആജീവകം ഗാഥാഹി അജ്ഝഭാസി -

[ധ॰ പ॰ ൩൫൩; കഥാ॰ ൪൦൫] “സബ്ബാഭിഭൂ സബ്ബവിദൂഹമസ്മി,
സബ്ബേസു ധമ്മേസു അനൂപലിത്തോ;
സബ്ബഞ്ജഹോ തണ്ഹാക്ഖയേ വിമുത്തോ,
സയം അഭിഞ്ഞായ കമുദ്ദിസേയ്യം.

[മി॰ പ॰ ൪.൫.൧൧ മിലിന്ദപഞ്ഹേപി; കഥാ॰ ൪൦൫] “ന മേ ആചരിയോ അത്ഥി, സദിസോ മേ ന വിജ്ജതി;
സദേവകസ്മിം ലോകസ്മിം, നത്ഥി മേ പടിപുഗ്ഗലോ.

[കഥാ॰ ൪൦൫ കഥാവത്ഥുപാളിയമ്പി] “അഹഞ്ഹി അരഹാ ലോകേ,
അഹം സത്ഥാ അനുത്തരോ;
ഏകോമ്ഹി സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ, സീതിഭൂതോസ്മി നിബ്ബുതോ.

[കഥാ॰ ൪൦൫ കഥാവത്ഥുപാളിയമ്പി]“ധമ്മചക്കം പവത്തേതും, ഗച്ഛാമി കാസിനം പുരം;
അന്ധീഭൂതസ്മിം ലോകസ്മിം, ആഹഞ്ഛം [ആഹഞ്ഞിം (ക॰)] അമതദുന്ദുഭി”ന്തി.

യഥാ ഖോ ത്വം, ആവുസോ, പടിജാനാസി, അരഹസി അനന്തജിനോതി.

[കഥാ॰ ൪൦൫ കഥാവത്ഥുപാളിയമ്പി] “മാദിസാ വേ ജിനാ ഹോന്തി, യേ പത്താ ആസവക്ഖയം;
ജിതാ മേ പാപകാ ധമ്മാ, തസ്മാഹമുപക [തസ്മാഹമുപകാ (സീ॰)] ജിനോ”തി.

ഏവം വുത്തേ ഉപകോ ആജീവകോ ഹുപേയ്യപാവുസോതി [ഹുവേയ്യപാവുസോ (സീ॰) ഹുവേയ്യാവുസോ (സ്യാ॰)] വത്വാ സീസം ഓകമ്പേത്വാ ഉമ്മഗ്ഗം ഗഹേത്വാ പക്കാമി.

൧൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ബാരാണസീ ഇസിപതനം മിഗദായോ, യേന പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസംസു ഖോ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം; ദിസ്വാന അഞ്ഞമഞ്ഞം കതികം [ഇദം പദം കേസുചി നത്ഥി] സണ്ഠപേസും - “അയം, ആവുസോ, സമണോ ഗോതമോ ആഗച്ഛതി, ബാഹുല്ലികോ പധാനവിബ്ഭന്തോ ആവത്തോ ബാഹുല്ലായ. സോ നേവ അഭിവാദേതബ്ബോ, ന പച്ചുട്ഠാതബ്ബോ, നാസ്സ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം; അപി ച ഖോ ആസനം ഠപേതബ്ബം, സചേ സോ ആകങ്ഖിസ്സതി നിസീദിസ്സതീ”തി. യഥാ യഥാ ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമതി, തഥാ തഥാ [തഥാ തഥാ തേ (സീ॰ സ്യാ॰)] പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു സകായ കതികായ സണ്ഠാതും . അസണ്ഠഹന്താ ഭഗവന്തം പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ ഏകോ ഭഗവതോ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി, ഏകോ ആസനം പഞ്ഞപേസി, ഏകോ പാദോദകം, ഏകോ പാദപീഠം, ഏകോ പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി. നിസീദി ഭഗവാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ; നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ പാദേ പക്ഖാലേസി.

അപിസ്സു [അപി ച ഖോ (പാസരാസിസുത്ഥ)] ഭഗവന്തം നാമേന ച ആവുസോവാദേന ച സമുദാചരന്തി. ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''മാ, ഭിക്ഖവേ, തഥാഗതം നാമേന ച ആവുസോവാദേന ച സമുദാചരഥ [സമുദാചരിത്ഥ (സീ॰ സ്യാ॰)]. അരഹം, ഭിക്ഖവേ, തഥാഗതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ, ഓദഹഥ, ഭിക്ഖവേ, സോതം, അമതമധിഗതം, അഹമനുസാസാമി, അഹം ധമ്മം ദേസേമി. യഥാനുസിട്ഠം തഥാ പടിപജ്ജമാനാ [യഥാനുസിട്ഠം പടിപജ്ജമാനാ (സ്യാ॰)] നചിരസ്സേവ - യസ്സത്ഥായ കുലപുത്താ സമ്മദേവ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജന്തി തദനുത്തരം - ബ്രഹ്മചരിയപരിയോസാനം ദിട്ഠേവ ധമ്മേ സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ ഉപസമ്പജ്ജ വിഹരിസ്സഥാ''തി. ഏവം വുത്തേ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''തായപി ഖോ ത്വം, ആവുസോ ഗോതമ, ഇരിയായ [ചരിയായ (സ്യാ॰)], തായ പടിപദായ, തായ ദുക്കരകാരികായ നേവജ്ഝഗാ ഉത്തരി മനുസ്സധമ്മാ [ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം (സ്യാ॰ ക॰)] അലമരിയഞാണദസ്സനവിസേസം, കിം പന ത്വം ഏതരഹി, ബാഹുല്ലികോ പധാനവിബ്ഭന്തോ ആവത്തോ ബാഹുല്ലായ, അധിഗമിസ്സസി ഉത്തരി മനുസ്സധമ്മാ അലമരിയഞാണദസ്സനവിസേസ''ന്തി? ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''ന, ഭിക്ഖവേ, തഥാഗതോ ബാഹുല്ലികോ, ന പധാനവിബ്ഭന്തോ, ന ആവത്തോ ബാഹുല്ലായ; അരഹം, ഭിക്ഖവേ, തഥാഗതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ. ഓദഹഥ, ഭിക്ഖവേ, സോതം, അമതമധിഗതം, അഹമനുസാസാമി , അഹം ധമ്മം ദേസേമി. യഥാനുസിട്ഠം തഥാ പടിപജ്ജമാനാ നചിരസ്സേവ - യസ്സത്ഥായ കുലപുത്താ സമ്മദേവ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജന്തി തദനുത്തരം - ബ്രഹ്മചരിയപരിയോസാനം ദിട്ഠേവധമ്മേ സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ ഉപസമ്പജ്ജ വിഹരിസ്സഥാ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും...പേ॰.... ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച...പേ॰.... തതിയമ്പി ഖോ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''തായപി ഖോ ത്വം, ആവുസോ ഗോതമ, ഇരിയായ, തായ പടിപദായ, തായ ദുക്കരകാരികായ നേവജ്ഝഗാ ഉത്തരി മനുസ്സധമ്മാ അലമരിയഞാണദസ്സനവിസേസം, കിം പന ത്വം ഏതരഹി, ബാഹുല്ലികോ പധാനവിബ്ഭന്തോ ആവത്തോ ബാഹുല്ലായ, അധിഗമിസ്സസി ഉത്തരി മനുസ്സധമ്മാ അലമരിയഞാണദസ്സനവിസേസ''ന്തി? ഏവം വുത്തേ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''അഭിജാനാഥ മേ നോ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ഇതോ പുബ്ബേ ഏവരൂപം പഭാവിതമേത''ന്തി [ഭാസിതമേതന്തി (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰) ടീകായോ ഓലോകേതബ്ബാ]? ''നോഹേതം, ഭന്തേ''. അരഹം, ഭിക്ഖവേ, തഥാഗതോ സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ, ഓദഹഥ, ഭിക്ഖവേ, സോതം, അമതമധിഗതം, അഹമനുസാസാമി, അഹം ധമ്മം ദേസേമി. യഥാനുസിട്ഠം തഥാ പടിപജ്ജമാനാ നചിരസ്സേവ - യസ്സത്ഥായ കുലപുത്താ സമ്മദേവ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജന്തി തദനുത്തരംബ്രഹ്മചരിയപരിയോസാനം ദിട്ഠേവധമ്മേ സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ ഉപസമ്പജ്ജ വിഹരിസ്സഥാതി. അസക്ഖി ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ സഞ്ഞാപേതും. അഥ ഖോ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം സുസ്സൂസിംസു, സോതം ഓദഹിംസു, അഞ്ഞാ ചിത്തം ഉപട്ഠാപേസും.

൧൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

“[സം॰ നി॰ ൫.൧൦൮൧ ആദയോ] ദ്വേമേ, ഭിക്ഖവേ , അന്താ പബ്ബജിതേന ന സേവിതബ്ബാ. കതമേ ദ്വേ [ഇദം പദദ്വയം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി]? യോ ചായം കാമേസു കാമസുഖല്ലികാനുയോഗോ ഹീനോ ഗമ്മോ പോഥുജ്ജനികോ അനരിയോ അനത്ഥസംഹിതോ, യോ ചായം അത്തകിലമഥാനുയോഗോ ദുക്ഖോ അനരിയോ അനത്ഥസംഹിതോ. ഏതേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഉഭോ അന്തേ അനുപഗമ്മ, മജ്ഝിമാ പടിപദാ തഥാഗതേന അഭിസമ്ബുദ്ധാ, ചക്ഖുകരണീ ഞാണകരണീ ഉപസമായ അഭിഞ്ഞായ സമ്ബോധായ നിബ്ബാനായ സംവത്തതി. കതമാ ച സാ, ഭിക്ഖവേ, മജ്ഝിമാ പടിപദാ തഥാഗതേന അഭിസമ്ബുദ്ധാ, ചക്ഖുകരണീ ഞാണകരണീ ഉപസമായ അഭിഞ്ഞായ സമ്ബോധായ നിബ്ബാനായ സംവത്തതി? അയമേവ അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ, സേയ്യഥിദം - സമ്മാദിട്ഠി, സമ്മാസങ്കപ്പോ, സമ്മാവാചാ, സമ്മാകമ്മന്തോ, സമ്മാആജീവോ, സമ്മാവായാമോ, സമ്മാസതി, സമ്മാസമാധി. അയം ഖോ സാ, ഭിക്ഖവേ, മജ്ഝിമാ പടിപദാ തഥാഗതേന അഭിസമ്ബുദ്ധാ, ചക്ഖുകരണീ ഞാണകരണീ ഉപസമായ അഭിഞ്ഞായ സമ്ബോധായ നിബ്ബാനായ സംവത്തതി.

൧൪. “ഇദം ഖോ പന, ഭിക്ഖവേ, ദുക്ഖം അരിയസച്ചം. ജാതിപി ദുക്ഖാ, ജരാപി ദുക്ഖാ, ബ്യാധിപി ദുക്ഖോ, മരണമ്പി ദുക്ഖം, അപ്പിയേഹി സമ്പയോഗോ ദുക്ഖോ, പിയേഹി വിപ്പയോഗോ ദുക്ഖോ, യമ്പിച്ഛം ന ലഭതി തമ്പി ദുക്ഖം. സംഖിത്തേന, പഞ്ചുപാദാനക്ഖന്ധാ [പഞ്ചുപാദാനഖന്ധാപി (ക)] ദുക്ഖാ. “ഇദം ഖോ പന, ഭിക്ഖവേ, ദുക്ഖസമുദയം [ഏത്ഥ “ഇദം ദുക്ഖം അരിയസച്ചന്തി ആദീസു ദുക്ഖസമുദയോ ദുക്ഖനിരോധോതി വത്തബ്ബേ ദുക്ഖസമുദയം ദുക്ഖനിരോധന്തി ലിങ്ഗവിപല്ലാസോ തതോ”തി പടിസമ്ഭിദാമഗ്ഗട്ഠകഥായം വുത്തം. വിസുദ്ധിമഗ്ഗടീകായം പന ഉപ്പാദോ ഭയന്തിപാഠവണ്ണനായം “സതിപി ഭിന്നം പദാനം സമാനാധികരണഭാവേ ലിങ്ഗഭേദോ ഗഹിതോ, യഥാ ദുക്ഖസമുദയോ അരിയസച്ച”ന്തി വുത്തം. തേസു ദുക്ഖസമുദയോ അരിയസച്ച”ന്തി സകലിങ്ഗികപാഠോ “ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ച”ന്തി പാളിയാ സമേതി.] അരിയസച്ചം - യായം തണ്ഹാ പോനോബ്ഭവികാ [പോനോഭവികാ (ക॰)] നന്ദീരാഗസഹഗതാ [നന്ദിരാഗസഹഗതാ (സീ॰ സ്യാ॰)] തത്രതത്രാഭിനന്ദിനീ, സേയ്യഥിദം - കാമതണ്ഹാ, ഭവതണ്ഹാ, വിഭവതണ്ഹാ.

“ഇദം ഖോ പന, ഭിക്ഖവേ, ദുക്ഖനിരോധം അരിയസച്ചം - യോ തസ്സായേവ തണ്ഹായ അസേസവിരാഗനിരോധോ, ചാഗോ, പടിനിസ്സഗ്ഗോ, മുത്തി, അനാലയോ. “ഇദം ഖോ പന, ഭിക്ഖവേ, ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചം - അയമേവ അരിയോ അട്ഠങ്ഗികോ മഗ്ഗോ, സേയ്യഥിദം - സമ്മാദിട്ഠി, സമ്മാസങ്കപ്പോ, സമ്മാവാചാ, സമ്മാകമ്മന്തോ, സമ്മാആജീവോ, സമ്മാവായാമോ, സമ്മാസതി, സമ്മാസമാധി.

൧൫. “ഇദം ദുക്ഖം അരിയസച്ചന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി , ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖം അരിയസച്ചം പരിഞ്ഞേയ്യന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖം അരിയസച്ചം പരിഞ്ഞാതന്തി മേ,

ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി.

''ഇദം ദുക്ഖസമുദയം അരിയസച്ചന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖസമുദയം അരിയസച്ചം പഹാതബ്ബന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖസമുദയം അരിയസച്ചം പഹീനന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി.

''ഇദം ദുക്ഖനിരോധം അരിയസച്ചന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖനിരോധം അരിയസച്ചം സച്ഛികാതബ്ബന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖനിരോധം അരിയസച്ചം സച്ഛികതന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി.

''ഇദം ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചം ഭാവേതബ്ബന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി. തം ഖോ പനിദം ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചം ഭാവിതന്തി മേ, ഭിക്ഖവേ, പുബ്ബേ അനനുസ്സുതേസു ധമ്മേസു ചക്ഖും ഉദപാദി, ഞാണം ഉദപാദി, പഞ്ഞാ ഉദപാദി, വിജ്ജാ ഉദപാദി, ആലോകോ ഉദപാദി.

൧൬. ''യാവകീവഞ്ച മേ, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസു ചതൂസു അരിയസച്ചേസു ഏവം തിപരിവട്ടം ദ്വാദസാകാരം യഥാഭൂതം ഞാണദസ്സനം ന സുവിസുദ്ധം അഹോസി, നേവ താവാഹം, ഭിക്ഖവേ, സദേവകേ ലോകേ സമാരകേ സബ്രഹ്മകേ സസ്സമണബ്രാഹ്മണിയാ പജായ സദേവമനുസ്സായ അനുത്തരം സമ്മാസമ്ബോധിം അഭിസമ്ബുദ്ധോതി പച്ചഞ്ഞാസിം. യതോ ച ഖോ മേ, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസു ചതൂസു അരിയസച്ചേസു ഏവം തിപരിവട്ടം ദ്വാദസാകാരം യഥാഭൂതം ഞാണദസ്സനം സുവിസുദ്ധം അഹോസി, അഥാഹം, ഭിക്ഖവേ, സദേവകേ ലോകേ സമാരകേ സബ്രഹ്മകേ സസ്സമണബ്രാഹ്മണിയാ പജായ സദേവമനുസ്സായ അനുത്തരം സമ്മാസമ്ബോധിം അഭിസമ്ബുദ്ധോതി [അഭിസമ്ബുദ്ധോ (സീ॰ സ്യാ॰)] പച്ചഞ്ഞാസിം. ഞാണഞ്ച പന മേ ദസ്സനം ഉദപാദി - അകുപ്പാ മേ വിമുത്തി, അയമന്തിമാ ജാതി, നത്ഥി ദാനി പുനബ്ഭവോ''തി. ഇദമവോച ഭഗവാ അത്തമനാ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ

ഭഗവതോ ഭാസിതം അഭിനന്ദുന്തി [ഇദമവോച...പേ॰... അഭിനന്ദുന്തിവാക്യം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി].

ഇമസ്മിഞ്ച പന വേയ്യാകരണസ്മിം ഭഞ്ഞമാനേ ആയസ്മതോ കോണ്ഡഞ്ഞസ്സ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - "യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം സബ്ബം തം നിരോധധമ്മ"ന്തി.

൧൭. പവത്തിതേ ച പന ഭഗവതാ ധമ്മചക്കേ, ഭുമ്മാ ദേവാ സദ്ദമനുസ്സാവേസും - "ഏതം ഭഗവതാ ബാരാണസിയം ഇസിപതനേ മിഗദായേ അനുത്തരം ധമ്മചക്കം പവത്തിതം, അപ്പടിവത്തിയം സമണേന വാ ബ്രാഹ്മണേന വാ ദേവേന വാ മാരേന വാ ബ്രഹ്മുനാ വാ കേനചി വാ ലോകസ്മി"ന്തി. ഭുമ്മാനം ദേവാനം സദ്ദം സുത്വാ ചാതുമഹാരാജികാ ദേവാ സദ്ദമനുസ്സാവേസും...പേ॰... ചാതുമഹാരാജികാനം ദേവാനം സദ്ദം സുത്വാ താവതിംസാ ദേവാ...പേ॰... യാമാ ദേവാ...പേ॰... തുസിതാ ദേവാ...പേ॰... നിമ്മാനരതീ ദേവാ...പേ॰... പരനിമ്മിതവസവത്തീ ദേവാ...പേ॰... ബ്രഹ്മകായികാ ദേവാ സദ്ദമനുസ്സാവേസും - "ഏതം ഭഗവതാ ബാരാണസിയം ഇസിപതനേ മിഗദായേ അനുത്തരം ധമ്മചക്കം പവത്തിതം അപ്പടിവത്തിയം സമണേന വാ ബ്രാഹ്മണേന വാ ദേവേന വാ മാരേന വാ ബ്രഹ്മുനാ വാ കേനചി വാ ലോകസ്മി"ന്തി. ഇതിഹ, തേന ഖണേന, തേന ലയേന [തേന ലയേനാതി പദദ്വയം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി] തേന മുഹുത്തേന യാവ ബ്രഹ്മലോകാ സദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗച്ഛി. അയഞ്ച ദസസഹസ്സിലോകധാതു സംകമ്പി സമ്പകമ്പി സമ്പവേധി ; അപ്പമാണോ ച ഉളാരോ ഓഭാസോ ലോകേ പാതുരഹോസി, അതിക്കമ്മ ദേവാനം ദേവാനുഭാവം. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി - "അഞ്ഞാസി വത, ഭോ കോണ്ഡഞ്ഞോ, അഞ്ഞാസി വത ഭോ കോണ്ഡഞ്ഞോ"തി. ഇതി ഹിദം ആയസ്മതോ കോണ്ഡഞ്ഞസ്സ 'അഞ്ഞാസികോണ്ഡഞ്ഞോ' ത്വേവ നാമം അഹോസി.

൧൮. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അഞ്ഞാസികോണ്ഡഞ്ഞോ ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാള്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകഥംകഥോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ലഭേയ്യാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യം ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഹി ഭിക്ഖൂ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചര ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

൧൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ തദവസേസേ ഭിക്ഖൂ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദി അനുസാസി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ ച വപ്പസ്സ ആയസ്മതോ ച ഭദ്ദിയസ്സ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദിയമാനാനം അനുസാസിയമാനാനം വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി.

തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ

അവോച - “സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ”തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ തദവസേസേ ഭിക്ഖൂ നീഹാരഭത്തോ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദി അനുസാസി. യം തയോ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ആഹരന്തി, തേന ഛബ്ബഗ്ഗോ യാപേതി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ ച മഹാനാമസ്സ ആയസ്മതോ ച അസ്സജിസ്സ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദിയമാനാനം അനുസാസിയമാനാനം വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി . തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - “ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ”ന്തി. “ഏഥ ഭിക്ഖവോ”തി ഭഗവാ അവോച - “സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ”തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

൨൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചവഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

[സം॰ നി॰ ൩.൫൯ ആദയോ] “രൂപം, ഭിക്ഖവേ, അനത്താ. രൂപഞ്ച ഹിദം, ഭിക്ഖവേ, അത്താ അഭവിസ്സ, നയിദം രൂപം ആബാധായ സംവത്തേയ്യ, ലബ്ഭേഥ ച രൂപേ - ‘ഏവം മേ രൂപം ഹോതു, ഏവം മേ രൂപം മാ അഹോസീ’തി. യസ്മാ ച ഖോ, ഭിക്ഖവേ, രൂപം അനത്താ, തസ്മാ രൂപം ആബാധായ സംവത്തതി, ന ച ലബ്ഭതി രൂപേ - ‘ഏവം മേ രൂപം ഹോതു, ഏവം മേ രൂപം മാ അഹോസീ’തി. വേദനാ, അനത്താ. വേദനാ ച ഹിദം, ഭിക്ഖവേ, അത്താ അഭവിസ്സ, നയിദം വേദനാ ആബാധായ സംവത്തേയ്യ, ലബ്ഭേഥ ച വേദനായ - ‘ഏവം മേ വേദനാ ഹോതു, ഏവം മേ വേദനാ മാ അഹോസീ’തി. യസ്മാ ച ഖോ, ഭിക്ഖവേ, വേദനാ അനത്താ, തസ്മാ വേദനാ ആബാധായ സംവത്തതി, ന ച ലബ്ഭതി വേദനായ - ‘ഏവം മേ വേദനാ ഹോതു, ഏവം മേ വേദനാ മാ അഹോസീ’തി. സഞ്ഞാ, അനത്താ. സഞ്ഞാ ച ഹിദം, ഭിക്ഖവേ, അത്താ അഭവിസ്സ, നയിദം സഞ്ഞാ ആബാധായ സംവത്തേയ്യ, ലബ്ഭേഥ ച സഞ്ഞായ - ‘ഏവം മേ സഞ്ഞാ ഹോതു, ഏവം മേ സഞ്ഞാ മാ അഹോസീ’തി. യസ്മാ ച ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സഞ്ഞാ അനത്താ, തസ്മാ സഞ്ഞാ ആബാധായ സംവത്തതി, ന ച ലബ്ഭതി സഞ്ഞായ - ‘ഏവം മേ സഞ്ഞാ ഹോതു, ഏവം മേ സഞ്ഞാ മാ അഹോസീ’തി. സങ്ഖാരാ, അനത്താ. സങ്ഖാരാ ച ഹിദം, ഭിക്ഖവേ, അത്താ അഭവിസ്സംസു, നയിദം [നയിമേ (ക॰)] സങ്ഖാരാ ആബാധായ സംവത്തേയ്യും, ലബ്ഭേഥ ച സങ്ഖാരേസു - ‘ഏവം മേ സങ്ഖാരാ ഹോന്തു, ഏവം മേ സങ്ഖാരാ മാ അഹേസു’ന്തി. യസ്മാ ച ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഖാരാ അനത്താ, തസ്മാ സങ്ഖാരാ ആബാധായ സംവത്തന്തി, ന ച ലബ്ഭതി സങ്ഖാരേസു - ‘ഏവം മേ സങ്ഖാരാ ഹോന്തു, ഏവം മേ സങ്ഖാരാ മാ അഹേസു’ന്തി. വിഞ്ഞാണം, അനത്താ. വിഞ്ഞാണഞ്ച ഹിദം , ഭിക്ഖവേ, അത്താ അഭവിസ്സ, നയിദം വിഞ്ഞാണം ആബാധായ സംവത്തേയ്യ , ലബ്ഭേഥ ച വിഞ്ഞാണേ - ‘ഏവം മേ വിഞ്ഞാണം ഹോതു, ഏവം മേ വിഞ്ഞാണം മാ അഹോസീ’തി. യസ്മാ ച ഖോ, ഭിക്ഖവേ, വിഞ്ഞാണം അനത്താ, തസ്മാ വിഞ്ഞാണം ആബാധായ

സംവത്തതി, ന ച ലബ്ഭതി വിഞ്ഞാണേ - 'ഏവം മേ വിഞ്ഞാണം ഹോതു, ഏവം മേ വിഞ്ഞാണം മാ അഹോസീ'തി.

൨൧. "തം കിം മഞ്ഞഥ, ഭിക്ഖവേ, രൂപം നിച്ചം വാ അനിച്ചം വാതി? അനിച്ചം, ഭന്തേ . യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വാ തം സുഖം വാതി? ദുക്ഖം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വിപരിണാമധമ്മം, കല്ലം നു തം സമനുപസ്സിതും - ഏതം മമ, ഏസോഹമസ്മി, ഏസോ മേ അത്താതി? നോ ഹേതം, ഭന്തേ. വേദനാ നിച്ചാ വാ അനിച്ചാ വാതി? അനിച്ചാ, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വാ തം സുഖം വാതി? ദുക്ഖം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വിപരിണാമധമ്മം, കല്ലം നു തം സമനുപസ്സിതും - ഏതം മമ, ഏസോഹമസ്മി, ഏസോ മേ അത്താതി? നോ ഹേതം, ഭന്തേ. സഞ്ഞാ നിച്ചാ വാ അനിച്ചാ വാതി? അനിച്ചാ, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വാ തം സുഖം വാതി? ദുക്ഖം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വിപരിണാമധമ്മം, കല്ലം നു തം സമനുപസ്സിതും - ഏതം മമ, ഏസോഹമസ്മി, ഏസോ മേ അത്താതി? നോ ഹേതം, ഭന്തേ. സങ്ഖാരാ നിച്ചാ വാ അനിച്ചാ വാതി? അനിച്ചാ, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം, ദുക്ഖം വാ തം സുഖം വാതി? ദുക്ഖം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വിപരിണാമധമ്മം, കല്ലം നു തം സമനുപസ്സിതും - ഏതം മമ, ഏസോഹമസ്മി, ഏസോ മേ അത്താതി? നോ ഹേതം, ഭന്തേ. വിഞ്ഞാണം നിച്ചം വാ അനിച്ചം വാതി? അനിച്ചം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം, ദുക്ഖം വാ തം സുഖം വാതി? ദുക്ഖം, ഭന്തേ. യം പനാനിച്ചം ദുക്ഖം വിപരിണാമധമ്മം, കല്ലം നു തം സമനുപസ്സിതും - ഏതം മമ, ഏസോഹമസ്മി, ഏസോ മേ അത്താതി? നോ ഹേതം, ഭന്തേ.

൨൨. "തസ്മാതിഹ , ഭിക്ഖവേ, യം കിഞ്ചി രൂപം അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നം അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികം വാ സുഖുമം വാ ഹീനം വാ പണീതം വാ യം ദൂരേ [യം ദൂരേ വാ (സ്യാ॰)] സന്തികേ വാ, സബ്ബം രൂപം - നേതം മമ, നേസോഹമസ്മി, ന മേസോ അത്താതി - ഏവമേതം യഥാഭൂതം സമ്മപ്പഞ്ഞായ ദട്ഠബ്ബം. യാ കാചി വേദനാ അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നാ അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികാ വാ സുഖുമാ വാ ഹീനാ വാ പണീതാ വാ യാ ദൂരേ സന്തികേ വാ, സബ്ബാ വേദനാ - നേതം മമ, നേസോഹമസ്മി, ന മേസോ അത്താതി - ഏവമേതം യഥാഭൂതം സമ്മപ്പഞ്ഞായ ദട്ഠബ്ബം. യാ കാചി സഞ്ഞാ അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നാ അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികാ വാ സുഖുമാ വാ ഹീനാ വാ പണീതാ വാ യാ ദൂരേ സന്തികേ വാ, സബ്ബാ സഞ്ഞാ - നേതം മമ, നേസോഹമസ്മി, ന മേസോ അത്താതി - ഏവമേതം യഥാഭൂതം സമ്മപ്പഞ്ഞായ ദട്ഠബ്ബം. യേ കേചി സങ്ഖാരാ അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നാ അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികാ വാ സുഖുമാ വാ ഹീനാ വാ പണീതാ വാ യേ ദൂരേ സന്തികേ വാ, സബ്ബേ സങ്ഖാരാ - നേതം മമ, നേസോഹമസ്മി, ന മേസോ അത്താതി - ഏവമേതം യഥാഭൂതം സമ്മപ്പഞ്ഞായ ദട്ഠബ്ബം. യം കിഞ്ചി വിഞ്ഞാണം അതീതാനാഗതപച്ചുപ്പന്നം അജ്ഝത്തം വാ ബഹിദ്ധാ വാ ഓളാരികം വാ സുഖുമം വാ ഹീനം വാ പണീതം വാ യം ദൂരേ സന്തികേ വാ, സബ്ബം വിഞ്ഞാണം - നേതം മമ, നേസോഹമസ്മി, ന മേസോ അത്താതി - ഏവമേതം യഥാഭൂതം സമ്മപ്പഞ്ഞായ ദട്ഠബ്ബം.

൨൩. "ഏവം പസ്സം, ഭിക്ഖവേ, സുതവാ അരിയസാവകോ രൂപസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി, വേദനായപി നിബ്ബിന്ദതി, സഞ്ഞായപി നിബ്ബിന്ദതി, സങ്ഖാരേസുപി നിബ്ബിന്ദതി, വിഞ്ഞാണസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി; നിബ്ബിന്ദം വിരജ്ജതി; വിരാഗാ വിമുച്ചതി; വിമുത്തസ്മിം വിമുത്തമിതി ഞാണം ഹോതി, 'ഖീണാ ജാതി, വുസിതം ബ്രഹ്മചരിയം, കതം കരണീയം, നാപരം ഇത്ഥത്തായാ'തി പജാനാതീ"തി.

൨൪. ഇദമവോച ഭഗവാ. അത്തമനാ പഞ്ചവഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഭാസിതം അഭിനന്ദുന്തി [അഭിനന്ദും (സ്യാ॰)]. ഇമസ്മിഞ്ച പന വേയ്യാകരണസ്മിം ഭഞ്ഞമാനേ പഞ്ചവഗ്ഗിയാനം ഭിക്ഖൂനം അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്താനി വിമുച്ചിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന ഛ ലോകേ അരഹന്തോ ഹോന്തി.

പഞ്ചവഗ്ഗിയകഥാ നിട്ഠിതാ.

പഠമഭാണവാരോ.

൭. പബ്ബജ്ജാകഥാ

൨൫. തേന ഖോ പന സമയേന ബാരാണസിയം യസോ നാമ കുലപുത്തോ സേട്ഠിപുത്തോ സുഖുമാലോ ഹോതി. തസ്സ തയോ പാസാദാ ഹോന്തി - ഏകോ ഹേമന്തികോ, ഏകോ ഗിമ്ഹികോ, ഏകോ വസ്സികോ. സോ വസ്സികേ പാസാദേ ചത്താരോ മാസേ [വസ്സികേ പാസാദേ വസ്സികേ ചത്താരോ മാസേ (സീ॰)] നിപ്പുരിസേഹി തൂരിയേഹി പരിചാരയമാനോ ന ഹേട്ഠാപാസാദം ഓരോഹതി. അഥ ഖോ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ പഞ്ചഹി കാമഗുണേഹി സമപ്പിതസ്സ സമങ്ഗീഭൂതസ്സ പരിചാരയമാനസ്സ പടികച്ചേവ [പടിഗച്ചേവ (സീ॰)] നിദ്ദാ ഓക്കമി, പരിജനസ്സപി നിദ്ദാ ഓക്കമി, സബ്ബരത്തിയോ ച തേലപദീപോ ഝായതി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ പടികച്ചേവ പബുജ്ഝിത്വാ അദ്ദസ സകം പരിജനം സുപന്തം - അഞ്ഞിസ്സാ കച്ഛേ വീണം, അഞ്ഞിസ്സാ കണ്ഠേ മുദിങ്ഗം, അഞ്ഞിസ്സാ കച്ഛേ ആളമ്ബരം, അഞ്ഞം വികേസികം, അഞ്ഞം വിക്ഖേളികം, അഞ്ഞാ വിപ്പലപന്തിയോ, ഹത്ഥപ്പത്തം സുസാനം മഞ്ഞേ. ദിസ്വാനസ്സ ആദീനവോ പാതുരഹോസി, നിബ്ബിദായ ചിത്തം സണ്ഠാസി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ ഉദാനം ഉദാനേസി - "ഉപദ്ദുതം വത ഭോ, ഉപസ്സട്ഠം വത ഭോ"തി.

അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ സുവണ്ണപാദുകായോ ആരോഹിത്വാ യേന നിവേസനദ്വാരം തേനുപസങ്കമി. അമനുസ്സാ ദ്വാരം വിവരിംസു - മാ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ കോചി അന്തരായമകാസി അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജായാതി . അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ യേന നഗരദ്വാരം തേനുപസങ്കമി. അമനുസ്സാ ദ്വാരം വിവരിംസു - മാ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ കോചി അന്തരായമകാസി അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജ്ജായാതി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ യേന ഇസിപതനം മിഗദായോ തേനുപസങ്കമി.

൨൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ അജ്ഝോകാസേ ചങ്കമതി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ യസം കുലപുത്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ചങ്കമാ ഓരോഹിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ

നിസീദി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ ഭഗവതോ അവിദൂരേ ഉദാനം ഉദാനേസി - "ഉപദ്ദുതം വത ഭോ, ഉപസ്സട്ഠം വത ഭോ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ യസം കുലപുത്തം ഏതദവോച - "ഇദം ഖോ, യസ, അനുപദ്ദുതം, ഇദം അനുപസ്സട്ഠം. ഏഹി യസ, നിസീദ, ധമ്മം തേ ദേസേസ്സാമീ"തി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ - ഇദം കിര അനുപദ്ദുതം , ഇദം അനുപസ്സട്ഠന്തി ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ സുവണ്ണപാദുകാഹി ഓരോഹിത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം, കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി യസം കുലപുത്തം കല്ലചിത്തം, മുദുചിത്തം, വിനീവരണചിത്തം, ഉദഗ്ഗചിത്തം, പസന്നചിത്തം, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി.

൨൭. അഥ ഖോ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ മാതാ പാസാദം അഭിരുഹിത്വാ യസം കുലപുത്തം അപസ്സന്തീ യേന സേട്ഠി ഗഹപതി തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സേട്ഠിം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "പുത്തോ തേ, ഗഹപതി, യസോ ന ദിസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി ചതുദ്ദിസാ അസ്സദൂതേ ഉയ്യോജേത്വാ സാമംയേവ യേന ഇസിപതനം മിഗദായോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി സുവണ്ണപാദുകാനം നിക്ഖേപം, ദിസ്വാന തംയേവ അനുഗമാസി [അനുഗമാ (സീ॰ സ്യാ॰)]. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേട്ഠിം ഗഹപതിം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - "യംനൂനാഹം തഥാരൂപം ഇദ്ധാഭിസങ്ഖാരം അഭിസങ്ഖരേയ്യം യഥാ സേട്ഠി ഗഹപതി ഇധ നിസിന്നോ ഇധ നിസിന്നം യസം കുലപുത്തം ന പസ്സേയ്യാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തഥാരൂപം ഇദ്ധാഭിസങ്ഖാരം അഭിസങ്ഖരേസി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അപി, ഭന്തേ, ഭഗവാ യസം കുലപുത്തം പസ്സേയ്യാ"തി? തേന ഹി, ഗഹപതി, നിസീദ, അപ്പേവ നാമ ഇധ നിസിന്നോ ഇധ നിസിന്നം യസം കുലപുത്തം പസ്സേയ്യാസീതി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി - ഇധേവ കിരാഹം നിസിന്നോ ഇധ നിസിന്നം യസം കുലപുത്തം പസ്സിസ്സാമീതി ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം, കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി സേട്ഠിം ഗഹപതിം കല്ലചിത്തം, മുദുചിത്തം, വിനീവരണചിത്തം, ഉദഗ്ഗചിത്തം, പസന്നചിത്തം, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ ഏവമേവ സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാള്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകഥംകഥോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ

സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം [നികുജ്ജിതം (കം॰)] വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മൂള്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജോതം ധാരേയ്യ - ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീതി - ഏവമേവം ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത"ന്തി . സോവ ലോകേ പഠമം ഉപാസകോ അഹോസി തേവാചികോ .

൨൮. അഥ ഖോ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ പിതുനോ ധമ്മേ ദേസിയമാനേ യഥാദിട്ഠം യഥാവിദിതം ഭൂമിം പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുച്ചി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - "യസസ്സ ഖോ കുലപുത്തസ്സ പിതുനോ ധമ്മേ ദേസിയമാനേ യഥാദിട്ഠം യഥാവിദിതം ഭൂമിം പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുത്തം. അഭബ്ബോ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ ഹീനായാവത്തിത്വാ കാമേ പരിഭുഞ്ജിതും, സേയ്യഥാപി പുബ്ബേ അഗാരികഭൂതോ; യംനൂനാഹം തം ഇദ്ധാഭിസങ്ഖാരം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം ഇദ്ധാഭിസങ്ഖാരം പടിപ്പസ്സമ്ഭേസി. അദ്ദസാ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി യസം കുലപുത്തം നിസിന്നം, ദിസ്വാന യസം കുലപുത്തം ഏതദവോച - "മാതാ തേ താത, യസ, പരിദേവ [പരിദേവീ (കം॰)] സോകസമാപന്നാ, ദേഹി മാതുയാ ജീവിത"ന്തി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ ഭഗവന്തം ഉല്ലോകേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സേട്ഠിം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "തം കിം മഞ്ഞസി, ഗഹപതി, യസ്സ സേക്ഖേന ഞാണേന സേക്ഖേന ദസ്സനേന ധമ്മോ ദിട്ഠോ വിദിതോ സേയ്യഥാപി തയാ? തസ്സ യഥാദിട്ഠം യഥാവിദിതം ഭൂമിം പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുത്തം. ഭബ്ബോ നു ഖോ സോ, ഗഹപതി, ഹീനായാവത്തിത്വാ കാമേ പരിഭുഞ്ജിതും സേയ്യഥാപി പുബ്ബേ അഗാരികഭൂതോ"തി? "നോ ഹേതം, ഭന്തേ". "യസസ്സ ഖോ, ഗഹപതി, കുലപുത്തസ്സ സേക്ഖേന ഞാണേന സേക്ഖേന ദസ്സനേന ധമ്മോ ദിട്ഠോ വിദിതോ സേയ്യഥാപി തയാ. തസ്സ യഥാദിട്ഠം യഥാവിദിതം ഭൂമിം പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുത്തം. അഭബ്ബോ ഖോ, ഗഹപതി, യസോ കുലപുത്തോ ഹീനായാവത്തിത്വാ കാമേ പരിഭുഞ്ജിതും സേയ്യഥാപി പുബ്ബേ അഗാരികഭൂതോ"തി. "ലാഭാ, ഭന്തേ, യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ, സുലദ്ധം, ഭന്തേ, യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ, യഥാ യസസ്സ കുലപുത്തസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുത്തം. അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അജ്ജതനായ ഭത്തം യസേന കുലപുത്തേന പച്ഛാസമണേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ യസോ കുലപുത്തോ അചിരപക്കന്തേ സേട്ഠിമ്ഹി ഗഹപതിമ്ഹി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ലഭേയ്യാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യം ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഹി ഭിക്ഖൂ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചര ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാ അഹോസി. തേന ഖോ പന സമയേന സത്ത ലോകേ അരഹന്തോ ഹോന്തി.

യസസ്സ പബ്ബജ്ജാ നിട്ഠിതാ.

൨൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ ആയസ്മതാ യസേന പച്ഛാസമണേന യേന സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ യസസ്സ മാതാ ച പുരാണദുതിയികാ ച യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. താസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം, കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ താ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്താ, മുദുചിത്താ, വിനീവരണചിത്താ, ഉദഗ്ഗചിത്താ, പസന്നചിത്താ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം . സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ താസം തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. താ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ‘‘അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ...പേ॰... ഏതാ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമ, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസികായോ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതാ സരണം ഗതാ’’തി. താ ച ലോകേ പഠമം ഉപാസികാ അഹേസും തേവാചികാ.

അഥ ഖോ ആയസ്മതോ യസസ്സ മാതാ ച പിതാ ച പുരാണദുതിയികാ ച ഭഗവന്തഞ്ച ആയസ്മന്തഞ്ച യസം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ, ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം, ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതോ യസസ്സ മാതരഞ്ച പിതരഞ്ച പുരാണദുതിയികഞ്ച ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

൩൦. അസ്സോസും ഖോ ആയസ്മതോ യസസ്സ ചത്താരോ ഗിഹിസഹായകാ ബാരാണസിയം സേട്ഠാനുസേട്ഠീനം കുലാനം പുത്താ - വിമലോ, സുബാഹു , പുണ്ണജി, ഗവമ്പതി - യസോ കിര കുലപുത്തോ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോതി. സുത്വാന നേസം ഏതദഹോസി - ‘‘ന ഹി നൂന സോ ഓരകോ ധമ്മവിനയോ, ന സാ ഓരകാ പബ്ബജ്ജാ, യത്ഥ യസോ കുലപുത്തോ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ’’തി. തേ [തേ ചത്താരോ ജനാ (ക॰)] യേനായസ്മാ യസോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം യസം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ തേ ചത്താരോ ഗിഹിസഹായകേ ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ യസോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘ഇമേ മേ, ഭന്തേ, ചത്താരോ ഗിഹിസഹായകാ ബാരാണസിയം സേട്ഠാനുസേട്ഠീനം കുലാനം പുത്താ - വിമലോ, സുബാഹു, പുണ്ണജി, ഗവമ്പതി. ഇമേ [ഇമേ ചത്താരോ (ക॰)] ഭഗവാ ഓവദതു അനുസാസതൂ’’തി . തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം

പകാസേസി, യദാ തേ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്തേ മുദുചിത്തേ വിനീവരണചിത്തേ ഉദഗ്ഗചിത്തേ പസന്നചിത്തേ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി ദുക്ഖം സമുദയം നിരോധം മഗ്ഗം, സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ തേസം തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി "യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മ"ന്തി. തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദി അനുസാസി. തേസം ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദിയമാനാനം അനുസാസിയമാനാനം അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്താനി വിമുച്ചിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന ഏകാദസ ലോകേ അരഹന്തോ ഹോന്തി.

ചതുഗിഹിസഹായകപബ്ബജ്ജാ നിട്ഠിതാ.

൩൧. അസ്സോസും ഖോ ആയസ്മതോ യസസ്സ പഞ്ഞാസമത്താ ഗിഹിസഹായകാ ജാനപദാ പുബ്ബാനുപുബ്ബകാനം കുലാനം പുത്താ - യസോ കിര കുലപുത്തോ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോതി. സുത്വാന നേസം ഏതദഹോസി - "ന ഹി നൂന സോ ഓരകോ ധമ്മവിനയോ, ന സാ ഓരകാ പബ്ബജ്ജാ, യത്ഥ യസോ കുലപുത്തോ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ"തി. തേ യേനായസ്മാ യസോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം യസം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. അഥ ഖോ ആയസ്മാ യസോ തേ പഞ്ഞാസമത്തേ ഗിഹിസഹായകേ ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ യസോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇമേ മേ, ഭന്തേ, പഞ്ഞാസമത്താ ഗിഹിസഹായകാ ജാനപദാ പുബ്ബാനുപുബ്ബകാനം കുലാനം പുത്താ. ഇമേ ഭഗവാ ഓവദതു അനുസാസതൂ"തി. തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ തേ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്തേ മുദുചിത്തേ വിനീവരണചിത്തേ ഉദഗ്ഗചിത്തേ പസന്നചിത്തേ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി ദുക്ഖം സമുദയം നിരോധം മഗ്ഗം, സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ തേസം തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ

ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ''തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദി അനുസാസി. തേസം ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ ഓവദിയമാനാനം അനുസാസിയമാനാനം അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്താനി വിമുച്ചിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന ഏകസട്ഠി ലോകേ അരഹന്തോ ഹോന്തി.

പഞ്ഞാസഗിഹിസഹായകപബ്ബജ്ജാ നിട്ഠിതാ.

നിട്ഠിതാ ച പബ്ബജ്ജാകഥാ.

൮. മാരകഥാ

൩൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി [സം॰ നി॰ ൧.൧൪൧ മാരസംയുത്തേപി] - ''മുത്താഹം, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ. തുമ്ഹേപി, ഭിക്ഖവേ , മുത്താ സബ്ബപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ. ചരഥ, ഭിക്ഖവേ, ചാരികം ബഹുജനഹിതായ ബഹുജനസുഖായ ലോകാനുകമ്പായ അത്ഥായ ഹിതായ സുഖായ ദേവമനുസ്സാനം. മാ ഏകേന ദ്വേ അഗമിത്ഥ. ദേസേഥ, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മം ആദികല്യാണം മജ്ഝേകല്യാണം പരിയോസാനകല്യാണം സാത്ഥം സബ്യഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം പകാസേഥ. സന്തി സത്താ അപ്പരജക്ഖജാതികാ , അസ്സവനതാ ധമ്മസ്സ പരിഹായന്തി, ഭവിസ്സന്തി ധമ്മസ്സ അഞ്ഞാതാരോ. അഹമ്പി, ഭിക്ഖവേ, യേന ഉരുവേലാ സേനാനിഗമോ തേനുപസങ്കമിസ്സാമി ധമ്മദേസനായാ''തി.

൩൩. അഥ ഖോ മാരോ പാപിമാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഗാഥായ അജ്ഝഭാസി -

''ബദ്ധോസി സബ്ബപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ;
മഹാബന്ധനബദ്ധോസി, ന മേ സമണ മോക്ഖസീ''തി.

''മുത്താഹം [മുത്തോഹം (സീ॰ സ്യാ॰)] സബ്ബപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ;
മഹാബന്ധനമുത്തോമ്ഹി, നിഹതോ ത്വമസി അന്തകാതി.

[സം॰ നി॰ ൧.൧൫൧ മാരസംയുത്തേപി] ''അന്തലിക്ഖചരോ പാസോ, ര്വായം ചരതി മാനസോ;
തേന തം ബാധയിസ്സാമി, ന മേ സമണ മോക്ഖസീതി.

[സം॰ നി॰ ൧.൧൧൫൧ മാരസംയുത്തേപി] ''രൂപാ സദ്ദാ രസാ ഗന്ധാ, ഫോട്ഠബ്ബാ ച മനോരമാ;
ഏത്ഥ മേ വിഗതോ ഛന്ദോ, നിഹതോ ത്വമസി അന്തകാ''തി.

അഥ ഖോ മാരോ പാപിമാ - ജാനാതി മം ഭഗവാ, ജാനാതി മം സുഗതോതി ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ

തത്ഥേവന്തരധായീതി.

മാരകഥാ നിട്ഠിതാ.

൯. പബ്ബജ്ജൂപസമ്പദാകഥാ

൩൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ നാനാദിസാ നാനാജനപദാ പബ്ബജ്ജാപേക്ഖേ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖേ ച ആനേന്തി - ഭഗവാ നേ പബ്ബാജേസ്സതി ഉപസമ്പാദേസ്സതീതി. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചേവ കിലമന്തി പബ്ബജ്ജാപേക്ഖാ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ ച. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - "ഏതരഹി ഖോ ഭിക്ഖൂ നാനാദിസാ നാനാജനപദാ പബ്ബജ്ജാപേക്ഖേ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖേ ച ആനേന്തി - ഭഗവാ നേ പബ്ബാജേസ്സതി ഉപസമ്പാദേസ്സതീതി. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചേവ കിലമന്തി പബ്ബജ്ജാപേക്ഖാ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ ച. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം അനുജാനേയ്യം - തുമ്ഹേവ ദാനി, ഭിക്ഖവേ, താസു താസു ദിസാസു തേസു തേസു ജനപദേസു പബ്ബാജേഥ ഉപസമ്പാദേഥാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ഇധ മയ്ഹം, ഭിക്ഖവേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - 'ഏതരഹി ഖോ ഭിക്ഖൂ നാനാദിസാ നാനാജനപദാ പബ്ബജ്ജാപേക്ഖേ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖേ ച ആനേന്തി ഭഗവാ നേ പബ്ബാജേസ്സതി ഉപസമ്പാദേസ്സതീതി, തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചേവ കിലമന്തി പബ്ബജ്ജാപേക്ഖാ ച ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ ച, യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം അനുജാനേയ്യം തുമ്ഹേവ ദാനി, ഭിക്ഖവേ, താസു താസു ദിസാസു തേസു തേസു ജനപദേസു പബ്ബാജേഥ ഉപസമ്പാദേഥാ'"തി, അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തുമ്ഹേവ ദാനി താസു താസു ദിസാസു തേസു തേസു ജനപദേസു പബ്ബാജേഥ ഉപസമ്പാദേഥ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പബ്ബാജേതബ്ബോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ -

പഠമം കേസമസ്സും ഓഹാരാപേത്വാ [ഓഹാരേത്വാ (ക॰)], കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദാപേത്വാ, ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ, ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദാപേത്വാ, ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്വാ, അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ, ഏവം വദേഹീതി വത്തബ്ബോ - ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; ദുതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; തതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമീ"തി. "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി തീഹി സരണഗമനേഹി പബ്ബജ്ജം ഉപസമ്പദ"ന്തി.

തീഹി സരണഗമനേഹി ഉപസമ്പദാകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൦. ദുതിയമാരകഥാ

൩൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ വസ്സംവുട്ഠോ [വസ്സംവുത്ഥോ (സീ॰)] ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി [സം॰ നി॰ ൧.൧൫൫] - "മയ്ഹം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, യോനിസോ മനസികാരാ യോനിസോ സമ്മപ്പധാനാ അനുത്തരാ വിമുത്തി അനുപ്പത്താ, അനുത്തരാ വിമുത്തി സച്ഛികതാ . തുമ്ഹേപി, ഭിക്ഖവേ, യോനിസോ മനസികാരാ യോനിസോ സമ്മപ്പധാനാ അനുത്തരം വിമുത്തിം അനുപാപുണാഥ,

അനുത്തരം വിമുത്തിം സച്ഛികരോഥാ''തി. അഥ ഖോ മാരോ പാപിമാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഗാഥായ അജ്ഝഭാസി -

''ബദ്ധോസി മാരപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ;
മഹാബന്ധനബദ്ധോസി [മാരബന്ധനബദ്ധോസി (സീ॰ സ്യാ॰)], ന മേ സമണ മോക്ഖസീ''തി.

''മുത്താഹം മാരപാസേഹി, യേ ദിബ്ബാ യേ ച മാനുസാ;
മഹാബന്ധനമുത്തോമ്ഹി [മാരബന്ധനമുത്തോമ്ഹി (സീ॰ സ്യാ॰)],
നിഹതോ ത്വമസി അന്തകാ''തി.

അഥ ഖോ മാരോ പാപിമാ - ജാനാതി മം ഭഗവാ, ജാനാതി മം സുഗതോതി ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ

തത്ഥേവന്തരധായി.

ദുതിയമാരകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൧. ഭദ്ദവഗ്ഗിയവത്ഥു

൩൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബാരാണസിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ഉരുവേലാ തേന ചാരികം പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ യേന അഞ്ഞതരോ വനസണ്ഡോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം വനസണ്ഡം അജ്ഝോഗാഹേത്വാ അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസീദി. തേന ഖോ പന സമയേന തിംസമത്താ ഭദ്ദവഗ്ഗിയാ സഹായകാ സപജാപതികാ തസ്മിം വനസണ്ഡേ പരിചാരേന്തി. ഏകസ്സ പജാപതി നാഹോസി; തസ്സ അത്ഥായ വേസീ ആനീതാ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ വേസീ തേസു പമത്തേസു പരിചാരേന്തേസു ഭണ്ഡം ആദായ പലായിത്ഥ. അഥ ഖോ തേ സഹായകാ സഹായകസ്സ വേയ്യാവച്ചം കരോന്താ, തം ഇത്ഥിം ഗവേസന്താ, തം വനസണ്ഡം ആഹിണ്ഡന്താ അദ്ദസംസു ഭഗവന്തം അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസിന്നം. ദിസ്വാന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''അപി, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഏകം ഇത്ഥിം പസ്സേയ്യാ''തി? ''കിം പന വോ, കുമാരാ, ഇത്ഥിയാ''തി? ''ഇധ മയം, ഭന്തേ, തിംസമത്താ ഭദ്ദവഗ്ഗിയാ സഹായകാ സപജാപതികാ ഇമസ്മിം വനസണ്ഡേ പരിചാരിമ്ഹാ. ഏകസ്സ പജാപതി നാഹോസി; തസ്സ അത്ഥായ വേസീ ആനീതാ അഹോസി. അഥ ഖോ സാ, ഭന്തേ , വേസീ അമ്ഹേസു പമത്തേസു പരിചാരേന്തേസു ഭണ്ഡം ആദായ പലായിത്ഥ. തേ മയം, ഭന്തേ, സഹായകാ സഹായകസ്സ വേയ്യാവച്ചം കരോന്താ, തം ഇത്ഥിം ഗവേസന്താ, ഇമം വനസണ്ഡം ആഹിണ്ഡാമാ''തി. ''തം കിം മഞ്ഞഥ വോ, കുമാരാ, കതമം നു ഖോ തുമ്ഹാകം വരം - യം വാ തുമ്ഹേ ഇത്ഥിം ഗവേസേയ്യാഥ, യം വാ അത്താനം ഗവേസേയ്യാഥാ''തി? ''ഏതദേവ, ഭന്തേ, അമ്ഹാകം വരം യം മയം അത്താനം ഗവേസേയ്യാമാ''തി. ''തേന ഹി വോ, കുമാരാ, നിസീദഥ, ധമ്മം വോ ദേസേസ്സാമീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ തേ ഭദ്ദവഗ്ഗിയാ സഹായകാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി, യദാ തേ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്തേ മുദുചിത്തേ

വിനീവരണചിത്തേ ഉദഗ്ഗചിത്തേ പസന്നചിത്തേ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി ദുക്ഖം സമുദയം നിരോധം മഗ്ഗം, സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ തേസം തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി "യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മ"ന്തി. തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

ഭദ്ദവഗ്ഗിയസഹായകാനം വത്ഥു നിട്ഠിതം.

ദുതിയഭാണവാരോ.

൧൨. ഉരുവേലപാടിഹാരിയകഥാ

൩൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ഉരുവേലാ തദവസരി. തേന ഖോ പന സമയേന ഉരുവേലായം തയോ ജടിലാ പടിവസന്തി - ഉരുവേലകസ്സപോ, നദീകസ്സപോ, ഗയാകസ്സപോതി. തേസു ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ പഞ്ചന്നം ജടിലസതാനം നായകോ ഹോതി, വിനായകോ അഗ്ഗോ പമുഖോ പാമോക്ഖോ. നദീകസ്സപോ ജടിലോ തിണ്ണം ജടിലസതാനം നായകോ ഹോതി, വിനായകോ അഗ്ഗോ പമുഖോ പാമോക്ഖോ. ഗയാകസ്സപോ ജടിലോ ദ്വിന്നം ജടിലസതാനം നായകോ ഹോതി, വിനായകോ അഗ്ഗോ പമുഖോ പാമോക്ഖോ. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ അസ്സമോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - "സചേ തേ, കസ്സപ , അഗരു, വസേയ്യാമ ഏകരത്തം അഗ്യാഗാരേ"തി? "ന ഖോ മേ, മഹാസമണ, ഗരു, ചണ്ഡേത്ഥ നാഗരാജാ ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ ഘോരവിസോ, സോ തം മാ വിഹേഠേസീ"തി. ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - "സചേ തേ, കസ്സപ, അഗരു, വസേയ്യാമ ഏകരത്തം അഗ്യാഗാരേ"തി? "ന ഖോ മേ, മഹാസമണ, ഗരു, ചണ്ഡേത്ഥ നാഗരാജാ ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ ഘോരവിസോ, സോ തം മാ വിഹേഠേസീ"തി. തതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - "സചേ തേ, കസ്സപ, അഗരു, വസേയ്യാമ ഏകരത്തം അഗ്യാഗാരേ"തി? "ന ഖോ മേ, മഹാസമണ, ഗരു, ചണ്ഡേത്ഥ നാഗരാജാ ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ ഘോരവിസോ, സോ തം മാ വിഹേഠേസീ"തി. "അപ്പേവ മം ന വിഹേഠേയ്യ, ഇങ്ഘ ത്വം, കസ്സപ, അനുജാനാഹി അഗ്യാഗാര"ന്തി. "വിഹര, മഹാസമണ, യഥാസുഖ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അഗ്യാഗാരം പവിസിത്വാ തിണസന്ഥാരകം പഞ്ഞപേത്വാ നിസീദി പല്ലങ്കം ആഭുജിത്വാ ഉജും കായം പണിധായ പരിമുഖം സതിം ഉപട്ഠപേത്വാ.

൩൮. അദ്ദസാ ഖോ സോ നാഗോ ഭഗവന്തം പവിട്ഠം, ദിസ്വാന ദുമ്മനോ [ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ (സീ॰ സ്യാ॰)] പധൂപായി [പഖൂപാസി (ക॰)]. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - "യംനൂനാഹം ഇമസ്സ നാഗസ്സ അനുപഹച്ച ഛവിഞ്ച ചമ്മഞ്ച മംസഞ്ച ന്ഹാരുഞ്ച അട്ഠിഞ്ച അട്ഠിമിഞ്ജഞ്ച തേജസാ തേജം

പരിയാദിയേയ്യ’’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തഥാരൂപം ഇദ്ധാഭിസങ്ഖാരം അഭിസങ്ഖരിത്വാ പധൂപായി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ മക്ഖം അസഹമാനോ പജ്ജലി. ഭഗവാപി തേജോധാതും സമാപജ്ജിത്വാ പജ്ജലി. ഉഭിന്നം സജോതിഭൂതാനം അഗ്യാഗാരം ആദിത്തം വിയ ഹോതി സമ്പജ്ജലിതം സജോതിഭൂതം. അഥ ഖോ തേ ജടിലാ അഗ്യാഗാരം പരിവാരേത്വാ ഏവമാഹംസു - ‘‘അഭിരൂപോ വത ഭോ മഹാസമണോ നാഗേന വിഹേഠിയതീ’’തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന തസ്സ നാഗസ്സ അനുപഹച്ച ഛവിഞ്ച ചമ്മഞ്ച മംസഞ്ച ന്ഹാരുഞ്ച അട്ഠിഞ്ച അട്ഠിമിഞ്ജഞ്ച തേജസാ തേജം പരിയാദിയിത്വാ പത്തേ പക്ഖിപിത്വാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ദസ്സേസി - ‘‘അയം തേ, കസ്സപ, നാഗോ പരിയാദിന്നോ [പരിയാദിണ്ണോ (ക॰)] അസ്സ തേജസാ തേജോ’’തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ ചണ്ഡസ്സ നാഗരാജസ്സ ഇദ്ധിമതോ ആസിവിസസ്സ ഘോരവിസസ്സ തേജസാ തേജം പരിയാദിയിസ്സതി, നത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ’’ന്തി.

നേരഞ്ജരായം ഭഗവാ, ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം അവോച;
‘‘സചേ തേ കസ്സപ അഗരു, വിഹരേമു അജ്ജണ്ഹോ
അഗ്ഗിസാലമ്ഹീ’’തി [അഗ്ഗിസരണമ്ഹീതി (സീ॰ സ്യാ॰)].

‘‘ന ഖോ മേ മഹാസമണ ഗരു;
ഫാസുകാമോവ തം നിവാരേമി;
ചണ്ഡേത്ഥ നാഗരാജാ;
ഇദ്ധിമാ ആസിവിസോ ഘോരവിസോ;
സോ തം മാ വിഹേഠേസീ’’തി.

‘‘അപ്പേവ മം ന വിഹേഠേയ്യ;
ഇങ്ഘ ത്വം കസ്സപ അനുജാനാഹി അഗ്യാഗാര’’ന്തി;
ദിന്നന്തി നം വിദിത്വാ;
അഭീതോ [അസമ്ഭീതോ (സീ॰)] പാവിസി ഭയമതീതോ.

ദിസ്വാ ഇസിം പവിട്ഠം, അഹിനാഗോ ദുമ്മനോ പധൂപായി;
സുമനമനസോ അധിമനോ [അവിമനോ (കത്ഥചി), നവിമനോ (സ്യാ॰)],
മനുസ്സനാഗോപി തത്ഥ പധൂപായി.

മക്ഖഞ്ച അസഹമാനോ, അഹിനാഗോ പാവകോവ പജ്ജലി;
തേജോധാതുസു കുസലോ, മനുസ്സനാഗോപി തത്ഥ പജ്ജലി.

ഉഭിന്നം സജോതിഭൂതാനം;
അഗ്യാഗാരം ആദിത്തം ഹോതി സമ്പജ്ജലിതം സജോതിഭൂതം;
ഉദിച്ഛരേ ജടിലാ;
‘‘അഭിരൂപോ വത ഭോ മഹാസമണോ;
നാഗേന വിഹേഠിയതീ’’തി ഭണന്തി.

അഥ തസ്സാ രത്തിയാ [അഥ രത്തിയാ (സീ॰ സ്യാ॰)] അച്ചയേന;

ഹതാ നാഗസ്സ അച്ചിയോ ഹോന്തി [അഹിനാഗസ്സ അച്ചിയോ ന ഹോന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)];
ഇദ്ധിമതോ പന ഠിതാ [ഇദ്ധിമതോ പനുട്ഠിതാ (സീ॰)];
അനേകവണ്ണാ അച്ചിയോ ഹോന്തി.

നീലാ അഥ ലോഹിതികാ;
മഞ്ജിട്ഠാ പീതകാ ഫലികവണ്ണായോ;
അങ്ഗീരസസ്സ കായേ;
അനേകവണ്ണാ അച്ചിയോ ഹോന്തി.

പത്തമ്ഹി ഓദഹിത്വാ;
അഹിനാഗം ബ്രാഹ്മണസ്സ ദസ്സേസി;
“അയം തേ കസ്സപ നാഗോ;
പരിയാദിന്നോ അസ്സ തേജസാ തേജോ”തി.

അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ ഭഗവതോ ഇമിനാ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയേന അഭിപ്പസന്നോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ഇധേവ, മഹാസമണ, വിഹര, അഹം തേ [തേ ഉപട്ഠാമി (ഇതിപി)] ധുവഭത്തേനാ”തി.

പഠമം പാടിഹാരിയം.

൪൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ അസ്സമസ്സ അവിദൂരേ അഞ്ഞതരസ്മിം വനസണ്ഡേ വിഹാസി. അഥ ഖോ ചത്താരോ മഹാരാജാനോ അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണാ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ചതുദ്ദിസാ അട്ഠംസു സേയ്യഥാപി മഹന്താ അഗ്ഗിക്ഖന്ധാ. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്തം. കേ നു ഖോ തേ, മഹാസമണ, അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണാ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ത്വം തേനുപസങ്കമിംസു , ഉപസങ്കമിത്വാ തം അഭിവാദേത്വാ ചതുദ്ദിസാ അട്ഠംസു “സേയ്യഥാപി മഹന്താ അഗ്ഗിക്ഖന്ധാ”തി. “ഏതേ ഖോ, കസ്സപ, ചത്താരോ മഹാരാജാനോ യേനാഹം തേനുപസങ്കമിംസു ധമ്മസ്സവനായാ”തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ ചത്താരോപി മഹാരാജാനോ ഉപസങ്കമിസ്സന്തി ധമ്മസ്സവനായ, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

ദുതിയം പാടിഹാരിയം.

൪൧. അഥ ഖോ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണോ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി , ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി സേയ്യഥാപി മഹാഅഗ്ഗിക്ഖന്ധോ, പുരിമാഹി വണ്ണനിഭാഹി അഭിക്കന്തതരോ ച പണീതതരോ ച. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ

അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്തം. കോ നു ഖോ സോ, മഹാസമണ, അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണോ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ത്വം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി സേയ്യഥാപി മഹാഅഗ്ഗിക്ഖന്ധോ, പുരിമാഹി വണ്ണനിഭാഹി അഭിക്കന്തതരോ ച പണീതതരോ ചാ"തി? "ഏസോ ഖോ, കസ്സപ, സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ യേനാഹം തേനുപസങ്കമി ധമ്മസ്സവനായാ"തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - "മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ സക്കോപി ദേവാനമിന്ദോ ഉപസങ്കമിസ്സതി ധമ്മസ്സവനായ, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

തതിയം പാടിഹാരിയം.

൪൨. അഥ ഖോ ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണോ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി സേയ്യഥാപി മഹാഅഗ്ഗിക്ഖന്ധോ, പുരിമാഹി വണ്ണനിഭാഹി അഭിക്കന്തതരോ ച പണീതതരോ ച. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്തം. കോ നു ഖോ സോ, മഹാസമണ, അഭിക്കന്തായ രത്തിയാ അഭിക്കന്തവണ്ണോ കേവലകപ്പം വനസണ്ഡം ഓഭാസേത്വാ യേന ത്വം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി സേയ്യഥാപി മഹാഅഗ്ഗിക്ഖന്ധോ, പുരിമാഹി വണ്ണനിഭാഹി അഭിക്കന്തതരോ ച പണീതതരോ ചാ"തി? "ഏസോ ഖോ, കസ്സപ, ബ്രഹ്മാ സഹമ്പതി യേനാഹം തേനുപസങ്കമി ധമ്മസ്സവനായാ"തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - "മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ ബ്രഹ്മാപി സഹമ്പതി ഉപസങ്കമിസ്സതി ധമ്മസ്സവനായ, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

ചതുത്ഥം പാടിഹാരിയം.

൪൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ മഹായഞ്ഞോ പച്ചുപട്ഠിതോ ഹോതി, കേവലകപ്പാ ച അങ്ഗമഗധാ പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം ആദായ അഭിക്കമിതുകാമാ ഹോന്തി . അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - "ഏതരഹി ഖോ മേ മഹായഞ്ഞോ പച്ചുപട്ഠിതോ, കേവലകപ്പാ ച അങ്ഗമഗധാ പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം ആദായ അഭിക്കമിസ്സന്തി. സചേ മഹാസമണോ മഹാജനകായേ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം കരിസ്സതി , മഹാസമണസ്സ ലാഭസക്കാരോ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, മമ ലാഭസക്കാരോ പരിഹായിസ്സതി. അഹോ നൂന മഹാസമണോ സ്വാതനായ നാഗച്ഛേയ്യാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ഉത്തരകുരും ഗന്ത്വാ തതോ പിണ്ഡപാതം ആഹരിത്വാ അനോതത്തദഹേ പരിഭുഞ്ജിത്വാ തത്ഥേവ

ദിവാവിഹാരം അകാസി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്തം. കിം നു ഖോ, മഹാസമണ, ഹിയ്യോ നാഗമാസി? അപി ച മയം തം സരാമ - കിം നു ഖോ മഹാസമണോ നാഗച്ഛതീതി? ഖാദനീയസ്സ ച ഭോജനീയസ്സ ച തേ പടിവീസോ [പടിവിംസോ (സീ॰), പടിവിസോ (സ്യാ॰)] ഠപിതോ''തി. നനു തേ, കസ്സപ, ഏതദഹോസി - '''ഏതരഹി ഖോ മേ മഹായഞ്ഞോ പച്ചുപട്ഠിതോ, കേവലകപ്പാ ച അങ്ഗമഗധാ പഹൂതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം ആദായ അഭിക്കമിസ്സന്തി, സചേ മഹാസമണോ മഹാജനകായേ ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം കരിസ്സതി, മഹാസമണസ്സ ലാഭസക്കാരോ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, മമ ലാഭസക്കാരോ പരിഹായിസ്സതി, അഹോ നൂന മഹാസമണോ സ്വാതനായ നാഗച്ഛേയ്യാ'തി. സോ ഖോ അഹം, കസ്സപ, തവ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കം അഞ്ഞായ ഉത്തരകുരും ഗന്ത്വാ തതോ പിണ്ഡപാതം ആഹരിത്വാ അനോതത്തദഹേ പരിഭുഞ്ജിത്വാ തത്ഥേവ ദിവാവിഹാരം അകാസി''ന്തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - ''മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ ചേതസാപി ചിത്തം പജാനിസ്സതി , ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

പഞ്ചമം പാടിഹാരിയം.

൪൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതോ പംസുകൂലം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''കത്ഥ നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം ധോവേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ പാണിനാ പോക്ഖരണിം ഖണിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം ധോവതൂ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം പരിമദ്ദേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ മഹതിം സിലം ഉപനിക്ഖിപി - ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം പരിമദ്ദതൂതി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം [അഹം പംസുകൂലം (ക॰)] ആലമ്ബിത്വാ ഉത്തരേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ കകുധേ അധിവത്ഥാ ദേവതാ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ സാഖം ഓനാമേസി - ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ആലമ്ബിത്വാ ഉത്തരതൂതി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം വിസ്സജ്ജേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ ഭഗവതോ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ മഹതിം സിലം ഉപനിക്ഖിപി - ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം വിസ്സജ്ജേതൂതി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''കാലോ , മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്തം. കിം നു ഖോ, മഹാസമണ, നായം പുബ്ബേ ഇധ പോക്ഖരണീ, സായം ഇധ പോക്ഖരണീ. നയിമാ സിലാ പുബ്ബേ ഉപനിക്ഖിത്താ. കേനിമാ സിലാ ഉപനിക്ഖിത്താ? നയിമസ്സ കകുധസ്സ പുബ്ബേ സാഖാ ഓനതാ, സായം സാഖാ ഓനതാ''തി. ഇധ മേ, കസ്സപ, പംസുകൂലം ഉപ്പന്നം അഹോസി. തസ്സ മയ്ഹം, കസ്സപ, ഏതദഹോസി - ''കത്ഥ നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം ധോവേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ, കസ്സപ, സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ മമ ചേതസാ

ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ പാണിനാ പോക്ഖരണിം ഖണിത്വാ മം ഏതദവോച - "ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം ധോവതൂ"തി. സായം കസ്സപ അമനുസ്സേന പാണിനാ ഖണിതാ പോക്ഖരണീ. തസ്സ മയ്ഹം, കസ്സപ, ഏതദഹോസി - "കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം പരിമദ്ദേയ്യ"ന്തി? അഥ ഖോ, കസ്സപ, സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ മമ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ മഹതിം സിലം ഉപനിക്ഖിപി - "ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം പരിമദ്ദതൂ"തി. സായം കസ്സപ അമനുസ്സേന ഉപനിക്ഖിത്താ സിലാ. തസ്സ മയ്ഹം, കസ്സപ, ഏതദഹോസി - "കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം ആലമ്ബിത്വാ ഉത്തരേയ്യ"ന്തി? അഥ ഖോ, കസ്സപ, കകുധേ അധിവത്ഥാ ദേവതാ ജ മമ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ സാഖം ഓനാമേസി - "ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ആലമ്ബിത്വാ ഉത്തരജ്തൂ"തി. സ്വായം ആഹരഹത്ഥോ കകുധോ. തസ്സ മയ്ഹം, കസ്സപ, ഏതദഹോസി - "കിമ്ഹി നു ഖോ അഹം പംസുകൂലം വിസ്സജ്ജേയ്യ"ന്തി? അഥ ഖോ, കസ്സപ, സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ മമ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ മഹതിം സിലം ഉപനിക്ഖിപി - "ഇധ, ഭന്തേ, ഭഗവാ പംസുകൂലം വിസ്സജ്ജേതൂ"തി . സായം കസ്സപ അമനുസ്സേന ഉപനിക്ഖിത്താ സിലാതി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - "മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ സക്കോപി ദേവാനമിന്ദോ വേയ്യാവച്ചം കരിസ്സതി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചേസി - "കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. "ഗച്ഛ ത്വം, കസ്സപ, ആയാമഹ"ന്തി ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഉയ്യോജേത്വാ യായ ജമ്ബുയാ 'ജമ്ബുദീപോ' പഞ്ഞായതി, തതോ ഫലം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസീദി. അദ്ദസാ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ ഭഗവന്തം അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "കതമേന ത്വം, മഹാസമണ, മഗ്ഗേന ആഗതോ? അഹം തയാ പഠമതരം പക്കന്തോ, സോ ത്വം പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നോ"തി. "ഇധാഹം, കസ്സപ, തം ഉയ്യോജേത്വാ യായ ജമ്ബുയാ 'ജമ്ബുദീപോ' പഞ്ഞായതി, തതോ ഫലം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നോ. ഇദം ഖോ, കസ്സപ, ജമ്ബുഫലം വണ്ണസമ്പന്നം ഗന്ധസമ്പന്നം രസസമ്പന്നം. സചേ ആകങ്ഖസി പരിഭുഞ്ജാ"തി. "അലം, മഹാസമണ, ത്വംയേവ തം അരഹസി , ത്വംയേവ തം [ത്വംയേവേതം ആഹരസി, ത്വംയേവേതം (സീ॰ സ്യാ॰)] പരിഭുഞ്ജാഹീ"തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - "മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ മം പഠമതരം ഉയ്യോജേത്വാ യായ ജമ്ബുയാ 'ജമ്ബുദീപോ' പഞ്ഞായതി, തതോ ഫലം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസീദിസ്സതി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ തസ്മിംയേവ വനസണ്ഡേ വിഹാസി.

൪൯. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചേസി - "കാലോ, മഹാസമണ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. ഗച്ഛ ത്വം, കസ്സപ, ആയാമഹന്തി

ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഉയ്യോജേത്വാ യായ ജമ്ബുയാ ‘ജമ്ബുദീപോ’ പഞ്ഞായതി, തസ്സാ അവിദൂരേ അമ്ബോ…പേ॰… തസ്സാ അവിദൂരേ ആമലകീ…പേ॰… തസ്സാ അവിദൂരേ ഹരീതകീ…പേ॰… താവതിംസം ഗന്ത്വാ പാരിച്ഛത്തകപുപ്ഫം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസീദി. അദ്ദസാ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ ഭഗവന്തം അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കതമേന ത്വം, മഹാസമണ, മഗ്ഗേന ആഗതോ? അഹം തയാ പഠമതരം പക്കന്തോ, സോ ത്വം പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നോ”തി. “ഇധാഹം , കസ്സപ, തം ഉയ്യോജേത്വാ താവതിംസം ഗന്ത്വാ പാരിച്ഛത്തകപുപ്ഫം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസിന്നോ. ഇദം ഖോ, കസ്സപ, പാരിച്ഛത്തകപുപ്ഫം വണ്ണസമ്പന്നം ഗന്ധസമ്പന്നം [സുഗന്ധികം (ക॰)]. (സചേ ആകങ്ഖസി ഗണ്ഹാ”തി. “അലം, മഹാസമണ, ത്വംയേവ തം അരഹസി, ത്വംയേവ തം ഗണ്ഹാ”തി) [( ) സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി]. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ മം പഠമതരം ഉയ്യോജേത്വാ താവതിംസം ഗന്ത്വാ പാരിച്ഛത്തകപുപ്ഫം ഗഹേത്വാ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ അഗ്യാഗാരേ നിസീദിസ്സതി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ”ന്തി.

൪൯. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ജടിലാ അഗ്ഗിം പരിചരിതുകാമാ ന സക്കോന്തി കട്ഠാനി ഫാലേതും . അഥ ഖോ തേസം ജടിലാനം ഏതദഹോസി - “നിസ്സംസയം ഖോ മഹാസമണസ്സ ഇദ്ധാനുഭാവോ, യഥാ മയം ന സക്കോമ കട്ഠാനി ഫാലേതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - “ഫാലിയന്തു, കസ്സപ, കട്ഠാനീ”തി. “ഫാലിയന്തു, മഹാസമണാ”തി. സകിദേവ പഞ്ച കട്ഠസതാനി ഫാലിയിംസു. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ കട്ഠാനിപി ഫാലിയിസ്സന്തി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ”ന്തി.

൫൦. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ജടിലാ അഗ്ഗിം പരിചരിതുകാമാ ന സക്കോന്തി അഗ്ഗിം ഉജ്ജലേതും [ജാലേതും (സീ॰), ഉജ്ജലിതും (ക॰)]. അഥ ഖോ തേസം ജടിലാനം ഏതദഹോസി - “നിസ്സംസയം ഖോ മഹാസമണസ്സ ഇദ്ധാനുഭാവോ, യഥാ മയം ന സക്കോമ അഗ്ഗിം ഉജ്ജലേതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - “ഉജ്ജലിയന്തു, കസ്സപ, അഗ്ഗീ”തി. “ഉജ്ജലിയന്തു, മഹാസമണാ”തി. സകിദേവ പഞ്ച അഗ്ഗിസതാനി ഉജ്ജലിയിംസു. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ അഗ്ഗീപി ഉജ്ജലിയിസ്സന്തി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ”ന്തി.

൫൧. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ജടിലാ അഗ്ഗിം പരിചരിത്വാ ന സക്കോന്തി അഗ്ഗിം വിജ്ഝാപേതും. അഥ ഖോ തേസം ജടിലാനം ഏതദഹോസി - “നിസ്സംസയം ഖോ മഹാസമണസ്സ ഇദ്ധാനുഭാവോ, യഥാ മയം ന സക്കോമ അഗ്ഗിം വിജ്ഝാപേതു”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - “വിജ്ഝായന്തു, കസ്സപ, അഗ്ഗീ”തി. “വിജ്ഝായന്തു, മഹാസമണാ”തി. സകിദേവ പഞ്ച അഗ്ഗിസതാനി വിജ്ഝായിംസു. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ

മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ അഗ്ഗിപി വിജ്ഝായിസ്സന്തി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ''ന്തി.

൪൯. തേന ഖോ പന സമയേന തേ ജടിലാ സീതാസു ഹേമന്തികാസു രത്തീസു അന്തരട്ഠകാസു ഹിമപാതസമയേ നജ്ജാ നേരഞ്ജരായ ഉമ്മുജ്ജന്തിപി, നിമുജ്ജന്തിപി, ഉമ്മുജ്ജനനിമുജ്ജനമ്പി കരോന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പഞ്ചമത്താനി മന്ദാമുഖിസതാനി അഭിനിമ്മിനി, യത്ഥ തേ ജടിലാ ഉത്തരിത്വാ വിസിബ്ബേസും . അഥ ഖോ തേസം ജടിലാനം ഏതദഹോസി - ''നിസ്സംസയം ഖോ മഹാസമണസ്സ ഇദ്ധാനുഭാവോ, യഥയിമാ മന്ദാമുഖിയോ നിമ്മിതാ''തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - ''മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ താവ ബഹൂ മന്ദാമുഖിയോപി അഭിനിമ്മിനിസ്സതി, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ''ന്തി.

൫൦. തേന ഖോ പന സമയേന മഹാ അകാലമേഘോ പാവസ്സി, മഹാ ഉദകവാഹകോ സഞ്ജായി. യസ്മിം പദേസേ ഭഗവാ വിഹരതി, സോ പദേസോ ഉദകേന ന ഓത്ഥടോ [ഉദകേന ഓത്ഥടോ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഹോതി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''യംനൂനാഹം സമന്താ ഉദകം ഉസ്സാരേത്വാ മജ്ഝേ രേണുഹതായ ഭൂമിയാ ചങ്കമേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സമന്താ ഉദകം ഉസ്സാരേത്വാ മജ്ഝേ രേണുഹതായ ഭൂമിയാ ചങ്കമി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ - മാഹേവ ഖോ മഹാസമണോ ഉദകേന വൂള്ഹോ അഹോസീതി നാവായ സമ്ബഹുലേഹി ജടിലേഹി സദ്ധിം യസ്മിം പദേസേ ഭഗവാ വിഹരതി തം പദേസം അഗമാസി. അദ്ദസാ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ ഭഗവന്തം സമന്താ ഉദകം ഉസ്സാരേത്വാ മജ്ഝേ രേണുഹതായ ഭൂമിയാ ചങ്കമന്തം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇദം നു ത്വം, മഹാസമണാ''തി? ''അയമഹമസ്മി [ആമ അഹമസ്മി (സ്യാ॰)], കസ്സപാ''തി ഭഗവാ വേഹാസം അബ്ഭുഗ്ഗന്ത്വാ നാവായ പച്ചുട്ഠാസി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - ''മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, യത്ര ഹി നാമ ഉദകമ്പി ന പവാഹിസ്സതി [നപ്പസഹിസ്സതി (സീ॰)], ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ''ന്തി.

൫൧. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''ചിരമ്പി ഖോ ഇമസ്സ മോഘപുരിസസ്സ ഏവം ഭവിസ്സതി - 'മഹിദ്ധികോ ഖോ മഹാസമണോ മഹാനുഭാവോ, ന ത്വേവ ച ഖോ അരഹാ യഥാ അഹ'ന്തി; യംനൂനാഹം ഇമം ജടിലം സംവേജേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലകസ്സപം ജടിലം ഏതദവോച - ''നേവ ച ഖോ ത്വം, കസ്സപ, അരഹാ, നാപി അരഹത്തമഗ്ഗസമാപന്നോ. സാപി തേ പടിപദാ നത്ഥി, യായ ത്വം അരഹാ വാ അസ്സസി, അരഹത്തമഗ്ഗം വാ സമാപന്നോ''തി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ലഭേയ്യാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യം ഉപസമ്പദ''ന്തി. ത്വം ഖോസി, കസ്സപ, പഞ്ചന്നം ജടിലസതാനം നായകോ വിനായകോ അഗ്ഗോ പമുഖോ പാമോക്ഖോ. തേപി താവ അപലോകേഹി, യഥാ തേ മഞ്ഞിസ്സന്തി തഥാ തേ കരിസ്സന്തീതി. അഥ ഖോ ഉരുവേലകസ്സപോ ജടിലോ യേന തേ ജടിലാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ജടിലേ ഏതദവോച - ''ഇച്ഛാമഹം , ഭോ, മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും, യഥാ ഭവന്തോ മഞ്ഞന്തി തഥാ

കരോന്തൂ"തി. "ചിരപടികാ മയം, ഭോ, മഹാസമണേ അഭിപ്പസന്നാ, സചേ ഭവം, മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സതി, സബ്ബേവ മയം മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ തേ ജടിലാ കേസമിസ്സം ജടാമിസ്സം ഖാരികാജമിസ്സം അഗ്ഗിഹുതമിസ്സം ഉദകേ പവാഹേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

൫൨. അദ്ദസാ ഖോ നദീകസ്സപോ ജടിലോ കേസമിസ്സം ജടാമിസ്സം ഖാരികാജമിസ്സം അഗ്ഗിഹുതമിസ്സം ഉദകേ വുയ്ഹമാനേ, ദിസ്വാനസ്സ ഏതദഹോസി - "മാഹേവ മേ ഭാതുനോ ഉപസഗ്ഗോ അഹോസീ"തി. ജടിലേ പാഹേസി - ഗച്ഛഥ മേ ഭാതരം ജാനാഥാതി. സാമഞ്ച തീഹി ജടിലസതേഹി സദ്ധിം യേനായസ്മാ ഉരുവേലകസ്സപോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉരുവേലകസ്സപം ഏതദവോച - "ഇദം നു ഖോ, കസ്സപ, സേയ്യോ"തി? "ആമാവുസോ, ഇദം സേയ്യോ"തി. അഥ ഖോ തേ ജടിലാ കേസമിസ്സം ജടാമിസ്സം ഖാരികാജമിസ്സം അഗ്ഗിഹുതമിസ്സം ഉദകേ പവാഹേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

൫൩. അദ്ദസാ ഖോ ഗയാകസ്സപോ ജടിലോ കേസമിസ്സം ജടാമിസ്സം ഖാരികാജമിസ്സം അഗ്ഗിഹുതമിസ്സം ഉദകേ വുയ്ഹമാനേ, ദിസ്വാനസ്സ ഏതദഹോസി - "മാഹേവ മേ ഭാതൂനം ഉപസഗ്ഗോ അഹോസീ"തി. ജടിലേ പാഹേസി - ഗച്ഛഥ മേ ഭാതരോ ജാനാഥാതി. സാമഞ്ച ദ്വീഹി ജടിലസതേഹി സദ്ധിം യേനായസ്മാ ഉരുവേലകസ്സപോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ഉരുവേലകസ്സപം ഏതദവോച - "ഇദം നു ഖോ, കസ്സപ, സേയ്യോ"തി? "ആമാവുസോ, ഇദം സേയ്യോ"തി. അഥ ഖോ തേ ജടിലാ കേസമിസ്സം ജടാമിസ്സം ഖാരികാജമിസ്സം അഗ്ഗിഹുതമിസ്സം ഉദകേ പവാഹേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ"ന്തി. "ഏഥ ഭിക്ഖവോ"തി ഭഗവാ അവോച - "സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

> ഭഗവതോ അധിട്ഠാനേന പഞ്ച കട്ഠസതാനി ന ഫാലിയിംസു, ഫാലിയിംസു; അഗ്ഗീ ന ഉജ്ജലിയിംസു, ഉജ്ജലിയിംസു; ന വിജ്ഝായിംസു, വിജ്ഝായിംസു; പഞ്ചമന്ദാമുഖിസതാനി അഭിനിമ്മിനി. ഏതേന നയേന അഡ്ഢുഡ്ഢപാടിഹാരിയസഹസ്സാനി ഹോന്തി.

൫൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉരുവേലായം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ഗയാസീസം തേന പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഹസ്സേന

സബ്ബേഹേവ പുരാണജടിലേഹി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ഗയായം വിഹരതി ഗയാസീസേ സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഹസ്സേന. തത്ര ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

[സം॰ നി॰ ര്.൨൩] ''സബ്ബം , ഭിക്ഖവേ, ആദിത്തം. കിഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം ആദിത്തം? ചക്ഖു ആദിത്തം, രൂപാ ആദിത്താ, ചക്ഖുവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം, ചക്ഖുസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം ചക്ഖുസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി. സോതം ആദിത്തം, സദ്ദാ ആദിത്താ, സോതവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം, സോതസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം സോതസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി. ഘാനം ആദിത്തം, ഗന്ധാ ആദിത്താ, ഘാനവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം, ഘാനസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം ഘാനസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി. ജിവ്ഹാ ആദിത്താ, രസാ ആദിത്താ, ജിവ്ഹാവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം ജിവ്ഹാസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം ജിവ്ഹാസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി. കായോ ആദിത്തോ, ഫോട്ഠബ്ബാ ആദിത്താ, കായവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം കായസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം കായസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി. മനോ ആദിത്തോ, ധമ്മാ ആദിത്താ, മനോവിഞ്ഞാണം ആദിത്തം മനോസമ്ഫസ്സോ ആദിത്തോ, യമിദം മനോസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തമ്പി ആദിത്തം. കേന ആദിത്തം? രാഗഗ്ഗിനാ ദോസഗ്ഗിനാ മോഹഗ്ഗിനാ ആദിത്തം, ജാതിയാ ജരായ മരണേന സോകേഹി പരിദേവേഹി ദുക്ഖേഹി ദോമനസ്സേഹി ഉപായാസേഹി ആദിത്തന്തി വദാമി.

''ഏവം പസ്സം, ഭിക്ഖവേ, സുതവാ അരിയസാവകോ ചക്ഖുസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി, രൂപേസുപി നിബ്ബിന്ദതി, ചക്ഖുവിഞ്ഞാണേപി നിബ്ബിന്ദതി, ചക്ഖുസമ്ഫസ്സേപി നിബ്ബിന്ദതി, യമിദം ചക്ഖുസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ, തസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി. സോതസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി, സദ്ദേസുപി നിബ്ബിന്ദതി...പേ॰... ഘാനസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി , ഗന്ധേസുപി നിബ്ബിന്ദതി...പേ॰... ജിവ്ഹായപി നിബ്ബിന്ദതി, രസേസുപി നിബ്ബിന്ദതി...പേ॰... കായസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി,

ഫോട്ഠബ്ബേസുപി നിബ്ബിന്ദതി...പേ॰... മനസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി, ധമ്മേസുപി നിബ്ബിന്ദതി, മനോവിഞ്ഞാണേപി നിബ്ബിന്ദതി, മനോസമ്ഫസ്സേപി നിബ്ബിന്ദതി, യമിദം മനോസമ്ഫസ്സപച്ചയാ ഉപ്പജ്ജതി വേദയിതം സുഖം വാ ദുക്ഖം വാ അദുക്ഖമസുഖം വാ തസ്മിമ്പി നിബ്ബിന്ദതി, നിബ്ബിന്ദം വിരജ്ജതി, വിരാഗാ വിമുച്ചതി, വിമുത്തസ്മിം വിമുത്തമിതി ഞാണം ഹോതി. ഖീണാ ജാതി, വുസിതം ബ്രഹ്മചരിയം, കതം കരണീയം, നാപരം ഇത്ഥത്തായാതി പജാനാതീ''തി.

ഇമസ്മിഞ്ച പന വേയ്യാകരണസ്മിം ഭഞ്ഞമാനേ തസ്സ ഭിക്ഖുസഹസ്സസ്സ അനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്താനി വിമുച്ചിംസു.

ആദിത്തപരിയായസുത്തം നിട്ഠിതം.

ഉരുവേലപാടിഹാരിയം തതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൩. ബിമ്ബിസാരസമാഗമകഥാ

൫൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഗയാസീസേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി, മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഹസ്സേന സബ്ബേഹേവ പുരാണജടിലേഹി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി ലട്ഠിവനേ [ലട്ഠിവനുയ്യാനേ (സ്യാ॰)] സുപ്പതിട്ഠേ ചേതിയേ. അസ്സോസി ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ - സമണോ ഖലു ഭോ ഗോതമോ സക്യപുത്തോ സക്യകുലാ പബ്ബജിതോ രാജഗഹം അനുപ്പത്തോ രാജഗഹേ വിഹരതി ലട്ഠിവനേ സുപ്പതിട്ഠേ ചേതിയേ. തം ഖോ പന ഭഗവന്തം [ഭവന്തം (ക॰)] ഗോതമം ഏവം കല്യാണോ കിത്തിസദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗതോ - ഇതിപി സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ വിജ്ജാചരണസമ്പന്നോ സുഗതോ ലോകവിദൂ അനുത്തരോ പുരിസദമ്മസാരഥി സത്ഥാ ദേവമനുസ്സാനം ബുദ്ധോ ഭഗവാ [ഭഗവാതി (ക॰)]. സോ ഇമം ലോകം സദേവകം സമാരകം സബ്രഹ്മകം സസ്സമണബ്രാഹ്മണിം പജം സദേവമനുസ്സം സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ പവേദേതി. സോ ധമ്മം ദേസേതി ആദികല്യാണം മജ്ഝേകല്യാണം പരിയോസാനകല്യാണം സാത്ഥം സബ്യഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം പകാസേതി. സാധു ഖോ പന തഥാരൂപാനം അരഹതം ദസ്സനം ഹോതീതി.

അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ദ്വാദസനഹുതേഹി [ദ്വാദസനിയുതേഹി (യോജനാ)] മാഗധികേഹി ബ്രാഹ്മണഗഹപതികേഹി പരിവുതോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. തേപി ഖോ ദ്വാദസനഹുതാ മാഗധികാ ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാ അപ്പേകച്ചേ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു, അപ്പേകച്ചേ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദിംസു, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു, അപ്പേകച്ചേ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു, അപ്പേകച്ചേ ഭഗവതോ സന്തികേ നാമഗോത്തം സാവേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു, അപ്പേകച്ചേ തുണ്ഹീഭൂതാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ തേസം ദ്വാദസനഹുതാനം [ദ്വാദസനിയുതാനം (യോജനാ)] മാഗധികാനം ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാനം

ഏതദഹോസി - "കിം നു ഖോ മഹാസമണോ ഉരുവേലകസ്സപേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരതി, ഉദാഹു ഉരുവേലകസ്സപോ മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരതീ"തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ തേസം ദ്വാദസനഹുതാനം മാഗധികാനം ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാനം ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ആയസ്മന്തം ഉരുവേലകസ്സപം ഗാഥായ അജ്ഝഭാസി -

"കിമേവ ദിസ്വാ ഉരുവേലവാസി, പഹാസി അഗ്ഗിം കിസകോവദാനോ;
പുച്ഛാമി തം കസ്സപ, ഏതമത്ഥം കഥം പഹീനം തവ അഗ്ഗിഹുത്തന്തി.

"രൂപേ ച സദ്ദേ ച അഥോ രസേ ച;
കാമിത്ഥിയോ ചാഭിവദന്തി യഞ്ഞാ;
ഏതം മലന്തി ഉപധീസു ഞത്വാ;
തസ്മാ ന യിട്ഠേ ന ഹുതേ അരഞ്ജിന്തി.

"ഏത്ഥേവ തേ മനോ ന രമിത്ഥ (കസ്സപാതി ഭഗവാ);
രൂപേസു സദ്ദേസു അഥോ രസേസു;
അഥ കോ ചരഹി ദേവമനുസ്സലോകേ;
രതോ മനോ കസ്സപ, ബ്രൂഹി മേതന്തി.

"ദിസ്വാ പദം സന്തമനൂപധീകം;
അകിഞ്ചനം കാമഭവേ അസത്തം;
അനഞ്ഞഥാഭാവിമനഞ്ഞനേയ്യം;
തസ്മാ ന യിട്ഠേ ന ഹുതേ അരഞ്ജി"ന്തി.

൫൫. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉരുവേലകസ്സപോ ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സത്ഥാ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ, സാവകോഹമസ്മി; സത്ഥാ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ, സാവകോഹമസ്മീ"തി. അഥ ഖോ തേസം ദ്വാദസനഹുതാനം മാഗധികാനം ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാനം ഏതദഹോസി - "ഉരുവേലകസ്സപോ മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരതീ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേസം ദ്വാദസനഹുതാനം മാഗധികാനം ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാനം ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ തേ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്തേ മുദുചിത്തേ വിനീവരണചിത്തേ ഉദഗ്ഗചിത്തേ പസന്നചിത്തേ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവ ഏകാദസനഹുതാനം മാഗധികാനം ബ്രാഹ്മണഗഹപതികാനം ബിമ്ബിസാരപ്പമുഖാനം തസ്മിം യേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. ഏകനഹുതം ഉപാസകത്തം പടിവേദേസി.

൫൬. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാള്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകഥംകഥോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "പുബ്ബേ മേ, ഭന്തേ, കുമാരസ്സ സതോ പഞ്ച അസ്സാസകാ

അഹേസും, തേ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധാ. പുബ്ബേ മേ, ഭന്തേ, കുമാരസ്സ സതോ ഏതദഹോസി - 'അഹോ വത മം രജ്ജേ അഭിസിഞ്ചേയ്യു'ന്തി, അയം ഖോ മേ, ഭന്തേ, പഠമോ അസ്സാസകോ അഹോസി, സോ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധോ. 'തസ്സ ച മേ വിജിതം അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഓക്കമേയ്യാ'തി, അയം ഖോ മേ, ഭന്തേ, ദുതിയോ അസ്സാസകോ അഹോസി, സോ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധോ. 'തഞ്ചാഹം ഭഗവന്തം പയിരുപാസേയ്യ'ന്തി, അയം ഖോ മേ, ഭന്തേ, തതിയോ അസ്സാസകോ അഹോസി, സോ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധോ. 'സോ ച മേ ഭഗവാ ധമ്മം ദേസേയ്യാ'തി, അയം ഖോ മേ, ഭന്തേ, ചതുത്ഥോ അസ്സാസകോ അഹോസി, സോ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധോ. 'തസ്സ ചാഹം ഭഗവതോ ധമ്മം ആജാനേയ്യ'ന്തി, അയം ഖോ മേ, ഭന്തേ, പഞ്ചമോ അസ്സാസകോ അഹോസി, സോ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധോ. പുബ്ബേ മേ, ഭന്തേ, കുമാരസ്സ സതോ ഇമേ പഞ്ച അസ്സാസകാ അഹേസും, തേ മേ ഏതരഹി സമിദ്ധാ. അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മൂള്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജോതം ധാരേയ്യ ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീതി - ഏവമേവം ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം [മം ഭന്തേ (ക॰)], ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗതം, അധിവാസേതു ച മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ , സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ''തി . അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - ''കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത''ന്തി.

൫൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ രാജഗഹം പാവിസി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം ഭിക്ഖുസഹസ്സേന സബ്ബേഹേവ പുരാണജടിലേഹി. തേന ഖോ പന സമയേന സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ മാണവകവണ്ണം അഭിനിമ്മിനിത്വാ ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ പുരതോ പുരതോ ഗച്ഛതി ഇമാ ഗാഥായോ ഗായമാനോ -

''ദന്തോ ദന്തേഹി സഹ പുരാണജടിലേഹി, വിപ്പമുത്തോ വിപ്പമുത്തേഹി;
സിങ്ഗീനിക്ഖസവണ്ണോ, രാജഗഹം പാവിസി ഭഗവാ.

''മുത്തോ മുത്തേഹി സഹ പുരാണജടിലേഹി, വിപ്പമുത്തോ വിപ്പമുത്തേഹി;
സിങ്ഗീനിക്ഖസവണ്ണോ, രാജഗഹം പാവിസി ഭഗവാ.

''തിണ്ണോ തിണ്ണേഹി സഹ പുരാണജടിലേഹി;
വിപ്പമുത്തോ വിപ്പമുത്തേഹി;
സിങ്ഗീനിക്ഖസുവണ്ണോ;
രാജഗഹം പാവിസി ഭഗവാ.

''സന്തോ സന്തേഹി സഹ പുരാണജടിലേഹി;

വിപ്പമുത്തോ വിപ്പമുത്തേഹി;
സിങ്ഗീനിക്ഖസവണ്ണോ;
രാജഗഹം പാവിസി ഭഗവാ.

‘‘ദസവാസോ ദസബലോ, ദസധമ്മവിദൂ ദസഭി ചുപേതോ;
സോ ദസസതപരിവാരോ [പരിവാരകോ (ക॰)] രാജഗഹം, പാവിസി ഭഗവാ’’തി.

മനുസ്സാ സക്കം ദേവാനമിന്ദം പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - ‘‘അഭിരൂപോ വതായം മാണവകോ, ദസ്സനീയോ വതായം മാണവകോ, പാസാദികോ വതായം മാണവകോ. കസ്സ നു ഖോ അയം മാണവകോ’’തി? ഏവം വുത്തേ സക്കോ ദേവാനമിന്ദോ തേ മനുസ്സേ ഗാഥായ അജ്ഝഭാസി -

‘‘യോ ധീരോ സബ്ബധി ദന്തോ, സുദ്ധോ അപ്പടിപുഗ്ഗലോ;
അരഹം സുഗതോ ലോകേ, തസ്സാഹം പരിചാരകോ’’തി.

൫൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതദഹോസി [ചൂളവ॰ ൩൦൭] - ‘‘കത്ഥ നു ഖോ ഭഗവാ വിഹരേയ്യ? യം അസ്സ ഗാമതോ നേവ അവിദൂരേ ന അച്ചാസന്നേ, ഗമനാഗമനസമ്പന്നം, അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം അഭിക്കമനീയം, ദിവാ അപ്പാകിണ്ണം [അപ്പകിണ്ണം (സീ॰ സ്യാ॰), അബ്ഭോകിണ്ണം (ക॰)], രത്തിം അപ്പസദ്ദം അപ്പനിഗ്ഘോസം വിജനവാതം, മനുസ്സരാഹസ്സേയ്യകം, പടിസല്ലാനസാരുപ്പ’’ന്തി. അഥ ഖോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘ഇദം ഖോ അമ്ഹാകം വേളുവനം ഉയ്യാനം ഗാമതോ നേവ അവിദൂരേ ന അച്ചാസന്നേ ഗമനാഗമനസമ്പന്നം അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം അഭിക്കമനീയം ദിവാ അപ്പാകിണ്ണം രത്തിം അപ്പസദ്ദം അപ്പനിഗ്ഘോസം വിജനവാതം മനുസ്സരാഹസ്സേയ്യകം പടിസല്ലാനസാരുപ്പം. യംനൂനാഹം വേളുവനം ഉയ്യാനം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ദദേയ്യ’’ന്തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ സോവണ്ണമയം ഭിങ്കാരം ഗഹേത്വാ ഭഗവതോ ഓണോജേസി - ‘‘ഏതാഹം, ഭന്തേ, വേളുവനം ഉയ്യാനം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ദമ്മീ’’തി. പടിഗ്ഗഹേസി ഭഗവാ ആരാമം. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആരാമ’’ന്തി.

ബിമ്ബിസാരസമാഗമകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൪. സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനപബ്ബജ്ജാകഥാ

൩൦. തേന ഖോ പന സമയേന സഞ്ചയോ [സഞ്ജയോ (സീ॰ സ്യാ॰)] പരിബ്ബാജകോ രാജഗഹേ പടിവസതി മഹതിയാ പരിബ്ബാജകപരിസായ സദ്ധിം അഡ്ഢതേയ്യേഹി പരിബ്ബാജകസതേഹി. തേന ഖോ പന സമയേന സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ സഞ്ചയേ പരിബ്ബാജകേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരന്തി. തേഹി കതികാ കതാ ഹോതി - യോ പഠമം അമതം അധിഗച്ഛതി, സോ ഇതരസ്സ ആരോചേതൂതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അസ്സജി പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ രാജഗഹം പിണ്ഡായ പാവിസി പാസാദികേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന ആലോകിതേന വിലോകിതേന സമിഞ്ജിതേന പസാരിതേന, ഓക്ഖിത്തചക്ഖു ഇരിയാപഥസമ്പന്നോ. അദ്ദസാ ഖോ സാരിപുത്തോ പരിബ്ബാജകോ ആയസ്മന്തം അസ്സജിം രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തം പാസാദികേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന ആലോകിതേന വിലോകിതേന സമിഞ്ജിതേന പസാരിതേന ഓക്ഖിത്തചക്ഖും ഇരിയാപഥസമ്പന്നം. ദിസ്വാനസ്സ ഏതദഹോസി - ''യേ വത ലോകേ അരഹന്തോ വാ അരഹത്തമഗ്ഗം വാ സമാപന്നാ, അയം തേസം ഭിക്ഖു അഞ്ഞതരോ. യംനൂനാഹം ഇമം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ പുച്ഛേയ്യം - 'കംസി ത്വം, ആവുസോ, ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, കോ വാ തേ സത്ഥാ, കസ്സ വാ ത്വം ധമ്മം രോചേസീ'''തി? അഥ ഖോ സാരിപുത്തസ്സ പരിബ്ബാജകസ്സ ഏതദഹോസി - ''അകാലോ ഖോ ഇമം ഭിക്ഖും പുച്ഛിതും, അന്തരഘരം പവിട്ഠോ പിണ്ഡായ ചരതി. യംനൂനാഹം ഇമം ഭിക്ഖും പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധേയ്യം, അത്ഥികേഹി ഉപഞ്ഞാതം മഗ്ഗ''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അസ്സജി രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പിണ്ഡപാതം ആദായ പടിക്കമി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തോപി പരിബ്ബാജകോ യേനായസ്മാ അസ്സജി തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മതാ അസ്സജിനാ സദ്ധിം സമ്മോദി, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സാരിപുത്തോ പരിബ്ബാജകോ ആയസ്മന്തം അസ്സജിം ഏതദവോച - ''വിപ്പസന്നാനി ഖോ തേ, ആവുസോ, ഇന്ദ്രിയാനി, പരിസുദ്ധോ ഛവിവണ്ണോ പരിയോദാതോ. കംസി ത്വം, ആവുസോ, ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, കോ വാ തേ സത്ഥാ, കസ്സ വാ ത്വം ധമ്മം രോചേസീ''തി? ''അത്ഥാവുസോ, മഹാസമണോ സക്യപുത്തോ സക്യകുലാ പബ്ബജിതോ, താഹം ഭഗവന്തം ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, സോ ച മേ ഭഗവാ സത്ഥാ, തസ്സ ചാഹം ഭഗവതോ ധമ്മം രോചേമീ''തി. ''കിംവാദീ പനായസ്മതോ സത്ഥാ, കിമക്ഖായീ''തി? ''അഹം ഖോ, ആവുസോ, നവോ അചിരപബ്ബജിതോ, അധുനാഗതോ ഇമം ധമ്മവിനയം, ന താഹം സക്കോമി വിത്ഥാരേന ധമ്മം ദേസേതും, അപി ച തേ സംഖിത്തേന അത്ഥം വക്ഖാമീ''തി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തോ പരിബ്ബാജകോ ആയസ്മന്തം അസ്സജിം ഏതദവോച - ''ഹോതു, ആവുസോ -

''അപ്പം വാ ബഹും വാ ഭാസസ്സു, അത്ഥംയേവ മേ ബ്രൂഹി;
അത്ഥേനേവ മേ അത്ഥോ, കിം കാഹസി ബ്യഞ്ജനം ബഹു''ന്തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ അസ്സജി സാരിപുത്തസ്സ പരിബ്ബാജകസ്സ ഇമം ധമ്മപരിയായം അഭാസി -

[അപ॰ ഥ॰൧.൧.൨൮൬ ഥേരാപദാനേപി] ''യേ ധമ്മാ ഹേതുപ്പഭവാ, തേസം ഹേതും തഥാഗതോ ആഹ;
തേസഞ്ച യോ നിരോധോ, ഏവംവാദീ മഹാസമണോ''തി.

അഥ ഖോ സാരിപുത്തസ്സ പരിബ്ബാജകസ്സ ഇമം ധമ്മപരിയായം സുത്വാ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - "യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മ"ന്തി.

[അപ॰ ᅟ൧.൧.൨൮൬ ഥേരാപദാനേപി] ഏസേവ ധമ്മോ യദി താവദേവ,
പച്ചബ്യത്ഥ പദമസോകം;
അദിട്ഠം അബ്ഭതീതം, ബഹുകേഹി കപ്പനഹുതേഹീതി.

൬൧. അഥ ഖോ സാരിപുത്തോ പരിബ്ബാജകോ യേന മോഗ്ഗല്ലാനോ പരിബ്ബാജകോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ മോഗ്ഗല്ലാനോ പരിബ്ബാജകോ സാരിപുത്തം പരിബ്ബാജകം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന സാരിപുത്തം പരിബ്ബാജകം ഏതദവോച - "വിപ്പസന്നാനി ഖോ തേ, ആവുസോ, ഇന്ദ്രിയാനി, പരിസുദ്ധോ ഛവിവണ്ണോ പരിയോദാതോ. കച്ചി നു ത്വം, ആവുസോ, അമതം അധിഗതോ"തി? "ആമാവുസോ, അമതം അധിഗതോ"തി. "യഥാകഥം പന ത്വം, ആവുസോ, അമതം അധിഗതോ"തി? "ഇധാഹം, ആവുസോ, അദ്ദസം അസ്സജിം ഭിക്ഖും രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തം പാസാദികേന അഭിക്കന്തേന പടിക്കന്തേന ആലോകിതേന വിലോകിതേന സമിഞ്ജിതേന പസാരിതേന ഓക്ഖിത്തചക്ഖും ഇരിയാപഥസമ്പന്നം. ദിസ്വാന മേ ഏതദഹോസി - 'യേ വത ലോകേ അരഹന്തോ വാ അരഹത്തമഗ്ഗം വാ സമാപന്നാ, അയം തേസം ഭിക്ഖു അഞ്ഞതരോ. യംനൂനാഹം ഇമം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ പുച്ഛേയ്യം - കംസി ത്വം, ആവുസോ ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, കോ വാ തേ സത്ഥാ, കസ്സ വാ ത്വം ധമ്മം രോചേസീ'"തി. തസ്സ മയ്ഹം, ആവുസോ, ഏതദഹോസി - "അകാലോ ഖോ ഇമം ഭിക്ഖും പുച്ഛിതും അന്തരഘരം പവിട്ഠോ പിണ്ഡായ ചരതി, യംനൂനാഹം ഇമം ഭിക്ഖും പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധേയ്യം അത്ഥികേഹി ഉപഞ്ഞാതം മഗ്ഗ"ന്തി. അഥ ഖോ, ആവുസോ, അസ്സജി ഭിക്ഖു രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പിണ്ഡപാതം ആദായ പടിക്കമി. അഥ ഖ്വാഹം, ആവുസോ, യേന അസ്സജി ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമിം, ഉപസങ്കമിത്വാ അസ്സജിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം സമ്മോദിം, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസിം. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ അഹം, ആവുസോ, അസ്സജിം ഭിക്ഖും ഏതദവോചം - "വിപ്പസന്നാനി ഖോ തേ, ആവുസോ, ഇന്ദ്രിയാനി, പരിസുദ്ധോ ഛവിവണ്ണോ പരിയോദാതോ. 'കംസി ത്വം, ആവുസോ, ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, കോ വാ തേ സത്ഥാ, കസ്സ വാ ത്വം ധമ്മം രോചേസീ'"തി? 'അത്ഥാവുസോ, മഹാസമണോ സക്യപുത്തോ സക്യകുലാ പബ്ബജിതോ, താഹം ഭഗവന്തം ഉദ്ദിസ്സ പബ്ബജിതോ, സോ ച മേ ഭഗവാ സത്ഥാ, തസ്സ ചാഹം ഭഗവതോ ധമ്മം രോചേമീ'തി. 'കിംവാദീ പനായസ്മതോ സത്ഥാ കിമക്ഖായീ'തി . 'അഹം ഖോ, ആവുസോ, നവോ അചിരപബ്ബജിതോ അധുനാഗതോ ഇമം ധമ്മവിനയം, ന താഹം സക്കോമി വിത്ഥാരേന ധമ്മം ദേസേതും, അപി ച തേ സംഖിത്തേന അത്ഥം വക്ഖാമീ'"തി . അഥ ഖ്വാഹം, ആവുസോ, അസ്സജിം ഭിക്ഖും ഏതദവോചം - "ഹോതു, ആവുസോ,

അപ്പം വാ ബഹും വാ ഭാസസ്സു, അത്ഥംയേവ മേ ബ്രൂഹി;
അത്ഥേനേവ മേ അത്ഥോ, കിം കാഹസി ബ്യഞ്ജനം ബഹു"ന്തി.

അഥ ഖോ, ആവുസോ, അസ്സജി ഭിക്ഖു ഇമം ധമ്മപരിയായം അഭാസി -

"യേ ധമ്മാ ഹേതുപ്പഭവാ, തേസം ഹേതും തഥാഗതോ ആഹ;

തേസഞ്ച യോ നിരോധോ, ഏവംവാദീ മഹാസമണോ''തി.

അഥ ഖോ മോഗ്ഗല്ലാനസ്സ പരിബ്ബാജകസ്സ ഇമം ധമ്മപരിയായം സുത്വാ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി.

ഏസേവ ധമ്മോ യദി താവദേവ, പച്ചബ്യത്ഥ പദമസോകം;
അദിട്ഠം അബ്ഭതീതം, ബഹുകേഹി കപ്പനഹുതേഹീതി.

൩൨. അഥ ഖോ മോഗ്ഗല്ലാനോ പരിബ്ബാജകോ സാരിപുത്തം പരിബ്ബാജകം ഏതദവോച ''ഗച്ഛാമ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതോ സന്തികേ, സോ നോ ഭഗവാ സത്ഥാ''തി. ''ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, അഡ്ഢതേയ്യാനി പരിബ്ബാജകസതാനി അമ്ഹേ നിസ്സായ അമ്ഹേ സമ്പസ്സന്താ ഇധ വിഹരന്തി, തേപി താവ അപലോകേമ [അപലോകാമ (ക)]. യഥാ തേ മഞ്ഞിസ്സന്തി, തഥാ തേ കരിസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ യേന തേ പരിബ്ബാജകാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ പരിബ്ബാജകേ ഏതദവോചും - ''ഗച്ഛാമ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതോ സന്തികേ, സോ നോ ഭഗവാ സത്ഥാ''തി. ''മയം ആയസ്മന്തേ നിസ്സായ ആയസ്മന്തേ സമ്പസ്സന്താ ഇധ വിഹരാമ, സചേ ആയസ്മന്താ മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സന്തി, സബ്ബേവ മയം മഹാസമണേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സാമാ''തി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ യേന സഞ്ചയോ പരിബ്ബാജകോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ സഞ്ചയം പരിബ്ബാജകം ഏതദവോചും - ''ഗച്ഛാമ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതോ സന്തികേ, സോ നോ ഭഗവാ സത്ഥാ''തി. ''അലം, ആവുസോ, മാ അഗമിത്ഥ, സബ്ബേവ തയോ ഇമം ഗണം പരിഹരിസ്സാമാ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ സഞ്ചയം പരിബ്ബാജകം ഏതദവോചും - ''ഗച്ഛാമ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതോ സന്തികേ, സോ നോ ഭഗവാ സത്ഥാ''തി. ''അലം, ആവുസോ, മാ അഗമിത്ഥ, സബ്ബേവ തയോ ഇമം ഗണം പരിഹരിസ്സാമാ''തി. അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ താനി അഡ്ഢതേയ്യാനി പരിബ്ബാജകസതാനി ആദായ യേന വേളുവനം തേനുപസങ്കമിംസു. സഞ്ചയസ്സ പന പരിബ്ബാജകസ്സ തത്ഥേവ ഉണ്ഹം ലോഹിതം മുഖതോ ഉഗ്ഗഞ്ഛി.

അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ [ഭഗവാതേ (ക)] സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനേ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ഏതേ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ സഹായകാ ആഗച്ഛന്തി, കോലിതോ ഉപതിസ്സോ ച. ഏതം മേ സാവകയുഗം ഭവിസ്സതി അഗ്ഗം ഭദ്ദയുഗ''ന്തി.

ഗമ്ഭീരേ ഞാണവിസയേ, അനുത്തരേ ഉപധിസങ്ഖയേ;
വിമുത്തേ അപ്പത്തേ വേളുവനം, അഥ നേ സത്ഥാ ബ്യാകാസി.

ഏതേ ദ്വേ സഹായകാ, ആഗച്ഛന്തി കോലിതോ ഉപതിസ്സോ ച;
ഏതം മേ സാവകയുഗം, ഭവിസ്സതി അഗ്ഗം ഭദ്ദയുഗന്തി.

അഥ ഖോ സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു , ഉപസങ്കമിത്വാ

ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ‘‘ലഭേയ്യാമ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, ലഭേയ്യാമ ഉപസമ്പദ’’ന്തി. ‘‘ഏഥ ഭിക്ഖവോ’’തി ഭഗവാ അവോച - ‘‘സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരഥ ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ’’തി. സാവ തേസം ആയസ്മന്താനം ഉപസമ്പദാ അഹോസി.

അഭിഞ്ഞാതാനം പബ്ബജ്ജാ

൬൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ മാഗധികാ കുലപുത്താ ഭഗവതി ബ്രഹ്മചരിയം ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - അപുത്തകതായ പടിപന്നോ സമണോ ഗോതമോ, വേധബ്യായ പടിപന്നോ സമണോ ഗോതമോ, കുലുപച്ഛേദായ പടിപന്നോ സമണോ ഗോതമോ, ഇദാനി അനേന ജടിലസഹസ്സം പബ്ബാജിതം, ഇമാനി ച അഡ്ഢതേയ്യാനി പരിബ്ബാജകസതാനി സഞ്ചയാനി [സഞ്ജേയ്യാനി (സീ॰), സഞ്ജയാനി (സ്യാ॰)] പബ്ബാജിതാനി. ഇമേ ച അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ മാഗധികാ കുലപുത്താ സമണേ ഗോതമേ ബ്രഹ്മചരിയം ചരന്തീതി. അപിസ്സു ഭിക്ഖൂ ദിസ്വാ ഇമായ ഗാഥായ ചോദേന്തി -

‘‘ആഗതോ ഖോ മഹാസമണോ, മാഗധാനം ഗിരിബ്ബജം;
സബ്ബേ സഞ്ചയേ നേത്വാന [സഞ്ജേയ്യകേ നേത്വാ (സീ॰)], കംസു ദാനി നയിസ്സതീ’’തി.

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, സോ സദ്ദോ ചിരം ഭവിസ്സതി, സത്താഹമേവ ഭവിസ്സതി, സത്താഹസ്സ അച്ചയേന അന്തരധായിസ്സതി. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, യേ തുമ്ഹേ ഇമായ ഗാഥായ ചോദേന്തി -

‘‘ആഗതോ ഖോ മഹാസമണോ, മാഗധാനം ഗിരിബ്ബജം;
സബ്ബേ സഞ്ചയേ നേത്വാന, കംസു ദാനി നയിസ്സതീ’’തി.

തേ തുമ്ഹേ ഇമായ ഗാഥായ പടിചോദേഥ -

‘‘നയന്തി വേ മഹാവീരാ, സദ്ധമ്മേന തഥാഗതാ;
ധമ്മേന നയമാനാനം [നീയമാനാനം (ക॰)], കാ ഉസൂയാ [ഉസ്സുയാ (ക॰)] വിജാനത’’ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖൂ ദിസ്വാ ഇമായ ഗാഥായ ചോദേന്തി -

‘‘ആഗതോ ഖോ മഹാസമണോ, മാഗധാനം ഗിരിബ്ബജം;
സബ്ബേ സഞ്ചയേ നേത്വാന, കംസു ദാനി നയിസ്സതീ’’തി.

ഭിക്ഖൂ തേ മനുസ്സേ ഇമായ ഗാഥായ പടിചോദേന്തി -

‘‘നയന്തി വേ മഹാവീരാ, സദ്ധമ്മേന തഥാഗതാ;
ധമ്മേന നയമാനാനം, കാ ഉസൂയാ വിജാനത’’ന്തി.

മനുസ്സാ ധമ്മേന കിര സമണാ സക്യപുത്തിയാ നേന്തി നോ അധമ്മേനാതി സത്താഹമേവ സോ സദ്ദോ അഹോസി, സത്താഹസ്സ അച്ചയേന അന്തരധായി.

സാരിപുത്തമോഗ്ഗല്ലാനപബ്ബജ്ജാകഥാ നിട്ഠിതാ.

ചതുത്ഥഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൫. ഉപജ്ഝായവത്തകഥാ

൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അനുപജ്ഝായകാ അനാചരിയകാ [ഇദം പദം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി] അനോവദിയമാനാ അനനുസാസിയമാനാ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരന്തി; മനുസ്സാനം [തേ മനുസ്സാനം (ക॰)] ഭുഞ്ജമാനാനം ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിസായനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി; സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി; ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരിസ്സന്തി; മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം, ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിസായനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി; സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി; ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരിസ്സന്തി സേയ്യഥാപി ബ്രാഹ്മണാ ബ്രാഹ്മണഭോജനേ"തി.

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ സന്തുട്ഠാ ലജ്ജിനോ കുക്കുച്ചകാ സിക്ഖാകാമാ, തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരിസ്സന്തി; മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം, ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിസായനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി; സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി; ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരിസ്സന്തീ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ... പേ॰... ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരന്തി, മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം ഉപരി ഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിസായനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി, ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരന്തീ"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - "അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തേസം മോഘപുരിസാനം അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം

അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരിസ്സന്തി, മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിസായനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി, ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരിസ്സന്തി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ, പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ. അഥ ഖ്വേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനഞ്ചേവ അപ്പസാദായ, പസന്നാനഞ്ച ഏകച്ചാനം അഞ്ഞഥത്തായാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ദുബ്ഭരതായ ദുപ്പോസതായ മഹിച്ഛതായ അസന്തുട്ഠിതായ [അസന്തുട്ഠിയാ (സീ॰), അസന്തുട്ഠതായ (സ്യാ)] സങ്ഗണികായ കോസജ്ജസ്സ അവണ്ണം ഭാസിത്വാ അനേകപരിയായേന സുഭരതായ സുപോസതായ അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ [വിരിയാരമ്ഭസ്സ (സീ॰ സ്യാ॰)] വണ്ണം ഭാസിത്വാ ഭിക്ഖൂനം തദനുച്ഛവികം തദനുലോമികം ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൬൫. ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ഝായം. ഉപജ്ഝായോ, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികമ്ഹി പുത്തചിത്തം ഉപട്ഠപേസ്സതി , സദ്ധിവിഹാരികോ ഉപജ്ഝായമ്ഹി പിതുചിത്തം ഉപട്ഠപേസ്സതി. ഏവം തേ അഞ്ഞമഞ്ഞം സഗാരവാ സപ്പതിസ്സാ സഭാഗവുത്തിനോ വിഹരന്താ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ വുദ്ധിം വിരുള്ഹിം വേപുല്ലം ആപജ്ജിസ്സന്തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ഝായോ ഗഹേതബ്ബോ - ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'ഉപജ്ഝായോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹി; ഉപജ്ഝായോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹി; ഉപജ്ഝായോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹീ'തി. സാഹൂതി വാ ലഹൂതി വാ ഓപായികന്തി വാ പതിരൂപന്തി വാ പാസാദികേന സമ്പാദേഹീതി വാ കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ [ന വാചായ (ക॰)] വിഞ്ഞാപേതി, ഗഹിതോ ഹോതി ഉപജ്ഝായോ; ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി , ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന ഗഹിതോ ഹോതി ഉപജ്ഝായോ.

൬൬. [ചൂളവ॰ ൩൭൬ ആദയോ]''സദ്ധിവിഹാരികേന, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ഝായമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

''കാലസ്സേവ വുട്ഠായ ഉപാഹനാ ഓമുഞ്ചിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം ധോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബാ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ പടിസാമേതബ്ബം. ഉപജ്ഝായമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

''സചേ ഉപജ്ഝായോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം

കത്വാ സങ്ഘാടിയോ ദാതബ്ബാ, ധോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ [സഉദകോ (ക॰)] ദാതബ്ബോ. സചേ ഉപജ്ഝായോ പച്ഛാസമണം ആകങ്ഖതി, തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ പാരുപിത്വാ ഗണ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ ധോവിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ ഉപജ്ഝായസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം. നാതിദൂരേ ഗന്തബ്ബം, നാച്ചാസന്നേ ഗന്തബ്ബം, പത്തപരിയാപന്നം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. ന ഉപജ്ഝായസ്സ ഭണമാനസ്സ അന്തരന്തരാ കഥാ ഓപാതേതബ്ബാ. ഉപജ്ഝായോ ആപത്തിസാമന്താ ഭണമാനോ നിവാരേതബ്ബോ.

''നിവത്തന്തേന പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം; ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം, ചീവരം സങ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ണം ഉസ്സാരേത്വാ ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ഝേ ഭങ്ഗോ അഹോസീതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

''സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, ഉപജ്ഝായോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. ഉപജ്ഝായോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ . ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ഉപജ്ഝായമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

''സചേ ഉപജ്ഝായോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം.

''സചേ ഉപജ്ഝായോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ഉപജ്ഝായസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗന്ത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്വാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖൂ ആസനേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ ഉപജ്ഝായസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി ഉപജ്ഝായസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്വാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്വാ ഉപജ്ഝായസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സങ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, ഉപജ്ഝായോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. സചേ ഉദ്ദിസാപേതുകാമോ ഹോതി, ഉദ്ദിസിതബ്ബോ. സചേ പരിപുച്ഛിതുകാമോ ഹോതി, പരിപുച്ഛിതബ്ബോ.

“യസ്മിം വിഹാരേ ഉപജ്ഝായോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം [ഭിസിബിമ്ബോഹനം (സീ॰ സ്യാ॰)] നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ. പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന , അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബാ. ഖേളമല്ലകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ഭൂമത്ഥരണം യഥാപഞ്ഞത്തം സല്ലക്ഖേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛഡ്ഡേതബ്ബം.

“ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബാ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഖേളമല്ലകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബം. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന

ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം.

“സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, രത്തിം ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ലാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചകുടി ഉക്ലാപാ ഹോതി, വച്ചകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി, പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

“സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന വൂപകാസേതബ്ബോ, വൂപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ . സചേ ഉപജ്ഝായോ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി പരിവാസാരഹോ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ ഉപജ്ഝായോ മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ ഉപജ്ഝായോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ ഉപജ്ഝായോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം [നിയസം (ക॰)] വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ഉപജ്ഝായസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ഝായോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം ധോവിതബ്ബം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന ധോവിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം ധോവിയേഥാതി. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി,

സദ്ധിവിഹാരികേന കാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം കരിയേഥാതി. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ രജനം പചിതബ്ബം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന പചിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ഝായസ്സ രജനം പചിയേഥാതി. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം [രജേതബ്ബം (സീ॰ സ്യാ॰)] ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികേന രജിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം രജിയേഥാതി. ചീവരം രജന്തേന [രജേന്തേന (സീ॰ സ്യാ॰)] സാധുകം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ബം, ന ച അച്ഛിന്നേ ഥേവേ പക്കമിതബ്ബം.

''ന ഉപജ്ഝായം അനാപുച്ഛാ ഏകച്ചസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചസ്സ പത്തോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം, ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ കേസാ ഛേദേതബ്ബാ [ഛേദാത്തബ്ബാ (സീ॰), ഛേദിതബ്ബാ (ക॰)], ന ഏകച്ചേന കേസാ ഛേദാപേതബ്ബാ; ന ഏകച്ചസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം, ന ഏകച്ചേന പരികമ്മം കാരാപേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ വേയ്യാവച്ചോ [വേയ്യാവച്ചം (കത്ഥചി)] കാതബ്ബോ , ന ഏകച്ചേന വേയ്യാവച്ചോ കാരാപേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം, ന ഏകച്ചോ പച്ഛാസമണോ ആദാതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പിണ്ഡപാതോ നീഹരിതബ്ബോ, ന ഏകച്ചേന പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ; ന ഉപജ്ഝായം അനാപുച്ഛാ ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ; ന സുസാനം ഗന്തബ്ബം; ന ദിസാ പക്കമിതബ്ബാ. സചേ ഉപജ്ഝായോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബ''ന്തി.

ഉപജ്ഝായവത്തം നിട്ഠിതം.

൧൬. സദ്ധിവിഹാരികവത്തകഥാ

൬൭. [ചൂളവ॰ ൩൭൬ ആദയോ] ''ഉപജ്ഝായേന, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

''ഉപജ്ഝായേന, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികോ സങ്ഗഹേതബ്ബോ അനുഗ്ഗഹേതബ്ബോ ഉദ്ദേസേന പരിപുച്ഛായ ഓവാദേന അനുസാസനിയാ. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ പത്തോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ന ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പത്തോ ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ ചീവരം ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ന ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി. സചേ ഉപജ്ഝായസ്സ പരിക്ഖാരോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ന ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിക്ഖാരോ ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി.

''സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗിലാനോ ഹോതി, കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം ധോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബാ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം

ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ പടിസാമേതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ ദാതബ്ബാ, ധോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ ദാതബ്ബോ. എത്താവതാ നിവത്തിസ്സതീതി ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം . സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം; ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം, ചീവരം സങ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ണം ഉസ്സാരേത്വാ ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ഝേ ഭങ്ഗോ അഹോസീതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, സദ്ധിവിഹാരികോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. സദ്ധിവിഹാരികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം .

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ഗന്ത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്വാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖൂ ആസനേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

“ഉദകേപി സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്വാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്വാ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സങ്ഘാടി ദാതബ്ബാ. ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം. സദ്ധിവിഹാരികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ.

“യസ്മിം വിഹാരേ സദ്ധിവിഹാരികോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബാ; ഖേളമല്ലകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭൂമത്ഥരണം യഥാപഞ്ഞത്തം സല്ലക്ഖേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛഡ്ഡേതബ്ബം.

“ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബാ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഖേളമല്ലകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബം. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം.

“സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, രത്തിം ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

“സചേ പരിവേണം ഉക്ലാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചകുടി ഉക്ലാപാ ഹോതി, വച്ചകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി, പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന വൂപകാസേതബ്ബോ, വൂപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ . സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി പരിവാസാരഹോ, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ഉപജ്ഝായേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ധോവിതബ്ബം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ആചിക്ഖിതബ്ബം ഏവം ധോവേയ്യാസീതി , ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം ധോവിയേഥാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ആചിക്ഖിതബ്ബം ഏവം കരേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ

ചീവരം കരിയേഥാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ രജനം പചിതബ്ബം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ആചിക്ഖിതബ്ബം ഏവം പചേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ രജനം പചിയേഥാതി. സചേ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന ആചിക്ഖിതബ്ബം, ഏവം രജേയ്യാസീതി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സദ്ധിവിഹാരികസ്സ ചീവരം രജിയേഥാതി. ചീവരം രജന്തേന സാധുകം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ബം. ന ച അച്ഛിന്നേ ഥേവേ പക്കമിതബ്ബം. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ, വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബ''ന്തി.

സദ്ധിവിഹാരികവത്തം നിട്ഠിതം.

൧൭. പണാമിതകഥാ

൬൮. തേന ഖോ പന സമയേന സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ഝായേസു ന സമ്മാ വത്തന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ഝായേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ഝായേസു ന സമ്മാ വത്തന്തീതി? സച്ചം ഭഗവാതി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികാ ഉപജ്ഝായേസു ന സമ്മാ വത്തിസ്സന്തീതി... പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധിവിഹാരികേന ഉപജ്ഝായമ്ഹി ന സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. യോ ന സമ്മാ വത്തേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി . നേവ സമ്മാ വത്തന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മാവത്തന്തം പണാമേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പണാമേതബ്ബോ - ''പണാമേമി ത''ന്തി വാ, ''മായിധ പടിക്കമീ''തി വാ, ''നീഹര തേ പത്തചീവര''ന്തി വാ, ''നാഹം തയാ ഉപട്ഠാതബ്ബോ''തി വാ, കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, പണാമിതോ ഹോതി സദ്ധിവിഹാരികോ; ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന പണാമിതോ ഹോതി സദ്ധിവിഹാരികോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന സദ്ധിവിഹാരികാ പണാമിതാ ന ഖമാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖമാപേതുന്തി. നേവ ഖമാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, പണാമിതേന ന ഖമാപേതബ്ബോ. യോ ന ഖമാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഉപജ്ഝായാ ഖമാപിയമാനാ ന ഖമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖമിതുന്തി. നേവ ഖമന്തി. സദ്ധിവിഹാരികാ പക്കമന്തിപി വിബ്ഭമന്തിപി തിത്ഥിയേസുപി സങ്കമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഖമാപിയമാനേന ന ഖമിതബ്ബം. യോ ന ഖമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഉപജ്ഝായാ സമ്മാവത്തന്തം പണാമേന്തി, അസമ്മാവത്തന്തം ന പണാമേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന,

ഭിക്ഖവേ, സമ്മാവത്തന്തോ പണാമേതബ്ബോ. യോ പണാമേയ്യ , ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . ന ച, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മാവത്തന്തോ ന പണാമേതബ്ബോ. യോ ന പണാമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ പണാമേതബ്ബോ. ഉപജ്ഝായമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ പണാമേതബ്ബോ.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ ന പണാമേതബ്ബോ. ഉപജ്ഝായമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ ന പണാമേതബ്ബോ.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ അലം പണാമേതും. ഉപജ്ഝായമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്താ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ അലം പണാമേതും.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ നാലം പണാമേതും. ഉപജ്ഝായമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ സദ്ധിവിഹാരികോ നാലം പണാമേതും.

‘‘പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സദ്ധിവിഹാരികം അപ്പണാമേന്തോ ഉപജ്ഝായോ സാതിസാരോ ഹോതി, പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി. ഉപജ്ഝായമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സദ്ധിവിഹാരികം അപ്പണാമേന്തോ ഉപജ്ഝായോ സാതിസാരോ ഹോതി, പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സദ്ധിവിഹാരികം പണാമേന്തോ ഉപജ്ഝായോ സാതിസാരോ ഹോതി, അപ്പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി. ഉപജ്ഝായമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സദ്ധിവിഹാരികം പണാമേന്തോ ഉപജ്ഝായോ സാതിസാരോ ഹോതി, അപ്പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതീ’’തി.

൬൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ബ്രാഹ്മണോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തം ഭിക്ഖൂ ന ഇച്ഛിംസു പബ്ബാജേതും. സോ

ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജ്ജം അലഭമാനോ കിസോ അഹോസി ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തം ബ്രാഹ്മണം കിസം ലൂഖം ദുബ്ബണ്ണം ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതം ധമനിസന്ഥതഗത്തം, ദിസ്വാന ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''കിം നു ഖോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രാഹ്മണോ കിസോ ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ''തി? ഏസോ, ഭന്തേ, ബ്രാഹ്മണോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തം ഭിക്ഖൂ ന ഇച്ഛിംസു പബ്ബാജേതും. സോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജ്ജം അലഭമാനോ കിസോ ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''കോ നു ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ അധികാരം സരസീ''തി? ഏവം വുത്തേ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അഹം ഖോ, ഭന്തേ, തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ അധികാരം സരാമീ''തി. ''കിം പന ത്വം, സാരിപുത്ത, തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ അധികാരം സരസീ''തി? ''ഇധ മേ, ഭന്തേ, സോ ബ്രാഹ്മണോ രാജഗഹേ പിണ്ഡായ ചരന്തസ്സ കടച്ഛുഭിക്ഖം ദാപേസി. ഇമം ഖോ അഹം, ഭന്തേ, തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ അധികാരം സരാമീ''തി. ''സാധു സാധു, സാരിപുത്ത, കതഞ്ഞുനോ ഹി, സാരിപുത്ത, സപ്പുരിസാ കതവേദിനോ. തേന ഹി ത്വം, സാരിപുത്ത, തം ബ്രാഹ്മണം പബ്ബാജേഹി ഉപസമ്പാദേഹീ''തി . ''കഥാഹം, ഭന്തേ , തം ബ്രാഹ്മണം പബ്ബാജേമി ഉപസമ്പാദേമീ''തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - യാ സാ, ഭിക്ഖവേ, മയാ തീഹി സരണഗമനേഹി ഉപസമ്പദാ അനുഞ്ഞാതാ, തം അജ്ജതഗ്ഗേ പടിക്ഖിപാമി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഞത്തിചതുത്ഥേന കമ്മേന ഉപസമ്പാദേതും [ഉപസമ്പദം (സീ॰ സ്യാ॰)]. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൦. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

''ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ .

''തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഉപസമ്പന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൭൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഉപസമ്പന്നസമനന്തരാ അനാചാരം ആചരതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “മാവുസോ, ഏവരൂപം അകാസി, നേതം കപ്പതീ”തി. സോ ഏവമാഹ - “നേവാഹം ആയസ്മന്തേ യാചിം ഉപസമ്പാദേഥ മന്തി. കിസ്സ മം തുമ്ഹേ അയാചിതാ ഉപസമ്പാദിത്ഥാ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, അയാചിതേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ . യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യാചിതേന ഉപസമ്പാദേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, യാചിതബ്ബോ. തേന ഉപസമ്പദാപേക്ഖേന സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “സങ്ഘം, ഭന്തേ, ഉപസമ്പദം യാചാമി, ഉല്ലുമ്പതു മം, ഭന്തേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായാ”തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൭൬. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ , സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰... തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി...പേ॰....

“ഉപസമ്പന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൭൭. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ പണീതാനം ഭത്താനം ഭത്തപടിപാടി അട്ഠിതാ [അധിട്ഠിതാ (ക॰)] ഹോതി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഏതദഹോസി - “ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ, സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി. യംനൂനാഹം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തം ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും ഉപസമ്പാദേസും. തസ്മിം പബ്ബജിതേ ഭത്തപടിപാടി ഖീയിത്ഥ. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “ഏഹി ദാനി, ആവുസോ, പിണ്ഡായ ചരിസ്സാമാ”തി. സോ ഏവമാഹ - “നാഹം, ആവുസോ, ഏതംകാരണാ പബ്ബജിതോ പിണ്ഡായ ചരിസ്സാമീതി. സചേ മേ ദസ്സഥ ഭുഞ്ജിസ്സാമി , നോ ചേ മേ ദസ്സഥ വിബ്ഭമിസ്സാമീ”തി. “കിം പന ത്വം, ആവുസോ, ഉദരസ്സ കാരണാ പബ്ബജിതോ”തി ? “ഏവമാവുസോ”തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു ഏവം

സ്വാക്ഖാതേ ധമ്മവിനയേ ഉദരസ്സ കാരണാ പബ്ബജിസ്സതീതി. തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, ഉദരസ്സ കാരണാ പബ്ബജിതോതി? സച്ചം ഭഗവാതി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... ''കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, ഏവം സ്വാക്ഖാതേ ധമ്മവിനയേ ഉദരസ്സ കാരണാ പബ്ബജിസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ''...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പാദേന്തേന ചത്താരോ നിസ്സയേ ആചിക്ഖിതും - പിണ്ഡിയാലോപഭോജനം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ, തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ; അതിരേകലാഭോ - സങ്ഘഭത്തം, ഉദ്ദേസഭത്തം, നിമന്തനം, സലാകഭത്തം, പക്ഖികം, ഉപോസഥികം, പാടിപദികം. പംസുകൂലചീവരം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ, തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ; അതിരേകലാഭോ - ഖോമം, കപ്പാസികം, കോസേയ്യം, കമ്ബലം, സാണം, ഭങ്ഗം. രുക്ഖമൂലസേനാസനം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ, തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ; അതിരേകലാഭോ - വിഹാരോ , അഡ്ഢയോഗോ, പാസാദോ, ഹമ്മിയം, ഗുഹാ. പൂതിമുത്തഭേസജ്ജം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ, തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ; അതിരേകലാഭോ - സപ്പി, നവനീതം, തേലം, മധു, ഫാണിത''ന്തി.

പണാമിതകഥാ നിട്ഠിതാ.

ഉപജ്ഝായവത്തഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ പഞ്ചമോ.

പഞ്ചമഭാണവാരോ

൮൪. ആചരിയവത്തകഥാ

൭൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ മാണവകോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തസ്സ ഭിക്ഖൂ പടികച്ചേവ നിസ്സയേ ആചിക്ഖിംസു. സോ ഏവമാഹ - ''സചേ മേ, ഭന്തേ, പബ്ബജിതേ നിസ്സയേ ആചിക്ഖേയ്യാഥ, അഭിരമേയ്യാമഹം [അഭിരമേയ്യഞ്ചാഹം (സീ॰), അഭിരമേയ്യം സ്വാഹം (ക॰)]. ന ദാനാഹം, ഭന്തേ, പബ്ബജിസ്സാമി; ജേഗുച്ഛാ മേ നിസ്സയാ പടികൂലാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, പടികച്ചേവ നിസ്സയാ ആചിക്ഖിതബ്ബാ. യോ ആചിക്ഖേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പന്നസമനന്തരാ നിസ്സയേ ആചിക്ഖിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ദുവഗ്ഗേനപി തിവഗ്ഗേനപി ഗണേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഊനദസവഗ്ഗേന ഗണേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദസവഗ്ഗേന വാ അതിരേകദസവഗ്ഗേന വാ ഗണേന ഉപസമ്പാദേതുന്തി .

൭൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഏകവസ്സാപി ദുവസ്സാപി സദ്ധിവിഹാരികം ഉപസമ്പാദേന്തി. ആയസ്മാപി ഉപസേനോ വങ്ഗന്തപുത്തോ ഏകവസ്സോ സദ്ധിവിഹാരികം ഉപസമ്പാദേസി. സോ വസ്സംവുട്ഠോ ദുവസ്സോ ഏകവസ്സം സദ്ധിവിഹാരികം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ആചിണ്ണം ഖോ

പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഉപസേനം വങ്ഗന്തപുത്തം ഏതദവോച - ‘‘കച്ചി, ഭിക്ഖു, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി ത്വം അപ്പകിലമഥേന അദ്ധാനം ആഗതോ’’തി? ‘‘ഖമനീയം, ഭഗവാ, യാപനീയം, ഭഗവാ. അപ്പകിലമഥേന മയം, ഭന്തേ, അദ്ധാനം ആഗതാ’’തി. ജാനന്താപി തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, ജാനന്താപി ന പുച്ഛന്തി, കാലം വിദിത്വാ പുച്ഛന്തി, കാലം വിദിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അത്ഥസംഹിതം തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി; നോ അനത്ഥസംഹിതം. അനത്ഥസംഹിതേ സേതുഘാതോ തഥാഗതാനം. ദ്വീഹി ആകാരേഹി ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛന്തി - ധമ്മം വാ ദേസേസ്സാമ, സാവകാനം വാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഉപസേനം വങ്ഗന്തപുത്തം ഏതദവോച - ‘‘കതിവസ്സോസി ത്വം, ഭിക്ഖൂ’’തി? ‘‘ദുവസ്സോഹം, ഭഗവാ’’തി. ‘‘അയം പന ഭിക്ഖു കതിവസ്സോ’’തി? ‘‘ഏകവസ്സോ, ഭഗവാ’’തി. ‘‘കിം തായം ഭിക്ഖു ഹോതീ’’തി? ‘‘സദ്ധിവിഹാരികോ മേ, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ‘‘അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞേഹി ഓവദിയോ അനുസാസിയോ അഞ്ഞം ഓവദിതും അനുസാസിതും മഞ്ഞിസ്സസി. അതിലഹും ഖോ ത്വം, മോഘപുരിസ, ബാഹുല്ലായ ആവത്തോ, യദിദം ഗണബന്ധികം. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ’’...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘ന, ഭിക്ഖവേ, ഊനദസവസ്സേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദസവസ്സേന വാ അതിരേകദസവസ്സേന വാ ഉപസമ്പാദേതു’’ന്തി.

൭൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ - ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി - ബാലാ അബ്യത്താ ഉപസമ്പാദേന്തി. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ബാലാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പണ്ഡിതാ. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അബ്യത്താ, സദ്ധിവിഹാരികാ ബ്യത്താ. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അപ്പസ്സുതാ, സദ്ധിവിഹാരികാ ബഹുസ്സുതാ. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ദുപ്പഞ്ഞാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പഞ്ഞവന്തോ. അഞ്ഞതരോപി അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഉപജ്ഝായേന സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഉപജ്ഝായസ്സ വാദം ആരോപേത്വാ തംയേവ തിത്ഥായതനം സങ്കമി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ - ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി - ബാലാ അബ്യത്താ ഉപസമ്പാദേസ്സന്തി. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ബാലാ സദ്ധിവിഹാരികാ പണ്ഡിതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അബ്യത്താ സദ്ധിവിഹാരികാ ബ്യത്താ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അപ്പസ്സുതാ സദ്ധിവിഹാരികാ ബഹുസ്സുതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ദുപ്പഞ്ഞാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പഞ്ഞവന്തോതി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ‘‘സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ - ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി - ബാലാ അബ്യത്താ ഉപസമ്പാദേന്തി. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ബാലാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പണ്ഡിതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അബ്യത്താ സദ്ധിവിഹാരികാ ബ്യത്താ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അപ്പസ്സുതാ, സദ്ധിവിഹാരികാ ബഹുസ്സുതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ദുപ്പഞ്ഞാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പഞ്ഞവന്തോ’’തി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ - ദസവസ്സമ്ഹാ

ദസവസ്സമ്ഹാതി - ബാലാ അബ്യത്താ ഉപസമ്പാദേസ്സന്തി. ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ബാലാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പണ്ഡിതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അബ്യത്താ സദ്ധിവിഹാരികാ ബ്യത്താ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ അപ്പസ്സുതാ, സദ്ധിവിഹാരികാ ബഹുസ്സുതാ, ദിസ്സന്തി ഉപജ്ഝായാ ദുപ്പഞ്ഞാ, സദ്ധിവിഹാരികാ പഞ്ഞവന്തോ. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, ബാലേന അബ്യത്തേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന ദസവസ്സേന വാ അതിരേകദസവസ്സേന വാ ഉപസമ്പാദേതു''ന്തി.

൭൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഉപജ്ഝായേസു പക്കന്തേസുപി വിബ്ഭന്തേസുപി കാലങ്കതേസുപി പക്ഖസങ്കന്തേസുപി അനാചരിയകാ അനോവദിയമാനാ അനനുസാസിയമാനാ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരന്തി, മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി - ഉപരിസായനീയേപി - ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേന്തി; സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജന്തി; ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ദുന്നിവത്ഥാ ദുപ്പാരുതാ അനാകപ്പസമ്പന്നാ പിണ്ഡായ ചരിസ്സന്തി; മനുസ്സാനം ഭുഞ്ജമാനാനം ഉപരിഭോജനേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി, ഉപരിഖാദനീയേപി - ഉപരിസായനീയേപി - ഉപരിപാനീയേപി ഉത്തിട്ഠപത്തം ഉപനാമേസ്സന്തി; സാമം സൂപമ്പി ഓദനമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സന്തി; ഭത്തഗ്ഗേപി ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ വിഹരിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ബ്രാഹ്മണാ ബ്രാഹ്മണഭോജനേ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം ...പേ॰... അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ...പേ॰... സച്ചം, ഭഗവാതി...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയം. ആചരിയോ, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികമ്ഹി പുത്തചിത്തം ഉപട്ഠാപേസ്സതി, അന്തേവാസികോ ആചരിയമ്ഹി പിതുചിത്തം ഉപട്ഠാപേസ്സതി. ഏവം തേ അഞ്ഞമഞ്ഞം സഗാരവാ സപ്പതിസ്സാ സഭാഗവുത്തിനോ വിഹരന്താ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ വുഡ്ഢിം വിരുള്ഹിം വേപുല്ലം ആപജ്ജിസ്സന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദസവസ്സം നിസ്സായ വത്ഥും, ദസവസ്സേന നിസ്സയം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയോ ഗഹേതബ്ബോ. ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - 'ആചരിയോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹി, ആയസ്മതോ നിസ്സായ വച്ഛാമി; ആചരിയോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹി, ആയസ്മതോ നിസ്സായ വച്ഛാമി; ആചരിയോ മേ, ഭന്തേ, ഹോഹി, ആയസ്മതോ നിസ്സായ വച്ഛാമീ'തി. 'സാഹൂതി' വാ 'ലഹൂതി' വാ 'ഓപായിക'ന്തി വാ 'പതിരൂപ'ന്തി വാ 'പാസാദികേന സമ്പാദേഹീ'തി വാ കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ഗഹിതോ ഹോതി ആചരിയോ; ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന ഗഹിതോ ഹോതി ആചരിയോ.

൭൮. [ചൂളവ॰ ന൮൦ ആദയോ] “അന്തേവാസികേന , ഭിക്ഖവേ, ആചരിയമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ ഉപാഹനം ഓമുഞ്ചിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം ധോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബാ . യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ പടിസാമേതബ്ബം. ആചരിയമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ ആചരിയോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ ദാതബ്ബാ, ധോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ ദാതബ്ബോ. സചേ ആചരിയോ പച്ഛാസമണം ആകങ്ഖതി, തിമണ്ഡലം പടിച്ഛാദേന്തേന പരിമണ്ഡലം നിവാസേത്വാ കായബന്ധനം ബന്ധിത്വാ സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ പാരുപിത്വാ ഗണ്ഠികം പടിമുഞ്ചിത്വാ ധോവിത്വാ പത്തം ഗഹേത്വാ ആചരിയസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം. നാതിദൂരേ ഗന്തബ്ബം, നാച്ചാസന്നേ ഗന്തബ്ബം, പത്തപരിയാപന്നം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. ന ആചരിയസ്സ ഭണമാനസ്സ അന്തരന്തരാ കഥാ ഓപാതേതബ്ബാ. ആചരിയോ ആപത്തിസാമന്താ ഭണമാനോ നിവാരേതബ്ബോ.

“നിവത്തന്തേന പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം. ചീവരം സങ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ണം ഉസ്സാരേത്വാ ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ഝേ ഭങ്ഗോ അഹോസീതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

“സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി , ആചരിയോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. ആചരിയോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. ആചരിയമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

“സചേ ആചരിയോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന

അഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം.

‘‘സചേ ആചരിയോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ആചരിയസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ ഗന്ത്വാ ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്വാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം. ന നവാ ഭിക്ഖൂ ആസനേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ ആചരിയസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

‘‘ഉദകേപി ആചരിയസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്വാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്വാ ആചരിയസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സങ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം. ആചരിയോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. സചേ ഉദ്ദിസാപേതുകാമോ ഹോതി, ഉദ്ദിസാപേതബ്ബോ. സചേ പരിപുച്ഛിതുകാമോ ഹോതി, പരിപുച്ഛിതബ്ബോ.

‘‘യസ്മിം വിഹാരേ ആചരിയോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബാ; ഖേളമല്ലകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭൂമത്ഥരണം യഥാപഞ്ഞത്തം സല്ലക്ഖേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓഹാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛഡ്ഡേതബ്ബം.

‘‘ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബാ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം

അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഖേളമല്ലകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബോ . അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബം. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം.

‘‘സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ . സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, രത്തിം ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

‘‘സചേ പരിവേണം ഉക്ലാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചകുടി ഉക്ലാപാ ഹോതി, വച്ചകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി, പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം . സചേ ആചമനകുമ്ഭിയം ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

‘‘സചേ ആചരിയസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, അന്തേവാസികേന വൂപകാസേതബ്ബോ, വൂപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ആചരിയസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, അന്തേവാസികേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ആചരിയസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, അന്തേവാസികേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ ആചരിയോ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി പരിവാസാരഹോ, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ ആചരിയോ മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ ആചരിയോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ ആചരിയോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയം അബ്ഭേയ്യാതി . സചേ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ

പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ ആചരിയസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, അന്തേവാസികേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം ധോവിതബ്ബം ഹോതി, അന്തേവാസികേന ധോവിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയസ്സ ചീവരം ധോവിയേഥാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി, അന്തേവാസികേന കാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയസ്സ ചീവരം കരിയേഥാതി. സചേ ആചരിയസ്സ രജനം പചിതബ്ബം ഹോതി, അന്തേവാസികേന പചിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയസ്സ രജനം പചിയേഥാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം ഹോതി, അന്തേവാസികേന രജിതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ ആചരിയസ്സ ചീവരം രജിയേഥാതി. ചീവരം രജന്തേന സാധുകം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ബം, ന ച അച്ഛിന്നേ ഥേവേ പക്കമിതബ്ബം.

“ന ആചരിയം അനാപുച്ഛാ ഏകച്ചസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ന ഏകച്ചസ്സ പത്തോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പരിക്ഖാരോ പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ കേസാ ഛേദേതബ്ബാ; ന ഏകച്ചേന കേസാ ഛേദാപേതബ്ബാ; ന ഏകച്ചസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം; ന ഏകച്ചേന പരികമ്മം കാരാപേതബ്ബം; ന ഏകച്ചസ്സ വേയ്യാവച്ചോ കാതബ്ബോ; ന ഏകച്ചേന വേയ്യാവച്ചോ കാരാപേതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പച്ഛാസമണേന ഹോതബ്ബം; ന ഏകച്ചോ പച്ഛാസമണോ ആദാതബ്ബോ; ന ഏകച്ചസ്സ പിണ്ഡപാതോ നീഹരിതബ്ബോ; ന ഏകച്ചേന പിണ്ഡപാതോ നീഹരാപേതബ്ബോ. ന ആചരിയം അനാപുച്ഛാ ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ, ന സുസാനം ഗന്തബ്ബം, ന ദിസാ പക്കമിതബ്ബാ. സചേ ആചരിയോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ, വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബ”ന്തി.

ആചരിയവത്തം നിട്ഠിതം.

൧൯. അന്തേവാസികവത്തകഥാ

൭൯. [ചൂളവ॰ ૩൭൭-૩൭൮] “ആചരിയേന , ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികമ്ഹി സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. തത്രായം സമ്മാവത്തനാ -

“ആചരിയേന , ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികോ സങ്ഗഹേതബ്ബോ അനുഗ്ഗഹേതബ്ബോ ഉദ്ദേസേന പരിപുച്ഛായ ഓവാദേന അനുസാസനിയാ. സചേ ആചരിയസ്സ പത്തോ ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ന ഹോതി, ആചരിയേന അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ പത്തോ ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി. സചേ ആചരിയസ്സ ചീവരം ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ന ഹോതി, ആചരിയേന

അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ദാതബ്ബം, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി. സചേ ആചരിയസ്സ പരിക്ഖാരോ ഹോതി, അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ന ഹോതി, ആചരിയേന അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ദാതബ്ബോ, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ പരിക്ഖാരോ ഉപ്പജ്ജിയേഥാതി.

"സചേ അന്തേവാസികോ ഗിലാനോ ഹോതി, കാലസ്സേവ ഉട്ഠായ ദന്തകട്ഠം ദാതബ്ബം, മുഖോദകം ദാതബ്ബം, ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം. സചേ യാഗു ഹോതി, ഭാജനം ധോവിത്വാ യാഗു ഉപനാമേതബ്ബാ. യാഗും പീതസ്സ ഉദകം ദത്വാ ഭാജനം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ പടിസാമേതബ്ബം. അന്തേവാസികമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

"സചേ അന്തേവാസികോ ഗാമം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, നിവാസനം ദാതബ്ബം, പടിനിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, കായബന്ധനം ദാതബ്ബം, സഗുണം കത്വാ സങ്ഘാടിയോ ദാതബ്ബാ, ധോവിത്വാ പത്തോ സോദകോ ദാതബ്ബോ.

"എത്താവതാ നിവത്തിസ്സതീതി ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പടിനിവാസനം ദാതബ്ബം, നിവാസനം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം. സചേ ചീവരം സിന്നം ഹോതി, മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബം, ന ച ഉണ്ഹേ ചീവരം നിദഹിതബ്ബം. ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം. ചീവരം സങ്ഘരന്തേന ചതുരങ്ഗുലം കണ്ണം ഉസ്സാരേത്വാ ചീവരം സങ്ഘരിതബ്ബം - മാ മജ്ഝേ ഭങ്ഗോ അഹോസീതി. ഓഭോഗേ കായബന്ധനം കാതബ്ബം.

"സചേ പിണ്ഡപാതോ ഹോതി, അന്തേവാസികോ ച ഭുഞ്ജിതുകാമോ ഹോതി, ഉദകം ദത്വാ പിണ്ഡപാതോ ഉപനാമേതബ്ബോ. അന്തേവാസികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ. ഭുത്താവിസ്സ ഉദകം ദത്വാ പത്തം പടിഗ്ഗഹേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന ധോവിത്വാ വോദകം കത്വാ മുഹുത്തം ഉണ്ഹേ ഓതാപേതബ്ബോ, ന ച ഉണ്ഹേ പത്തോ നിദഹിതബ്ബോ. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. അന്തേവാസികമ്ഹി വുട്ഠിതേ ആസനം ഉദ്ധരിതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതബ്ബം. സചേ സോ ദേസോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ.

"സചേ അന്തേവാസികോ നഹായിതുകാമോ ഹോതി, നഹാനം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ സീതേന അത്ഥോ ഹോതി, സീതം പടിയാദേതബ്ബം. സചേ ഉണ്ഹേന അത്ഥോ ഹോതി, ഉണ്ഹം പടിയാദേതബ്ബം.

"സചേ അന്തേവാസികോ ജന്താഘരം പവിസിതുകാമോ ഹോതി, ചുണ്ണം സന്നേതബ്ബം, മത്തികാ തേമേതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ ഗന്ത്വാ

ജന്താഘരപീഠം ദത്വാ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം, ചുണ്ണം ദാതബ്ബം, മത്തികാ ദാതബ്ബാ. സചേ ഉസ്സഹതി, ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ജന്താഘരം പവിസന്തേന മത്തികായ മുഖം മക്ഖേത്വാ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരം പവിസിതബ്ബം. ന ച ഥേരേ ഭിക്ഖൂ അനുപഖജ്ജ നിസീദിതബ്ബം, ന നവാ ഭിക്ഖൂ ആസനേന പടിബാഹിതബ്ബാ. ജന്താഘരേ അന്തേവാസികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. ജന്താഘരാ നിക്ഖമന്തേന ജന്താഘരപീഠം ആദായ പുരതോ ച പച്ഛതോ ച പടിച്ഛാദേത്വാ ജന്താഘരാ നിക്ഖമിതബ്ബം.

"ഉദകേപി അന്തേവാസികസ്സ പരികമ്മം കാതബ്ബം. നഹാതേന പഠമതരം ഉത്തരിത്വാ അത്തനോ ഗത്തം വോദകം കത്വാ നിവാസേത്വാ അന്തേവാസികസ്സ ഗത്തതോ ഉദകം പമജ്ജിതബ്ബം, നിവാസനം ദാതബ്ബം, സങ്ഘാടി ദാതബ്ബാ, ജന്താഘരപീഠം ആദായ പഠമതരം ആഗന്ത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം. അന്തേവാസികോ പാനീയേന പുച്ഛിതബ്ബോ.

"യസ്മിം വിഹാരേ അന്തേവാസികോ വിഹരതി, സചേ സോ വിഹാരോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, സചേ ഉസ്സഹതി, സോധേതബ്ബോ. വിഹാരം സോധേന്തേന പഠമം പത്തചീവരം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; നിസീദനപച്ചത്ഥരണം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭിസിബിബ്ബോഹനം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം ; മഞ്ചോ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; പീഠം നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; മഞ്ചപടിപാദകാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബാ; ഖേളമല്ലകോ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബോ; അപസ്സേനഫലകം നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം; ഭൂമത്ഥരണം യഥാപഞ്ഞത്തം സല്ലക്ഖേത്വാ നീഹരിത്വാ ഏകമന്തം നിക്ഖിപിതബ്ബം. സചേ വിഹാരേ സന്താനകം ഹോതി, ഉല്ലോകാ പഠമം ഓതാരേതബ്ബം, ആലോകസന്ധികണ്ണഭാഗാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ ഗേരുകപരികമ്മകതാ ഭിത്തി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ കാളവണ്ണകതാ ഭൂമി കണ്ണകിതാ ഹോതി, ചോളകം തേമേത്വാ പീളേത്വാ പമജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അകതാ ഹോതി ഭൂമി, ഉദകേന പരിപ്ഫോസിത്വാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ - മാ വിഹാരോ രജേന ഉഹഞ്ഞീതി. സങ്കാരം വിചിനിത്വാ ഏകമന്തം ഛഡ്ഡേതബ്ബം.

"ഭൂമത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. മഞ്ചപടിപാദകാ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബാ. മഞ്ചോ ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബോ. പീഠം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ നീചം കത്വാ സാധുകം അപ്പടിഘംസന്തേന, അസങ്ഘട്ടേന്തേന കവാടപിട്ഠം, അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഭിസിബിബ്ബോഹനം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. നിസീദനപച്ചത്ഥരണം ഓതാപേത്വാ സോധേത്വാ പപ്ഫോടേത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാപഞ്ഞത്തം പഞ്ഞപേതബ്ബം. ഖേളമല്ലകോ ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ

അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബോ. അപസ്സേനഫലകം ഓതാപേത്വാ പമജ്ജിത്വാ അതിഹരിത്വാ യഥാഠാനേ ഠപേതബ്ബം. പത്തചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം. പത്തം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന പത്തം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ഹേട്ഠാമഞ്ചം വാ ഹേട്ഠാപീഠം വാ പരാമസിത്വാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ന ച അനന്തരഹിതായ ഭൂമിയാ പത്തോ നിക്ഖിപിതബ്ബോ. ചീവരം നിക്ഖിപന്തേന ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരം ഗഹേത്വാ ഏകേന ഹത്ഥേന ചീവരവംസം വാ ചീവരരജ്ജും വാ പമജ്ജിത്വാ പാരതോ അന്തം ഓരതോ ഭോഗം കത്വാ ചീവരം നിക്ഖിപിതബ്ബം.

''സചേ പുരത്ഥിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പുരത്ഥിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ പച്ഛിമാ സരജാ വാതാ വായന്തി, പച്ഛിമാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉത്തരാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ഉത്തരാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ ദക്ഖിണാ സരജാ വാതാ വായന്തി, ദക്ഖിണാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ. സചേ സീതകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ വിവരിതബ്ബാ, രത്തിം ഥകേതബ്ബാ. സചേ ഉണ്ഹകാലോ ഹോതി, ദിവാ വാതപാനാ ഥകേതബ്ബാ, രത്തിം വിവരിതബ്ബാ.

''സചേ പരിവേണം ഉക്ലാപം ഹോതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജിതബ്ബം. സചേ കോട്ഠകോ ഉക്ലാപോ ഹോതി, കോട്ഠകോ സമ്മജ്ജിതബ്ബോ. സചേ ഉപട്ഠാനസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, ഉപട്ഠാനസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ അഗ്ഗിസാലാ ഉക്ലാപാ ഹോതി, അഗ്ഗിസാലാ സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ വച്ചകുടി ഉക്ലാപാ ഹോതി, വച്ചകുടി സമ്മജ്ജിതബ്ബാ. സചേ പാനീയം ന ഹോതി, പാനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ പരിഭോജനീയം ന ഹോതി, പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. സചേ ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ന ഹോതി, ആചമനകുമ്ഭിയാ ഉദകം ആസിഞ്ചിതബ്ബം.

''സചേ അന്തേവാസികസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി, ആചരിയേന വൂപകാസേതബ്ബോ, വൂപകാസാപേതബ്ബോ, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ആചരിയേന വിനോദേതബ്ബം, വിനോദാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി, ആചരിയേന വിവേചേതബ്ബം, വിവേചാപേതബ്ബം, ധമ്മകഥാ വാസ്സ കാതബ്ബാ. സചേ അന്തേവാസികോ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി പരിവാസാരഹോ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ, അന്തേവാസികസ്സ പരിവാസം ദദേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികം മൂലായ പടികസ്സേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ മാനത്താരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ മാനത്തം ദദേയ്യാതി. സചേ അന്തേവാസികോ അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികം അബ്ഭേയ്യാതി. സചേ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ അന്തേവാസികസ്സ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാതി. കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം, തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ, ആചരിയേന ഉസ്സുക്കം കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ

അന്തേവാസികോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാതി.

“സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ധോവിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഏവം ധോവേയ്യാസീ’തി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം ധോവിയേഥാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം കാതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഏവം കരേയ്യാസീ’തി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം കരിയേഥാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ രജനം പചിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഏവം പചേയ്യാസീ’തി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ രജനം പചിയേഥാതി. സചേ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം രജിതബ്ബം ഹോതി, ആചരിയേന ആചിക്ഖിതബ്ബം - ‘ഏവം രജേയ്യാസീ’തി, ഉസ്സുക്കം വാ കാതബ്ബം - കിന്തി നു ഖോ അന്തേവാസികസ്സ ചീവരം രജിയേഥാതി. ചീവരം രജന്തേന സാധുകം സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജിതബ്ബം, ന ച അച്ഛിന്നേ ഥേവേ പക്കമിതബ്ബം. സചേ അന്തേവാസികോ ഗിലാനോ ഹോതി, യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ, വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബ”ന്തി.

അന്തേവാസികവത്തം നിട്ഠിതം.

ഛട്ഠഭാണവാരോ.

൨൦. പണാമനാ ഖമാപനാ

൬൮. തേന ഖോ പന സമയേന അന്തേവാസികാ ആചരിയേസു ന സമ്മാ വത്തന്തി…പേ॰… ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… ന, ഭിക്ഖവേ, അന്തേവാസികേന ആചരിയമ്ഹി ന സമ്മാ വത്തിതബ്ബം. യോ ന സമ്മാ വത്തേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി. നേവ സമ്മാ വത്തന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മാവത്തന്തം പണാമേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പണാമേതബ്ബോ - പണാമേമി തന്തി വാ, മായിധ പടിക്കമീതി വാ, നീഹര തേ പത്തചീവരന്തി വാ, നാഹം തയാ ഉപട്ഠാതബ്ബോതി വാ. കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, പണാമിതോ ഹോതി അന്തേവാസികോ; ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന പണാമിതോ ഹോതി അന്തേവാസികോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന അന്തേവാസികാ പണാമിതാ ന ഖമാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖമാപേതുന്തി. നേവ ഖമാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, പണാമിതേന ന ഖമാപേതബ്ബോ. യോ ന ഖമാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആചരിയാ ഖമാപിയമാനാ ന ഖമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഖമിതുന്തി. നേവ ഖമന്തി. അന്തേവാസികാ പക്കമന്തിപി വിബ്ഭമന്തിപി തിത്ഥിയേസുപി സങ്കമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഖമാപിയമാനേന ന ഖമിതബ്ബം. യോ ന ഖമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആചരിയാ സമ്മാവത്തന്തം പണാമേന്തി, അസമ്മാവത്തന്തം ന പണാമേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മാവത്തന്തോ പണാമേതബ്ബോ. യോ പണാമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മാവത്തന്തോ ന പണാമേതബ്ബോ. യോ ന പണാമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

വ്യ. ''പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ പണാമേതബ്ബോ. ആചരിയമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ പണാമേതബ്ബോ.

''പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ ന പണാമേതബ്ബോ. ആചരിയമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ ന പണാമേതബ്ബോ.

''പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ അലം പണാമേതും. ആചരിയമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ അലം പണാമേതും.

''പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ നാലം പണാമേതും. ആചരിയമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ അന്തേവാസികോ നാലം പണാമേതും.

''പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം അന്തേവാസികം അപ്പണാമേന്തോ ആചരിയോ സാതിസാരോ ഹോതി, പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി. ആചരിയമ്ഹി നാധിമത്തം പേമം ഹോതി, നാധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, നാധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, നാധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം അന്തേവാസികം അപ്പണാമേന്തോ ആചരിയോ സാതിസാരോ ഹോതി, പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി.

''പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം അന്തേവാസികം പണാമേന്തോ ആചരിയോ സാതിസാരോ ഹോതി, അപ്പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതി. ആചരിയമ്ഹി അധിമത്തം പേമം ഹോതി, അധിമത്തോ പസാദോ ഹോതി, അധിമത്താ ഹിരീ ഹോതി, അധിമത്തോ ഗാരവോ ഹോതി, അധിമത്താ ഭാവനാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം അന്തേവാസികം പണാമേന്തോ ആചരിയോ സാതിസാരോ ഹോതി, അപ്പണാമേന്തോ അനതിസാരോ ഹോതീ''തി.

പണാമനാ ഖമാപനാ നിട്ഠിതാ.

൨൧. ബാലഅബ്യത്തവത്ഥു

൮൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ, ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി, ബാലാ അബ്യത്താ നിസ്സയം ദേന്തി. ദിസ്സന്തി ആചരിയാ ബാലാ, അന്തേവാസികാ പണ്ഡിതാ . ദിസ്സന്തി ആചരിയാ അബ്യത്താ, അന്തേവാസികാ ബ്യത്താ. ദിസ്സന്തി ആചരിയാ അപ്പസ്സുതാ, അന്തേവാസികാ ബഹുസ്സുതാ. ദിസ്സന്തി ആചരിയാ ദുപ്പഞ്ഞാ, അന്തേവാസികാ പഞ്ഞവന്തോ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ, ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി, ബാലാ അബ്യത്താ നിസ്സയം ദസ്സന്തി. ദിസ്സന്തി ആചരിയാ ബാലാ അന്തേവാസികാ പണ്ഡിതാ, ദിസ്സന്തി ആചരിയാ അബ്യത്താ അന്തേവാസികാ ബ്യത്താ, ദിസ്സന്തി ആചരിയാ അപ്പസ്സുതാ അന്തേവാസികാ ബഹുസ്സുതാ, ദിസ്സന്തി ആചരിയാ ദുപ്പഞ്ഞാ അന്തേവാസികാ പഞ്ഞവന്തോ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ, ദസവസ്സമ്ഹാ ദസവസ്സമ്ഹാതി, ബാലാ അബ്യത്താ നിസ്സയം ദേന്തി...പേ॰... സച്ചം, ഭഗവാതി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ... പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, ബാലേന അബ്യത്തേന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന ദസവസ്സേന വാ അതിരേകദസവസ്സേന വാ നിസ്സയം ദാതു''ന്തി.

ബാലഅബ്യത്തവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൨. നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൮൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ആചരിയുപജ്ഝായേസു പക്കന്തേസുപി വിബ്ഭന്തേസുപി കാലങ്കതേസുപി പക്ഖസങ്കന്തേസുപി നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധിയോ ന ജാനന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

''പഞ്ചിമാ, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധിയോ ഉപജ്ഝായമ്ഹാ - ഉപജ്ഝായോ പക്കന്തോ വാ ഹോതി, വിബ്ഭന്തോ വാ, കാലങ്കതോ വാ, പക്ഖസങ്കന്തോ വാ, ആണത്തിയേവ പഞ്ചമീ. ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധിയോ ഉപജ്ഝായമ്ഹാ.

''ഛയിമാ, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധിയോ ആചരിയമ്ഹാ - ആചരിയോ പക്കന്തോ വാ ഹോതി, വിബ്ഭന്തോ വാ, കാലങ്കതോ വാ, പക്ഖസങ്കന്തോ വാ, ആണത്തിയേവ പഞ്ചമീ, ഉപജ്ഝായേന വാ സമോധാനഗതോ ഹോതി. ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛ നിസ്സയപടിപ്പസ്സദ്ധിയോ ആചരിയമ്ഹാ''.

നിസ്സപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩. ഉപസമ്പാദേതബ്ബപഞ്ചകം

൮൪. ''പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന അസേക്ഖേന [ന അസേഖേന (ക॰)] സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന

അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

''പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

''അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അത്തനാ ന അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ സീലക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ സമാധിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ പഞ്ഞാക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

''പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അത്തനാ അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ സീലക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ സമാധിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ പഞ്ഞാക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

''അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

അസ്സദ്ധോ ഹോതി, അഹിരികോ ഹോതി, അനോത്തപ്പീ ഹോതി, കുസീതോ ഹോതി, മുട്ഠസ്സതി ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

"പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ , സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. സദ്ധോ ഹോതി, ഹിരിമാ ഹോതി, ഓത്തപ്പീ ഹോതി, ആരദ്ധവീരിയോ ഹോതി, ഉപട്ഠിതസ്സതി ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

"അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, അപ്പസ്സുതോ ഹോതി, ദുപ്പഞ്ഞോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

"പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം , നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ന അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ന അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, പഞ്ഞവാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

"അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും വാ ഉപട്ഠാപേതും വാ, അനഭിരതം [അനഭിരതിം (സ്യാ॰), ഉപ്പന്നം അനഭിരതിം (ക॰)] വൂപകാസേതും വാ വൂപകാസാപേതും വാ, ഉപ്പന്നം കുക്കുച്ചം ധമ്മതോ വിനോദേതും [വിനോദേതും വാ വിനോദാപേതും വാ (സബ്ബത്ഥ, വിമതിവിനോദനീ ടീകാ ഓലോകേതബ്ബാ)] ആപത്തിം ന ജാനാതി, ആപത്തിയാ വുട്ഠാനം ന ജാനാതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

"പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും വാ ഉപട്ഠാപേതും വാ, അനഭിരതം വൂപകാസേതും വാ വൂപകാസാപേതും വാ, ഉപ്പന്നം കുക്കുച്ചം ധമ്മതോ വിനോദേതും ആപത്തിം ജാനാതി, ആപത്തിയാ വുട്ഠാനം ജാനാതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ,

പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ അഭിസമാചാരികായ സിക്ഖായ സിക്ഖാപേതും, ആദിബ്രഹ്മചരിയകായ സിക്ഖായ വിനേതും, അഭിധമ്മേ വിനേതും, അഭിവിനയേ വിനേതും, ഉപ്പന്നം ദിട്ഠിഗതം ധമ്മതോ വിവേചേതും - ഇമേഹി ഖോ , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ അഭിസമാചാരികായ സിക്ഖായ സിക്ഖാപേതും, ആദിബ്രഹ്മചരിയകായ സിക്ഖായ വിനേതും, അഭിധമ്മേ വിനേതും, അഭിവിനയേ വിനേതും, ഉപ്പന്നം ദിട്ഠിഗതം ധമ്മതോ വിവേചേതും - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന ന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി ന സുവിഭത്താനി ന സുപ്പവത്തീനി ന സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ജാനാതി, അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തീനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ജാനാതി, അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ”തി.

ഉപസമ്പാദേതബ്ബപഞ്ചകം നിട്ഠിതം.

൨൮. ഉപസമ്പാദേതബ്ബഛക്കം

൮൪. “ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ . ന അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അത്തനാ ന അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ സീലക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ സമാധിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ പഞ്ഞാക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; അത്തനാ ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അത്തനാ അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ സീലക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ അത്തനാ അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ സമാധിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ. അത്തനാ അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ പഞ്ഞാക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ. അത്തനാ അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ. അത്തനാ അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പരം അസേക്ഖേ വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേ സമാദപേതാ; ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അസ്സദ്ധോ ഹോതി, അഹിരികോ ഹോതി, അനോത്തപ്പീ ഹോതി, കുസീതോ ഹോതി, മുട്ഠസ്സതി ഹോതി, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം , നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. സദ്ധോ ഹോതി, ഹിരിമാ ഹോതി, ഓത്തപ്പീ ഹോതി, ആരദ്ധവീരിയോ ഹോതി, ഉപട്ഠിതസ്സതി ഹോതി, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, അപ്പസ്സുതോ ഹോതി, ദുപ്പഞ്ഞോ ഹോതി, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ന അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ന അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, പഞ്ഞവാ ഹോതി, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

ന പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും വാ ഉപട്ഠാപേതും വാ, അനഭിരതം വൂപകാസേതും വാ വൂപകാസാപേതും വാ, ഉപ്പന്നം കുക്കുച്ചം ധമ്മതോ വിനോദേതും, ആപത്തിം ന ജാനാതി, ആപത്തിയാ വുട്ഠാനം ന ജാനാതി, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും വാ ഉപട്ഠാപേതും വാ, അനഭിരതം വൂപകാസേതും വാ വൂപകാസാപേതും വാ, ഉപ്പന്നം കുക്കുച്ചം ധമ്മതോ വിനോദേതും, ആപത്തിം ജാനാതി, ആപത്തിയാ വുട്ഠാനം ജാനാതി, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ന പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ അഭിസമാചാരികായ സിക്ഖായ സിക്ഖാപേതും, ആദിബ്രഹ്മചരിയകായ സിക്ഖായ വിനേതും, അഭിധമ്മേ വിനേതും , അഭിവിനയേ വിനേതും, ഉപ്പന്നം ദിട്ഠിഗതം ധമ്മതോ വിവേചേതും, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. പടിബലോ ഹോതി അന്തേവാസിം വാ സദ്ധിവിഹാരിം വാ അഭിസമാചാരികായ സിക്ഖായ സിക്ഖാപേതും ആദിബ്രഹ്മചരിയകായ സിക്ഖായ വിനേതും, അഭിധമ്മേ വിനേതും, അഭിവിനയേ വിനേതും, ഉപ്പന്നം ദിട്ഠിഗതം ധമ്മതോ വിവേചേതും, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന ന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി ന സുവിഭത്താനി ന സുപ്പവത്തീനി ന സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ, ഊനദസവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, ന നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ , സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ. ആപത്തിം ജാനാതി , അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തീനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ, ദസവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകദസവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബം, നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, സാമണേരോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ”തി.

ഉപസമ്പാദേതബ്ബഛക്കം നിട്ഠിതം.

൨൭. അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബകഥാ

൮൬. തേന ഖോ പന സമയേന യോ സോ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ [യോ സോ പസുരപരിബ്ബാജകോ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ (ക॰)] പജ്ഝായേന സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഉപജ്ഝായസ്സ വാദം ആരോപേത്വാ തംയേവ തിത്ഥായതനം സങ്കമി. സോ പുന പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉപസമ്പദം യാചി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഉപജ്ഝായേന സഹധമ്മികം വുച്ചമാനോ ഉപജ്ഝായസ്സ വാദം ആരോപേത്വാ തംയേവ തിത്ഥായതനം സങ്കന്തോ, സോ ആഗതോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ സോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞോപി അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ ആകങ്ഖതി പബ്ബജ്ജം, ആകങ്ഖതി ഉപസമ്പദം, തസ്സ ചത്താരോ മാസേ പരിവാസോ ദാതബ്ബോ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ - പഠമം കേസമസ്സും ഓഹാരാപേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദാപേത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദാപേത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ ഏവം വദേഹീതി വത്തബ്ബോ - “ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; ദുതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; തതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമീ”തി.

തേന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബേന സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “അഹം, ഭന്തേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ ആകങ്ഖാമി ഉപസമ്പദം. സോഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘം ചത്താരോ മാസേ പരിവാസം യാചാമീ”തി. ദുതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. തതിയമ്പി യാചിതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ ആകങ്ഖതി ഉപസമ്പദം. സോ സങ്ഘം ചത്താരോ മാസേ പരിവാസം യാചതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ ചത്താരോ മാസേ പരിവാസം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ ആകങ്ഖതി ഉപസമ്പദം. സോ സങ്ഘം ചത്താരോ മാസേ പരിവാസം യാചതി. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ ചത്താരോ മാസേ പരിവാസം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ ചത്താരോ മാസേ പരിവാസസ്സ ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമസ്സ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ ചത്താരോ മാസേ പരിവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൮൭. “ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി, ഏവം അനാരാധകോ. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അതികാലേന ഗാമം പവിസതി, അതിദിവാ പടിക്കമതി. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ വേസിയാഗോചരോ വാ ഹോതി, വിധവാഗോചരോ വാ ഹോതി, ഥുല്ലകുമാരികാഗോചരോ വാ ഹോതി, പണ്ഡകഗോചരോ വാ ഹോതി, ഭിക്ഖുനിഗോചരോ വാ ഹോതി. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ യാനി താനി സബ്രഹ്മചാരീനം ഉച്ചാവചാനി കരണീയാനി, തത്ഥ ന ദക്ഖോ ഹോതി, ന അനലസോ, ന തത്രുപായായ വീമംസായ സമന്നാഗതോ, ന അലം കാതും, ന അലം സംവിധാതും. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ന തിബ്ബച്ഛന്ദോ ഹോതി ഉദ്ദേസേ, പരിപുച്ഛായ, അധിസീലേ, അധിചിത്തേ, അധിപഞ്ഞായ. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ യസ്സ തിത്ഥായതനാ സങ്കന്തോ ഹോതി, തസ്സ സത്ഥുനോ തസ്സ ദിട്ഠിയാ തസ്സ ഖന്തിയാ തസ്സ രുചിയാ തസ്സ ആദായസ്സ അവണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ കുപിതോ ഹോതി അനത്തമനോ അനഭിരദ്ധോ, ബുദ്ധസ്സ വാ ധമ്മസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ അവണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ അത്തമനോ ഹോതി ഉദഗ്ഗോ അഭിരദ്ധോ. യസ്സ വാ പന തിത്ഥായതനാ സങ്കന്തോ ഹോതി, തസ്സ സത്ഥുനോ തസ്സ ദിട്ഠിയാ തസ്സ ഖന്തിയാ തസ്സ രുചിയാ തസ്സ ആദായസ്സ വണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ അത്തമനോ ഹോതി ഉദഗ്ഗോ അഭിരദ്ധോ, ബുദ്ധസ്സ വാ ധമ്മസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ വണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ കുപിതോ ഹോതി അനത്തമനോ അനഭിരദ്ധോ. ഇദം, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘാതനികം അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ അനാരാധനീയസ്മിം. ഏവമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ അനാരാധകോ ഹോതി. ഏവം അനാരാധകോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആഗതോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ.

“കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ നാതികാലേന ഗാമം പവിസതി നാതിദിവാ പടിക്കമതി. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ന വേസിയാഗോചരോ ഹോതി, ന വിധവാഗോചരോ ഹോതി, ന ഥുല്ലകുമാരികാഗോചരോ ഹോതി, ന പണ്ഡകഗോചരോ ഹോതി, ന ഭിക്ഖുനിഗോചരോ ഹോതി. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ യാനി താനി സബ്രഹ്മചാരീനം ഉച്ചാവചാനി കരണീയാനി, തത്ഥ ദക്ഖോ ഹോതി, അനലസോ, തത്രുപായായ വീമംസായ സമന്നാഗതോ, അലം കാതും, അലം സംവിധാതും. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ , അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ തിബ്ബച്ഛന്ദോ ഹോതി ഉദ്ദേസേ, പരിപുച്ഛായ, അധിസീലേ, അധിചിത്തേ, അധിപഞ്ഞായ. ഏവമ്പി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി.

“പുന ചപരം, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ യസ്സ തിത്ഥായതനാ സങ്കന്തോ ഹോതി, തസ്സ സത്ഥുനോ തസ്സ ദിട്ഠിയാ തസ്സ ഖന്തിയാ തസ്സ രുചിയാ തസ്സ ആദായസ്സ അവണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ അത്തമനോ ഹോതി ഉദഗ്ഗോ അഭിരദ്ധോ, ബുദ്ധസ്സ വാ ധമ്മസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ അവണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ കുപിതോ ഹോതി അനത്തമനോ അനഭിരദ്ധോ. യസ്സ വാ പന തിത്ഥായതനാ സങ്കന്തോ ഹോതി, തസ്സ സത്ഥുനോ തസ്സ ദിട്ഠിയാ തസ്സ ഖന്തിയാ തസ്സ രുചിയാ തസ്സ ആദായസ്സ വണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ കുപിതോ ഹോതി അനത്തമനോ അനഭിരദ്ധോ, ബുദ്ധസ്സ വാ ധമ്മസ്സ വാ സങ്ഘസ്സ വാ വണ്ണേ ഭഞ്ഞമാനേ അത്തമനോ ഹോതി ഉദഗ്ഗോ അഭിരദ്ധോ. ഇദം, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘാതനികം അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബസ്സ ആരാധനീയസ്മിം. ഏവമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആരാധകോ ഹോതി. ഏവം ആരാധകോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആഗതോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ.

“സചേ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ നഗ്ഗോ ആഗച്ഛതി, ഉപജ്ഝായമൂലകം ചീവരം പരിയേസിതബ്ബം. സചേ അച്ഛിന്നകേസോ ആഗച്ഛതി, സങ്ഘോ അപലോകേതബ്ബോ ഭണ്ഡുകമ്മായ. യേ തേ, ഭിക്ഖവേ, അഗ്ഗികാ ജടിലകാ, തേ ആഗതാ ഉപസമ്പാദേതബ്ബാ, ന തേസം പരിവാസോ ദാതബ്ബോ. തം കിസ്സ ഹേതു? കമ്മവാദിനോ ഏതേ, ഭിക്ഖവേ, കിരിയവാദിനോ. സചേ, ഭിക്ഖവേ, ജാതിയാ സാകിയോ അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബോ ആഗച്ഛതി , സോ ആഗതോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ന തസ്സ പരിവാസോ ദാതബ്ബോ. ഇമാഹം, ഭിക്ഖവേ, ഞാതീനം ആവേണികം പരിഹാരം ദമ്മീ”തി.

അഞ്ഞതിത്ഥിയപുബ്ബകഥാ നിട്ഠിതാ.

സത്തമഭാണവാരോ.

൨൬. പഞ്ചാബാധവത്ഥു

൮൮. തേന ഖോ പന സമയേന മഗധേസു പഞ്ച ആബാധാ ഉസ്സന്നാ ഹോന്തി - കുട്ഠം, ഗണ്ഡോ, കിലാസോ, സോസോ, അപമാരോ. മനുസ്സാ പഞ്ചഹി ആബാധേഹി ഫുട്ഠാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദന്തി - ''സാധു നോ, ആചരിയ, തികിച്ഛാഹീ''തി. ''അഹം ഖോ, ഭണേ, ബഹുകിച്ചോ ബഹുകരണീയോ; രാജാ ച മേ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഉപട്ഠാതബ്ബോ ഇത്ഥാഗാരഞ്ച ബുദ്ധപ്പമുഖോ ച ഭിക്ഖുസങ്ഘോ; നാഹം സക്കോമി തികിച്ഛിതു''ന്തി. ''സബ്ബം സാപതേയ്യഞ്ച തേ, ആചരിയ, ഹോതു; മയഞ്ച തേ ദാസാ; സാധു, നോ, ആചരിയ, തികിച്ഛാഹീ''തി. ''അഹം ഖോ, ഭണേ, ബഹുകിച്ചോ ബഹുകരണീയോ രാജാ ച മേ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഉപട്ഠാതബ്ബോ ഇത്ഥാഗാരഞ്ച ബുദ്ധപ്പമുഖോ ച ഭിക്ഖുസങ്ഘോ; നാഹം സക്കോമി തികിച്ഛിതു''ന്തി. അഥ ഖോ തേസം മനുസ്സാനം ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ, സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി. യംനൂന മയം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യാമ. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചേവ ഉപട്ഠഹിസ്സന്തി, ജീവകോ ച കോമാരഭച്ചോ തികിച്ഛിസ്സതീ''തി . അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും, ഉപസമ്പാദേസും. തേ ഭിക്ഖൂ ചേവ ഉപട്ഠഹിംസു ജീവകോ ച കോമാരഭച്ചോ തികിച്ഛി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ബഹൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ ഉപട്ഠഹന്താ യാചനബഹുലാ വിഞ്ഞത്തിബഹുലാ വിഹരന്തി - ഗിലാനഭത്തം ദേഥ, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം ദേഥ, ഗിലാനഭേസജ്ജം ദേഥാതി. ജീവകോപി കോമാരഭച്ചോ ബഹൂ ഗിലാനേ ഭിക്ഖൂ തികിച്ഛന്തോ അഞ്ഞതരം രാജകിച്ചം പരിഹാപേസി.

൮൯. അഞ്ഞതരോപി പുരിസോ പഞ്ചഹി ആബാധേഹി ഫുട്ഠോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''സാധു മം, ആചരിയ, തികിച്ഛാഹീ''തി. ''അഹം ഖോ, ഭണേ, ബഹുകിച്ചോ, ബഹുകരണീയോ, രാജാ ച മേ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഉപട്ഠാതബ്ബോ ഇത്ഥാഗാരഞ്ച ബുദ്ധപ്പമുഖോ ച ഭിക്ഖുസങ്ഘോ; നാഹം സക്കോമി തികിച്ഛിതു''ന്തി. ''സബ്ബം സാപതേയ്യഞ്ച തേ, ആചരിയ, ഹോതു, അഹഞ്ച തേ ദാസോ; സാധു മം, ആചരിയ, തികിച്ഛാഹീ''തി. ''അഹം ഖോ, ഭണേ, ബഹുകിച്ചോ ബഹുകരണീയോ, രാജാ ച മേ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഉപട്ഠാതബ്ബോ ഇത്ഥാഗാരഞ്ച ബുദ്ധപ്പമുഖോ ച ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, നാഹം സക്കോമി തികിച്ഛിതു''ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ പുരിസസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ, സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി. യംനൂനാഹം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യം. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചേവ ഉപട്ഠഹിസ്സന്തി, ജീവകോ ച കോമാരഭച്ചോ തികിച്ഛിസ്സതി. സോമ്ഹി [സോഹം (ബഹൂസു, വിമതിവിനോദനീടീകാ ഓലോകേതബ്ബാ)] അരോഗോ വിബ്ഭമിസ്സാമീ''തി . അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തം ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും, ഉപസമ്പാദേസും. തം ഭിക്ഖൂ ചേവ ഉപട്ഠഹിംസു, ജീവകോ ച കോമാരഭച്ചോ തികിച്ഛി. സോ അരോഗോ വിബ്ഭമി. അദ്ദസാ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തം പുരിസം വിബ്ഭന്തം, ദിസ്വാന തം പുരിസം ഏതദവോച - ''നനു ത്വം, അയ്യോ, ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ അഹോസീ''തി? ''ഏവം,

ആചരിയാ''തി. ''കിസ്സ പന ത്വം, അയ്യോ, ഏവരൂപമകാസീ''തി? അഥ ഖോ സോ പുരിസോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ [ഭദ്ദന്താ (ക॰)] പഞ്ചഹി ആബാധേഹി ഫുട്ഠം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ പഞ്ചഹി ആബാധേഹി ഫുട്ഠം ന പബ്ബാജേയ്യു''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹി ആബാധേഹി ഫുട്ഠോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

പഞ്ചാബാധവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൭. രാജഭടവത്ഥു

൯൦. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പച്ചന്തോ കുപിതോ ഹോതി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ സേനാനായകേ മഹാമത്തേ ആണാപേസി - ''ഗച്ഛഥ, ഭണേ, പച്ചന്തം ഉച്ചിനഥാ''തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ സേനാനായകാ മഹാമത്താ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പച്ചസ്സോസും. അഥ ഖോ അഭിഞ്ഞാതാനം അഭിഞ്ഞാതാനം യോധാനം ഏതദഹോസി - ''മയം ഖോ യുദ്ധാഭിനന്ദിനോ ഗച്ഛന്താ പാപഞ്ച കരോമ, ബഹുഞ്ച അപുഞ്ഞം പസവാമ. കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന പാപാ ച വിരമേയ്യാമ കല്യാണഞ്ച കരേയ്യാമാ''തി? അഥ ഖോ തേസം യോധാനം ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ധമ്മചാരിനോ സമചാരിനോ ബ്രഹ്മചാരിനോ സച്ചവാദിനോ സീലവന്തോ കല്യാണധമ്മാ. സചേ ഖോ മയം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യാമ, ഏവം മയം പാപാ ച വിരമേയ്യാമ കല്യാണഞ്ച കരേയ്യാമാ''തി. അഥ ഖോ തേ യോധാ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും, ഉപസമ്പാദേസും. സേനാനായകാ മഹാമത്താ രാജഭടേ പുച്ഛിംസു - ''കിം നു ഖോ, ഭണേ, ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ച യോധാ ന ദിസ്സന്തീ''തി? ''ഇത്ഥന്നാമോ ച ഇത്ഥന്നാമോ ച, സാമി, യോധാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതാ''തി. സേനാനായകാ മഹാമത്താ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ രാജഭടം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി. സേനാനായകാ മഹാമത്താ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ വോഹാരികേ മഹാമത്തേ പുച്ഛി - ''യോ, ഭണേ, രാജഭടം പബ്ബാജേതി, കിം സോ പസവതീ''തി? ''ഉപജ്ഝായസ്സ, ദേവ, സീസം ഛേതബ്ബം, അനുസ്സാവകസ്സ [അനുസാവകസ്സ (ക॰)] ജിവ്ഹാ ഉദ്ധരിതബ്ബാ, ഗണസ്സ ഉപഡ്ഢഫാസുകാ ഭഞ്ജിതബ്ബാ''തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി,

ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സന്തി, ഭന്തേ, രാജാനോ അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ. തേ അപ്പമത്തകേനപി ഭിക്ഖൂ വിഹേഠേയ്യും. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ രാജഭടം ന പബ്ബാജേയ്യു"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, രാജഭടോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

രാജഭടവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൭. അങ്ഗുലിമാലചോരവത്ഥു

൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ചോരോ അങ്ഗുലിമാലോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. മനുസ്സാ പസ്സിത്വാ ഉബ്ബിജ്ജന്തിപി, ഉത്തസന്തിപി, പലായന്തിപി , അഞ്ഞേനപി ഗച്ഛന്തി, അഞ്ഞേനപി മുഖം കരോന്തി, ദ്വാരമ്പി ഥകേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ധജബന്ധം ചോരം പബ്ബാജേസ്സന്തീ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ധജബന്ധോ ചോരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

അങ്ഗുലിമാലചോരവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൮. കാരഭേദകചോരവത്ഥു

൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞാ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന അനുഞ്ഞാതം ഹോതി - "യേ സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജന്തി, ന തേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും; സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരന്തു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരിസോ ചോരികം കത്വാ കാരായ ബദ്ധോ ഹോതി. സോ കാരം ഭിന്ദിത്വാ പലായിത്വാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. മനുസ്സാ പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - "അയം സോ കാരഭേദകോ ചോരോ. ഹന്ദ, നം നേമാ"തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "മായ്യോ, ഏവം അവചുത്ഥ. അനുഞ്ഞാതം രഞ്ഞാ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന - "യേ സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജന്തി, ന തേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും; സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരന്തു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "അഭയൂവരാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ, നയിമേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ കാരഭേദകം ചോരം പബ്ബാജേസ്സന്തീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, കാരഭേദകോ ചോരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

കാരഭേദകചോരവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൦. ലിഖിതകചോരവത്ഥു

൯൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരിസോ ചോരികം കത്വാ പലായിത്വാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. സോ ച രഞ്ഞോ അന്തേപുരേ ലിഖിതോ ഹോതി - യത്ഥ പസ്സതി, തത്ഥ ഹന്തബ്ബോതി. മനുസ്സാ പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - ''അയം സോ ലിഖിതകോ ചോരോ. ഹന്ദ, നം ഹനാമാ''തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - ''മായ്യോ, ഏവം അവചുത്ഥ. അനുഞ്ഞാതം രഞ്ഞാ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന ''യേ സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജന്തി, ന തേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും, സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരന്തു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ''തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''അഭയൂവരാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ, നയിമേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ലിഖിതകം ചോരം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ലിഖിതകോ ചോരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ലിഖിതകചോരവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൧. കസാഹതവത്ഥു

൯൪. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരിസോ കസാഹതോ കതദണ്ഡകമ്മോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ കസാഹതം കതദണ്ഡകമ്മം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന , ഭിക്ഖവേ, കസാഹതോ കതദണ്ഡകമ്മോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

കസാഹതവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൨. ലക്ഖണാഹതവത്ഥു

൯൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരിസോ ലക്ഖണാഹതോ കതദണ്ഡകമ്മോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ലക്ഖണാഹതം കതദണ്ഡകമ്മം പബ്ബാജേസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ലക്ഖണാഹതോ കതദണ്ഡകമ്മോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ലക്ഖണാഹതവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൩. ഇണായികവത്ഥു

൯൬. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരിസോ ഇണായികോ പലായിത്വാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. ധനിയാ പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - ''അയം സോ അമ്ഹാകം ഇണായികോ. ഹന്ദ, നം നേമാ''തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - ''മായ്യോ, ഏവം അവചുത്ഥ. അനുഞ്ഞാതം രഞ്ഞാ മാഗധേന

സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന - "യേ സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജന്തി, ന തേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും; സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരന്തു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "അഭയൂവരാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ. നയിമേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഇണായികം പബ്ബാജേസ്സന്തീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, ഇണായികോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ഇണായികവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൮. ദാസവത്ഥു

൯൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ദാസോ പലായിത്വാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. അയ്യകാ [അയ്യികാ (ക॰), അയിരകാ (സീ॰)] പസ്സിത്വാ ഏവമാഹംസു - "അയം സോ അമ്ഹാകം ദാസോ. ഹന്ദ, നം നേമാ"തി. ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "മായ്യോ, ഏവം അവചുത്ഥ, അനുഞ്ഞാതം രഞ്ഞാ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേന "യേ സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജന്തി, ന തേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും, സ്വാക്ഖാതോ ധമ്മോ, ചരന്തു ബ്രഹ്മചരിയം സമ്മാ ദുക്ഖസ്സ അന്തകിരിയായാ"തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "അഭയൂവരാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ, നയിമേ ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ദാസം പബ്ബാജേസ്സന്തീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ദാസോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ദാസവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൯. കമ്മാരഭണ്ഡുവത്ഥു

൯൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ കമ്മാരഭണ്ഡു മാതാപിതൂഹി സദ്ധിം ഭണ്ഡിത്വാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ കമ്മാരഭണ്ഡുസ്സ മാതാപിതരോ തം കമ്മാരഭണ്ഡും വിചിനന്താ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛിംസു - "അപി, ഭന്തേ, ഏവരൂപം ദാരകം പസ്സേയ്യാഥാ"തി? ഭിക്ഖൂ അജാനംയേവ ആഹംസു - "ന ജാനാമാ"തി, അപസ്സംയേവ ആഹംസു - "ന പസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ തസ്സ കമ്മാരഭണ്ഡുസ്സ മാതാപിതരോ തം കമ്മാരഭണ്ഡും വിചിനന്താ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതം ദിസ്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "അലജ്ജിനോ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ, ദുസ്സീലാ മുസാവാദിനോ. ജാനംയേവ ആഹംസു - 'ന ജാനാമാ'തി, പസ്സംയേവ ആഹംസു - 'ന പസ്സാമാ'തി. അയം ദാരകോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ"തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തസ്സ കമ്മാരഭണ്ഡുസ്സ മാതാപിതൂനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘം അപലോകേതും ഭണ്ഡുകമ്മായാതി.

കമ്മാരഭണ്ഡുവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൬. ഉപാലിദാരകവത്ഥു

൹൯. [ഇദം വത്ഥു പാചി॰ ൪൦൨ ആദയോ] തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ സത്തരസവഗ്ഗിയാ ദാരകാ സഹായകാ ഹോന്തി. ഉപാലിദാരകോ തേസം പാമോക്ഖോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - “കേന നു ഖോ ഉപായേന ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ”തി? അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - “സചേ ഖോ ഉപാലി ലേഖം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ”തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - “സചേ ഖോ ഉപാലി ലേഖം സിക്ഖിസ്സതി, അങ്ഗുലിയോ ദുക്ഖാ ഭവിസ്സന്തി. സചേ ഖോ ഉപാലി ഗണനം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ”തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - “സചേ ഖോ ഉപാലി ഗണനം സിക്ഖിസ്സതി, ഉരസ്സ ദുക്ഖോ ഭവിസ്സതി. സചേ ഖോ ഉപാലി രൂപം സിക്ഖേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ”തി. അഥ ഖോ ഉപാലിസ്സ മാതാപിതൂനം ഏതദഹോസി - “സചേ ഖോ ഉപാലി രൂപം സിക്ഖിസ്സതി, അക്ഖീനി ദുക്ഖാ ഭവിസ്സന്തി. ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ, സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി . സചേ ഖോ ഉപാലി സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യ, ഏവം ഖോ ഉപാലി അമ്ഹാകം അച്ചയേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യ, ന ച കിലമേയ്യാ”തി.

അസ്സോസി ഖോ ഉപാലിദാരകോ മാതാപിതൂനം ഇമം കഥാസല്ലാപം. അഥ ഖോ ഉപാലിദാരകോ യേന തേ ദാരകാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ദാരകേ ഏതദവോച - “ഏഥ മയം, അയ്യാ, സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. “സചേ ഖോ ത്വം, അയ്യ, പബ്ബജിസ്സസി, ഏവം മയമ്പി പബ്ബജിസ്സാമാ”തി. അഥ ഖോ തേ ദാരകാ ഏകമേകസ്സ മാതാപിതരോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോചും - “അനുജാനാഥ മം അഗാരസ്മാ അനാഗാരിയം പബ്ബജ്ജായാ”തി. അഥ ഖോ തേസം ദാരകാനം മാതാപിതരോ - “സബ്ബേപിമേ ദാരകാ സമാനച്ഛന്ദാ കല്യാണാധിപ്പായാ”തി - അനുജാനിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചിംസു. തേ ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും ഉപസമ്പാദേസും . തേ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ രോദന്തി - “യാഗും ദേഥ, ഭത്തം ദേഥ, ഖാദനീയം ദേഥാ”തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “ആഗമേഥ, ആവുസോ, യാവ രത്തി വിഭായതി. സചേ യാഗു ഭവിസ്സതി പിവിസ്സഥ, സചേ ഭത്തം ഭവിസ്സതി ഭുഞ്ജിസ്സഥ, സചേ ഖാദനീയം ഭവിസ്സതി ഖാദിസ്സഥ; നോ ചേ ഭവിസ്സതി യാഗു വാ ഭത്തം വാ ഖാദനീയം വാ, പിണ്ഡായ ചരിത്വാ ഭുഞ്ജിസ്സഥാ”തി. ഏവമ്പി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനാ രോദന്തിയേവ “യാഗും ദേഥ, ഭത്തം ദേഥ, ഖാദനീയം ദേഥാ”തി; സേനാസനം ഉഹദന്തിപി ഉമ്മിഹന്തിപി.

അസ്സോസി ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ദാരകസദ്ദം. സുത്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - “കിം നു ഖോ സോ, ആനന്ദ, ദാരകസദ്ദോ”തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി…പേ॰… “സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ജാനം ഊനവീസതിവസ്സം പുഗ്ഗലം ഉപസമ്പാദേന്തീ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…

പേ॰… ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ജാനം ഊനവീസതിവസ്സം പുഗ്ഗലം ഉപസമ്പാദേസ്സന്തി. ഊനവീസതിവസ്സോ, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അക്ഖമോ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികോ ഹോതി. വീസതിവസ്സോവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ ഖമോ ഹോതി സീതസ്സ ഉണ്ഹസ്സ ജിഘച്ഛായ പിപാസായ ഡംസമകസവാതാതപസരീസപസമ്ഫസ്സാനം ദുരുത്താനം ദുരാഗതാനം വചനപഥാനം, ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അധിവാസകജാതികോ ഹോതി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ, പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘ന, ഭിക്ഖവേ, ജാനം ഊനവീസതിവസ്സോ പുഗ്ഗലോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ’’തി.

ഉപാലിദാരകവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൩൭. അഹിവാതകരോഗവത്ഥു

൧൦൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരം കുലം അഹിവാതകരോഗേന കാലങ്കതം ഹോതി. തസ്സ പിതാപുത്തകാ സേസാ ഹോന്തി. തേ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിത്വാ ഏകതോവ പിണ്ഡായ ചരന്തി. അഥ ഖോ സോ ദാരകോ പിതുനോ ഭിക്ഖായ ദിന്നായ ഉപധാവിത്വാ ഏതദവോച - ‘‘മയ്ഹമ്പി, താത, ദേഹി; മയ്ഹമ്പി , താത, ദേഹീ’’തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘അബ്രഹ്മചാരിനോ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ. അയമ്പി ദാരകോ ഭിക്ഖുനിയാ ജാതോ’’തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഊനപന്നരസവസ്സോ ദാരകോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഉപട്ഠാകകുലം സദ്ധം പസന്നം അഹിവാതകരോഗേന കാലങ്കതം ഹോതി, ദ്വേ ച ദാരകാ സേസാ ഹോന്തി. തേ പോരാണകേന ആചിണ്ണകപ്പേന ഭിക്ഖൂ പസ്സിത്വാ ഉപധാവന്തി. ഭിക്ഖൂ അപസാദേന്തി. തേ ഭിക്ഖൂഹി അപസാദിയമാനാ രോദന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ‘ന ഊനപന്നരസവസ്സോ ദാരകോ പബ്ബാജേതബ്ബോ’തി. ഇമേ ച ദാരകാ ഊനപന്നരസവസ്സാ. കേന നു ഖോ ഉപായേന ഇമേ ദാരകാ ന വിനസ്സേയ്യു’’ന്തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഉസ്സഹന്തി പന തേ, ആനന്ദ, ദാരകാ കാകേ ഉഡ്ഡാപേതുന്തി? ഉസ്സഹന്തി, ഭഗവാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഊനപന്നരസവസ്സം ദാരകം കാകുഡ്ഡേപകം പബ്ബാജേതു’’ന്തി.

അഹിവാതകരോഗവത്ഥു നിട്ഠിതം.

ൻ൭. കണ്ടകവത്ഥു

൮൦൮. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ദ്വേ സാമണേരാ ഹോന്തി - കണ്ടകോ ച മഹകോ ച. തേ അഞ്ഞമഞ്ഞം ദൂസേസും. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സാമണേരാ ഏവരൂപം അനാചാരം ആചരിസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകേന ദ്വേ സാമണേരാ ഉപട്ഠാപേതബ്ബാ. യോ ഉപട്ഠാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

കണ്ടകവത്ഥു നിട്ഠിതം.

ൻ൮. ആഹുന്ദരികവത്ഥു

൮൦൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ തത്ഥേവ രാജഗഹേ വസ്സം വസി, തത്ഥ ഹേമന്തം, തത്ഥ ഗിമ്ഹം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''ആഹുന്ദരികാ സമണാനം സക്യപുത്തിയാനം ദിസാ അന്ധകാരാ, ന ഇമേസം ദിസാ പക്ഖായന്തീ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''ഗച്ഛാനന്ദ, അവാപുരണം [അപാപുരണം (ക॰)] ആദായ അനുപരിവേണിയം ഭിക്ഖൂനം ആരോചേഹി - 'ഇച്ഛതാവുസോ ഭഗവാ ദക്ഖിണാഗിരിം ചാരികം പക്കമിതും. യസ്സായസ്മതോ അത്ഥോ, സോ ആഗച്ഛതൂ''തി. ഏവം, ഭന്തേ, തി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ അവാപുരണം ആദായ അനുപരിവേണിയം ഭിക്ഖൂനം ആരോചേസി - 'ഇച്ഛതാവുസോ ഭഗവാ ദക്ഖിണാഗിരിം ചാരികം പക്കമിതും. യസ്സായസ്മതോ അത്ഥോ, സോ ആഗച്ഛതൂ'''തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ഭഗവതാ, ആവുസോ ആനന്ദ, പഞ്ചവസ്സാനി നിസ്സായ വത്ഥും, ദസവസ്സേന നിസ്സയം ദാതും. തത്ഥ ച നോ ഗന്തബ്ബം ഭവിസ്സതി, നിസ്സയോ ച ഗഹേതബ്ബോ ഭവിസ്സതി, ഇത്തരോ ച വാസോ ഭവിസ്സതി, പുന ച പച്ചാഗന്തബ്ബം ഭവിസ്സതി, പുന ച നിസ്സയോ ഗഹേതബ്ബോ ഭവിസ്സതി. സചേ അമ്ഹാകം ആചരിയുപജ്ഝായാ ഗമിസ്സന്തി, മയമ്പി ഗമിസ്സാമ; നോ ചേ അമ്ഹാകം ആചരിയുപജ്ഝായാ ഗമിസ്സന്തി, മയമ്പി ന ഗമിസ്സാമ. ലഹുചിത്തകതാ നോ, ആവുസോ ആനന്ദ, പഞ്ഞായിസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഓഗണേന ഭിക്ഖുസങ്ഘേന ദക്ഖിണാഗിരിം ചാരികം പക്കാമി.

ആഹുന്ദരികവത്ഥു നിട്ഠിതം.

ൾ൦. നിസ്സയമുച്ചനകകഥാ

൮൧൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ദക്ഖിണാഗിരിസ്മിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗച്ഛി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''കിം നു ഖോ, ആനന്ദ, തഥാഗതോ ഓഗണേന ഭിക്ഖുസങ്ഘേന ദക്ഖിണാഗിരിം ചാരികം പക്കന്തോ''തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി,

ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന പഞ്ചവസ്സാനി നിസ്സായ വത്ഥും, അബ്യത്തേന യാവജീവം.

‘‘പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ന അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി ന അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന, ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന. അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന... അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന... അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അസ്സദ്ധോ ഹോതി, അഹിരികോ ഹോതി, അനോത്തപ്പീ ഹോതി, കുസീതോ ഹോതി, മുട്ഠസ്സതി ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. സദ്ധോ ഹോതി , ഹിരിമാ ഹോതി, ഓത്തപ്പീ ഹോതി, ആരദ്ധവീരിയോ ഹോതി, ഉപട്ഠിതസ്സതി ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, അപ്പസ്സുതോ ഹോതി, ദുപ്പഞ്ഞോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ന അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ന അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ന അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, പഞ്ഞവാ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

‘‘അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന ന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി ന സുവിഭത്താനി ന സുപ്പവത്തീനി ന സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ

അനുബ്യഞ്ജനസോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ജാനാതി, അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തീനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഊനപഞ്ചവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ജാനാതി, അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, പഞ്ചവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേക പഞ്ചവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

നിസ്സയമുച്ചനകകഥാ നിട്ഠിതാ.

പഞ്ചകദസവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൦൮. “ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ന അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ന അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന, ന അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന, ന അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, ഊനപഞ്ചവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അസേക്ഖേന സീലക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, അസേക്ഖേന സമാധിക്ഖന്ധേന, അസേക്ഖേന പഞ്ഞാക്ഖന്ധേന, അസേക്ഖേന വിമുത്തിക്ഖന്ധേന, അസേക്ഖേന വിമുത്തിഞാണദസ്സനക്ഖന്ധേന സമന്നാഗതോ ഹോതി, പഞ്ചവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകപഞ്ചവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“അപരേഹിപി , ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അസ്സദ്ധോ ഹോതി, അഹിരികോ ഹോതി, അനോത്തപ്പീ ഹോതി, കുസീതോ ഹോതി, മുട്ഠസ്സതി ഹോതി, ഊനപഞ്ചവസ്സോ

ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. സദ്ധോ ഹോതി, ഹിരിമാ ഹോതി, ഓത്തപ്പീ ഹോതി, ആരദ്ധവീരിയോ ഹോതി, ഉപട്ഠിതസ്സതി ഹോതി, പഞ്ചവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകപഞ്ചവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, അപ്പസ്സുതോ ഹോതി, ദുപ്പഞ്ഞോ ഹോതി, ഊനപഞ്ചവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ന അധിസീലേ സീലവിപന്നോ ഹോതി, ന അജ്ഝാചാരേ ആചാരവിപന്നോ ഹോതി, ന അതിദിട്ഠിയാ ദിട്ഠിവിപന്നോ ഹോതി, ബഹുസ്സുതോ ഹോതി, പഞ്ഞവാ ഹോതി, പഞ്ചവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകപഞ്ചവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“അപരേഹിപി, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ന ജാനാതി, അനാപത്തിം ന ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ന ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന ന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി ന സുവിഭത്താനി ന സുപ്പവത്തീനി ന സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ, ഊനപഞ്ചവസ്സോ ഹോതി - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം.

“ഛഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബം. ആപത്തിം ജാനാതി, അനാപത്തിം ജാനാതി, ലഹുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഗരുകം ആപത്തിം ജാനാതി, ഉഭയാനി ഖോ പനസ്സ പാതിമോക്ഖാനി വിത്ഥാരേന സ്വാഗതാനി ഹോന്തി സുവിഭത്താനി സുപ്പവത്തീനി സുവിനിച്ഛിതാനി സുത്തസോ അനുബ്യഞ്ജനസോ, പഞ്ചവസ്സോ വാ ഹോതി അതിരേകപഞ്ചവസ്സോ വാ - ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഛഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതേന ഭിക്ഖുനാ അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബ”ന്തി.

അഭയൂവരഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ അട്ഠമോ.

അട്ഠമഭാണവാരോ.

൪൧. രാഹുലവത്ഥു

൧൦൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന കപിലവത്ഥു തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ

യേന കപിലവത്ഥു തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സക്കേസു വിഹരതി കപിലവത്ഥുസ്മിം നിഗ്രോധാരാമേ. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സുദ്ധോദനസ്സ സക്കസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ രാഹുലമാതാ ദേവീ രാഹുലം കുമാരം ഏതദവോച - ''ഏസോ തേ, രാഹുല, പിതാ. ഗച്ഛസ്സു [ഗച്ഛസ്സ (സ്യാ॰)], ദായജ്ജം യാചാഹീ''തി. അഥ ഖോ രാഹുലോ കുമാരോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതോ പുരതോ, അട്ഠാസി - ''സുഖാ തേ, സമണ, ഛായാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ രാഹുലോ കുമാരോ ഭഗവന്തം പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധി - ''ദായജ്ജം മേ, സമണ, ദേഹി; ദായജ്ജം മേ, സമണ, ദേഹീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം സാരിപുത്തം ആമന്തേസി - ''തേന ഹി ത്വം, സാരിപുത്ത, രാഹുലം കുമാരം പബ്ബാജേഹീ''തി. ''കഥാഹം, ഭന്തേ, രാഹുലം കുമാരം പബ്ബാജേമീ''തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തീഹി സരണഗമനേഹി സാമണേരപബ്ബജ്ജം. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പബ്ബാജേതബ്ബോ - പഠമം കേസമസ്സും ഓഹാരാപേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദാപേത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദാപേത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ ഏവം വദേഹീതി വത്തബ്ബോ - ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; ദുതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, ദുതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമി; തതിയമ്പി ബുദ്ധം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി ധമ്മം സരണം ഗച്ഛാമി, തതിയമ്പി സങ്ഘം സരണം ഗച്ഛാമീതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി തീഹി സരണഗമനേഹി സാമണേരപബ്ബജ്ജ''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ രാഹുലം കുമാരം പബ്ബാജേസി.

അഥ ഖോ സുദ്ധോദനോ സക്കോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സുദ്ധോദനോ സക്കോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഏകാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം വരം യാചാമീ''തി. ''അതിക്കന്തവരാ ഖോ, ഗോതമ, തഥാഗതാ''തി. ''യഞ്ച, ഭന്തേ, കപ്പതി, യഞ്ച അനവജ്ജ''ന്തി. ''വദേഹി, ഗോതമാ''തി. ''ഭഗവതി മേ, ഭന്തേ, പബ്ബജിതേ അനപ്പകം ദുക്ഖം അഹോസി, തഥാ നന്ദേ, അധിമത്തം രാഹുലേ. പുത്തപേമം , ഭന്തേ, ഛവിം ഛിന്ദതി, ഛവിം ഛേത്വാ ചമ്മം ഛിന്ദതി, ചമ്മം ഛേത്വാ മംസം ഛിന്ദതി, മംസം ഛേത്വാ ന്ഹാരും ഛിന്ദതി, ന്ഹാരും ഛേത്വാ അട്ഠിം ഛിന്ദതി, അട്ഠിം ഛേത്വാ അട്ഠിമിഞ്ജം ആഹച്ച തിട്ഠതി. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ അനനുഞ്ഞാതം മാതാപിതൂഹി പുത്തം ന പബ്ബാജേയ്യു''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സുദ്ധോദനം സക്കം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ സുദ്ധോദനോ സക്കോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, അനനുഞ്ഞാതോ മാതാപിതൂഹി പുത്തോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ കപിലവത്ഥുസ്മിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ഉപട്ഠാകകുലം ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ സന്തികേ ദാരകം പാഹേസി - ''ഇമം ദാരകം ഥേരോ പബ്ബാജേതൂ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന ഏകേന ദ്വേ സാമണേരാ ഉപട്ഠാപേതബ്ബാ'തി. അയഞ്ച മേ രാഹുലോ സാമണേരോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന ഏകേന ദ്വേ സാമണേരേ ഉപട്ഠാപേതും, യാവതകേ വാ പന ഉസ്സഹതി ഓവദിതും അനുസാസിതും താവതകേ ഉപട്ഠാപേതുന്തി.

രാഹുലവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൪൨. സിക്ഖാപദകഥാ

൧൦൬. അഥ ഖോ സാമണേരാനം ഏതദഹോസി - ''കതി നു ഖോ അമ്ഹാകം സിക്ഖാപദാനി, കത്ഥ ച അമ്ഹേഹി സിക്ഖിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരാനം ദസ സിക്ഖാപദാനി, തേസു ച സാമണേരേഹി സിക്ഖിതും - പാണാതിപാതാ വേരമണീ [വേരമണി, വേരമണിം (ക॰)], അദിന്നാദാനാ വേരമണീ, അബ്രഹ്മചരിയാ വേരമണീ, മുസാവാദാ വേരമണീ, സുരാമേരയമജ്ജപമാദട്ഠാനാ വേരമണീ, വികാലഭോജനാ വേരമണീ, നച്ചഗീതവാദിതവിസൂകദസ്സനാ വേരമണീ, മാലാഗന്ധവിലേപനധാരണമണ്ഡനവിഭൂസനട്ഠാനാ വേരമണീ , ഉച്ചാസയനമഹാസയനാ വേരമണീ, ജാതരൂപരജതപടിഗ്ഗഹണാ വേരമണീ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരാനം ഇമാനി ദസ സിക്ഖാപദാനി, ഇമേസു ച സാമണേരേഹി സിക്ഖിതുന്തി.

സിക്ഖാപദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൪൩. ദണ്ഡകമ്മവത്ഥു

൧൦൭. തേന ഖോ പന സമയേന സാമണേരാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരന്തി. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സാമണേരാ ഭിക്ഖൂസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ വിഹരിസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ... അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ സാമണേരസ്സ ദണ്ഡകമ്മം കാതും. ഭിക്ഖൂനം അലാഭായ പരിസക്കതി, ഭിക്ഖൂനം അനത്ഥായ പരിസക്കതി, ഭിക്ഖൂനം അവാസായ പരിസക്കതി, ഭിക്ഖൂ അക്കോസതി പരിഭാസതി, ഭിക്ഖൂ ഭിക്ഖൂഹി ഭേദേതി - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ സാമണേരസ്സ ദണ്ഡകമ്മം കാതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കിം നു ഖോ ദണ്ഡകമ്മം കാതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ,

ആവരണം കാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ സാമണേരാനം സബ്ബം സങ്ഘാരാമം ആവരണം കരോന്തി. സാമണേരാ ആരാമം പവിസിതും അലഭമാനാ പക്കമന്തിപി , വിബ്ഭമന്തിപി, തിത്ഥിയേസുപി സങ്കമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബോ സങ്ഘാരാമോ ആവരണം കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ വാ വസതി, യത്ഥ വാ പടിക്കമതി, തത്ഥ ആവരണം കാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ സാമണേരാനം മുഖദ്വാരികം ആഹാരം ആവരണം കരോന്തി. മനുസ്സാ യാഗുപാനമ്പി സങ്ഘഭത്തമ്പി കരോന്താ സാമണേരേ ഏവം വദേന്തി - ''ഏഥ, ഭന്തേ, യാഗും പിവഥ; ഏഥ, ഭന്തേ, ഭത്തം ഭുഞ്ജഥാ''തി. സാമണേരാ ഏവം വദേന്തി - ''നാവുസോ, ലബ്ഭാ. ഭിക്ഖൂഹി ആവരണം കത''ന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ സാമണേരാനം മുഖദ്വാരികം ആഹാരം ആവരണം കരിസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, മുഖദ്വാരികോ ആഹാരോ ആവരണം കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ദണ്ഡകമ്മവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൪൪. അനാപുച്ഛാവരണവത്ഥു

൧൦൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉപജ്ഝായേ അനാപുച്ഛാ സാമണേരാനം ആവരണം കരോന്തി. ഉപജ്ഝായാ ഗവേസന്തി - കഥം [കഹം (ക॰)] നു ഖോ അമ്ഹാകം സാമണേരാ ന ദിസ്സന്തീതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ഛബ്ബഗ്ഗിയേഹി, ആവുസോ, ഭിക്ഖൂഹി ആവരണം കത''ന്തി. ഉപജ്ഝായാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അമ്ഹേ അനാപുച്ഛാ അമ്ഹാകം സാമണേരാനം ആവരണം കരിസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉപജ്ഝായേ അനാപുച്ഛാ ആവരണം കാതബ്ബം. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

അനാപുച്ഛാവരണവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൪൫. അപലാളനവത്ഥു

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരാനം ഭിക്ഖൂനം സാമണേരേ അപലാളേന്തി. ഥേരാ സാമം ദന്തകട്ഠമ്പി മുഖോദകമ്പി ഗണ്ഹന്താ കിലമന്തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞസ്സ പരിസാ അപലാളേതബ്ബാ. യോ അപലാളേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ തി.

അപലാളനവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൪൬. കണ്ടകസാമണേരവത്ഥു

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ കണ്ടകോ നാമ സാമണേരോ കണ്ടകിം നാമ ഭിക്ഖുനിം ദൂസേസി. ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി

ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സാമണേരോ ഏവരൂപം അനാചാരം ആചരിസ്സതീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദസഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സാമണേരം നാസേതും. പാണാതിപാതീ ഹോതി, അദിന്നാദായീ ഹോതി, അബ്രഹ്മചാരീ ഹോതി, മുസാവാദീ ഹോതി, മജ്ജപായീ ഹോതി, ബുദ്ധസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, ധമ്മസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, സങ്ഘസ്സ അവണ്ണം ഭാസതി, മിച്ഛാദിട്ഠികോ ഹോതി, ഭിക്ഖുനിദൂസകോ ഹോതി - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി ദസഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം സാമണേരം നാസേതുന്തി.

൪൭. പണ്ഡകവത്ഥു

൧൦൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പണ്ഡകോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. സോ ദഹരേ ദഹരേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - ''ഏഥ, മം ആയസ്മന്തോ ദൂസേഥാ''തി. ഭിക്ഖൂ അപസാദേന്തി - ''നസ്സ, പണ്ഡക, വിനസ്സ, പണ്ഡക, കോ തയാ അത്ഥോ''തി. സോ ഭിക്ഖൂഹി അപസാദിതോ മഹന്തേ മഹന്തേ മോളിഗല്ലേ സാമണേരേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - ''ഏഥ, മം ആവുസോ ദൂസേഥാ''തി. സാമണേരാ അപസാദേന്തി - ''നസ്സ, പണ്ഡക, വിനസ്സ, പണ്ഡക, കോ തയാ അത്ഥോ''തി. സോ സാമണേരേഹി അപസാദിതോ ഹത്ഥിഭണ്ഡേ അസ്സഭണ്ഡേ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവം വദേതി - ''ഏഥ, മം, ആവുസോ , ദൂസേഥാ''തി. ഹത്ഥിഭണ്ഡാ അസ്സഭണ്ഡാ ദൂസേസും. തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''പണ്ഡകാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ. യേപി ഇമേസം ന പണ്ഡകാ, തേപി ഇമേ പണ്ഡകേ ദൂസേന്തി. ഏവം ഇമേ സബ്ബേവ അബ്രഹ്മചാരിനോ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം ഹത്ഥിഭണ്ഡാനം അസ്സഭണ്ഡാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. പണ്ഡകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൪൮. ഥേയ്യസംവാസകവത്ഥു

൧൧൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ പുരാണകുലപുത്തോ ഖീണകോലഞ്ഞോ സുഖുമാലോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ പുരാണകുലപുത്തസ്സ ഖീണകോലഞ്ഞസ്സ ഏതദഹോസി - ''അഹം ഖോ സുഖുമാലോ, ന പടിബലോ അനധിഗതം വാ ഭോഗം അധിഗന്തും, അധിഗതം വാ ഭോഗം ഫാതിം കാതും. കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന സുഖഞ്ച ജീവേയ്യം, ന ച കിലമേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ തസ്സ പുരാണകുലപുത്തസ്സ ഖീണകോലഞ്ഞസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുഖസീലാ സുഖസമാചാരാ, സുഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ നിവാതേസു സയനേസു സയന്തി. യംനൂനാഹം സാമം പത്തചീവരം പടിയാദേത്വാ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സംവസേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ പുരാണകുലപുത്തോ ഖീണകോലഞ്ഞോ സാമം പത്തചീവരം പടിയാദേത്വാ കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ അഭിവാദേതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കതിവസ്സോസി ത്വം, ആവുസോ''തി? കിം ഏതം, ആവുസോ, കതിവസ്സോ നാമാതി? കോ പന തേ, ആവുസോ, ഉപജ്ഝായോതി? കിം ഏതം , ആവുസോ, ഉപജ്ഝായോ നാമാതി? ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ഉപാലിം ഏതദവോചും - ''ഇങ്ഘാവുസോ

ഉപാലി, ഇമം പബ്ബജിതം അനുയുഞ്ജാഹീ''തി. അഥ ഖോ സോ പുരാണകുലപുത്തോ ഖീണകോലഞ്ഞോ ആയസ്മതാ ഉപാലിനാ അനുയുഞ്ജിയമാനോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ആയസ്മാ ഉപാലി ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഥേയ്യസംവാസകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി. തിത്ഥിയപക്കന്തകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൪൯. തിരച്ഛാനഗതവത്ഥു

൧൧൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ നാഗോ നാഗയോനിയാ അട്ടീയതി ഹരായതി ജിഗുച്ഛതി. അഥ ഖോ തസ്സ നാഗസ്സ ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന നാഗയോനിയാ ച പരിമുച്ചേയ്യം ഖിപ്പഞ്ച മനുസ്സത്തം പടിലഭേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ നാഗസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ധമ്മചാരിനോ സമചാരിനോ ബ്രഹ്മചാരിനോ സച്ചവാദിനോ സീലവന്തോ കല്യാണധമ്മാ. സചേ ഖോ അഹം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യം, ഏവാഹം നാഗയോനിയാ ച പരിമുച്ചേയ്യം, ഖിപ്പഞ്ച മനുസ്സത്തം പടിലഭേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ മാണവകവണ്ണേന ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. തം ഭിക്ഖൂ പബ്ബാജേസും, ഉപസമ്പാദേസും. തേന ഖോ പന സമയേന സോ നാഗോ അഞ്ഞതരേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം പച്ചന്തിമേ വിഹാരേ പടിവസതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ അജ്ഝോകാസേ ചങ്കമതി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിക്ഖന്തേ വിസ്സട്ഠോ നിദ്ദം ഓക്കമി. സബ്ബോ വിഹാരോ അഹിനാ പുണ്ണോ, വാതപാനേഹി ഭോഗാ നിക്ഖന്താ ഹോന്തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു വിഹാരം പവിസിസ്സാമീതി കവാടം പണാമേന്തോ അദ്ദസ സബ്ബം വിഹാരം അഹിനാ പുണ്ണം, വാതപാനേഹി ഭോഗേ നിക്ഖന്തേ, ദിസ്വാന ഭീതോ വിസ്സരമകാസി. ഭിക്ഖൂ ഉപധാവിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, വിസ്സരമകാസീ''തി? ''അയം, ആവുസോ, സബ്ബോ വിഹാരോ അഹിനാ പുണ്ണോ, വാതപാനേഹി ഭോഗാ നിക്ഖന്താ''തി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ തേന സദ്ദേന പടിബുജ്ഝിത്വാ സകേ ആസനേ നിസീദി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കോസി ത്വം, ആവുസോ''തി? ''അഹം, ഭന്തേ, നാഗോ''തി. ''കിസ്സ പന ത്വം, ആവുസോ, ഏവരൂപം അകാസീ''തി? അഥ ഖോ സോ നാഗോ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ തം നാഗം ഏതദവോച - ''തുമ്ഹേ ഖോത്ഥ നാഗാ അവിരുള്ഹിധമ്മാ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ. ഗച്ഛ ത്വം, നാഗ, തത്ഥേവ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ ഉപോസഥം ഉപവസ, ഏവം ത്വം നാഗയോനിയാ ച പരിമുച്ചിസ്സസി, ഖിപ്പഞ്ച മനുസ്സത്തം പടിലഭിസ്സസീ''തി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ അവിരുള്ഹിധമ്മോ കിരാഹം ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേതി ദുക്ഖീ ദുമ്മനോ അസ്സൂനി പവത്തയമാനോ വിസ്സരം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ദ്വേമേ, ഭിക്ഖവേ, പച്ചയാ നാഗസ്സ സഭാവപാതുകമ്മായ. യദാ ച സജാതിയാ മേഥുനം ധമ്മം പടിസേവതി, യദാ ച വിസ്സട്ഠോ നിദ്ദം ഓക്കമതി - ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ പച്ചയാ നാഗസ്സ

സഭാവപാതുകമ്മായ . തിരച്ഛാനഗതോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോ''തി.

൧൦. മാതുഘാതകവത്ഥു

൧൧൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ മാണവകോ മാതരം ജീവിതാ വോരോപേസി. സോ തേന പാപകേന കമ്മേന അട്ടീയതി ഹരായതി ജിഗുച്ഛതി . അഥ ഖോ തസ്സ മാണവകസ്സ ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന ഇമസ്സ പാപകസ്സ കമ്മസ്സ നിക്ഖന്തിം കരേയ്യ''ന്തി? അഥ ഖോ തസ്സ മാണവകസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ധമ്മചാരിനോ സമചാരിനോ ബ്രഹ്മചാരിനോ സച്ചവാദിനോ സീലവന്തോ കല്യാണധമ്മാ. സചേ ഖോ അഹം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യം, ഏവാഹം ഇമസ്സ പാപകസ്സ കമ്മസ്സ നിക്ഖന്തിം കരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ മാണവകോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ഉപാലിം ഏതദവോചും - ''പുബ്ബേപി ഖോ, ആവുസോ ഉപാലി, നാഗോ മാണവകവണ്ണേന ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ. ഇങ്ഘാവുസോ ഉപാലി, ഇമം മാണവകം അനുയുഞ്ജാഹീ''തി. അഥ ഖോ സോ മാണവകോ ആയസ്മതാ ഉപാലിനാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ആയസ്മാ ഉപാലി ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... മാതുഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൧൧. പിതുഘാതകവത്ഥു

൧൧൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ മാണവകോ പിതരം ജീവിതാ വോരോപേസി. സോ തേന പാപകേന കമ്മേന അട്ടീയതി ഹരായതി ജിഗുച്ഛതി. അഥ ഖോ തസ്സ മാണവകസ്സ ഏതദഹോസി ''കേന നു ഖോ അഹം ഉപായേന ഇമസ്സ പാപകസ്സ കമ്മസ്സ നിക്ഖന്തിം കരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ മാണവകസ്സ ഏതദഹോസി ''ഇമേ ഖോ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ധമ്മചാരിനോ സമചാരിനോ ബ്രഹ്മചാരിനോ സച്ചവാദിനോ സീലവന്തോ കല്യാണധമ്മാ, സചേ ഖോ അഹം സമണേസു സക്യപുത്തിയേസു പബ്ബജേയ്യം, ഏവാഹം ഇമസ്സ പാപകസ്സ കമ്മസ്സ നിക്ഖന്തിം കരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ മാണവകോ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ഉപാലിം ഏതദവോചും - ''പുബ്ബേപി ഖോ, ആവുസോ ഉപാലി, നാഗോ മാണവകവണ്ണേന ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ, ഇങ്ഘാവുസോ, ഉപാലി, ഇമം മാണവകം അനുയുഞ്ജാഹീ''തി. അഥ ഖോ സോ മാണവകോ ആയസ്മതാ ഉപാലിനാ അനുയുഞ്ജീയമാനോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ആയസ്മാ ഉപാലി ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. പിതുഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൧൨. അരഹന്തഘാതകവത്ഥു

൧൧൪. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അന്തരാമഗ്ഗേ ചോരാ നിക്ഖമിത്വാ ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ അച്ഛിന്ദിംസു, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഹനിംസു. സാവത്ഥിയാ

രാജഭടാ നിക്ഖമിത്വാ ഏകച്ചേ ചോരേ അഗ്ഗഹേസും, ഏകച്ചേ ചോരാ പലായിംസു. യേ തേ പലായിംസു തേ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിംസു, യേ തേ ഗഹിതാ തേ വധായ ഓനിയ്യന്തി . അദ്ദസംസു ഖോ തേ പലായിത്വാ പബ്ബജിതാ തേ ചോരേ വധായ ഓനിയ്യമാനേ, ദിസ്വാന ഏവമാഹംസു - "സാധു ഖോ മയം പലായിമ്ഹാ, സചാ ച [സചേ ച, സചജ്ജ (അട്ഠകഥായം പാഠന്തരാ)] മയം ഗയ്ഹേയ്യാമ [ഗണ്ഹേയ്യാമ (ക॰)], മയമ്പി ഏവമേവ ഹഞ്ഞേയ്യാമാ"തി . ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അകത്ഥാ"തി? അഥ ഖോ തേ പബ്ബജിതാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അരഹന്തോ ഏതേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ. അരഹന്തഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൫൯. ഭിക്ഖുനീദൂസകവത്ഥു

൱൨൭. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ സാകേതാ സാവത്ഥിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. അന്തരാമഗ്ഗേ ചോരാ നിക്ഖമിത്വാ ഏകച്ചാ ഭിക്ഖുനിയോ അച്ഛിന്ദിംസു, ഏകച്ചാ ഭിക്ഖുനിയോ ദൂസേസും. സാവത്ഥിയാ രാജഭടാ നിക്ഖമിത്വാ ഏകച്ചേ ചോരേ അഗ്ഗഹേസും, ഏകച്ചേ ചോരാ പലായിംസു. യേ തേ പലായിംസു, തേ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിംസു. യേ തേ ഗഹിതാ, തേ വധായ ഓനിയ്യന്തി. അദ്ദസംസു ഖോ തേ പലായിത്വാ പബ്ബജിതാ തേ ചോരേ വധായ ഓനിയ്യമാനേ, ദിസ്വാന ഏവമാഹംസു "സാധു ഖോ മയം പലായിമ്ഹാ, സചാ ച മയം ഗയ്ഹേയ്യാമ, മയമ്പി ഏവമേവ ഹഞ്ഞേയ്യാമാ"തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു "കിം പന തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അകത്ഥാ"തി. അഥ ഖോ തേ പബ്ബജിതാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖുനിദൂസകോ, ഭിക്ഖവേ , അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി. സങ്ഘഭേദകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി. ലോഹിതുപ്പാദകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൬൦. ഉഭതോബ്യഞ്ജനകവത്ഥു

൱൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ ഭിക്ഖൂസു പബ്ബജിതോ ഹോതി. സോ കരോതിപി കാരാപേതിപി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ, ഭിക്ഖവേ, അനുപസമ്പന്നോ ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ, ഉപസമ്പന്നോ നാസേതബ്ബോതി.

൬൧. അനുപജ്ഝായകാദിവത്ഥൂനി

൱൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അനുപജ്ഝായകം ഉപസമ്പാദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അനുപജ്ഝായകോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ സങ്ഘേന ഉപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന

ഉപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഗണേന ഉപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഗണേന ഉപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ പണ്ഡകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി... പേ॰... ഥേയ്യസംവാസകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... തിത്ഥിയപക്കന്തകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി ...പേ॰... തിരച്ഛാനഗതുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... മാതുഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... പിതുഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... അരഹന്തഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... ഭിക്ഖുനിദൂസകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... സങ്ഘഭേദകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... ലോഹിതുപ്പാദകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി...പേ॰... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേന്തി ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, പണ്ഡകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേയ്യസംവാസകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, തിത്ഥിയപക്കന്തകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, തിരച്ഛാനഗതുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, മാതുഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, പിതുഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അരഹന്തഘാതകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിദൂസകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘഭേദകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ലോഹിതുപ്പാദകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകുപജ്ഝായേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൬൫. അപത്തകാദിവത്ഥു

൧൧൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അപത്തകം ഉപസമ്പാദേന്തി. ഹത്ഥേസു പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അപത്തകോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അചീവരകം ഉപസമ്പാദേന്തി . നഗ്ഗാ പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അചീവരകോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അപത്തചീവരകം ഉപസമ്പാദേന്തി. നഗ്ഗാ ഹത്ഥേസു പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അപത്തചീവരകോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ യാചിതകേന പത്തേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഉപസമ്പന്നേ പത്തം പടിഹരന്തി. ഹത്ഥേസു പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, യാചിതകേന പത്തേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ യാചിതകേന ചീവരേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഉപസമ്പന്നേ ചീവരം പടിഹരന്തി. നഗ്ഗാ പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, യാചിതകേന ചീവരേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ യാചിതകേന പത്തചീവരേന ഉപസമ്പാദേന്തി. ഉപസമ്പന്നേ പത്തചീവരം പടിഹരന്തി. നഗ്ഗാ ഹത്ഥേസു പിണ്ഡായ ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, യാചിതകേന പത്തചീവരേന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. യോ ഉപസമ്പാദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

നഉപസമ്പാദേതബ്ബേകവീസതിവാരോ നിട്ഠിതോ.

൭൭. നപബ്ബാജേതബ്ബദ്വത്തിംസവാരോ

൧൧൯. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... പാദച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഹത്ഥപാദച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കണ്ണച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... നാസച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കണ്ണനാസച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അങ്ഗുലിച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അളച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കണ്ഡരച്ഛിന്നം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഫണഹത്ഥകം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഖുജ്ജം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... വാമനം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഗലഗണ്ഡിം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ലക്ഖണാഹതം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കസാഹതം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ലിഖിതകം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... സീപദിം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... പാപരോഗിം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... പരിസദൂസകം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കാണം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... കുണിം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഖഞ്ജം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... പക്ഖഹതം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ഛിന്നിരിയാപഥം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ജരാദുബ്ബലം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അന്ധം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... മൂഗം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... ബധിരം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അന്ധമൂഗം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അന്ധബധിരം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... മൂഗബധിരം പബ്ബാജേന്തി...പേ॰... അന്ധമൂഗബധിരം പബ്ബാജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഹത്ഥച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, പാദച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഹത്ഥപാദച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, കണ്ണച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, നാസച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, കണ്ണനാസച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗുലിച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അളച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, കണ്ഡരച്ഛിന്നോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഫണഹത്ഥകോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഖുജ്ജോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, വാമനോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഗലഗണ്ഡീ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന,

ഭിക്ഖവേ, ലക്ഖണാഹതോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, കസാഹതോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ലിഖിതകോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, സീപദീ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, പാപരോഗീ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, പരിസദൂസകോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, കാണോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന , ഭിക്ഖവേ, കുണീ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഖഞ്ജോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, പക്ഖഹതോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ഛിന്നിരിയാപഥോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ജരാദുബ്ബലോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അന്ധോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, മൂഗോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, ബധിരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അന്ധമൂഗോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അന്ധബധിരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, മൂഗബധിരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, അന്ധമൂഗബധിരോ പബ്ബാജേതബ്ബോ. യോ പബ്ബാജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

നപബ്ബാജേതബ്ബദ്വത്തിംസവാരോ നിട്ഠിതോ.

ദായജ്ജഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ നവമോ.

൯൨. അലജ്ജീനിസ്സയവത്ഥൂനി

൧൨൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അലജ്ജീനം നിസ്സയം ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അലജ്ജീനം നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ. യോ ദദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അലജ്ജീനം നിസ്സായ വസന്തി. തേപി നചിരസ്സേവ അലജ്ജിനോ ഹോന്തി പാപകാ ഭിക്ഖൂ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അലജ്ജീനം നിസ്സായ വത്ഥബ്ബം. യോ വസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന അലജ്ജീനം നിസ്സയോ ദാതബ്ബോ, ന അലജ്ജീനം നിസ്സായ വത്ഥബ്ബ'ന്തി. കഥം നു ഖോ മയം ജാനേയ്യാമ ലജ്ജിം വാ അലജ്ജിം വാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതൂഹപഞ്ചാഹം ആഗമേതും യാവ ഭിക്ഖുസഭാഗതം ജാനാമീതി.

൯൩. ഗമികാദിനിസ്സയവത്ഥൂനി

൧൨൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി നിസ്സയകരണീയോ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നേന ഭിക്ഖുനാ നിസ്സയം അലഭമാനേന അനിസ്സിതേന വത്ഥുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. തേ അഞ്ഞതരം ആവാസം ഉപഗച്ഛിംസു. തത്ഥ ഏകോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി നിസ്സയകരണീയോ ഗിലാനോ, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ നിസ്സയം അലഭമാനേന അനിസ്സിതേന വത്ഥുന്തി.

അഥ ഖോ തസ്സ ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി നിസ്സയകരണീയോ, അയഞ്ച ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനുപട്ഠാകേന ഭിക്ഖുനാ നിസ്സയം അലഭമാനേന യാചിയമാനേന അനിസ്സിതേന വത്ഥുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അരഞ്ഞേ വിഹരതി. തസ്സ ച തസ്മിം സേനാസനേ ഫാസു ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന അനിസ്സിതേന വത്ഥബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി നിസ്സയകരണീയോ അരഞ്ഞേ വിഹരാമി, മയ്ഹഞ്ച ഇമസ്മിം സേനാസനേ ഫാസു ഹോതി, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആരഞ്ഞികേന ഭിക്ഖുനാ ഫാസുവിഹാരം സല്ലക്ഖേന്തേന നിസ്സയം അലഭമാനേന അനിസ്സിതേന വത്ഥും - യദാ പതിരൂപോ നിസ്സയദായകോ ആഗച്ഛിസ്സതി, തദാ തസ്സ നിസ്സായ വസിസ്സാമീതി.

൬൩. ഗോത്തേന അനുസ്സാവനാനുജാനനാ

൧൨൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ മഹാകസ്സപസ്സ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ആഗച്ഛതു ആനന്ദോ ഇമം അനുസ്സാവേസ്സതൂതി [അനുസ്സാവേസ്സതീതി (സ്യാ॰)]. ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഏവമാഹ - ''നാഹം ഉസ്സഹാമി ഥേരസ്സ നാമം ഗഹേതും, ഗരു മേ ഥേരോ''തി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗോത്തേനപി അനുസ്സാവേതുന്തി.

൬൪. ദ്വേഉപസമ്പദാപേക്ഖാദിവത്ഥു

൧൨൩. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ മഹാകസ്സപസ്സ ദ്വേ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ ഹോന്തി. തേ വിവദന്തി - അഹം പഠമം ഉപസമ്പജ്ജിസ്സാമി, അഹം പഠമം ഉപസമ്പജ്ജിസ്സാമീതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ ഏകാനുസ്സാവനേ കാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാനം ഥേരാനം ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ ഹോന്തി. തേ വിവദന്തി - അഹം പഠമം ഉപസമ്പജ്ജിസ്സാമി, അഹം പഠമം ഉപസമ്പജ്ജിസ്സാമീതി. ഥേരാ ഏവമാഹംസു - ''ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, സബ്ബേവ ഏകാനുസ്സാവനേ കരോമാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ തയോ ഏകാനുസ്സാവനേ കാതും, തഞ്ച ഖോ ഏകേന ഉപജ്ഝായേന, ന ത്വേവ നാനുപജ്ഝായേനാതി.

൬൮. ഗബ്ഭവീസൂപസമ്പദാനുജാനനാ

൧൨൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ കുമാരകസ്സപോ ഗബ്ഭവീസോ ഉപസമ്പന്നോ അഹോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ കുമാരകസ്സപസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന ഊനവീസതിവസ്സോ പുഗ്ഗലോ ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ'തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ഗബ്ഭവീസോ ഉപസമ്പന്നോ. ഉപസമ്പന്നോ നു ഖോമ്ഹി, നനു ഖോ ഉപസമ്പന്നോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യം, ഭിക്ഖവേ, മാതുകുച്ഛിസ്മിം പഠമം ചിത്തം ഉപ്പന്നം, പഠമം വിഞ്ഞാണം പാതുഭൂതം , തദുപാദായ സാവസ്സ ജാതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗബ്ഭവീസം ഉപസമ്പാദേതുന്തി.

൬൯. ഉപസമ്പദാവിധി

൧൨൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപസമ്പന്നാ ദിസ്സന്തി കുട്ഠികാപി ഗണ്ഡികാപി കിലാസികാപി സോസികാപി അപമാരികാപി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പാദേന്തേന തേരസ [തസ്സ (ക॰)] അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പുച്ഛിതബ്ബോ - ''സന്തി തേ ഏവരൂപാ ആബാധാ - കുട്ഠം, ഗണ്ഡോ, കിലാസോ, സോസോ, അപമാരോ? മനുസ്സോസി ? പുരിസോസി? ഭുജിസ്സോസി? അണണോസി? നസി രാജഭടോ? അനുഞ്ഞാതോസി മാതാപിതൂഹി? പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സോസി? പരിപുണ്ണം തേ പത്തചീവരം? കിംനാമോസി? കോനാമോ തേ ഉപജ്ഝായോ''തി?

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അനനുസിട്ഠേ ഉപസമ്പദാപേക്ഖേ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛന്തി. ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ വിത്ഥായന്തി, മങ്കൂ ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഠമം അനുസാസിത്വാ പച്ഛാ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛിതുന്തി.

തത്ഥേവ സങ്ഘമജ്ഝേ അനുസാസന്തി. ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ തഥേവ വിത്ഥായന്തി, മങ്കൂ ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകമന്തം അനുസാസിത്വാ സങ്ഘമജ്ഝേ അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അനുസാസിതബ്ബോ -

൧൨൬. പഠമം ഉപജ്ഝം ഗാഹാപേതബ്ബോ. ഉപജ്ഝം ഗാഹാപേത്വാ പത്തചീവരം ആചിക്ഖിതബ്ബം - അയം തേ പത്തോ, അയം സങ്ഘാടി, അയം ഉത്തരാസങ്ഗോ, അയം അന്തരവാസകോ. ഗച്ഛ, അമുമ്ഹി ഓകാസേ തിട്ഠാഹീതി.

ബാലാ അബ്യത്താ അനുസാസന്തി. ദുരനുസിട്ഠാ ഉപസമ്പദാപേക്ഖാ വിത്ഥായന്തി, മങ്കൂ ഹോന്തി, ന സക്കോന്തി വിസ്സജ്ജേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ബാലേന അബ്യത്തേന അനുസാസിതബ്ബോ. യോ

അനുസാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന അനുസാസിതുന്തി.

അസമ്മതാ അനുസാസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അസമ്മതേന അനുസാസിതബ്ബോ. യോ അനുസാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, സമ്മതേന അനുസാസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ [സമ്മനിതബ്ബോ (ക॰)] - അത്തനാ വാ [അത്തനാവ (സ്യാ॰)] അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം, പരേന വാ പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ.

കഥഞ്ച അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമം അനുസാസേയ്യ''ന്തി. ഏവം അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം.

കഥഞ്ച പന പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമം അനുസാസേയ്യാ''തി . ഏവം പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ.

തേന സമ്മതേന ഭിക്ഖുനാ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''സുണസി, ഇത്ഥന്നാമ, അയം തേ സച്ചകാലോ ഭൂതകാലോ. യം ജാതം തം സങ്ഘമജ്ഝേ പുച്ഛന്തേ സന്തം അത്ഥീതി വത്തബ്ബം, അസന്തം നത്ഥീ''തി വത്തബ്ബം. മാ ഖോ വിത്ഥായി, മാ ഖോ മങ്കു അഹോസി. ഏവം തം പുച്ഛിസ്സന്തി - ''സന്തി തേ ഏവരൂപാ ആബാധാ - കുട്ഠം, ഗണ്ഡോ, കിലാസോ, സോസോ, അപമാരോ? മനുസ്സോസി? പുരിസോസി? ഭുജിസ്സോസി? അണണോസി? നസി രാജഭടോ? അനുഞ്ഞാതോസി മാതാപിതൂഹി? പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സോസി? പരിപുണ്ണം തേ പത്തചീവരം? കിംനാമോസി? കോനാമോ തേ ഉപജ്ഝായോ''തി?

ഏകതോ ആഗച്ഛന്തി. ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകതോ ആഗന്തബ്ബം. അനുസാസകേന പഠമതരം ആഗന്ത്വാ സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ . അനുസിട്ഠോ സോ മയാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, ഇത്ഥന്നാമോ ആഗച്ഛേയ്യാ''തി. ആഗച്ഛാഹീതി വത്തബ്ബോ.

ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കാരാപേത്വാ ഭിക്ഖൂനം പാദേ വന്ദാപേത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദാപേത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗണ്ഹാപേത്വാ ഉപസമ്പദം യാചാപേതബ്ബോ - ''സങ്ഘം, ഭന്തേ, ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുമ്പതു മം, ഭന്തേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. ദുതിയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുമ്പതു മം, ഭന്തേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. തതിയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചാമി. ഉല്ലുമ്പതു മം , ഭന്തേ, സങ്ഘോ അനുകമ്പം ഉപാദായാ''തി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമം അന്തരായികേ ധമ്മേ പുച്ഛേയ്യ”ന്തി? സുണസി, ഇത്ഥന്നാമ, അയം തേ സച്ചകാലോ ഭൂതകാലോ. യം ജാതം തം പുച്ഛാമി. സന്തം അത്ഥീതി വത്തബ്ബം, അസന്തം നത്ഥീതി വത്തബ്ബം. സന്തി തേ ഏവരൂപാ ആബാധാ - കുട്ഠം ഗണ്ഡോ കിലേസോ സോസോ അപമാരോ, മനുസ്സോസി, പുരിസോസി, ഭുജിസ്സോസി, അണണോസി, നസി രാജഭടോ, അനുഞ്ഞാതോസി മാതാപിതൂഹി, പരിപുണ്ണവീസതിവസ്സോസി, പരിപുണ്ണം തേ പത്തചീവരം, കിംനാമോസി, കോനാമോ തേ ഉപജ്ഝായോതി? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൨൭. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ, പരിസുദ്ധോ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേയ്യ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ, പരിസുദ്ധോ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന . യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദുതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ, പരിസുദ്ധോ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“തതിയമ്പി ഏതമത്ഥം വദാമി - സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ആയസ്മതോ ഉപസമ്പദാപേക്ഖോ, പരിസുദ്ധോ അന്തരായികേഹി ധമ്മേഹി, പരിപുണ്ണസ്സ പത്തചീവരം. ഇത്ഥന്നാമോ സങ്ഘം ഉപസമ്പദം യാചതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപസമ്പാദേതി ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപസമ്പദാ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ഉപസമ്പന്നോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമേന ഉപജ്ഝായേന. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഉപസമ്പദാകമ്മം നിട്ഠിതം.

൯൨. ചത്താരോ നിസ്സയാ

൧൨൭. താവദേവ ഛായാ മേതബ്ബാ, ഉതുപ്പമാണം ആചിക്ഖിതബ്ബം, ദിവസഭാഗോ ആചിക്ഖിതബ്ബോ, സങ്ഗീതി ആചിക്ഖിതബ്ബാ , ചത്താരോ നിസ്സയാ ആചിക്ഖിതബ്ബാ [ആചിക്ഖിതബ്ബാ, ചത്താരി അകരണീയാനി ആചിക്ഖിതബ്ബാനി. (കം॰)] -

''പിണ്ഡിയാലോപഭോജനം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ. തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ. അതിരേകലാഭോ - സങ്ഘഭത്തം, ഉദ്ദേസഭത്തം, നിമന്തനം, സലാകഭത്തം, പക്ഖികം, ഉപോസഥികം, പാടിപദികം.

''പംസുകൂലചീവരം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ. തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ. അതിരേകലാഭോ - ഖോമം, കപ്പാസികം, കോസേയ്യം, കമ്ബലം, സാണം, ഭങ്ഗം.

''രുക്ഖമൂലസേനാസനം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ. തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ. അതിരേകലാഭോ - വിഹാരോ, അഡ്ഢയോഗോ, പാസാദോ, ഹമ്മിയം, ഗുഹാ.

''പൂതിമുത്തഭേസജ്ജം നിസ്സായ പബ്ബജ്ജാ. തത്ഥ തേ യാവജീവം ഉസ്സാഹോ കരണീയോ. അതിരേകലാഭോ - സപ്പി, നവനീതം, തേലം, മധു, ഫാണിത''ന്തി.

ചത്താരോ നിസ്സയാ നിട്ഠിതാ.

൩൯. ചത്താരി അകരണീയാനി

൧൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞതരം ഭിക്ഖും ഉപസമ്പാദേത്വാ ഏകകം ഓഹായ പക്കമിംസു. സോ പച്ഛാ ഏകകോവ ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ പുരാണദുതിയികായ സമാഗഞ്ഛി. സാ ഏവമാഹ - ''കിംദാനി പബ്ബജിതോസീ''തി? ''ആമ, പബ്ബജിതോമ്ഹീ''തി. ''ദുല്ലഭോ ഖോ പബ്ബജിതാനം മേഥുനോ ധമ്മോ; ഏഹി, മേഥുനം ധമ്മം പടിസേവാ''തി. സോ തസ്സാ മേഥുനം ധമ്മം പടിസേവിത്വാ ചിരേന അഗമാസി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, ഏവം ചിരം അകാസീ''തി? അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപസമ്പാദേത്വാ ദുതിയം ദാതും, ചത്താരി ച അകരണീയാനി ആചിക്ഖിതും -

''ഉപസമ്പന്നേന ഭിക്ഖുനാ മേഥുനോ ധമ്മോ ന പടിസേവിതബ്ബോ, അന്തമസോ തിരച്ഛാനഗതായപി. യോ ഭിക്ഖു മേഥുനം ധമ്മം പടിസേവതി, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. സേയ്യഥാപി നാമ പുരിസോ സീസച്ഛിന്നോ അഭബ്ബോ തേന സരീരബന്ധനേന ജീവിതും, ഏവമേവ ഭിക്ഖു മേഥുനം ധമ്മം പടിസേവിത്വാ അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. തം തേ യാവജീവം അകരണീയം.

''ഉപസമ്പന്നേന ഭിക്ഖുനാ അദിന്നം ഥേയ്യസങ്ഖാതം ന ആദാതബ്ബം, അന്തമസോ തിണസലാകം ഉപാദായ. യോ ഭിക്ഖു പാദം വാ പാദാരഹം വാ അതിരേകപാദം വാ അദിന്നം ഥേയ്യസങ്ഖാതം ആദിയതി, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. സേയ്യഥാപി നാമ പണ്ഡുപലാസോ ബന്ധനാ പമുത്തോ അഭബ്ബോ ഹരിതത്തായ, ഏവമേവ ഭിക്ഖു പാദം വാ പാദാരഹം വാ

അതിരേകപാദം വാ അദിന്നം ഥേയ്യസങ്ഖാതം ആദിയിത്വാ അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. തം തേ യാവജീവം അകരണീയം.

“ഉപസമ്പന്നേന ഭിക്ഖുനാ സഞ്ചിച്ച പാണോ ജീവിതാ ന വോരോപേതബ്ബോ, അന്തമസോ കുന്ഥകിപില്ലികം ഉപാദായ. യോ ഭിക്ഖു സഞ്ചിച്ച മനുസ്സവിഗ്ഗഹം ജീവിതാ വോരോപേതി, അന്തമസോ ഗബ്ഭപാതനം ഉപാദായ, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. സേയ്യഥാപി നാമ പുഥുസിലാ ദ്വേധാ ഭിന്നാ അപ്പടിസന്ധികാ ഹോതി, ഏവമേവ ഭിക്ഖു സഞ്ചിച്ച മനുസ്സവിഗ്ഗഹം ജീവിതാ വോരോപേത്വാ അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ . തം തേ യാവജീവം അകരണീയം.

“ഉപസമ്പന്നേന ഭിക്ഖുനാ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മോ ന ഉല്ലപിതബ്ബോ, അന്തമസോ ‘സുഞ്ഞാഗാരേ അഭിരമാമീ’തി. യോ ഭിക്ഖു പാപിച്ഛോ ഇച്ഛാപകതോ അസന്തം അഭൂതം ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഉല്ലപതി ഝാനം വാ വിമോക്ഖം വാ സമാധിം വാ സമാപത്തിം വാ മഗ്ഗം വാ ഫലം വാ, അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. സേയ്യഥാപി നാമ താലോ മത്ഥകച്ഛിന്നോ അഭബ്ബോ പുന വിരുള്ഹിയാ, ഏവമേവ ഭിക്ഖു പാപിച്ഛോ ഇച്ഛാപകതോ അസന്തം അഭൂതം ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഉല്ലപിത്വാ അസ്സമണോ ഹോതി അസക്യപുത്തിയോ. തം തേ യാവജീവം അകരണീയ”ന്തി.

ചത്താരി അകരണീയാനി നിട്ഠിതാനി.

൬൭. ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകവത്ഥൂനി

൧൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ വിബ്ഭമി. സോ പുന പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉപസമ്പദം യാചി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ വിബ്ഭമതി. സോ പുന പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉപസമ്പദം യാചതി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ – “പസ്സിസ്സസി തം ആപത്തി”ന്തി? സചാഹം പസ്സിസ്സാമീതി, പബ്ബാജേതബ്ബോ. സചാഹം ന പസ്സിസ്സാമീതി, ന പബ്ബാജേതബ്ബോ. പബ്ബാജേത്വാ വത്തബ്ബോ – “പസ്സിസ്സസി തം ആപത്തി”ന്തി? സചാഹം പസ്സിസ്സാമീതി, ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. സചാഹം ന പസ്സിസ്സാമീതി, ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. ഉപസമ്പാദേത്വാ വത്തബ്ബോ – “പസ്സിസ്സസി തം ആപത്തി”ന്തി? സചാഹം പസ്സിസ്സാമീതി , ഓസാരേതബ്ബോ. സചാഹം ന പസ്സിസ്സാമീതി, ന ഓസാരേതബ്ബോ. ഓസാരേത്വാ വത്തബ്ബോ – “പസ്സസി [പസ്സാഹി (സീ॰)] തം ആപത്തി”ന്തി? സചേ പസ്സതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പസ്സതി, ലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ പുന ഉക്ഖിപിതബ്ബോ. അലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ അനാപത്തി സമ്ഭോഗേ സംവാസേ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ വിബ്ഭമതി. സോ പുന പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉപസമ്പദം യാചതി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ – “പടികരിസ്സസി തം ആപത്തി”ന്തി? സചാഹം പടികരിസ്സാമീതി, പബ്ബാജേതബ്ബോ . സചാഹം ന പടികരിസ്സാമീതി, ന പബ്ബാജേതബ്ബോ. പബ്ബാജേത്വാ വത്തബ്ബോ – “പടികരിസ്സസി തം ആപത്തി”ന്തി?

സചാഹം പടികരിസ്സാമീതി, ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. സചാഹം ന പടികരിസ്സാമീതി, ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. ഉപസമ്പാദേത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘‘പടികരിസ്സസി തം ആപത്തി’’ന്തി? സചാഹം പടികരിസ്സാമീതി, ഓസാരേതബ്ബോ. സചാഹം ന പടികരിസ്സാമീതി, ന ഓസാരേതബ്ബോ. ഓസാരേത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘‘പടികരോഹി തം ആപത്തി’’ന്തി. സചേ പടികരോതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടികരോതി ലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ പുന ഉക്ഖിപിതബ്ബോ. അലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ അനാപത്തി സമ്ഭോഗേ സംവാസേ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ വിബ്ഭമതി. സോ പുന പച്ചാഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ ഉപസമ്പദം യാചതി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘പടിനിസ്സജ്ജിസ്സസി തം പാപികം ദിട്ഠി’’ന്തി? സചാഹം പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, പബ്ബാജേതബ്ബോ. സചാഹം ന പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, ന പബ്ബാജേതബ്ബോ. പബ്ബാജേത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘‘പടിനിസ്സജ്ജിസ്സസി തം പാപികം ദിട്ഠി’’ന്തി? സചാഹം പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. സചാഹം ന പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, ന ഉപസമ്പാദേതബ്ബോ. ഉപസമ്പാദേത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘‘പടിനിസ്സജ്ജിസ്സസി തം പാപികം ദിട്ഠി’’ന്തി? സചാഹം പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, ഓസാരേതബ്ബോ. സചാഹം ന പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീതി, ന ഓസാരേതബ്ബോ. ഓസാരേത്വാ വത്തബ്ബോ - ‘‘പടിനിസ്സജ്ജേഹി തം പാപികം ദിട്ഠി’’ന്തി. സചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടിനിസ്സജ്ജതി, ലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ പുന ഉക്ഖിപിതബ്ബോ. അലബ്ഭമാനായ സാമഗ്ഗിയാ അനാപത്തി സമ്ഭോഗേ സംവാസേതി.

മഹാഖന്ധകോ പഠമോ.

൱൭. തസ്സുദ്ദാനം

൧൩൩. വിനയമ്ഹി മഹത്ഥേസു, പേസലാനം സുഖാവഹേ;
നിഗ്ഗഹാനഞ്ച പാപിച്ഛേ, ലജ്ജീനം പഗ്ഗഹേസു ച.

സാസനാധാരണേ ചേവ, സബ്ബഞ്ഞുജിനഗോചരേ;
അനഞ്ഞവിസയേ ഖേമേ, സുപഞ്ഞത്തേ അസംസയേ.

ഖന്ധകേ വിനയേ ചേവ, പരിവാരേ ച മാതികേ;
യഥാത്ഥകാരീ കുസലോ, പടിപജ്ജതി യോനിസോ.

യോ ഗവം ന വിജാനാതി, ന സോ രക്ഖതി ഗോഗണം;
ഏവം സീലം അജാനന്തോ, കിം സോ രക്ഖേയ്യ സംവരം.

പമുട്ഠമ്ഹി ച സുത്തന്തേ, അഭിധമ്മേ ച താവദേ;
വിനയേ അവിനട്ഠമ്ഹി, പുന തിട്ഠതി സാസനം.

തസ്മാ സങ്ഗാഹണാഹേതും [സങ്ഗാഹനാഹേതും (ക॰)], ഉദ്ദാനം അനുപുബ്ബസോ;
പവക്ഖാമി യഥാഞായം, സുണാഥ മമ ഭാസതോ.

വത്ഥു നിദാനം ആപത്തി, നയാ പേയ്യാലമേവ ച;

ദുക്കരം തം അസേസേതും, നയതോ തം വിജാനഥാതി.

ബോധി രാജായതനഞ്ച, അജപാലോ സഹമ്പതി;
ബ്രഹ്മാ ആളാരോ ഉദകോ, ഭിക്ഖു ച ഉപകോ ഇസി.

കോണ്ഡഞ്ഞോ വപ്പോ ഭദ്ദിയോ, മഹാനാമോ ച അസ്സജി;
യസോ ചത്താരോ പഞ്ഞാസ, സബ്ബേ പേസേസി സോ ദിസാ.

വത്ഥു മാരേഹി തിംസാ ച, ഉരുവേലം തയോ ജടീ;
അഗ്യാഗാരം മഹാരാജാ, സക്കോ ബ്രഹ്മാ ച കേവലാ.

പംസുകൂലം പോക്ഖരണീ, സിലാ ച കകുധോ സിലാ;
ജമ്ബു അമ്ബോ ച ആമലോ, പാരിപുപ്ഫഞ്ച ആഹരി.

ഫാലിയന്തു ഉജ്ജലന്തു, വിജ്ഝായന്തു ച കസ്സപ;
നിമുജ്ജന്തി മുഖീ മേഘോ, ഗയാ ലട്ഠി ച മാഗധോ.

ഉപതിസ്സോ കോലിതോ ച, അഭിഞ്ഞാതാ ച പബ്ബജും;
ദുന്നിവത്ഥാ പണാമനാ, കിസോ ലൂഖോ ച ബ്രാഹ്മണോ.

അനാചാരം ആചരതി, ഉദരം മാണവോ ഗണോ;
വസ്സം ബാലേഹി പക്കന്തോ, ദസ വസ്സാനി നിസ്സയോ.

ന വത്തന്തി പണാമേതും, ബാലാ പസ്സദ്ധി പഞ്ച ഛ;
യോ സോ അഞ്ഞോ ച നഗ്ഗോ ച, അച്ഛിന്നജടിലസാകിയോ.

മഗധേസു പഞ്ചാബാധാ, ഏകോ രാജാ [ഭടോ ചോരോ (സ്യാ॰)] ച അങ്ഗുലി;
മാഗധോ ച അനുഞ്ഞാസി, കാരാ ലിഖി കസാഹതോ.

ലക്ഖണാ ഇണാ ദാസോ ച, ഭണ്ഡുകോ ഉപാലി അഹി;
സദ്ധം കുലം കണ്ടകോ ച, ആഹുന്ദരികമേവ ച.

വത്ഥുമ്ഹി ദാരകോ സിക്ഖാ, വിഹരന്തി ച കിം നു ഖോ;
സബ്ബം മുഖം ഉപജ്ഝായേ, അപലാളന കണ്ടകോ.

പണ്ഡകോ ഥേയ്യപക്കന്തോ, അഹി ച മാതരീ പിതാ;
അരഹന്തഭിക്ഖുനീഭേദാ, രുഹിരേന ച ബ്യഞ്ജനം.

അനുപജ്ഝായസങ്ഘേന, ഗണപണ്ഡകപത്തകോ;
അചീവരം തദുഭയം, യാചിതേനപി യേ തയോ.

ഹത്ഥാ പാദാ ഹത്ഥപാദാ, കണ്ണാ നാസാ തദൂഭയം;
അങ്ഗുലിഅളകണ്ഡരം, ഫണം ഖുജ്ജഞ്ച വാമനം.

ഗലഗണ്ഡീ ലക്ഖണാ ചേവ, കസാ ലിഖിതസീപദീ;
പാപപരിസദൂസീ ച, കാണം കുണി തഥേവ ച.

ഖഞ്ജം പക്ഖഹതഞ്ചേവ, സച്ഛിന്നഇരിയാപഥം;
ജരാന്ധമൂഗബധിരം, അന്ധമൂഗഞ്ച യം തഹിം.

അന്ധബധിരം യം വുത്തം, മൂഗബധിരമേവ ച;
അന്ധമൂഗബധിരഞ്ച, അലജ്ജിനഞ്ച നിസ്സയം.

വത്ഥബ്ബഞ്ച തഥാദ്ധാനം, യാചമാനേന ലക്ഖണാ [പേക്ഖനാ (സബ്ബത്ഥ)];
ആഗച്ഛതു വിവദന്തി, ഏകുപജ്ഝായേന കസ്സപോ.

ദിസ്സന്തി ഉപസമ്പന്നാ, ആബാധേഹി ച പീളിതാ;
അനനുസിട്ഠാ വിത്ഥേന്തി, തത്ഥേവ അനുസാസനാ.

സങ്ഘേപി ച അഥോ ബാലാ, അസമ്മതാ ച ഏകതോ;
ഉല്ലുമ്പതുപസമ്പദാ, നിസ്സയോ ഏകകോ തയോതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി ഏകസതഞ്ച ദ്വാസത്തതി.

മഹാഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൨. ഉപോസഥക്ഖന്ധകോ

൬൮. സന്നിപാതാനുജാനനാ

൧൩൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ ധമ്മം ഭാസന്തി. തേ മനുസ്സാ ഉപസങ്കമന്തി ധമ്മസ്സവനായ. തേ ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയേസു പരിബ്ബാജകേസു പേമം, ലഭന്തി പസാദം, ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ പക്ഖം. അഥ ഖോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ''ഏതരഹി ഖോ അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ ധമ്മം ഭാസന്തി. തേ മനുസ്സാ ഉപസങ്കമന്തി ധമ്മസ്സവനായ. തേ ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയേസു പരിബ്ബാജകേസു പേമം, ലഭന്തി പസാദം, ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ പക്ഖം. യംനൂന അയ്യാപി ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതേയ്യു''ന്തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി 'ഏതരഹി ഖോ അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ ധമ്മം ഭാസന്തി. തേ മനുസ്സാ ഉപസങ്കമന്തി ധമ്മസ്സവനായ. തേ ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയേസു പരിബ്ബാജകേസു പേമം, ലഭന്തി പസാദം, ലഭന്തി അഞ്ഞതിത്ഥിയാ പരിബ്ബാജകാ പക്ഖം. യംനൂന അയ്യാപി ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതേയ്യു'ന്തി. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാപി ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതേയ്യു''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിതു''ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതാ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിതുന്തി - ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ തുണ്ഹീ നിസീദന്തി. തേ മനുസ്സാ ഉപസങ്കമന്തി ധമ്മസ്സവനായ. തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ തുണ്ഹീ നിസീദിസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി മൂഗസൂകരാ. നനു നാമ സന്നിപതിതേഹി ധമ്മോ ഭാസിതബ്ബോ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... അഥ ഖോ ഭഗവാ

ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ സന്നിപതിത്വാ ധമ്മം ഭാസിതു"ന്തി.

൧൦൯. പാതിമോക്ഖുദ്ദേസാനുജാനനാ

൧൩൩. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - "യംനൂനാഹം യാനി മയാ ഭിക്ഖൂനം പഞ്ഞത്താനി സിക്ഖാപദാനി, താനി നേസം പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം അനുജാനേയ്യം. സോ നേസം ഭവിസ്സതി ഉപോസഥകമ്മ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ഇധ മയ്ഹം, ഭിക്ഖവേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി 'യംനൂനാഹം യാനി മയാ ഭിക്ഖൂനം പഞ്ഞത്താനി സിക്ഖാപദാനി, താനി നേസം പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം അനുജാനേയ്യം. സോ നേസം ഭവിസ്സതി ഉപോസഥകമ്മ'ന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൩൪. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഉപോസഥം കരേയ്യ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസേയ്യ. കിം സങ്ഘസ്സ പുബ്ബകിച്ചം? പാരിസുദ്ധിം ആയസ്മന്തോ ആരോചേഥ . പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിസ്സാമി. തം സബ്ബേവ സന്താ സാധുകം സുണോമ മനസി കരോമ. യസ്സ സിയാ ആപത്തി , സോ ആവികരേയ്യ. അസന്തിയാ ആപത്തിയാ തുണ്ഹീ ഭവിതബ്ബം. തുണ്ഹീഭാവേന ഖോ പനായസ്മന്തേ പരിസുദ്ധാതി വേദിസ്സാമി. യഥാ ഖോ പന പച്ചേകപുട്ഠസ്സ വേയ്യാകരണം ഹോതി, ഏവമേവം [ഏവമേവ (ക)] ഏവരൂപായ പരിസായ യാവതതിയം അനുസ്സാവിതം ഹോതി. യോ പന ഭിക്ഖു യാവതതിയം അനുസ്സാവിയമാനേ സരമാനോ സന്തിം ആപത്തിം നാവികരേയ്യ, സമ്പജാനമുസാവാദസ്സ ഹോതി. സമ്പജാനമുസാവാദോ ഖോ പനായസ്മന്തോ അന്തരായികോ ധമ്മോ വുത്തോ ഭഗവതാ. തസ്മാ, സരമാനേന ഭിക്ഖുനാ ആപന്നേന വിസുദ്ധാപേക്ഖേന സന്തീ ആപത്തി ആവികാതബ്ബാ; ആവികതാ ഹിസ്സ ഫാസു ഹോതീ"തി.

൧൩൫. **പാതിമോക്ഖ**ന്തി ആദിമേതം മുഖമേതം പമുഖമേതം കുസലാനം ധമ്മാനം. തേന വുച്ചതി പാതിമോക്ഖന്തി. **ആയസ്മന്തോ**തി പിയവചനമേതം ഗരുവചനമേതം സഗാരവസപ്പതിസ്സാധിവചനമേതം ആയസ്മന്തോതി. **ഉദ്ദിസിസ്സാമീ**തി ആചിക്ഖിസ്സാമി ദേസേസ്സാമി പഞ്ഞപേസ്സാമി പട്ഠപേസ്സാമി വിവരിസ്സാമി വിഭജിസ്സാമി ഉത്താനിം കരിസ്സാമി [ഉത്താനീ കരിസ്സാമി (സീ॰ സ്യാ॰)] പകാസേസ്സാമി. **ത**ന്തി പാതിമോക്ഖം വുച്ചതി. **സബ്ബേവ സന്താ**തി യാവതികാ തസ്സാ പരിസായ ഥേരാ ച നവാ ച മജ്ഝിമാ ച, ഏതേ വുച്ചന്തി സബ്ബേവ സന്താതി. **സാധുകം സുണോമാ**തി അട്ഠിം കത്വാ മനസി കത്വാ സബ്ബചേതസാ [സബ്ബം ചേതസാ (സ്യാ॰ ക॰)] സമന്നാഹരാമ. **മനസി കരോമാ**തി ഏകഗ്ഗചിത്താ അവിക്ഖിത്തചിത്താ അവിസാഹടചിത്താ നിസാമേമ. **യസ്സ സിയാ ആപത്തീ**തി ഥേരസ്സ വാ നവസ്സ വാ മജ്ഝിമസ്സ വാ, പഞ്ചന്നം വാ ആപത്തിക്ഖന്ധാനം അഞ്ഞതരാ ആപത്തി, സത്തന്നം വാ ആപത്തിക്ഖന്ധാനം അഞ്ഞതരാ ആപത്തി. **സോ ആവികരേയ്യാ**തി സോ ദേസേയ്യ, സോ വിവരേയ്യ, സോ ഉത്താനിം കരേയ്യ, സോ പകാസേയ്യ സങ്ഘമജ്ഝേ വാ ഗണമജ്ഝേ വാ

ഏകപുഗ്ഗലേ വാ. **അസന്തീ** നാമ **ആപത്തി** അനജ്ഝാപന്നാ വാ ഹോതി, ആപജ്ജിത്വാ വാ വുട്ഠിതാ. **തുണ്ഹീ ഭവിതബ്ബ**ന്തി അധിവാസേതബ്ബം ന ബ്യാഹരിതബ്ബം. **പരിസുദ്ധാതി വേദിസ്സാമീ**തി ജാനിസ്സാമി ധാരേസ്സാമി. **യഥാ ഖോ പന പച്ചേകപുട്ഠസ്സ വേയ്യാകരണം ഹോതീ**തി യഥാ ഏകേന ഏകോ പുട്ഠോ ബ്യാകരേയ്യ, ഏവമേവ തസ്സാ പരിസായ ജാനിതബ്ബം മം പുച്ഛതീതി. **ഏവരൂപാ** നാമ **പരിസാ** ഭിക്ഖുപരിസാ വുച്ചതി. **യാവതതിയം അനുസ്സാവിതം ഹോതീ**തി സകിമ്പി അനുസ്സാവിതം ഹോതി, ദുതിയമ്പി അനുസ്സാവിതം ഹോതി, തതിയമ്പി അനുസ്സാവിതം ഹോതി. **സരമാനോ**തി ജാനമാനോ സഞ്ജാനമാനോ. **സന്തീ** നാമ **ആപത്തി** അജ്ഝാപന്നാ വാ ഹോതി, ആപജ്ജിത്വാ വാ അവുട്ഠിതാ. **നാവികരേയ്യാ**തി ന ദേസേയ്യ, ന വിവരേയ്യ, ന ഉത്താനിം കരേയ്യ, ന പകാസേയ്യ സങ്ഘമജ്ഝേ വാ ഗണമജ്ഝേ വാ ഏകപുഗ്ഗലേ വാ. **സമ്പജാനമുസാവാദസ്സ ഹോതീ**തി. സമ്പജാനമുസാവാദേ കിം ഹോതി? ദുക്കടം ഹോതി. **അന്തരായികോ ധമ്മോ വുത്തോ ഭഗവതാ**തി. കിസ്സ അന്തരായികോ? പഠമസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ അന്തരായികോ, ദുതിയസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ അന്തരായികോ, തതിയസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ അന്തരായികോ, ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ അന്തരായികോ, ഝാനാനം വിമോക്ഖാനം സമാധീനം സമാപത്തീനം നേക്ഖമ്മാനം നിസ്സരണാനം പവിവേകാനം കുസലാനം ധമ്മാനം അധിഗമായ അന്തരായികോ. **തസ്മാ**തി തങ്കാരണാ. **സരമാനേനാ**തി ജാനമാനേന സഞ്ജാനമാനേന. **വിസുദ്ധാപേക്ഖേനാ**തി വുട്ഠാതുകാമേന വിസുജ്ഝിതുകാമേന. **സന്തീ** നാമ **ആപത്തി** അജ്ഝാപന്നാ വാ ഹോതി, ആപജ്ജിത്വാ വാ അവുട്ഠിതാ. **ആവികാതബ്ബാ**തി ആവികാതബ്ബാ സങ്ഘമജ്ഝേ വാ ഗണമജ്ഝേ വാ ഏകപുഗ്ഗലേ വാ. **ആവികതാ ഹിസ്സ ഫാസു ഹോതീ**തി. കിസ്സ ഫാസു ഹോതി? പഠമസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ ഫാസു ഹോതി, ദുതിയസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ ഫാസു ഹോതി, തതിയസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ ഫാസു ഹോതി, ചതുത്ഥസ്സ ഝാനസ്സ അധിഗമായ ഫാസു ഹോതി, ഝാനാനം വിമോക്ഖാനം സമാധീനം സമാപത്തീനം നേക്ഖമ്മാനം നിസ്സരണാനം പവിവേകാനം കുസലാനം ധമ്മാനം അധിഗമായ ഫാസു ഹോതീതി.

൧൩൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ അനുഞ്ഞാതോതി - ദേവസികം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ദേവസികം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ ഉപോസഥേ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ അനുഞ്ഞാതോതി - പക്ഖസ്സ തിക്ഖത്തും പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി, ചാതുദ്ദസേ പന്നരസേ അട്ഠമിയാ ച പക്ഖസ്സ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, പക്ഖസ്സ തിക്ഖത്തും പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സകിം പക്ഖസ്സ ചാതുദ്ദസേ വാ പന്നരസേ വാ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ യഥാപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി സകായ സകായ പരിസായ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, യഥാപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം

സകായ സകായ പരിസായ. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗാനം ഉപോസഥകമ്മന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'സമഗ്ഗാനം ഉപോസഥകമ്മ'ന്തി. കിത്താവതാ നു ഖോ സാമഗ്ഗീ ഹോതി, യാവതാ ഏകാവാസോ, ഉദാഹു സബ്ബാ പഥവീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏത്താവതാ സാമഗ്ഗീ യാവതാ ഏകാവാസോതി.

൭൦. മഹാകപ്പിനവത്ഥു

൧൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ മഹാകപ്പിനോ രാജഗഹേ വിഹരതി മദ്ദകുച്ഛിമ്ഹി മിഗദായേ. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ മഹാകപ്പിനസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ''ഗച്ഛേയ്യം വാഹം ഉപോസഥം ന വാ ഗച്ഛേയ്യം, ഗച്ഛേയ്യം വാഹം സങ്ഘകമ്മം ന വാ ഗച്ഛേയ്യം, അഥ ഖ്വാഹം വിസുദ്ധോ പരമായ വിസുദ്ധിയാ''തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതോ മഹാകപ്പിനസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ - ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ അന്തരഹിതോ മദ്ദകുച്ഛിമ്ഹി മിഗദായേ ആയസ്മതോ മഹാകപ്പിനസ്സ സമ്മുഖേ പാതുരഹോസി. നിസീദി ഭഗവാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ. ആയസ്മാപി ഖോ മഹാകപ്പിനോ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം മഹാകപ്പിനം ഭഗവാ ഏതദവോച - ''നനു തേ, കപ്പിന, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ഗച്ഛേയ്യം വാഹം ഉപോസഥം ന വാ ഗച്ഛേയ്യം, ഗച്ഛേയ്യം വാഹം സങ്ഘകമ്മം ന വാ ഗച്ഛേയ്യം, അഥ ഖ്വാഹം വിസുദ്ധോ പരമായ വിസുദ്ധിയാ''തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''. ''തുമ്ഹേ ചേ ബ്രാഹ്മണാ ഉപോസഥം ന സക്കരിസ്സഥ ന ഗരുകരിസ്സഥ [ന ഗരും കരിസ്സഥ (ക॰)] ന മാനേസ്സഥ ന പൂജേസ്സഥ, അഥ കോ ചരഹി ഉപോസഥം സക്കരിസ്സതി ഗരുകരിസ്സതി മാനേസ്സതി പൂജേസ്സതി? ഗച്ഛ ത്വം, ബ്രാഹ്മണ, ഉപോസഥം, മാ നോ അഗമാസി. ഗച്ഛ ത്വം സങ്ഘകമ്മം, മാ നോ അഗമാസീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ ആയസ്മാ മഹാകപ്പിനോ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം മഹാകപ്പിനം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ - മദ്ദകുച്ഛിമ്ഹി മിഗദായേ ആയസ്മതോ മഹാകപ്പിനസ്സ സമ്മുഖേ അന്തരഹിതോ ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ പാതുരഹോസി.

൭൧. സീമാനുജാനനാ

൧൩൮. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ഏത്താവതാ സാമഗ്ഗീ യാവതാ ഏകാവാസോ'തി, കിത്താവതാ നു ഖോ ഏകാവാസോ ഹോതീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സീമം സമ്മന്നിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ - പഠമം നിമിത്താ കിത്തേതബ്ബാ - പബ്ബതനിമിത്തം, പാസാണനിമിത്തം, വനനിമിത്തം, രുക്ഖനിമിത്തം, മഗ്ഗനിമിത്തം, വമ്മികനിമിത്തം, നദീനിമിത്തം,

ഉദകനിമിത്തം. നിമിത്തേ കിത്തേത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൩൯. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ . യാവതാ സമന്താ നിമിത്താ കിത്തിതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഏതേഹി നിമിത്തേഹി സീമം സമ്മന്നേയ്യ സമാനസംവാസം ഏകുപോസഥം [ഏകൂപോസഥം (ക॰)]. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാവതാ സമന്താ നിമിത്താ കിത്തിതാ. സങ്ഘോ ഏതേഹി നിമിത്തേഹി സീമം സമ്മന്നതി സമാനസംവാസം ഏകുപോസഥം. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതേഹി നിമിത്തേഹി സീമായ സമ്മുതി [സമ്മതി (സ്യാ॰)] സമാനസംവാസായ ഏകുപോസഥായ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമ്മതാ സീമാ സങ്ഘേന ഏതേഹി നിമിത്തേഹി സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

൧൪൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ സീമാസമ്മുതി അനുഞ്ഞാതാതി - അതിമഹതിയോ സീമായോ സമ്മന്നന്തി, ചതുയോജനികാപി പഞ്ചയോജനികാപി ഛയോജനികാപി. ഭിക്ഖൂ ഉപോസഥം ആഗച്ഛന്താ ഉദ്ദിസ്സമാനേപി പാതിമോക്ഖേ ആഗച്ഛന്തി, ഉദ്ദിട്ഠമത്തേപി ആഗച്ഛന്തി, അന്തരാപി പരിവസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അതിമഹതീ സീമാ സമ്മന്നിതബ്ബാ, ചതുയോജനികാ വാ പഞ്ചയോജനികാ വാ ഛയോജനികാ വാ. യോ സമ്മന്നേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിയോജനപരമം സീമം സമ്മന്നിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നദീപാരസീമം [നദീപാരം സീമം (സീ॰ സ്യാ॰)] സമ്മന്നന്തി. ഉപോസഥം ആഗച്ഛന്താ ഭിക്ഖൂപി വുയ്ഹന്തി, പത്താപി വുയ്ഹന്തി , ചീവരാനിപി വുയ്ഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, നദീപാരസീമാ സമ്മന്നിതബ്ബാ. യോ സമ്മന്നേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥസ്സ ധുവനാവാ വാ ധുവസേതു വാ, ഏവരൂപം നദീപാരസീമം സമ്മന്നിതുന്തി.

൭൮. ഉപോസഥാഗാരകഥാ

൧൪൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അനുപരിവേണിയം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി അസങ്കേതേന. ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ ന ജാനന്തി - "കത്ഥ വാ അജ്ജുപോസഥോ കരീയിസ്സതീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അനുപരിവേണിയം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം അസങ്കേതേന. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥാഗാരം സമ്മന്നിത്വാ ഉപോസഥം കാതും, യം സങ്ഘോ ആകങ്ഖതി വിഹാരം വാ അഡ്ഢയോഗം വാ പാസാദം വാ ഹമ്മിയം വാ ഗുഹം വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം ഉപോസഥാഗാരം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം ഉപോസഥാഗാരം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ വിഹാരസ്സ ഉപോസഥാഗാരസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ വിഹാരോ ഉപോസഥാഗാരം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ ദ്വേ ഉപോസഥാഗാരാനി സമ്മതാനി ഹോന്തി. ഭിക്ഖൂ ഉഭയത്ഥ സന്നിപതന്തി - “ഇധ ഉപോസഥോ കരീയിസ്സതി, ഇധ ഉപോസഥോ കരീയിസ്സതീ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, ഏകസ്മിം ആവാസേ ദ്വേ ഉപോസഥാഗാരാനി സമ്മന്നിതബ്ബാനി. യോ സമ്മന്നേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകം സമൂഹനിത്വാ [സമുഹനിത്വാ (ക॰)] ഏകത്ഥ ഉപോസഥം കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമൂഹന്തബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപോസഥാഗാരം സമൂഹനേയ്യ [സമുഹനേയ്യ (ക॰)]. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഉപോസഥാഗാരം സമൂഹനതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഉപോസഥാഗാരസ്സ സമുഗ്ഘാതോ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമൂഹതം സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമം ഉപോസഥാഗാരം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൭൩. ഉപോസഥപ്പമുഖാനുജാനനാ

൧൪൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ അതിഖുദ്ദകം ഉപോസഥാഗാരം സമ്മതം ഹോതി, തദഹുപോസഥേ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ അസമ്മതായ ഭൂമിയാ നിസിന്നാ പാതിമോക്ഖം അസ്സോസും. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി “ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ‘ഉപോസഥാഗാരം സമ്മന്നിത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ’തി, മയഞ്ചമ്ഹാ അസമ്മതായ ഭൂമിയാ നിസിന്നോ പാതിമോക്ഖം അസ്സുമ്ഹാ, കതോ നു ഖോ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ, അകതോ നു ഖോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. സമ്മതായ വാ, ഭിക്ഖവേ, ഭൂമിയാ നിസിന്നാ അസമ്മതായ വാ യതോ പാതിമോക്ഖം സുണാതി, കതോവസ്സ ഉപോസഥോ. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ യാവ മഹന്തം ഉപോസഥപ്പമുഖം [ഉപോസഥമുഖം (സ്യാ॰)] ആകങ്ഖതി, താവ മഹന്തം ഉപോസഥപ്പമുഖം സമ്മന്നതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബം. പഠമം നിമിത്താ കിത്തേതബ്ബാ. നിമിത്തേ കിത്തേത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാവതാ സമന്താ നിമിത്താ കിത്തിതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഏതേഹി നിമിത്തേഹി ഉപോസഥപ്പമുഖം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാവതാ സമന്താ നിമിത്താ കിത്തിതാ. സങ്ഘോ ഏതേഹി നിമിത്തേഹി ഉപോസഥപ്പമുഖം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതേഹി നിമിത്തേഹി ഉപോസഥപ്പമുഖസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമ്മതം സങ്ഘേന ഏതേഹി നിമിത്തേഹി ഉപോസഥപ്പമുഖം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ നവകാ ഭിക്ഖൂ പഠമതരം സന്നിപതിത്വാ - “ന താവ ഥേരാ ആഗച്ഛന്തീ”തി - പക്കമിംസു. ഉപോസഥോ വികാലേ അഹോസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ ഥേരേഹി ഭിക്ഖൂഹി പഠമതരം സന്നിപതിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ സമ്ബഹുലാ ആവാസാ സമാനസീമാ ഹോന്തി. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ വിവദന്തി - “അമ്ഹാകം ആവാസേ ഉപോസഥോ കരീയതു, അമ്ഹാകം ആവാസേ ഉപോസഥോ കരീയതൂ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബഹുലാ ആവാസാ സമാനസീമാ ഹോന്തി. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ വിവദന്തി - “അമ്ഹാകം ആവാസേ ഉപോസഥോ കരീയതു, അമ്ഹാകം ആവാസേ ഉപോസഥോ കരീയതൂ”തി. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി സബ്ബേഹേവ ഏകജ്ഝം സന്നിപതിത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. യത്ഥ വാ പന ഥേരോ ഭിക്ഖു വിഹരതി, തത്ഥ സന്നിപതിത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൭൮. അവിപ്പവാസസീമാനുജാനനാ

൧൪൩. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ അന്ധകവിന്ദാ രാജഗഹം ഉപോസഥം ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ നദിം തരന്തോ മനം വൂള്ഹോ അഹോസി, ചീവരാനിസ്സ [തേന ചീവരാനിസ്സ (ക॰)] അല്ലാനി. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം മഹാകസ്സപം ഏതദവോചും - “കിസ്സ തേ, ആവുസോ, ചീവരാനി അല്ലാനീ”തി? “ഇധാഹം, ആവുസോ, അന്ധകവിന്ദാ രാജഗഹം ഉപോസഥം ആഗച്ഛന്തോ അന്തരാമഗ്ഗേ നദിം തരന്തോ മനമ്ഹി വൂള്ഹോ. തേന മേ ചീവരാനി അല്ലാനീ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ സാ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ, സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ, യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ, സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതിസ്സാ സീമായ തിചീവരേന അവിപ്പവാസായ [അവിപ്പവാസസ്സ (സ്യാ॰)] സമ്മുതി, സോ

തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമ്മതാ സാ സീമാ സങ്ഘേന തിചീവരേന അവിപ്പവാസാ [അവിപ്പവാസോ (സ്യാ॰)]. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഭഗവതാ തിചീവരേന അവിപ്പവാസസമ്മുതി അനുഞ്ഞാതാതി അന്തരഘരേ ചീവരാനി നിക്ഖിപന്തി. താനി ചീവരാനി നസ്സന്തിപി ഡയ്ഹന്തിപി ഉന്ദൂരേഹിപി ഖജ്ജന്തി. ഭിക്ഖൂ ദുച്ചോളാ ഹോന്തി ലൂഖചീവരാ. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''കിസ്സ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, ദുച്ചോളാ ലൂഖചീവരാ''തി? ''ഇധ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതാ തിചീവരേന അവിപ്പവാസസമ്മുതി അനുഞ്ഞാതാതി അന്തരഘരേ ചീവരാനി നിക്ഖിപിമ്ഹാ . താനി ചീവരാനി നട്ഠാനിപി ദഡ്ഢാനിപി, ഉന്ദൂരേഹിപി ഖായിതാനി, തേന മയം ദുച്ചോളാ ലൂഖചീവരാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യാ സാ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ, സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നതു, ഠപേത്വാ ഗാമഞ്ച ഗാമൂപചാരഞ്ച. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൪൫. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നേയ്യ, ഠപേത്വാ ഗാമഞ്ച ഗാമൂപചാരഞ്ച. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകൂപോസഥാ, സങ്ഘോ തം സീമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമ്മന്നതി, ഠപേത്വാ ഗാമഞ്ച ഗാമൂപചാരഞ്ച. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതിസ്സാ സീമായ തിചീവരേന അവിപ്പവാസായ [അവിപ്പവാസസ്സ (സ്യാ॰)] സമ്മുതി, ഠപേത്വാ ഗാമഞ്ച ഗാമൂപചാരഞ്ച, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമ്മതാ സാ സീമാ സങ്ഘേന തിചീവരേന അവിപ്പവാസാ [അവിപ്പവാസോ (സ്യാ॰)], ഠപേത്വാ ഗാമഞ്ച ഗാമൂപചാരഞ്ച. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

൭൬. സീമാസമൂഹനന

''സീമം, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നന്തേന പഠമം സമാനസംവാസസീമാ [സമാനസംവാസാ സീമാ (സ്യാ॰)] സമ്മന്നിതബ്ബാ , പച്ഛാ തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ സമ്മന്നിതബ്ബോ. സീമം, ഭിക്ഖവേ, സമൂഹനന്തേന പഠമം തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ സമൂഹന്തബ്ബോ, പച്ഛാ സമാനസംവാസസീമാ സമൂഹന്തബ്ബാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ സമൂഹന്തബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൪൬. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യോ സോ സങ്ഘേന തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ സമ്മതോ, യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ തം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമൂഹനേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യോ സോ സങ്ഘേന തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ സമ്മതോ, സങ്ഘോ തം തിചീവരേന അവിപ്പവാസം സമൂഹനതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതസ്സ തിചീവരേന അവിപ്പവാസസ്സ സമുഗ്ഘാതോ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമൂഹതോ സോ സങ്ഘേന തിചീവരേന അവിപ്പവാസോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സീമാ [സമാനസംവാസാ സീമാ (സ്യാ॰)]. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൧൪൫. “സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ , യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ തം സീമം സമൂഹനേയ്യ സമാനസംവാസം ഏകുപോസഥം. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യാ സാ സങ്ഘേന സീമാ സമ്മതാ സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ, സങ്ഘോ തം സീമം സമൂഹനതി സമാനസംവാസം ഏകുപോസഥം. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഏതിസ്സാ സീമായ സമാനസംവാസായ ഏകുപോസഥായ സമുഗ്ഘാതോ, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ. സമൂഹതാ സാ സീമാ സങ്ഘേന സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

൭൫. ഗാമസീമാദി

൧൪൭. അസമ്മതായ , ഭിക്ഖവേ, സീമായ അട്ഠപിതായ, യം ഗാമം വാ നിഗമം വാ ഉപനിസ്സായ വിഹരതി, യാ തസ്സ വാ ഗാമസ്സ ഗാമസീമാ, നിഗമസ്സ വാ നിഗമസീമാ, അയം തത്ഥ സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ. അഗാമകേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, അരഞ്ഞേ സമന്താ സത്തബ്ഭന്തരാ, അയം തത്ഥ സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാ. സബ്ബാ, ഭിക്ഖവേ, നദീ അസീമാ; സബ്ബോ സമുദ്ദോ അസീമോ; സബ്ബോ ജാതസ്സരോ അസീമോ. നദിയാ വാ, ഭിക്ഖവേ, സമുദ്ദേ വാ ജാതസ്സരേ വാ യം മജ്ഝിമസ്സ പുരിസസ്സ സമന്താ ഉദകുക്ഖേപാ, അയം തത്ഥ സമാനസംവാസാ ഏകുപോസഥാതി.

൧൪൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സീമായ സീമം സമ്ഭിന്ദന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേസം, ഭിക്ഖവേ, സീമാ പഠമം സമ്മതാ തേസം തം കമ്മം ധമ്മികം അകുപ്പം ഠാനാരഹം. യേസം, ഭിക്ഖവേ, സീമാ പച്ഛാ സമ്മതാ തേസം തം കമ്മം അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം. ന, ഭിക്ഖവേ, സീമായ സീമാ സമ്ഭിന്ദിതബ്ബാ. യോ സമ്ഭിന്ദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സീമായ സീമം അജ്ഝോത്ഥരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. യേസം, ഭിക്ഖവേ, സീമാ പഠമം സമ്മതാ തേസം തം കമ്മം ധമ്മികം അകുപ്പം ഠാനാരഹം. യേസം, ഭിക്ഖവേ, സീമാ പച്ഛാ സമ്മതാ തേസം തം കമ്മം അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം. ന, ഭിക്ഖവേ, സീമായ സീമാ അജ്ഝോത്ഥരിതബ്ബാ. യോ അജ്ഝോത്ഥരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സീമം സമ്മന്നന്തേന സീമന്തരികം ഠപേത്വാ സീമം സമ്മന്നിതുന്തി.

൭൭. ഉപോസഥഭേദാദി

൧൪൯. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘കതി നു ഖോ ഉപോസഥാ’’തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ദ്വേമേ, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥാ - ചാതുദ്ദസികോ ച പന്നരസികോ ച. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ ഉപോസഥാതി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘കതി നു ഖോ ഉപോസഥകമ്മാനീ’’തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ചത്താരിമാനി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥകമ്മാനി - അധമ്മേന വഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ധമ്മേന സമഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന വഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം, കാതബ്ബം. ന ച മയാ ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന സമഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം കാതബ്ബം. ന ച മയാ ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന വഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം കാതബ്ബം. ന ച മയാ ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗം ഉപോസഥകമ്മം, ഏവരൂപം, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥകമ്മം കാതബ്ബം, ഏവരൂപഞ്ച മയാ ഉപോസഥകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തസ്മാതിഹ, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം ഉപോസഥകമ്മം കരിസ്സാമ യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗന്തി - ഏവഞ്ഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖിതബ്ബന്തി.

൭൮. സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖുദ്ദേസാദി

൧൫൦. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘കതി നു ഖോ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസാ’’തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസാ - നിദാനം ഉദ്ദിസിത്വാ അവസേസം സുതേന സാവേതബ്ബം. അയം പഠമോ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ. നിദാനം ഉദ്ദിസിത്വാ ചത്താരി പാരാജികാനി ഉദ്ദിസിത്വാ അവസേസം സുതേന സാവേതബ്ബം. അയം ദുതിയോ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ. നിദാനം ഉദ്ദിസിത്വാ ചത്താരി പാരാജികാനി ഉദ്ദിസിത്വാ തേരസ സങ്ഘാദിസേസേ ഉദ്ദിസിത്വാ അവസേസം സുതേന സാവേതബ്ബം. അയം തതിയോ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ. നിദാനം ഉദ്ദിസിത്വാ ചത്താരി പാരാജികാനി ഉദ്ദിസിത്വാ തേരസ സങ്ഘാദിസേസേ ഉദ്ദിസിത്വാ ദ്വേ അനിയതേ ഉദ്ദിസിത്വാ അവസേസം സുതേന സാവേതബ്ബം. അയം ചതുത്ഥോ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ. വിത്ഥാരേനേവ പഞ്ചമോ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച പാതിമോക്ഖുദ്ദേസാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖുദ്ദേസോ അനുഞ്ഞാതോതി - സബ്ബകാലം സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സവരഭയം [സംചരഭയം (സ്യാ॰)] അഹോസി. ഭിക്ഖൂ

നാസക്ഖിംസു വിത്ഥാരേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സതി അന്തരായേ സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അസതിപി അന്തരായേ സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അസതി അന്തരായേ സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സതി അന്തരായേ സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും. തത്രിമേ അന്തരായാ - രാജന്തരായോ, ചോരന്തരായോ, അഗ്യന്തരായോ, ഉദകന്തരായോ, മനുസ്സന്തരായോ, അമനുസ്സന്തരായോ , വാളന്തരായോ, സരീസപന്തരായോ, ജീവിതന്തരായോ, ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപേസു അന്തരായേസു സംഖിത്തേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും, അസതി അന്തരായേ വിത്ഥാരേനാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ അനജ്ഝിട്ഠാ ധമ്മം ഭാസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ അനജ്ഝിട്ഠേന ധമ്മോ ഭാസിതബ്ബോ. യോ ഭാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ സാമം വാ ധമ്മം ഭാസിതും പരം വാ അജ്ഝേസിതുന്തി.

൭൯. വിനയപുച്ഛനകഥാ

൱൫൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ അസമ്മതാ വിനയം പുച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ അസമ്മതേന വിനയോ പുച്ഛിതബ്ബോ. യോ പുച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതേന വിനയം പുച്ഛിതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ - അത്തനാ വാ [അത്തനാവ (സ്യാ॰)] അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം, പരേന വാ പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ. കഥഞ്ച അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമം വിനയം പുച്ഛേയ്യ''ന്തി. ഏവം അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം.

കഥഞ്ച പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമം വിനയം പുച്ഛേയ്യാ''തി. ഏവം പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന പേസലാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതാ വിനയം പുച്ഛന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ആഘാതം, ലഭന്തി അപ്പച്ചയം, വധേന തജ്ജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതേനപി പരിസം ഓലോകേത്വാ പുഗ്ഗലം തുലയിത്വാ വിനയം പുച്ഛിതുന്തി.

೨೦. വിനയവിസ്സജ്ജനകഥാ

೪೯೭. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ അസമ്മതാ വിനയം വിസ്സജ്ജേന്തി [വിസ്സജ്ജന്തി (ക॰)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ അസമ്മതേന വിനയോ വിസ്സജ്ജേതബ്ബോ. യോ വിസ്സജ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതേന വിനയം വിസ്സജ്ജേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബം. അത്തനാ വാ [അത്തനാവ (സ്യാ॰)] അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം, പരേന വാ പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ. കഥഞ്ച അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, അഹം ഇത്ഥന്നാമേന വിനയം പുട്ഠോ വിസ്സജ്ജേയ്യ''ന്തി. ഏവം അത്തനാവ അത്താനം സമ്മന്നിതബ്ബം.

കഥഞ്ച പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോ? ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, ഇത്ഥന്നാമോ ഇത്ഥന്നാമേന വിനയം പുട്ഠോ വിസ്സജ്ജേയ്യാ''തി. ഏവം പരേന പരോ സമ്മന്നിതബ്ബോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന പേസലാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതാ വിനയം വിസ്സജ്ജേന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ആഘാതം, ലഭന്തി അപ്പച്ചയം, വധേന തജ്ജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ സമ്മതേനപി പരിസം ഓലോകേത്വാ പുഗ്ഗലം തുലയിത്വാ വിനയം വിസ്സജ്ജേതുന്തി.

೨೧. ചോദനാകഥാ

೪೯೮. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അനോകാസകതം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ ചോദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അനോകാസകതോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ ചോദേതബ്ബോ. യോ ചോദേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓകാസം കാരാപേത്വാ ആപത്തിയാ ചോദേതും - കരോതു ആയസ്മാ ഓകാസം, അഹം തം വത്തുകാമോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേ ഭിക്ഖൂ ഓകാസം കാരാപേത്വാ ആപത്തിയാ ചോദേന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ആഘാതം, ലഭന്തി അപ്പച്ചയം, വധേന തജ്ജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കതേപി ഓകാസേ പുഗ്ഗലം തുലയിത്വാ ആപത്തിയാ ചോദേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - പുരമ്ഹാകം പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഓകാസം കാരാപേന്തീതി - പടികച്ചേവ സുദ്ധാനം ഭിക്ഖൂനം

അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഓകാസം കാരാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധാനം ഭിക്ഖൂനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഓകാസോ കാരാപേതബ്ബോ. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലം തുലയിത്വാ ഓകാസം കാതു [കാരാപേതും (സ്യാ॰)] ന്തി.

൮൮. അധമ്മകമ്മപടിക്കോസനാദി

൧൫൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ അധമ്മകമ്മം കരോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം കാതബ്ബം. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി. കരോന്തിയേവ അധമ്മകമ്മം. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മേ കയിരമാനേ പടിക്കോസിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഛബ്ബഗ്ഗിയേഹി ഭിക്ഖൂഹി അധമ്മകമ്മേ കയിരമാനേ പടിക്കോസന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ആഘാതം, ലഭന്തി അപ്പച്ചയം, വധേന തജ്ജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദിട്ഠിമ്പി ആവികാതുന്തി. തേസംയേവ സന്തികേ ദിട്ഠിം ആവികരോന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ആഘാതം, ലഭന്തി അപ്പച്ചയം, വധേന തജ്ജേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതൂഹി പഞ്ചഹി പടിക്കോസിതും, ദ്വീഹി തീഹി ദിട്ഠിം ആവികാതും, ഏകേന അധിട്ഠാതും - 'ന മേതം ഖമതീ'തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസമാനാ സഞ്ചിച്ച ന സാവേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന സഞ്ചിച്ച ന സാവേതബ്ബം. യോ ന സാവേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉദായീ സങ്ഘസ്സ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകോ ഹോതി കാകസ്സരകോ. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ ഉദായിസ്സ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന സാവേതബ്ബ'ന്തി, അഹഞ്ചമ്ഹി കാകസ്സരകോ, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകേന വായമിതും - 'കഥം സാവേയ്യ'ന്തി. വായമന്തസ്സ അനാപത്തീതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ദേവദത്തോ സഗഹട്ഠായ പരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സഗഹട്ഠായ പരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ അനജ്ഝിട്ഠാ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ അനജ്ഝിട്ഠേന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരാധികം [ഥേരാധേയ്യം (അട്ഠകഥായം പാഠന്തരം)] പാതിമോക്ഖന്തി.

അഞ്ഞതിത്ഥിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ പഠമോ [ഏകാദസമോ (ക॰)].

൜൩. പാതിമോക്ഖുദ്ദേസകഅജ്ഝേസനാദി

൧൬൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ചോദനാവത്ഥു തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ചോദനാവത്ഥു തദവസരി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി . തത്ഥ ഥേരോ ഭിക്ഖു ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ. സോ ന ജാനാതി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ഥേരാധികം പാതിമോക്ഖ'ന്തി, അയഞ്ച അമ്ഹാകം ഥേരോ ബാലോ അബ്യത്തോ, ന ജാനാതി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യോ തത്ഥ ഭിക്ഖു ബ്യത്തോ പടിബലോ തസ്സാധേയ്യം പാതിമോക്ഖന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി ബാലാ അബ്യത്താ. തേ ന ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. തേ ഥേരം അജ്ഝേസിംസു - ''ഉദ്ദിസതു, ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോ ഏവമാഹ - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. ദുതിയം ഥേരം അജ്ഝേസിംസു - ''ഉദ്ദിസതു, ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവമാഹ - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. തതിയം ഥേരം അജ്ഝേസിംസു - ''ഉദ്ദിസതു , ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവമാഹ - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. ഏതേനേവ ഉപായേന യാവ സങ്ഘനവകം അജ്ഝേസിംസു - ''ഉദ്ദിസതു ആയസ്മാ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവമാഹ - ''ന മേ, ഭന്തേ, വത്തതീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി ബാലാ അബ്യത്താ. തേ ന ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. തേ ഥേരം അജ്ഝേസന്തി - ''ഉദ്ദിസതു, ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. ദുതിയം ഥേരം അജ്ഝേസന്തി - ''ഉദ്ദിസതു, ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവം വദേതി - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. തതിയം ഥേരം അജ്ഝേസന്തി - ''ഉദ്ദിസതു, ഭന്തേ, ഥേരോ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവം വദേതി - ''ന മേ, ആവുസോ, വത്തതീ''തി. ഏതേനേവ ഉപായേന യാവ സങ്ഘനവകം അജ്ഝേസന്തി - ''ഉദ്ദിസതു ആയസ്മാ പാതിമോക്ഖ''ന്തി. സോപി ഏവം വദേതി - ''ന മേ, ഭന്തേ, വത്തതീ''തി. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - ഗച്ഛാവുസോ, സംഖിത്തേന വാ വിത്ഥാരേന വാ പാതിമോക്ഖം പരിയാപുണിത്വാന ആഗച്ഛാഹീതി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ പാഹേതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന

ഭിക്ഖുനാ നവം ഭിക്ഖും ആണാപേതുന്തി. ഥേരേന ആണത്താ നവാ ഭിക്ഖൂ ന ഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ആണത്തേന അഗിലാനേന ന ഗന്തബ്ബം. യോ ന ഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൱ർ. പക്ഖഗണനാദിഉഗ്ഗഹണാനുജാനനാ

൧൩൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ ചോദനാവത്ഥുസ്മിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗഞ്ഛി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡായ ചരന്തേ പുച്ഛന്തി - ''കതിമീ, ഭന്തേ, പക്ഖസ്സാ''തി? ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ജാനാമാ''തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''പക്ഖഗണനമത്തമ്പിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന ജാനന്തി, കിം പനിമേ അഞ്ഞം കിഞ്ചി കല്യാണം ജാനിസ്സന്തീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പക്ഖഗണനം ഉഗ്ഗഹേതുന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ പക്ഖഗണനാ ഉഗ്ഗഹേതബ്ബാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബേഹേവ പക്ഖഗണനം ഉഗ്ഗഹേതുന്തി.

൧൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡായ ചരന്തേ പുച്ഛന്തി - ''കീവതികാ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ''തി? ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ജാനാമാ''തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''അഞ്ഞമഞ്ഞമ്പിമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ന ജാനന്തി, കിം പനിമേ അഞ്ഞം കിഞ്ചി കല്യാണം ജാനിസ്സന്തീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഗണേതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കദാ നു ഖോ ഭിക്ഖൂ ഗണേതബ്ബാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ നാമഗ്ഗേന [നാമമത്തേന (സ്യാ॰), ഗണമഗ്ഗേന (ക॰)] ഗണേതും, സലാകം വാ ഗാഹേതുന്തി.

൧൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അജാനന്താ അജ്ജുപോസഥോതി ദൂരം ഗാമം പിണ്ഡായ ചരന്തി. തേ ഉദ്ദിസ്സമാനേപി പാതിമോക്ഖേ ആഗച്ഛന്തി, ഉദ്ദിട്ഠമത്തേപി ആഗച്ഛന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആരോചേതും 'അജ്ജുപോസഥോ'തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ ആരോചേതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ കാലവതോ ആരോചേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഥേരോ കാലവതോ നസ്സരതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭത്തകാലേപി ആരോചേതുന്തി.

ഭത്തകാലേപി നസ്സരതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം കാലം സരതി, തം കാലം ആരോചേതുന്തി.

ൻ൯. പുബ്ബകരണാനുജാനനാ

൧൬൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ ഉപോസഥാഗാരം ഉക്ലാപം ഹോതി. ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ഉപോസഥാഗാരം ന സമ്മജ്ജിസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥാഗാരം സമ്മജ്ജിതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ ഉപോസഥാഗാരം സമ്മജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ നവം ഭിക്ഖും ആണാപേതുന്തി.

ഥേരേന ആണത്താ നവാ ഭിക്ഖൂ ന സമ്മജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ആണത്തേന അഗിലാനേന ന സമ്മജ്ജിതബ്ബം. യോ ന സമ്മജ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൧൭൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപോസഥാഗാരേ ആസനം അപഞ്ഞത്തം ഹോതി. ഭിക്ഖൂ ഛമായം നിസീദന്തി, ഗത്താനിപി ചീവരാനിപി പംസുകിതാനി ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥാഗാരേ ആസനം പഞ്ഞപേതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ ഉപോസഥാഗാരേ ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ നവം ഭിക്ഖും ആണാപേതുന്തി.

ഥേരേന ആണത്താ നവാ ഭിക്ഖൂ ന പഞ്ഞപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ആണത്തേന അഗിലാനേന ന പഞ്ഞപേതബ്ബം. യോ ന പഞ്ഞപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൧൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഉപോസഥാഗാരേ പദീപോ ന ഹോതി. ഭിക്ഖൂ അന്ധകാരേ കായമ്പി ചീവരമ്പി അക്കമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉപോസഥാഗാരേ പദീപം കാതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കേന നു ഖോ ഉപോസഥാഗാരേ പദീപോ കാതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ നവം ഭിക്ഖും ആണാപേതുന്തി.

ഥേരേന ആണത്താ നവാ ഭിക്ഖൂ ന പദീപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ആണത്തേന അഗിലാനേന ന പദീപേതബ്ബോ. യോ ന പദീപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൧൭൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ നേവ പാനീയം ഉപട്ഠാപേന്തി, ന പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേന്തി. ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ നേവ പാനീയം ഉപട്ഠാപേസ്സന്തി, ന പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേസ്സന്തീ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "കേന നു ഖോ പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതബ്ബ"ന്തി ? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ നവം ഭിക്ഖും ആണാപേതുന്തി.

ഥേരേന ആണത്താ നവാ ഭിക്ഖൂ ന ഉപട്ഠാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേന ആണത്തേന അഗിലാനേന ന ഉപട്ഠാപേതബ്ബം. യോ ന ഉപട്ഠാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൮൩. ദിസംഗമികാദിവത്ഥു

൧൩൩. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ബാലാ അബ്യത്താ ദിസംഗമികാ ആചരിയുപജ്ഝായേ ന ആപുച്ഛിംസു [ന ആപുച്ഛിംസു (ക॰)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ ബാലാ അബ്യത്താ ദിസംഗമികാ ആചരിയുപജ്ഝായേ ന ആപുച്ഛന്തി [ന ആപുച്ഛന്തി (ക॰)]. തേ [തേഹി (ക॰)], ഭിക്ഖവേ, ആചരിയുപജ്ഝായേഹി പുച്ഛിതബ്ബാ - "കഹം ഗമിസ്സഥ, കേന സദ്ധിം ഗമിസ്സഥാ"തി? തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ബാലാ അബ്യത്താ അഞ്ഞേ ബാലേ അബ്യത്തേ അപദിസേയ്യും, ന, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയുപജ്ഝായേഹി അനുജാനിതബ്ബാ. അനുജാനേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ ച, ഭിക്ഖവേ, ബാലാ അബ്യത്താ അനനുഞ്ഞാതാ ആചരിയുപജ്ഝായേഹി ഗച്ഛേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി ബാലാ അബ്യത്താ. തേ ന ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. തത്ഥ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി സോ ഭിക്ഖു സങ്ഗഹേതബ്ബോ അനുഗ്ഗഹേതബ്ബോ ഉപലാപേതബ്ബോ ഉപട്ഠാപേതബ്ബോ ചുണ്ണേന മത്തികായ ദന്തകട്ഠേന മുഖോദകേന. നോ ചേ സങ്ഗണ്ഹേയ്യും അനുഗ്ഗണ്ഹേയ്യും ഉപലാപേയ്യും ഉപട്ഠാപേയ്യും ചുണ്ണേന മത്തികായ ദന്തകട്ഠേന മുഖോദകേന, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി ബാലാ അബ്യത്താ. തേ ന ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ, പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - "ഗച്ഛാവുസോ, സംഖിത്തേന വാ വിത്ഥാരേന വാ പാതിമോക്ഖം പരിയാപുണിത്വാ ആഗച്ഛാ"തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി സബ്ബേഹേവ യത്ഥ ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ, സോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ . നോ ചേ ഗച്ഛേയ്യും, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ വസ്സം വസന്തി ബാലാ അബ്യത്താ. തേ ന ജാനന്തി ഉപോസഥം വാ ഉപോസഥകമ്മം വാ പാതിമോക്ഖം വാ പാതിമോക്ഖുദ്ദേസം വാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - ''ഗച്ഛാവുസോ, സംഖിത്തേന വാ വിത്ഥാരേന വാ പാതിമോക്ഖം പരിയാപുണിത്വാ ആഗച്ഛാ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ഏകോ ഭിക്ഖു സത്താഹകാലികം പാഹേതബ്ബോ - ''ഗച്ഛാവുസോ, സംഖിത്തേന വാ വിത്ഥാരേന വാ പാതിമോക്ഖം പരിയാപുണിത്വാ ആഗച്ഛാ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ന, ഭിക്ഖവേ, തേഹി ഭിക്ഖൂഹി തസ്മിം ആവാസേ വസ്സം വസിതബ്ബം. വസേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൱൭. പാരിസുദ്ധിദാനകഥാ

൧൬൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''സന്നിപതഥ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ ഉപോസഥം കരിസ്സതീ''തി. ഏവം വുത്തേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അത്ഥി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, സോ അനാഗതോ''തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ പാരിസുദ്ധിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ - തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''പാരിസുദ്ധിം ദമ്മി, പാരിസുദ്ധിം മേ ഹര, പാരിസുദ്ധിം മേ ആരോചേഹീ''തി. കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ദിന്നാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന ദിന്നാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, സോ, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ ഭിക്ഖു മഞ്ചേന വാ പീഠേന വാ സങ്ഘമജ്ഝേ ആനേത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. സചേ, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''സചേ ഖോ മയം ഗിലാനം ഠാനാ ചാവേസ്സാമ, ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി കാലംകിരിയാ വാ ഭവിസ്സതീ''തി, ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ ഭിക്ഖു ഠാനാ ചാവേതബ്ബോ. സങ്ഘേന തത്ഥ ഗന്ത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. കരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ തത്ഥേവ പക്കമതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബാ പാരിസുദ്ധി. പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ തത്ഥേവ വിബ്ഭമതി,...പേ॰... കാലം കരോതി - സാമണേരോ പടിജാനാതി - സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി - അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി - ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി - ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി - വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി - ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - പണ്ഡകോ പടിജാനാതി - ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി - തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി - തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി - മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി - പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി -

അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി - ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി - സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി - ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി - ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബാ പാരിസുദ്ധി.

പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ അന്തരാമഗ്ഗേ പക്കമതി, അനാഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ അന്തരാമഗ്ഗേ വിബ്ഭമതി,...പേ॰... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അനാഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി.

പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ സങ്ഘപ്പത്തോ പക്കമതി, ആഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ സങ്ഘപ്പത്തോ വിബ്ഭമതി,...പേ॰... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, ആഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി.

പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ സങ്ഘപ്പത്തോ സുത്തോ ന ആരോചേതി, പമത്തോ ന ആരോചേതി, സമാപന്നോ ന ആരോചേതി, ആഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. പാരിസുദ്ധിഹാരകസ്സ അനാപത്തി.

പാരിസുദ്ധിഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ , ദിന്നായ പാരിസുദ്ധിയാ സങ്ഘപ്പത്തോ സഞ്ചിച്ച ന ആരോചേതി, ആഹടാ ഹോതി പാരിസുദ്ധി. പാരിസുദ്ധിഹാരകസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൮൮. ഛന്ദദാനകഥാ

൧൬൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''സന്നിപതഥ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ കമ്മം കരിസ്സതീ''തി . ഏവം വുത്തേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അത്ഥി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, സോ അനാഗതോ''തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഛന്ദം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബോ. തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''ഛന്ദം ദമ്മി, ഛന്ദം മേ ഹര, ഛന്ദം മേ ആരോചേഹീ''തി. കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ദിന്നോ ഹോതി ഛന്ദോ. ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന ദിന്നോ ഹോതി ഛന്ദോ. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, സോ, ഭിക്ഖവേ , ഗിലാനോ ഭിക്ഖു മഞ്ചേന വാ പീഠേന വാ സങ്ഘമജ്ഝേ ആനേത്വാ കമ്മം കാതബ്ബം. സചേ, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''സചേ ഖോ മയം ഗിലാനം ഠാനാ ചാവേസ്സാമ, ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി കാലംകിരിയാ വാ ഭവിസ്സതീ''തി, ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ ഭിക്ഖു ഠാനാ ചാവേതബ്ബോ. സങ്ഘേന തത്ഥ ഗന്ത്വാ കമ്മം കാതബ്ബം. ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന കമ്മം കാതബ്ബം. കരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ തത്ഥേവ പക്കമതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബോ ഛന്ദോ. ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ തത്ഥേവ

വിബ്ഭമതി...പേ॰... കാലംകരോതി - സാമണേരോ പടിജാനാതി - സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി - അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി - ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി - ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി - വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി - ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി - പണ്ഡകോ പടിജാനാതി - ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി - തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി - തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി - മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി - പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി - അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി - ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി - സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി - ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി - ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബോ ഛന്ദോ.

ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ അന്തരാമഗ്ഗേ പക്കമതി, അനാഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ. ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ അന്തരാമഗ്ഗേ വിബ്ഭമതി...പേ॰... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അനാഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ.

ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ സങ്ഘപ്പത്തോ പക്കമതി, ആഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ. ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ സങ്ഘപ്പത്തോ വിബ്ഭമതി...പേ॰... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, ആഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ.

ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ സങ്ഘപ്പത്തോ സുത്തോ ന ആരോചേതി, പമത്തോ ന ആരോചേതി, സമാപന്നോ ന ആരോചേതി, ആഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ. ഛന്ദഹാരകസ്സ അനാപത്തി.

ഛന്ദഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നേ ഛന്ദേ സങ്ഘപ്പത്തോ സഞ്ചിച്ച ന ആരോചേതി, ആഹടോ ഹോതി ഛന്ദോ. ഛന്ദഹാരകസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ പാരിസുദ്ധിം ദേന്തേന ഛന്ദമ്പി ദാതും, സന്തി സങ്ഘസ്സ കരണീയന്തി.

൧൪൯. ഞാതകാദിഗ്ഗഹണകഥാ

൧൬൬. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരം ഭിക്ഖും തദഹുപോസഥേ ഞാതകാ ഗണ്ഹിംസു. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും തദഹുപോസഥേ ഞാതകാ ഗണ്ഹന്തി. തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം മുഞ്ചഥ, യാവായം ഭിക്ഖു ഉപോസഥം കരോതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ മുഹുത്തം ഏകമന്തം ഹോഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പാരിസുദ്ധിം ദേതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം നിസ്സീമം നേഥ, യാവ സങ്ഘോ ഉപോസഥം കരോതീ''തി.

ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. കരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും തദഹുപോസഥേ രാജാനോ ഗണ്ഹന്തി,... പേ॰... ചോരാ ഗണ്ഹന്തി - ധുത്താ ഗണ്ഹന്തി - ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഗണ്ഹന്തി, തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം മുഞ്ചഥ, യാവായം ഭിക്ഖു ഉപോസഥം കരോതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ മുഹുത്തം ഏകമന്തം ഹോഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പാരിസുദ്ധിം ദേതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം നിസ്സീമം നേഥ, യാവ സങ്ഘോ ഉപോസഥം കരോതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. കരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ൻം. ഉമ്മത്തകസമ്മുതി

൧൬൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''സന്നിപതഥ, ഭിക്ഖവേ, അത്ഥി സങ്ഘസ്സ കരണീയ''ന്തി. ഏവം വുത്തേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അത്ഥി, ഭന്തേ, ഗഗ്ഗോ നാമ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ, സോ അനാഗതോ''തി.

''ദ്വേമേ, ഭിക്ഖവേ, ഉമ്മത്തകാ - അത്ഥി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ സരതിപി ഉപോസഥം നപി സരതി, സരതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി സരതി, അത്ഥി നേവ സരതി; ആഗച്ഛതിപി ഉപോസഥം നപി ആഗച്ഛതി, ആഗച്ഛതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി ആഗച്ഛതി, അത്ഥി നേവ ആഗച്ഛതി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം ഉമ്മത്തകോ സരതിപി ഉപോസഥം നപി സരതി, സരതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി സരതി, ആഗച്ഛതിപി ഉപോസഥം നപി ആഗച്ഛതി, ആഗച്ഛതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി ആഗച്ഛതി, അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപസ്സ ഉമ്മത്തകസ്സ ഉമ്മത്തകസമ്മുതിം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ - സരതിപി ഉപോസഥം നപി സരതി, സരതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി സരതി, ആഗച്ഛതിപി ഉപോസഥം നപി ആഗച്ഛതി, ആഗച്ഛതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി ആഗച്ഛതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉമ്മത്തകസ്സ ഉമ്മത്തകസമ്മുതിം ദദേയ്യ. സരേയ്യ വാ ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉപോസഥം ന വാ സരേയ്യ, സരേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ സരേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ ഉപോസഥം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, സങ്ഘോ സഹ വാ ഗഗ്ഗേന വിനാ വാ ഗഗ്ഗേന ഉപോസഥം കരേയ്യ, സങ്ഘകമ്മം കരേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉമ്മത്തകോ - സരതിപി ഉപോസഥം നപി സരതി, സരതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി സരതി, ആഗച്ഛതിപി ഉപോസഥം നപി ആഗച്ഛതി, ആഗച്ഛതിപി സങ്ഘകമ്മം നപി ആഗച്ഛതി. സങ്ഘോ ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉമ്മത്തകസ്സ ഉമ്മത്തകസമ്മുതിം ദേതി. സരേയ്യ വാ ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉപോസഥം ന വാ സരേയ്യ, സരേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ സരേയ്യം, ആഗച്ഛേയ്യ വാ ഉപോസഥം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, സങ്ഘോ സഹ വാ ഗഗ്ഗേന, വിനാ വാ ഗഗ്ഗേന ഉപോസഥം കരിസ്സതി, സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉമ്മത്തകസ്സ ഉമ്മത്തകസമ്മുതിയാ ദാനം - സരേയ്യ വാ ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉപോസഥം ന വാ സരേയ്യ, സരേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ സരേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ ഉപോസഥം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, സങ്ഘോ സഹ വാ ഗഗ്ഗേന, വിനാ വാ ഗഗ്ഗേന ഉപോസഥം കരിസ്സതി, സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“ദിന്നാ സങ്ഘേന ഗഗ്ഗസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉമ്മത്തകസ്സ ഉമ്മത്തകസമ്മുതി. സരേയ്യ വാ ഗഗ്ഗോ ഭിക്ഖു ഉപോസഥം ന വാ സരേയ്യ, സരേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ സരേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ ഉപോസഥം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, ആഗച്ഛേയ്യ വാ സങ്ഘകമ്മം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, സങ്ഘോ സഹ വാ ഗഗ്ഗേന വിനാ വാ ഗഗ്ഗേന ഉപോസഥം കരിസ്സതി, സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

ൻ൧. സങ്ഘുപോസഥാദിപ്പഭേദം

൧൬൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ ചത്താരോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ‘ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ’തി, മയഞ്ചമ്ഹാ ചത്താരോ ജനാ, കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതുന്നം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ തയോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം ചതുന്നം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും, മയഞ്ചമ്ഹാ തയോ ജനാ, കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖൂ ഞാപേതബ്ബാ -

“സുണന്തു മേ ആയസ്മന്താ. അജ്ജുപോസഥോ പന്നരസോ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ലം, മയം അഞ്ഞമഞ്ഞം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കരേയ്യാമാ”തി.

ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - “പരിസുദ്ധോ അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ

അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥാ''തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥാ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ ദ്വേ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം ചതുന്നം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും, തിണ്ണന്നം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കാതും. മയഞ്ചമ്ഹാ ദ്വേ ജനാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വിന്നം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കാതും . ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബോ. ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ നവോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''പരിസുദ്ധോ അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഹി. പരിസുദ്ധോ അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഹി. പരിസുദ്ധോ അഹം, ആവുസോ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഹീ''തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഥേരോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥ. പരിസുദ്ധോ അഹം, ഭന്തേ; പരിസുദ്ധോതി മം ധാരേഥാ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ ഏകോ ഭിക്ഖു വിഹരതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം ചതുന്നം പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതും, തിണ്ണന്നം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കാതും, ദ്വിന്നം പാരിസുദ്ധിഉപോസഥം കാതും. അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകകോ. കഥം നു ഖോ മയാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ ഏകോ ഭിക്ഖു വിഹരതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ യത്ഥ ഭിക്ഖൂ പടിക്കമന്തി ഉപട്ഠാനസാലായ വാ, മണ്ഡപേ വാ, രുക്ഖമൂലേ വാ, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിത്വാ പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേത്വാ പദീപം കത്വാ നിസീദിതബ്ബം. സചേ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി, തേഹി സദ്ധിം ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. നോ ചേ ആഗച്ഛന്തി, അജ്ജ മേ ഉപോസഥോതി അധിട്ഠാതബ്ബോ. നോ ചേ അധിട്ഠഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ ചത്താരോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പാരിസുദ്ധിം ആഹരിത്വാ തീഹി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദിസേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ തയോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പാരിസുദ്ധിം ആഹരിത്വാ ദ്വീഹി പാരിസുദ്ധിഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. കരേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ ദ്വേ ഭിക്ഖൂ

വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പാരിസുദ്ധിം ആഹരിത്വാ ഏകേന അധിട്ഠാതബ്ബോ. അധിട്ഠഹേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ൻ൨. ആപത്തിപടികമ്മവിധി

൧൬൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തദഹുപോസഥേ ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സാപത്തികേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ'തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹുപോസഥേ ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ, തം പടിദേസേമീ"തി. തേന വത്തബ്ബോ - "പസ്സസീ"തി. "ആമ പസ്സാമീ"തി. "ആയതിം സംവരേയ്യാസീ"തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹുപോസഥേ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമായ ആപത്തിയാ വേമതികോ; യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സാമി, തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ"തി വത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം സോതബ്ബം, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ ഉപോസഥസ്സ അന്തരായോ കാതബ്ബോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സഭാഗം ആപത്തിം ദേസേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സഭാഗാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ. യോ ദേസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സഭാഗം ആപത്തിം പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സഭാഗാ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ. യോ പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ൻ൩. ആപത്തിആവികരണവിധി

൧൭൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ആപത്തിം സരതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സാപത്തികേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ'തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ആപത്തിം സരതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സാമന്തോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ. ഇതോ വുട്ഠഹിത്വാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ"തി വത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം സോതബ്ബം, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ ഉപോസഥസ്സ അന്തരായോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പാതിമോക്ഖേ ഉദ്ദിസ്സമാനേ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സാമന്തോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമായ ആപത്തിയാ വേമതികോ. യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സാമി, തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ''തി വത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം സോതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ ഉപോസഥസ്സ അന്തരായോ കാതബ്ബോതി.

ൻർ. സഭാഗാപത്തിപടികമ്മവിധി

൧൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സഭാഗാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ, ന സഭാഗാ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ'തി . അയഞ്ച സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - ഗച്ഛാവുസോ, തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ ആഗച്ഛ; മയം തേ സന്തികേ ആപത്തിം പടികരിസ്സാമാതി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ. യദാ അഞ്ഞം ഭിക്ഖും സുദ്ധം അനാപത്തികം പസ്സിസ്സതി, തദാ തസ്സ സന്തികേ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സതീ''തി വത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ ഉപോസഥസ്സ അന്തരായോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗായ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗായ ആപത്തിയാ വേമതികോ. യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സതി, തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സതീ''തി വത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ ഉപോസഥസ്സ അന്തരായോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സൂപഗതോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - ഗച്ഛാവുസോ, തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ ആഗച്ഛ; മയം തേ സന്തികേ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമാതി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ഏകോ ഭിക്ഖു സത്താഹകാലികം പാഹേതബ്ബോ - ഗച്ഛാവുസോ, തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ ആഗച്ഛ; മയം തേ സന്തികേ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ ന ജാനാതി തസ്സാ ആപത്തിയാ നാമഗോത്തം. തത്ഥ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. തമേനം അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ‘‘യോ നു ഖോ, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി, കിം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതീ’’തി? സോ ഏവമാഹ - ‘‘യോ ഖോ, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി, ഇമം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതി. ഇമം നാമ ത്വം, ആവുസോ, ആപത്തിം ആപന്നോ; പടികരോഹി തം ആപത്തി’’ന്തി. സോ ഏവമാഹ - ‘‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഏകോവ ഇമം ആപത്തിം ആപന്നോ; അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ ഇമം ആപത്തിം ആപന്നോ’’തി. സോ ഏവമാഹ - ‘‘കിം തേ, ആവുസോ, കരിസ്സതി പരോ ആപന്നോ വാ അനാപന്നോ വാ. ഇങ്ഘ, ത്വം, ആവുസോ, സകായ ആപത്തിയാ വുട്ഠാഹീ’’തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വചനേന തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ‘‘യോ കിര, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി, ഇമം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതി. ഇമം നാമ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, ആപത്തിം ആപന്നാ; പടികരോഥ തം ആപത്തി’’ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ന ഇച്ഛിംസു തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വചനേന തം ആപത്തിം പടികാതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ ന ജാനാതി തസ്സാ ആപത്തിയാ നാമഗോത്തം. തത്ഥ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. തമേനം അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏവം വദേതി - ‘‘യോ നു ഖോ, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി, കിം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതീ’’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘‘യോ ഖോ, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി, ഇമം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതി. ഇമം നാമ ത്വം, ആവുസോ, ആപത്തിം ആപന്നോ; പടികരോഹി തം ആപത്തി’’ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഏകോവ ഇമം ആപത്തിം ആപന്നോ. അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ ഇമം ആപത്തിം ആപന്നോ’’തി. സോ ഏവം വദേതി - ‘‘കിം തേ, ആവുസോ, കരിസ്സതി പരോ ആപന്നോ വാ അനാപന്നോ വാ. ഇങ്ഘ, ത്വം, ആവുസോ, സകായ ആപത്തിയാ വുട്ഠാഹീ’’തി. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വചനേന തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദേതി - ‘‘യോ കിര, ആവുസോ, ഏവഞ്ചേവഞ്ച കരോതി ഇമം നാമ സോ ആപത്തിം ആപജ്ജതി, ഇമം നാമ തുമ്ഹേ ആവുസോ ആപത്തിം ആപന്നാ, പടികരോഥ തം ആപത്തി’’ന്തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വചനേന തം ആപത്തിം പടികരേയ്യും, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ പടികരേയ്യും, ന തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ തേന ഭിക്ഖുനാ അകാമാ വചനീയാതി.

ചോദനാവത്ഥുഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ ദുതിയോ.

൯൭. അനാപത്തിപന്നരസകം

൱൭൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതിംസു ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനിംസു "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി . തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം അകംസു, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിംസു. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛിംസു ബഹുതരാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ,

അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ . തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗാസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം അനാപത്തി.

അനാപത്തിപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൯൩. വഗ്ഗാവഗ്ഗസഞ്ഞീപന്നരസകം

൧൭൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി , പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ . ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ...പേ॰... അവുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ...പേ॰... സമസമാ...പേ॰... ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

വഗ്ഗാവഗ്ഗസഞ്ഞിപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൯൪. വേമതികപന്നരസകം

൧൭൪. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ, കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും ന നു ഖോ കപ്പതീതി, വേമതികാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ.

തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി, തേ "കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും, ന നു ഖോ കപ്പതീ"തി, വേമതികാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാതി, തേ കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും, ന നു ഖോ കപ്പതീതി, വേമതികാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ, "കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും ന നു ഖോ കപ്പതീ"തി, വേമതികാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ,...പേ॰... അവുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ...പേ॰... സമസമാ...പേ॰... ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

വേമതികപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൯൮. കുക്കുച്ചപകതപന്നരസകം

൧൭൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "കപ്പതേവ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ"തി, കുക്കുച്ചപകതാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ

വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി, കുക്കുച്ചപകതാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും, നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി, കുക്കുച്ചപകതാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ , അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം ഉപോസഥോ കാതും നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി, കുക്കുച്ചപകതാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ,...പേ... അവുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ... ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ... സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ...പേ... സമസമാ ...പേ... ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

കുക്കുച്ചപകതപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൯൯. ഭേദപുരേക്ഖാരപന്നരസകം

൧൭൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ”തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ .

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ”തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ

പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിസ്സമാനേ പാതിമോക്ഖേ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, അവസേസം സോതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി . തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ

ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ

ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസന്തി. തേഹി ഉദ്ദിട്ഠമത്തേ പാതിമോക്ഖേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. ഉദ്ദിട്ഠം സുഉദ്ദിട്ഠം, തേസം സന്തികേ പാരിസുദ്ധി ആരോചേതബ്ബാ. ഉദ്ദേസകാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഭേദപുരേക്ഖാരപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

പഞ്ചവീസതികാ നിട്ഠിതാ.

൧൦൦. സീമോക്കന്തികപേയ്യാലം

൧൭൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹുപോസഥേ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി ചത്താരോ വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തീ"തി ...പേ... തേ ന ജാനന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കന്താ"തി...പേ... തേ ന പസ്സന്തി അഞ്ഞേ ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തേ ...പേ... തേ ന പസ്സന്തി അഞ്ഞേ ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കന്തേ...പേ... തേ ന സുണന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തീ"തി...പേ... തേ ന സുണന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കന്താ"തി...പേ....

ആവാസികേന ആവാസികാ ഏകസതപഞ്ചസത്തതി തികനയതോ, ആവാസികേന ആഗന്തുകാ, ആഗന്തുകേന ആവാസികാ, ആഗന്തുകേന ആഗന്തുകാ പേയ്യാലമുഖേന സത്ത തികസതാനി ഹോന്തി.

൧൭൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ചാതുദ്ദസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം പന്നരസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം അനുവത്തിതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പന്നരസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം ചാതുദ്ദസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം അനുവത്തിതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പാടിപദോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം പന്നരസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ. ആഗന്തുകേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ. ആഗന്തുകേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പന്നരസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം

പാടിപദോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ. ആവാസികേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ.

സീമോക്കന്തികപേയ്യാലം നിട്ഠിതം.

൧൦൧. ലിങ്ഗാദിദസ്സനം

൧൭൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ആവാസികാകാരം, ആവാസികലിങ്ഗം, ആവാസികനിമിത്തം, ആവാസികുദ്ദേസം, സുപഞ്ഞത്തം മഞ്ചപീഠം, ഭിസിബിബ്ബോഹനം, പാനീയം പരിഭോജനീയം സൂപട്ഠിതം, പരിവേണം സുസമ്മട്ഠം; പസ്സിത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - ''അത്ഥി നു ഖോ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ നത്ഥി നു ഖോ''തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി; അവിചിനിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി; അപസ്സിത്വാ

ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ - ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ സുണന്തി ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ആവാസികാകാരം, ആവാസികലിങ്ഗം, ആവാസികനിമിത്തം, ആവാസികുദ്ദേസം, ചങ്കമന്താനം പദസദ്ദം, സജ്ഝായസദ്ദം, ഉക്കാസിതസദ്ദം, ഖിപിതസദ്ദം; സുത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - ''അത്ഥി നു ഖോ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ നത്ഥി നു ഖോ''തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി; അവിചിനിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി; അപസ്സിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ - ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകാകാരം, ആഗന്തുകലിങ്ഗം, ആഗന്തുകനിമിത്തം, ആഗന്തുകുദ്ദേസം, അഞ്ഞാതകം പത്തം, അഞ്ഞാതകം ചീവരം, അഞ്ഞാതകം നിസീദനം, പാദാനം ധോതം, ഉദകനിസ്സേകം; പസ്സിത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - ''അത്ഥി നു ഖോ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ നത്ഥി നു ഖോ''തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി; അവിചിനിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി; അപസ്സിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ - ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സുണന്തി ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകാകാരം, ആഗന്തുകലിങ്ഗം, ആഗന്തുകനിമിത്തം, ആഗന്തുകുദ്ദേസം, ആഗച്ഛന്താനം പദസദ്ദം, ഉപാഹനപപ്ഫോടനസദ്ദം, ഉക്കാസിതസദ്ദം, ഖിപിതസദ്ദം; സുത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - ''അത്ഥി നു ഖോ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ നത്ഥി നു ഖോ''തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി; അവിചിനിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി; അപസ്സിത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി; വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി; പസ്സിത്വാ -

“നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ , കോ തേഹി അത്ഥോ”തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ .

ലിങ്ഗാദിദസ്സനം നിട്ഠിതം.

൧൦൨. നാനാസംവാസകാദീഹി ഉപോസഥകരണം

൧൭൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകേ. തേ സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി; സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി; അനഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി; അനഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകേ. തേ നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി; നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി; അഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി; അഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകേ ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകേ. തേ സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി; സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി; അനഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി ; അനഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകേ ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകേ. തേ നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി; നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി; അഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം ഉപോസഥം കരോന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി; പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി; അഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ ഉപോസഥം കരോന്തി. അനാപത്തി.

നാനാസംവാസകാദീഹി ഉപോസഥകരണം നിട്ഠിതം.

൧൦൩. നഗന്തബ്ബവാരോ

൧൭൮. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ , തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര

അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന , ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ , തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ,

യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

നഗന്തബ്ബവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൦൪. ഗന്തബ്ബവാരോ

൧൮൨. ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ - ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി. ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ॰... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ - ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേ॰... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ॰... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ - ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹുപോസഥേ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേ॰... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ॰... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ - ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൦൫. വജ്ജനീയപുഗ്ഗലസന്ദസ്സനാ

൧൮൩. ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന സിക്ഖമാനായ...പേ॰... ന സാമണേരസ്സ ...പേ॰... ന സാമണേരിയാ...പേ॰... ന സിക്ഖാപച്ചക്ഖാതകസ്സ...പേ॰... ന അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ. ന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ നിസിന്നപരിസായ...പേ॰... ന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ.

ന പണ്ഡകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ഥേയ്യസംവാസകസ്സ...പേ॰... ന തിത്ഥിയപക്കന്തകസ്സ...പേ॰... ന തിരച്ഛാനഗതസ്സ...പേ॰... ന മാതുഘാതകസ്സ...പേ॰... ന പിതുഘാതകസ്സ...പേ॰... ന അരഹന്തഘാതകസ്സ...പേ॰... ന ഭിക്ഖുനിദൂസകസ്സ...പേ॰... ന സങ്ഘഭേദകസ്സ...പേ॰... ന ലോഹിതുപ്പാദകസ്സ...പേ॰... ന ഉഭതോബ്യഞ്ജനകസ്സ

നിസിന്നപരിസായ പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബം. യോ ഉദ്ദിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികപാരിസുദ്ധിദാനേന ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര അവുട്ഠിതായ പരിസായ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, അനുപോസഥേ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘസാമഗ്ഗിയാതി.

വജ്ജനീയപുഗ്ഗലസന്ദസ്സനാ നിട്ഠിതാ.

തതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

ഉപോസഥക്ഖന്ധകോ ദുതിയോ.

൧൮൩. തസ്സുദ്ദാനം

തിത്ഥിയാ ബിമ്ബിസാരോ ച, സന്നിപതിതും തുണ്ഹികാ;
ധമ്മം രഹോ പാതിമോക്ഖം, ദേവസികം തദാ സകിം.

യഥാപരിസാ സമഗ്ഗം, സാമഗ്ഗീ മദ്ദകുച്ഛി ച;
സീമാ മഹതീ നദിയാ, അനു ദ്വേ ഖുദ്ദകാനി ച.

നവാ രാജഗഹേ ചേവ, സീമാ അവിപ്പവാസനാ;
സമ്മന്നേ [സമ്മനേ (ക॰)] പഠമം സീമം, പച്ഛാ സീമം സമൂഹനേ.

അസമ്മതാ ഗാമസീമാ, നദിയാ സമുദ്ദേ സരേ;
ഉദകുക്ഖേപോ ഭിന്ദന്തി, തഥേവജ്ഝോത്ഥരന്തി ച.

കതി കമ്മാനി ഉദ്ദേസോ, സവരാ അസതീപി ച;
ധമ്മം വിനയം തജ്ജേന്തി, പുന വിനയതജ്ജനാ.

ചോദനാ കതേ ഓകാസേ, അധമ്മപ്പടിക്കോസനാ;
ചതുപഞ്ചപരാ ആവി, സഞ്ചിച്ച ചേപി വായമേ.

സഗഹട്ഠാ അനജ്ഝിട്ഠാ, ചോദനമ്ഹി ന ജാനതി;
സമ്ബഹുലാ ന ജാനന്തി, സജ്ജുകം ന ച ഗച്ഛരേ.

കതിമീ കീവതികാ ദൂരേ, ആരോചേതുഞ്ച നസ്സരി;
ഉക്ലാപം ആസനം ദീപോ, ദിസാ അഞ്ഞോ ബഹുസ്സുതോ.

സജ്ജുകം [സജ്ജുവസ്സരുപോസഥോ (ക॰)] വസ്സുപോസഥോ, സുദ്ധികമ്മഞ്ച ഞാതകാ;
ഗഗ്ഗോ ചതുതയോ ദ്വേകോ, ആപത്തിസഭാഗാ സരി.

സബ്ബോ സങ്ഘോ വേമതികോ, ന ജാനന്തി ബഹുസ്സുതോ;
ബഹൂ സമസമാ ഥോകാ, പരിസാ അവുട്ഠിതായ ച.

ഏകച്ചാ വുട്ഠിതാ സബ്ബാ, ജാനന്തി ച വേമതികാ;
കപ്പതേവാതി കുക്കുച്ചാ, ജാനം പസ്സം സുണന്തി ച.

ആവാസികേന ആഗന്തു, ചാതുപന്നരസോ പുന;
പാടിപദോ പന്നരസോ, ലിങ്ഗസംവാസകാ ഉഭോ.

പാരിവാസാനുപോസഥോ , അഞ്ഞത്ര സങ്ഘസാമഗ്ഗിയാ;
ഏതേ വിഭത്താ ഉദ്ദാനാ, വത്ഥുവിഭൂതകാരണാതി.

ഇമസ്മിം ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി ഛഅസീതി.

ഉപോസഥക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൩. വസ്സൂപനായികക്ഖന്ധകോ

൧൮൪. വസ്സൂപനായികാനുജാനനാ

൧൮൪. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം വസ്സാവാസോ അപഞ്ഞത്തോ ഹോതി. തേഇധ ഭിക്ഖൂ ഹേമന്തമ്പി ഗിമ്ഹമ്പി വസ്സമ്പി ചാരികം ചരന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഹേമന്തമ്പി ഗിമ്ഹമ്പി വസ്സമ്പി ചാരികം ചരിസ്സന്തി, ഹരിതാനി തിണാനി സമ്മദ്ദന്താ, ഏകിന്ദ്രിയം ജീവം വിഹേഠേന്താ, ബഹൂ ഖുദ്ദകേ പാണേ സങ്ഘാതം ആപാദേന്താ. ഇമേ ഹി നാമ അഞ്ഞതിത്ഥിയാ ദുരക്ഖാതധമ്മാ വസ്സാവാസം അല്ലീയിസ്സന്തി സങ്കസായിസ്സന്തി. ഇമേ ഹി നാമ സകുന്തകാ രുക്ഖഗ്ഗേസു കുലാവകാനി കരിത്വാ വസ്സാവാസം അല്ലീയിസ്സന്തി സങ്കസായിസ്സന്തി [സങ്കാസയിസ്സന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)]. ഇമേ പന സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഹേമന്തമ്പി ഗിമ്ഹമ്പി വസ്സമ്പി ചാരികം ചരന്തി, ഹരിതാനി തിണാനി സമ്മദ്ദന്താ, ഏകിന്ദ്രിയം ജീവം വിഹേഠേന്താ, ബഹൂ ഖുദ്ദകേ പാണേ സങ്ഘാതം ആപാദേന്താ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സം ഉപഗന്തു''ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കദാ നു ഖോ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സാനേ വസ്സം ഉപഗന്തുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കതി നു ഖോ വസ്സൂപനായികാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും. ദ്വേമാ, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപനായികാ - പുരിമികാ, പച്ഛിമികാ. അപരജ്ജുഗതായ ആസാള്ഹിയാ പുരിമികാ ഉപഗന്തബ്ബാ, മാസഗതായ ആസാള്ഹിയാ പച്ഛിമികാ ഉപഗന്തബ്ബാ - ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ വസ്സൂപനായികാതി.

വസ്സൂപനായികാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൮൫. വസ്സാനേ ചാരികാപടിക്ഖേപാദി

൧൮൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വസ്സം ഉപഗന്ത്വാ അന്തരാവസ്സം ചാരികം ചരന്തി. മനുസ്സാ തഥേവ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഹേമന്തമ്പി ഗിമ്ഹമ്പി വസ്സമ്പി ചാരികം ചരിസ്സന്തി, ഹരിതാനി തിണാനി സമ്മദ്ദന്താ, ഏകിന്ദ്രിയം ജീവം വിഹേഠേന്താ, ബഹൂ ഖുദ്ദകേ പാണേ സങ്ഘാതം ആപാദേന്താ. ഇമേ ഹി നാമ അഞ്ഞതിത്ഥിയാ ദുരക്ഖാതധമ്മാ വസ്സാവാസം അല്ലീയിസ്സന്തി സങ്കസായിസ്സന്തി. ഇമേ ഹി നാമ സകുന്തകാ രുക്ഖഗ്ഗേസു കുലാവകാനി കരിത്വാ വസ്സാവാസം അല്ലീയിസ്സന്തി സങ്കസായിസ്സന്തി. ഇമേ പന സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഹേമന്തമ്പി ഗിമ്ഹമ്പി വസ്സമ്പി ചാരികം ചരന്തി,

ഹരിതാനി തിണാനി സമ്മദ്ദന്താ, ഏകിന്ദ്രിയം ജീവം വിഹേഠേന്താ, ബഹൂ ഖുദ്ദകേ പാണേ സങ്ഘാതം ആപാദേന്താ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വസ്സം ഉപഗന്ത്വാ അന്തരാവസ്സം ചാരികം ചരിസ്സന്തീ''തി? അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സം ഉപഗന്ത്വാ പുരിമം വാ തേമാസം പച്ഛിമം വാ തേമാസം അവസിത്വാ ചാരികാ പക്കമിതബ്ബാ. യോ പക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

൧൮൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ന ഇച്ഛന്തി വസ്സം ഉപഗന്തും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സം ന ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ന ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ തദഹു വസ്സൂപനായികായ വസ്സം അനുപഗന്തുകാമാ സഞ്ചിച്ച ആവാസം അതിക്കമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു വസ്സൂപനായികായ വസ്സം അനുപഗന്തുകാമേന സഞ്ചിച്ച ആവാസോ അതിക്കമിതബ്ബോ. യോ അതിക്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ വസ്സം ഉക്കഡ്ഢിതുകാമോ

ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - യദി പനായ്യാ ആഗമേ ജുണ്ഹേ വസ്സം ഉപഗച്ഛേയ്യുന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രാജൂനം അനുവത്തിതുന്തി.

വസ്സാനേ ചാരികാപടിക്ഖേപാദി നിട്ഠിതാ.

൧൦൯. സത്താഹകരണീയാനുജാനനാ

൧൮൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ ഉദേനേന ഉപാസകേന സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി. സോ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ഭഗവതാ, ആവുസോ, പഞ്ഞത്തം 'ന വസ്സം ഉപഗന്ത്വാ പുരിമം വാ തേമാസം പച്ഛിമം വാ തേമാസം അവസിത്വാ ചാരികാ പക്കമിതബ്ബാ'തി. ആഗമേതു ഉദേനോ ഉപാസകോ, യാവ ഭിക്ഖൂ വസ്സം വസന്തി. വസ്സംവുട്ഠാ ആഗമിസ്സന്തി. സചേ പനസ്സ അച്ചായികം കരണീയം, തത്ഥേവ ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ വിഹാരം പതിട്ഠാപേതൂ''തി. ഉദേനോ ഉപാസകോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ മയാ പഹിതേ ന ആഗച്ഛിസ്സന്തി. അഹഞ്ഹി ദായകോ കാരകോ സങ്ഘുപട്ഠാകോ''തി.

അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ ഉദ്ദേനസ്സ ഉപാസകസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്തന്നം സത്താഹകരണീയേന പഹിതേ ഗന്തും, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖുനിയാ, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരസ്സ, സാമണേരിയാ, ഉപാസകസ്സ, ഉപാസികായ - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസം സത്തന്നം സത്താഹകരണീയേന പഹിതേ ഗന്തും, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ".

൱൯൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേന സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേന സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ അഡ്ഢയോഗോ കാരാപിതോ ഹോതി...പേ॰... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... കപ്പിയകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... വച്ചകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി ... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി ... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ജന്താഘരം കാരാപിതം ഹോതി... ജന്താഘരസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേന സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം ഭിക്ഖും ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി... അഡ്ഢയോഗോ കാരാപിതോ ഹോതി... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി ... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... കപ്പിയകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... വച്ചകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ജന്താഘരം കാരാപിതം ഹോതി... ജന്താഘരസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച

പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേന ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം ഭിക്ഖുനിം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ സിക്ഖമാനായോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സിക്ഖമാനം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലേ സാമണേരേ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സാമണേരം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ സാമണേരിയോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സാമണേരിം ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി...പേ॰... അഡ്ഢയോഗോ കാരാപിതോ ഹോതി... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി ... കപ്പിയകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും , ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസകേന അത്തനോ അത്ഥായ നിവേസനം കാരാപിതം ഹോതി...പേ॰... സയനിഘരം കാരാപിതം ഹോതി... ഉദോസിതോ കാരാപിതോ ഹോതി... അട്ടോ കാരാപിതോ ഹോതി... മാളോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആപണോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആപണസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... രസവതീ കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി ... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി... പുത്തസ്സ വാ വാരേയ്യം ഹോതി... ധീതുയാ വാ വാരേയ്യം ഹോതി... ഗിലാനോ വാ ഹോതി... അഭിഞ്ഞാതം വാ സുത്തന്തം ഭണതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - 'ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇമം സുത്തന്തം പരിയാപുണിസ്സന്തി, പുരായം സുത്തന്തോ ന പലുജ്ജതീ'തി. അഞ്ഞതരം വാ പനസ്സ കിച്ചം ഹോതി - കരണീയം വാ, സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസികായ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ -

"ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസികായ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ അഡ്ഢയോഗോ കാരാപിതോ ഹോതി...പേ॰... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... കപ്പിയകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... വച്ചകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ജന്താഘരം കാരാപിതം ഹോതി... ജന്താഘരസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണി കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസികായ സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം ഭിക്ഖും ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം ഭിക്ഖുനിം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ സിക്ഖമാനായോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സിക്ഖമാനം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലേ സാമണേരേ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സാമണേരം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... സമ്ബഹുലാ സാമണേരിയോ ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഏകം സാമണേരിം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰....

൧൯൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഉപാസികായ അത്തനോ അത്ഥായ നിവേസനം കാരാപിതം ഹോതി...പേ॰... സയനിഘരം കാരാപിതം ഹോതി... ഉദോസിതോ കാരാപിതോ ഹോതി... അട്ടോ കാരാപിതോ ഹോതി... മാളോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആപണോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആപണസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... രസവതീ കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി ... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി... പുത്തസ്സ വാ വാരേയ്യം ഹോതി... ധീതുയാ വാ വാരേയ്യം ഹോതി... ഗിലാനാ വാ ഹോതി... അഭിഞ്ഞാതം വാ സുത്തന്തം ഭണതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇമം സുത്തന്തം പരിയാപുണിസ്സന്തി, പുരായം സുത്തന്തോ പലുജ്ജതീ''തി. അഞ്ഞതരം വാ പനസ്സാ കിച്ചം ഹോതി കരണീയം വാ, സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ,

സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൫. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ...പേ॰... ഭിക്ഖുനിയാ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ... സിക്ഖമാനായ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ... സാമണേരേന സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ... സാമണേരിയാ സങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ ... സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ ഉദ്ദിസ്സ... ഏകം ഭിക്ഖും ഉദ്ദിസ്സ... ഭിക്ഖുനിസങ്ഘം ഉദ്ദിസ്സ... സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉദ്ദിസ്സ... ഏകം ഭിക്ഖുനിം ഉദ്ദിസ്സ... സമ്ബഹുലാ സിക്ഖമാനായോ ഉദ്ദിസ്സ... ഏകം സിക്ഖമാനം ഉദ്ദിസ്സ... സമ്ബഹുലേ സാമണേരേ ഉദ്ദിസ്സ... ഏകം സാമണേരം ഉദ്ദിസ്സ... സമ്ബഹുലാ സാമണേരിയോ ഉദ്ദിസ്സ... ഏകം സാമണേരിം ഉദ്ദിസ്സ... അത്തനോ അത്ഥായ വിഹാരോ കാരാപിതോ ഹോതി...പേ॰... അഡ്ഢയോഗോ കാരാപിതോ ഹോതി... പാസാദോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഹമ്മിയം കാരാപിതം ഹോതി... ഗുഹാ കാരാപിതാ ഹോതി... പരിവേണം കാരാപിതം ഹോതി ... കോട്ഠകോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉപട്ഠാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... അഗ്ഗിസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... കപ്പിയകുടി കാരാപിതാ ഹോതി... ചങ്കമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ചങ്കമനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... ഉദപാനോ കാരാപിതോ ഹോതി... ഉദപാനസാലാ കാരാപിതാ ഹോതി... പോക്ഖരണീ കാരാപിതാ ഹോതി... മണ്ഡപോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമോ കാരാപിതോ ഹോതി... ആരാമവത്ഥു കാരാപിതം ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ... ''ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി ദാനഞ്ച ദാതും, ധമ്മഞ്ച സോതും, ഭിക്ഖൂ ച പസ്സിതു''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോതി.

സത്താഹകരണീയാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൧൪. പഞ്ചന്നം അപ്പഹിതേപി അനുജാനനാ

൧൮൬. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം സത്താഹകരണീയേന അപ്പഹിതേപി ഗന്തും, പഗേവ പഹിതേ. ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖുനിയാ, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരസ്സ, സാമണേരിയാ - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസം പഞ്ചന്നം സത്താഹകരണീയേന അപ്പഹിതേപി ഗന്തും, പഗേവ പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അനഭിരതി മേ ഉപ്പന്നാ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "അനഭിരതം വൂപകാസേസ്സാമി വാ, വൂപകാസാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സ കരിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "കുക്കുച്ചം മേ ഉപ്പന്നം, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "കുക്കുച്ചം വിനോദേസ്സാമി വാ, വിനോദാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സ കരിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "ദിട്ഠിഗതം മേ ഉപ്പന്നം, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ദിട്ഠിഗതം വിവേചേസ്സാമി വാ, വിവേചാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സ കരിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി പരിവാസാരഹോ. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നോ പരിവാസാരഹോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "പരിവാസദാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി മൂലായ പടികസ്സനാരഹോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "മൂലായ പടികസ്സനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു മാനത്താരഹോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി മാനത്താരഹോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "മാനത്തദാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു അബ്ഭാനാരഹോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി അബ്ഭാനാരഹോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ,

സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘അബ്ഭാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി തജ്ജനീയം വാ, നിയസ്സം വാ, പബ്ബാജനീയം വാ, പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ‘‘സങ്ഘോ മേ കമ്മം കത്തുകാമോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

കതം വാ പനസ്സ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം തജ്ജനീയം വാ നിയസ്സം വാ പബ്ബാജനീയം വാ പടിസാരണീയം വാ ഉക്ഖേപനീയം വാ. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ ‘‘സങ്ഘോ മേ കമ്മം അകാസി, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘കിന്തി നു ഖോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ‘‘അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ‘‘അനഭിരതി മേ ഉപ്പന്നാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘അനഭിരതം വൂപകാസേസ്സാമി വാ, വൂപകാസാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സാ കരിസ്സാമീ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ‘‘കുക്കുച്ചം മേ ഉപ്പന്നം, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘കുക്കുച്ചം വിനോദേസ്സാമി വാ, വിനോദാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സാ കരിസ്സാമീ’’തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ‘‘ദിട്ഠിഗതം മേ ഉപ്പന്നം, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത’’ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ‘‘ദിട്ഠിഗതം

വിവേചേസ്സാമി വാ, വിവേചാപേസ്സാമി വാ, ധമ്മകഥം വാസ്സാ കരിസ്സാമീ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നാ ഹോതി മാനത്താരഹാ. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗരുധമ്മം അജ്ഝാപന്നാ മാനത്താരഹാ , ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''മാനത്തദാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ മൂലായ പടികസ്സനാരഹാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി മൂലായ പടികസ്സനാരഹാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''മൂലായ പടികസ്സനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനീ അബ്ഭാനാരഹാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി അബ്ഭാനാരഹാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം , ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''അബ്ഭാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ സങ്ഘോ കമ്മം കത്തുകാമോ ഹോതി - തജ്ജനീയം വാ, നിയസ്സം വാ, പബ്ബാജനീയം വാ, പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''സങ്ഘോ മേ കമ്മം കത്തുകാമോ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''കിന്തി നു ഖോ സങ്ഘോ കമ്മം ന കരേയ്യ, ലഹുകായ വാ പരിണാമേയ്യാ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

കതം വാ പനസ്സാ ഹോതി സങ്ഘേന കമ്മം - തജ്ജനീയം വാ , നിയസ്സം വാ, പബ്ബാജനീയം വാ, പടിസാരണീയം വാ, ഉക്ഖേപനീയം വാ. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''സങ്ഘോ മേ കമ്മം അകാസി, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''കിന്തി നു ഖോ സമ്മാ വത്തേയ്യ, ലോമം പാതേയ്യ, നേത്ഥാരം വത്തേയ്യ, സങ്ഘോ തം കമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേയ്യാ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൯൫. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖമാനാ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത''ന്തി - ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ''ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖമാനായ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി...പേ॰... സിക്ഖമാനായ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സിക്ഖമാനായ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സിക്ഖമാനായ സിക്ഖാ കുപിതാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "സിക്ഖാ മേ കുപിതാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "സിക്ഖാസമാദാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖമാനാ ഉപസമ്പജ്ജിതുകാമാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഉപസമ്പജ്ജിതുകാമാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ , ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത"ന്തി ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - ഉപസമ്പദം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീതി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൬. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരോ ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ , ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരസ്സ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി...പേ॰... സാമണേരസ്സ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സാമണേരസ്സ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സാമണേരോ വസ്സം പുച്ഛിതുകാമോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി വസ്സം പുച്ഛിതുകാമോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ആചിക്ഖിസ്സാമി വാ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരോ ഉപസമ്പജ്ജിതുകാമോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഉപസമ്പജ്ജിതുകാമോ, ആഗച്ഛന്തു ഭിക്ഖൂ, ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖൂനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ഉപസമ്പദം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമി വാ, അനുസ്സാവേസ്സാമി വാ, ഗണപൂരകോ വാ ഭവിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

൧൮൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരീ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത"ന്തി , ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരിയാ അനഭിരതി ഉപ്പന്നാ ഹോതി...പേ...
സാമണേരിയാ കുക്കുച്ചം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സാമണേരിയാ ദിട്ഠിഗതം ഉപ്പന്നം ഹോതി... സാമണേരീ വസ്സം പുച്ഛിതുകാമാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി വസ്സം പുച്ഛിതുകാമാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ആചിക്ഖിസ്സാമി വാ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരീ സിക്ഖം സമാദിയിതുകാമാ ഹോതി. സാ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി സിക്ഖം സമാദിയിതുകാമാ, ആഗച്ഛന്തു അയ്യാ, ഇച്ഛാമി അയ്യാനം ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "സിക്ഖാസമാദാനം ഉസ്സുക്കം കരിസ്സാമീ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോതി.

പഞ്ചന്നം അപ്പഹിതേപി അനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൧൧. സത്തന്നം അപ്പഹിതേപി അനുജാനനാ

൧൯൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ മാതാ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ പുത്തസ്സ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛതു മേ പുത്തോ, ഇച്ഛാമി പുത്തസ്സ ആഗത"ന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം സത്തന്നം സത്താഹകരണീയേന പഹിതേ ഗന്തും, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ; പഞ്ചന്നം സത്താഹകരണീയേന അപ്പഹിതേപി ഗന്തും, പഗേവ പഹിതേതി. അയഞ്ച മേ മാതാ ഗിലാനാ, സാ ച അനുപാസികാ, കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്തന്നം സത്താഹകരണീയേന അപ്പഹിതേപി ഗന്തും, പഗേവ പഹിതേ. ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖുനിയാ, സിക്ഖമാനായ, സാമണേരസ്സ, സാമണേരിയാ, മാതുയാ ച പിതുസ്സ ച - അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേസം സത്തന്നം സത്താഹകരണീയേന അപ്പഹിതേപി ഗന്തും, പഗേവ പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ മാതാ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ ചേ പുത്തസ്സ സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛതു മേ പുത്തോ, ഇച്ഛാമി പുത്തസ്സ ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ"തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ പിതാ ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ പുത്തസ്സ സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - "അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛതു മേ പുത്തോ, ഇച്ഛാമി പുത്തസ്സ ആഗത"ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, അപ്പഹിതേപി, പഗേവ പഹിതേ - "ഗിലാനഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ പരിയേസിസ്സാമി, ഗിലാനഭേസജ്ജം

വാ പരിയേസിസ്സാമി, പുച്ഛിസ്സാമി വാ, ഉപട്ഠഹിസ്സാമി വാ''തി. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

സത്തന്നം അപ്പഹിതേപി അനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൧൮. പഹിതേയേവ അനുജാനനാ

൧൯൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഭാതാ ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ ഭാതുനോ സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛതു മേ ഭാതാ, ഇച്ഛാമി ഭാതുനോ ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ , സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഭഗിനീ ഗിലാനാ ഹോതി. സാ ചേ ഭാതുനോ സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനാ, ആഗച്ഛതു മേ ഭാതാ, ഇച്ഛാമി ഭാതുനോ ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഞാതകോ ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖുസ്സ സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛതു ഭദന്തോ, ഇച്ഛാമി ഭദന്തസ്സ ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുഗതികോ ഗിലാനോ ഹോതി. സോ ചേ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പഹിണേയ്യ - ''അഹഞ്ഹി ഗിലാനോ, ആഗച്ഛന്തു ഭദന്താ, ഇച്ഛാമി ഭദന്താനം ആഗത''ന്തി, ഗന്തബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകരണീയേന, പഹിതേ, ന ത്വേവ അപ്പഹിതേ. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോ.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ വിഹാരോ ഉന്ദ്രിയതി. അഞ്ഞതരേന ഉപാസകേന അരഞ്ഞേ ഭണ്ഡം ഛേദാപിതം ഹോതി. സോ ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''സചേ ഭദന്താ തം ഭണ്ഡം ആവഹാപേയ്യും, ദജ്ജാഹം തം ഭണ്ഡ''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘകരണീയേന ഗന്തും. സത്താഹം സന്നിവത്തോ കാതബ്ബോതി.

പഹിതേയേവ അനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

വസ്സാവാസഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൧൯. അന്തരായേ അനാപത്തിവസ്സച്ഛേദവാരോ

൨൦൦. തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ വാളേഹി ഉബ്ബാള്ഹാ ഹോന്തി. ഗണ്ഹിംസുപി പരിപാതിംസുപി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ വാളേഹി ഉബ്ബാള്ഹാ ഹോന്തി. ഗണ്ഹന്തിപി പരിപാതേന്തിപി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ സരീസപേഹി ഉബ്ബാള്ഹാ ഹോന്തി. ഡംസന്തിപി പരിപാതേന്തിപി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ .

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ചോരേഹി ഉബ്ബാള്ഹാ ഹോന്തി. വിലുമ്പന്തിപി ആകോടേന്തിപി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ പിസാചേഹി ഉബ്ബാള്ഹാ ഹോന്തി. ആവിസന്തിപി ഹനന്തിപി [ഓജമ്പി ഹരന്തി (സീ॰), ഹരന്തിപി (സ്യാ॰)]. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ഗാമോ അഗ്ഗിനാ ദഡ്ഢോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡകേന കിലമന്തി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാനം ഭിക്ഖൂനം സേനാസനം അഗ്ഗിനാ ദഡ്ഢം ഹോതി. ഭിക്ഖൂ സേനാസനേന കിലമന്തി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ഗാമോ ഉദകേന വൂള്ഹോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ പിണ്ഡകേന കിലമന്തി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാനം ഭിക്ഖൂനം സേനാസനം ഉദകേന വൂള്ഹം ഹോതി. ഭിക്ഖൂ സേനാസനേന കിലമന്തി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സാതി.

൨൦൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സൂപഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ഗാമോ ചോരേഹി വുട്ഠാസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യേന ഗാമോ തേന ഗന്തുന്തി.

ഗാമോ ദ്വേധാ ഭിജ്ജിത്ഥ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യേന ബഹുതരാ തേന ഗന്തുന്തി.

ബഹുതരാ അസ്സദ്ധാ ഹോന്തി അപ്പസന്നാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യേന സദ്ധാ പസന്നാ തേന ഗന്തുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ന ലഭിംസു ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ന ലഭന്തി ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം, ന ലഭന്തി സപ്പായാനി ഭോജനാനി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം, ലഭന്തി സപ്പായാനി ഭോജനാനി , ന ലഭന്തി സപ്പായാനി ഭേസജ്ജാനി. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതാ ഭിക്ഖൂ ലഭന്തി ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം, ലഭന്തി സപ്പായാനി ഭോജനാനി, ലഭന്തി സപ്പായാനി ഭേസജ്ജാനി, ന ലഭന്തി പതിരൂപം ഉപട്ഠാകം. ഏസേവ അന്തരായോതി പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതം ഭിക്ഖും ഇത്ഥീ നിമന്തേതി - "ഏഹി, ഭന്തേ, ഹിരഞ്ഞം വാ തേ ദേമി, സുവണ്ണം വാ തേ ദേമി, ഖേത്തം വാ തേ ദേമി, വത്ഥും വാ തേ ദേമി, ഗാവും വാ തേ ദേമി, ഗാവിം വാ തേ ദേമി, ദാസം വാ തേ ദേമി, ദാസിം വാ തേ ദേമി, ധീതരം വാ തേ ദേമി ഭരിയത്ഥായ, അഹം വാ തേ ഭരിയാ ഹോമി, അഞ്ഞം വാ തേ ഭരിയം ആനേമീ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി, 'ലഹുപരിവത്തം ഖോ ചിത്തം വുത്തം ഭഗവതാ, സിയാപി മേ ബ്രഹ്മചരിയസ്സ അന്തരായോ'തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതം ഭിക്ഖും വേസീ നിമന്തേതി...പേ॰... ഥുല്ലകുമാരീ നിമന്തേതി... പണ്ഡകോ നിമന്തേതി... ഞാതകാ നിമന്തേന്തി... രാജാനോ നിമന്തേന്തി... ചോരാ നിമന്തേന്തി... ധുത്താ നിമന്തേന്തി - "ഏഹി, ഭന്തേ, ഹിരഞ്ഞം വാ തേ ദേമ, സുവണ്ണം വാ തേ ദേമ, ഖേത്തം വാ തേ ദേമ, വത്ഥും വാ തേ ദേമ , ഗാവും വാ തേ ദേമ, ഗാവിം വാ തേ ദേമ, ദാസം വാ തേ ദേമ, ദാസിം വാ തേ ദേമ, ധീതരം വാ തേ ദേമ ഭരിയത്ഥായ, അഞ്ഞം വാ തേ ഭരിയം ആനേമാ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി, 'ലഹുപരിവത്തം ഖോ ചിത്തം വുത്തം ഭഗവതാ, സിയാപി മേ ബ്രഹ്മചരിയസ്സ അന്തരായോ'തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു അസ്സാമികം നിധിം പസ്സതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി, 'ലഹുപരിവത്തം ഖോ ചിത്തം വുത്തം ഭഗവതാ, സിയാപി മേ ബ്രഹ്മചരിയസ്സ അന്തരായോ'തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

അന്തരായേ അനാപത്തിവസ്സച്ഛേദവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൮൪. സങ്ഘഭേദേ അനാപത്തിവസ്സച്ഛേദവാരോ

൨൦൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു പസ്സതി സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തേ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി, 'ഗരുകോ ഖോ സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മാ മയി സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജീ'തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അസുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തീ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി, 'ഗരുകോ ഖോ സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മാ മയി സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജീ'തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അസുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തീ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - "തേ ഖോ മേ ഭിക്ഖൂ മിത്താ. ത്യാഹം വക്ഖാമി 'ഗരുകോ ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മായസ്മന്താനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ'തി. കരിസ്സന്തി മേ വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ"തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അസുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തീ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - "തേ ഖോ മേ ഭിക്ഖൂ ന മിത്താ; അപി ച യേ തേസം മിത്താ, തേ മേ മിത്താ. ത്യാഹം വക്ഖാമി. തേ വുത്താ തേ വക്ഖന്തി 'ഗരുകോ ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മായസ്മന്താനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ'തി. കരിസ്സന്തി തേസം വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ"തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അസുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സങ്ഘോ ഭിന്നോ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - "തേ ഖോ മേ ഭിക്ഖൂ മിത്താ. ത്യാഹം വക്ഖാമി 'ഗരുകോ ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മായസ്മന്താനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ'തി. കരിസ്സന്തി മേ വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ"തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അസുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സങ്ഘോ ഭിന്നോ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - "തേ ഖോ മേ ഭിക്ഖൂ ന മിത്താ; അപി ച, യേ തേസം മിത്താ തേ മേ മിത്താ. ത്യാഹം വക്ഖാമി. തേ വുത്താ തേ വക്ഖന്തി 'ഗരുകോ ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മായസ്മന്താനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ'തി. കരിസ്സന്തി തേസം വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി , സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ"തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - "അമുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തീ"തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - "താ ഖോ മേ ഭിക്ഖുനിയോ മിത്താ.

താഹം വക്ഖാമി ‘ഗരുകോ ഖോ, ഭഗിനിയോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മാ ഭഗിനീനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ’തി. കരിസ്സന്തി മേ വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ”തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - “അമുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖുനിയോ സങ്ഘഭേദായ പരക്കമന്തീ”തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - “താ ഖോ മേ ഭിക്ഖുനിയോ ന മിത്താ. അപി ച, യാ താസം മിത്താ, താ മേ മിത്താ. താഹം വക്ഖാമി. താ വുത്താ താ വക്ഖന്തി ‘ഗരുകോ ഖോ, ഭഗിനിയോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ. മാ ഭഗിനീനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ’തി. കരിസ്സന്തി താസം വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ”തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സതി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - “അമുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാഹി ഭിക്ഖുനീഹി സങ്ഘോ ഭിന്നോ”തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - “താ ഖോ മേ ഭിക്ഖുനിയോ മിത്താ. താഹം വക്ഖാമി ‘ഗരുകോ ഖോ, ഭഗിനിയോ, സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ. മാ ഭഗിനീനം സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ’തി. കരിസ്സന്തി മേ വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ”തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സതി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സൂപഗതോ ഭിക്ഖു സുണാതി - “അമുകസ്മിം കിര ആവാസേ സമ്ബഹുലാഹി ഭിക്ഖുനീഹി സങ്ഘോ ഭിന്നോ”തി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖുനോ ഏവം ഹോതി - “താ ഖോ മേ ഭിക്ഖുനിയോ ന മിത്താ. അപി ച, യാ താസം മിത്താ താ മേ മിത്താ. താഹം വക്ഖാമി. താ വുത്താ താ വക്ഖന്തി ‘ഗരുകോ ഖോ, ഭഗിനിയോ [അയ്യായോ (സീ॰)], സങ്ഘഭേദോ വുത്തോ ഭഗവതാ; മാ ഭഗിനീനം [അയ്യാനം (സീ॰)] സങ്ഘഭേദോ രുച്ചിത്ഥാ’തി. കരിസ്സന്തി താസം വചനം, സുസ്സൂസിസ്സന്തി, സോതം ഓദഹിസ്സന്തീ”തി, പക്കമിതബ്ബം. അനാപത്തി വസ്സച്ഛേദസ്സാതി.

സങ്ഘഭേദേ അനാപത്തിവസ്സച്ഛേദവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൧൭. വജാദീസു വസ്സൂപഗമനം

൨൦൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു വജേ വസ്സം ഉപഗന്തുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വജേ വസ്സം ഉപഗന്തുന്തി. വജോ വുട്ഠാസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യേന വജോ തേന ഗന്തുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഉപകട്ഠായ വസ്സൂപനായികായ സത്ഥേന ഗന്തുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്ഥേ വസ്സം ഉപഗന്തുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഉപകട്ഠായ വസ്സൂപനായികായ നാവായ ഗന്തുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നാവായ വസ്സം ഉപഗന്തുന്തി.

വജാദീസു വസ്സൂപഗമനം നിട്ഠിതം.

൧൪൭. വസ്സം അനുപഗന്തബ്ബട്ഠാനാനി

൨൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ രുക്ഖസുസിരേ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി പിസാചില്ലികാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, രുക്ഖസുസിരേ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ രുക്ഖവിടഭിയാ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി മിഗലുദ്ദകാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, രുക്ഖവിടഭിയാ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അജ്ഝോകാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. ദേവേ വസ്സന്തേ രുക്ഖമൂലമ്പി നിബ്ബകോസമ്പി ഉപധാവന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അജ്ഝോകാസേ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അസേനാസനികാ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. സീതേനപി കിലമന്തി, ഉണ്ഹേനപി കിലമന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അസേനാസനികേന വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഛവകുടികായ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി ഛവഡാഹകാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഛവകുടികായ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഛത്തേ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി ഗോപാലകാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഛത്തേ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ചാടിയാ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി തിത്ഥിയാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ചാടിയാ വസ്സം ഉപഗന്തബ്ബം. യോ ഉപഗച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

വസ്സം അനുപഗന്തബ്ബട്ഠാനാനി നിട്ഠിതാ.

൧൪൮. അധമ്മികകതികാ

൨൦൫. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയാ സങ്ഘേന ഏവരൂപാ കതികാ കതാ ഹോതി - അന്തരാവസ്സം ന പബ്ബാജേതബ്ബന്തി. വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ നത്താ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ പബ്ബജ്ജം യാചി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''സങ്ഘേന ഖോ, ആവുസോ, ഏവരൂപാ കതികാ കതാ

‘അന്തരാവസ്സം ന പബ്ബാജേതബ്ബ’ന്തി. ആഗമേഹി, ആവുസോ, യാവ ഭിക്ഖൂ വസ്സം വസന്തി. വസ്സംവുട്ഠാ പബ്ബാജേസ്സന്തീ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ വസ്സംവുട്ഠാ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ നത്താരം ഏതദവോചും - “ഏഹി, ദാനി, ആവുസോ, പബ്ബജാഹീ”തി. സോ ഏവമാഹ - “സചാഹം, ഭന്തേ, പബ്ബജിതോ അസ്സം, അഭിരമേയ്യാമഹം [അഭിരമേയ്യം ചാഹം (സീ॰)]. ന ദാനാഹം, ഭന്തേ, പബ്ബജിസ്സാമീ”തി. വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യാ ഏവരൂപം കതികം കരിസ്സന്തി ‘ന അന്തരാവസ്സം പബ്ബാജേതബ്ബ’ന്തി. കം കാലം ധമ്മോ ന ചരിതബ്ബോ”തി? അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ ഉജ്ഝായന്തിയാ ഖിയ്യന്തിയാ വിപാചേന്തിയാ. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപാ കതികാ കാതബ്ബാ - ‘ന അന്തരാവസ്സം പബ്ബാജേതബ്ബ’ന്തി. യോ കരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

അധമ്മികകതികാ നിട്ഠിതാ.

൧൧൮. പടിസ്സവദുക്കടാപത്തി

൨൦൭. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതാ ഉപനന്ദേന സക്യപുത്തേന രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ അദ്ദസ അന്തരാമഗ്ഗേ ദ്വേ ആവാസേ ബഹുചീവരകേ. തസ്സ ഏതദഹോസി - “യംനൂനാഹം ഇമേസു ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസേയ്യം. ഏവം മേ ബഹും ചീവരം [ബഹുചീവരം (ക॰)] ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ”തി. സോ തേസു ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസി. രാജാ പസേനദി കോസലോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - “കഥഞ്ഹി നാമ അയ്യോ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ അമ്ഹാകം വസ്സാവാസം പടിസ്സുണിത്വാ വിസംവാദേസ്സതി. നനു ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന മുസാവാദോ ഗരഹിതോ, മുസാവാദാ വേരമണീ പസത്ഥാ”തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ ഉജ്ഝായന്തസ്സ ഖിയ്യന്തസ്സ വിപാചേന്തസ്സ. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ വസ്സാവാസം പടിസ്സുണിത്വാ വിസംവാദേസ്സതി. നനു ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന മുസാവാദോ ഗരഹിതോ, മുസാവാദാ വേരമണീ പസത്ഥാ”തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ആയസ്മന്തം ഉപനന്ദം സക്യപുത്തം പടിപുച്ഛി - “സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ വസ്സാവാസം പടിസ്സുണിത്വാ വിസംവാദേസീ”തി? “സച്ചം, ഭഗവാ”തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, രഞ്ഞോ പസേനദിസ്സ കോസലസ്സ വസ്സാവാസം പടിസ്സുണിത്വാ വിസംവാദേസ്സസി. നനു മയാ, മോഘപുരിസ, അനേകപരിയായേന മുസാവാദോ ഗരഹിതോ, മുസാവാദാ വേരമണീ പസത്ഥാ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൨൦൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ പസ്സതി അന്തരാമഗ്ഗേ ദ്വേ

ആവാസേ ബഹുചീവരകേ. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘യംനൂനാഹം ഇമേസു ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസേയ്യം. ഏവം മേ ബഹും ചീവരം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ’’തി. സോ തേസു ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ [പാടിപദേന (ക॰)] വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ അകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ സകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ അകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം ബഹിദ്ധാ വീതിനാമേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം

വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി . സോ തം സത്താഹം അന്തോ സന്നിവത്തം കരോതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ , ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി , പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ സത്താഹം അനാഗതായ പവാരണായ സകരണീയോ പക്കമതി. ആഗച്ഛേയ്യ വാ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ അകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പുരിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ സകരണീയോ പക്കമതി…പേ॰… സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ അകരണീയോ പക്കമതി…പേ॰… സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സകരണീയോ പക്കമതി…പേ॰… സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം ബഹിദ്ധാ വീതിനാമേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ…പേ॰… സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം അന്തോ സന്നിവത്തം കരോതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി…പേ॰… സോ സത്താഹം അനാഗതായ പവാരണായ സകരണീയോ പക്കമതി. ആഗച്ഛേയ്യ വാ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പുരിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

൨൦൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ അകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ

സകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ അകരണീയോ പക്കമതി . തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സകരണീയോ പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം ബഹിദ്ധാ വീതിനാമേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം അന്തോ സന്നിവത്തം കരോതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗച്ഛന്തോ ബഹിദ്ധാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ സത്താഹം അനാഗതായ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ സകരണീയോ പക്കമതി. ആഗച്ഛേയ്യ വാ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ അകരണീയോ

പക്കമതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ തദഹേവ സകരണീയോ പക്കമതി...പേ॰... സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ അകരണീയോ പക്കമതി ...പേ॰... സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സകരണീയോ പക്കമതി...പേ॰... സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം ബഹിദ്ധാ വീതിനാമേതി. തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച ന പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച ആപത്തി ദുക്കടസ്സ...പേ॰... സോ ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാ സത്താഹകരണീയേന പക്കമതി. സോ തം സത്താഹം അന്തോ സന്നിവത്തം കരോതി. തസ്സ ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ വസ്സാവാസോ പടിസ്സുതോ ഹോതി പച്ഛിമികായ. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോതി, പാടിപദേ വിഹാരം ഉപേതി, സേനാസനം പഞ്ഞപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, പരിവേണം സമ്മജ്ജതി. സോ സത്താഹം അനാഗതായ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ സകരണീയോ പക്കമതി. ആഗച്ഛേയ്യ വാ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തം ആവാസം ന വാ ആഗച്ഛേയ്യ, തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പച്ഛിമികാ ച പഞ്ഞായതി, പടിസ്സവേ ച അനാപത്തീതി.

പടിസ്സവദുക്കടാപത്തി നിട്ഠിതാ.

വസ്സൂപനായികക്ഖന്ധകോ തതിയോ.

൧൮൯. തസ്സുദ്ദാനം

ഉപഗന്തും കദാ ചേവ, കതി അന്തരാവസ്സ ച;
ന ഇച്ഛന്തി ച സഞ്ചിച്ച, ഉക്കഡ്ഢിതും ഉപാസകോ.

ഗിലാനോ മാതാ ച പിതാ, ഭാതാ ച അഥ ഞാതകോ;
ഭിക്ഖുഗതികോ വിഹാരോ, വാളാ ചാപി സരീസപാ.

ചോരോ ചേവ പിസാചാ ച, ദഡ്ഢാ തദുഭയേന ച;
വൂള്ഹോദകേന വുട്ഠാസി, ബഹുതരാ ച ദായകാ.

ലൂഖപ്പണീതസപ്പായ, ഭേസജ്ജുപട്ഠകേന ച;
ഇത്ഥീ വേസീ കുമാരീ ച, പണ്ഡകോ ഞാതകേന ച.

രാജാ ചോരാ ധുത്താ നിധി, ഭേദഅട്ഠവിധേന [ഭേദാ അട്ഠവിധേന (സീ॰ സ്യാ॰)] ച;
വജസത്ഥാ ച നാവാ ച, സുസിരേ വിടഭിയാ ച.

അജ്ഝോകാസേ വസ്സാവാസോ, അസേനാസനികേന ച;

ഛവകുടികാ ഛത്തേ ച, ചാടിയാ ച ഉപേന്തി തേ.

കതികാ പടിസ്സുണിത്വാ, ബഹിദ്ധാ ച ഉപോസഥാ;
പുരിമികാ പച്ഛിമികാ, യഥാഞായേന യോജയേ.

അകരണീ പക്കമതി, സകരണീ തഥേവ ച;
ദ്വീഹതീഹാ ച പുന ച [ദ്വീഹതീഹം വസിത്വാന (സീ॰)],
സത്താഹകരണീയേന ച.

സത്താഹനാഗതാ ചേവ, ആഗച്ഛേയ്യ ന ഏയ്യ വാ;
വത്ഥുദ്ദാനേ അന്തരികാ, തന്തിമഗ്ഗം നിസാമയേതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി ദ്വേപണ്ണാസ.

വസ്സൂപനായികക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൪. പവാരണാക്ഖന്ധകോ

൧൭൬. അഫാസുകവിഹാരോ

൨൦൯. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസേയ്യാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമേയ്യാമാ"തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "സചേ ഖോ മയം അഞ്ഞമഞ്ഞം നേവ ആലപേയ്യാമ ന സല്ലപേയ്യാമ - യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമേയ്യ സോ ആസനം പഞ്ഞപേയ്യ, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപേയ്യ, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ ഉപട്ഠാപേയ്യ, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേയ്യ; യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമേയ്യ, സചസ്സ ഭുത്താവസേസോ, സചേ ആകങ്ഖേയ്യ ഭുഞ്ജേയ്യ, നോ ചേ ആകങ്ഖേയ്യ അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേയ്യ, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേയ്യ; സോ ആസനം ഉദ്ധരേയ്യ, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേയ്യ, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ പടിസാമേയ്യ, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേയ്യ, ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജേയ്യ; യോ പസ്സേയ്യ പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം സോ ഉപട്ഠാപേയ്യ; സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്വാ ഹത്ഥവിലങ്ഘകേന ഉപട്ഠാപേയ്യ; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ വാചം ഭിന്ദേയ്യ - ഏവം ഖോ മയം സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസേയ്യാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമേയ്യാമാ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞമഞ്ഞം നേവ ആലപിംസു, ന സല്ലപിംസു. യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, സോ ആസനം പഞ്ഞപേതി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ ഉപട്ഠാപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി . യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, സചേ ഹോതി ഭുത്താവസേസോ, സചേ ആകങ്ഖതി ഭുഞ്ജതി, നോ ചേ ആകങ്ഖതി അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേതി, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേതി; സോ ആസനം ഉദ്ധരതി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ പടിസാമേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേതി, ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജതി. യോ പസ്സതി പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം സോ ഉപട്ഠാപേതി. സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്വാ ഹത്ഥവിലങ്ഘകേന ഉപട്ഠാപേതി, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ വാചം ഭിന്ദതി.

ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതും. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ വസ്സംവുട്ഠാ തേമാസച്ചയേന സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സാവത്ഥി തേന പക്കമിംസു. അനുപുബ്ബേന യേന സാവത്ഥി ജേതവനം അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ

ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ‘‘കച്ചി, ഭിക്ഖവേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിത്ഥ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിത്ഥാ’’തി? ‘‘ഖമനീയം ഭഗവാ, യാപനീയം ഭഗവാ. സമഗ്ഗാ ച മയം, ഭന്തേ, സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിമ്ഹാ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിമ്ഹാ’’തി. ജാനന്താപി തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, ജാനന്താപി ന പുച്ഛന്തി. കാലം വിദിത്വാ പുച്ഛന്തി, കാലം വിദിത്വാ ന പുച്ഛന്തി. അത്ഥസംഹിതം തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, നോ അനത്ഥസംഹിതം. അനത്ഥസംഹിതേ സേതുഘാതോ തഥാഗതാനം. ദ്വീഹാകാരേഹി ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛന്തി - ധമ്മം വാ ദേസേസ്സാമ, സാവകാനം വാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ‘‘യഥാകഥം പന തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിത്ഥ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിത്ഥാ’’തി.

ഇധ മയം, ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിമ്ഹാ. തേസം നോ, ഭന്തേ, അമ്ഹാകം ഏതദഹോസി - ‘‘കേന നു ഖോ മയം ഉപായേന സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസേയ്യാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമേയ്യാമാ’’തി. തേസം നോ, ഭന്തേ, അമ്ഹാകം ഏതദഹോസി - ‘‘സചേ ഖോ മയം അഞ്ഞമഞ്ഞം നേവ ആലപേയ്യാമ ന സല്ലപേയ്യാമ - യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമേയ്യ സോ ആസനം പഞ്ഞപേയ്യ, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപേയ്യ, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ ഉപട്ഠാപേയ്യ, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേയ്യ; യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമേയ്യ, സചസ്സ ഭുത്താവസേസോ , സചേ ആകങ്ഖേയ്യ ഭുഞ്ജേയ്യ, നോ ചേ ആകങ്ഖേയ്യ അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേയ്യ, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേയ്യ; സോ ആസനം ഉദ്ധരേയ്യ, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേയ്യ , അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ പടിസാമേയ്യ, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേയ്യ, ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജേയ്യ; യോ പസ്സേയ്യ പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം സോ ഉപട്ഠാപേയ്യ; സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്വാ ഹത്ഥവിലങ്ഘകേന ഉപട്ഠാപേയ്യ; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ വാചം ഭിന്ദേയ്യ - ഏവം ഖോ മയം സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസേയ്യാമ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമേയ്യാമാ’’തി. അഥ ഖോ മയം, ഭന്തേ, അഞ്ഞമഞ്ഞം നേവ ആലപിമ്ഹാ ന സല്ലവിമ്ഹാ. യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി സോ ആസനം പഞ്ഞപേതി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ ഉപട്ഠാപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി. യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, സചേ ഹോതി ഭുത്താവസേസോ, സചേ ആകങ്ഖതി ഭുഞ്ജതി, നോ ചേ ആകങ്ഖതി അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേതി, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേതി, സോ ആസനം ഉദ്ധരതി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ പടിസാമേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേതി, ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജതി. യോ പസ്സതി പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം സോ ഉപട്ഠാപേതി. സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്വാ ഹത്ഥവിലങ്ഘകേന ഉപട്ഠാപേതി, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ വാചം ഭിന്ദതി. ഏവം

ഖോ മയം, ഭന്തേ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിമ്ഹാ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിമ്ഹാതി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘അഫാസുഞ്ഞേവ [അഫാസുകഞ്ഞേവ (സീ॰)] കിരമേ [കിരിമേ (ക॰)], ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ വുട്ഠാ [വുത്ഥാ (ക॰)] സമാനാ ഫാസുമ്ഹാ [ഫാസുകമ്ഹാ (സീ॰)] വുട്ഠാതി പടിജാനന്തി. പസുസംവാസഞ്ഞേവ കിരമേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ വുട്ഠാ സമാനാ ഫാസുമ്ഹാ വുട്ഠാതി പടിജാനന്തി. ഏളകസംവാസഞ്ഞേവ കിരമേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ വുട്ഠാ സമാനാ ഫാസുമ്ഹാ വുട്ഠാതി പടിജാനന്തി. സപത്തസംവാസഞ്ഞേവ കിരമേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ വുട്ഠാ സമാനാ ഫാസുമ്ഹാ വുട്ഠാതി പടിജാനന്തി. കഥഞ്ഹി നാമിമേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ മൂഗബ്ബതം തിത്ഥിയസമാദാനം സമാദിയിസ്സ’’ന്തി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ന, ഭിക്ഖവേ, മൂഗബ്ബതം തിത്ഥിയസമാദാനം സമാദിയിതബ്ബം. യോ സമാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം തീഹി ഠാനേഹി പവാരേതും - ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. സാ വോ ഭവിസ്സതി അഞ്ഞമഞ്ഞാനുലോമതാ ആപത്തിവുട്ഠാനതാ വിനയപുരേക്ഖാരതാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പവാരേതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൨൧൦. ‘‘സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അജ്ജ പവാരണാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ’’തി.

ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘സങ്ഘം, ആവുസോ, പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി, ആവുസോ, സങ്ഘം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. തതിയമ്പി, ആവുസോ, സങ്ഘം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ’’തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘സങ്ഘം, ഭന്തേ, പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം…പേ॰… തതിയമ്പി, ഭന്തേ, സങ്ഘം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ’’തി.

൨൧൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേസു ഭിക്ഖൂസു ഉക്കുടികം നിസിന്നേസു പവാരയമാനേസു ആസനേസു അച്ഛന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേസു ഭിക്ഖൂസു ഉക്കുടികം നിസിന്നേസു

പവാരയമാനേസു ആസനേസു അച്ഛിസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേസു ഭിക്ഖൂസു ഉക്കുടികം നിസിന്നേസു പവാരയമാനേസു ആസനേസു അച്ഛന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... ''കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ഥേരേസു ഭിക്ഖൂസു ഉക്കുടികം നിസിന്നേസു പവാരയമാനേസു ആസനേസു അച്ഛിസ്സ''ന്തി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ, പസന്നാനം വാ ഭിയ്യോഭാവായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, ഥേരേസു ഭിക്ഖൂസു ഉക്കുടികം നിസിന്നേസു പവാരയമാനേസു ആസനേസു അച്ഛിതബ്ബം. യോ അച്ഛേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബേഹേവ ഉക്കുടികം നിസിന്നേഹി പവാരേതു''ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഥേരോ ജരാദുബ്ബലോ യാവ സബ്ബേ പവാരേന്തീതി [യാവ സബ്ബേ പവാരേന്തി (സ്യാ॰)] ഉക്കുടികം നിസിന്നോ ആഗമയമാനോ മുച്ഛിതോ പപതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തദമന്തരാ ഉക്കുടികം നിസീദിതും യാവ പവാരേതി, പവാരേത്വാ ആസനേ നിസീദിതുന്തി.

അഫാസുകവിഹാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൨൧. പവാരണാഭേദാ

൨൧൨. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കതി നു ഖോ പവാരണാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ദ്വേമാ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണാ - ചാതുദ്ദസികാ ച പന്നരസികാ ച. ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ പവാരണാതി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കതി നു ഖോ പവാരണകമ്മാനീ''തി? [പവാരണാകമ്മാനീതി (സ്യാ॰)] ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ചത്താരിമാനി, ഭിക്ഖവേ, പവാരണകമ്മാനി - അധമ്മേന വഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ധമ്മേന സമഗ്ഗം പവാരണകമ്മം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന വഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം കാതബ്ബം; ന ച മയാ ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന സമഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം കാതബ്ബം; ന ച മയാ ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന വഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം കാതബ്ബം; ന ച മയാ ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗം പവാരണകമ്മം, ഏവരൂപം, ഭിക്ഖവേ, പവാരണകമ്മം കാതബ്ബം; ഏവരൂപഞ്ച മയാ പവാരണകമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തസ്മാതിഹ, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം പവാരണകമ്മം കരിസ്സാമ യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗന്തി, ഏവഞ്ഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖിതബ്ബന്തി.

പവാരണാഭേദാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൬. പവാരണാദാനാനുജാനനാ

൨൧൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘സന്നിപതഥ, ഭിക്ഖവേ. സങ്ഘോ പവാരേസ്സതീ’’തി. ഏവം വുത്തേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘അത്ഥി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ഗിലാനോ , സോ അനാഗതോ’’തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ പവാരണം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബാ - തേന ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘പവാരണം ദമ്മി, പവാരണം മേ ഹര, പവാരണം മേ ആരോചേഹി, മമത്ഥായ പവാരേഹീ’’തി കായേന വിഞ്ഞാപേതി, വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ദിന്നാ ഹോതി പവാരണാ; ന കായേന വിഞ്ഞാപേതി, ന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന കായേന വാചായ വിഞ്ഞാപേതി, ന ദിന്നാ ഹോതി പവാരണാ. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, സോ, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ ഭിക്ഖു മഞ്ചേന വാ പീഠേന വാ സങ്ഘമജ്ഝേ ആനേത്വാ പവാരേതബ്ബം. സചേ, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘സചേ ഖോ മയം ഗിലാനം ഠാനാ ചാവേസ്സാമ, ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലംകിരിയാ വാ ഭവിസ്സതീ’’തി ന, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനോ ഭിക്ഖു ഠാനാ ചാവേതബ്ബോ. സങ്ഘേന തത്ഥ ഗന്ത്വാ പവാരേതബ്ബം; ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

പവാരണഹാരകോ [പവാരണാഹാരകോ (സ്യാ॰)] ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ തത്ഥേവ പക്കമതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബാ പവാരണാ. പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ തത്ഥേവ വിബ്ഭമതി…പേ॰… കാലംകരോതി… സാമണേരോ പടിജാനാതി… സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി… അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി… ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി… ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി… വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി… ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി… ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി… പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി… പണ്ഡകോ പടിജാനാതി… ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി… തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി… തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി… മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി… പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി… അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി… ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി… സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി … ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി… ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അഞ്ഞസ്സ ദാതബ്ബാ പവാരണാ.

പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ അന്തരാമഗ്ഗേ പക്കമതി, അനാഹടാ ഹോതി പവാരണാ. പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ അന്തരാമഗ്ഗേ വിബ്ഭമതി…പേ॰… കാലംകരോതി… സാമണേരോ പടിജാനാതി… സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി… അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി… ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി… ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി… വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി… ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി… ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി… പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ

പടിജാനാതി... പണ്ഡകോ പടിജാനാതി... ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി... തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി... തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി... മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി... പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി... അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി... ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി... സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി... ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, അനാഹടാ ഹോതി പവാരണാ.

പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ സങ്ഘപ്പത്തോ പക്കമതി, ആഹടാ ഹോതി പവാരണാ. പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ സങ്ഘപ്പത്തോ വിബ്ഭമതി...പേ॰... കാലംകരോതി... സാമണേരോ പടിജാനാതി... സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി... അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി... ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി... ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി... വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി... പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി... പണ്ഡകോ പടിജാനാതി... ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി... തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി... തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി... മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി... പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി... അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി... ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി... സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി... ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, ആഹടാ ഹോതി പവാരണാ.

പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ സങ്ഘപ്പത്തോ സുത്തോ നാരോചേതി, ആഹടാ ഹോതി പവാരണാ. പവാരണഹാരകസ്സ അനാപത്തി . പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ദിന്നായ പവാരണായ സങ്ഘപ്പത്തോ പമത്തോ നാരോചേതി...പേ॰... സമാപന്നോ നാരോചേതി, ആഹടാ ഹോതി പവാരണാ. പവാരണഹാരകസ്സ അനാപത്തി.

പവാരണഹാരകോ ചേ, ഭിക്ഖവേ , ദിന്നായ പവാരണായ സങ്ഘപ്പത്തോ സഞ്ചിച്ച നാരോചേതി, ആഹടാ ഹോതി പവാരണാ. പവാരണഹാരകസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ പവാരണം ദേന്തേന ഛന്ദമ്പി ദാതും, സന്തി സങ്ഘസ്സ കരണീയന്തി.

പവാരണാദാനാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൫൩. ഞാതകാദിഗ്ഗഹണകഥാ

൨൧൪. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരം ഭിക്ഖും തദഹു പവാരണായ ഞാതകാ ഗണ്ഹിംസു. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും തദഹു പവാരണായ ഞാതകാ ഗണ്ഹന്തി. തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം മുഞ്ചഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പവാരേതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ മുഹുത്തം ഏകമന്തം ഹോഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പവാരണം ദേതീ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഞാതകാ ഭിക്ഖൂഹി

ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘‘ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം നിസ്സീമം നേഥ, യാവ സങ്ഘോ പവാരേതീ’’തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖും തദഹു പവാരണായ രാജാനോ ഗണ്ഹന്തി... പേ॰... ചോരാ ഗണ്ഹന്തി ... ധുത്താ ഗണ്ഹന്തി... ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഗണ്ഹന്തി. തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘‘ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം മുഞ്ചഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പവാരേതീ’’തി . ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘‘ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ മുഹുത്തം ഏകമന്തം ഹോഥ, യാവായം ഭിക്ഖു പവാരണം ദേതീ’’തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, തേ ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ ഭിക്ഖൂഹി ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘‘ഇങ്ഘ, തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഇമം ഭിക്ഖും മുഹുത്തം നിസ്സീമം നേഥ, യാവ സങ്ഘോ പവാരേതീ’’തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ന ത്വേവ വഗ്ഗേന സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ഞാതകാദിഗ്ഗഹണകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൨൪. സങ്ഘപവാരണാദിപ്പഭേദാ

൨൧൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ പഞ്ച ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം ‘സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബ’ന്തി. മയഞ്ചമ്ഹാ പഞ്ച ജനാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പവാരേതബ്ബ’’ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചന്നം സങ്ഘേ പവാരേതുന്തി.

൨൧൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ ചത്താരോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ‘‘ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം പഞ്ചന്നം സങ്ഘേ പവാരേതുന്തി. മയഞ്ചമ്ഹാ ചത്താരോ ജനാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പവാരേതബ്ബ’’ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതുന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പവാരേതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖൂ ഞാപേതബ്ബാ -

‘‘സുണന്തു മേ ആയസ്മന്തോ. അജ്ജ പവാരണാ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ലം, മയം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേയ്യാമാ’’തി.

ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ‘‘അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തേ

പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ''തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്തോ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ തയോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം പഞ്ചന്നം സങ്ഘേ പവാരേതും, ചതുന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. മയഞ്ചമ്ഹാ തയോ ജനാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പവാരേതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണ്ണം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പവാരേതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന തേ ഭിക്ഖൂ ഞാപേതബ്ബാ -

''സുണന്തു മേ ആയസ്മന്താ. അജ്ജ പവാരണാ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ലം, മയം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേയ്യാമാ''തി.

ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്താ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്താ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ''തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്താ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തേ പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദന്തു മം ആയസ്മന്താ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ''തി .

൨൧൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ ദ്വേ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം പഞ്ചന്നം സങ്ഘേ പവാരേതും, ചതുന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും, തിണ്ണം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. മയഞ്ചമ്ഹാ ദ്വേ ജനാ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പവാരേതബ്ബ''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വിന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, പവാരേതബ്ബം. ഥേരേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ

അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ നവോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദതു മം ആയസ്മാ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ആവുസോ, ആയസ്മന്തം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദതു മം ആയസ്മാ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ"തി.

നവകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഥേരോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദതു മം ആയസ്മാ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമി. ദുതിയമ്പി...പേ॰... തതിയമ്പി അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മന്തം പവാരേമി ദിട്ഠേന വാ സുതേന വാ പരിസങ്കായ വാ. വദതു മം ആയസ്മാ അനുകമ്പം ഉപാദായ. പസ്സന്തോ പടികരിസ്സാമീ"തി.

൨൧൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ ഏകോ ഭിക്ഖു വിഹരതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം പഞ്ചന്നം സങ്ഘേ പവാരേതും, ചതുന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും, തിണ്ണം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും, ദ്വിന്നം അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതും. അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകകോ. കഥം നു ഖോ മയാ പവാരേതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ ഏകോ ഭിക്ഖു വിഹരതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ യത്ഥ ഭിക്ഖൂ പടിക്കമന്തി ഉപട്ഠാനസാലായ വാ മണ്ഡപേ വാ രുക്ഖമൂലേ വാ, സോ ദേസോ സമ്മജ്ജിത്വാ പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേത്വാ ആസനം പഞ്ഞപേത്വാ പദീപം കത്വാ നിസീദിതബ്ബം. സചേ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി, തേഹി സദ്ധിം പവാരേതബ്ബം; നോ ചേ ആഗച്ഛന്തി, 'അജ്ജ മേ പവാരണാ'തി അധിട്ഠാതബ്ബം. നോ ചേ അധിട്ഠേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

തത്ര , ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ പഞ്ച ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പവാരണം ആഹരിത്വാ

ചതൂഹി സങ്ഘേ പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ ചത്താരോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പവാരണം ആഹരിത്വാ തീഹി അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ തയോ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പവാരണം ആഹരിത്വാ ദ്വീഹി അഞ്ഞമഞ്ഞം പവാരേതബ്ബം. പവാരേയ്യും ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ ദ്വേ ഭിക്ഖൂ വിഹരന്തി, ന ഏകസ്സ പവാരണം ആഹരിത്വാ ഏകേന അധിട്ഠാതബ്ബം. അധിട്ഠേയ്യ ചേ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

സങ്ഘപവാരണാദിപ്പഭേദാ നിട്ഠിതാ.

൧൨൫. ആപത്തിപടികമ്മവിധി

൨൧൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സാപത്തികേന പവാരേതബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും [ആരോചേസി (ക॰)].

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ, തം പടിദേസേമീ"തി. തേന വത്തബ്ബോ - "പസ്സസീ"തി. ആമ പസ്സാമീതി. ആയതിം സംവരേയ്യാസീതി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ഏകം ഭിക്ഖും ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഉക്കുടികം നിസീദിത്വാ അഞ്ജലിം പഗ്ഗഹേത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമായ ആപത്തിയാ വേമതികോ; യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സാമി തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ"തി വത്വാ പവാരേതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ പവാരണായ അന്തരായോ കാതബ്ബോതി.

ആപത്തിപടികമ്മവിധി നിട്ഠിതാ.

൧൩൬. ആപത്തിആവികരണവിധി

൨൧൬. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു പവാരയമാനോ ആപത്തിം സരതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സാപത്തികേന പവാരേതബ്ബ'ന്തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പവാരയമാനോ ആപത്തിം സരതി. തേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ സാമന്തോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമം ആപത്തിം ആപന്നോ. ഇതോ വുട്ഠഹിത്വാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ"തി വത്വാ പവാരേതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ പവാരണായ അന്തരായോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പവാരയമാനോ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. തേന, ഭിക്ഖവേ,

ഭിക്ഖുനാ സാമന്തോ ഭിക്ഖു ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അഹം, ആവുസോ, ഇത്ഥന്നാമായ ആപത്തിയാ വേമതികോ; യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സാമി തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമീ"തി വത്വാ പവാരേതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ പവാരണായ അന്തരായോ കാതബ്ബോതി.

ആപത്തി ആവികരണവിധി നിട്ഠിതാ.

൧൭൭. സഭാഗാപത്തിപടികമ്മവിധി

൨൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ന സഭാഗാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ, ന സഭാഗാ ആപത്തി പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാ'തി. അയഞ്ച സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ഏകോ ഭിക്ഖു സാമന്താ ആവാസാ സജ്ജുകം പാഹേതബ്ബോ - ഗച്ഛാവുസോ, തം ആപത്തിം പടികരിത്വാ ആഗച്ഛ, മയം തേ സന്തികേ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സാമാതി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗം ആപത്തിം ആപന്നോ. യദാ അഞ്ഞം ഭിക്ഖും സുദ്ധം അനാപത്തികം പസ്സിസ്സതി തദാ തസ്സ സന്തികേ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സതീ"തി വത്വാ പവാരേതബ്ബം; ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ പവാരണായ അന്തരായോ കാതബ്ബോ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗായ ആപത്തിയാ വേമതികോ ഹോതി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം സബ്ബോ സങ്ഘോ സഭാഗായ ആപത്തിയാ വേമതികോ. യദാ നിബ്ബേമതികോ ഭവിസ്സതി തദാ തം ആപത്തിം പടികരിസ്സതീ"തി വത്വാ, പവാരേതബ്ബം, ന ത്വേവ തപ്പച്ചയാ പവാരണായ അന്തരായോ കാതബ്ബോതി.

സഭാഗാപത്തിപടികമ്മവിധി നിട്ഠിതാ.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൭൮. അനാപത്തിപന്നരസകം

൨൭൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതിംസു, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനിംസു "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേസും. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛിംസു ബഹുതരാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി

പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ

ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ സമഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം അനാപത്തി.

അനാപത്തിപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൧൨൯. വഗ്ഗാവഗ്ഗസഞ്ഞീപന്നരസകം

൨൨൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ.

തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ ധമ്മസഞ്ഞിനോ വിനയസഞ്ഞിനോ വഗ്ഗാ വഗ്ഗസഞ്ഞിനോ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ,...പേ॰... അവുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ...പേ॰... സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ...പേ॰... സമസമാ...പേ॰... ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

വഗ്ഗാവഗ്ഗസഞ്ഞീപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൧൩൦. വേമതികപന്നരസകം

൨൨൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം പവാരേതും, ന നു ഖോ കപ്പതീ"തി വേമതികാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം പവാരേതും, ന നു ഖോ കപ്പതീ"തി വേമതികാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം പവാരേതും, ന നു ഖോ കപ്പതീ"തി വേമതികാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ.

തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതി നു ഖോ അമ്ഹാകം പവാരേതും, ന നു ഖോ കപ്പതീ”തി വേമതികാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ…പേ॰… അവുട്ഠിതായ പരിസായ…പേ॰… ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ…പേ॰… സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ…പേ॰… സമസമാ…പേ॰… ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

വേമതികപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൨൩൮. കുക്കുച്ചപകതപന്നരസകം

൨൨൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം പവാരേതും, നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി കുക്കുച്ചപകതാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം പവാരേതും, നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി കുക്കുച്ചപകതാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം പവാരേതും, നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി കുക്കുച്ചപകതാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി [അവസേസേഹി തേസം സന്തികേ (ക॰)] പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി “അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ”തി. തേ “കപ്പതേവ അമ്ഹാകം പവാരേതും, നാമ്ഹാകം ന കപ്പതീ”തി കുക്കുച്ചപകതാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ,…പേ॰… അവുട്ഠിതായ പരിസായ…പേ॰… ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ…പേ॰… സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ…പേ॰… സമസമാ…പേ॰… ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

കുക്കുച്ചപകതപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൧൩൨. ഭേദപുരേക്ഖാരപന്നരസകം

൨൨൬. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ . തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ , കോ തേഹി അത്ഥോ''തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിയമാനേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, അവസേസേഹി പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ, തേഹി ഭിക്ഖവേ ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം, പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി ''അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ''തി. തേ ''നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ''തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ.

തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, അവുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, ഏകച്ചായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ബഹുതരാ. തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പുന പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി സമസമാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ

ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ജാനന്തി "അത്ഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അനാഗതാ"തി. തേ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. തേഹി പവാരിതമത്തേ, സബ്ബായ വുട്ഠിതായ പരിസായ, അഥഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛന്തി ഥോകതരാ. പവാരിതാ സുപ്പവാരിതാ, തേസം സന്തികേ പവാരേതബ്ബം. പവാരിതാനം ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഭേദപുരേക്ഖാരപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

പഞ്ചവീസതികാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൬. സീമോക്കന്തികപേയ്യാലം

൨൨൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സമ്ബഹുലാ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതന്തി, പഞ്ച വാ അതിരേകാ വാ. തേ ന ജാനന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തീ"തി…പേ॰… തേ ന ജാനന്തി "അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കന്താ"തി…പേ॰… തേ ന പസ്സന്തി അഞ്ഞേ ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തേ…പേ॰… തേ ന പസ്സന്തി അഞ്ഞേ ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ

അന്തോസീമം ഓക്കന്തേ...പേ॰... തേ ന സുണന്തി ‘‘അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കമന്തീ’’തി...പേ॰... തേ ന സുണന്തി ‘‘അഞ്ഞേ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമം ഓക്കന്താ’’തി...പേ॰....

ആവാസികേന ആവാസികാ ഏകസതപഞ്ചസത്തതി തികനയതോ, ആവാസികേന ആഗന്തുകാ, ആഗന്തുകേന ആവാസികാ, ആഗന്തുകേന ആഗന്തുകാ, പേയ്യാലമുഖേന സത്ത തികസതാനി ഹോന്തി.

സീമോക്കന്തികപേയ്യാലം നിട്ഠിതം.

൧൩൪. ദിവസനാനത്തം

൨൨൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ചാതുദ്ദസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം പന്നരസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം അനുവത്തിതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പന്നരസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം ചാതുദ്ദസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം അനുവത്തിതബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം അനുവത്തിതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പാടിപദോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം പന്നരസോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ; ആഗന്തുകേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ പവാരേതബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ; ആഗന്തുകേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ പവാരേതബ്ബം . സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആവാസികേഹി ആഗന്തുകാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ, നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം പന്നരസോ ഹോതി, ആഗന്തുകാനം പാടിപദോ. സചേ ആവാസികാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ, നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം. സചേ സമസമാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം സാമഗ്ഗീ വാ ദാതബ്ബാ, നിസ്സീമം വാ ഗന്തബ്ബം. സചേ ആഗന്തുകാ ബഹുതരാ ഹോന്തി, ആഗന്തുകേഹി ആവാസികാനം നാകാമാ ദാതബ്ബാ സാമഗ്ഗീ; ആവാസികേഹി നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ പവാരേതബ്ബം.

ദിവസനാനത്തം നിട്ഠിതം.

൧൩൫. ലിങ്ഗാദിദസ്സനം

൨൨൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ആവാസികാകാരം, ആവാസികലിങ്ഗം, ആവാസികനിമിത്തം, ആവാസികുദ്ദേസം, സുപ്പഞ്ഞത്തം മഞ്ചപീഠം ഭിസിബിബ്ബോഹനം, പാനീയം

പരിഭോജനീയം സപട്ഠിതം, പരിവേണം സുസമ്മട്ഠം; പസ്സിത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - "അത്ഥി നു ഖോ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ, നത്ഥി നു ഖോ"തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി, അവിചിനിത്വാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ... പേ॰... തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി, അപസ്സിത്വാ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ - "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ സുണന്തി ആവാസികാനം ഭിക്ഖൂനം ആവാസികാകാരം, ആവാസികലിങ്ഗം, ആവാസികനിമിത്തം, ആവാസികുദ്ദേസം, ചങ്കമന്താനം പദസദ്ദം, സജ്ഝായസദ്ദം, ഉക്കാസിതസദ്ദം, ഖിപിതസദ്ദം; സുത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - "അത്ഥി നു ഖോ ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ, നത്ഥി നു ഖോ"തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി, അവിചിനിത്വാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി, അപസ്സിത്വാ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ "നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോ"തി ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകാകാരം, ആഗന്തുകലിങ്ഗം, ആഗന്തുകനിമിത്തം, ആഗന്തുകുദ്ദേസം, അഞ്ഞാതകം പത്തം, അഞ്ഞാതകം ചീവരം, അഞ്ഞാതകം നിസീദനം, പാദാനം ധോതം, ഉദകനിസ്സേകം; പസ്സിത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - "അത്ഥി നു ഖോ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ, നത്ഥി നു ഖോ"തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി, അവിചിനിത്വാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി, അപസ്സിത്വാ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ - നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോതി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ സുണന്തി ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകാകാരം,

ആഗന്തുകലിങ്ഗം, ആഗന്തുകനിമിത്തം, ആഗന്തുകുദ്ദേസം, ആഗച്ഛന്താനം പദസദ്ദം, ഉപാഹനപപ്ഫോടനസദ്ദം, ഉക്കാസിതസദ്ദം, ഖിപിതസദ്ദം; സുത്വാ വേമതികാ ഹോന്തി - "അത്ഥി നു ഖോ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ, നത്ഥി നു ഖോ"തി. തേ വേമതികാ ന വിചിനന്തി, അവിചിനിത്വാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ ന പസ്സന്തി, അപസ്സിത്വാ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി,

പസ്സിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ വേമതികാ വിചിനന്തി, വിചിനിത്വാ പസ്സന്തി, പസ്സിത്വാ - നസ്സന്തേതേ, വിനസ്സന്തേതേ, കോ തേഹി അത്ഥോതി - ഭേദപുരേക്ഖാരാ പവാരേന്തി. ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ.

ലിങ്ഗാദിദസ്സനം നിട്ഠിതം.

൧൩൯. നാനാസംവാസകാദീഹി പവാരണാ

൨൩൦. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകേ. തേ സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി, സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി, അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി, അനഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി, അനഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആവാസികേ ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകേ. തേ നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി, നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി, അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി, അഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി, അഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകേ ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകേ. തേ സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി, സമാനസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി, അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി, അനഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ നാഭിവിതരന്തി, അനഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. അനാപത്തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ പസ്സന്തി ആഗന്തുകേ ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകേ. തേ നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭന്തി, നാനാസംവാസകദിട്ഠിം പടിലഭിത്വാ ന പുച്ഛന്തി, അപുച്ഛിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി, അഭിവിതരിത്വാ പാടേക്കം പവാരേന്തി. ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. തേ പുച്ഛന്തി, പുച്ഛിത്വാ അഭിവിതരന്തി, അഭിവിതരിത്വാ ഏകതോ പവാരേന്തി. അനാപത്തി.

നാനാസംവാസകാദീഹി പവാരണാ നിട്ഠിതാ.

൧൪൦. ന ഗന്തബ്ബവാരോ

൨൩൧. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ

അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന , ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ . ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ അഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന , ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ

വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ,

അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ. ന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ ഗന്തബ്ബോ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ നാനാസംവാസകാ, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘേന, അഞ്ഞത്ര അന്തരായാ.

ന ഗന്തബ്ബവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൩൫. ഗന്തബ്ബവാരോ

൨൩൨. ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ , യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി. ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബോ , ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ അനാവാസാ സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബോ, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ സഭിക്ഖുകാ ആവാസാ വാ അനാവാസാ വാ സഭിക്ഖുകോ

ആവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ അനാവാസോ...പേ... സഭിക്ഖുകോ ആവാസോ വാ അനാവാസോ വാ, യത്ഥസ്സു ഭിക്ഖൂ സമാനസംവാസകാ, യം ജഞ്ഞാ ''സക്കോമി അജ്ജേവ ഗന്തു''ന്തി.

ഗന്തബ്ബവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൩൬. വജ്ജനീയപുഗ്ഗലസന്ദസ്സനാ

൨൩൩. ന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനിയാ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖമാനായ...പേ... ന സാമണേരസ്സ...പേ... ന സാമണേരിയാ...പേ... ന സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകസ്സ...പേ... ന അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ .

ന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ. ന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ...പേ... ന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ.

ന പണ്ഡകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ഥേയ്യസംവാസകസ്സ...പേ... ന തിത്ഥിയപക്കന്തകസ്സ...പേ... ന തിരച്ഛാനഗതസ്സ...പേ... ന മാതുഘാതകസ്സ...പേ... ന പിതുഘാതകസ്സ...പേ... ന അരഹന്തഘാതകസ്സ...പേ... ന ഭിക്ഖുനിദൂസകസ്സ ...പേ... ന സങ്ഘഭേദകസ്സ...

പേ॰… ന ലോഹിതുപ്പാദകസ്സ …പേ॰… ന ഉഭതോബ്യഞ്ജനകസ്സ നിസിന്നപരിസായ പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

ന, ഭിക്ഖവേ, പാരിവാസികപവാരണാദാനേന പവാരേതബ്ബം, അഞ്ഞത്ര അവുട്ഠിതായ പരിസായ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, അപ്പവാരണായ പവാരേതബ്ബം, അഞ്ഞത്ര സങ്ഘസാമഗ്ഗിയാതി.

വജ്ജനീയപുഗ്ഗലസന്ദസ്സനാ നിട്ഠിതാ.

ദുതിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൧൪൦. ദ്വേവാചികാദിപവാരണാ

൨൩൪. തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ സവരഭയം അഹോസി. ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു തേവാചികം പവാരേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേവാചികം പവാരേതുന്തി.

ബാള്ഹതരം സവരഭയം അഹോസി. ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു ദ്വേവാചികം പവാരേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകവാചികം പവാരേതുന്തി.

ബാള്ഹതരം സവരഭയം അഹോസി. ഭിക്ഖൂ നാസക്ഖിംസു ഏകവാചികം പവാരേതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമാനവസ്സികം പവാരേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ മനുസ്സേഹി ദാനം ദേന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "മനുസ്സേഹി ദാനം ദേന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം രത്തി വിഭായിസ്സതി. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ മനുസ്സേഹി ദാനം ദേന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ ഹോതി. തത്ര ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "മനുസ്സേഹി ദാനം ദേന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം രത്തി വിഭായിസ്സതീ"തി, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. മനുസ്സേഹി ദാനം ദേന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം രത്തി വിഭായിസ്സതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ദ്വേവാചികം, ഏകവാചികം, സമാനവസ്സികം പവാരേയ്യാ"തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖൂഹി ധമ്മം ഭണന്തേഹി…പേ॰… സുത്തന്തികേഹി സുത്തന്തം സങ്ഗായന്തേഹി… വിനയധരേഹി വിനയം വിനിച്ഛിനന്തേഹി… ധമ്മകഥികേഹി

ധമ്മം സാകച്ഛന്തേഹി... ഭിക്ഖൂഹി കലഹം കരോന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ ഹോതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഭിക്ഖൂഹി കലഹം കരോന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം രത്തി വിഭായിസ്സതീ"തി, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഭിക്ഖൂഹി കലഹം കരോന്തേഹി യേഭുയ്യേന രത്തി ഖേപിതാ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം രത്തി വിഭായിസ്സതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ദ്വേവാചികം, ഏകവാചികം, സമാനവസ്സികം പവാരേയ്യാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി , പരിത്തഞ്ച അനോവസ്സികം [അനോവസ്സകം (ക॰)] ഹോതി, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "അയം ഖോ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ, പരിത്തഞ്ച അനോവസ്സികം, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം മേഘോ പവസ്സിസ്സതി. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ ഹോതി, പരിത്തഞ്ച അനോവസ്സികം ഹോതി, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ ഹോതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ, പരിത്തഞ്ച അനോവസ്സികം, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം മേഘോ പവസ്സിസ്സതീ"തി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം മഹാഭിക്ഖുസങ്ഘോ സന്നിപതിതോ, പരിത്തഞ്ച അനോവസ്സികം, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം മേഘോ പവസ്സിസ്സതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ദ്വേവാചികം, ഏകവാചികം, സമാനവസ്സികം പവാരേയ്യാ"തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ തദഹു പവാരണായ രാജന്തരായോ ഹോതി...പേ॰... ചോരന്തരായോ ഹോതി... അഗ്യന്തരായോ ഹോതി... ഉദകന്തരായോ ഹോതി... മനുസ്സന്തരായോ ഹോതി... അമനുസ്സന്തരായോ ഹോതി... വാളന്തരായോ ഹോതി... സരീസപന്തരായോ ഹോതി... ജീവിതന്തരായോ ഹോതി... ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോ ഹോതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോ . സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി, അഥായം ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോ ഭവിസ്സതീ"തി, ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോ. സചേ സങ്ഘോ തേവാചികം പവാരേസ്സതി, അപ്പവാരിതോവ സങ്ഘോ ഭവിസ്സതി,

അഥായം ബ്രഹ്മചരിയന്തരായോ ഭവിസ്സതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ദ്വേവാചികം, ഏകവാചികം, സമാനവസ്സികം പവാരേയ്യാ''തി.

ദ്വേവാചികാദിപവാരണാ നിട്ഠിതാ.

൧൩൫. പവാരണാഠപനം

൨൩൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സാപത്തികാ പവാരേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സാപത്തികേന പവാരേതബ്ബം. യോ പവാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യോ സാപത്തികോ പവാരേതി, തസ്സ ഓകാസം കാരാപേത്വാ ആപത്തിയാ ചോദേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഓകാസം കാരാപിയമാനാ ന ഇച്ഛന്തി ഓകാസം കാതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓകാസം അകരോന്തസ്സ പവാരണം ഠപേതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ഠപേതബ്ബാ. തദഹു പവാരണായ ചാതുദ്ദസേ വാ പന്നരസേ വാ തസ്മിം പുഗ്ഗലേ സമ്മുഖീഭൂതേ സങ്ഘമജ്ഝേ ഉദാഹരിതബ്ബം - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ പുഗ്ഗലോ സാപത്തികോ . തസ്സ പവാരണം ഠപേമി. ന തസ്മിം സമ്മുഖീഭൂതേ പവാരേതബ്ബ''ന്തി. ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - പുരമ്ഹാകം പേസലാ ഭിക്ഖൂ പവാരണം ഠപേന്തീതി - പടികച്ചേവ സുദ്ധാനം ഭിക്ഖൂനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ പവാരണം ഠപേന്തി, പവാരിതാനമ്പി പവാരണം ഠപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധാനം ഭിക്ഖൂനം അനാപത്തികാനം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ പവാരണാ ഠപേതബ്ബാ. യോ ഠപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന, ഭിക്ഖവേ, പവാരിതാനമ്പി പവാരണാ ഠപേതബ്ബാ. യോ ഠപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ.

൨൩൪. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ, ഏവം അട്ഠപിതാ. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ? തേവാചികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ ഭാസിതായ ലപിതായ പരിയോസിതായ പവാരണം ഠപേതി, അട്ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ. ദ്വേവാചികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ,... ഏകവാചികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ,... സമാനവസ്സികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ ഭാസിതായ ലപിതായ പരിയോസിതായ പവാരണം ഠപേതി , അട്ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ.

കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ? തേവാചികായ, ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ ഭാസിതായ ലപിതായ അപരിയോസിതായ പവാരണം ഠപേതി, ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ. ദ്വേവാചികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ,... ഏകവാചികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ,... സമാനവസ്സികായ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ ഭാസിതായ ലപിതായ അപരിയോസിതായ പവാരണം ഠപേതി, ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ഠപിതാ ഹോതി പവാരണാ.

൨൩൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പവാരണം ഠപേതി. തം ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി, "അയം ഖോ ആയസ്മാ അപരിസുദ്ധകായസമാചാരോ, അപരിസുദ്ധവചീസമാചാരോ, അപരിസുദ്ധാജീവോ, ബാലോ, അബ്യത്തോ, ന പടിബലോ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അനുയോഗം ദാതു"ന്തി, 'അലം, ഭിക്ഖു, മാ ഭണ്ഡനം, മാ കലഹം, മാ വിഗ്ഗഹം, മാ വിവാദ'ന്തി ഓമദ്ദിത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പവാരണം ഠപേതി. തം ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി, "അയം ഖോ ആയസ്മാ പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ, അപരിസുദ്ധവചീസമാചാരോ, അപരിസുദ്ധാജീവോ, ബാലോ, അബ്യത്തോ, ന പടിബലോ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അനുയോഗം ദാതു"ന്തി, 'അലം, ഭിക്ഖു, മാ ഭണ്ഡനം, മാ കലഹം, മാ വിഗ്ഗഹം, മാ വിവാദ'ന്തി ഓമദ്ദിത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പവാരണം ഠപേതി. തം ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി, "അയം ഖോ ആയസ്മാ പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ, പരിസുദ്ധവചീസമാചാരോ, അപരിസുദ്ധാജീവോ, ബാലോ, അബ്യത്തോ, ന പടിബലോ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അനുയോഗം ദാതു"ന്തി, 'അലം, ഭിക്ഖു, മാ ഭണ്ഡനം, മാ കലഹം, മാ വിഗ്ഗഹം, മാ വിവാദ'ന്തി ഓമദ്ദിത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പവാരണം ഠപേതി. തം ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി, "അയം ഖോ ആയസ്മാ പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ , പരിസുദ്ധവചീസമാചാരോ, പരിസുദ്ധാജീവോ, ബാലോ, അബ്യത്തോ , ന പടിബലോ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അനുയോഗം ദാതു"ന്തി, 'അലം, ഭിക്ഖു, മാ ഭണ്ഡനം, മാ കലഹം, മാ വിഗ്ഗഹം, മാ വിവാദ'ന്തി ഓമദ്ദിത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, തദഹു പവാരണായ ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ പവാരണം ഠപേതി. തം ചേ ഭിക്ഖും അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ജാനന്തി, "അയം ഖോ ആയസ്മാ പരിസുദ്ധകായസമാചാരോ, പരിസുദ്ധവചീസമാചാരോ, പരിസുദ്ധാജീവോ, പണ്ഡിതോ, ബ്യത്തോ, പടിബലോ അനുയുഞ്ജീയമാനോ അനുയോഗം ദാതു"ന്തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ, "യം ഖോ ത്വം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേസി, കിമ്ഹി നം ഠപേസി, സീലവിപത്തിയാ വാ ഠപേസി, ആചാരവിപത്തിയാ വാ ഠപേസി, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ ഠപേസീ"തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - "സീലവിപത്തിയാ വാ ഠപേമി, ആചാരവിപത്തിയാ വാ ഠപേമി, ദിട്ഠിവിപത്തിയാ വാ ഠപേമീ"തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "ജാനാസി പനായസ്മാ സീലവിപത്തിം, ജാനാസി ആചാരവിപത്തിം, ജാനാസി ദിട്ഠിവിപത്തി"ന്തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - "ജാനാമി ഖോ അഹം, ആവുസോ, സീലവിപത്തിം, ജാനാമി ആചാരവിപത്തിം, ജാനാമി ദിട്ഠിവിപത്തി"ന്തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "കതമാ പനാവുസോ, സീലവിപത്തി, കതമാ ആചാരവിപത്തി, കതമാ ദിട്ഠിവിപത്തീ"തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - "ചത്താരി പാരാജികാനി, തേരസ സങ്ഘാദിസേസാ, അയം സീലവിപത്തി; ഥുല്ലച്ചയം, പാചിത്തിയം, പാടിദേസനീയം, ദുക്കടം, ദുബ്ഭാസിതം, അയം ആചാരവിപത്തി; മിച്ഛാദിട്ഠി, അന്തഗ്ഗാഹികാദിട്ഠി, അയം ദിട്ഠിവിപത്തീ"തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ -

‘‘യം ഖോ ത്വം , ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേസി, ദിട്ഠേന വാ ഠപേസി, സുതേന വാ ഠപേസി, പരിസങ്കായ വാ ഠപേസീ’’തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - ‘‘ദിട്ഠേന വാ ഠപേമി, സുതേന വാ ഠപേമി, പരിസങ്കായ വാ ഠപേമീ’’തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘യം ഖോ ത്വം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിട്ഠേന പവാരണം ഠപേസി, കിം തേ ദിട്ഠം, കിന്തി തേ ദിട്ഠം, കദാ തേ ദിട്ഠം, കത്ഥ തേ ദിട്ഠം, പാരാജികം അജ്ഝാപജ്ജന്തോ ദിട്ഠോ, സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപജ്ജന്തോ ദിട്ഠോ, ഥുല്ലച്ചയം... പാചിത്തിയം... പാടിദേസനീയം... ദുക്കടം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപജ്ജന്തോ ദിട്ഠോ, കത്ഥ ച ത്വം അഹോസി, കത്ഥ ചായം ഭിക്ഖു അഹോസി, കിഞ്ച ത്വം കരോസി, കിഞ്ചായം ഭിക്ഖു കരോതീ’’തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - ‘‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദിട്ഠേന പവാരണം ഠപേമി, അപിച സുതേന പവാരണം ഠപേമീ’’തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘യം ഖോ ത്വം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സുതേന പവാരണം ഠപേസി, കിം തേ സുതം, കിന്തി തേ സുതം, കദാ തേ സുതം, കത്ഥ തേ സുതം, പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോതി സുതം, സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നോതി സുതം, ഥുല്ലച്ചയം... പാചിത്തിയം... പാടിദേസനീയം... ദുക്കടം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോതി സുതം, ഭിക്ഖുസ്സ സുതം, ഭിക്ഖുനിയാ സുതം, സിക്ഖമാനായ സുതം, സാമണേരസ്സ സുതം, സാമണേരിയാ സുതം, ഉപാസകസ്സ സുതം, ഉപാസികായ സുതം, രാജൂനം സുതം, രാജമഹാമത്താനം സുതം, തിത്ഥിയാനം സുതം, തിത്ഥിയസാവകാനം സുത’’ന്തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - ‘‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ സുതേന പവാരണം ഠപേമി , അപിച പരിസങ്കായ പവാരണം ഠപേമീ’’തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘‘യം ഖോ ത്വം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പരിസങ്കായ പവാരണം ഠപേസി, കിം പരിസങ്കസി, കിന്തി പരിസങ്കസി, കദാ പരിസങ്കസി, കത്ഥ പരിസങ്കസി, പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോതി പരിസങ്കസി, സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നോതി പരിസങ്കസി, ഥുല്ലച്ചയം... പാചിത്തിയം... പാടിദേസനീയം... ദുക്കടം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോതി പരിസങ്കസി, ഭിക്ഖുസ്സ സുത്വാ പരിസങ്കസി, ഭിക്ഖുനിയാ സുത്വാ പരിസങ്കസി, സിക്ഖമാനായ സുത്വാ പരിസങ്കസി, സാമണേരസ്സ സുത്വാ പരിസങ്കസി, സാമണേരിയാ സുത്വാ പരിസങ്കസി, ഉപാസകസ്സ സുത്വാ പരിസങ്കസി, ഉപാസികായ സുത്വാ പരിസങ്കസി, രാജൂനം സുത്വാ പരിസങ്കസി, രാജമഹാമത്താനം സുത്വാ പരിസങ്കസി, തിത്ഥിയാനം സുത്വാ പരിസങ്കസി, തിത്ഥിയസാവകാനം സുത്വാ പരിസങ്കസീ’’തി? സോ ചേ ഏവം വദേയ്യ - ‘‘ന ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പരിസങ്കായ പവാരണം ഠപേമി, അപി ച അഹമ്പി ന ജാനാമി കേന പനാഹം ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേമീ’’തി. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചോദകോ ഭിക്ഖു അനുയോഗേന വിഞ്ഞൂനം സബ്രഹ്മചാരീനം ചിത്തം ന ആരാധേതി, അനനുവാദോ ചുദിതോ ഭിക്ഖൂതി അലം വചനായ. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചോദകോ ഭിക്ഖു അനുയോഗേന വിഞ്ഞൂനം സബ്രഹ്മചാരീനം ചിത്തം ആരാധേതി, സാനുവാദോ ചുദിതോ ഭിക്ഖൂതി അലം വചനായ. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചോദകോ ഭിക്ഖു അമൂലകേന പാരാജികേന അനുദ്ധംസിതം പടിജാനാതി, സങ്ഘാദിസേസം ആരോപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചോദകോ ഭിക്ഖു അമൂലകേന സങ്ഘാദിസേസേന അനുദ്ധംസിതം പടിജാനാതി, യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചോദകോ, ഭിക്ഖു അമൂലകേന ഥുല്ലച്ചയേന... പാചിത്തിയേന... പാടിദേസനീയേന... ദുക്കടേന...

ദുബ്ഭാസിതേന അനുദ്ധംസിതം പടിജാനാതി, യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചുദിതോ ഭിക്ഖു പാരാജികം അജ്ഝാപന്നോതി പടിജാനാതി, നാസേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചുദിതോ ഭിക്ഖു സങ്ഘാദിസേസം അജ്ഝാപന്നോതി പടിജാനാതി, സങ്ഘാദിസേസം ആരോപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ചുദിതോ ഭിക്ഖു ഥുല്ലച്ചയം... പാചിത്തിയം... പാടിദേസനീയം... ദുക്കടം... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോതി പടിജാനാതി, യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബം.

പവാരണാഠപനം നിട്ഠിതം.

൪൮൨. ഥുല്ലച്ചയവത്ഥുകാദി

൨൩൫. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ഥുല്ലച്ചയം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. യേ തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ, തേഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകമന്തം അപനേത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''യം ഖോ സോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ, സാസ്സ യഥാധമ്മം പടികതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ഥുല്ലച്ചയം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പാചിത്തിയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി...പേ॰... ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പാടിദേസനീയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി... ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുക്കടദിട്ഠിനോ ഹോന്തി... ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. യേ തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ, തേഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകമന്തം അപനേത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''യം ഖോ സോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ, സാസ്സ യഥാധമ്മം പടികതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ പാചിത്തിയം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി...പേ॰... പാടിദേസനീയം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി... ദുക്കടം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി... ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ സങ്ഘാദിസേസദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. യേ തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ, തേഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകമന്തം അപനേത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''യം ഖോ സോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ, സാസ്സ യഥാധമ്മം പടികതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ ദുബ്ഭാസിതം അജ്ഝാപന്നോ ഹോതി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി,

ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ഥുല്ലച്ചയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി…പേ… ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പാചിത്തിയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി… ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പാടിദേസനീയദിട്ഠിനോ ഹോന്തി… ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ ഹോന്തി, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ദുക്കടദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. യേ തേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭാസിതദിട്ഠിനോ, തേഹി സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകമന്തം അപനേത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''യം ഖോ സോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ, സാസ്സ യഥാധമ്മം പടികതാ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി.

ഥുല്ലച്ചയവത്ഥുകാദി നിട്ഠിതാ.

൧൪൯. വത്ഥുഠപനാദി

൨൩൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ സങ്ഘമജ്ഝേ ഉദാഹരേയ്യ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം വത്ഥു പഞ്ഞായതി, ന പുഗ്ഗലോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, വത്ഥും ഠപേത്വാ സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''ഭഗവതാ ഖോ, ആവുസോ, വിസുദ്ധാനം പവാരണാ പഞ്ഞത്താ. സചേ വത്ഥു പഞ്ഞായതി, ന പുഗ്ഗലോ, ഇദാനേവ നം വദേഹീ''തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ സങ്ഘമജ്ഝേ ഉദാഹരേയ്യ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അയം പുഗ്ഗലോ പഞ്ഞായതി, ന വത്ഥു. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, പുഗ്ഗലം ഠപേത്വാ സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''ഭഗവതാ ഖോ, ആവുസോ, സമഗ്ഗാനം പവാരണാ പഞ്ഞത്താ. സചേ പുഗ്ഗലോ പഞ്ഞായതി, ന വത്ഥു, ഇദാനേവ നം വദേഹീ''തി.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തദഹു പവാരണായ സങ്ഘമജ്ഝേ ഉദാഹരേയ്യ - ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം വത്ഥു ച പുഗ്ഗലോ ച പഞ്ഞായതി. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, വത്ഥുഞ്ച പുഗ്ഗലഞ്ച ഠപേത്വാ സങ്ഘോ പവാരേയ്യാ''തി. സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ''ഭഗവതാ ഖോ, ആവുസോ, വിസുദ്ധാനഞ്ച സമഗ്ഗാനഞ്ച പവാരണാ പഞ്ഞത്താ. സചേ വത്ഥു ച പുഗ്ഗലോ ച പഞ്ഞായതി, ഇദാനേവ നം വദേഹീ''തി.

പുബ്ബേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ വത്ഥു പഞ്ഞായതി, പച്ഛാ പുഗ്ഗലോ, കല്ലം വചനായ. പുബ്ബേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ പുഗ്ഗലോ പഞ്ഞായതി, പച്ഛാ വത്ഥു, കല്ലം വചനായ. പുബ്ബേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പവാരണായ വത്ഥു ച പുഗ്ഗലോ ച പഞ്ഞായതി, തം ചേ കതായ പവാരണായ ഉക്കോടേതി, ഉക്കോടനകം പാചിത്തിയന്തി.

വത്ഥുഠപനാദി നിട്ഠിതാ.

൧൫൦. ഭണ്ഡനകാരകവത്ഥു

൨൪൰. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. തേസം സാമന്താ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു - മയം തേസം ഭിക്ഖൂനം വസ്സംവുട്ഠാനം പവാരണായ പവാരണം ഠപേസ്സാമാതി. അസ്സോസും ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ - ''അമ്ഹാകം കിര സാമന്താ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ വസ്സം ഉപഗതാ - മയം തേസം ഭിക്ഖൂനം വസ്സംവുട്ഠാനം പവാരണായ പവാരണം ഠപേസ്സാമാ''തി. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. തേസം സാമന്താ അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി - മയം തേസം ഭിക്ഖൂനം വസ്സംവുട്ഠാനം പവാരണായ പവാരണം ഠപേസ്സാമാതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തേഹി ഭിക്ഖൂഹി ദ്വേ തയോ ഉപോസഥേ ചാതുദ്ദസികേ കാതും - കഥം മയം തേഹി ഭിക്ഖൂഹി പഠമതരം പവാരേയ്യാമാതി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തം ആവാസം ആഗച്ഛന്തി, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികേഹി ഭിക്ഖൂഹി ലഹും ലഹും സന്നിപതിത്വാ പവാരേതബ്ബം, പവാരേത്വാ വത്തബ്ബാ - ''പവാരിതാ ഖോ മയം, ആവുസോ; യഥായസ്മന്താ മഞ്ഞന്തി തഥാ കരോന്തൂ''തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ അസംവിഹിതാ തം ആവാസം ആഗച്ഛന്തി, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികേഹി ഭിക്ഖൂഹി ആസനം പഞ്ഞപേതബ്ബം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിതബ്ബം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേതബ്ബം, പാനീയേന പരിപുച്ഛിതബ്ബാ; തേസം വിക്ഖിത്വാ [വിക്ഖിപാപേത്വാ (പടിവിസോധകാനം മതി), ആചിക്ഖിത്വാ (ക॰)] നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ പവാരേതബ്ബം, പവാരേത്വാ വത്തബ്ബാ - ''പവാരിതാ ഖോ മയം, ആവുസോ; യഥായസ്മന്താ മഞ്ഞന്തി തഥാ കരോന്തൂ''തി. ഏവഞ്ചേതം ലഭേഥ, ഇച്ചേതം കുസലം. നോ ചേ ലഭേഥ, ആവാസികേന ഭിക്ഖുനാ ബ്യത്തേന പടിബലേന ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ഞാപേതബ്ബാ -

''സുണന്തു മേ, ആയസ്മന്തോ [ആയസ്മന്താ (ക॰)], ആവാസികാ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ലം, ഇദാനി ഉപോസഥം കരേയ്യാമ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസേയ്യാമ , ആഗമേ കാളേ പവാരേയ്യാമാ''തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദേയ്യും - ''സാധാവുസോ, ഇദാനേവ നോ പവാരേഥാ''തി, തേ ഏവമസ്സു വചനീയാ - ''അനിസ്സരാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അമ്ഹാകം പവാരണായ; ന താവ മയം പവാരേയ്യാമാ''തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തം കാളം അനുവസേയ്യും, ആവാസികേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ ബ്യത്തേന പടിബലേന ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ഞാപേതബ്ബാ -

“സുണന്തു മേ, ആയസ്മന്തോ, ആവാസികാ. യദായസ്മന്താനം പത്തകല്ലം, ഇദാനി ഉപോസഥം കരേയ്യാമ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസേയ്യാമ, ആഗമേ ജുണ്ഹേ പവാരേയ്യാമാ”തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവം വദേയ്യും - “സാധാവുസോ, ഇദാനേവ നോ പവാരേയ്യാഥാ”തി, തേ ഏവമസ്സു വചനീയാ - “അനിസ്സരാ ഖോ തുമ്ഹേ, ആവുസോ, അമ്ഹാകം പവാരണായ, ന താവ മയം പവാരേയ്യാമാ”തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ തമ്പി ജുണ്ഹം അനുവസേയ്യും, തേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി സബ്ബേഹേവ ആഗമേ ജുണ്ഹേ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ അകാമാ പവാരേതബ്ബം.

തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ ഗിലാനോ അഗിലാനസ്സ പവാരണം ഠപേതി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “ആയസ്മാ ഖോ ഗിലാനോ. ഗിലാനോ ച അനനുയോഗക്ഖമോ വുത്തോ ഭഗവതാ. ആഗമേഹി, ആവുസോ, യാവ അരോഗോ ഹോസി. അരോഗോ ആകങ്ഖമാനോ ചോദേസ്സസീ”തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ചോദേതി, അനാദരിയേ പാചിത്തിയം. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ അഗിലാനോ ഗിലാനസ്സ പവാരണം ഠപേതി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഗിലാനോ. ഗിലാനോ ച അനനുയോഗക്ഖമോ വുത്തോ ഭഗവതാ. ആഗമേഹി, ആവുസോ, യാവായം ഭിക്ഖു അരോഗോ ഹോതി. അരോഗം ആകങ്ഖമാനോ ചോദേസ്സസീ”തി. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ചോദേതി, അനാദരിയേ പാചിത്തിയം. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ ഗിലാനോ ഗിലാനസ്സ പവാരണം ഠപേതി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “ആയസ്മന്താ ഖോ ഗിലാനാ. ഗിലാനോ ച അനനുയോഗക്ഖമോ വുത്തോ ഭഗവതാ. ആഗമേഹി, ആവുസോ, യാവ അരോഗാ ഹോഥ. അരോഗോ അരോഗം ആകങ്ഖമാനോ ചോദേസ്സസീ”തി [യാവ അരോഗോ ഹോതി, അരോഗം ആകങ്ഖമാനോ ചോദേസ്സസീതി (ക॰)]. ഏവഞ്ചേ വുച്ചമാനോ ചോദേതി, അനാദരിയേ പാചിത്തിയം. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ അഗിലാനോ അഗിലാനസ്സ പവാരണം ഠപേതി, ഉഭോ സങ്ഘേന സമനുയുഞ്ജിത്വാ സമനുഗാഹിത്വാ [സമനുഭാസിത്വാ (സീ॰)] യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബന്തി.

ഭണ്ഡനകാരകവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൪൩. പവാരണാസങ്ഗഹോ

൨൪൧. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. തേസം സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “അമ്ഹാകം ഖോ സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ. സചേ മയം ഇദാനി പവാരേസ്സാമ , സിയാപി ഭിക്ഖൂ പവാരേത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യും. ഏവം മയം ഇമമ്ഹാ ഫാസുവിഹാരാ പരിബാഹിരാ ഭവിസ്സാമ. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബഹുലാ സന്ദിട്ഠാ സമ്ഭത്താ ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞതരസ്മിം ആവാസേ വസ്സം ഉപഗച്ഛന്തി. തേസം സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ ഹോതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അമ്ഹാകം ഖോ സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ. സചേ മയം ഇദാനി പവാരേസ്സാമ, സിയാപി ഭിക്ഖൂ പവാരേത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യും. ഏവം മയം ഇമമ്ഹാ ഫാസുവിഹാരാ പരിബാഹിരാ ഭവിസ്സാമാ"തി, അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തേഹി ഭിക്ഖൂഹി പവാരണാസങ്ഗഹം കാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബോ. സബ്ബേഹേവ ഏകജ്ഝം സന്നിപതിതബ്ബം - സന്നിപതിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ. സചേ മയം ഇദാനി പവാരേസ്സാമ, സിയാപി ഭിക്ഖൂ പവാരേത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യും. ഏവം മയം ഇമമ്ഹാ ഫാസുവിഹാരാ പരിബാഹിരാ ഭവിസ്സാമ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ പവാരണാസങ്ഗഹം കരേയ്യ, ഇദാനി ഉപോസഥം കരേയ്യ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസേയ്യ, ആഗമേ ജുണ്ഹേ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ പവാരേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. അമ്ഹാകം സമഗ്ഗാനം സമ്മോദമാനാനം അവിവദമാനാനം വിഹരതം അഞ്ഞതരോ ഫാസുവിഹാരോ അധിഗതോ. സചേ മയം ഇദാനി പവാരേസ്സാമ, സിയാപി ഭിക്ഖൂ പവാരേത്വാ ചാരികം പക്കമേയ്യും. ഏവം മയം ഇമമ്ഹാ ഫാസുവിഹാരാ പരിബാഹിരാ ഭവിസ്സാമ. സങ്ഘോ പവാരണാസങ്ഗഹം കരോതി, ഇദാനി ഉപോസഥം കരിസ്സതി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിസ്സതി, ആഗമേ ജുണ്ഹേ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ പവാരേസ്സതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി പവാരണാസങ്ഗഹസ്സ കരണം, ഇദാനി ഉപോസഥം കരിസ്സതി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിസ്സതി, ആഗമേ ജുണ്ഹേ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ പവാരേസ്സതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"കതോ സങ്ഘേന പവാരണാസങ്ഗഹോ, ഇദാനി ഉപോസഥം കരിസ്സതി, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിസ്സതി, ആഗമേ ജുണ്ഹേ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ പവാരേസ്സതി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി കതേ പവാരണാസങ്ഗഹേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഏവം വദേയ്യ - "ഇച്ഛാമഹം, ആവുസോ, ജനപദചാരികം പക്കമിതും; അത്ഥി മേ ജനപദേ കരണീയ"ന്തി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "സാധാവുസോ, പവാരേത്വാ ഗച്ഛാഹീ"തി. സോ ചേ , ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പവാരയമാനോ അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേതി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "അനിസ്സരോ ഖോ മേ ത്വം, ആവുസോ, പവാരണായ, ന താവാഹം പവാരേസ്സാമീ"തി. തസ്സ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ പവാരയമാനസ്സ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേതി, ഉഭോ സങ്ഘേന സമനുയുഞ്ജിത്വാ സമനുഗാഹിത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേതബ്ബാ. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ജനപദേ തം കരണീയം തീരേത്വാ പുനദേവ അന്തോ കോമുദിയാ ചാതുമാസിനിയാ തം ആവാസം

ആഗച്ഛതി, തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേതി, സോ ഏവമസ്സ വചനീയോ - “അനിസ്സരോ ഖോ മേ ത്വം, ആവുസോ, പവാരണായ; പവാരിതോ അഹ”ന്തി. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി പവാരിയമാനേ സോ ഭിക്ഖു അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ പവാരണം ഠപേതി, ഉഭോ സങ്ഘേന സമനുയുഞ്ജിത്വാ സമനുഗാഹിത്വാ യഥാധമ്മം കാരാപേത്വാ സങ്ഘേന പവാരേതബ്ബന്തി.

പവാരണാസങ്ഗഹോ നിട്ഠിതോ.

പവാരണാക്ഖന്ധകോ ചതുത്ഥോ.

൪൪൭. തസ്സുദ്ദാനം

വസ്സംവുട്ഠാ കോസലേസു, അഗമും സത്ഥു ദസ്സനം;
അഫാസും പസുസംവാസം, അഞ്ഞമഞ്ഞാനുലോമതാ.

പവാരേന്താ പണാമഞ്ച [പവാരേന്താസനേ ദ്വേ ച (സീ॰ സ്യാ॰)], കമ്മം ഗിലാനഞാതകാ;
രാജാ ചോരാ ച ധുത്താ ച, ഭിക്ഖുപച്ചത്ഥികാ തഥാ.

പഞ്ച ചതുതയോ ദ്വേകോ, ആപന്നോ വേമതീ സരി;
സബ്ബോ സങ്ഘോ വേമതികോ, ബഹൂ സമാ ച ഥോകികാ.

ആവാസികാ ചാതുദ്ദസ, ലിങ്ഗസംവാസകാ ഉഭോ;
ഗന്തബ്ബം ന നിസിന്നായ, ഛന്ദദാനേ പവാരണാ [ഛന്ദദാനപവാരണാ (ക॰)].

സവരേഹി ഖേപിതാ മേഘോ, അന്തരാ ച പവാരണാ;
ന ഇച്ഛന്തി പുരമ്ഹാകം, അട്ഠപിതാ ച ഭിക്ഖുനോ.

കിമ്ഹി വാതി കതമഞ്ച, ദിട്ഠേന സുതസങ്കായ;
ചോദകോ ചുദിതകോ ച, ഥുല്ലച്ചയം വത്ഥു ഭണ്ഡനം;
പവാരണാസങ്ഗഹോ ച, അനിസ്സരോ പവാരയേതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി ഛചത്താരീസാതി.

പവാരണാക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൫. ചമ്മക്ഖന്ധകോ

၂၆၇. സോണകോളിവിസവത്ഥു

൨൪൨. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അസീതിയാ ഗാമസഹസ്സേസു ഇസ്സരിയാധിപച്ചം രജ്ജം കാരേതി. തേന ഖോ പന സമയേന ചമ്പായം സോണോ നാമ കോളിവിസോ [കോളിവീസോ (സീ॰)] സേട്ഠിപുത്തോ സുഖുമാലോ ഹോതി. തസ്സ പാദതലേസു ലോമാനി ജാതാനി ഹോന്തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി സന്നിപാതാപേത്വാ കേനചിദേവ കരണീയേന സോണസ്സ കോളിവിസസ്സ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ആഗച്ഛതു സോണോ, ഇച്ഛാമി സോണസ്സ ആഗതന്തി. അഥ ഖോ സോണസ്സ കോളിവിസസ്സ മാതാപിതരോ സോണം കോളിവിസം ഏതദവോചും - ''രാജാ തേ, താത സോണ, പാദേ ദക്ഖിതുകാമോ. മാ ഖോ ത്വം, താത സോണ, യേന രാജാ തേന പാദേ അഭിപ്പസാരേയ്യാസി. രഞ്ഞോ പുരതോ പല്ലങ്കേന നിസീദ. നിസിന്നസ്സ തേ രാജാ പാദേ ദക്ഖിസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ സോണം കോളിവിസം സിവികായ ആനേസും. അഥ ഖോ സോണോ കോളിവിസോ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം അഭിവാദേത്വാ രഞ്ഞോ പുരതോ പല്ലങ്കേന നിസീദി. അദ്ദസാ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ സോണസ്സ കോളിവിസസ്സ പാദതലേസു ലോമാനി ജാതാനി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി ദിട്ഠധമ്മികേ അത്ഥേ അനുസാസിത്വാ ഉയ്യോജേസി - ''തുമ്ഹേ ഖ്വത്ഥ, ഭണേ, മയാ ദിട്ഠധമ്മികേ അത്ഥേ അനുസാസിതാ; ഗച്ഛഥ, തം ഭഗവന്തം പയിരുപാസഥ; സോ നോ ഭഗവാ സമ്പരായികേ അത്ഥേ അനുസാസിസ്സതീ''തി.

അഥ ഖോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി യേന ഗിജ്ഝകൂടോ പബ്ബതോ തേനുപസങ്കമിംസു. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ സാഗതോ ഭഗവതോ ഉപട്ഠാകോ ഹോതി. അഥ ഖോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി യേനായസ്മാ സാഗതോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം സാഗതം ഏതദവോചും - ''ഇമാനി, ഭന്തേ, അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി ഇധൂപസങ്കന്താനി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ; സാധു മയം, ഭന്തേ, ലഭേയ്യാമ ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ''തി. ''തേന ഹി തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ മുഹുത്തം ഇധേവ താവ ഹോഥ, യാവാഹം ഭഗവന്തം പടിവേദേമീ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ തേസം അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സാനം പുരതോ പേക്ഖമാനാനം പാടികായ നിമുജ്ജിത്വാ ഭഗവതോ പുരതോ ഉമ്മുജ്ജിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇമാനി, ഭന്തേ, അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി ഇധൂപസങ്കന്താനി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ; യസ്സ ദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ കാലം മഞ്ഞതീ''തി. ''തേന ഹി ത്വം, സാഗത, വിഹാരപച്ഛായായം ആസനം പഞ്ഞപേഹീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ പീഠം ഗഹേത്വാ ഭഗവതോ പുരതോ നിമുജ്ജിത്വാ തേസം അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സാനം പുരതോ പേക്ഖമാനാനം പാടികായ ഉമ്മുജ്ജിത്വാ വിഹാരപച്ഛായായം ആസനം പഞ്ഞപേതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ വിഹാരാ നിക്ഖമിത്വാ വിഹാരപച്ഛായായം പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി

യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി ആയസ്മന്തംയേവ സാഗതം സമന്നാഹരന്തി, നോ തഥാ ഭഗവന്തം. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേസം അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സാനം ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ആയസ്മന്തം സാഗതം ആമന്തേസി - "തേന ഹി ത്വം, സാഗത, ഭിയ്യോസോമത്തായ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ വേഹാസം അബ്ഭുഗ്ഗന്ത്വാ ആകാസേ അന്തലിക്ഖേ ചങ്കമതിപി, തിട്ഠതിപി, നിസീദതിപി, സേയ്യമ്പി കപ്പേതി, ധൂമായതിപി [ധൂപായതിപി (സീ॰), പധൂപായതിപി (സ്യാ॰)] പജ്ജലതിപി, അന്തരധായതിപി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാഗതോ ആകാസേ അന്തലിക്ഖേ അനേകവിഹിതം ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സേത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സത്ഥാ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ; സാവകോഹമസ്മി. സത്ഥാ മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ; സാവകോഹമസ്മീ"തി. അഥ ഖോ താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി "അച്ഛരിയം വത ഭോ! അബ്ഭുതം വത ഭോ! സാവകോപി നാമ ഏവം മഹിദ്ധികോ ഭവിസ്സതി, ഏവം മഹാനുഭാവോ, അഹോ നൂന സത്ഥാ"തി ഭഗവന്തംയേവ സമന്നാഹരന്തി, നോ തഥാ ആയസ്മന്തം സാഗതം.

അഥ ഖോ ഭഗവാ തേസം അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സാനം ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം , കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ തേ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി കല്ലചിത്തേ, മുദുചിത്തേ, വിനീവരണചിത്തേ, ഉദഗ്ഗചിത്തേ, പസന്നചിത്തേ, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി - ദുക്ഖം, സമുദയം, നിരോധം, മഗ്ഗം. സേയ്യഥാപി നാമ സുദ്ധം വത്ഥം അപഗതകാളകം സമ്മദേവ രജനം പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ, ഏവമേവം തേസം അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സാനം തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - "യംകിഞ്ചി സമുദയധമ്മം, സബ്ബം തം നിരോധധമ്മ"ന്തി. തേ ദിട്ഠധമ്മാ പത്തധമ്മാ വിദിതധമ്മാ പരിയോഗാള്ഹധമ്മാ തിണ്ണവിചികിച്ഛാ വിഗതകഥംകഥാ വേസാരജ്ജപ്പത്താ അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ, അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ. സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ, പടിച്ഛന്നം വാ വിവരേയ്യ, മൂള്ഹസ്സ വാ മഗ്ഗം ആചിക്ഖേയ്യ, അന്ധകാരേ വാ തേലപജ്ജോതം ധാരേയ്യ - "ചക്ഖുമന്തോ രൂപാനി ദക്ഖന്തീ"തി, ഏവമേവം ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏതേ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമ. ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകേ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതേ സരണം ഗതേ"തി.

സോണസ്സ പബ്ബജ്ജാ

൨൪൩. അഥ ഖോ സോണസ്സ കോളിവിസസ്സ ഏതദഹോസി "യഥാ യഥാ ഖോ അഹം ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, നയിദം സുകരം അഗാരം അജ്ഝാവസതാ ഏകന്തപരിപുണ്ണം ഏകന്തപരിസുദ്ധം സങ്ഖലിഖിതം ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും; യംനൂനാഹം കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ

താനി അസീതി ഗാമികസഹസ്സാനി ഭഗവതോ ഭാസിതം അഭിനന്ദിത്വാ അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ സോണോ കോളിവിസോ അചിരപക്കന്തേസു തേസു അസീതിയാ ഗാമികസഹസ്സേസു യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോണോ കോളിവിസോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''യഥാ യഥാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, നയിദം സുകരം അഗാരം അജ്ഝാവസതാ ഏകന്തപരിപുണ്ണം ഏകന്തപരിസുദ്ധം സങ്ഖലിഖിതം ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും. ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതും. പബ്ബാജേതു മം, ഭന്തേ, ഭഗവാ''തി. അലത്ഥ ഖോ സോണോ കോളിവിസോ ഭഗവതോ സന്തികേ പബ്ബജ്ജം, അലത്ഥ ഉപസമ്പദം. അചിരൂപസമ്പന്നോ ച പനായസ്മാ സോണോ സീതവനേ വിഹരതി. തസ്സ അച്ചാരദ്ധവീരിയസ്സ ചങ്കമതോ പാദാ ഭിജ്ജിംസു. ചങ്കമോ ലോഹിതേന ഫുടോ ഹോതി, സേയ്യഥാപി ഗവാഘാതനം. [ഇതോ പരം യാവ ഇമസ്സ വത്ഥുസ്സ അവസാനം താവ പാഠോ അം᳚ നി᳚ ൬.൫൫ ആദയോ] അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സോണസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ''യേ ഖോ കേചി ഭഗവതോ സാവകാ ആരദ്ധവീരിയാ വിഹരന്തി, അഹം തേസം അഞ്ഞതരോ. അഥ ച പന മേ നാനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുച്ചതി. സംവിജ്ജന്തി ഖോ പന മേ കുലേ ഭോഗാ; സക്കാ ഭോഗേ ച ഭുഞ്ജിതും, പുഞ്ഞാനി ച കാതും. യംനൂനാഹം ഹീനായാവത്തിത്വാ ഭോഗേ ച ഭുഞ്ജേയ്യം, പുഞ്ഞാനി ച കരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതോ സോണസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ ഏവമേവ - ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ അന്തരഹിതോ സീതവനേ പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സമ്ബഹുലേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ യേനായസ്മതോ സോണസ്സ ചങ്കമോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതോ സോണസ്സ ചങ്കമം ലോഹിതേന ഫുടം, ദിസ്വാന ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''കസ്സ ന്വായം, ഭിക്ഖവേ, ചങ്കമോ ലോഹിതേന ഫുടോ, സേയ്യഥാപി ഗവാഘാതന''ന്തി? ''ആയസ്മതോ, ഭന്തേ, സോണസ്സ അച്ചാരദ്ധവീരിയസ്സ ചങ്കമതോ പാദാ ഭിജ്ജിംസു. തസ്സായം ചങ്കമോ ലോഹിതേന ഫുടോ, സേയ്യഥാപി ഗവാഘാതന''ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ യേനായസ്മതോ സോണസ്സ വിഹാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. ആയസ്മാപി ഖോ സോണോ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം സോണം ഭഗവാ ഏതദവോച - ''നനു തേ, സോണ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - 'യേ ഖോ കേചി ഭഗവതോ സാവകാ ആരദ്ധവീരിയാ വിഹരന്തി, അഹം തേസം അഞ്ഞതരോ. അഥ ച പന മേ നാനുപാദായ ആസവേഹി ചിത്തം വിമുച്ചതി. സംവിജ്ജന്തി ഖോ പന മേ കുലേ ഭോഗാ; സക്കാ ഭോഗേ ച ഭുഞ്ജിതും, പുഞ്ഞാനി ച കാതും. യംനൂനാഹം ഹീനായാവത്തിത്വാ ഭോഗേ ച ഭുഞ്ജേയ്യം, പുഞ്ഞാനി ച കരേയ്യ'''ന്തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''തി . ''തം കിം മഞ്ഞസി, സോണ, കുസലോ ത്വം പുബ്ബേ അഗാരികഭൂതോ വീണായ തന്തിസ്സരേ''തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''തി. ''തം കിം മഞ്ഞസി, സോണ, യദാ തേ വീണായ തന്തിയോ അച്ചായതാ ഹോന്തി,

അപി നു തേ വീണാ തസ്മിം സമയേ സരവതീ വാ ഹോതി, കമ്മഞ്ഞാ വാ''തി? ''നോ ഹേതം, ഭന്തേ''തി. ''തം കിം മഞ്ഞസി, സോണ, യദാ തേ വീണായ തന്തിയോ അതിസിഥിലാ ഹോന്തി, അപി നു തേ വീണാ തസ്മിം സമയേ സരവതീ വാ ഹോതി, കമ്മഞ്ഞാ വാ''തി? ''നോ ഹേതം, ഭന്തേ''തി. ''തം കിം മഞ്ഞസി, സോണ, യദാ തേ വീണായ തന്തിയോ നേവ അച്ചായതാ ഹോന്തി നാതിസിഥിലാ, സമേ ഗുണേ പതിട്ഠിതാ, അപി നു തേ വീണാ തസ്മിം സമയേ സരവതീ വാ ഹോതി, കമ്മഞ്ഞാ വാ''തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''തി. ''ഏവമേവ ഖോ, സോണ, അച്ചാരദ്ധവീരിയം ഉദ്ധച്ചായ സംവത്തതി , അതിലീനവീരിയം കോസജ്ജായ സംവത്തതി. തസ്മാതിഹ ത്വം, സോണ, വീരിയസമതം അധിട്ഠഹ, ഇന്ദ്രിയാനഞ്ച സമതം പടിവിജ്ഝ, തത്ഥ ച നിമിത്തം ഗണ്ഹാഹീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ ആയസ്മാ സോണോ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം സോണം ഇമിനാ ഓവാദേന ഓവദിത്വാ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമ്മിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ ഏവമേവ - സീതവനേ ആയസ്മതോ സോണസ്സ സമ്മുഖേ അന്തരഹിതോ ഗിജ്ഝകൂടേ പബ്ബതേ പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ അപരേന സമയേന വീരിയസമതം അധിട്ഠാസി, ഇന്ദ്രിയാനഞ്ച സമതം പടിവിജ്ഝി, തത്ഥ ച നിമിത്തം അഗ്ഗഹേസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ, ഏകോ വൂപകട്ഠോ അപ്പമത്തോ ആതാപീ പഹിതത്തോ വിഹരന്തോ, ന ചിരസ്സേവ - യസ്സത്ഥായ കുലപുത്താ സമ്മദേവ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജന്തി - തദനുത്തരം ബ്രഹ്മചരിയപരിയോസാനം ദിട്ഠേവ ധമ്മേ സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ ഉപസമ്പജ്ജ വിഹാസി. 'ഖീണാ ജാതി, വുസിതം ബ്രഹ്മചരിയം, കതം കരണീയം, നാപരം ഇത്ഥത്തായാ'തി അഭിഞ്ഞാസി. അഞ്ഞതരോ ച പനായസ്മാ സോണോ അരഹതം അഹോസി.

൨൪൪. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സോണസ്സ അരഹത്തപ്പത്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''യംനൂനാഹം ഭഗവതോ സന്തികേ അഞ്ഞം ബ്യാകരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - യോ സോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു അരഹം ഖീണാസവോ വുസിതവാ കതകരണീയോ ഓഹിതഭാരോ അനുപ്പത്തസദത്ഥോ പരിക്ഖീണഭവസഞ്ഞോജനോ സമ്മദഞ്ഞാ വിമുത്തോ, സോ ഛട്ഠാനാനി അധിമുത്തോ ഹോതി - നേക്ഖമ്മാധിമുത്തോ ഹോതി, പവിവേകാധിമുത്തോ ഹോതി, അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തോ ഹോതി, ഉപാദാനക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി, തണ്ഹക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി , അസമ്മോഹാധിമുത്തോ ഹോതി.

''സിയാ ഖോ പന, ഭന്തേ, ഇധേകച്ചസ്സ ആയസ്മതോ ഏവമസ്സ - 'കേവലം സദ്ധാമത്തകം നൂന അയമായസ്മാ നിസ്സായ നേക്ഖമ്മാധിമുത്തോ'തി, ന ഖോ പനേതം, ഭന്തേ, ഏവം ദട്ഠബ്ബം. ഖീണാസവോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു, വുസിതവാ, കതകരണീയോ, കരണീയമത്താനം അസമനുപസ്സന്തോ കതസ്സ വാ പടിചയം ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ നേക്ഖമ്മാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ നേക്ഖമ്മാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ നേക്ഖമ്മാധിമുത്തോ ഹോതി.

''സിയാ ഖോ പന, ഭന്തേ, ഇധേകച്ചസ്സ ആയസ്മതോ ഏവമസ്സ - 'ലാഭസക്കാരസിലോകം നൂന അയമായസ്മാ നികാമയമാനോ

പവിവേകാധിമുത്തോ’തി. ന ഖോ പനേതം, ഭന്തേ, ഏവം ദട്ഠബ്ബം. ഖീണാസവോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു, വുസിതവാ, കതകരണീയോ, കരണീയമത്താനം [കരണീയം അത്തനോ (അങ്ഗുത്തരപാളിയം)] അസമനുപസ്സന്തോ കതസ്സ വാ പടിചയം, ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ പവിവേകാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ പവിവേകാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ പവിവേകാധിമുത്തോ ഹോതി.

‘‘സിയാ ഖോ പന, ഭന്തേ, ഇധേകച്ചസ്സ ആയസ്മതോ ഏവമസ്സ - ‘സീലബ്ബതപരാമാസം നൂന അയമായസ്മാ സാരതോ പച്ചാഗച്ഛന്തോ അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തോ’തി. ന ഖോ പനേതം, ഭന്തേ, ഏവം ദട്ഠബ്ബം. ഖീണാസവോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു, വുസിതവാ, കതകരണീയോ, കരണീയമത്താനം അസമനുപസ്സന്തോ കതസ്സ വാ പടിചയം, ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തോ ഹോതി.

‘‘ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ ഉപാദാനക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ ഉപാദാനക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ ഉപാദാനക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി.

‘‘ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ തണ്ഹക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ തണ്ഹക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ തണ്ഹക്ഖയാധിമുത്തോ ഹോതി.

‘‘ഖയാ രാഗസ്സ വീതരാഗത്താ അസമ്മോഹാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ ദോസസ്സ വീതദോസത്താ അസമ്മോഹാധിമുത്തോ ഹോതി, ഖയാ മോഹസ്സ വീതമോഹത്താ അസമ്മോഹാധിമുത്തോ ഹോതി.

‘‘ഏവം സമ്മാ വിമുത്തചിത്തസ്സ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനോ ഭുസാ ചേപി ചക്ഖുവിഞ്ഞേയ്യാ രൂപാ ചക്ഖുസ്സ ആപാഥം ആഗച്ഛന്തി, നേവസ്സ ചിത്തം പരിയാദിയന്തി. അമിസ്സീകതമേവസ്സ ചിത്തം ഹോതി, ഠിതം, ആനേഞ്ജപ്പത്തം, വയഞ്ചസ്സാനുപസ്സതി. ഭുസാ ചേപി സോതവിഞ്ഞേയ്യാ സദ്ദാ…പേ॰… ഘാനവിഞ്ഞേയ്യാ ഗന്ധാ… ജിവ്ഹാവിഞ്ഞേയ്യാ രസാ… കായവിഞ്ഞേയ്യാ ഫോട്ഠബ്ബാ… മനോവിഞ്ഞേയ്യാ ധമ്മാ മനസ്സ ആപാഥം ആഗച്ഛന്തി, നേവസ്സ ചിത്തം പരിയാദിയന്തി; അമിസ്സീകതമേവസ്സ ചിത്തം ഹോതി, ഠിതം, ആനേഞ്ജപ്പത്തം, വയഞ്ചസ്സാനുപസ്സതി. സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, സേലോ പബ്ബതോ അച്ഛിദ്ദോ അസുസിരോ ഏകഗ്ഘനോ, പുരത്ഥിമായ ചേപി ദിസായ ആഗച്ഛേയ്യ ഭുസാ വാതവുട്ഠി, നേവ നം സങ്കമ്പേയ്യ ന സമ്പകമ്പേയ്യ ന സമ്പവേധേയ്യ; പച്ഛിമായ ചേപി ദിസായ ആഗച്ഛേയ്യ ഭുസാ വാതവുട്ഠി…പേ॰… ഉത്തരായ ചേപി ദിസായ…പേ॰… ദക്ഖിണായ ചേപി ദിസായ ആഗച്ഛേയ്യ ഭുസാ വാതവുട്ഠി, നേവ നം സങ്കമ്പേയ്യ ന സമ്പകമ്പേയ്യ ന സമ്പവേധേയ്യ, ഏവമേവ ഖോ, ഭന്തേ, ഏവം സമ്മാ വിമുത്തചിത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭുസാ ചേപി ചക്ഖുവിഞ്ഞേയ്യാ രൂപാ ചക്ഖുസ്സ ആപാഥം ആഗച്ഛന്തി, നേവസ്സ ചിത്തം പരിയാദിയന്തി; അമിസ്സീകതമേവസ്സ ചിത്തം ഹോതി, ഠിതം, ആനേഞ്ജപ്പത്തം, വയഞ്ചസ്സാനുപസ്സതി. ഭുസാ ചേപി സോതവിഞ്ഞേയ്യാ സദ്ദാ…പേ॰… ഘാനവിഞ്ഞേയ്യാ ഗന്ധാ… ജിവ്ഹാവിഞ്ഞേയ്യാ രസാ… കായവിഞ്ഞേയ്യാ

ഫോട്ഠബ്ബാ... മനോവിഞ്ഞേയ്യാ ധമ്മാ മനസ്സ ആപാഥം ആഗച്ഛന്തി, നേവസ്സ ചിത്തം പരിയാദിയന്തി; അമിസ്സീകതമേവസ്സ ചിത്തം ഹോതി, ഠിതം, ആനേഞ്ജപ്പത്തം, വയഞ്ചസ്സാനുപസ്സതീ''തി.

നേക്ഖമ്മം അധിമുത്തസ്സ, പവിവേകഞ്ച ചേതസോ;
അബ്യാപജ്ജാധിമുത്തസ്സ, ഉപാദാനക്ഖയസ്സ ച.

തണ്ഹക്ഖയാധിമുത്തസ്സ , അസമ്മോഹഞ്ച ചേതസോ;
ദിസ്വാ ആയതനുപ്പാദം, സമ്മാ ചിത്തം വിമുച്ചതി.

തസ്സ സമ്മാവിമുത്തസ്സ, സന്തചിത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ;
കതസ്സ പടിചയോ നത്ഥി, കരണീയം ന വിജ്ജതി.

സേലോ യഥാ ഏകഗ്ഘനോ, വാതേന ന സമീരതി;
ഏവം രൂപാ രസാ സദ്ദാ, ഗന്ധാ ഫസ്സാ ച കേവലാ.

ഇട്ഠാ ധമ്മാ അനിട്ഠാ ച, ന പവേധേന്തി താദിനോ;
ഠിതം ചിത്തം വിപ്പമുത്തം, വയഞ്ചസ്സാനുപസ്സതീതി.

സോണകോളിവിസവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൪൭. ദിഗുണാദിഉപാഹനപടിക്ഖേപോ

൨൪൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, കുലപുത്താ അഞ്ഞം ബ്യാകരോന്തി, അത്ഥോ ച വുത്തോ, അത്താ ച അനുപനീതോ. അഥ ച, പനിധേകച്ചേ മോഘപുരിസാ ഹസമാനകം, മഞ്ഞേ, അഞ്ഞം ബ്യാകരോന്തി, തേ പച്ഛാ വിഘാതം ആപജ്ജന്തീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം സോണം ആമന്തേസി - ''ത്വം ഖോസി, സോണ, സുഖുമാലോ. അനുജാനാമി തേ, സോണ, ഏകപലാസികം ഉപാഹന''ന്തി. ''അഹം ഖോ, ഭന്തേ, അസീതിസകടവാഹേ ഹിരഞ്ഞം ഓഹായ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ, സത്തഹത്ഥികഞ്ച അനീകം. അഥാഹം ഭന്തേ ഏകപലാസികം ചേ ഉപാഹനം പരിഹരിസ്സാമി, തസ്സ മേ ഭവിസ്സന്തി വത്താരോ 'സോണോ കോളിവിസോ അസീതിസകടവാഹേ ഹിരഞ്ഞം ഓഹായ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതോ, സത്തഹത്ഥികഞ്ച അനീകം. സോ ദാനായം ഏകപലാസികാസു ഉപാഹനാസു സത്തോ'തി. സചേ ഭഗവാ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ അനുജാനിസ്സതി അഹമ്പി പരിഭുഞ്ജിസ്സാമി; നോ ചേ ഭഗവാ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ അനുജാനിസ്സതി, അഹമ്പി ന പരിഭുഞ്ജിസ്സാമീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏകപലാസികം ഉപാഹനം. ന, ഭിക്ഖവേ, ദിഗുണാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. ന തിഗുണാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. ന ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാ [ഗണങ്ഗണൂപാഹനാ (ബഹൂസു)] ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

ദിഗുണാദിഉപാഹനപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൪൮. സബ്ബനീലികാദിപടിക്ഖേപോ

൨൪൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സബ്ബനീലികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബപീതികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി... സബ്ബലോഹിതികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി... സബ്ബമഞ്ജിട്ഠികാ [സബ്ബമഞ്ജേട്ഠികാ (ക॰)] ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി ... സബ്ബകണ്ഹാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി... സബ്ബമഹാരങ്ഗരത്താ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി... സബ്ബമഹാനാമരത്താ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബനീലികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ...പേ॰... ന സബ്ബപീതികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന സബ്ബലോഹിതികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന സബ്ബമഞ്ജിട്ഠികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന സബ്ബകണ്ഹാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന സബ്ബമഹാരങ്ഗരത്താ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന സബ്ബമഹാനാമരത്താ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ നീലകവദ്ധികാ [വട്ടികാ (സീ॰)] ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, പീതകവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, ലോഹിതകവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മഞ്ജിട്ഠികവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, കണ്ഹവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മഹാരങ്ഗരത്തവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മഹാനാമരത്തവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, നീലകവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ...പേ॰... ന പീതകവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന ലോഹിതകവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മഞ്ജിട്ഠികവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന കണ്ഹവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മഹാരങ്ഗരത്തവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മഹാനാമരത്തവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഖല്ലകബദ്ധാ [...ബന്ധാ (ക॰)] ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി...പേ॰... പുടബദ്ധാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, പാലിഗുണ്ഠിമാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, തൂലപുണ്ണികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി , തിത്തിരപത്തികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മേണ്ഡവിസാണവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, അജവിസാണവദ്ധികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, വിച്ഛികാളികാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മോരപിഞ്ഛ [മോരപിഞ്ജ (സീ॰ സ്യാ॰)] പരിസിബ്ബിതാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, ചിത്രാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ , ഖല്ലകബദ്ധാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ...പേ॰... ന പുടബദ്ധാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന പാലിഗുണ്ഠിമാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന തൂലപുണ്ണികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന തിത്തിരപത്തികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മേണ്ഡവിസാണവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന അജവിസാണവദ്ധികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന വിച്ഛികാളികാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മോരപിഞ്ഛപരിസിബ്ബിതാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന ചിത്രാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സീഹചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി...പേ॰... ബ്യഗ്ഘചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, ദീപിചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, അജിനചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, ഉദ്ദചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, മജ്ജാരചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, കാളകചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി, ലുവകചമ്മപരിക്ഖടാ [ഉലൂകചമ്മപരിക്ഖടാ (യോജനാ)] ഉപാഹനായോ ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, "സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സീഹചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ...പേ॰... ന ബ്യഗ്ഘചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന ദീപിചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന അജിനചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന ഉദ്ദചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന മജ്ജാരചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന കാളകചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ, ന ലുവകചമ്മപരിക്ഖടാ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

സബ്ബനീലികാദിപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൪൦. ഓമുക്കഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാനുജാനനാ

൨൪൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ രാജഗഹം പിണ്ഡായ പാവിസി, അഞ്ഞതരേന ഭിക്ഖുനാ പച്ഛാസമണേന. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഖഞ്ജമാനോ ഭഗവന്തം പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധി. അദ്ദസാ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഉപാസകോ ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാ ആരോഹിത്വാ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം; ദിസ്വാ ഉപാഹനാ ആരോഹിത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും അഭിവാദേത്വാ ഏതദവോച - "കിസ്സ, ഭന്തേ, അയ്യോ ഖഞ്ജതീ"തി ? "പാദാ മേ, ആവുസോ, ഫലിതാ"തി [ഫാലിതാതി (ക॰)]. "ഹന്ദ, ഭന്തേ, ഉപാഹനായോ"തി. "അലം , ആവുസോ, പടിക്ഖിത്താ ഭഗവതാ ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാ"തി. "ഗണ്ഹാഹേതാ, ഭിക്ഖു, ഉപാഹനായോ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഓമുക്കം ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനം. ന, ഭിക്ഖവേ, നവാ ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

ഓമുക്കഗുണങ്ഗുണൂപാഹനാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൪൧. അജ്ഝാരാമേ ഉപാഹനപടിക്ഖേപോ

൨൪൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ അജ്ഝോകാസേ അനുപാഹനോ ചങ്കമതി. സത്ഥാ അനുപാഹനോ ചങ്കമതീതി, ഥേരാപി ഭിക്ഖൂ അനുപാഹനാ ചങ്കമന്തി. ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ, സത്ഥരി അനുപാഹനേ ചങ്കമമാനേ, ഥേരേസുപി ഭിക്ഖൂസു അനുപാഹനേസു ചങ്കമമാനേസു, സഉപാഹനാ ചങ്കമന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ, സത്ഥരി അനുപാഹനേ

ചങ്കമമാനേ, ഥേരേസുപി ഭിക്ഖൂസു അനുപാഹനേസു ചങ്കമമാനേസു, സഉപാഹനാ ചങ്കമിസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ, സത്ഥരി അനുപാഹനേ ചങ്കമമാനേ, ഥേരേസുപി ഭിക്ഖൂസു അനുപാഹനേസു ചങ്കമമാനേസു, സഉപാഹനാ ചങ്കമന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... ''കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ, സത്ഥരി അനുപാഹനേ ചങ്കമമാനേ, ഥേരേസുപി ഭിക്ഖൂസു അനുപാഹനേസു ചങ്കമമാനേസു, സഉപാഹനാ ചങ്കമിസ്സന്തി. ഇമേ ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ , ഗിഹീ ഓദാതവത്ഥവസനകാ അഭിജീവനികസ്സ സിപ്പസ്സ കാരണാ ആചരിയേസു സഗാരവാ സപ്പതിസ്സാ സഭാഗവുത്തികാ വിഹരിസ്സന്തി. ഇധ ഖോ തം, ഭിക്ഖവേ, സോഭേഥ, യം തുമ്ഹേ ഏവം സ്വാക്ഖാതേ ധമ്മവിനയേ പബ്ബജിതാ സമാനാ ആചരിയേസു ആചരിയമത്തേസു ഉപജ്ഝായേസു ഉപജ്ഝായമത്തേസു അഗാരവാ അപ്പതിസ്സാ അസഭാഗവുത്തികാ [സഗാരവാ സഗ്ഗതിസ്സാ സഭാഗവുത്തികാ (ക॰)] വിഹരേയ്യാഥ. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, ആചരിയേസു ആചരിയമത്തേസു ഉപജ്ഝായേസു ഉപജ്ഝായമത്തേസു അനുപാഹനേസു ചങ്കമമാനേസു സഉപാഹനേന ചങ്കമിതബ്ബം. യോ ചങ്കമേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ . ന ച, ഭിക്ഖവേ, അജ്ഝാരാമേ ഉപാഹനാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

൨൪൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ പാദഖിലാബാധോ ഹോതി. തം ഭിക്ഖൂ പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ തേ ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേന്തേ, ദിസ്വാന യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''കിം ഇമസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ''തി? ''ഇമസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ പാദഖിലാബാധോ; ഇമം മയം പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേമാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യസ്സ പാദാ വാ ദുക്ഖാ, പാദാ വാ ഫലിതാ, പാദഖിലോ വാ ആബാധോ [പാദഖിലാബാധോ വാ (സ്യാ॰)] ഉപാഹനം ധാരേതു''ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അധോതേഹി പാദേഹി മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി അഭിരുഹന്തി; ചീവരമ്പി സേനാസനമ്പി ദുസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, 'ഇദാനി മഞ്ചം വാ പീഠം വാ അഭിരുഹിസ്സാമീ''തി ഉപാഹനം ധാരേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ രത്തിയാ ഉപോസഥഗ്ഗമ്പി സന്നിസജ്ജമ്പി ഗച്ഛന്താ അന്ധകാരേ ഖാണുമ്പി കണ്ടകമ്പി അക്കമന്തി; പാദാ ദുക്ഖാ ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അജ്ഝാരാമേ ഉപാഹനം ധാരേതും, ഉക്കം, പദീപം, കത്തരദണ്ഡന്തി.

അജ്ഝാരാമേ ഉപാഹനപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൫൦. കട്ഠപാദുകാദിപടിക്ഖേപോ

൨൪൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ കട്ഠപാദുകായോ അഭിരുഹിത്വാ അജ്ഝോകാസേ ചങ്കമന്തി, ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ ഖടഖടസദ്ദാ, അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേന്താ, സേയ്യഥിദം [ഇമാ തിരച്ഛാനകഥായോ പാചി॰ ൫൦൮; ദീ॰ നി॰ ൧.൧൭; മ॰ നി॰ ൨.൨൨൩; സം॰ നി॰ ൫.൧൦൮൦; അ॰ നി॰ ൧൦.൬൯ ആദയോ] - രാജകഥം, ചോരകഥം, മഹാമത്തകഥം, സേനാകഥം, ഭയകഥം, യുദ്ധകഥം, അന്നകഥം, പാനകഥം, വത്ഥകഥം, സയനകഥം, മാലാകഥം, ഗന്ധകഥം, ഞാതികഥം, യാനകഥം, ഗാമകഥം, നിഗമകഥം, നഗരകഥം, ജനപദകഥം, ഇത്ഥികഥം [ഇത്ഥികഥം പുരിസകഥം (ക॰)], സൂരകഥം, വിസിഖാകഥം, കുമ്ഭട്ഠാനകഥം , പുബ്ബപേതകഥം, നാനത്തകഥം, ലോകക്ഖായികം, സമുദ്ദക്ഖായികം, ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ; കീടകമ്പി അക്കമിത്വാ മാരേന്തി, ഭിക്ഖൂപി സമാധിമ്ഹാ ചാവേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ കട്ഠപാദുകായോ അഭിരുഹിത്വാ അജ്ഝോകാസേ ചങ്കമിസ്സന്തി, ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ ഖടഖടസദ്ദാ അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേന്താ, സേയ്യഥിദം - രാജകഥം, ചോരകഥം…പേ॰… ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ, കീടകമ്പി അക്കമിത്വാ മാരേസ്സന്തി, ഭിക്ഖൂപി സമാധിമ്ഹാ ചാവേസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ കട്ഠപാദുകായോ അഭിരുഹിത്വാ അജ്ഝോകാസേ ചങ്കമന്തി, ഉച്ചാസദ്ദാ മഹാസദ്ദാ ഖടഖടസദ്ദാ, അനേകവിഹിതം തിരച്ഛാനകഥം കഥേന്താ, സേയ്യഥിദം, - രാജകഥം, ചോരകഥം…പേ॰… ഇതിഭവാഭവകഥം ഇതി വാ, കീടകമ്പി അക്കമിത്വാ മാരേന്തി, ഭിക്ഖൂപി സമാധിമ്ഹാ ചാവേന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, കട്ഠപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ബാരാണസീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ബാരാണസീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ബാരാണസിയം വിഹരതി ഇസിപതനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ കട്ഠപാദുകാ പടിക്ഖിത്താതി - താലതരുണേ ഛേദാപേത്വാ താലപത്തപാദുകായോ ധാരേന്തി; താനി താലതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ താലതരുണേ ഛേദാപേത്വാ താലപത്തപാദുകായോ ധാരേസ്സന്തി; താനി താലതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തി; ഏകിന്ദ്രിയം സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജീവം വിഹേഠേന്തീ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ താലതരുണേ ഛേദാപേത്വാ താലപത്തപാദുകായോ ധാരേന്തി; താനി താലതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തീ''തി? സച്ചം ഭഗവാതി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ താലതരുണേ ഛേദാപേത്വാ താലപത്തപാദുകായോ ധാരേസ്സന്തി; താനി താലതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തി. ജീവസഞ്ഞിനോ ഹി, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സാ രുക്ഖസ്മിം. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰…

വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, താലപത്തപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ 'ഭഗവതാ താലപത്തപാദുകാ പടിക്ഖിത്താ'തി വേളുതരുണേ ഛേദാപേത്വാ വേളുപത്തപാദുകായോ ധാരേന്തി. താനി വേളുതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ വേളുതരുണേ ഛേദാപേത്വാ വേളുപത്തപാദുകായോ ധാരേസ്സന്തി. താനി വേളുതരുണാനി ഛിന്നാനി മിലായന്തി. ഏകിന്ദ്രിയം സമണാ സക്യപുത്തിയാ ജീവം വിഹേഠേന്തീ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ജീവസഞ്ഞിനോ ഹി, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സാ രുക്ഖസ്മിം...പേ॰... ന, ഭിക്ഖവേ, വേളുപത്തപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൨൪൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബാരാണസിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ഭദ്ദിയം തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ഭദ്ദിയം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ഭദ്ദിയേ വിഹരതി ജാതിയാ വനേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദിയാ ഭിക്ഖൂ അനേകവിഹിതം പാദുകമണ്ഡനാനുയോഗമനുയുത്താ വിഹരന്തി, തിണപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, മുഞ്ജപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, പബ്ബജപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, ഹിന്താലപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, കമലപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, കമ്ബലപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി, രിഞ്ചന്തി ഉദ്ദേസം പരിപുച്ഛം അധിസീലം അധിചിത്തം അധിപഞ്ഞം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭദ്ദിയാ ഭിക്ഖൂ അനേകവിഹിതം പാദുകമണ്ഡനാനുയോഗമനുയുത്താ വിഹരിസ്സന്തി, തിണപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, മുഞ്ജപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, പബ്ബജപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, ഹിന്താലപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, കമലപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, കമ്ബലപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി, രിഞ്ചിസ്സന്തി ഉദ്ദേസം പരിപുച്ഛം അധിസീലം അധിചിത്തം അധിപഞ്ഞ''ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭദ്ദിയാ ഭിക്ഖൂ അനേകവിഹിതം പാദുകമണ്ഡനാനുയോഗമനുയുത്താ വിഹരന്തി, തിണപാദുകം കരോന്തിപി കാരാപേന്തിപി...പേ॰... രിഞ്ചന്തി ഉദ്ദേസം പരിപുച്ഛം അധിസീലം അധിചിത്തം അധിപഞ്ഞ''ന്തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... ''കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അനേകവിഹിതം പാദുകമണ്ഡനാനുയോഗമനുയുത്താ വിഹരിസ്സന്തി, തിണപാദുകം കരിസ്സന്തിപി കാരാപേസ്സന്തിപി...പേ॰... രിഞ്ചിസ്സന്തി ഉദ്ദേസം പരിപുച്ഛം അധിസീലം അധിചിത്തം അധിപഞ്ഞം. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, തിണപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന മുഞ്ജപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന പബ്ബജപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന ഹിന്താലപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന കമലപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ , ന കമ്ബലപാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന സോവണ്ണമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന രൂപിയമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന

മണിമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന വേളുരിയമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന ഫലികമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന കംസമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന കാചമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന തിപുമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന സീസമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ, ന തമ്ബലോഹമയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, കാചി സങ്കമനിയാ പാദുകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിസ്സോ പാദുകാ ധുവട്ഠാനിയാ അസങ്കമനിയായോ - വച്ചപാദുകം, പസ്സാവപാദുകം, ആചമനപാദുക''ന്തി.

൨൫൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭദ്ദിയേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അചിരവതിയാ നദിയാ ഗാവീനം തരന്തീനം വിസാണേസുപി ഗണ്ഹന്തി, കണ്ണേസുപി ഗണ്ഹന്തി, ഗീവായപി ഗണ്ഹന്തി, ഛേപ്പാപി ഗണ്ഹന്തി, പിട്ഠിമ്പി അഭിരുഹന്തി, രത്തചിത്താപി അങ്ഗജാതം ഛുപന്തി, വച്ഛതരിമ്പി ഓഗാഹേത്വാ മാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഗാവീനം തരന്തീനം വിസാണേസുപി ഗഹേസ്സന്തി...പേ॰... സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ,...പേ॰... സച്ചം ഭഗവാതി...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, ഗാവീനം വിസാണേസു ഗഹേതബ്ബം, ന കണ്ണേസു ഗഹേതബ്ബം, ന ഗീവായ ഗഹേതബ്ബം, ന ഛേപ്പായ ഗഹേതബ്ബം, ന പിട്ഠി അഭിരുഹിതബ്ബാ . യോ അഭിരുഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, രത്തചിത്തേന അങ്ഗജാതം ഛുപിതബ്ബം. യോ ഛുപേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ന വച്ഛതരീ മാരേതബ്ബാ. യോ മാരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ''തി.

കട്ഠപാദുകാദിപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൩൭. യാനാദിപടിക്ഖേപോ

൨൫൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ യാനേന യായന്തി, ഇത്ഥിയുത്തേനപി പുരിസന്തരേന, പുരിസയുത്തേനപി ഇത്ഥന്തരേന. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി ഗങ്ഗാമഹിയായാ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, യാനേന യായിതബ്ബം . യോ യായേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു കോസലേസു ജനപദേ സാവത്ഥിം ഗച്ഛന്തോ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അന്തരാമഗ്ഗേ ഗിലാനോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസീദി. മനുസ്സാ തം ഭിക്ഖും ദിസ്വാ ഏതദവോചും - ''കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഗമിസ്സതീ''തി? ''സാവത്ഥിം ഖോ അഹം, ആവുസോ, ഗമിസ്സാമി ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ''തി. ''ഏഹി, ഭന്തേ, ഗമിസ്സാമാ''തി. ''നാഹം, ആവുസോ, സക്കോമി, ഗിലാനോമ്ഹീ''തി. ''ഏഹി, ഭന്തേ, യാനം അഭിരുഹാ''തി. ''അലം, ആവുസോ, പടിക്ഖിത്തം ഭഗവതാ യാന''ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ യാനം നാഭിരുഹി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു

സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ യാനന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഇത്ഥിയുത്തം നു ഖോ പുരിസയുത്തം നു ഖോ"തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, പുരിസയുത്തം ഹത്ഥവട്ടകന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ യാനുഗ്ഘാതേന ബാള്ഹതരം അഫാസു അഹോസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സിവികം പാടങ്കിന്തി.

യാനാദിപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൪൮. ഉച്ചാസയനമഹാസയനപടിക്ഖേപോ

൨൫൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാസയനമഹാസയനാനി ധാരേന്തി, സേയ്യഥിദം - ആസന്ദിം, പല്ലങ്കം, ഗോനകം, ചിത്തകം, പടികം, പടലികം, തൂലികം, വികതികം, ഉദ്ധലോമിം [ഉന്ദലോമിം (ക॰), ഉദ്ദലോമിം (ക॰)], ഏകന്തലോമിം, കട്ടിസ്സം, കോസേയ്യം , കുത്തകം, ഹത്ഥത്ഥരം, അസ്സത്ഥരം, രഥത്ഥരം, അജിനപവേണിം, കദലിമിഗപവരപച്ചത്ഥരണം, സഉത്തരച്ഛദം, ഉഭതോലോഹിതകൂപധാനന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാസയനമഹാസയനാനി ധാരേതബ്ബാനി, സേയ്യഥിദം - ആസന്ദി, പല്ലങ്കോ, ഗോനകോ, ചിത്തകോ, പടികാ, പടലികാ, തൂലികാ, വികതികാ, ഉദ്ധലോമി, ഏകന്തലോമി, കട്ടിസ്സം, കോസേയ്യം, കുത്തകം, ഹത്ഥത്ഥരം, അസ്സത്ഥരം, രഥത്ഥരം, അജിനപവേണി, കദലിമിഗപവരപച്ചത്ഥരണം, സഉത്തരച്ഛദം, ഉഭതോലോഹിതകൂപധാനം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ഉച്ചാസയനമഹാസയനപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൧൪൯. സബ്ബചമ്മപടിക്ഖേപോ

൨൫൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ ഉച്ചാസയനമഹാസയനാനി പടിക്ഖിത്താനീതി - മഹാചമ്മാനി ധാരേന്തി, സീഹചമ്മം ബ്യഗ്ഘചമ്മം ദീപിചമ്മം. താനി മഞ്ചപ്പമാണേനപി ഛിന്നാനി ഹോന്തി, പീഠപ്പമാണേനപി ഛിന്നാനി ഹോന്തി, അന്തോപി മഞ്ചേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, ബഹിപി മഞ്ചേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, അന്തോപി പീഠേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, ബഹിപി പീഠേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, മഹാചമ്മാനി ധാരേതബ്ബാനി, സീഹചമ്മം ബ്യഗ്ഘചമ്മം ദീപിചമ്മം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ മഹാചമ്മാനി പടിക്ഖിത്താനീതി - ഗോചമ്മാനി ധാരേന്തി. താനി മഞ്ചപ്പമാണേനപി ഛിന്നാനി

ഹോന്തി, പീഠപ്പമാണേനപി ഛിന്നാനി ഹോന്തി, അന്തോപി മഞ്ചേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, ബഹിപി മഞ്ചേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, അന്തോപി പീഠേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി, ബഹിപി പീഠേ പഞ്ഞത്താനി ഹോന്തി. അഞ്ഞതരോപി പാപഭിക്ഖു അഞ്ഞതരസ്സ പാപുപാസകസ്സ കുലൂപകോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോ പാപഭിക്ഖു പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തസ്സ പാപുപാസകസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ സോ പാപുപാസകോ യേന സോ പാപഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം പാപഭിക്ഖും അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. തേന ഖോ പന സമയേന തസ്സ പാപുപാസകസ്സ വച്ഛകോ ഹോതി തരുണകോ അഭിരൂപോ ദസ്സനീയോ പാസാദികോ ചിത്രോ, സേയ്യഥാപി ദീപിച്ഛാപോ. അഥ ഖോ സോ പാപഭിക്ഖു തം വച്ഛകം സക്കച്ചം ഉപനിജ്ഝായതി. അഥ ഖോ സോ പാപുപാസകോ തം പാപഭിക്ഖും ഏതദവോച - "കിസ്സ, ഭന്തേ, അയ്യോ ഇമം വച്ഛകം സക്കച്ചം ഉപനിജ്ഝായതീ"തി? "അത്ഥോ മേ, ആവുസോ, ഇമസ്സ വച്ഛകസ്സ ചമ്മേനാ"തി. അഥ ഖോ സോ പാപുപാസകോ തം വച്ഛകം വധിത്വാ ചമ്മം വിധുനിത്വാ തസ്സ പാപഭിക്ഖുനോ പാദാസി. അഥ ഖോ സോ പാപഭിക്ഖു തം ചമ്മം സങ്ഘാടിയാ പടിച്ഛാദേത്വാ അഗമാസി. അഥ ഖോ സാ ഗാവീ വച്ഛഗിദ്ധിനീ തം പാപഭിക്ഖും പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "കിസ്സ ത്യായം, ആവുസോ, ഗാവീ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധീ"തി? "അഹമ്പി ഖോ, ആവുസോ, ന ജാനാമി കേന [കേനചി (ക॰)] മ്യായം ഗാവീ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധീ"തി. തേന ഖോ പന സമയേന തസ്സ പാപഭിക്ഖുനോ സങ്ഘാടി ലോഹിതേന മക്ഖിതാ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "അയം പന തേ, ആവുസോ, സങ്ഘാടി കിം കതാ"തി? അഥ ഖോ സോ പാപഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. "കിം പന ത്വം, ആവുസോ, പാണാതിപാതേ സമാദപേസീ"തി? "ഏവമാവുസോ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖു പാണാതിപാതേ സമാദപേസ്സതി, നനു ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന പാണാതിപാതോ ഗരഹിതോ, പാണാതിപാതാ വേരമണീ പസത്ഥാ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ തം പാപഭിക്ഖും പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര ത്വം, ഭിക്ഖു, പാണാതിപാതേ സമാദപേസീ"തി? സച്ചം ഭഗവാതി...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പാണാതിപാതേ സമാദപേസ്സസി, നനു മയാ, മോഘപുരിസ, അനേകപരിയായേന പാണാതിപാതോ ഗരഹിതോ, പാണാതിപാതാ വേരമണീ പസത്ഥാ. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, പാണാതിപാതേ സമാദപേതബ്ബം. യോ സമാദപേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ. ന, ഭിക്ഖവേ, ഗോചമ്മം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, കിഞ്ചി ചമ്മം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

സബ്ബചമ്മപടിക്ഖേപോ നിട്ഠിതോ.

൱൫൯. ഗിഹിവികതാനുഞ്ഞാതാദി

൨൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാനം മഞ്ചമ്പി പീഠമ്പി ചമ്മോനദ്ധാനി ഹോന്തി, ചമ്മവിനദ്ധാനി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാഭിനിസീദന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിഹിവികതം അഭിനിസീദിതും, ന ത്വേവ അഭിനിപജ്ജിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന വിഹാരാ ചമ്മവദ്ധേഹി ഓഗുമ്ഫിയന്തി [ഓഗുമ്ഭിയന്തി (ക॰)]. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ നാഭിനിസീദന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ബന്ധനമത്തം അഭിനിസീദിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സഉപാഹനാ ഗാമം പവിസന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, സഉപാഹനേന ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ. യോ പവിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി, ന സക്കോതി വിനാ ഉപാഹനേന ഗാമം പവിസിതും. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനേന ഭിക്ഖുനാ സഉപാഹനേന ഗാമം പവിസിതുന്തി.

ഗിഹിവികതാനുഞ്ഞാതാദി നിട്ഠിതാ.

൧൭൩. സോണകുടികണ്ണവത്ഥു

൨൫൭. [ഉദാ॰ ൪൬ സോകസുത്തേന സംസന്ദിത്വാ പസ്സിതബ്ബം] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ അവന്തീസു വിഹരതി കുരരഘരേ [കുരുരഘരേ (ക॰)] പപതകേ [പപാതേ (സീ॰ സ്യാ॰) പവത്തേ (ഉദാ॰ ൪൬)] പബ്ബതേ. തേന ഖോ പന സമയേന സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ ആയസ്മതോ മഹാകച്ചാനസ്സ ഉപട്ഠാകോ ഹോതി. അഥ ഖോ സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ യേനായസ്മാ മഹാകച്ചാനോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം ഏതദവോച - ''യഥാ യഥാഹം, ഭന്തേ, അയ്യേന മഹാകച്ചാനേന ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, നയിദം സുകരം അഗാരം അജ്ഝാവസതാ ഏകന്തപരിപുണ്ണം ഏകന്തപരിസുദ്ധം സങ്ഖലിഖിതം ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും. ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതും . പബ്ബാജേതു മം, ഭന്തേ, അയ്യോ മഹാകച്ചാനോ''തി. ( ) [(ഏവം വുത്തേ ആയസ്മാ മഹാകച്ചായനോ സോണം ഉപാസകം കുടികണ്ണം ഏതദവോച) (സ്യാ॰ ഉദാ॰ ൪൬)] ''ദുക്കരം ഖോ, സോണ, യാവജീവം ഏകസേയ്യം ഏകഭത്തം ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും. ഇങ്ഘ, ത്വം, സോണ , തത്ഥേവ അഗാരികഭൂതോ ബുദ്ധാനം സാസനം അനുയുഞ്ജ, കാലയുത്തം ഏകസേയ്യം ഏകഭത്തം ബ്രഹ്മചരിയ''ന്തി. അഥ ഖോ സോണസ്സ ഉപാസകസ്സ കുടികണ്ണസ്സ യോ അഹോസി പബ്ബജ്ജാഭിസങ്ഖാരോ സോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ദുതിയമ്പി ഖോ സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ ...പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ യേനായസ്മാ

മഹാകച്ചാനോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോണോ ഉപാസകോ കുടികണ്ണോ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം ഏതദവോച - ''യഥാ യഥാഹം, ഭന്തേ, അയ്യേന മഹാകച്ചാനേന ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമി, നയിദം സുകരം അഗാരം അജ്ഝാവസതാ ഏകന്തപരിപുണ്ണം ഏകന്തപരിസുദ്ധം സങ്ഖലിഖിതം ബ്രഹ്മചരിയം ചരിതും. ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, കേസമസ്സും ഓഹാരേത്വാ കാസായാനി വത്ഥാനി അച്ഛാദേത്വാ അഗാരസ്മാ അനഗാരിയം പബ്ബജിതും. പബ്ബാജേതു മം, ഭന്തേ, അയ്യോ മഹാകച്ചാനോ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ സോണം ഉപാസകം കുടികണ്ണം പബ്ബാജേസി. തേന ഖോ പന സമയേന അവന്തിദക്ഖിണാപഥോ അപ്പഭിക്ഖുകോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ തിണ്ണം വസ്സാനം അച്ചയേന കിച്ഛേന കസിരേന തതോ തതോ ദസവഗ്ഗം ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ആയസ്മന്തം സോണം ഉപസമ്പാദേസി.

സോണകുടികണ്ണവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൪൭. മഹാകച്ചാനസ്സ പഞ്ചവരപരിദസ്സനാ

അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സോണസ്സ വസ്സംവുട്ഠസ്സ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - ''സുതോയേവ ഖോ മേ സോ ഭഗവാ ഏദിസോ ച ഏദിസോ ചാതി, ന ച മയാ സമ്മുഖാ ദിട്ഠോ, ഗച്ഛേയ്യാഹം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധം, സചേ മം ഉപജ്ഝായോ അനുജാനേയ്യാ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ യേനായസ്മാ മഹാകച്ചാനോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം ഏതദവോച - ''ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - 'സുതോ യേവ ഖോ മേ സോ ഭഗവാ ഏദിസോ ച ഏദിസോ ചാതി, ന ച മയാ സമ്മുഖാ ദിട്ഠോ, ഗച്ഛേയ്യാഹം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധം, സചേ മം ഉപജ്ഝായോ അനുജാനേയ്യാ'തി; ഗച്ഛേയ്യാഹം, ഭന്തേ, തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധം, സചേ മം ഉപജ്ഝായോ അനുജാനാതീ''തി. ''സാധു സാധു, സോണ. ഗച്ഛ ത്വം, സോണ, തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധം. ദക്ഖിസ്സസി ത്വം, സോണ, തം ഭഗവന്തം പാസാദികം പസാദനീയം സന്തിന്ദ്രിയം സന്തമാനസം ഉത്തമദമഥസമഥം അമനുപ്പത്തം ദന്തം ഗുത്തം യതിന്ദ്രിയം നാഗം. തേന ഹി ത്വം, സോണ, മമ വചനേന ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദ - 'ഉപജ്ഝായോ മേ, ഭന്തേ, ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദതീ'''തി. ഏവഞ്ച വദേഹി - ''അവന്തിദക്ഖിണാപഥോ, ഭന്തേ, അപ്പഭിക്ഖുകോ, തിണ്ണം മേ വസ്സാനം അച്ചയേന കിച്ഛേന കസിരേന തതോ തതോ ദസവഗ്ഗം ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഉപസമ്പദം അലത്ഥം; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ അപ്പതരേന ഗണേന ഉപസമ്പദം അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, കണ്ഹുത്തരാ ഭൂമി ഖരാ ഗോകണ്ടകഹതാ; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനം അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, നഹാനഗരുകാ മനുസ്സാ ഉദകസുദ്ധികാ; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ധുവനഹാനം

അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, മജ്ഝിമേസു ജനപദേസു ഏരഗൂ മോരഗൂ മജ്ജാരൂ [മജ്ഝാരൂ (ക॰)] ജന്തൂ, ഏവമേവ ഖോ, ഭന്തേ, അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി അനുജാനേയ്യ, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. ഏതരഹി, ഭന്തേ, മനുസ്സാ നിസ്സീമഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ചീവരം ദേന്തി - 'ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേമാ'"തി. തേ ആഗന്ത്വാ ആരോചേന്തി - 'ഇത്ഥന്നാമേഹി തേ, ആവുസോ, മനുസ്സേഹി ചീവരം ദിന്ന'ന്തി തേ കുക്കുച്ചായന്താ ന സാദിയന്തി - 'മാ നോ നിസ്സഗ്ഗിയം അഹോസീ'തി; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ ചീവരേ പരിയായം ആചിക്ഖേയ്യാ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ആയസ്മാ സോണോ ആയസ്മതോ മഹാകച്ചാനസ്സ പടിസ്സുത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ആയസ്മന്തം മഹാകച്ചാനം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സാവത്ഥി തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന സാവത്ഥി ജേതവനം അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "ഇമസ്സ, ആനന്ദ, ആഗന്തുകസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേനാസനം പഞ്ഞാപേഹീ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ - "യസ്സ ഖോ മം ഭഗവാ ആണാപേതി, 'ഇമസ്സ, ആനന്ദ, ആഗന്തുകസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേനാസനം പഞ്ഞാപേഹീ'തി, ഇച്ഛതി ഭഗവാ തേന ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകവിഹാരേ വത്ഥും, ഇച്ഛതി ഭഗവാ ആയസ്മതാ സോണേന സദ്ധിം ഏകവിഹാരേ വത്ഥു"ന്തി - യസ്മിം വിഹാരേ ഭഗവാ വിഹരതി തസ്മിം വിഹാരേ ആയസ്മതോ സോണസ്സ സേനാസനം പഞ്ഞാപേസി.

൨൫൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബഹുദേവ രത്തിം അജ്ഝോകാസേ വീതിനാമേത്വാ വിഹാരം പാവിസി. ആയസ്മാപി ഖോ സോണോ ബഹുദേവ രത്തിം അജ്ഝോകാസേ വീതിനാമേത്വാ വിഹാരം പാവിസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ആയസ്മന്തം സോണം അജ്ഝേസി - "പടിഭാതു തം, ഭിക്ഖു, ധമ്മോ ഭാസിതു"ന്തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ആയസ്മാ സോണോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ സബ്ബാനേവ അട്ഠകവഗ്ഗികാനി സരേന അഭാസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതോ സോണസ്സ സരഭഞ്ഞപരിയോസാനേ അബ്ഭാനുമോദി - "സാധു, സാധു, ഭിക്ഖു. സുഗ്ഗഹിതാനി ഖോ തേ, ഭിക്ഖു, അട്ഠകവഗ്ഗികാനി , സുമനസികതാനി സൂപധാരിതാനി. കല്യാണിയാപി വാചായ സമന്നാഗതോ, വിസ്സട്ഠായ, അനേലഗലായ [അനേളഗലായ (ക॰)], അത്ഥസ്സ വിഞ്ഞാപനിയാ. കതിവസ്സോസി ത്വം, ഭിക്ഖൂ"തി? "ഏകവസ്സോഹം, ഭഗവാ"തി. "കിസ്സ പന ത്വം, ഭിക്ഖു, ഏവം ചിരം അകാസീ"തി? "ചിരം ദിട്ഠോ മേ, ഭന്തേ, കാമേസു ആദീനവോ, അപി ച സമ്ബാധാ ഘരാവാസാ ബഹുകിച്ചാ ബഹുകരണീയാ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

[ഉദാ॰ ൪൬ ഉദാനേപി] "ദിസ്വാ ആദീനവം ലോകേ, ഞത്വാ ധമ്മം നിരൂപധിം;
അരിയോ ന രമതീ പാപേ, പാപേ ന രമതീ സുചീ"തി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ സോണോ - പടിസമ്മോദതി ഖോ മം ഭഗവാ, അയം ഖ്വസ്സ കാലോ യം മേ ഉപജ്ഝായോ പരിദസ്സീതി - ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഉപജ്ഝായോ മേ, ഭന്തേ, ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ ഭഗവതോ പാദേ സിരസാ വന്ദതി, ഏവഞ്ച വദേതി അവന്തിദക്ഖിണാപഥോ, ഭന്തേ, അപ്പഭിക്ഖുകോ. തിണ്ണം മേ വസ്സാനം അച്ചയേന കിച്ഛേന കസിരേന തതോ തതോ ദസവഗ്ഗം ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഉപസമ്പദം അലത്ഥം, അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ അപ്പതരേന ഗണേന ഉപസമ്പദം അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, കണ്ഹുത്തരാ ഭൂമി ഖരാ ഗോകണ്ടകഹതാ; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനം അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, നഹാനഗരുകാ മനുസ്സാ ഉദകസുദ്ധികാ, അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ധുവനഹാനം അനുജാനേയ്യ. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭന്തേ, ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, മജ്ഝിമേസു ജനപദേസു ഏരഗൂ മോരഗൂ മജ്ജാരൂ ജന്തൂ , ഏവമേവ ഖോ, ഭന്തേ, അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി അനുജാനേയ്യ, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. ഏതരഹി, ഭന്തേ, മനുസ്സാ നിസ്സീമഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ചീവരം ദേന്തി - 'ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേമാ'തി. തേ ആഗന്ത്വാ ആരോചേന്തി - 'ഇത്ഥന്നാമേഹി തേ, ആവുസോ, മനുസ്സേഹി ചീവരം ദിന്ന'ന്തി. തേ കുക്കുച്ചായന്താ ന സാദിയന്തി - 'മാ നോ നിസ്സഗ്ഗിയം അഹോസീ'തി; അപ്പേവ നാമ ഭഗവാ ചീവരേ പരിയായം ആചിക്ഖേയ്യാ"തി.

൨൫൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അവന്തിദക്ഖിണാപഥോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പഭിക്ഖുകോ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു വിനയധരപഞ്ചമേന ഗണേന ഉപസമ്പദം. തത്രിമേ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ - പുരത്ഥിമായ ദിസായ ഗജങ്ഗലം [കജങ്ഗലം (സീ॰ സ്യാ॰)] നാമ നിഗമോ, തസ്സ പരേന മഹാസാലാ, തതോ പരാ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ, ഓരതോ മജ്ഝേ; പുരത്ഥിമദക്ഖിണായ ദിസായ സല്ലവതീ [സലലവതീ (സീ॰)] നാമ നദീ, തതോ പരാ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ, ഓരതോ മജ്ഝേ; ദക്ഖിണായ ദിസായ സേതകണ്ണികം നാമ നിഗമോ, തതോ പരാ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ, ഓരതോ മജ്ഝേ; പച്ഛിമായ ദിസായ ഥൂണം നാമ ബ്രാഹ്മണഗാമോ, തതോ പരാ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ, ഓരതോ മജ്ഝേ; ഉത്തരായ ദിസായ ഉസീരദ്ധജോ നാമ പബ്ബതോ, തതോ പരാ പച്ചന്തിമാ ജനപദാ, ഓരതോ മജ്ഝേ . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപേസു പച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു വിനയധരപഞ്ചമേന ഗണേന ഉപസമ്പദം. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭിക്ഖവേ, കണ്ഹുത്തരാ ഭൂമി ഖരാ ഗോകണ്ടകഹതാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു ഗുണങ്ഗുണൂപാഹനം. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭിക്ഖവേ, നഹാനഗരുകാ മനുസ്സാ ഉദകസുദ്ധികാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു ധുവനഹാനം. അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ, ഭിക്ഖവേ, ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, ഏളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. സേയ്യഥാപി, ഭിക്ഖവേ, മജ്ഝിമേസു ജനപദേസു ഏരഗൂ മോരഗൂ മജ്ജാരൂ ജന്തൂ, ഏവമേവ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അവന്തിദക്ഖിണാപഥേ ചമ്മാനി

അത്ഥരണാനി, എളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബപച്ചന്തിമേസു ജനപദേസു ചമ്മാനി അത്ഥരണാനി, എളകചമ്മം അജചമ്മം മിഗചമ്മം. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സാ നിസ്സീമഗതാനം ഭിക്ഖൂനം ചീവരം ദേന്തി - 'ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേമാ'തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാദിതും, ന താവ തം ഗണനൂപഗം യാവ ന ഹത്ഥം ഗച്ഛതീ''തി.

മഹാകച്ചാനസ്സ പഞ്ചവരപരിദസ്സനാ നിട്ഠിതാ.

ചമ്മക്ഖന്ധകോ പഞ്ചമോ.

൨൬൯. തസ്സുദ്ദാനം

രാജാ ച മാഗധോ സോണോ, അസീതിസഹസ്സിസ്സരോ;
സാഗതോ ഗിജ്ഝകൂടസ്മിം, ബഹും ദസ്സേതി ഉത്തരിം.

പബ്ബജ്ജാരദ്ധഭിജ്ജിംസു , വീണം ഏകപലാസികം;
നീലാ പീതാ ലോഹിതികാ, മഞ്ജിട്ഠാ കണ്ഹമേവ ച.

മഹാരങ്ഗമഹാനാമാ, വദ്ധികാ ച പടിക്ഖിപി;
ഖല്ലകാ പുടപാലി ച, തൂലതിത്തിരമേണ്ഡജാ.

വിച്ഛികാ മോരചിത്രാ ച, സീഹബ്യഗ്ഘാ ച ദീപികാ;
അജിനുദ്ദാ മജ്ജാരീ ച, കാളലുവകപരിക്ഖടാ.

ഫലിതുപാഹനാ ഖിലാ, ധോതഖാണുഖടഖടാ;
താലവേളുതിണം ചേവ, മുഞ്ജപബ്ബജഹിന്താലാ.

കമലകമ്ബലസോവണ്ണാ , രൂപികാ മണിവേളുരിയാ;
ഫലികാ കംസകാചാ ച, തിപുസീസഞ്ച തമ്ബകാ.

ഗാവീ യാനം ഗിലാനോ ച, പുരിസായുത്തസിവികാ;
സയനാനി മഹാചമ്മാ, ഗോചമ്മേഹി ച പാപകോ.

ഗിഹീനം ചമ്മവദ്ധേഹി, പവിസന്തി ഗിലായനോ;
മഹാകച്ചായനോ സോണോ, സരേന അട്ഠകവഗ്ഗികം.

ഉപസമ്പദം പഞ്ചഹി, ഗുണങ്ഗുണാ ധുവസിനാ;
ചമ്മത്ഥരണാനുഞ്ഞാസി, ന താവ ഗണനൂപഗം;
അദാസി മേ വരേ പഞ്ച, സോണത്ഥേരസ്സ നായകോതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി തേസട്ഠി.

ചമ്മക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൬. ഭേസജ്ജക്ഖന്ധകോ

൧൩൬. പഞ്ചഭേസജ്ജകഥാ

൨൬൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാനം യാഗുപി പീതാ ഉഗ്ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ഉഗ്ഗച്ഛതി. തേ തേന കിസാ ഹോന്തി, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ കിസേ ലൂഖേ ദുബ്ബണ്ണേ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതേ ധമനിസന്ഥതഗത്തേ, ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "കിം നു ഖോ, ആനന്ദ, ഏതരഹി ഭിക്ഖൂ കിസാ, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ"തി? "ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂനം സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാനം യാഗുപി പീതാ ഉഗ്ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ഉഗ്ഗച്ഛതി. തേ തേന കിസാ ഹോന്തി, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - "ഏതരഹി ഖോ ഭിക്ഖൂനം സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാനം യാഗുപി പീതാ ഉഗ്ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ഉഗ്ഗച്ഛതി. തേ തേന കിസാ ഹോന്തി, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ. കിം നു ഖോ അഹം ഭിക്ഖൂനം ഭേസജ്ജം അനുജാനേയ്യം, യം ഭേസജ്ജഞ്ചേവ അസ്സ ഭേസജ്ജസമ്മതഞ്ച ലോകസ്സ, ആഹാരത്ഥഞ്ച ഫരേയ്യ, ന ച ഓളാരികോ ആഹാരോ പഞ്ഞായേയ്യാ"തി? അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - "ഇമാനി ഖോ പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി, സേയ്യഥിദം - സപ്പി, നവനീതം, തേലം, മധു, ഫാണിതം; ഭേസജ്ജാനി ചേവ ഭേസജ്ജസമ്മതാനി ച ലോകസ്സ, ആഹാരത്ഥഞ്ച ഫരന്തി, ന ച ഓളാരികോ ആഹാരോ പഞ്ഞായതി. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ഇമാനി പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി അനുജാനേയ്യം, കാലേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേ പരിഭുഞ്ജിതു"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ഇധ മയ്ഹം, ഭിക്ഖവേ, രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - 'ഏതരഹി ഖോ ഭിക്ഖൂനം സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാനം യാഗുപി പീതാ ഉഗ്ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ഉഗ്ഗച്ഛതി. തേ തേന കിസാ ഹോന്തി, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ. കിം നു ഖോ അഹം ഭിക്ഖൂനം ഭേസജ്ജം അനുജാനേയ്യം, യം ഭേസജ്ജഞ്ചേവ അസ്സ ഭേസജ്ജസമ്മതഞ്ച ലോകസ്സ, ആഹാരത്ഥഞ്ച ഫരേയ്യ, ന ച ഓളാരികോ ആഹാരോ പഞ്ഞായേയ്യാ'തി. തസ്സ മയ്ഹം, ഭിക്ഖവേ, ഏതദഹോസി 'ഇമാനി ഖോ പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി , സേയ്യഥിദം - സപ്പി, നവനീതം, തേലം, മധു, ഫാണിതം; ഭേസജ്ജാനി ചേവ ഭേസജ്ജസമ്മതാനി ച ലോകസ്സ, ആഹാരത്ഥഞ്ച ഫരന്തി, ന ച ഓളാരികോ ആഹാരോ പഞ്ഞായതി. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ഇമാനി പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി അനുജാനേയ്യം, കാലേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേ പരിഭുഞ്ജിതു'ന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, താനി പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി കാലേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേ പരിഭുഞ്ജിതു"ന്തി.

൨൬൧. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ താനി പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി കാലേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേ പരിഭുഞ്ജന്തി. തേസം യാനിപി താനി പാകതികാനി ലൂഖാനി ഭോജനാനി താനിപി നച്ഛാദേന്തി, പഗേവ സേനേസിതാനി

[സേനേസികാനി (സീ॰ സ്യാ॰), സേനേഹികാനി (യോജനാ)]. തേ തേന ചേവ സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാ, ഇമിനാ ച ഭത്താച്ഛാദകേന [ഭത്താച്ഛന്നകേന (ക॰)], തദുഭയേന ഭിയ്യോസോമത്തായ കിസാ ഹോന്തി, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഭിയ്യോസോമത്തായ കിസേ ലൂഖേ ദുബ്ബണ്ണേ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതേ ധമനിസന്ഥതഗത്തേ, ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''കിം നു ഖോ, ആനന്ദ, ഏതരഹി ഭിക്ഖൂ ഭിയ്യോസോമത്തായ കിസാ, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ''തി? ''ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ താനി ച പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി കാലേ പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേ പരിഭുഞ്ജന്തി. തേസം യാനിപി താനി പാകതികാനി ലൂഖാനി ഭോജനാനി താനിപി നച്ഛാദേന്തി, പഗേവ സേനേസികാനി. തേ തേന ചേവ സാരദികേന ആബാധേന ഫുട്ഠാ, ഇമിനാ ച ഭത്താച്ഛാദകേന, തദുഭയേന ഭിയ്യോസോമത്തായ കിസാ, ലൂഖാ, ദുബ്ബണ്ണാ, ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതാ, ധമനിസന്ഥതഗത്താ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, താനി പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി പടിഗ്ഗഹേത്വാ കാലേപി വികാലേപി പരിഭുഞ്ജിതു''ന്തി.

൨൬൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം വസേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസാനി ഭേസജ്ജാനി - അച്ഛവസം, മച്ഛവസം, സുസുകാവസം , സൂകരവസം, ഗദ്രഭവസം - കാലേ പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ നിപ്പക്കം [നിപക്കം (ക॰)] കാലേ സംസട്ഠം തേലപരിഭോഗേന പരിഭുഞ്ജിതും. വികാലേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹിതം വികാലേ നിപ്പക്കം വികാലേ സംസട്ഠം, തം ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി തിണ്ണം ദുക്കടാനം. കാലേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹിതം വികാലേ നിപ്പക്കം വികാലേ സംസട്ഠം, തം ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദ്വിന്നം ദുക്കടാനം. കാലേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ നിപ്പക്കം വികാലേ സംസട്ഠം, തം ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. കാലേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ നിപ്പക്കം കാലേ സംസട്ഠം, തം ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, അനാപത്തീതി.

പഞ്ചഭേസജ്ജകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൪൫. മൂലാദിഭേസജ്ജകഥാ

൨൬൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം മൂലേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, മൂലാനി ഭേസജ്ജാനി - ഹലിദ്ദിം, സിങ്ഗിവേരം, വചം, വചത്ഥം [വചത്ഥം (സീ॰ സ്യാ॰)], അതിവിസം, കടുകരോഹിണിം, ഉസീരം, ഭദ്ദമുത്തകം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി മൂലാനി ഭേസജ്ജാനി, നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി, ന ഭോജനീയേ ഭോജനീയത്ഥം ഫരന്തി, താനി - പടിഗ്ഗഹേത്വാ യാവജീവം പരിഹരിതും; സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജിതും. അസതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം മൂലേഹി ഭേസജ്ജേഹി പിട്ഠേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നിസദം നിസദപോതകന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം കസാവേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കസാവാനി [കസാവഭേസജ്ജാനി (ക॰)] ഭേസജ്ജാനി - നിമ്ബകസാവം, കുടജകസാവം, പടോലകസാവം, ഫഗ്ഗവകസാവം, നത്തമാലകസാവം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി കസാവാനി ഭേസജ്ജാനി നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി, ന ഭോജനീയേ ഭോജനീയത്ഥം ഫരന്തി, താനി - പടിഗ്ഗഹേത്വാ യാവജീവം പരിഹരിതും; സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജിതും. അസതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം പണ്ണേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , പണ്ണാനി ഭേസജ്ജാനി - നിമ്ബപണ്ണം, കുടജപണ്ണം, പടോലപണ്ണം, സുലസിപണ്ണം, കപ്പാസപണ്ണം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി പണ്ണാനി ഭേസജ്ജാനി, നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി, ന ഭോജനീയേ ഭോജനീയത്ഥം ഫരന്തി...പേ॰....

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം ഫലേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഫലാനി ഭേസജ്ജാനി - ബിലങ്ഗം, പിപ്പലിം, മരിചം, ഹരീതകം, വിഭീതകം, ആമലകം, ഗോട്ഠഫലം [ഗോഠഫലം (സ്യാ॰), കോട്ഠഫലം (ക॰)], യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി ഫലാനി ഭേസജ്ജാനി, നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി, ന ഭോജനീയേ ഭോജനീയത്ഥം ഫരന്തി...പേ॰....

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം ജതൂഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ജതൂനി ഭേസജ്ജാനി - ഹിങ്ഗും, ഹിങ്ഗുജതും, ഹിങ്ഗുസിപാടികം, തകം, തകപത്തിം, തകപണ്ണിം , സജ്ജുലസം, യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി ജതൂനി ഭേസജ്ജാനി, നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി...പേ॰....

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം ലോണേഹി ഭേസജ്ജേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ലോണാനി ഭേസജ്ജാനി - സാമുദ്ദം, കാളലോണം, സിന്ധവം, ഉബ്ഭിദം [ഉബ്ഭിരം (ക॰)], ബിലം [ബിളാലം (സീ॰)], യാനി വാ പനഞ്ഞാനിപി അത്ഥി ലോണാനി ഭേസജ്ജാനി, നേവ ഖാദനീയേ ഖാദനീയത്ഥം ഫരന്തി, ന ഭോജനീയേ ഭോജനീയത്ഥം ഫരന്തി, താനി - പടിഗ്ഗഹേത്വാ യാവജീവം പരിഹരിതും; സതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജിതും. അസതി പച്ചയേ പരിഭുഞ്ജന്തസ്സ ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൨൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഉപജ്ഝായസ്സ ആയസ്മതോ ബേലട്ഠസീസസ്സ ഥുല്ലകച്ഛാബാധോ ഹോതി. തസ്സ ലസികായ ചീവരാനി കായേ ലഗ്ഗന്തി, താനി ഭിക്ഖൂ ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ തേ ഭിക്ഖൂ താനി ചീവരാനി ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢന്തേ, ദിസ്വാന യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''കിം ഇമസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ''തി? ''ഇമസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ ഥുല്ലകച്ഛാബാധോ, ലസികായ ചീവരാനി കായേ ലഗ്ഗന്തി,

താനി മയം ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢാമാ''തി . അഥ ഖോ ഭഗവാ എതസ്മിം നിദാനേ എതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യസ്സ കണ്ഡു വാ, പിളകാ വാ, അസ്സാവോ വാ, ഥുല്ലകച്ഛു വാ ആബാധോ, കായോ വാ ദുഗ്ഗന്ധോ, ചുണ്ണാനി ഭേസജ്ജാനി; അഗിലാനസ്സ ഛകണം മത്തികം രജനനിപ്പക്കം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദുക്ഖലം മുസല''ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം ചുണ്ണേഹി ഭേസജ്ജേഹി ചാലിതേഹി അത്ഥോ ഹോതി . ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചുണ്ണചാലിനിന്തി. സണ്ഹേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദുസ്സചാലിനിന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ അമനുസ്സികാബാധോ ഹോതി. തം ആചരിയുപജ്ഝായാ ഉപട്ഠഹന്താ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. സോ സൂകരസൂനം ഗന്ത്വാ ആമകമംസം ഖാദി, ആമകലോഹിതം പിവി . തസ്സ സോ അമനുസ്സികാബാധോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അമനുസ്സികാബാധേ ആമകമംസം ആമകലോഹിതന്തി.

൨൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ചക്ഖുരോഗാബാധോ ഹോതി. തം ഭിക്ഖൂ പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ തേ ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേന്തേ, ദിസ്വാന യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ എതദവോച - ''കിം ഇമസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ''തി? ''ഇമസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ ചക്ഖുരോഗാബാധോ. ഇമം മയം പരിഗ്ഗഹേത്വാ ഉച്ചാരമ്പി പസ്സാവമ്പി നിക്ഖാമേമാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ എതസ്മിം നിദാനേ എതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ജനം - കാളഞ്ജനം, രസഞ്ജനം, സോതഞ്ജനം, ഗേരുകം, കപല്ല''ന്തി. അഞ്ജനൂപപിസനേഹി അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചന്ദനം, തഗരം, കാളാനുസാരിയം, താലീസം, ഭദ്ദമുത്തകന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ പിട്ഠാനി അഞ്ജനാനി ചരുകേസുപി [ഥാലകേസുപി (സീ॰ സ്യാ॰)] സരാവകേസുപി നിക്ഖിപന്തി; തിണചുണ്ണേഹിപി പംസുകേഹിപി ഓകിരിയന്തി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ജനിന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാവചാ അഞ്ജനിയോ ധാരേന്തി - സോവണ്ണമയം, രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ അഞ്ജനീ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം, ദന്തമയം, വിസാണമയം, നളമയം, വേളുമയം, കട്ഠമയം, ജതുമയം, ഫലമയം, ലോഹമയം, സങ്ഖനാഭിമയന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ജനിയോ അപാരുതാ ഹോന്തി, തിണചുണ്ണേഹിപി പംസുകേഹിപി ഓകിരിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാനന്തി. അപിധാനം നിപതതി . ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സുത്തകേന ബന്ധിത്വാ അഞ്ജനിയാ ബന്ധിതുന്തി. അഞ്ജനീ ഫലതി [നിപതതി (ക॰)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സുത്തകേന സിബ്ബേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അങ്ഗുലിയാ അഞ്ജന്തി, അക്ഖീനി ദുക്ഖാനി ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ജനിസലാകന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാവചാ അഞ്ജനിസലാകായോ ധാരേന്തി - സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ അഞ്ജനിസലാകാ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം...പേ॰... സങ്ഖനാഭിമയന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ജനിസലാകാ ഭൂമിയം പതിതാ ഫരുസാ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സലാകഠാനിയന്തി [സലാകോധാനിയന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)].

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അഞ്ജനിമ്പി അഞ്ജനിസലാകമ്പി ഹത്ഥേന പരിഹരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ജനിത്ഥവികന്തി. അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തകന്തി.

൨൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ സീസാഭിതാപോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുദ്ധനി തേലകന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നത്ഥുകമ്മന്തി. നത്ഥു ഗലതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നത്ഥുകരണിന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാവചാ നത്ഥുകരണിയോ ധാരേന്തി - സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി, ''സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാ നത്ഥുകരണീ ധാരേതബ്ബാ. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം...പേ॰... സങ്ഖനാഭിമയന്തി. നത്ഥും വിസമം ആസിഞ്ചന്തി [നത്ഥു വിസമം ആസിഞ്ചിയതി (സീ॰ സ്യാ॰)]. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , യമകനത്ഥുകരണിന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധൂമം പാതുന്തി. തഞ്ഞേവ വട്ടിം ആലിമ്പേത്വാ പിവന്തി , കണ്ഠോ ദഹതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധൂമനേത്തന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഉച്ചാവചാനി ധൂമനേത്താനി ധാരേന്തി - സോവണ്ണമയം രൂപിയമയം. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ചാവചാനി ധൂമനേത്താനി ധാരേതബ്ബാനി. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠിമയം...പേ॰... സങ്ഖനാഭിമയന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ധൂമനേത്താനി അപാരുതാനി ഹോന്തി, പാണകാ പവിസന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അപിധാനന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ധൂമനേത്താനി ഹത്ഥേന പരിഹരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ധൂമനേത്തഥവികന്തി. ഏകതോ ഘംസിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യമകഥവികന്തി. അംസബദ്ധകോ ന ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അംസബദ്ധകം ബന്ധനസുത്തകന്തി.

൨൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ വാതാബാധോ ഹോതി. വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - ''തേലം പചിതബ്ബ''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തേലപാകന്തി. തസ്മിം ഖോ പന തേലപാകേ മജ്ജം പക്ഖിപിതബ്ബം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തേലപാകേ മജ്ജം പക്ഖിപിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അതിപക്ഖിത്തമജ്ജാനി [അതിഖിത്തമജ്ജാനി (ക॰)] തേലാനി പചന്തി, താനി പിവിത്വാ മജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അതിപക്ഖിത്തമജ്ജം തേലം പാതബ്ബം. യോ പിവേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യസ്മിം തേലപാകേ മജ്ജസ്സ ന വണ്ണോ ന ഗന്ധോ ന രസോ പഞ്ഞായതി, ഏവരൂപം മജ്ജപക്ഖിത്തം തേലം പാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം ബഹും അതിപക്ഖിത്തമജ്ജം തേലം പക്കം ഹോതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കഥം നു ഖോ അതിപക്ഖിത്തമജ്ജേ തേലേ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അബ്ഭഞ്ജനം അധിട്ഠാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ ബഹുതരം തേലം പക്കം ഹോതി, തേലഭാജനം ന വിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തീണി തുമ്ബാനി - ലോഹതുമ്ബം, കട്ഠതുമ്ബം, ഫലതുമ്ബന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ അങ്ഗവാതോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സേദകമ്മന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമ്ഭാരസേദന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ

ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മഹാസേദന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭങ്ഗോദകന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകകോട്ഠകന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ പബ്ബവാതോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ലോഹിതം മോചേതുന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ലോഹിതം മോചേത്വാ വിസാണേന ഗാഹേതുന്തി [ഗഹേതുന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)].

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ പാദാ ഫലിതാ [ഫാലിതാ (ക॰)] ഹോന്തി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാദബ്ഭഞ്ജനന്തി. നക്ഖമനിയോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പജ്ജം അഭിസങ്ഖരിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഗണ്ഡാബാധോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സത്ഥകമ്മന്തി. കസാവോദകേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കസാവോദകന്തി. തിലകക്കേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിലകക്കന്തി. കബളികായ അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കബളികന്തി. വണബന്ധനചോളേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വണബന്ധനചോളന്തി. വണോ കണ്ഡുവതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാസപകുട്ടേന [സാസപകുഡ്ഡേന (സീ॰ സ്യാ॰)] ഫോസിതുന്തി. വണോ കിലിജ്ജിത്ഥ. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ധൂമം കാതുന്തി. വഡ്ഢമംസം വുട്ഠാതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ലോണസക്ഖരികായ ഛിന്ദിതുന്തി. വണോ ന രുഹതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വണതേലന്തി. തേലം ഗലതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, വികാസികം സബ്ബം വണപടികമ്മന്തി.

൨൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അഹിനാ ദട്ഠോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചത്താരി മഹാവികടാനി ദാതും - ഗൂഥം, മുത്തം, ഛാരികം, മത്തികന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏ്വതദഹോസി - ''അപ്പടിഗ്ഗഹിതാനി നു ഖോ ഉദാഹു പടിഗ്ഗഹേതബ്ബാനീ''തി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സതി കപ്പിയകാരകേ പടിഗ്ഗഹാപേതും, അസതി കപ്പിയകാരകേ സാമം ഗഹേത്വാ പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ഭിക്ഖുനാ വിസം പീതം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി ഭിക്ഖവേ ഗൂഥം പായേതുന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏ്വതദഹോസി - ''അപ്പടിഗ്ഗഹിതം നു ഖോ ഉദാഹു പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോ''തി? ഭഗവതോ ഏ്വതമത്ഥം ആരോചേസും.

അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം കരോന്തോ പടിഗ്ഗണ്ഹാതി, സ്വേവ പടിഗ്ഗഹോ കതോ, ന പുന [കതോ പന (?)] പടിഗ്ഗഹേതബ്ബോതി.

൨൬൯. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഘരദിന്നകാബാധോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സീതാലോളിം പായേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ദുട്ഠഗഹണികോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആമിസഖാരം പായേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ പണ്ഡുരോഗാബാധോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുത്തഹരീതകം പായേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഛവിദോസാബാധോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗന്ധാലേപം കാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അഭിസന്നകായോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വിരേചനം പാതുന്തി. അച്ഛകഞ്ജിയാ അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അച്ഛകഞ്ജിന്തി. അകടയൂസേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അകടയൂസന്തി. കടാകടേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കടാകടന്തി. പടിച്ഛാദനീയേന അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പടിച്ഛാദനീയന്തി.

മൂലാദിഭേസജ്ജകഥാ നിട്ഠിതാ.

൱൬. പിലിന്ദവച്ഛവത്ഥു

൨൭൦. [ഇദം വത്ഥു പാരാ॰ ൬൧൮ ആദയോ] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ രാജഗഹേ പബ്ഭാരം സോധാപേതി ലേണം കത്തുകാമോ. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ യേനായസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം ഏതദവോച - ''കിം, ഭന്തേ, ഥേരോ കാരാപേതീ''തി? ''പബ്ഭാരം, മഹാരാജ, സോധാപേമി, ലേണം കത്തുകാമോ''തി. ''അത്ഥോ, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ ആരാമികേനാ''തി? ''ന ഖോ, മഹാരാജ, ഭഗവതാ ആരാമികോ അനുഞ്ഞാതോ''തി. ''തേന ഹി, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം പടിപുച്ഛിത്വാ മമ ആരോചേയ്യാഥാ''തി. 'ഏവം, മഹാരാജാ'തി ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ധമ്മിയാ

കഥായ സന്ദസ്സേസി, സമാദപേസി, സമുത്തേജേസി, സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ആയസ്മതാ പിലിന്ദവച്ഛേന ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ ഭഗവതോ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''രാജാ, ഭന്തേ, മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ആരാമികം ദാതുകാമോ. കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ, മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആരാമിക''ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ യേനായസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം ഏതദവോച - ''അനുഞ്ഞാതോ, ഭന്തേ, ഭഗവതാ ആരാമികോ''തി? ''ഏവം, മഹാരാജാ''തി. ''തേന ഹി, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ ആരാമികം ദമ്മീ''തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ ആരാമികം പടിസ്സുത്വാ, വിസ്സരിത്വാ, ചിരേന സതിം പടിലഭിത്വാ, അഞ്ഞതരം സബ്ബത്ഥകം മഹാമത്തം ആമന്തേസി - ''യോ മയാ, ഭണേ, അയ്യസ്സ ആരാമികോ പടിസ്സുതോ, ദിന്നോ സോ ആരാമികോ''തി? ''ന ഖോ, ദേവ, അയ്യസ്സ ആരാമികോ ദിന്നോ''തി. ''കീവ ചിരം നു ഖോ, ഭണേ, ഇതോ [ഇതോ രത്തി (സ്യാ॰)] ഹി തം ഹോതീ''തി? അഥ ഖോ സോ മഹാമത്തോ രത്തിയോ ഗണേത്വാ [വിഗണേത്വാ (സീ॰)] രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - ''പഞ്ച, ദേവ, രത്തിസതാനീ''തി. തേന ഹി, ഭണേ, അയ്യസ്സ പഞ്ച ആരാമികസതാനി ദേഹീതി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ സോ മഹാമത്തോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ പഞ്ച ആരാമികസതാനി പാദാസി, പാടിയേക്കോ ഗാമോ നിവിസി. 'ആരാമികഗാമകോതി'പി നം ആഹംസു , 'പിലിന്ദഗാമകോ'തിപി നം ആഹംസു.

൨൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ തസ്മിം ഗാമകേ കുലൂപകോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ പിലിന്ദഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. തേന ഖോ പന സമയേന തസ്മിം ഗാമകേ ഉസ്സവോ ഹോതി. ദാരകാ അലങ്കതാ മാലാകിതാ കീളന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ പിലിന്ദഗാമകേ സപദാനം പിണ്ഡായ ചരമാനോ യേന അഞ്ഞതരസ്സ ആരാമികസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. തേന ഖോ പന സമയേന തസ്സാ ആരാമികിനിയാ ധീതാ അഞ്ഞേ ദാരകേ അലങ്കതേ മാലാകിതേ പസ്സിത്വാ രോദതി - 'മാലം മേ ദേഥ, അലങ്കാരം മേ ദേഥാ'തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ തം ആരാമികിനിം ഏതദവോച - ''കിസ്സായം ദാരികാ രോദതീ''തി? ''അയം, ഭന്തേ, ദാരികാ അഞ്ഞേ ദാരകേ അലങ്കതേ മാലാകിതേ പസ്സിത്വാ രോദതി - 'മാലം മേ ദേഥ, അലങ്കാരം മേ ദേഥാ'തി. കുതോ അമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതാനം മാലാ, കുതോ അലങ്കാരോ''തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ അഞ്ഞതരം തിണണ്ഡുപകം ഗഹേത്വാ തം ആരാമികിനിം ഏതദവോച - ''ഹന്ദിമം

തിണണ്ഡുപകം തസ്സാ ദാരികായ സീസേ പടിമുഞ്ചാ''തി. അഥ ഖോ സാ ആരാമികിനീ തം തിണണ്ഡുപകം ഗഹേത്വാ തസ്സാ ദാരികായ സീസേ പടിമുഞ്ചി. സാ അഹോസി സുവണ്ണമാലാ അഭിരൂപാ, ദസ്സനീയാ, പാസാദികാ; നത്ഥി താദിസാ രഞ്ഞോപി അന്തേപുരേ സുവണ്ണമാലാ. മനുസ്സാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ആരോചേസും - ''അമുകസ്സ, ദേവ, ആരാമികസ്സ ഘരേ സുവണ്ണമാലാ അഭിരൂപാ, ദസ്സനീയാ, പാസാദികാ; നത്ഥി താദിസാ ദേവസ്സപി അന്തേപുരേ സുവണ്ണമാലാ; കുതോ തസ്സ ദുഗ്ഗതസ്സ? നിസ്സംസയം ചോരികായ ആഭതാ''തി.

അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തം ആരാമികകുലം ബന്ധാപേസി. ദുതിയമ്പി ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ പിലിന്ദഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. പിലിന്ദഗാമകേ സപദാനം പിണ്ഡായ ചരമാനോ യേന തസ്സ ആരാമികസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പടിവിസ്സകേ പുച്ഛി - ''കഹം ഇമം ആരാമികകുലം ഗത''ന്തി? ''ഏതിസ്സാ, ഭന്തേ, സുവണ്ണമാലായ കാരണാ രഞ്ഞാ ബന്ധാപിത''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ യേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ യേനായസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം പിലിന്ദവച്ഛം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ ഏതദവോച - ''കിസ്സ, മഹാരാജ, ആരാമികകുലം ബന്ധാപിത''ന്തി? ''തസ്സ, ഭന്തേ, ആരാമികസ്സ ഘരേ സുവണ്ണമാലാ അഭിരൂപാ, ദസ്സനീയാ, പാസാദികാ; നത്ഥി താദിസാ അമ്ഹാകമ്പി അന്തേപുരേ സുവണ്ണമാലാ; കുതോ തസ്സ ദുഗ്ഗതസ്സ? നിസ്സംസയം ചോരികായ ആഭതാ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പാസാദം സുവണ്ണന്തി അധിമുച്ചി; സോ അഹോസി സബ്ബസോവണ്ണമയോ. ''ഇദം പന തേ, മഹാരാജ, താവ ബഹും സുവണ്ണം കുതോ''തി? 'അഞ്ഞാതം, ഭന്തേ, അയ്യസ്സേവേസോ ഇദ്ധാനുഭാവോ'തി തം ആരാമികകുലം മുഞ്ചാപേസി.

മനുസ്സാ ''അയ്യേന കിര പിലിന്ദവച്ഛേന സരാജികായ പരിസായ ഉത്തരിമനുസ്സധമ്മം ഇദ്ധിപാടിഹാരിയം ദസ്സിത''ന്തി അത്തമനാ അഭിപ്പസന്നാ ആയസ്മതോ പിലിന്ദവച്ഛസ്സ പഞ്ച ഭേസജ്ജാനി അഭിഹരിംസു, സേയ്യഥിദം - സപ്പിം, നവനീതം, തേലം, മധും [സപ്പി നവനീതം തേലം മധു (ക॰)], ഫാണിതം. പകതിയാപി ച ആയസ്മാ പിലിന്ദവച്ഛോ ലാഭീ ഹോതി പഞ്ചന്നം ഭേസജ്ജാനം; ലദ്ധം ലദ്ധം പരിസായ വിസ്സജ്ജേതി. പരിസാ ചസ്സ ഹോതി ബാഹുല്ലികാ; ലദ്ധം ലദ്ധം കോലമ്ബേപി [കോളുമ്ബേപി (ക॰)], ഘടേപി, പൂരേത്വാ പടിസാമേതി; പരിസ്സാവനാനിപി, ഥവികായോപി, പൂരേത്വാ വാതപാനേസു ലഗ്ഗേതി. താനി ഓലീനവിലീനാനി തിട്ഠന്തി. ഉന്ദൂരേഹിപി വിഹാരാ ഓകിണ്ണവികിണ്ണാ ഹോന്തി. മനുസ്സാ വിഹാരചാരികം ആഹിണ്ഡന്താ പസ്സിത്വാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''അന്തോകോട്ഠാഗാരികാ ഇമേ സമണാ സക്യപുത്തിയാ , സേയ്യഥാപി രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ, തേ

ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപായ ബാഹുല്ലായ ചേതേസ്സന്തീ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തേ അനേകപരിയായേന വിഗരഹിത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപായ ബാഹുല്ലായ ചേതേന്തീ"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "യാനി ഖോ പന താനി ഗിലാനാനം ഭിക്ഖൂനം പടിസായനീയാനി ഭേസജ്ജാനി, സേയ്യഥിദം - സപ്പി, നവനീതം, തേലം, മധു, ഫാണിതം, താനി പടിഗ്ഗഹേത്വാ സത്താഹപരമം സന്നിധികാരകം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാനി. തം അതിക്കാമയതോ യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ"തി.

പിലിന്ദവച്ഛവത്ഥു നിട്ഠിതം.

ഭേസജ്ജാനുഞ്ഞാതഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ പഠമോ.

൧൬൬. ഗുളാദിഅനുജാനനാ

൨൭൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി. അദ്ദസാ ഖോ ആയസ്മാ കങ്ഖാരേവതോ അന്തരാമഗ്ഗേ ഗുളകരണം, ഓക്കമിത്വാ ഗുളേ പിട്ഠമ്പി ഛാരികമ്പി പക്ഖിപന്തേ, ദിസ്വാന "അകപ്പിയോ ഗുളോ സാമിസോ, ന കപ്പതി ഗുളോ വികാലേ പരിഭുഞ്ജിതു"ന്തി കുക്കുച്ചായന്തോ സപരിസോ ഗുളം ന പരിഭുഞ്ജതി. യേപിസ്സ സോതബ്ബം മഞ്ഞന്തി, തേപി ഗുളം ന പരിഭുഞ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. കിമത്ഥായ [കിമത്ഥിയാ (ക॰)], ഭിക്ഖവേ, ഗുളേ പിട്ഠമ്പി ഛാരികമ്പി പക്ഖിപന്തീതി? ഥദ്ധത്ഥായ [ബന്ധനത്ഥായ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭഗവാതി. സചേ, ഭിക്ഖവേ, ഥദ്ധത്ഥായ ഗുളേ പിട്ഠമ്പി ഛാരികമ്പി പക്ഖിപന്തി, സോ ച ഗുളോത്വേവ സങ്ഖം ഗച്ഛതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യഥാസുഖം ഗുളം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

അദ്ദസാ ഖോ ആയസ്മാ കങ്ഖാരേവതോ അന്തരാമഗ്ഗേ വച്ചേ മുഗ്ഗം ജാതം, പസ്സിത്വാ "അകപ്പിയാ മുഗ്ഗാ; പക്കാപി മുഗ്ഗാ ജായന്തീതി" കുക്കുച്ചായന്തോ സപരിസോ മുഗ്ഗം ന പരിഭുഞ്ജതി. യേപിസ്സ സോതബ്ബം മഞ്ഞന്തി, തേപി മുഗ്ഗം ന പരിഭുഞ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. സചേ [സചേപി (?)], ഭിക്ഖവേ, പക്കാപി മുഗ്ഗാ ജായന്തി , അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യഥാസുഖം മുഗ്ഗം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

൨൭൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉദരവാതാബാധോ ഹോതി. സോ ലോണസോവീരകം അപായി. തസ്സ സോ ഉദരവാതാബാധോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ലോണസോവീരകം; അഗിലാനസ്സ ഉദകസമ്ഭിന്നം പാനപരിഭോഗേന പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

ഗുളാദിഅനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൭. അന്തോവുട്ഠാദിപടിക്ഖേപകഥാ

൨൭൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതോ ഉദരവാതാബാധോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ - 'പുബ്ബേപി ഭഗവതോ ഉദരവാതാബാധോ തേകടുലയാഗുയാ ഫാസു ഹോതീ'തി - സാമം തിലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, മുഗ്ഗമ്പി വിഞ്ഞാപേത്വാ, അന്തോ വാസേത്വാ, അന്തോ സാമം പചിത്വാ ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - "പിവതു ഭഗവാ തേകടുലയാഗു"ന്തി. ജാനന്താപി തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, ജാനന്താപി ന പുച്ഛന്തി; കാലം വിദിത്വാ പുച്ഛന്തി, കാലം വിദിത്വാ ന പുച്ഛന്തി; അത്ഥസംഹിതം തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി, നോ അനത്ഥസംഹിതം. അനത്ഥസംഹിതേ സേതുഘാതോ തഥാഗതാനം. ദ്വീഹി ആകാരേഹി ബുദ്ധാ ഭഗവന്തോ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛന്തി - ധമ്മം വാ ദേസേസ്സാമ, സാവകാനം വാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "കുതായം, ആനന്ദ , യാഗൂ"തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - 'അനനുച്ഛവികം, ആനന്ദ, അനനുലോമികം, അപ്പതിരൂപം, അസ്സാമണകം, അകപ്പിയം, അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, ആനന്ദ, ഏവരൂപായ ബാഹുല്ലായ ചേതേസ്സസി. യദപി, ആനന്ദ, അന്തോ വുട്ഠം [വുത്ഥം (സീ॰ സ്യാ॰ കം॰)] തദപി അകപ്പിയം; യദപി അന്തോ പക്കം തദപി അകപ്പിയം; യദപി സാമം പക്കം, തദപി അകപ്പിയം. നേതം, ആനന്ദ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, അന്തോ വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, സാമം പക്കം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അന്തോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, സാമം പക്കം തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി തിണ്ണം ദുക്കടാനം. അന്തോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, അഞ്ഞേഹി പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദ്വിന്നം ദുക്കടാനം. അന്തോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, ബഹി പക്കം, സാമം പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദ്വിന്നം ദുക്കടാനം. ബഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, സാമം പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദ്വിന്നം ദുക്കടാനം. അന്തോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, ബഹി പക്കം, അഞ്ഞേഹി പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ബഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, അഞ്ഞേഹി പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ബഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, ബഹി പക്കം, സാമം പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ബഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, വുട്ഠം, ബഹി പക്കം , അഞ്ഞേഹി പക്കം, തഞ്ചേ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, അനാപത്തീ'"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ "ഭഗവതാ സാമംപാകോ പടിക്ഖിത്തോ"തി പുന പാകേ കുക്കുച്ചായന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുന പാകം പചിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹം ദുബ്ഭിക്ഖം ഹോതി. മനുസ്സാ ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി ആരാമം ആഹരന്തി. താനി ഭിക്ഖൂ ബഹി വാസേന്തി; ഉക്കപിണ്ഡകാപി ഖാദന്തി, ചോരാപി ഹരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അന്തോ വാസേതുന്തി. അന്തോ വാസേത്വാ ബഹി പാചേന്തി. ദമകാ പരിവാരേന്തി. ഭിക്ഖൂ അവിസ്സട്ഠാ പരിഭുഞ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അന്തോ പചിതുന്തി. ദുബ്ഭിക്ഖേ കപ്പിയകാരകാ ബഹുതരം ഹരന്തി, അപ്പതരം ഭിക്ഖൂനം ദേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാമം പചിതും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അന്തോ വുട്ഠം, അന്തോ പക്കം, സാമം പക്കന്തി.

അന്തോവുട്ഠാദിപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൭. ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹണാ

൨൭൪. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കാസീസു വസ്സംവുട്ഠാ രാജഗഹം ഗച്ഛന്താ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അന്തരാമഗ്ഗേ ന ലഭിംസു ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം; ബഹുഞ്ച ഫലഖാദനീയം അഹോസി; കപ്പിയകാരകോ ച ന അഹോസി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ കിലന്തരൂപാ യേന രാജഗഹം വേളുവനം കലന്ദകനിവാപോ, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - “കച്ചി , ഭിക്ഖവേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചിത്ഥ അപ്പകിലമഥേന അദ്ധാനം ആഗതാ; കുതോ ച തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ആഗച്ഛഥാ”തി? “ഖമനീയം ഭഗവാ, യാപനീയം ഭഗവാ. ഇധ മയം, ഭന്തേ, കാസീസു വസ്സംവുട്ഠാ രാജഗഹം ആഗച്ഛന്താ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ അന്തരാമഗ്ഗേ ന ലഭിമ്ഹാ ലൂഖസ്സ വാ പണീതസ്സ വാ ഭോജനസ്സ യാവദത്ഥം പാരിപൂരിം; ബഹുഞ്ച ഫലഖാദനീയം അഹോസി; കപ്പിയകാരകോ ച ന അഹോസി; തേന മയം കിലന്തരൂപാ അദ്ധാനം ആഗതാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യത്ഥ ഫലഖാദനീയം പസ്സതി, കപ്പിയകാരകോ ച ന ഹോതി, സാമം ഗഹേത്വാ, ഹരിത്വാ, കപ്പിയകാരകേ പസ്സിത്വാ, ഭൂമിയം നിക്ഖിപിത്വാ, പടിഗ്ഗഹാപേത്വാ പരിഭുഞ്ജിതും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉഗ്ഗഹിതം പടിഗ്ഗഹിതു”ന്തി.

൨൭൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ നവാ ച തിലാ നവഞ്ച മധു ഉപ്പന്നാ ഹോന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ ഏതദഹോസി - “യംനൂനാഹം നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധും ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ദദേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം പടിസമ്മോദി, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അധിവാസേതു മേ ഭവം ഗോതമോ സ്വാതനായ ഭത്തം, സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന . അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - “കാലോ, ഭോ ഗോതമ, നിട്ഠിതം ഭത്ത”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ

ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ തം ബ്രാഹ്മണം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ, സമാദപേത്വാ, സമുത്തേജേത്വാ, സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ തസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ അചിരപക്കന്തസ്സ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''യേസം ഖോ മയാ അത്ഥായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ, 'നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധും ദസ്സാമീ'തി , തേ മയാ പമുട്ഠാ ദാതും. യംനൂനാഹം നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധും കോലമ്ബേഹി ച ഘടേഹി ച ആരാമം ഹരാപേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധും കോലമ്ബേഹി ച ഘടേഹി ച ആരാമം ഹരാപേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''യേസം ഖോ മയാ, ഭോ ഗോതമ, അത്ഥായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ, 'നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധും ദസ്സാമീ'തി, തേ മയാ പമുട്ഠാ ദാതും. പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ ഭവം ഗോതമോ നവേ ച തിലേ നവഞ്ച മധു''ന്തി. തേന ഹി, ബ്രാഹ്മണ, ഭിക്ഖൂനം ദേഹീതി . തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭിക്ഖേ അപ്പമത്തകേപി പവാരേന്തി, പടിസങ്ഖാപി പടിക്ഖിപന്തി, സബ്ബോ ച സങ്ഘോ പവാരിതോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തതോ നീഹടം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹണാ നിട്ഠിതാ.

൧൮൮. പടിഗ്ഗഹിതാദിഅനുജാനനാ

൨൭൭. [പാചി॰ ൨൯൫] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ഉപട്ഠാകകുലം സങ്ഘസ്സത്ഥായ ഖാദനീയം പാഹേസി - അയ്യസ്സ ഉപനന്ദസ്സ ദസ്സേത്വാ സങ്ഘസ്സ ദാതബ്ബന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഗാമം പിണ്ഡായ പവിട്ഠോ ഹോതി . അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛിംസു - ''കഹം, ഭന്തേ, അയ്യോ ഉപനന്ദോ''തി? ''ഏസാവുസോ, ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഗാമം പിണ്ഡായ പവിട്ഠോ''തി. ''ഇദം, ഭന്തേ, ഖാദനീയം അയ്യസ്സ ഉപനന്ദസ്സ ദസ്സേത്വാ സങ്ഘസ്സ ദാതബ്ബ''ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, പടിഗ്ഗഹേത്വാ നിക്ഖിപഥ യാവ ഉപനന്ദോ ആഗച്ഛതീതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ പുരേഭത്തം കുലാനി പയിരുപാസിത്വാ ദിവാ ആഗച്ഛതി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭിക്ഖേ അപ്പമത്തകേപി പവാരേന്തി, പടിസങ്ഖാപി പടിക്ഖിപന്തി, സബ്ബോ ച സങ്ഘോ പവാരിതോ ഹോതി, ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പുരേഭത്തം പടിഗ്ഗഹിതം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

൨൭൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ കായഡാഹാബാധോ ഹോതി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ

മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ യേനായസ്മാ സാരിപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം സാരിപുത്തം ഏതദവോച - ''പുബ്ബേ തേ, ആവുസോ സാരിപുത്ത, കായഡാഹാബാധോ കേന ഫാസു ഹോതീ''തി? ''ഭിസേഹി ച മേ, ആവുസോ , മുളാലികാഹി ചാ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമ്മിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ ജേതവനേ അന്തരഹിതോ മന്ദാകിനിയാ പോക്ഖരണിയാ തീരേ പാതുരഹോസി. അദ്ദസാ ഖോ അഞ്ഞതരോ നാഗോ ആയസ്മന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം മഹാമോഗ്ഗല്ലാനം ഏതദവോച - ''ഏതു ഖോ, ഭന്തേ, അയ്യോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ. സ്വാഗതം, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനസ്സ. കേന, ഭന്തേ, അയ്യസ്സ അത്ഥോ; കിം ദമ്മീ''തി? ''ഭിസേഹി ച മേ, ആവുസോ, അത്ഥോ, മുളാലികാഹി ചാ''തി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ അഞ്ഞതരം നാഗം ആണാപേസി - ''തേന ഹി, ഭണേ, അയ്യസ്സ ഭിസേ ച മുളാലികായോ ച യാവദത്ഥം ദേഹീ''തി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ മന്ദാകിനിം പോക്ഖരണിം ഓഗാഹേത്വാ, സോണ്ഡായ ഭിസഞ്ച മുളാലികഞ്ച അബ്ബാഹിത്വാ, സുവിക്ഖാലിതം വിക്ഖാലേത്വാ, ഭണ്ഡികം ബന്ധിത്വാ യേനായസ്മാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ തേനുപസങ്കമി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ - മന്ദാകിനിയാ പോക്ഖരണിയാ തീരേ അന്തരഹിതോ ജേതവനേ പാതുരഹോസി. സോപി ഖോ നാഗോ മന്ദാകിനിയാ പോക്ഖരണിയാ തീരേ അന്തരഹിതോ ജേതവനേ പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ സോ നാഗോ ആയസ്മതോ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനസ്സ ഭിസേ ച മുളാലികായോ ച പടിഗ്ഗഹാപേത്വാ ജേതവനേ അന്തരഹിതോ മന്ദാകിനിയാ പോക്ഖരണിയാ തീരേ പാതുരഹോസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ഭിസേ ച മുളാലികായോ ച ഉപനാമേസി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ഭിസേ ച മുളാലികായോ ച ഭുത്തസ്സ കായഡാഹാബാധോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ബഹൂ ഭിസാ ച മുളാലികായോ ച അവസിട്ഠാ ഹോന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ദുബ്ഭിക്ഖേ അപ്പമത്തകേപി പവാരേന്തി, പടിസങ്ഖാപി പടിക്ഖിപന്തി, സബ്ബോ ച സങ്ഘോ പവാരിതോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വനട്ഠം പോക്ഖരട്ഠം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം ബഹും ഫലഖാദനീയം ഉപ്പന്നം ഹോതി, കപ്പിയകാരകോ ച ന ഹോതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ഫലം ന പരിഭുഞ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അബീജം നിബ്ബത്തബീജം [നിബ്ബട്ടബീജം (സീ॰), നിബ്ബടബീജം (സ്യാ॰), നിപ്പട്ടബീജം (ക॰)] അകതകപ്പം ഫലം പരിഭുഞ്ജിതുന്തി.

പടിഗ്ഗഹിതാദി അനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൩. സത്ഥകമ്മപടിക്ഖേപകഥാ

൨൭൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ

കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭഗന്ദലാബാധോ ഹോതി. ആകാസഗോത്തോ വേജ്ജോ സത്ഥകമ്മം കരോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ യേന തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹാരോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ ആകാസഗോത്തോ വേജ്ജോ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ആഗച്ഛതു ഭവം ഗോതമോ, ഇമസ്സ ഭിക്ഖുനോ വച്ചമഗ്ഗം പസ്സതു, സേയ്യഥാപി ഗോധാമുഖ"ന്തി . അഥ ഖോ ഭഗവാ - "സോ മം ഖായം മോഘപുരിസോ ഉപ്പണ്ഡേതീ"തി - തതോവ പടിനിവത്തിത്വാ, ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ, ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "അത്ഥി കിര, ഭിക്ഖവേ, അമുകസ്മിം വിഹാരേ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ"തി? "അത്ഥി ഭഗവാ"തി. "കിം തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ"തി? "തസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ ഭഗന്ദലാബാധോ, ആകാസഗോത്തോ വേജ്ജോ സത്ഥകമ്മം കരോതീ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - "അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ മോഘപുരിസസ്സ, അനനുലോമികം, അപ്പതിരൂപം, അസ്സാമണകം, അകപ്പിയം, അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ സോ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസോ സമ്ബാധേ സത്ഥകമ്മം കാരാപേസ്സതി. സമ്ബാധേ, ഭിക്ഖവേ, സുഖുമാ ഛവി, ദുരോപയോ വണോ , ദുപ്പരിഹാരം സത്ഥം. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബാധേ സത്ഥകമ്മം കാരാപേതബ്ബം. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ - ഭഗവതാ സത്ഥകമ്മം പടിക്ഖിത്തന്തി - വത്ഥികമ്മം കാരാപേന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ, തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വത്ഥികമ്മം കാരാപേസ്സന്തീ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ വത്ഥികമ്മം കാരാപേന്തീ"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, സമ്ബാധസ്സ സാമന്താ ദ്വങ്ഗുലാ സത്ഥകമ്മം വാ വത്ഥികമ്മം വാ കാരാപേതബ്ബം. യോ കാരാപേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സാ"തി.

സത്ഥകമ്മപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൩. മനുസ്സമംസപടിക്ഖേപകഥാ

൨൮൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ബാരാണസീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ബാരാണസീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ബാരാണസിയം വിഹരതി ഇസിപതനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന ബാരാണസിയം സുപ്പിയോ ച ഉപാസകോ സുപ്പിയാ ച ഉപാസികാ ഉഭതോപസന്നാ ഹോന്തി, ദായകാ, കാരകാ, സങ്ഘുപട്ഠാകാ. അഥ ഖോ സുപ്പിയാ ഉപാസികാ ആരാമം ഗന്ത്വാ വിഹാരേന വിഹാരം പരിവേണേന പരിവേണം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - "കോ, ഭന്തേ, ഗിലാനോ, കസ്സ കിം ആഹരിയതൂ"തി? തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന ഭിക്ഖുനാ വിരേചനം പീതം ഹോതി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു സുപ്പിയം ഉപാസികം ഏതദവോച - "മയാ ഖോ, ഭഗിനി, വിരേചനം പീതം. അത്ഥോ മേ പടിച്ഛാദനീയേനാ"തി. "സുട്ഠു, അയ്യ,

ആഹരിയിസ്സതീ''തി ഘരം ഗന്ത്വാ അന്തേവാസിം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, ഭണേ, പവത്തമംസം ജാനാഹീ''തി. ഏവം, അയ്യേതി ഖോ സോ പുരിസോ സുപ്പിയായ ഉപാസികായ പടിസ്സുണിത്വാ കേവലകപ്പം ബാരാണസിം ആഹിണ്ഡന്തോ ന അദ്ദസ പവത്തമംസം. അഥ ഖോ സോ പുരിസോ യേന സുപ്പിയാ ഉപാസികാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സുപ്പിയം ഉപാസികം ഏതദവോച - ''നത്ഥയ്യേ പവത്തമംസം. മാഘാതോ അജ്ജാ''തി. അഥ ഖോ സുപ്പിയായ ഉപാസികായ ഏതദഹോസി - ''തസ്സ ഖോ ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ പടിച്ഛാദനീയം അലഭന്തസ്സ ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലങ്കിരിയാ വാ ഭവിസ്സതി. ന ഖോ മേതം പതിരൂപം യാഹം പടിസ്സുണിത്വാ ന ഹരാപേയ്യ''ന്തി. പോത്ഥനികം ഗഹേത്വാ ഊരുമംസം ഉക്കന്തിത്വാ ദാസിയാ അദാസി - ''ഹന്ദ, ജേ, ഇമം മംസം സമ്പാദേത്വാ അമുകസ്മിം വിഹാരേ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ, തസ്സ ദജ്ജാഹി. യോ ച മം പുച്ഛതി, 'ഗിലാനാ'തി പടിവേദേഹീ''തി. ഉത്തരാസങ്ഗേന ഊരും വേഠേത്വാ ഓവരകം പവിസിത്വാ മഞ്ചകേ നിപജ്ജി. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ ഘരം ഗന്ത്വാ ദാസിം പുച്ഛി - ''കഹം സുപ്പിയാ''തി? ''ഏസായ്യ ഓവരകേ നിപന്നാ''തി. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ യേന സുപ്പിയാ ഉപാസികാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സുപ്പിയം ഉപാസികം ഏതദവോച - ''കിസ്സ നിപന്നാസീ''തി? ''ഗിലാനാമ്ഹീ''തി. ''കിം തേ ആബാധോ''തി? അഥ ഖോ സുപ്പിയാ ഉപാസികാ സുപ്പിയസ്സ ഉപാസകസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ - അച്ഛരിയം വത ഭോ! അബ്ഭുതം വത ഭോ! യാവ സദ്ധായം സുപ്പിയാ പസന്നാ, യത്ര ഹി നാമ അത്തനോപി മംസാനി പരിച്ചത്താനി! കിമ്പിമായ [കിം പനിമായ (സീ॰ സ്യാ॰)] അഞ്ഞം കിഞ്ചി അദേയ്യം ഭവിസ്സതീതി - ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം, സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ''തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - ''കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സുപ്പിയസ്സ ഉപാസകസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന . അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതം ഖോ സുപ്പിയം ഉപാസകം ഭഗവാ ഏതദവോച - ''കഹം സുപ്പിയാ''തി? ''ഗിലാനാ ഭഗവാ''തി. ''തേന ഹി ആഗച്ഛതൂ''തി. ''ന ഭഗവാ ഉസ്സഹതീ''തി. ''തേന ഹി പരിഗ്ഗഹേത്വാപി ആനേഥാ''തി. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ഉപാസകോ സുപ്പിയം ഉപാസികം പരിഗ്ഗഹേത്വാ ആനേസി. തസ്സാ, സഹ ദസ്സനേന ഭഗവതോ, താവ മഹാവണോ രുളഹോ അഹോസി, സുച്ഛവിലോമജാതോ. അഥ ഖോ സുപ്പിയോ ച ഉപാസകോ സുപ്പിയാ ച ഉപാസികാ - ''അച്ഛരിയം വത ഭോ! അബ്ഭുതം വത ഭോ! തഥാഗതസ്സ മഹിദ്ധികതാ മഹാനുഭാവതാ, യത്ര ഹി നാമ സഹ ദസ്സനേന ഭഗവതോ താവ മഹാവണോ രുളഹോ ഭവിസ്സതി, സുച്ഛവിലോമജാതോ''തി - ഹട്ഠാ ഉദഗ്ഗാ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ

ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദിംസു. അഥ ഖോ ഭഗവാ സുപ്പിയഞ്ച ഉപാസകം സുപ്പിയഞ്ച ഉപാസികം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ

പടിപുച്ഛി - ‘‘കോ, ഭിക്ഖവേ, സുപ്പിയം ഉപാസികം മംസം വിഞ്ഞാപേസീ’’തി? ഏവം വുത്തേ സോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘അഹം ഖോ, ഭന്തേ, സുപ്പിയം ഉപാസികം മംസം വിഞ്ഞാപേസി’’ന്തി. ‘‘ആഹരിയിത്ഥ ഭിക്ഖൂ’’തി? ‘‘ആഹരിയിത്ഥ ഭഗവാ’’തി. ‘‘പരിഭുഞ്ജി ത്വം ഭിക്ഖൂ’’തി? ‘‘പരിഭുഞ്ജാമഹം ഭഗവാ’’തി. ‘‘പടിവേക്ഖി ത്വം ഭിക്ഖൂ’’തി? ‘‘നാഹം ഭഗവാ പടിവേക്ഖി’’ന്തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ…പേ॰… കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അപ്പടിവേക്ഖിത്വാ മംസം പരിഭുഞ്ജിസ്സസി. മനുസ്സമംസം ഖോ തയാ, മോഘപുരിസ, പരിഭുത്തം. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘സന്തി, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സാ സദ്ധാ പസന്നാ, തേഹി അത്തനോപി മംസാനി പരിച്ചത്താനി. ന, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, അപ്പടിവേക്ഖിത്വാ മംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ’’തി.

മനുസ്സമംസപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൬൨. ഹത്ഥിമംസാദിപടിക്ഖേപകഥാ

൨൮൧. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ ഹത്ഥീ മരന്തി . മനുസ്സാ ദുബ്ഭിക്ഖേ ഹത്ഥിമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി , ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം ഹത്ഥിമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ ഹത്ഥിമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഹത്ഥിമംസം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി. രാജങ്ഗം ഹത്ഥീ, സചേ രാജാ ജാനേയ്യ, ന നേസം അത്തമനോ അസ്സാ’’തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഹത്ഥിമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ അസ്സാ മരന്തി. മനുസ്സാ ദുബ്ഭിക്ഖേ അസ്സമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി, ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം അസ്സമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ അസ്സമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ അസ്സമംസം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി. രാജങ്ഗം അസ്സാ, സചേ രാജാ ജാനേയ്യ, ന നേസം അത്തമനോ അസ്സാ’’തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അസ്സമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ദുബ്ഭിക്ഖേ സുനഖമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി, ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം സുനഖമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ സുനഖമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി -

‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ സുനഖമംസം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി, ജേഗുച്ഛോ സുനഖോ പടികൂലോ’’തി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സുനഖമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ദുബ്ഭിക്ഖേ അഹിമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി, ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം അഹിമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ അഹിമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ അഹിമംസം പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി, ജേഗുച്ഛോ അഹി പടികൂലോ’’തി. സുപസ്സോപി [സുഫസ്സോ (സീ॰)] നാഗരാജാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ എകമന്തം അട്ഠാസി. എകമന്തം ഠിതോ ഖോ സുപസ്സോ നാഗരാജാ ഭഗവന്തം എതദവോച - ‘‘സന്തി, ഭന്തേ, നാഗാ അസ്സദ്ധാ അപ്പസന്നാ. തേ അപ്പമത്തകേഹിപി ഭിക്ഖൂ വിഹേഠേയ്യും. സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ അഹിമംസം ന പരിഭുഞ്ജേയ്യു’’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സുപസ്സം നാഗരാജാനം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി…പേ॰… പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ എതസ്മിം നിദാനേ എതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ‘‘ന, ഭിക്ഖവേ, അഹിമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ’’തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ലുദ്ദകാ സീഹം ഹന്ത്വാ സീഹമംസം [മംസം (ക॰)] പരിഭുഞ്ജന്തി, ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം സീഹമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ സീഹമംസം പരിഭുഞ്ജിത്വാ അരഞ്ഞേ വിഹരന്തി. സീഹാ സീഹമംസഗന്ധേന ഭിക്ഖൂ പരിപാതേന്തി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സീഹമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ലുദ്ദകാ ബ്യഗ്ഘം ഹന്ത്വാ…പേ॰… ദീപിം ഹന്ത്വാ…പേ॰… അച്ഛം ഹന്ത്വാ…പേ॰… തരച്ഛം ഹന്ത്വാ തരച്ഛമംസം പരിഭുഞ്ജന്തി, ഭിക്ഖൂനം പിണ്ഡായ ചരന്താനം തരച്ഛമംസം ദേന്തി. ഭിക്ഖൂ തരച്ഛമംസം പരിഭുഞ്ജിത്വാ അരഞ്ഞേ വിഹരന്തി. തരച്ഛാ തരച്ഛമംസഗന്ധേന ഭിക്ഖൂ പരിപാതേന്തി. ഭഗവതോ എതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, തരച്ഛമംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ഹത്ഥിമംസാദിപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

സുപ്പിയഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ ദുതിയോ.

൧൭൦. യാഗുമധുഗോളകാനുജാനനാ

൨൮൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബാരാണസിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന അന്ധകവിന്ദം തേന ചാരികം പക്കാമി, മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം, അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. തേന ഖോ പന സമയേന ജാനപദാ മനുസ്സാ ബഹും ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സകടേസു ആരോപേത്വാ ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധാ ഹോന്തി - യദാ പടിപാടിം ലഭിസ്സാമ തദാ ഭത്തം കരിസ്സാമാതി, പഞ്ചമത്താനി ച വിഘാസാദസതാനി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന

ചാരികം ചരമാനോ യേന അന്ധകവിന്ദം തദവസരി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരസ്സ ബ്രാഹ്മണസ്സ പടിപാടിം അലഭന്തസ്സ ഏതദഹോസി - “അതീതാനി [അധികാനി (സീ॰ സ്യാ॰)] ഖോ മേ ദ്വേ മാസാനി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം അനുബന്ധന്തസ്സ ‘യദാ പടിപാടിം ലഭിസ്സാമി തദാ ഭത്തം കരിസ്സാമീ’തി, ന ച മേ പടിപാടി ലബ്ഭതി, അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകത്തകോ [ഏകതോ (സീ॰ സ്യാ॰)], ബഹു ച മേ ഘരാവാസത്ഥോ ഹായതി. യംനൂനാഹം ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേയ്യം; യം ഭത്തഗ്ഗേ നാസ്സ, തം പടിയാദേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ ദ്വേ നാദ്ദസ - യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ച . അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - “ഇധ മേ, ഭോ ആനന്ദ, പടിപാടിം അലഭന്തസ്സ ഏതദഹോസി ‘അതീതാനി ഖോ മേ ദ്വേ മാസാനി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം അനുബന്ധന്തസ്സ, യദാ പടിപാടിം ലഭിസ്സാമി തദാ ഭത്തം കരിസ്സാമീതി. ന ച മേ പടിപാടി ലബ്ഭതി , അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകത്തകോ, ബഹു ച മേ ഘരാവാസത്ഥോ ഹായതി. യംനൂനാഹം ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേയ്യം; യം ഭത്തഗ്ഗേ നാസ്സ, തം പടിയാദേയ്യ’ന്തി. സോ ഖോ അഹം, ഭോ ആനന്ദ, ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ ദ്വേ നാദ്ദസം - യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ച. സചാഹം, ഭോ ആനന്ദ, പടിയാദേയ്യം യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ച, പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ മേ ഭവം ഗോതമോ”തി? “തേന ഹി, ബ്രാഹ്മണ, ഭഗവന്തം പടിപുച്ഛിസ്സാമീ”തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. തേന ഹാനന്ദ, പടിയാദേതൂതി. തേന ഹി, ബ്രാഹ്മണ, പടിയാദേഹീതി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പഹൂതം യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ച പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ ഭവം ഗോതമോ യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ചാതി. തേന ഹി, ബ്രാഹ്മണ, ഭിക്ഖൂനം ദേഹീതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥാതി. അഥ ഖോ സോ ബ്രാഹ്മണോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പഹൂതായ യാഗുയാ ച മധുഗോളകേന ച സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ധോതഹത്ഥം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ തം ബ്രാഹ്മണം ഭഗവാ ഏതദവോച -

“ദസയിമേ, ബ്രാഹ്മണ, ആനിസംസാ യാഗുയാ. കതമേ ദസ? യാഗും ദേന്തോ ആയും ദേതി, വണ്ണം ദേതി, സുഖം ദേതി, ബലം ദേതി, പടിഭാനം ദേതി, യാഗു പീതാ ഖുദ്ദം [ഖുദം (സീ॰ സ്യാ॰)] പടിഹനതി, പിപാസം വിനേതി, വാതം അനുലോമേതി, വത്ഥിം സോധേതി, ആമാവസേസം പാചേതി - ഇമേ ഖോ, ബ്രാഹ്മണ, ദസാനിസംസാ യാഗുയാ”തി [പച്ഛിമാ പഞ്ച ആനിസംസാ അം॰ നി॰ ൫.൨൦൭].

[അം॰ നി॰ ർ.൫൮-൫൯ ഥോകം വിസദിസം] യോ സഞ്ഞതാനം പരദത്തഭോജിനം;
കാലേന സക്കച്ച ദദാതി യാഗും;
ദസസ്സ ഠാനാനി അനുപ്പവേച്ഛതി;
ആയുഞ്ച വണ്ണഞ്ച സുഖം ബലഞ്ച.

പടിഭാനമസ്സ ഉപജായതേ തതോ;
ഖുദ്ദം പിപാസഞ്ച ബ്യപനേതി വാതം;
സോധേതി വത്ഥിം പരിണാമേതി ഭുത്തം;

ഭേസജ്ജമേതം സുഗതേന വണ്ണിതം.

തസ്മാ ഹി യാഗും അലമേവ ദാതും;
നിച്ചം മനുസ്സേന സുഖത്ഥികേന;
ദിബ്ബാനി വാ പത്ഥയതാ സുഖാനി;
മനുസ്സസോഭഗ്യതമിച്ഛതാ വാതി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ തം ബ്രാഹ്മണം ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യാഗുഞ്ച മധുഗോളകഞ്ചാ"തി.

യാഗുമധുഗോളകാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൭൧. തരുണപസന്നമഹാമത്തവത്ഥു

൨൮൩. അസ്സോസും ഖോ മനുസ്സാ ഭഗവതാ കിര യാഗു അനുഞ്ഞാതാ മധുഗോളകഞ്ചാതി. തേ കാലസ്സേവ, ഭോജ്ജയാഗും പടിയാദേന്തി മധുഗോളകഞ്ച. ഭിക്ഖൂ കാലസ്സേവ ഭോജ്ജയാഗുയാ ധാതാ മധുഗോളകേന ച ഭത്തഗ്ഗേ ന ചിത്തരൂപം പരിഭുഞ്ജന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരേന തരുണപസന്നേന മഹാമത്തേന സ്വാതനായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ തരുണപസന്നസ്സ മഹാമത്തസ്സ ഏതദഹോസി - "യംനൂനാഹം അഡ്ഢതേലസന്നം ഭിക്ഖുസതാനം അഡ്ഢതേലസാനി മംസപാതിസതാനി പടിയാദേയ്യം, ഏകമേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകമേകം മംസപാതിം ഉപനാമേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ അഡ്ഢതേലസാനി ച മംസപാതിസതാനി, ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - "കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന തസ്സ തരുണപസന്നസ്സ മഹാമത്തസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ ഭത്തഗ്ഗേ ഭിക്ഖൂ പരിവിസതി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "ഥോകം, ആവുസോ, ദേഹി; ഥോകം, ആവുസോ, ദേഹീ"തി. "മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ഭന്തേ, - 'അയം തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ'തി - ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹഥ. ബഹും മേ ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയത്തം, അഡ്ഢതേലസാനി ച മംസപാതിസതാനി. ഏകമേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകമേകം മംസപാതിം ഉപനാമേസ്സാമീതി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭന്തേ, യാവദത്ഥ"ന്തി. "ന ഖോ മയം, ആവുസോ, ഏതംകാരണാ ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹാമ, അപി ച മയം കാലസ്സേവ ഭോജ്ജയാഗുയാ ധാതാ മധുഗോളകേന ച. തേന മയം ഥോകം ഥോകം പടിഗ്ഗണ്ഹാമാ"തി. അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ ഉജ്ഝായതി ഖിയ്യതി വിപാചേതി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഭദന്താ മയാ നിമന്തിതാ അഞ്ഞസ്സ ഭോജ്ജയാഗും പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി, ന ചാഹം പടിബലോ യാവദത്ഥം ദാതു"ന്തി കുപിതോ അനത്തമനോ ആസാദനാപേക്ഖോ ഭിക്ഖൂനം പത്തേ പൂരേന്തോ അഗമാസി - ഭുഞ്ജഥ വാ ഹരഥ വാതി. അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം

ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ തം തരുണപസന്നം മഹാമത്തം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ തസ്സ തരുണപസന്നസ്സ മഹാമത്തസ്സ അചിരപക്കന്തസ്സ ഭഗവതോ അഹുദേവ കുക്കുച്ചം, അഹു വിപ്പടിസാരോ - "അലാഭാ വത മേ, ന വത മേ ലാഭാ; ദുല്ലദ്ധം വത മേ, ന വത മേ സുലദ്ധം; യോഹം കുപിതോ അനത്തമനോ ആസാദനാപേക്ഖോ ഭിക്ഖൂനം പത്തേ പൂരേന്തോ അഗമാസിം - 'ഭുഞ്ജഥ വാ ഹരഥ വാ'തി. കിം നു ഖോ മയാ ബഹും പസുതം പുഞ്ഞം വാ അപുഞ്ഞം വാ"തി? അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, അചിരപക്കന്തസ്സ ഭഗവതോ അഹുദേവ കുക്കുച്ചം, അഹു വിപ്പടിസാരോ 'അലാഭാ വത മേ, ന വത മേ ലാഭാ; ദുല്ലദ്ധം വത മേ, ന വത മേ സുലദ്ധം; യോഹം കുപിതോ അനത്തമനോ ആസാദനാപേക്ഖോ ഭിക്ഖൂനം പത്തേ പൂരേന്തോ അഗമാസിം - ഭുഞ്ജഥ വാ ഹരഥ വാതി. കിം നു ഖോ മയാ ബഹും പസുതം, പുഞ്ഞം വാ അപുഞ്ഞം വാ'തി. കിം നു ഖോ മയാ, ഭന്തേ, ബഹും പസുതം, പുഞ്ഞം വാ അപുഞ്ഞം വാ"തി? "യദഗ്ഗേന തയാ, ആവുസോ, സ്വാതനായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ തദഗ്ഗേന തേ ബഹും പുഞ്ഞം പസുതം. യദഗ്ഗേന തേ ഏകമേകേന ഭിക്ഖുനാ ഏകമേകം സിത്ഥം പടിഗ്ഗഹിതം തദഗ്ഗേന തേ ബഹും പുഞ്ഞം പസുതം, സഗ്ഗാ തേ ആരദ്ധാ"തി. അഥ ഖോ സോ തരുണപസന്നോ മഹാമത്തോ - "ലാഭാ കിര മേ, സുലദ്ധം കിര മേ, ബഹും കിര മയാ പുഞ്ഞം പസുതം, സഗ്ഗാ കിര മേ ആരദ്ധാ"തി - ഹട്ഠോ ഉദഗ്ഗോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - "സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതാ അഞ്ഞസ്സ ഭോജ്ജയാഗും പരിഭുഞ്ജന്തീ"തി? "സച്ചം, ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതാ അഞ്ഞസ്സ ഭോജ്ജയാഗും പരിഭുഞ്ജിസ്സന്തി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞത്ര നിമന്തിതേന അഞ്ഞസ്സ ഭോജ്ജയാഗു പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാ. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ"തി.

തരുണപസന്നമഹാമത്തവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൨. ബേലട്ഠകച്ചാനവത്ഥു

൨൮൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ അന്ധകവിന്ദേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന രാജഗഹം തേന ചാരികം പക്കാമി, മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം, അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. തേന ഖോ പന സമയേന ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ രാജഗഹാ അന്ധകവിന്ദം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ ഹോതി, പഞ്ചമത്തേഹി സകടസതേഹി, സബ്ബേഹേവ ഗുളകുമ്ഭപൂരേഹി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ ബേലട്ഠം കച്ചാനം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന മഗ്ഗാ ഓക്കമ്മ അഞ്ഞതരസ്മിം രുക്ഖമൂലേ നിസീദി. അഥ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ യേന

ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, ഏകമേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏകമേകം ഗുളകുമ്ഭം ദാതു"ന്തി. "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, ഏകംയേവ ഗുളകുമ്ഭം ആഹരാ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഏകംയേവ ഗുളകുമ്ഭം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ആഭതോ [ആഹടോ (സീ॰ സ്യാ॰ ക॰)], ഭന്തേ, ഗുളകുമ്ഭോ; കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, ഭിക്ഖൂനം ഗുളം ദേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഗുളം ദത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ദിന്നോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂനം ഗുളോ, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, ഭിക്ഖൂനം ഗുളം യാവദത്ഥം ദേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഗുളം യാവദത്ഥം ദത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ദിന്നോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂനം ഗുളോ യാവദത്ഥോ, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, ഭിക്ഖൂ ഗുളേഹി സന്തപ്പേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഭിക്ഖൂ ഗുളേഹി സന്തപ്പേസി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പത്തേപി പൂരേസും പരിസ്സാവനാനിപി ഥവികായോപി പൂരേസും. അഥ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭിക്ഖൂ ഗുളേഹി സന്തപ്പേത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സന്തപ്പിതാ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ ഗുളേഹി, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, വിഘാസാദാനം ഗുളം ദേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ വിഘാസാദാനം ഗുളം ദത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ദിന്നോ, ഭന്തേ , വിഘാസാദാനം ഗുളോ, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, വിഘാസാദാനം ഗുളം യാവദത്ഥം ദേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ വിഘാസാദാനം ഗുളം യാവദത്ഥം ദത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "ദിന്നോ, ഭന്തേ, വിഘാസാദാനം ഗുളോ യാവദത്ഥോ, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, വിഘാസാദേ ഗുളേഹി സന്തപ്പേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ വിഘാസാദേ ഗുളേഹി സന്തപ്പേസി. ഏകച്ചേ വിഘാസാദാ കോലമ്ബേപി ഘടേപി പൂരേസും, പിടകാനിപി ഉച്ഛങ്ഗേപി പൂരേസും. അഥ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ വിഘാസാദേ ഗുളേഹി സന്തപ്പേത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സന്തപ്പിതാ, ഭന്തേ, വിഘാസാദാ ഗുളേഹി, ബഹു ചായം ഗുളോ അവസിട്ഠോ. കഥാഹം, ഭന്തേ, പടിപജ്ജാമീ"തി? "നാഹം തം, കച്ചാന, പസ്സാമി സദേവകേ ലോകേ സമാരകേ സബ്രഹ്മകേ സസ്സമണബ്രാഹ്മണിയാ പജായ സദേവമനുസ്സായ യസ്സ സോ ഗുളോ പരിഭുത്തോ സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛേയ്യ, അഞ്ഞത്ര തഥാഗതസ്സ വാ തഥാഗതസാവകസ്സ വാ. തേന ഹി ത്വം, കച്ചാന, തം ഗുളം അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേഹി, അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേഹീ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ തം ഗുളം അപ്പാണകേ ഉദകേ ഓപിലാപേതി. അഥ ഖോ സോ ഗുളോ ഉദകേ പക്ഖിത്തോ ചിച്ചിടായതി ചിടിചിടായതി പധൂപായതി [സന്ധൂപായതി (സീ॰ സ്യാ॰)] സമ്പധൂപായതി. സേയ്യഥാപി നാമ ഫാലോ ദിവസംസന്തത്തോ ഉദകേ പക്ഖിത്തോ ചിച്ചിടായതി

ചിടിചിടായതി പധൂപായതി സമ്പധൂപായതി, ഏവമേവ സോ ഗുളോ ഉദകേ പക്ഖിത്തോ ചിച്ചിടായതി ചിടിചിടായതി പധൂപായതി സമ്പധൂപായതി.

അഥ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ സംവിഗ്ഗോ ലോമഹട്ഠജാതോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ ബേലട്ഠസ്സ കച്ചാനസ്സ ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - "ദാനകഥം സീലകഥം സഗ്ഗകഥം, കാമാനം ആദീനവം ഓകാരം സംകിലേസം, നേക്ഖമ്മേ ആനിസംസം പകാസേസി. യദാ ഭഗവാ അഞ്ഞാസി ബേലട്ഠം കച്ചാനം കല്ലചിത്തം, മുദുചിത്തം, വിനീവരണചിത്തം, ഉദഗ്ഗചിത്തം, പസന്നചിത്തം, അഥ യാ ബുദ്ധാനം സാമുക്കംസികാ ധമ്മദേസനാ, തം പകാസേസി...പേ॰... ഏവമേവ ബേലട്ഠസ്സ കച്ചാനസ്സ തസ്മിംയേവ ആസനേ വിരജം വീതമലം ധമ്മചക്ഖും ഉദപാദി - യം കിഞ്ചി സമുദയധമ്മം സബ്ബം തം നിരോധധമ്മന്തി. അഥ ഖോ ബേലട്ഠോ കച്ചാനോ ദിട്ഠധമ്മോ പത്തധമ്മോ വിദിതധമ്മോ പരിയോഗാള്ഹധമ്മോ തിണ്ണവിചികിച്ഛോ വിഗതകഥംകഥോ വേസാരജ്ജപ്പത്തോ അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ. അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ. സേയ്യഥാപി, ഭന്തേ, നിക്കുജ്ജിതം വാ ഉക്കുജ്ജേയ്യ...പേ॰... ഏവമേവം ഖോ ഭഗവതാ അനേകപരിയായേന ധമ്മോ പകാസിതോ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി, ധമ്മഞ്ച, ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണഗത"ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന രാജഗഹം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ ഗുളോ ഉസ്സന്നോ ഹോതി. ഭിക്ഖൂ - ഗിലാനസ്സേവ ഭഗവതാ ഗുളോ അനുഞ്ഞാതോ, നോ അഗിലാനസ്സാതി - കുക്കുച്ചായന്താ ഗുളം ന ഭുഞ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനസ്സ ഗുളം, അഗിലാനസ്സ ഗുളോദകന്തി.

ബേലട്ഠകച്ചാനവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൩. പാടലിഗാമവത്ഥു

൨൮൬. [ഇതോ പരം മഹാവ॰ ൨൮൭-൨൮൭ 'തിണ്ണാ മേധാവിനോ ജനാ'തി പാഠോ ദീ॰ നി॰ ൨.൧൪൮; ഉദാ॰ ൭൬ ആദയോ] അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന പാടലിഗാമോ തേന ചാരികം പക്കാമി, മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം, അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന പാടലിഗാമോ തദവസരി. അസ്സോസും ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ - "ഭഗവാ കിര പാടലിഗാമം അനുപ്പത്തോ"തി. അഥ ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നേ ഖോ പാടലിഗാമികേ ഉപാസകേ ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി, സമാദപേസി, സമുത്തേജേസി, സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "അധിവാസേതു നോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ആവസഥാഗാരം സദ്ധിം

ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ യേന ആവസഥാഗാരം തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ സബ്ബസന്ഥരിം ആവസഥാഗാരം സന്ഥരിത്വാ, ആസനാനി പഞ്ഞപേത്വാ, ഉദകമണികം പതിട്ഠാപേത്വാ, തേലപദീപം ആരോപേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "സബ്ബസന്ഥരിസന്ഥതം, ഭന്തേ, ആവസഥാഗാരം. ആസനാനി പഞ്ഞത്താനി. ഉദകമണികോ പതിട്ഠാപിതോ. തേലപദീപോ ആരോപിതോ. യസ്സദാനി, ഭന്തേ, ഭഗവാ കാലം മഞ്ഞതീ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന യേന ആവസഥാഗാരം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പാദേ പക്ഖാലേത്വാ ആവസഥാഗാരം പവിസിത്വാ മജ്ഝിമം ഥമ്ഭം നിസ്സായ പുരത്ഥാഭിമുഖോ നിസീദി. ഭിക്ഖുസങ്ഘോപി ഖോ പാദേ പക്ഖാലേത്വാ ആവസഥാഗാരം പവിസിത്വാ പച്ഛിമം ഭിത്തിം നിസ്സായ പുരത്ഥാഭിമുഖോ നിസീദി, ഭഗവന്തംയേവ പുരക്ഖത്വാ. പാടലിഗാമികാപി ഖോ ഉപാസകാ പാദേ പക്ഖാലേത്വാ ആവസഥാഗാരം പവിസിത്വാ പുരത്ഥിമം ഭിത്തിം നിസ്സായ പച്ഛിമാഭിമുഖാ നിസീദിംസു, ഭഗവന്തംയേവ പുരക്ഖത്വാ. അഥ ഖോ ഭഗവാ പാടലിഗാമികേ ഉപാസകേ ആമന്തേസി -

[ദീ॰ നി॰ ൩.൩൧൬; അ॰ നി॰ ൫.൨൧൩ ആദയോ], ഗഹപതയോ, ആദീനവാ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. കതമേ പഞ്ച? ഇധ, ഗഹപതയോ, ദുസ്സീലോ സീലവിപന്നോ പമാദാധികരണം മഹതിം ഭോഗജാനിം നിഗച്ഛതി. അയം പഠമോ ആദീനവോ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപന്നസ്സ പാപകോ കിത്തിസദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗച്ഛതി. അയം ദുതിയോ ആദീനവോ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, ദുസ്സീലോ സീലവിപന്നോ യഞ്ഞദേവ പരിസം ഉപസങ്കമതി, യദി ഖത്തിയപരിസം, യദി ബ്രാഹ്മണപരിസം, യദി ഗഹപതിപരിസം, യദി സമണപരിസം, അവിസാരദോ ഉപസങ്കമതി മങ്കുഭൂതോ. അയം തതിയോ ആദീനവോ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, ദുസ്സീലോ സീലവിപന്നോ സമ്മൂള്ഹോ കാലംകരോതി. അയം ചതുത്ഥോ ആദീനവോ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, ദുസ്സീലോ സീലവിപന്നോ കായസ്സ ഭേദാ പരം മരണാ അപായം ദുഗ്ഗതിം വിനിപാതം നിരയം ഉപപജ്ജതി. അയം പഞ്ചമോ ആദീനവോ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ. ഇമേ ഖോ, ഗഹപതയോ, പഞ്ച ആദീനവാ ദുസ്സീലസ്സ സീലവിപത്തിയാ.

[ദീ॰ നി॰ ൩.൩൧൬; അ॰ നി॰ ൫.൨൧൩ ആദയോ] "പഞ്ചിമേ, ഗഹപതയോ, ആനിസംസാ സീലവതോ സീലസമ്പദായ. കതമേ പഞ്ച? ഇധ, ഗഹപതയോ, സീലവാ സീലസമ്പന്നോ അപ്പമാദാധികരണം മഹന്തം ഭോഗക്ഖന്ധം അധിഗച്ഛതി. അയം പഠമോ ആനിസംസോ സീലവതോ സീലസമ്പദായ . പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, സീലവതോ സീലസമ്പന്നസ്സ കല്യാണോ കിത്തിസദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗച്ഛതി. അയം ദുതിയോ ആനിസംസോ സീലവതോ സീലസമ്പദായ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, സീലവാ സീലസമ്പന്നോ യഞ്ഞദേവ പരിസം ഉപസങ്കമതി, യദി ഖത്തിയപരിസം, യദി ബ്രാഹ്മണപരിസം, യദി

ഗഹപതിപരിസം, യദി സമണപരിസം, വിസാരദോ ഉപസങ്കമതി അമങ്കുഭൂതോ. അയം തതിയോ ആനിസംസോ സീലവതോ സീലസമ്പദായ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, സീലവാ സീലസമ്പന്നോ അസമ്മൂള്ഹോ കാലംകരോതി. അയം ചതുത്ഥോ ആനിസംസോ സീലവതോ സീലസമ്പദായ. പുന ചപരം, ഗഹപതയോ, സീലവാ സീലസമ്പന്നോ കായസ്സ ഭേദാ പരം മരണാ സുഗതിം സഗ്ഗം ലോകം ഉപപജ്ജതി. അയം പഞ്ചമോ ആനിസംസോ സീലവതോ സീലസമ്പദായ. ഇമേ ഖോ, ഗഹപതയോ, പഞ്ച ആനിസംസാ സീലവതോ സീലസമ്പദായാതി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ പാടലിഗാമികേ ഉപാസകേ ബഹുദേവ രത്തിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉയ്യോജേസി - ''അഭിക്കന്താ ഖോ, ഗഹപതയോ, രത്തി. യസ്സദാനി തുമ്ഹേ കാലം മഞ്ഞഥാ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി, ഖോ പാടലിഗാമികാ ഉപാസകാ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ ഭഗവാ അചിരപക്കന്തേസു പാടലിഗാമികേസു ഉപാസകേസു സുഞ്ഞാഗാരം പാവിസി.

പാടലിഗാമവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൮. സുനിധവസ്സകാരവത്ഥു

൨൮൭. തേന ഖോ പന സമയേന സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ പാടലിഗാമേ നഗരം മാപേന്തി വജ്ജീനം പടിബാഹായ. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ദിബ്ബേന ചക്ഖുനാ വിസുദ്ധേന അതിക്കന്തമാനുസകേന സമ്ബഹുലാ ദേവതായോ പാടലിഗാമേ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തിയോ. യസ്മിം പദേസേ മഹേസക്ഖാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, മഹേസക്ഖാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. യസ്മിം പദേസേ മജ്ഝിമാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, മജ്ഝിമാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. യസ്മിം പദേസേ നീചാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, നീചാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''കേ നു ഖോ തേ, ആനന്ദ, പാടലിഗാമേ നഗരം മാപേന്തീ''തി? ''സുനിധവസ്സകാരാ , ഭന്തേ, മഗധമഹാമത്താ പാടലിഗാമേ നഗരം മാപേന്തി വജ്ജീനം പടിബാഹായാ''തി. സേയ്യഥാപി, ആനന്ദ, ദേവേഹി താവതിംസേഹി സദ്ധിം മന്തേത്വാ, ഏവമേവ ഖോ, ആനന്ദ, സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ പാടലിഗാമേ നഗരം മാപേന്തി വജ്ജീനം പടിബാഹായ. ഇധാഹം, ആനന്ദ, രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ അദ്ദസം ദിബ്ബേന ചക്ഖുനാ വിസുദ്ധേന അതിക്കന്തമാനുസകേന സമ്ബഹുലാ ദേവതായോ പാടലിഗാമേ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തിയോ. യസ്മിം പദേസേ മഹേസക്ഖാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, മഹേസക്ഖാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. യസ്മിം പദേസേ മജ്ഝിമാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, മജ്ഝിമാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. യസ്മിം പദേസേ നീചാ ദേവതാ വത്ഥൂനി പരിഗ്ഗണ്ഹന്തി, നീചാനം തത്ഥ രാജൂനം രാജമഹാമത്താനം ചിത്താനി നമന്തി നിവേസനാനി മാപേതും. യാവതാ, ആനന്ദ, അരിയം ആയതനം, യാവതാ

വണിപ്പഥോ, ഇദം അഗ്ഗനഗരം ഭവിസ്സതി പാടലിപുത്തം പുടഭേദനം. പാടലിപുത്തസ്സ ഖോ, ആനന്ദ, തയോ അന്തരായാ ഭവിസ്സന്തി - അഗ്ഗിതോ വാ ഉദകതോ വാ അബ്ഭന്തരതോ വാ മിഥുഭേദാതി.

അഥ ഖോ സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദിംസു, സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠംസു. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "അധിവാസേതു നോ ഭവം ഗോതമോ അജ്ജതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസും - "കാലോ, ഭോ ഗോതമ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സുനിധവസ്സകാരാനം മഗധമഹാമത്താനം പരിവേസനാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന . അഥ ഖോ സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നേ ഖോ സുനിധവസ്സകാരേ മഗധമഹാമത്തേ ഭഗവാ ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദി -

> "യസ്മിം പദേസേ കപ്പേതി, വാസം പണ്ഡിതജാതിയോ;
> സീലവന്തേത്ഥ ഭോജേത്വാ, സഞ്ഞതേ ബ്രഹ്മചാരയോ [ബ്രഹ്മചാരിനോ (സ്യാ॰)].
>
> "യാ തത്ഥ ദേവതാ ആസും, താസം ദക്ഖിണമാദിസേ;
> താ പൂജിതാ പൂജയന്തി, മാനിതാ മാനയന്തി നം.
>
> "തതോ നം അനുകമ്പന്തി, മാതാ പുത്തംവ ഓരസം;
> ദേവതാനുകമ്പിതോ പോസോ, സദാ ഭദ്രാനി പസ്സതീ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ സുനിധവസ്സകാരേ മഗധമഹാമത്തേ ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. തേന ഖോ പന സമയേന സുനിധവസ്സകാരാ മഗധമഹാമത്താ ഭഗവന്തം പിട്ഠിതോ പിട്ഠിതോ അനുബന്ധാ ഹോന്തി, "യേനജ്ജ സമണോ ഗോതമോ ദ്വാരേന നിക്ഖമിസ്സതി, തം ഗോതമദ്വാരം നാമ ഭവിസ്സതി ; യേന തിത്ഥേന ഗങ്ഗം നദിം ഉത്തരിസ്സതി, തം ഗോതമതിത്ഥം നാമ ഭവിസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന ദ്വാരേന നിക്ഖമി, തം ഗോതമദ്വാരം നാമ അഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന ഗങ്ഗാ നദീ തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന ഗങ്ഗാ നദീ പൂരാ ഹോതി സമതിത്തികാ കാകപേയ്യാ. മനുസ്സാ അഞ്ഞേ നാവം പരിയേസന്തി , അഞ്ഞേ ഉളുമ്പം പരിയേസന്തി, അഞ്ഞേ കുല്ലം ബന്ധന്തി ഓരാ പാരം ഗന്തുകാമാ. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തേ മനുസ്സേ അഞ്ഞേ നാവം പരിയേസന്തേ, അഞ്ഞേ ഉളുമ്പം പരിയേസന്തേ, അഞ്ഞേ കുല്ലം ബന്ധന്തേ ഓരാ പാരം ഗന്തുകാമേ, ദിസ്വാന സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ സമിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ ഖോ ഗങ്ഗായ

നദിയാ ഓരിമതീരേ അന്തരഹിതോ പാരിമതീരേ പച്ചുട്ഠാസി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതമത്ഥം വിദിത്വാ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

“യേ തരന്തി അണ്ണവം സരം;
സേതും കത്വാന വിസജ്ജ പല്ലലാനി;
കുല്ലഞ്ഹി ജനോ ബന്ധതി;
തിണ്ണാ മേധാവിനോ ജനാ”തി.

സുനിധവസ്സകാരവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൮. കോടിഗാമേ സച്ചകഥാ

൨൮൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന കോടിഗാമോ തേനുപസങ്കമി. തത്ര സുദം ഭഗവാ കോടിഗാമേ വിഹരതി. തത്ര ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - [ദീ॰ നി॰ ൨.൧൫൫] “ചതുന്നം, ഭിക്ഖവേ, അരിയസച്ചാനം അനനുബോധാ അപ്പടിവേധാ ഏവമിദം ദീഘമദ്ധാനം സന്ധാവിതം സംസരിതം മമഞ്ചേവ തുമ്ഹാകഞ്ച. കതമേസം ചതുന്നം? ദുക്ഖസ്സ, ഭിക്ഖവേ, അരിയസച്ചസ്സ അനനുബോധാ അപ്പടിവേധാ ഏവമിദം ദീഘമദ്ധാനം സന്ധാവിതം സംസരിതം മമഞ്ചേവ തുമ്ഹാകഞ്ച. ദുക്ഖസമുദയസ്സ അരിയസച്ചസ്സ…പേ॰… ദുക്ഖനിരോധസ്സ അരിയസച്ചസ്സ…പേ॰… ദുക്ഖനിരോധഗാമിനിയാ പടിപദായ അരിയസച്ചസ്സ അനനുബോധാ അപ്പടിവേധാ ഏവമിദം ദീഘമദ്ധാനം സന്ധാവിതം സംസരിതം മമഞ്ചേവ തുമ്ഹാകഞ്ച. തയിദം, ഭിക്ഖവേ, ദുക്ഖം അരിയസച്ചം അനുബുദ്ധം പടിവിദ്ധം, ദുക്ഖസമുദയം [ദുക്ഖസമുദയോ (സ്യാ॰)] അരിയസച്ചം അനുബുദ്ധം പടിവിദ്ധം, ദുക്ഖനിരോധം [ദുക്ഖനിരോധോ (സ്യാ॰)] അരിയസച്ചം അനുബുദ്ധം പടിവിദ്ധം, ദുക്ഖനിരോധഗാമിനീ പടിപദാ അരിയസച്ചം അനുബുദ്ധം പടിവിദ്ധം, ഉച്ഛിന്നാ ഭവതണ്ഹാ, ഖീണാ ഭവനേത്തി, നത്ഥിദാനി പുനബ്ഭവോ”തി.

ചതുന്നം അരിയസച്ചാനം, യഥാഭൂതം അദസ്സനാ;
സംസിതം ദീഘമദ്ധാനം, താസു താസ്വേവ ജാതിസു.

താനി ഏതാനി ദിട്ഠാനി, ഭവനേത്തി സമൂഹതാ;
ഉച്ഛിന്നം മൂലം ദുക്ഖസ്സ, നത്ഥിദാനി പുനബ്ഭവോതി.

കോടിഗാമേ സച്ചകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൭൯. അമ്ബപാലീവത്ഥു

൨൮൮. [ദീ॰ നി॰ ൨.൧൬൧ ആദയോ] അസ്സോസി ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ - ഭഗവാ കിര കോടിഗാമം അനുപ്പത്തോതി. അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ഭദ്ദാനി ഭദ്ദാനി യാനാനി യോജാപേത്വാ ഭദ്ദം ഭദ്ദം യാനം അഭിരുഹിത്വാ ഭദ്ദേഹി ഭദ്ദേഹി യാനേഹി വേസാലിയാ നിയ്യാസി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. യാവതികാ യാനസ്സ ഭൂമി, യാനേന ഗന്ത്വാ, യാനാ പച്ചോരോഹിത്വാ, പത്തികാവ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ അമ്ബപാലിം

ഗണികം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അമ്ബപാലീവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൭. ലിച്ഛവീവത്ഥു

൨൮൯. [ദീ॰ നി॰ ൨.൧൬൧ ആദയോ] അസ്സോസും ഖോ വേസാലികാ ലിച്ഛവീ - ഭഗവാ കിര കോടിഗാമം അനുപ്പത്തോതി. അഥ ഖോ വേസാലികാ ലിച്ഛവീ ഭദ്രാനി ഭദ്രാനി യാനാനി യോജാപേത്വാ ഭദ്രം ഭദ്രം യാനം അഭിരുഹിത്വാ ഭദ്രേഹി ഭദ്രേഹി യാനേഹി വേസാലിയാ നിയ്യാസും ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. അപ്പേകച്ചേ ലിച്ഛവീ നീലാ ഹോന്തി നീലവണ്ണാ നീലവത്ഥാ നീലാലങ്കാരാ, അപ്പേകച്ചേ ലിച്ഛവീ പീതാ ഹോന്തി പീതവണ്ണാ പീതവത്ഥാ പീതാലങ്കാരാ, അപ്പേകച്ചേ ലിച്ഛവീ ലോഹിതാ ഹോന്തി ലോഹിതവണ്ണാ ലോഹിതവത്ഥാ ലോഹിതാലങ്കാരാ, അപ്പേകച്ചേ ലിച്ഛവീ ഓദാതാ ഹോന്തി ഓദാതവണ്ണാ ഓദാതവത്ഥാ ഓദാതാലങ്കാരാ. അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ദഹരാനം ദഹരാനം ലിച്ഛവീനം ഈസായ ഈസം യുഗേന യുഗം ചക്കേന ചക്കം അക്ഖേന അക്ഖം പടിവട്ടേസി [പടിവത്തേസി (ക॰)]. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ അമ്ബപാലിം ഗണികം ഏതദവോചും - "കിസ്സ, ജേ അമ്ബപാലി, ദഹരാനം ദഹരാനം [അമ്ഹാകം ദഹരാനം ദഹരാനം (സീ॰ സ്യാ॰)] ലിച്ഛവീനം ഈസായ ഈസം യുഗേന യുഗം ചക്കേന ചക്കം അക്ഖേന അക്ഖം പടിവട്ടേസീ"തി? "തഥാ ഹി പന മയാ, അയ്യപുത്താ, സ്വാതനായ ബുദ്ധപ്പമുഖോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ നിമന്തിതോ"തി. "ദേഹി, ജേ അമ്ബപാലി, അമ്ഹാകം ഏതം ഭത്തം സതസഹസ്സേനാ"തി. "സചേപി മേ, അയ്യപുത്താ, വേസാലിം സാഹാരം ദജ്ജേയ്യാഥ, നേവ ദജ്ജാഹം തം ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ അങ്ഗുലിം ഫോടേസും - "ജിതമ്ഹാ വത, ഭോ, അമ്ബകായ, പരാജിതമ്ഹ വത, ഭോ, അമ്ബകായാ"തി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തേ ലിച്ഛവീ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "യേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ദേവാ താവതിംസാ അദിട്ഠപുബ്ബാ, ഓലോകേഥ, ഭിക്ഖവേ, ലിച്ഛവീപരിസം; അപലോകേഥ, ഭിക്ഖവേ, ലിച്ഛവീപരിസം; ഉപസംഹരഥ, ഭിക്ഖവേ, ലിച്ഛവീപരിസം താവതിംസപരിസ"ന്തി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ യാവതികാ യാനസ്സ ഭൂമി, യാനേന ഗന്ത്വാ യാനാ പച്ചോരോഹിത്വാ പത്തികാവ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നേ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ, ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - "അധിവാസേതു നോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. "അധിവുട്ഠോമ്ഹി, ലിച്ഛവീ, സ്വാതനായ അമ്ബപാലിയാ ഗണികായ ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ

അങ്ഗുലിം ഫോടേസും - ‘‘ജിതമ്ഹ വത, ഭോ, അമ്ബകായ, പരാജിതമ്ഹ വത , ഭോ, അമ്ബകായാ’’തി. അഥ ഖോ തേ ലിച്ഛവീ ഭഗവതോ ഭാസിതം അഭിനന്ദിത്വാ അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കമിംസു.

അഥ ഖോ ഭഗവാ കോടിഗാമേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ [മഹാപരിനിബ്ബാനസുത്തേ അനുസന്ധി അഞ്ഞഥാ ആഗതോ] യേന നാതികാ [നാദികാ (സീ॰ സ്യാ॰)] തേനുപസങ്കമി. തത്ര സുദം ഭഗവാ നാതികേ വിഹരതി ഗിഞ്ജകാവസഥേ. അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന സകേ ആരാമേ പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - ‘‘കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത’’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന അമ്ബപാലിയാ ഗണികായ പരിവേസനാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന . അഥ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ അമ്ബപാലീ ഗണികാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘ഇമാഹം, ഭന്തേ, അമ്ബവനം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ദമ്മീ’’തി. പടിഗ്ഗഹേസി ഭഗവാ ആരാമം. അഥ ഖോ ഭഗവാ അമ്ബപാലിം ഗണികം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ യേന മഹാവനം തേനുപസങ്കമി. തത്ര സുദം ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി മഹാവനേ കൂടാഗാരസാലായം.

ലിച്ഛവീവത്ഥു നിട്ഠിതം.

ലിച്ഛവിഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ തതിയോ.

൧൭൪. സീഹസേനാപതിവത്ഥു

൨൯൦. [അ॰ നി॰ ൮.൧൨ ആദയോ] തേന ഖോ പന സമയേന അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ധാഗാരേ [സന്ഥാഗാരേ (സീ॰ സ്യാ॰)] സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയായേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. തേന ഖോ പന സമയേന സീഹോ സേനാപതി നിഗണ്ഠസാവകോ തസ്സം പരിസായം നിസിന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘നിസ്സംസയം ഖോ സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഭവിസ്സതി, തഥാ ഹിമേ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ഥാഗാരേ സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയായേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. യംനൂനാഹം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമേയ്യം അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ’’ന്തി. അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി യേന നിഗണ്ഠോ നാടപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ നിഗണ്ഠം നാടപുത്തം ഏതദവോച - ‘‘ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സമണം ഗോതമം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതു’’ന്തി. ‘‘കിം പന ത്വം, സീഹ, കിരിയവാദോ സമാനോ അകിരിയവാദം സമണം ഗോതമം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിസ്സസി? സമണോ ഹി, സീഹ, ഗോതമോ അകിരിയവാദോ അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ’’തി. അഥ ഖോ

സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ യോ അഹോസി ഗമികാഭിസങ്ഖാരോ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ, സോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. ദുതിയമ്പി ഖോ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ധാഗാരേ സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയാനേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ ഏതദഹോസി - "നിസ്സംസയം ഖോ സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഭവിസ്സതി, തഥാ ഹിമേ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ധാഗാരേ സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയായേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. യംനൂനാഹം തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമേയ്യം അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ"ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സീഹോ സേനാപതി യേന നിഗണ്ഠോ നാടപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ നിഗണ്ഠം നാടപുത്തം ഏതദവോച - "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സമണം ഗോതമം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിതു"ന്തി. "കിം പന ത്വം, സീഹ, കിരിയവാദോ സമാനോ അകിരിയവാദം സമണം ഗോതമം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിസ്സസി? സമണോ ഹി, സീഹ, ഗോതമോ അകിരിയവാദോ അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി , തേന ച സാവകേ വിനേതീ"തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ യോ അഹോസി ഗമികാഭിസങ്ഖാരോ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ, സോ പടിപ്പസ്സമ്ഭി. തതിയമ്പി ഖോ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ധാഗാരേ സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയായേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. തതിയമ്പി ഖോ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ ഏതദഹോസി - "നിസ്സംസയം ഖോ സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഭവിസ്സതി, തഥാ ഹിമേ അഭിഞ്ഞാതാ അഭിഞ്ഞാതാ ലിച്ഛവീ സന്ധാഗാരേ സന്നിസിന്നാ സന്നിപതിതാ അനേകപരിയായേന ബുദ്ധസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, ധമ്മസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി, സങ്ഘസ്സ വണ്ണം ഭാസന്തി. കിഞ്ഹി മേ കരിസ്സന്തി നിഗണ്ഠാ അപലോകിതാ വാ അനപലോകിതാ വാ? യംനൂനാഹം അനപലോകേത്വാവ നിഗണ്ഠേ തം ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമേയ്യം അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ"ന്തി.

അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി പഞ്ചഹി രഥസതേഹി ദിവാ ദിവസ്സ വേസാലിയാ നിയ്യാസി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. യാവതികാ യാനസ്സ ഭൂമി, യാനേന ഗന്ത്വാ യാനാ പച്ചോരോഹിത്വാ പത്തികോവ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സീഹോ സേനാപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സുതം മേ തം, ഭന്തേ, 'അകിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ'തി. യേ തേ, ഭന്തേ, ഏവമാഹംസു 'അകിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ'തി. കച്ചി തേ, ഭന്തേ, ഭഗവതോ വുത്തവാദിനോ, ന ച ഭഗവന്തം അഭൂതേന അബ്ഭാചിക്ഖന്തി, ധമ്മസ്സ ചാനുധമ്മം ബ്യാകരോന്തി, ന ച കോചി സഹധമ്മികോ വാദാനുവാദോ ഗാരയ്ഹം ഠാനം ആഗച്ഛതി? അനബ്ഭക്ഖാതുകാമാ ഹി മയം, ഭന്തേ, ഭഗവന്ത"ന്തി.

൩൪. "അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അകിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - കിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ കിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി,

സീഹ, പരിയായോ യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ഉച്ഛേദവാദോ സമണോ ഗോതമോ ഉച്ഛേദായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ജേഗുച്ഛീ സമണോ ഗോതമോ, ജേഗുച്ഛിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - വേനയികോ സമണോ ഗോതമോ, വിനയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - തപസ്സീ സമണോ ഗോതമോ, തപസ്സിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അപഗബ്ഭോ സമണോ ഗോതമോ, അപഗബ്ഭതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി. അത്ഥി, സീഹ , പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അസ്സത്ഥോ സമണോ ഗോതമോ, അസ്സാസായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

൨൩൨. ''കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അകിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി , തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, അകിരിയം വദാമി കായദുച്ചരിതസ്സ വചീദുച്ചരിതസ്സ മനോദുച്ചരിതസ്സ; അനേകവിഹിതാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം അകിരിയം വദാമി. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ , യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അകിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

''കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - കിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, കിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, കിരിയം വദാമി കായസുചരിതസ്സ വചീസുചരിതസ്സ മനോസുചരിതസ്സ, അനേകവിഹിതാനം കുസലാനം ധമ്മാനം കിരിയം വദാമി. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - കിരിയവാദോ സമണോ ഗോതമോ, കിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

''കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ഉച്ഛേദവാദോ സമണോ ഗോതമോ, ഉച്ഛേദായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, ഉച്ഛേദം വദാമി രാഗസ്സ ദോസസ്സ മോഹസ്സ; അനേകവിഹിതാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം ഉച്ഛേദം വദാമി. അയം ഖോ , സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ഉച്ഛേദവാദോ സമണോ ഗോതമോ ഉച്ഛേദായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

''കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ജേഗുച്ഛീ സമണോ ഗോതമോ, ജേഗുച്ഛിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, ജിഗുച്ഛാമി കായദുച്ചരിതേന വചീദുച്ചരിതേന മനോദുച്ചരിതേന; അനേകവിഹിതാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം സമാപത്തിയാ ജിഗുച്ഛാമി. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - ജേഗുച്ഛീ

സമണോ ഗോതമോ, ജേഗുച്ഛിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

“കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - വേനയികോ സമണോ ഗോതമോ, വിനയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, വിനയായ ധമ്മം ദേസേമി രാഗസ്സ ദോസസ്സ മോഹസ്സ; അനേകവിഹിതാനം പാപകാനം അകുസലാനം ധമ്മാനം വിനയായ ധമ്മം ദേസേമി. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - വേനയികോ സമണോ ഗോതമോ, വിനയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

“കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - തപസ്സീ സമണോ ഗോതമോ, തപസ്സിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? തപനീയാഹം, സീഹ, പാപകേ അകുസലേ ധമ്മേ വദാമി - കായദുച്ചരിതം വചീദുച്ചരിതം മനോദുച്ചരിതം. യസ്സ ഖോ, സീഹ, തപനീയാ പാപകാ അകുസലാ ധമ്മാ പഹീനാ ഉച്ഛിന്നമൂലാ താലാവത്ഥുകതാ അനഭാവങ്കതാ ആയതിം അനുപ്പാദധമ്മാ, തമഹം തപസ്സീതി വദാമി. തഥാഗതസ്സ ഖോ, സീഹ, തപനീയാ പാപകാ അകുസലാ ധമ്മാ പഹീനാ ഉച്ഛിന്നമൂലാ താലാവത്ഥുകതാ അനഭാവംകതാ ആയതിം അനുപ്പാദധമ്മാ. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ “തപസ്സീ സമണോ ഗോതമോ തപസ്സിതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ”തി.

“കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അപഗബ്ഭോ സമണോ ഗോതമോ അപഗബ്ഭതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? യസ്സ ഖോ, സീഹ, ആയതിം ഗബ്ഭസേയ്യാ പുനബ്ഭവാഭിനിബ്ബത്തി പഹീനാ ഉച്ഛിന്നമൂലാ താലാവത്ഥുകതാ അനഭാവംകതാ ആയതിം അനുപ്പാദധമ്മാ, തമഹം അപഗബ്ഭോതി വദാമി. തഥാഗതസ്സ ഖോ, സീഹ, ആയതിം ഗബ്ഭസേയ്യാ പുനബ്ഭവാഭിനിബ്ബത്തി പഹീനാ ഉച്ഛിന്നമൂലാ താലാവത്ഥുകതാ അനഭാവംകതാ ആയതിം അനുപ്പാദധമ്മാ. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അപഗബ്ഭോ സമണോ ഗോതമോ, അപഗബ്ഭതായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി.

“കതമോ ച, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അസ്സത്ഥോ സമണോ ഗോതമോ അസ്സാസായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീതി? അഹഞ്ഹി, സീഹ, അസ്സത്ഥോ പരമേന അസ്സാസേന, അസ്സാസായ ധമ്മം ദേസേമി, തേന ച സാവകേ വിനേമി. അയം ഖോ, സീഹ, പരിയായോ, യേന മം പരിയായേന സമ്മാ വദമാനോ വദേയ്യ - അസ്സത്ഥോ സമണോ ഗോതമോ അസ്സാസായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ”തി.

൨൩൩. ഏവം വുത്തേ സീഹോ സേനാപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ…പേ॰… ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത”ന്തി. “അനുവിച്ചകാരം [അനുവിജ്ജകാരം (ക॰)] ഖോ, സീഹ, കരോഹി; അനുവിച്ചകാരോ തുമ്ഹാദിസാനം ഞാതമനുസ്സാനം സാധു

ഹോതീ''തി. ''ഇമിനാപാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ ഭിയ്യോസോമത്തായ അത്തമനോ അഭിരദ്ധോ, യം മം ഭഗവാ ഏവമാഹ - 'അനുവിച്ചകാരം ഖോ, സീഹ, കരോഹി; അനുവിച്ചകാരോ തുമ്ഹാദിസാനം ഞാതമനുസ്സാനം സാധു ഹോതീ'തി. മമഞ്ഹി, ഭന്തേ, അഞ്ഞതിത്ഥിയാ സാവകം ലഭിത്വാ കേവലകപ്പം വേസാലിം പടാകം പരിഹരേയ്യും - 'സീഹോ ഖോ അമ്ഹാകം സേനാപതി സാവകത്തം ഉപഗതോ'തി. അഥ ച പന മം ഭഗവാ ഏവമാഹ - 'അനുവിച്ചകാരം ഖോ, സീഹ, കരോഹി; അനുവിച്ചകാരോ തുമ്ഹാദിസാനം ഞാതമനുസ്സാനം സാധു ഹോതീ'തി. ഏസാഹം, ഭന്തേ, ദുതിയമ്പി ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി ധമ്മഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത''ന്തി. ''ദീഘരത്തം ഖോ തേ, സീഹ, നിഗണ്ഠാനം ഓപാനഭൂതം കുലം, യേന നേസം ഉപഗതാനം പിണ്ഡകം ദാതബ്ബം മഞ്ഞേയ്യാസീ''തി. ''ഇമിനാപാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവതോ ഭിയ്യോസോമത്തായ അത്തമനോ അഭിരദ്ധോ, യം മം ഭഗവാ ഏവമാഹ - 'ദീഘരത്തം ഖോ തേ, സീഹ, നിഗണ്ഠാനം ഓപാനഭൂതം കുലം, യേന നേസം ഉപഗതാനം പിണ്ഡകം ദാതബ്ബം മഞ്ഞേയ്യാസീ'തി. സുതം മേ തം, ഭന്തേ, സമണോ ഗോതമോ ഏവമാഹ - 'മയ്ഹമേവ ദാനം ദാതബ്ബം, ന അഞ്ഞേസം ദാനം ദാതബ്ബം; മയ്ഹമേവ സാവകാനം ദാനം ദാതബ്ബം, ന അഞ്ഞേസം സാവകാനം ദാനം ദാതബ്ബം ; മയ്ഹമേവ ദിന്നം മഹപ്ഫലം, ന അഞ്ഞേസം ദിന്നം മഹപ്ഫലം; മയ്ഹമേവ സാവകാനം ദിന്നം മഹപ്ഫലം, ന അഞ്ഞേസം സാവകാനം ദിന്നം മഹപ്ഫല'ന്തി. അഥ ച പന മം ഭഗവാ നിഗണ്ഠേസുപി ദാനേ സമാദപേതി. അപി ച, ഭന്തേ, മയമേത്ഥ കാലം ജാനിസ്സാമ. ഏസാഹം, ഭന്തേ, തതിയമ്പി ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമി ധമ്മഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗത''ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം...പേ॰... അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ''തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

൨൯൪. അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി അഞ്ഞതരം പുരിസം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, ഭണേ, പവത്തമംസം ജാനാഹീ''തി. അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - ''കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ നിഗണ്ഠാ വേസാലിയം രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദന്തി - ''അജ്ജ സീഹേന സേനാപതിനാ ഥൂലം പസും വധിത്വാ സമണസ്സ ഗോതമസ്സ ഭത്തം കതം, തം സമണോ ഗോതമോ ജാനം ഉദ്ദിസ്സകതം മംസം പരിഭുഞ്ജതി പടിച്ചകമ്മ''ന്തി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ പുരിസോ യേന സീഹോ സേനാപതി തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സീഹസ്സ സേനാപതിസ്സ ഉപകണ്ണകേ ആരോചേസി

“യഗ്ഘേ, ഭന്തേ, ജാനേയ്യാസി, ഏതേ സമ്ബഹുലാ നിഗണ്ഠാ വേസാലിയം രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം ബാഹാ പഗ്ഗയ്ഹ കന്ദന്തി - ‘അജ്ജ സീഹേന സേനാപതിനാ ഥൂലം പസും വധിത്വാ സമണസ്സ ഗോതമസ്സ ഭത്തം കതം, തം സമണോ ഗോതമോ ജാനം ഉദ്ദിസ്സകതം മംസം പരിഭുഞ്ജതി പടിച്ചകമ്മ’”ന്തി. “അലം അയ്യോ, ദീഘരത്തമ്പി തേ ആയസ്മന്താ അവണ്ണകാമാ ബുദ്ധസ്സ, അവണ്ണകാമാ ധമ്മസ്സ, അവണ്ണകാമാ സങ്ഘസ്സ; ന ച പന തേ ആയസ്മന്താ ജിരിദന്തി തം ഭഗവന്തം അസതാ തുച്ഛാ മുസാ അഭൂതേന അബ്ഭാചിക്ഖന്താ; ന ച മയം ജീവിതഹേതുപി സഞ്ചിച്ച പാണം ജീവിതാ വോരോപേയ്യാമാ”തി. അഥ ഖോ സീഹോ സേനാപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ സീഹം സേനാപതിം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, ജാ നം ഉദ്ദിസ്സകതം മംസം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തികോടിപരിസുദ്ധം മച്ഛമംസം - അദിട്ഠം അസ്സുതം അപരിസങ്കിത”ന്തി.

സീഹസേനാപതിവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൭൯. കപ്പിയഭൂമിഅനുജാനനാ

൨൯൫. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലീ സുഭിക്ഖാ ഹോതി സുസസ്സാ സുലഭപിണ്ഡാ, സുകരാ ഉഞ്ഛേന പഗ്ഗഹേന യാപേതും. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - “യാനി താനി മയാ ഭിക്ഖൂനം അനുഞ്ഞാതാനി ദുബ്ഭിക്ഖേ ദുസ്സസ്സേ ദുല്ലഭപിണ്ഡേ അന്തോ വുട്ഠം അന്തോ പക്കം സാമം പക്കം ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹിതകം തതോ നീഹടം പുരേഭത്തം പടിഗ്ഗഹിതം വനട്ഠം പോക്ഖരട്ഠം, അജ്ജാപി നു ഖോ താനി ഭിക്ഖൂ പരിഭുഞ്ജന്തീ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ സായന്ഹസമയം പടിസല്ലാനാ വുട്ഠിതോ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - “യാനി താനി, ആനന്ദ, മയാ ഭിക്ഖൂനം അനുഞ്ഞാതാനി ദുബ്ഭിക്ഖേ ദുസ്സസ്സേ ദുല്ലഭപിണ്ഡേ അന്തോ വുട്ഠം അന്തോ പക്കം സാമം പക്കം ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹിതകം തതോ നീഹടം പുരേഭത്തം പടിഗ്ഗഹിതം വനട്ഠം പോക്ഖരട്ഠം, അജ്ജാപി നു ഖോ താനി ഭിക്ഖൂ പരിഭുഞ്ജന്തീ”തി? “പരിഭുഞ്ജന്തി ഭഗവാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “യാനി താനി, ഭിക്ഖവേ, മയാ ഭിക്ഖൂനം അനുഞ്ഞാതാനി ദുബ്ഭിക്ഖേ ദുസ്സസ്സേ ദുല്ലഭപിണ്ഡേ അന്തോ വുട്ഠം അന്തോ പക്കം സാമം പക്കം ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹിതകം തതോ നീഹടം പുരേഭത്തം പടിഗ്ഗഹിതം വനട്ഠം പോക്ഖരട്ഠം, താനാഹം അജ്ജതഗ്ഗേ പടിക്ഖിപാമി. ന, ഭിക്ഖവേ, അന്തോ വുട്ഠം അന്തോ പക്കം സാമം പക്കം ഉഗ്ഗഹിതപടിഗ്ഗഹിതകം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, തതോ നീഹടം പുരേഭത്തം പടിഗ്ഗഹിതം വനട്ഠം പോക്ഖരട്ഠം ഭുത്താവിനാ പവാരിതേന അനതിരിത്തം പരിഭുഞ്ജിതബ്ബം. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ”തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ജാനപദാ മനുസ്സാ ബഹും ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സകടേസു ആരോപേത്വാ ബഹാരാമകോട്ഠകേ സകടപരിവട്ടം കരിത്വാ അച്ഛന്തി - യദാ പടിപാടിം ലഭിസ്സാമ, തദാ ഭത്തം കരിസ്സാമാതി. മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേ മനുസ്സാ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോചും - "ഇധ, ഭന്തേ ആനന്ദ, ബഹും ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സകടേസു ആരോപിതാ തിട്ഠന്തി, മഹാ ച മേഘോ ഉഗ്ഗതോ ; കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ ആനന്ദ, പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. "തേന ഹാനന്ദ, സങ്ഘോ പച്ചന്തിമം വിഹാരം കപ്പിയഭൂമിം സമ്മന്നിത്വാ തത്ഥ വാസേതു, യം സങ്ഘോ ആകങ്ഖതി വിഹാരം വാ അഡ്ഢയോഗം വാ പാസാദം വാ ഹമ്മിയം വാ ഗുഹം വാ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബാ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം കപ്പിയഭൂമിം സമ്മന്നേയ്യ, ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം കപ്പിയഭൂമിം സമ്മന്നതി . യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ വിഹാരസ്സ കപ്പിയഭൂമിയാ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ വിഹാരോ കപ്പിയഭൂമി. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ തത്ഥേവ സമ്മുതിയാ [സമ്മതികായ (സ്യാ०)] കപ്പിയഭൂമിയാ യാഗുയോ പചന്തി, ഭത്താനി പചന്തി, സൂപാനി സമ്പാദേന്തി, മംസാനി കോട്ടേന്തി, കട്ഠാനി ഫാലേന്തി. അസ്സോസി ഖോ ഭഗവാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഉച്ചാസദ്ദം മഹാസദ്ദം കാകോരവസദ്ദം, സുത്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "കിം നു ഖോ സോ, ആനന്ദ, ഉച്ചാസദ്ദോ മഹാസദ്ദോ കാകോരവസദ്ദോ"തി? "ഏതരഹി, ഭന്തേ, മനുസ്സാ തത്ഥേവ സമ്മുതിയാ കപ്പിയഭൂമിയാ യാഗുയോ പചന്തി, ഭത്താനി പചന്തി, സൂപാനി സമ്പാദേന്തി, മംസാനി കോട്ടേന്തി, കട്ഠാനി ഫാലേന്തി. സോ ഏസോ, ഭഗവാ, ഉച്ചാസദ്ദോ മഹാസദ്ദോ കാകോരവസദ്ദോ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മുതി [സമ്മതികാ (സ്യാ०)] കപ്പിയഭൂമി പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാ. യോ പരിഭുഞ്ജേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിസ്സോ കപ്പിയഭൂമിയോ - ഉസ്സാവനന്തികം ഗോനിസാദികം ഗഹപതി"ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ യസോജോ ഗിലാനോ ഹോതി. തസ്സത്ഥായ ഭേസജ്ജാനി ആഹരിയന്തി. താനി ഭിക്ഖൂ ബഹി വാസേന്തി. ഉക്കപിണ്ഡികാപി ഖാദന്തി, ചോരാപി ഹരന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, സമ്മുതിം കപ്പിയഭൂമിം പരിഭുഞ്ജിതും . അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചതസ്സോ കപ്പിയഭൂമിയോ - ഉസ്സാവനന്തികം ഗോനിസാദികം ഗഹപതിം സമ്മുതിന്തി.

കപ്പിയഭൂമിഅനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

സീഹഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ ചതുത്ഥോ.

൧൫൫. മേണ്ഡകഗഹപതിവത്ഥു

൨൯൬. തേന ഖോ പന സമയേന ഭദ്ദിയനഗരേ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി പടിവസതി. തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഹോതി - സീസം നഹായിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം സമ്മജ്ജാപേത്വാ ബഹിദ്വാരേ നിസീദതി, അന്തലിക്ഖാ ധഞ്ഞസ്സ ധാരാ ഓപതിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം പൂരേതി. ഭരിയായ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഹോതി - ഏകംയേവ ആള്ഹകഥാലികം ഉപനിസീദിത്വാ ഏകഞ്ച സൂപഭിഞ്ജനകം [സൂപഭിഞ്ജരകം (സീ॰)] ദാസകമ്മകരപോരിസം ഭത്തേന പരിവിസതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി [ഖീയതി (സീ॰ സ്യാ॰)] യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. പുത്തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഹോതി - ഏകംയേവ സഹസ്സത്ഥവികം ഗഹേത്വാ ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ഛമാസികം വേതനം ദേതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവസ്സ ഹത്ഥഗതാ. സുണിസായ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഹോതി - ഏകംയേവ ചതുദോണികം പിടകം ഉപനിസീദിത്വാ ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ഛമാസികം ഭത്തം ദേതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. ദാസസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഹോതി - ഏകേന നങ്ഗലേന കസന്തസ്സ സത്ത സീതായോ ഗച്ഛന്തി.

അസ്സോസി ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ - ''അമ്ഹാകം കിര വിജിതേ ഭദ്ദിയനഗരേ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി പടിവസതി. തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - സീസം നഹായിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം സമ്മജ്ജാപേത്വാ ബഹിദ്വാരേ നിസീദതി, അന്തലിക്ഖാ ധഞ്ഞസ്സ ധാരാ ഓപതിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം പൂരേതി. ഭരിയായ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - ഏകംയേവ ആള്ഹകഥാലികം ഉപനിസീദിത്വാ ഏകഞ്ച സൂപഭിഞ്ജനകം ദാസകമ്മകരപോരിസം ഭത്തേന പരിവിസതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. പുത്തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - ഏകംയേവ സഹസ്സത്ഥവികം ഗഹേത്വാ ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ഛമാസികം വേതനം ദേതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവസ്സ ഹത്ഥഗതാ. സുണിസായ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - ഏകംയേവ ചതുദോണികം പിടകം ഉപനിസീദിത്വാ ദാസകമ്മകരപോരിസസ്സ ഛമാസികം ഭത്തം ദേതി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. ദാസസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - ഏകേന നങ്ഗലേന കസന്തസ്സ സത്ത സീതായോ ഗച്ഛന്തീ''തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അഞ്ഞതരം സബ്ബത്ഥകം മഹാമത്തം ആമന്തേസി - ''അമ്ഹാകം കിര, ഭണേ, വിജിതേ ഭദ്ദിയനഗരേ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി പടിവസതി. തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ - സീസം നഹായിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം സമ്മജ്ജാപേത്വാ ബഹിദ്വാരേ നിസീദതി, അന്തലിക്ഖാ ധഞ്ഞസ്സ ധാരാ ഓപതിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം പൂരേതി. ഭരിയായ...പേ॰... പുത്തസ്സ... സുണിസായ... ദാസസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ, ഏകേന നങ്ഗലേന കസന്തസ്സ സത്ത സീതായോ ഗച്ഛന്തീതി. ഗച്ഛ, ഭണേ, ജാനാഹി. യഥാ മയാ സാമം ദിട്ഠോ, ഏവം തവ ദിട്ഠോ ഭവിസ്സതീ''തി.

൨൯൭. ഏവം , ദേവാതി ഖോ സോ മഹാമത്തോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുണിത്വാ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ യേന

ഭദ്ദിയം തേന പായാസി. അനുപുബ്ബേന യേന ഭദ്ദിയം യേന മേണ്ഡകോ ഗഹപതി തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ മേണ്ഡകം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "അഹഞ്ഹി, ഗഹപതി, രഞ്ഞാ ആണത്തോ 'അമ്ഹാകം കിര, ഭണേ, വിജിതേ ഭദ്ദിയനഗരേ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി പടിവസതി, തസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ, സീസം നഹായിത്വാ...പേ॰... ഭരിയായ... പുത്തസ്സ... സുണിസായ... ദാസസ്സ ഏവരൂപോ ഇദ്ധാനുഭാവോ, ഏകേന നങ്ഗലേന കസന്തസ്സ സത്ത സീതായോ ഗച്ഛന്തീ'തി, ഗച്ഛ, ഭണേ, ജാനാഹി. യഥാ മയാ സാമം ദിട്ഠോ, ഏവം തവ ദിട്ഠോ ഭവിസ്സതീ'തി. പസ്സാമ തേ, ഗഹപതി, ഇദ്ധാനുഭാവ"ന്തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി സീസം നഹായിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം സമ്മജ്ജാപേത്വാ ബഹിദ്വാരേ നിസീദി, അന്തലിക്ഖാ ധഞ്ഞസ്സ ധാരാ ഓപതിത്വാ ധഞ്ഞാഗാരം പൂരേസി. "ദിട്ഠോ തേ, ഗഹപതി, ഇദ്ധാനുഭാവോ. ഭരിയായ തേ ഇദ്ധാനുഭാവം പസ്സിസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭരിയം ആണാപേസി - "തേന ഹി ചതുരങ്ഗിനിം സേനം ഭത്തേന പരിവിസാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഭരിയാ ഏകംയേവ ആള്ഹകഥാലികം ഉപനിസീദിത്വാ ഏകഞ്ച സൂപഭിഞ്ജനകം ചതുരങ്ഗിനിം സേനം ഭത്തേന പരിവിസി, ന താവ തം ഖിയ്യതി, യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. "ദിട്ഠോ തേ, ഗഹപതി, ഭരിയായപി ഇദ്ധാനുഭാവോ. പുത്തസ്സ തേ ഇദ്ധാനുഭാവം പസ്സിസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി പുത്തം ആണാപേസി - "തേന ഹി ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ ഛമാസികം വേതനം ദേഹീ"തി . അഥ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ പുത്തോ ഏകംയേവ സഹസ്സഥവികം ഗഹേത്വാ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ ഛമാസികം വേതനം അദാസി, ന താവ തം ഖിയ്യതി, യാവസ്സ ഹത്ഥഗതാ. "ദിട്ഠോ തേ, ഗഹപതി, പുത്തസ്സപി ഇദ്ധാനുഭാവോ. സുണിസായ തേ ഇദ്ധാനുഭാവം പസ്സിസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി സുണിസം ആണാപേസി - "തേന ഹി ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ ഛമാസികം ഭത്തം ദേഹീ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ സുണിസാ ഏകംയേവ ചതുദോണികം പിടകം ഉപനിസീദിത്വാ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ ഛമാസികം ഭത്തം അദാസി, ന താവ തം ഖിയ്യതി യാവ സാ ന വുട്ഠാതി. "ദിട്ഠോ തേ, ഗഹപതി, സുണിസായപി ഇദ്ധാനുഭാവോ. ദാസസ്സ തേ ഇദ്ധാനുഭാവം പസ്സിസ്സാമാ"തി. "മയ്ഹം ഖോ, സാമി, ദാസസ്സ ഇദ്ധാനുഭാവോ ഖേത്തേ പസ്സിതബ്ബോ"തി. "അലം, ഗഹപതി, ദിട്ഠോ തേ ദാസസ്സപി ഇദ്ധാനുഭാവോ"തി. അഥ ഖോ സോ മഹാമത്തോ ചതുരങ്ഗിനിയാ സേനായ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗഞ്ഛി. യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി.

൨൯൭. അഥ ഖോ ഭഗവാ വേസാലിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ഭദ്ദിയം തേന ചാരികം പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ഭദ്ദിയം തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ഭദ്ദിയേ വിഹരതി ജാതിയാ വനേ. അസ്സോസി ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി - "സമണോ ഖലു ഭോ ഗോതമോ സക്യപുത്തോ സക്യകുലാ പബ്ബജിതോ ഭദ്ദിയം അനുപ്പത്തോ ഭദ്ദിയേ വിഹരതി ജാതിയാ വനേ. തം ഖോ പന ഭഗവന്തം ഗോതമം ഏവം കല്യാണോ കിത്തിസദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗതോ - 'ഇതിപി സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ വിജ്ജാചരണസമ്പന്നോ സുഗതോ ലോകവിദൂ അനുത്തരോ പുരിസദമ്മസാരഥി സത്ഥാ ദേവമനുസ്സാനം ബുദ്ധോ

ഭഗവാ’ [ഭഗവാതി (ക॰)]. സോ ഇമം ലോകം സദേവകം സമാരകം സബ്രഹ്മകം സസ്സമണബ്രാഹ്മണിം പജം സദേവമനുസ്സം സയം അഭിഞ്ഞാ സച്ഛികത്വാ പവേദേതി. സോ ധമ്മം ദേസേതി ആദികല്യാണം മജ്ഝേകല്യാണം പരിയോസാനകല്യാണം സാത്ഥം സബ്യഞ്ജനം കേവലപരിപുണ്ണം പരിസുദ്ധം ബ്രഹ്മചരിയം പകാസേതി. സാധു ഖോ പന തഥാരൂപാനം അരഹതം ദസ്സനം ഹോതീ’’തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭദ്രാനി ഭദ്രാനി യാനാനി യോജാപേത്വാ ഭദ്രം ഭദ്രം യാനം അഭിരുഹിത്വാ ഭദ്രേഹി ഭദ്രേഹി യാനേഹി ഭദ്ദിയാ നിയ്യാസി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. അദ്ദസംസു ഖോ സമ്ബഹുലാ തിത്ഥിയാ മേണ്ഡകം ഗഹപതിം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന മേണ്ഡകം ഗഹപതിം ഏതദവോചും - ‘‘കഹം ത്വം, ഗഹപതി, ഗച്ഛസീ’’തി? ‘‘ഗച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം [ഇദം പദം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി] സമണം ഗോതമം ദസ്സനായാ’’തി. ‘‘കിം പന ത്വം, ഗഹപതി, കിരിയവാദോ സമാനോ അകിരിയവാദം സമണം ഗോതമം ദസ്സനായ ഉപസങ്കമിസ്സസി? സമണോ ഹി, ഗഹപതി, ഗോതമോ അകിരിയവാദോ അകിരിയായ ധമ്മം ദേസേതി, തേന ച സാവകേ വിനേതീ’’തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘നിസ്സംസയം, ഖോ സോ ഭഗവാ അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ ഭവിസ്സതി, യഥയിമേ തിത്ഥിയാ ഉസൂയന്തീ’’തി. യാവതികാ യാനസ്സ ഭൂമി, യാനേന ഗന്ത്വാ യാനാ പച്ചോരോഹിത്വാ പത്തികോവ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം…പേ॰… അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ…പേ॰… ഉപാസകം മം ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതം സരണം ഗതം . അധിവാസേതു ച മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ’’തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - ‘‘കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത’’ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ ഭരിയാ ച പുത്തോ ച സുണിസാ ച ദാസോ ച യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു , ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. തേസം ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം…പേ॰… അപരപ്പച്ചയാ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ‘‘അഭിക്കന്തം, ഭന്തേ…പേ॰… ഏതേ മയം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം സരണം ഗച്ഛാമ ധമ്മഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘഞ്ച. ഉപാസകേ നോ ഭഗവാ ധാരേതു അജ്ജതഗ്ഗേ പാണുപേതേ സരണം ഗതേ’’തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘യാവ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭദ്ദിയേ വിഹരതി താവ അഹം ബുദ്ധപ്പമുഖസ്സ ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ധുവഭത്തേനാ’’തി. അഥ ഖോ

ഭഗവാ മേണ്ഡകം ഗഹപതിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

മേണ്ഡകഗഹപതിവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൮൨. പഞ്ചഗോരസാദിഅനുജാനനാ

൨൯൬. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭദ്ദിയേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ മേണ്ഡകം ഗഹപതിം അനാപുച്ഛാ യേന അങ്ഗുത്തരാപോ തേന ചാരികം പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. അസ്സോസി ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി - "ഭഗവാ കിര യേന അങ്ഗുത്തരാപോ തേന ചാരികം പക്കന്തോ മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹീ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ദാസേ ച കമ്മകരേ ച ആണാപേസി - "തേന ഹി, ഭണേ, ബഹും ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സകടേസു ആരോപേത്വാ ആഗച്ഛഥ, അഡ്ഢതേലസാനി ച ഗോപാലകസതാനി അഡ്ഢതേലസാനി ച ധേനുസതാനി ആദായ ആഗച്ഛന്തു, യത്ഥ ഭഗവന്തം പസ്സിസ്സാമ തത്ഥ തരുണേന [ധാരുണ്ഹേന (സീ॰ സ്യാ॰)] ഖീരേന ഭോജേസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം അന്തരാമഗ്ഗേ കന്താരേ സമ്ഭാവേസി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - "കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന മേണ്ഡകസ്സ ഗഹപതിസ്സ പരിവേസനാ തേനുപസങ്കമി ; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി അഡ്ഢതേലസാനി ഗോപാലകസതാനി ആണാപേസി - "തേനഹി, ഭണേ, ഏകമേകം ധേനും ഗഹേത്വാ ഏകമേകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപതിട്ഠഥ തരുണേന ഖീരേന ഭോജേസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേസി സമ്പവാരേസി, തരുണേന ച ഖീരേന. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ഖീരം ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥാതി. അഥ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ തരുണേന ച ഖീരേന ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ മേണ്ഡകോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "സന്തി, ഭന്തേ, മഗ്ഗാ കന്താരാ, അപ്പോദകാ അപ്പഭക്ഖാ, ന സുകരാ അപാഥേയ്യേന ഗന്തും. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖൂനം പാഥേയ്യം അനുജാനാതൂ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ മേണ്ഡകം ഗഹപതിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ

ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ഗോരസേ - ഖീരം, ദധിം, തക്കം, നവനീതം, സപ്പിം. സന്തി, ഭിക്ഖവേ, മഗ്ഗാ കന്താരാ അപ്പോദകാ അപ്പഭക്ഖാ, ന സുകരാ അപാഥേയ്യേന ഗന്തും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാഥേയ്യം പരിയേസിതും തണ്ഡുലോ തണ്ഡുലത്ഥികേന, മുഗ്ഗോ മുഗ്ഗത്ഥികേന, മാസോ മാസത്ഥികേന, ലോണം ലോണത്ഥികേന , ഗുളോ ഗുളത്ഥികേന, തേലം തേലത്ഥികേന, സപ്പി സപ്പിത്ഥികേന. സന്തി, ഭിക്ഖവേ, മനുസ്സാ, സദ്ധാ പസന്നാ, തേ കപ്പിയകാരകാനം ഹത്ഥേ ഹിരഞ്ഞം ഉപനിക്ഖിപന്തി - ‘ഇമിനാ അയ്യസ്സ യം കപ്പിയം തം ദേഥാ’തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യം തതോ കപ്പിയം തം സാദിതും; ന ത്വേവാഹം, ഭിക്ഖവേ, കേനചി പരിയായേന ജാതരൂപരജതം സാദിതബ്ബം പരിയേസിതബ്ബന്തി വദാമീ”തി.

പഞ്ചഗോരസാദിഅനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൯൮. കേണിയജടിലവത്ഥു

൩൦൦. [മ॰ നി॰ ൨.൩൯൬ ആദയോ; സു॰ നി॰ സേലസുത്തമ്പി പസ്സിതബ്ബം] അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ആപണം തദവസരി. അസ്സോസി ഖോ കേണിയോ ജടിലോ - “സമണോ ഖലു ഭോ ഗോതമോ സക്യപുത്തോ സക്യകുലാ പബ്ബജിതോ ആപണം അനുപ്പത്തോ, തം ഖോ പന ഭവന്തം ഗോതമം ഏവം കല്യാണോ കിത്തിസദ്ദോ അബ്ഭുഗ്ഗതോ... പേ॰... സാധു ഖോ പന തഥാരൂപാനം അരഹതം ദസ്സനം ഹോതീ”തി. അഥ ഖോ കേണിയസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “കിം നു ഖോ അഹം സമണസ്സ ഗോതമസ്സ ഹരാപേയ്യ”ന്തി. അഥ ഖോ കേണിയസ്സ ജടിലസ്സ ഏതദഹോസി - “യേപി ഖോ തേ ബ്രാഹ്മണാനം [അയം പാഠോ ദീ॰ നി॰ ൧.൨൮൫, ൫൨൬, ൫൩൬; മ॰ നി॰ ൨.൪൨൭; അ॰ നി॰ ൫.൧൯൧-൧൯൨ ആദയോ] പുബ്ബകാ ഇസയോ മന്താനം കത്താരോ മന്താനം പവത്താരോ, യേസമിദം ഏതരഹി ബ്രാഹ്മണാ പോരാണം മന്തപദം ഗീതം പവുത്തം സമിഹിതം, തദനുഗായന്തി തദനുഭാസന്തി, ഭാസിതമനുഭാസന്തി, വാചിതമനുവാചേന്തി, സേയ്യഥിദം - അട്ഠകോ വാമകോ വാമദേവോ വേസ്സാമിത്തോ യമതഗ്ഗി [യമദഗ്ഗി (ക॰)] അങ്ഗീരസോ ഭാരദ്വാജോ വാസേട്ഠോ കസ്സപോ ഭഗു [അയം പാഠോ ദീ॰ നി॰ ൧.൨൮൫, ൫൨൬, ൫൩൬; മ॰ നി॰ ൨.൪൨൭; അ॰ നി॰ ൫.൧൯൧-൧൯൨ ആദയോ], രത്തൂപരതാ വിരതാ വികാലഭോജനാ, തേ ഏവരൂപാനി പാനാനി സാദിയിംസു. സമണോപി ഗോതമോ രത്തൂപരതോ വിരതോ വികാലഭോജനാ, അരഹതി സമണോപി ഗോതമോ ഏവരൂപാനി പാനാനി സാദിയിതു”ന്തി പഹൂതം പാനം പടിയാദാപേത്വാ കാജേഹി ഗാഹാപേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവതാ സദ്ധിം സമ്മോദി; സമ്മോദനീയം കഥം സാരണീയം വീതിസാരേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ ഭവം ഗോതമോ പാന”ന്തി. തേന ഹി, കേണിയ, ഭിക്ഖൂനം ദേഹീതി. അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭിക്ഖൂനം ദേതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി. പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥാതി. അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പഹൂതേഹി പാനേഹി സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ധോതഹത്ഥം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ കേണിയം ജടിലം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ

സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “അധിവാസേതു മേ ഭവം ഗോതമോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ”തി. മഹാ ഖോ, കേണിയ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ അഡ്ഢതേലസാനി ഭിക്ഖുസതാനി, ത്വഞ്ച ബ്രാഹ്മണേസു അഭിപ്പസന്നോതി. ദുതിയമ്പി ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കിഞ്ചാപി ഖോ, ഭോ ഗോതമ, മഹാ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ അഡ്ഢതേലസാനി ഭിക്ഖുസതാനി, അഹഞ്ച ബ്രാഹ്മണേസു അഭിപ്പസന്നോ, അധിവാസേതു മേ ഭവം ഗോതമോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ”തി. മഹാ ഖോ, കേണിയ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ അഡ്ഢതേലസാനി ഭിക്ഖുസതാനി, ത്വഞ്ച ബ്രാഹ്മണേസു അഭിപ്പസന്നോതി . തതിയമ്പി ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “കിഞ്ചാപി ഖോ, ഭോ ഗോതമ, മഹാ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ അഡ്ഢതേലസാനി ഭിക്ഖുസതാനി, അഹഞ്ച ബ്രാഹ്മണേസു അഭിപ്പസന്നോ, അധിവാസേതു ഭവം ഗോതമോ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ”തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠ പാനാനി - അമ്ബപാനം ജമ്ബുപാനം ചോചപാനം മോചപാനം മധൂകപാനം [മധുപാനം (സീ॰ സ്യാ॰)] മുദ്ദികപാനം സാലൂകപാനം ഫാരുസകപാനം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം ഫലരസം ഠപേത്വാ ധഞ്ഞഫലരസം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം പത്തരസം ഠപേത്വാ ഡാകരസം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം പുപ്ഫരസം ഠപേത്വാ മധൂകപുപ്ഫരസം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉച്ഛുരസ”ന്തി.

അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന സകേ അസ്സമേ പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ കാലം ആരോചാപേസി - “കാലോ, ഭോ ഗോതമ, നിട്ഠിതം ഭത്ത”ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന കേണിയസ്സ ജടിലസ്സ അസ്സമോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ കേണിയോ ജടിലോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ കേണിയം ജടിലം ഭഗവാ ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദി -

“അഗ്ഗിഹുത്തമുഖാ യഞ്ഞാ, സാവിത്തീ ഛന്ദസോ മുഖം;
രാജാ മുഖം മനുസ്സാനം, നദീനം സാഗരോ മുഖം.

“നക്ഖത്താനം മുഖം ചന്ദോ, ആദിച്ചോ തപതം മുഖം;
പുഞ്ഞം ആകങ്ഖമാനാനം സങ്ഘോ, വേ യജതം മുഖ”ന്തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ കേണിയം ജടിലം ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

കേണിയജടിലവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൮൬. രോജമല്ലവത്ഥു

൩൦൧. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആപണേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന കുസിനാരാ തേന ചാരികം പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. അസ്സോസും ഖോ കോസിനാരകാ മല്ലാ - ''ഭഗവാ കിര കുസിനാരം ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹീ''തി. തേ സങ്ഗരം [സങ്കരം (ക॰)] അകംസു - ''യോ ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം ന കരിസ്സതി, പഞ്ചസതാനിസ്സ ദണ്ഡോ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന രോജോ മല്ലോ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ സഹായോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന കുസിനാരാ തദവസരി. അഥ ഖോ കോസിനാരകാ മല്ലാ ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം അകംസു. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം കരിത്വാ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതം ഖോ രോജം മല്ലം ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഏതദവോച - ''ഉളാരം ഖോ തേ ഇദം, ആവുസോ രോജ, യം ത്വം ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം അകാസീ''തി. ''നാഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ബഹുകതോ ബുദ്ധേ വാ ധമ്മേ വാ സങ്ഘേ വാ; അപി ച ഞാതീഹി സങ്ഗരോ കതോ - 'യോ ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം ന കരിസ്സതി, പഞ്ചസതാനിസ്സ ദണ്ഡോ'''തി; സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഞാതീനം ദണ്ഡഭയാ ഏവാഹം ഭഗവതോ പച്ചുഗ്ഗമനം അകാസിന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ അനത്തമനോ അഹോസി' കഥഞ്ഹി നാമ രോജോ മല്ലോ ഏവം വക്ഖതീ'തി? അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അയം, ഭന്തേ, രോജോ മല്ലോ അഭിഞ്ഞാതോ ഞാതമനുസ്സോ. മഹത്ഥികോ ഖോ പന ഏവരൂപാനം ഞാതമനുസ്സാനം ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ പസാദോ. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ തഥാ കരോതു, യഥാ രോജോ മല്ലോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ പസീദേയ്യാ''തി. ''ന ഖോ തം, ആനന്ദ, ദുക്കരം തഥാഗതേന, യഥാ രോജോ മല്ലോ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ പസീദേയ്യാ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ രോജം മല്ലം മേത്തേന ചിത്തേന ഫരിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ വിഹാരം പാവിസി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ ഭഗവതോ മേത്തേന ചിത്തേന ഫുട്ഠോ, സേയ്യഥാപി നാമ ഗാവിം തരുണവച്ഛോ, ഏവമേവ, വിഹാരേന വിഹാരം പരിവേണേന പരിവേണം ഉപസങ്കമിത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - ''കഹം നു ഖോ, ഭന്തേ, ഏതരഹി സോ ഭഗവാ വിഹരതി അരഹം സമ്മാസമ്ബുദ്ധോ, ദസ്സനകാമാ ഹി മയം തം ഭഗവന്തം അരഹന്തം സമ്മാസമ്ബുദ്ധ''ന്തി. ''ഏസാവുസോ രോജ, വിഹാരോ സംവുതദ്വാരോ, തേന അപ്പസദ്ദോ ഉപസങ്കമിത്വാ അതരമാനോ ആളിന്ദം പവിസിത്വാ ഉക്കാസിത്വാ അഗ്ഗളം ആകോടേഹി, വിവരിസ്സതി തേ ഭഗവാ ദ്വാര''ന്തി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ യേന സോ വിഹാരോ സംവുതദ്വാരോ, തേന അപ്പസദ്ദോ ഉപസങ്കമിത്വാ അതരമാനോ ആളിന്ദം പവിസിത്വാ ഉക്കാസിത്വാ അഗ്ഗളം ആകോടേസി. വിവരി ഭഗവാ ദ്വാരം. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ വിഹാരം പവിസിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നസ്സ ഖോ രോജസ്സ മല്ലസ്സ ഭഗവാ അനുപുബ്ബിം കഥം കഥേസി, സേയ്യഥിദം - ദാനകഥം...പേ॰... അപരപ്പച്ചയോ സത്ഥുസാസനേ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''സാധു, ഭന്തേ, അയ്യാ

മമഞ്ഞേവ പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യും ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരം, നോ അഞ്ഞേസ''ന്തി. ''യേസം ഖോ, രോജ, സേക്ഖേന ഞാണേന സേക്ഖേന ദസ്സനേന ധമ്മോ ദിട്ഠോ സേയ്യഥാപി തയാ, തേസമ്പി ഏവം ഹോതി - 'അഹോ നൂന അയ്യാ അമ്ഹാകഞ്ഞേവ പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യും ചീവരപിണ്ഡപാതസേനാസനഗിലാനപ്പച്ചയഭേസജ്ജപരിക്ഖാരം, നോ അഞ്ഞേസ'ന്തി. തേന ഹി, രോജ, തവ ചേവ പടിഗ്ഗഹിസ്സന്തി അഞ്ഞേസഞ്ചാ''തി.

൩൦൨. തേന ഖോ പന സമയേന കുസിനാരായം പണീതാനം ഭത്താനം ഭത്തപടിപാടി അട്ഠിതാ ഹോതി. അഥ ഖോ രോജസ്സ മല്ലസ്സ പടിപാടിം അലഭന്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''യംനൂനാഹം ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേയ്യം, യം ഭത്തഗ്ഗേ നാസ്സ, തം പടിയാദേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ ദ്വേ നാദ്ദസ - ഡാകഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയഞ്ച. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ യേനായസ്മാ ആനന്ദോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോച - ''ഇധ മേ, ഭന്തേ ആനന്ദ, പടിപാടിം അലഭന്തസ്സ ഏതദഹോസി - 'യംനൂനാഹം ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേയ്യം, യം ഭത്തഗ്ഗേ നാസ്സ, തം പടിയാദേയ്യ'ന്തി. സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭത്തഗ്ഗം ഓലോകേന്തോ ദ്വേ നാദ്ദസം - ഡാകഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയഞ്ച. സചാഹം, ഭന്തേ ആനന്ദ, പടിയാദേയ്യം ഡാകഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയഞ്ച, പടിഗ്ഗണ്ഹേയ്യ മേ ഭഗവാ''തി? ''തേന ഹി, രോജ, ഭഗവന്തം പടിപുച്ഛിസ്സാമീ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ''തേന ഹാനന്ദ, പടിയാദേതൂ''തി. ''തേന ഹി, രോജ, പടിയാദേഹീ''തി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പഹൂതം ഡാകഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയഞ്ച പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ ഉപനാമേസി ''പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഡാകഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയഞ്ചാ''തി. ''തേന ഹി, രോജ, ഭിക്ഖൂനം ദേഹീ''തി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ ഭിക്ഖൂനം ദേതി. ഭിക്ഖൂ കുക്കുച്ചായന്താ ന പടിഗ്ഗണ്ഹന്തി . ''പടിഗ്ഗണ്ഹഥ, ഭിക്ഖവേ, പരിഭുഞ്ജഥാ''തി. അഥ ഖോ രോജോ മല്ലോ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പഹൂതേഹി ഡാകേഹി ച പിട്ഠഖാദനീയേഹി ച സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ധോതഹത്ഥം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ രോജം മല്ലം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബഞ്ച ഡാകം സബ്ബഞ്ച പിട്ഠഖാദനീയ''ന്തി.

രോജമല്ലവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൧൬൪. വുഡ്ഢപബ്ബജിതവത്ഥു

൩൦൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ കുസിനാരായം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ആതുമാ തേന ചാരികം പക്കാമി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ ആതുമായം പടിവസതി നഹാപിതപുബ്ബോ. തസ്സ ദ്വേ ദാരകാ ഹോന്തി, മഞ്ജുകാ പടിഭാനേയ്യകാ, ദക്ഖാ പരിയോദാതസിപ്പാ സകേ ആചരിയകേ നഹാപിതകമ്മേ. അസ്സോസി ഖോ സോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ - ''ഭഗവാ കിര ആതുമം ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം

അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹീ''തി. അഥ ഖോ സോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ തേ ദാരകേ ഏതദവോച - ''ഭഗവാ കിര, താതാ, ആതുമം ആഗച്ഛതി മഹതാ ഭിക്ഖുസങ്ഘേന സദ്ധിം അഡ്ഢതേലസേഹി ഭിക്ഖുസതേഹി. ഗച്ഛഥ തുമ്ഹേ, താതാ, ഖുരഭണ്ഡം ആദായ നാളിയാവാപകേന അനുഘരകം അനുഘരകം ആഹിണ്ഡഥ, ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സംഹരഥ, ഭഗവതോ ആഗതസ്സ യാഗുപാനം കരിസ്സാമാ''തി. ''ഏവം, താതാ''തി ഖോ തേ ദാരകാ തസ്സ വുഡ്ഢപബ്ബജിതസ്സ പടിസ്സുണിത്വാ ഖുരഭണ്ഡം ആദായ നാളിയാവാപകേന അനുഘരകം അനുഘരകം ആഹിണ്ഡന്തി, ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സംഹരന്താ. മനുസ്സാ തേ ദാരകേ മഞ്ജുകേ പടിഭാനേയ്യകേ പസ്സിത്വാ യേപി ന കാരാപേതുകാമാ തേപി കാരാപേന്തി, കാരാപേത്വാപി ബഹും ദേന്തി. അഥ ഖോ തേ ദാരകാ ബഹും ലോണമ്പി, തേലമ്പി, തണ്ഡുലമ്പി, ഖാദനീയമ്പി സംഹരിംസു.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ആതുമാ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ആതുമായം വിഹരതി ഭുസാഗാരേ. അഥ ഖോ സോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന പഹൂതം യാഗും പടിയാദാപേത്വാ ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - ''പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ യാഗു''ന്തി. ജാനന്താപി തഥാഗതാ പുച്ഛന്തി...പേ॰... സാവകാനം വാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞപേസ്സാമാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ തം വുഡ്ഢപബ്ബജിതം ഏതദവോച - ''കുതായം, ഭിക്ഖു യാഗൂ''തി? അഥ ഖോ സോ വുഡ്ഢപബ്ബജിതോ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ, ''അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പബ്ബജിതോ അകപ്പിയേ സമാദപേസ്സസി [സമാദപേസി (ക॰)]. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി 'ന, ഭിക്ഖവേ, പബ്ബജിതേന അകപ്പിയേ സമാദപേതബ്ബം, യോ സമാദപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ. ന ച, ഭിക്ഖവേ, നഹാപിതപുബ്ബേന ഖുരഭണ്ഡം പരിഹരിതബ്ബം. യോ പരിഹരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ'''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ആതുമായം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന സാവത്ഥിയം ബഹും ഫലഖാദനീയം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കിം നു ഖോ ഭഗവതാ ഫലഖാദനീയം അനുഞ്ഞാതം, കിം അനനുഞ്ഞാത''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം ഫലഖാദനീയ''ന്തി.

൩൦൪. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘികാനി ബീജാനി പുഗ്ഗലികായ ഭൂമിയാ രോപിയന്തി, പുഗ്ഗലികാനി ബീജാനി സങ്ഘികായ ഭൂമിയാ രോപിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. സങ്ഘികാനി, ഭിക്ഖവേ, ബീജാനി പുഗ്ഗലികായ ഭൂമിയാ രോപിതാനി ഭാഗം ദത്വാ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാനി. പുഗ്ഗലികാനി ബീജാനി സങ്ഘികായ ഭൂമിയാ രോപിതാനി ഭാഗം ദത്വാ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാനീതി.

വുഡ്ഢപബ്ബജിതവത്ഥു നിട്ഠിതം.

၉၄. ചതുമഹാപദേസകഥാ

၃၀၅. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം കിസ്മിഞ്ചി കിസ്മിഞ്ചി ഠാനേ കുക്കുച്ചം ഉപ്പജ്ജതി - ''കിം നു ഖോ ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതം, കിം അനനുഞ്ഞാത''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ''യം, ഭിക്ഖവേ, മയാ 'ഇദം ന കപ്പതീ'തി അപ്പടിക്ഖിത്തം തഞ്ചേ അകപ്പിയം അനുലോമേതി, കപ്പിയം പടിബാഹതി, തം വോ ന കപ്പതി. യം, ഭിക്ഖവേ, മയാ 'ഇദം ന കപ്പതീ'തി അപ്പടിക്ഖിത്തം തഞ്ചേ കപ്പിയം അനുലോമേതി, അകപ്പിയം പടിബാഹതി, തം വോ കപ്പതി. യം, ഭിക്ഖവേ, മയാ 'ഇദം കപ്പതീ'തി അനനുഞ്ഞാതം തഞ്ചേ അകപ്പിയം അനുലോമേതി, കപ്പിയം പടിബാഹതി, തം വോ ന കപ്പതി. യം, ഭിക്ഖവേ, മയാ 'ഇദം കപ്പതീ'തി അനനുഞ്ഞാതം, തഞ്ചേ കപ്പിയം അനുലോമേതി, അകപ്പിയം പടിബാഹതി, തം വോ കപ്പതീ''തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കപ്പതി നു ഖോ യാവകാലികേന യാമകാലികം, ന നു ഖോ കപ്പതി? കപ്പതി നു ഖോ യാവകാലികേന സത്താഹകാലികം, ന നു ഖോ കപ്പതി? കപ്പതി നു ഖോ യാവകാലികേന യാവജീവികം, ന നു ഖോ കപ്പതി? കപ്പതി നു ഖോ യാമകാലികേന സത്താഹകാലികം, ന നു ഖോ കപ്പതി? കപ്പതി നു ഖോ യാമകാലികേന യാവജീവികം, ന നു ഖോ കപ്പതി? കപ്പതി നു ഖോ സത്താഹകാലികേന യാവജീവികം, ന നു ഖോ കപ്പതീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ''യാവകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, യാമകാലികം, തദഹു പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ കപ്പതി, വികാലേ ന കപ്പതി. യാവകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകാലികം, തദഹു പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ കപ്പതി, വികാലേ ന കപ്പതി. യാവകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, യാവജീവികം, തദഹു പടിഗ്ഗഹിതം കാലേ കപ്പതി, വികാലേ ന കപ്പതി. യാമകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, സത്താഹകാലികം, തദഹു പടിഗ്ഗഹിതം യാമേ കപ്പതി, യാമാതിക്കന്തേ ന കപ്പതി. യാമകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, യാവജീവികം, തദഹു പടിഗ്ഗഹിതം യാമേ കപ്പതി, യാമാതിക്കന്തേ ന കപ്പതി. സത്താഹകാലികേന, ഭിക്ഖവേ, യാവജീവികം പടിഗ്ഗഹിതം, സത്താഹം കപ്പതി, സത്താഹാതിക്കന്തേ ന കപ്പതീ''തി.

ചതുമഹാപദേസകഥാ നിട്ഠിതാ.

ഭേസജ്ജക്ഖന്ധകോ ഛട്ഠോ.

၉၅. തസ്സുദ്ദാനം

സാരദികേ വികാലേപി, വസം മൂലേ പിട്ഠേഹി ച;
കസാവേഹി പണ്ണം ഫലം, ജതു ലോണം ഛകണഞ്ച.

ചുണ്ണം ചാലിനി മംസഞ്ച, അഞ്ജനം ഉപപിസനീ [ഉപപിം സനീ (സീ॰), ഉപപിം സനം (സ്യാ॰)];
അഞ്ജനീ ഉച്ചാപാരുതാ, സലാകാ സലാകഠാനിം [സലാകോധനീ (സീ॰ സ്യാ॰)].

ഥവികംസബദ്ധകം സുത്തം, മുദ്ധനിതേലനത്ഥു ച;
നത്ഥുകരണീ ധൂമഞ്ച, നേത്തഞ്ചാപിധനത്ഥവി.

തേലപാകേസു മജ്ജഞ്ച, അതിക്ഖിത്തം അബ്ഭഞ്ജനം;
തുമ്ബം സേദം സമ്ഭാരഞ്ച, മഹാ ഭങ്ഗോദകം തഥാ.

ദകകോട്ഠം ലോഹിതഞ്ച, വിസാണം പാദബ്ഭഞ്ജനം;
പജ്ജം സത്ഥം കസാവഞ്ച, തിലകക്കം കബളികം.

ചോളം സാസപകുട്ടഞ്ച, ധൂമ സക്ഖരികായ ച;
വണതേലം വികാസികം, വികടഞ്ച പടിഗ്ഗഹം.

ഗൂഥം കരോന്തോ ലോളിഞ്ച, ഖാരം മുത്തഹരീതകം;
ഗന്ധാ വിരേചനഞ്ചേവ, അച്ഛാകടം കടാകടം.

പടിച്ഛാദനി പബ്ഭാരാ, ആരാമ സത്താഹേന ച;
ഗുളം മുഗ്ഗം സോവീരഞ്ച, സാമംപാകാ പുനാപചേ.

പുനാനുഞ്ഞാസി ദുബ്ഭിക്ഖേ, ഫലഞ്ച തിലഖാദനീ;
പുരേഭത്തം കായഡാഹോ, നിബ്ബത്തഞ്ച ഭഗന്ദലം.

വത്ഥികമ്മഞ്ച സുപ്പിഞ്ച, മനുസ്സമംസമേവ ച;
ഹത്ഥിഅസ്സാ സുനഖോ ച, അഹി സീഹഞ്ച ദീപികം
[ഹത്ഥിഅസ്സസുനഖാഹി, സീഹബ്യഗ്ഘഞ്ച ദീപികം (സീ॰)].

അച്ഛതരച്ഛമംസഞ്ച, പടിപാടി ച യാഗു ച;
തരുണം അഞ്ഞത്ര ഗുളം, സുനിധാവസഥാഗാരം.

ഗങ്ഗാ കോടിസച്ചകഥാ, അമ്ബപാലീ ച ലിച്ഛവീ;
ഉദ്ദിസ്സ കതം സുഭിക്ഖം, പുനദേവ പടിക്ഖിപി.

മേഘോ യസോ മേണ്ഡകോ, ച ഗോരസം പാഥേയ്യകേന ച;
കേണി അമ്ബോ ജമ്ബു ചോച, മോചമധുമുദ്ദികസാലുകം.

ഫാരുസകാ ഡാകപിട്ഠം, ആതുമായം നഹാപിതോ;
സാവത്ഥിയം ഫലം ബീജം, കിസ്മിം ഠാനേ ച കാലികേതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂ ഏകസതം ഛവത്ഥു.

ഭേസജ്ജക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൭. കഥിനക്ഖന്ധകോ

൧൮൭. കഥിനാനുജാനനാ

൩൦൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന തിംസമത്താ പാവേയ്യകാ [പാഠേയ്യകാ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭിക്ഖൂ, സബ്ബേ ആരഞ്ഞികാ സബ്ബേ പിണ്ഡപാതികാ സബ്ബേ പംസുകൂലികാ സബ്ബേ തേചീവരികാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്താ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപകട്ഠായ വസ്സൂപനായികായ നാസക്ഖിംസു സാവത്ഥിയം വസ്സൂപനായികം സമ്ഭാവേതും; അന്തരാമഗ്ഗേ സാകേതേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിംസു. തേ ഉക്കണ്ഠിതരൂപാ വസ്സം വസിംസു - ആസന്നേവ നോ ഭഗവാ വിഹരതി ഇതോ ഛസു യോജനേസു, ന ച മയം ലഭാമ ഭഗവന്തം ദസ്സനായാതി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ വസ്സംവുട്ഠാ, തേമാസച്ചയേന കതായ പവാരണായ, ദേവേ വസ്സന്തേ, ഉദകസങ്ഗഹേ ഉദകചിക്ഖല്ലേ ഓകപുണ്ണേഹി ചീവരേഹി കിലന്തരൂപാ യേന സാവത്ഥി ജേതവനം അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമോ, യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''കച്ചി, ഭിക്ഖവേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഫാസുകം വസ്സം വസിത്ഥ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിത്ഥാ''തി? ''ഖമനീയം, ഭഗവാ; യാപനീയം, ഭഗവാ; സമഗ്ഗാ ച മയം, ഭന്തേ, സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ വസ്സം വസിമ്ഹാ, ന ച പിണ്ഡകേന കിലമിമ്ഹാ . ഇധ മയം, ഭന്തേ, തിംസമത്താ പാവേയ്യകാ ഭിക്ഖൂ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്താ ഭഗവന്തം ദസ്സനായ ഉപകട്ഠായ വസ്സൂപനായികായ നാസക്ഖിമ്ഹാ സാവത്ഥിയം വസ്സൂപനായികം സമ്ഭാവേതും, അന്തരാമഗ്ഗേ സാകേതേ വസ്സം ഉപഗച്ഛിമ്ഹാ. തേ മയം, ഭന്തേ, ഉക്കണ്ഠിതരൂപാ വസ്സം വസിമ്ഹാ - 'ആസന്നേവ നോ ഭഗവാ വിഹരതി ഇതോ ഛസു യോജനേസു, ന ച മയം ലഭാമ ഭഗവന്തം ദസ്സനായാ'തി. അഥ ഖോ മയം, ഭന്തേ, വസ്സംവുട്ഠാ, തേമാസച്ചയേന കതായ പവാരണായ, ദേവേ വസ്സന്തേ, ഉദകസങ്ഗഹേ ഉദകചിക്ഖല്ലേ ഓകപുണ്ണേഹി ചീവരേഹി കിലന്തരൂപാ അദ്ധാനം ആഗതാതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം കഥിനം [കഠിനം (സീ॰ സ്യാ॰)] അത്ഥരിതും. അത്ഥതകഥിനാനം വോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച കപ്പിസ്സന്തി - അനാമന്തചാരോ, അസമാദാനചാരോ, ഗണഭോജനം, യാവദത്ഥചീവരം, യോ ച തത്ഥ ചീവരുപ്പാദോ സോ നേസം ഭവിസ്സതീതി. അത്ഥതകഥിനാനം വോ, ഭിക്ഖവേ, ഇമാനി പഞ്ച കപ്പിസ്സന്തി. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കഥിനം അത്ഥരിതബ്ബം. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

൩൦൭. ''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം സങ്ഘസ്സ കഥിനദുസ്സം ഉപ്പന്നം. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇമം കഥിനദുസ്സം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദദേയ്യ കഥിനം അത്ഥരിതും. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇദം സങ്ഘസ്സ കഥിനദുസ്സം ഉപ്പന്നം. സങ്ഘോ ഇമം കഥിനദുസ്സം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദേതി കഥിനം

അത്ഥരിതും. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇമസ്സ കഥിനദുസ്സസ്സ ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ദാനം കഥിനം അത്ഥരിതും, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

''ദിന്നം ഇദം സങ്ഘേന കഥിനദുസ്സം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ കഥിനം അത്ഥരിതും. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

൩൦൭. ''ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ഏവം അനത്ഥതം. കഥഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, അനത്ഥതം ഹോതി കഥിനം? ന ഉല്ലിഖിതമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ധോവനമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ചീവരവിചാരണമത്തേന [ന ഗണ്ഡുസകരണമത്തേന (ക॰)] അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ഛേദനമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ബന്ധനമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ഓവട്ടിയകരണമത്തേന [ന ഓവട്ടേയ്യകരണമത്തേന (സീ॰ സ്യാ॰), ന ഓവദേയ്യകരണമത്തേന (ക॰)] അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന കണ്ഡുസകരണമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ദള്ഹീകമ്മകരണമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അനുവാതകരണമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന പരിഭണ്ഡകരണമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന ഓവദ്ധേയ്യകരണമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന കമ്ബലമദ്ദനമത്തേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന നിമിത്തകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന പരികഥാകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന കുക്കുകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന സന്നിധികതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന നിസ്സഗ്ഗിയേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അകപ്പകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം , ന അഞ്ഞത്ര സങ്ഘാടിയാ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അഞ്ഞത്ര ഉത്തരാസങ്ഗേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അഞ്ഞത്ര അന്തരവാസകേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അഞ്ഞത്ര പഞ്ചകേന വാ അതിരേകപഞ്ചകേന വാ തദഹേവ സഞ്ഛിന്നേന സമണ്ഡലീകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ന അഞ്ഞത്ര പുഗ്ഗലസ്സ അത്ഥാരാ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം; സമ്മാ ചേവ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, തഞ്ചേ നിസ്സീമട്ഠോ അനുമോദതി, ഏവമ്പി അനത്ഥതം ഹോതി കഥിനം. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അനത്ഥതം ഹോതി കഥിനം.

൩൦൮. ''കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം? അഹതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അഹതകപ്പേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, പിലോതികായ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, പംസുകൂലേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, പാപണികേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അനിമിത്തകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അപരികഥാകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അകുക്കുകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അസന്നിധികതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അനിസ്സഗ്ഗിയേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, കപ്പകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, സങ്ഘാടിയാ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, ഉത്തരാസങ്ഗേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, അന്തരവാസകേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, പഞ്ചകേന വാ അതിരേകപഞ്ചകേന വാ തദഹേവ സഞ്ഛിന്നേന സമണ്ഡലീകതേന അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, പുഗ്ഗലസ്സ അത്ഥാരാ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം; സമ്മാ ചേ അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം, തഞ്ചേ സീമട്ഠോ അനുമോദതി, ഏവമ്പി അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം . ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അത്ഥതം ഹോതി കഥിനം.

൩൧൦. ''കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ഉബ്ഭതം ഹോതി കഥിനം? അട്ഠിമാ, ഭിക്ഖവേ, മാതികാ കഥിനസ്സ ഉബ്ഭാരായ - പക്കമനന്തികാ, നിട്ഠാനന്തികാ, സന്നിട്ഠാനന്തികാ, നാസനന്തികാ, സവനന്തികാ, ആസാവച്ഛേദികാ, സീമാതിക്കന്തികാ, സഹുബ്ഭാരാ''തി [സഉബ്ഭാരാതി (ക॰)].

കഥിനാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൮൮. ആദായസത്തകം

൩൧൧. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കതചീവരം ആദായ പക്കമതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പക്കമനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി ''ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി . സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി - ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി - സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ആദായസത്തകം നിട്ഠിതം [...ദുതിയം നിട്ഠിതം (ക॰)].

൧൮൯. സമാദായസത്തകം

൩൧൨. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പക്കമനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി - “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - “ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി - “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - “പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ”ന്തി - ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി - “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - “പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ”ന്തി - സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

സമാദായസത്തകം നിട്ഠിതം.

൯൬. ആദായഛക്കം

൩൧൭. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സം തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - ''ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ആദായഛക്കം നിട്ഠിതം.

൧൦. സമാദായഛക്കം

൩൧൪. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - ''ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

സമാദായചരക്കം നിട്ഠിതം.

൯൬. ആദായപന്നരസകം

൩൧൫. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി -

“ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ”ന്തി . സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി “ന പച്ചേസ്സ”ന്തി . തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - “ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - “ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന”ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ “പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ”ന്തി - ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി “പച്ചേസ്സ”ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - “പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ”ന്തി സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ഛക്കം.

ആദായപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

൧൮൫. സമാദായപന്നരസകാദി

൩൧൫. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരം സമാദായ പക്കമതി...പേ॰....

(ആദായവാരസദിസം ഏവം വിത്ഥാരേതബ്ബം.)

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം ആദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ…പേ॰….

(സമാദായവാരസദിസം ഏവം വിത്ഥാരേതബ്ബം.)

സമാദായപന്നരസകാദി നിട്ഠിതാ.

൧൪. വിപ്പകതസമാദായപന്നരസകം

൩൧൭. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ‘‘ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ‘‘ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ‘‘ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ‘‘പച്ചേസ്സ’’ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ‘‘ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം

കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

തികം.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി . സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - ''ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ വിപ്പകതചീവരം സമാദായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ ''പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ''ന്തി സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ഛക്കം.

വിപ്പകതസമാദായപന്നരസകം നിട്ഠിതം.

ആദായഭാണവാരോ.

൫൯൪. അനാസാദോളസകം

൩൫൭. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി . തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരാസം

പയിരുപാസിസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി . തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

അനാസാദോളസകം [അനാസാദ്വാദസകം (സീ॰)] നിട്ഠിതം.

൧൩. ആസാദോളസകം

൩൧൫. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന

പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ സുണാതി - "ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "യതോ തസ്മിം ആവാസേ ഉബ്ഭതം കഥിനം, ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി , അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ സുണാതി - "ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "യതോ തസ്മിം ആവാസേ ഉബ്ഭതം കഥിനം, ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ സുണാതി - "ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "യതോ തസ്മിം ആവാസേ ഉബ്ഭതം കഥിനം, ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ സുണാതി - "ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "യതോ തസ്മിം ആവാസേ ഉബ്ഭതം കഥിനം, ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ സുണാതി - "ഉബ്ഭതം കിര തസ്മിം ആവാസേ കഥിന''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സവനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ "പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ"ന്തി - ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ചീവരാസായ പക്കമതി "പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. ആസായ ലഭതി, അനാസായ ന ലഭതി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ "പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ"ന്തി - സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ആസാദോളസകം നിട്ഠിതം.

൧൯. കരണീയദോളസകം

൩൨൦. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം

ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - "പച്ചേസ്സ"ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - "പച്ചേസ്സ"ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - "പച്ചേസ്സ"ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. അനാസായ ലഭതി, ആസായ ന ലഭതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ കേനചിദേവ കരണീയേന പക്കമതി അനധിട്ഠിതേന; നേവസ്സ ഹോതി - ''പച്ചേസ്സ''ന്തി, ന പനസ്സ ഹോതി - ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ചീവരാസാ ഉപ്പജ്ജതി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരാസം പയിരുപാസിസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരാസം പയിരുപാസതി. തസ്സ സാ ചീവരാസാ ഉപച്ഛിജ്ജതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ആസാവച്ഛേദികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

കരണീയദോളസകം നിട്ഠിതം.

൧൦. അപവിലായനനവകം

൩൨൧. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി ചീവരപടിവീസം അപവിലായമാനോ [അപവിനയമാനോ (സീ॰), അപചിനയമാനോ (ക॰)]. തമേനം ദിസങ്ഗതം ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ''കഹം ത്വം, ആവുസോ, വസ്സംവുട്ഠോ, കത്ഥ ച തേ ചീവരപടിവീസോ''തി? സോ ഏവം വദേതി - ''അമുകസ്മിം ആവാസേ വസ്സംവുട്ഠോമ്ഹി. തത്ഥ ച മേ ചീവരപടിവീസോ''തി. തേ ഏവം വദന്തി - ''ഗച്ഛാവുസോ, തം ചീവരം ആഹര, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ''തി. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - ''കഹം മേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ''തി? തേ ഏവം വദന്തി - ''അയം തേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ; കഹം ഗമിസ്സസീ''തി? സോ ഏവം വദേതി - ''അമുകം നാമ [അമുകഞ്ച (ക॰)] ആവാസം ഗമിസ്സാമി, തത്ഥ മേ ഭിക്ഖൂ ചീവരം കരിസ്സന്തീ''തി. തേ ഏവം വദന്തി - ''അലം, ആവുസോ, മാ അഗമാസി. മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ''തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി...പേ॰... ''നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി...പേ॰... ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

൩൨൨. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി ചീവരപടിവീസം അപവിലായമാനോ. തമേനം ദിസംഗതം ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ''കഹം ത്വം, ആവുസോ, വസ്സംവുട്ഠോ , കത്ഥ ച തേ ചീവരപടിവീസോ''തി? സോ ഏവം വദേതി - ''അമുകസ്മിം ആവാസേ വസ്സംവുട്ഠോമ്ഹി, തത്ഥ ച മേ ചീവരപടിവീസോ''തി. തേ ഏവം വദന്തി - ''ഗച്ഛാവുസോ, തം ചീവരം ആഹര, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ''തി. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - ''കഹം മേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ''തി? തേ ഏവം വദന്തി - ''അയം തേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ''തി. സോ തം ചീവരം ആദായ തം ആവാസം ഗച്ഛതി. തമേനം അന്തരാമഗ്ഗേ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ''ആവുസോ, കഹം ഗമിസ്സസീ''തി? സോ ഏവം വദേതി - ''അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി, തത്ഥ മേ ഭിക്ഖൂ ചീവരം കരിസ്സന്തീ''തി. തേ ഏവം വദന്തി - ''അലം, ആവുസോ, മാ അഗമാസി, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ''തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ''ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം ന

പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി ചീവരപടിവീസം അപവിലായമാനോ. തമേനം ദിസംഗതം ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ‘‘കഹം ത്വം, ആവുസോ, വസ്സംവുട്ഠോ, കത്ഥ ച തേ ചീവരപടിവീസോ’’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘‘അമുകസ്മിം ആവാസേ വസ്സംവുട്ഠോമ്ഹി, തത്ഥ ച മേ ചീവരപടിവീസോ’’തി. തേ ഏവം വദന്തി - ‘‘ഗച്ഛാവുസോ, തം ചീവരം ആഹര, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ’’തി. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - ‘‘കഹം മേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ’’തി? തേ ഏവം വദന്തി - ‘‘അയം തേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ’’തി. സോ തം ചീവരം ആദായ തം ആവാസം ഗച്ഛതി. തമേനം അന്തരാമഗ്ഗേ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ‘‘ആവുസോ, കഹം ഗമിസ്സസീ’’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘‘അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി, തത്ഥ മേ ഭിക്ഖൂ ചീവരം കരിസ്സന്തീ’’തി. തേ ഏവം വദന്തി - ‘‘അലം, ആവുസോ, മാ അഗമാസി, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ’’തി. തസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി…പേ॰… ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി . സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

൩൨൩. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി ചീവരപടിവീസം അപവിലായമാനോ. തമേനം ദിസംഗതം ഭിക്ഖൂ പുച്ഛന്തി - ‘‘കഹം ത്വം, ആവുസോ, വസ്സംവുട്ഠോ, കത്ഥ ച തേ ചീവരപടിവീസോ’’തി? സോ ഏവം വദേതി - ‘‘അമുകസ്മിം ആവാസേ വസ്സംവുട്ഠോമ്ഹി, തത്ഥ ച മേ ചീവരപടിവീസോ’’തി. തേ ഏവം വദന്തി - ‘‘ഗച്ഛാവുസോ, തം ചീവരം ആഹര, മയം തേ ഇധ ചീവരം കരിസ്സാമാ’’തി. സോ തം ആവാസം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ പുച്ഛതി - ‘‘കഹം മേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ’’തി? തേ ഏവം വദന്തി - ‘‘അയം തേ, ആവുസോ, ചീവരപടിവീസോ’’തി. സോ തം ചീവരം ആദായ തം ആവാസം ഗച്ഛതി. തസ്സ തം ആവാസം ഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി…പേ॰… ‘‘നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ദിസംഗമികോ പക്കമതി…പേ॰… ‘‘ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ’’ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

അപവിലായനനവകം നിട്ഠിതം.

൫൯൯. ഫാസുവിഹാരപഞ്ചകം

൩൨൪. ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ഫാസുവിഹാരികോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - "അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി , നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ഫാസുവിഹാരികോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - "അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - "നേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സന്നിട്ഠാനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ഫാസുവിഹാരികോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - "അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, പച്ചേസ്സ"ന്തി. തസ്സ ബഹിസീമഗതസ്സ ഏവം ഹോതി - "ഇധേവിമം ചീവരം കാരേസ്സം, ന പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ തം ചീവരം കാരേതി. തസ്സ തം ചീവരം കയിരമാനം നസ്സതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ നാസനന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ഫാസുവിഹാരികോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - "അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ - "പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ"ന്തി ബഹിദ്ധാ കഥിനുദ്ധാരം വീതിനാമേതി. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സീമാതിക്കന്തികോ കഥിനുദ്ധാരോ.

ഭിക്ഖു അത്ഥതകഥിനോ ഫാസുവിഹാരികോ ചീവരം ആദായ പക്കമതി - "അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, അമുകം നാമ ആവാസം ഗമിസ്സാമി; തത്ഥ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി വസിസ്സാമി, നോ ചേ മേ ഫാസു ഭവിസ്സതി, പച്ചേസ്സ"ന്തി. സോ ബഹിസീമഗതോ തം ചീവരം കാരേതി. സോ കതചീവരോ "പച്ചേസ്സം പച്ചേസ്സ"ന്തി സമ്ഭുണാതി കഥിനുദ്ധാരം. തസ്സ ഭിക്ഖുനോ സഹ ഭിക്ഖൂഹി കഥിനുദ്ധാരോ.

ഫാസുവിഹാരപഞ്ചകം നിട്ഠിതം.

൨൦൦. പലിബോധാപലിബോധകഥാ

൩൨൫. ദ്വേമേ , ഭിക്ഖവേ, കഥിനസ്സ പലിബോധാ, ദ്വേ അപലിബോധാ. കതമേ ച, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ കഥിനസ്സ പലിബോധാ? ആവാസപലിബോധോ ച ചീവരപലിബോധോ ച. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ആവാസപലിബോധോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു വസതി വാ തസ്മിം ആവാസേ, സാപേക്ഖോ വാ പക്കമതി ''പച്ചേസ്സ''ന്തി. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ആവാസപലിബോധോ ഹോതി. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ചീവരപലിബോധോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ചീവരം അകതം വാ ഹോതി വിപ്പകതം വാ, ചീവരാസാ വാ അനുപച്ഛിന്നാ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ചീവരപലിബോധോ ഹോതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ കഥിനസ്സ പലിബോധാ.

കതമേ ച, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ കഥിനസ്സ അപലിബോധാ? ആവാസഅപലിബോധോ ച ചീവരഅപലിബോധോ ച. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ആവാസഅപലിബോധോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു പക്കമതി തമ്ഹാ ആവാസാ ചത്തേന വന്തേന മുത്തേന അനപേക്ഖോ [അനപേക്ഖേന (ക॰)] ''ന പച്ചേസ്സ''ന്തി. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ആവാസഅപലിബോധോ ഹോതി. കഥഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ചീവരഅപലിബോധോ ഹോതി? ഇധ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ചീവരം കതം വാ ഹോതി, നട്ഠം വാ വിനട്ഠം വാ ദഡ്ഢം വാ, ചീവരാസാ വാ ഉപച്ഛിന്നാ. ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ചീവരഅപലിബോധോ ഹോതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ കഥിനസ്സ അപലിബോധാതി.

പലിബോധാപലിബോധകഥാ നിട്ഠിതാ.

കഥിനക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ സത്തമോ.

൨൦൧. തസ്സുദ്ദാനം

തിംസ പാവേയ്യകാ ഭിക്ഖൂ, സാകേതുക്കണ്ഠിതാ വസും;
വസ്സംവുട്ഠോകപുണ്ണേഹി, അഗമും ജിനദസ്സനം.

ഇദം വത്ഥു കഥിനസ്സ, കപ്പിസ്സന്തി ച പഞ്ചകാ;
അനാമന്താ അസമാചാരാ, തഥേവ ഗണഭോജനം.

യാവദത്ഥഞ്ച ഉപ്പാദോ, അത്ഥതാനം ഭവിസ്സതി;
ഞത്തി ഏവത്ഥതഞ്ചേവ, ഏവഞ്ചേവ അനത്ഥതം.

ഉല്ലിഖി ധോവനാ ചേവ, വിചാരണഞ്ച ഛേദനം;
ബന്ധനോ വട്ടി കണ്ഡുസ, ദള്ഹീകമ്മാനുവാതികാ.

പരിഭണ്ഡം ഓവദ്ധേയ്യം, മദ്ദനാ നിമിത്തം കഥാ;
കുക്കു സന്നിധി നിസ്സഗ്ഗി, ന കപ്പഞ്ഞത്ര തേ തയോ.

അഞ്ഞത്ര പഞ്ചാതിരേകേ, സഞ്ഛിന്നേന സമണ്ഡലീ;
നാഞ്ഞത്ര പുഗ്ഗലാ സമ്മാ, നിസ്സീമട്ഠോനുമോദതി.

കഥിനാനത്ഥതം ഹോതി, ഏവം ബുദ്ധേന ദേസിതം;
അഹതാകപ്പപിലോതി, പംസു പാപണികായ ച.

അനിമിത്താപരികഥാ, അകുക്കു ച അസന്നിധി;
അനിസ്സഗ്ഗി കപ്പകതേ, തഥാ തിചീവരേന ച.

പഞ്ചകേ വാതിരേകേ വാ, ഛിന്നേ സമണ്ഡലീകതേ;
പുഗ്ഗലസ്സത്ഥാരാ സമ്മാ, സീമട്ഠോ അനുമോദതി.

ഏവം കഥിനത്ഥരണം, ഉബ്ഭാരസ്സട്ഠമാതികാ;
പക്കമനന്തി നിട്ഠാനം, സന്നിട്ഠാനഞ്ച നാസനം.

സവനം ആസാവച്ഛേദി, സീമാ സഹുബ്ഭാരട്ഠമീ;
കതചീവരമാദായ, "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി ഗച്ഛതി.

തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരാ,ഏ ഹോതി പക്കമനന്തികോ;
ആദായ ചീവരം യാതി, നിസ്സീമേ ഇദം ചിന്തയി.

"കാരേസ്സം ന പച്ചേസ്സ"ന്തി, നിട്ഠാനേ കഥിനുദ്ധാരോ;
ആദായ നിസ്സീമം നേവ, "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി മാനസോ.

തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരോ, സന്നിട്ഠാനന്തികോ ഭവേ;
ആദായ ചീവരം യാതി, നിസ്സീമേ ഇദം ചിന്തയി.

"കാരേസ്സം ന പച്ചേസ്സ"ന്തി, കയിരം തസ്സ നസ്സതി;
തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരോ, ഭവതി നാസനന്തികോ.

ആദായ യാതി "പച്ചേസ്സം", ബഹി കാരേതി ചീവരം;
കതചീവരോ സുണാതി, ഉബ്ഭതം കഥിനം തഹിം.

തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരോ, ഭവതി സവനന്തികോ;
ആദായ യാതി "പച്ചേസ്സം", ബഹി കാരേതി ചീവരം.

കതചീവരോ ബഹിദ്ധാ, നാമേതി കഥിനുദ്ധാരം;
തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരോ, സീമാതിക്കന്തികോ ഭവേ.

ആദായ യാതി "പച്ചേസ്സം", ബഹി കാരേതി ചീവരം;
കതചീവരോ പച്ചേസ്സം, സമ്ഭോതി കഥിനുദ്ധാരം.

തസ്സ തം കഥിനുദ്ധാരോ, സഹ ഭിക്ഖൂഹി ജായതി;
ആദായ ച സമാദായ, സത്ത-സത്തവിധാ ഗതി.

പക്കമനന്തികാ നത്ഥി, ഛക്കേ വിപ്പകതേ [ഛട്ഠേ വിപ്പകതാ (സീ॰), ഛച്ചാ വിപ്പകഥാ (ക॰)] ഗതി;
ആദായ നിസ്സീമഗതം, കാരേസ്സം ഇതി ജായതി.

നിട്ഠാനം സന്നിട്ഠാനഞ്ച, നാസനഞ്ച ഇമേ തയോ;
ആദായ "ന പച്ചേസ്സ"ന്തി, ബഹിസീമേ കരോമിതി.

നിട്ഠാനം സന്നിട്ഠാനമ്പി, നാസനമ്പി ഇദം തയോ;
അനധിട്ഠിതേന നേവസ്സ, ഹേട്ഠാ തീണി നയാവിധി.

ആദായ യാതി പച്ഛേസ്സം, ബഹിസീമേ കരോമിതി;
“ന പച്ഛേസ്സ”ന്തി കാരേതി, നിട്ഠാനേ കഥിനുബ്ഭാരോ.

സന്നിട്ഠാനം നാസനഞ്ച, സവനസീമാതിക്കമാ;
സഹ ഭിക്ഖൂഹി ജായേഥ, ഏവം പന്നരസം ഗതി.

സമാദായ വിപ്പകതാ, സമാദായ പുനാ തഥാ;
ഇമേ തേ ചതുരോ വാരാ, സബ്ബേ പന്നരസവിധി.

അനാസായ ച ആസായ, കരണീയോ ച തേ തയോ;
നയതോ തം വിജാനേയ്യ, തയോ ദ്വാദസ ദ്വാദസ.

അപവിലാനാ നവേത്ഥ [അപവിലായമാനേവ (സ്യാ॰), അപവിനാ നവ ചേത്ഥ (സീ॰)], ഫാസു പഞ്ചവിധാ തഹിം;
പലിബോധാപലിബോധാ, ഉദ്ദാനം നയതോ കതന്തി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂ ദോളസകപേയ്യാലമുഖാനി ഏകസതം അട്ഠാരസ.

കഥിനക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൮. ചീവരക്ഖന്ധകോ

൧൦൧. ജീവകവത്ഥു

൩൨൬. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ രാജഗഹേ വിഹരതി വേളുവനേ കലന്ദകനിവാപേ. തേന ഖോ പന സമയേന വേസാലീ ഇദ്ധാ ചേവ ഹോതി ഫിതാ [ഫീതാ (ബഹൂസു)] ച ബഹുജനാ ച ആകിണ്ണമനുസ്സാ ച സുഭിക്ഖാ ച; സത്ത ച പാസാദസഹസ്സാനി സത്ത ച പാസാദസതാനി സത്ത ച പാസാദാ; സത്ത ച കൂടാഗാരസഹസ്സാനി സത്ത ച കൂടാഗാരസതാനി സത്ത ച കൂടാഗാരാനി; സത്ത ച ആരാമസഹസ്സാനി സത്ത ച ആരാമസതാനി സത്ത ച ആരാമാ; സത്ത ച പോക്ഖരണീസഹസ്സാനി സത്ത ച പോക്ഖരണീസതാനി സത്ത ച പോക്ഖരണിയോ; അമ്ബപാലീ ച ഗണികാ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ പരമായ വണ്ണപോക്ഖരതായ സമന്നാഗതാ, പദക്ഖിണാ [പദക്ഖാ (സ്യാ॰)] നച്ചേ ച ഗീതേ ച വാദിതേ ച, അഭിസടാ അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം പഞ്ഞാസായ ച രത്തിം ഗച്ഛതി; തായ ച വേസാലീ ഭിയ്യോസോമത്തായ ഉപസോഭതി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ വേസാലിം അഗമാസി കേനചിദേവ കരണീയേന. അദ്ദസാ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ വേസാലിം ഇദ്ധഞ്ചേവ ഫിതഞ്ച ബഹുജനഞ്ച ആകിണ്ണമനുസ്സഞ്ച സുഭിക്ഖഞ്ച; സത്ത ച പാസാദസഹസ്സാനി സത്ത ച പാസാദസതാനി സത്ത ച പാസാദേ; സത്ത ച കൂടാഗാരസഹസ്സാനി സത്ത ച കൂടാഗാരസതാനി സത്ത ച കൂടാഗാരാനി; സത്ത ച ആരാമസഹസ്സാനി സത്ത ച ആരാമസതാനി സത്ത ച ആരാമേ; സത്ത ച പോക്ഖരണീസഹസ്സാനി സത്ത ച പോക്ഖരണീസതാനി സത്ത ച പോക്ഖരണിയോ ; അമ്ബപാലിഞ്ച ഗണികം അഭിരൂപം ദസ്സനീയം പാസാദികം പരമായ വണ്ണപോക്ഖരതായ സമന്നാഗതം, പദക്ഖിണം [പദക്ഖം (സ്യാ॰)] നച്ചേ ച ഗീതേ ച വാദിതേ ച, അഭിസടം അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം പഞ്ഞാസായ ച രത്തിം ഗച്ഛന്തിം, തായ ച വേസാലിം ഭിയ്യോസോമത്തായ ഉപസോഭന്തിം.

൩൨൭. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ വേസാലിയം തം കരണീയം തീരേത്വാ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗഞ്ഛി. യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - ''വേസാലീ, ദേവ, ഇദ്ധാ ചേവ ഫിതാ ച ബഹുജനാ ച ആകിണ്ണമനുസ്സാ ച സുഭിക്ഖാ ച; സത്ത ച പാസാദസഹസ്സാനി...പേ॰... തായ ച വേസാലീ ഭിയ്യോസോമത്തായ ഉപസോഭതി. സാധു, ദേവ, മയമ്പി ഗണികം വുട്ഠാപേസ്സാമാ''തി [വുട്ഠാപേയ്യാമ (ക॰)]. ''തേന ഹി, ഭണേ, താദിസിം കുമാരിം ജാനാഥ യം തുമ്ഹേ ഗണികം വുട്ഠാപേയ്യാഥാ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹേ സാലവതീ നാമ കുമാരീ അഭിരൂപാ ഹോതി ദസ്സനീയാ പാസാദികാ പരമായ വണ്ണപോക്ഖരതായ സമന്നാഗതാ. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ സാലവതിം കുമാരിം ഗണികം വുട്ഠാപേസി. അഥ ഖോ സാലവതീ ഗണികാ നചിരസ്സേവ പദക്ഖിണാ അഹോസി നച്ചേ ച ഗീതേ ച വാദിതേ ച, അഭിസടാ അത്ഥികാനം അത്ഥികാനം മനുസ്സാനം പടിസതേന ച രത്തിം ഗച്ഛതി. അഥ ഖോ സാലവതീ ഗണികാ നചിരസ്സേവ ഗബ്ഭിനീ അഹോസി. അഥ ഖോ സാലവതിയാ ഗണികായ ഏതദഹോസി - ''ഇത്ഥീ ഖോ ഗബ്ഭിനീ പുരിസാനം

അമനാപാ. സചേ മം കോചി ജാനിസ്സതി സാലവതീ ഗണികാ ഗബ്ഭിനീതി, സബ്ബോ മേ സക്കാരോ ഭഞ്ജിസ്സതി [പരിഹായിസ്സതി (സീ॰ സ്യാ॰)]. യംനൂനാഹം ഗിലാനം പടിവേദേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സാലവതീ ഗണികാ ദോവാരികം ആണാപേസി - ''മാ, ഭണേ ദോവാരിക, കോചി പുരിസോ പാവിസി. യോ ച മം പുച്ഛതി, 'ഗിലാനാ'തി പടിവേദേഹീ''തി. ''ഏവം, അയ്യേ''തി ഖോ സോ ദോവാരികോ സാലവതിയാ ഗണികായ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ സാലവതീ ഗണികാ തസ്സ ഗബ്ഭസ്സ പരിപാകമന്വായ പുത്തം വിജായി. അഥ ഖോ സാലവതീ ഗണികാ ദാസിം ആണാപേസി - ''ഹന്ദ, ജേ, ഇമം ദാരകം കത്തരസുപ്പേ പക്ഖിപിത്വാ നീഹരിത്വാ സങ്കാരകൂടേ ഛഡ്ഡേഹീ''തി. ''ഏവം, അയ്യേ''തി ഖോ സാ ദാസീ സാലവതിയാ ഗണികായ പടിസ്സുത്വാ തം ദാരകം കത്തരസുപ്പേ പക്ഖിപിത്വാ നീഹരിത്വാ സങ്കാരകൂടേ ഛഡ്ഡേസി.

൩൨൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഭയോ നാമ രാജകുമാരോ കാലസ്സേവ രാജുപട്ഠാനം ഗച്ഛന്തോ അദ്ദസ തം ദാരകം കാകേഹി സമ്പരികിണ്ണം , ദിസ്വാന മനുസ്സേ പുച്ഛി - ''കിം ഏതം, ഭണേ, കാകേഹി സമ്പരികിണ്ണ''ന്തി? ''ദാരകോ, ദേവാ''തി. ''ജീവതി, ഭണേ''തി? ''ജീവതി, ദേവാ''തി. ''തേന ഹി, ഭണേ, തം ദാരകം അമ്ഹാകം അന്തേപുരം നേത്വാ ധാതീനം ദേഥ പോസേതു''ന്തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ തേ മനുസ്സാ അഭയസ്സ രാജകുമാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ തം ദാരകം അഭയസ്സ രാജകുമാരസ്സ അന്തേപുരം നേത്വാ ധാതീനം അദംസു - ''പോസേഥാ''തി. തസ്സ ജീവതീതി 'ജീവകോ'തി നാമം അകംസു. കുമാരേന പോസാപിതോതി 'കോമാരഭച്ചോ'തി നാമം അകംസു. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ നചിരസ്സേവ വിഞ്ഞുതം പാപുണി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന അഭയോ രാജകുമാരോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ അഭയം രാജകുമാരം ഏതദവോച - ''കാ മേ, ദേവ, മാതാ, കോ പിതാ''തി? ''അഹമ്പി ഖോ തേ, ഭണേ ജീവക, മാതരം ന ജാനാമി; അപി ചാഹം തേ പിതാ; മയാസി [മയാപി (ക॰)] പോസാപിതോ''തി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമാനി ഖോ രാജകുലാനി ന സുകരാനി അസിപ്പേന ഉപജീവിതും. യംനൂനാഹം സിപ്പം സിക്ഖേയ്യ''ന്തി.

൩൨൯. തേന ഖോ പന സമയേന തക്കസിലായം [തക്കസീലായം (ക॰)] ദിസാപാമോക്ഖോ വേജ്ജോ പടിവസതി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ അഭയം രാജകുമാരം അനാപുച്ഛാ യേന തക്കസിലാ തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന തക്കസിലാ, യേന വേജ്ജോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ തം വേജ്ജം ഏതദവോച - ''ഇച്ഛാമഹം, ആചരിയ, സിപ്പം സിക്ഖിതു''ന്തി. ''തേന ഹി, ഭണേ ജീവക, സിക്ഖസ്സൂ''തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ബഹുഞ്ച ഗണ്ഹാതി ലഹുഞ്ച ഗണ്ഹാതി സുട്ഠു ച ഉപധാരേതി, ഗഹിതഞ്ചസ്സ ന സമ്മുസ്സതി [ന പമുസ്സതി (സീ॰ സ്യാ॰)]. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ സത്തന്നം വസ്സാനം അച്ചയേന ഏതദഹോസി - ''അഹം, ഖോ ബഹുഞ്ച ഗണ്ഹാമി ലഹുഞ്ച ഗണ്ഹാമി സുട്ഠു ച ഉപധാരേമി, ഗഹിതഞ്ച മേ ന സമ്മുസ്സതി, സത്ത ച മേ വസ്സാനി അധീയന്തസ്സ, നയിമസ്സ സിപ്പസ്സ അന്തോ പഞ്ഞായതി. കദാ ഇമസ്സ സിപ്പസ്സ അന്തോ പഞ്ഞായിസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന സോ വേജ്ജോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം വേജ്ജം ഏതദവോച - ''അഹം ഖോ, ആചരിയ, ബഹുഞ്ച ഗണ്ഹാമി ലഹുഞ്ച ഗണ്ഹാമി സുട്ഠു ച ഉപധാരേമി, ഗഹിതഞ്ച മേ ന

സമ്മുസ്സതി, സത്ത ച മേ വസ്സാനി അധീയന്തസ്സ, നയിമസ്സ സിപ്പസ്സ അന്തോ പഞ്ഞായതി. കദാ ഇമസ്സ സിപ്പസ്സ അന്തോ പഞ്ഞായിസ്സതീ''തി? ''തേന ഹി, ഭണേ ജീവക, ഖണിത്തിം ആദായ തക്കസിലായ സമന്താ യോജനം ആഹിണ്ഡിത്വാ യം കിഞ്ചി അഭേസജ്ജം പസ്സേയ്യാസി തം ആഹരാ''തി. ''ഏവം, ആചരിയാ''തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തസ്സ വേജ്ജസ്സ പടിസ്സുത്വാ ഖണിത്തിം ആദായ തക്കസിലായ സമന്താ യോജനം ആഹിണ്ഡന്തോ ന കിഞ്ചി അഭേസജ്ജം അദ്ദസ. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന സോ വേജ്ജോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം വേജ്ജം ഏതദവോച - ''ആഹിണ്ഡന്തോമ്ഹി, ആചരിയ, തക്കസിലായ സമന്താ യോജനം, ന കിഞ്ചി [ആഹിണ്ഡന്തോ ന കിഞ്ചി (ക॰)] അഭേസജ്ജം അദ്ദസ''ന്തി. ''സുസിക്ഖിതോസി , ഭണേ ജീവക. അലം തേ ഏത്തകം ജീവികായാ''തി ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ പരിത്തം പാഥേയ്യം പാദാസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തം പരിത്തം പാഥേയ്യം ആദായ യേന രാജഗഹം തേന പക്കാമി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ തം പരിത്തം പാഥേയ്യം അന്തരാമഗ്ഗേ സാകേതേ പരിക്ഖയം അഗമാസി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമേ ഖോ മഗ്ഗാ കന്താരാ അപ്പോദകാ അപ്പഭക്ഖാ, ന സുകരാ അപാഥേയ്യേന ഗന്തും. യംനൂനാഹം പാഥേയ്യം പരിയേസേയ്യ''ന്തി.

ജീവകവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൩. സേട്ഠിഭരിയാവത്ഥു

൩൩൦. തേന ഖോ പന സമയേന സാകേതേ സേട്ഠിഭരിയായ സത്തവസ്സികോ സീസാബാധോ ഹോതി. ബഹൂ മഹന്താ മഹന്താ ദിസാപാമോക്ഖാ വേജ്ജാ ആഗന്ത്വാ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. ബഹും ഹിരഞ്ഞം ആദായ അഗമംസു. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ സാകേതം പവിസിത്വാ മനുസ്സേ പുച്ഛി - ''കോ, ഭണേ, ഗിലാനോ, കം തികിച്ഛാമീ''തി? ''ഏതിസ്സാ, ആചരിയ, സേട്ഠിഭരിയായ സത്തവസ്സികോ സീസാബാധോ; ഗച്ഛ, ആചരിയ, സേട്ഠിഭരിയം തികിച്ഛാഹീ''തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ നിവേസനം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ദോവാരികം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, ഭണേ ദോവാരിക, സേട്ഠിഭരിയായ പാവദ - 'വേജ്ജോ, അയ്യേ, ആഗതോ, സോ തം ദട്ഠുകാമോ'''തി. ''ഏവം, ആചരിയാ''തി ഖോ സോ ദോവാരികോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന സേട്ഠിഭരിയാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സേട്ഠിഭരിയം ഏതദവോച - ''വേജ്ജോ , അയ്യേ, ആഗതോ; സോ തം ദട്ഠുകാമോ''തി. ''കീദിസോ, ഭണേ ദോവാരിക, വേജ്ജോ''തി? ''ദഹരകോ, അയ്യേ''തി. ''അലം, ഭണേ ദോവാരിക, കിം മേ ദഹരകോ വേജ്ജോ കരിസ്സതി? ബഹൂ മഹന്താ മഹന്താ ദിസാപാമോക്ഖാ വേജ്ജാ ആഗന്ത്വാ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. ബഹും ഹിരഞ്ഞം ആദായ അഗമംസൂ''തി. അഥ ഖോ സോ ദോവാരികോ യേന ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''സേട്ഠിഭരിയാ, ആചരിയ, ഏവമാഹ - 'അലം, ഭണേ ദോവാരിക, കിം മേ ദഹരകോ വേജ്ജോ കരിസ്സതി? ബഹൂ മഹന്താ മഹന്താ ദിസാപാമോക്ഖാ വേജ്ജാ ആഗന്ത്വാ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. ബഹും ഹിരഞ്ഞം ആദായ അഗമംസൂ'''തി. ''ഗച്ഛ, ഭണേ ദോവാരിക, സേട്ഠിഭരിയായ പാവദ - 'വേജ്ജോ, അയ്യേ, ഏവമാഹ - മാ കിര, അയ്യേ, പുരേ കിഞ്ചി

അദാസി. യദാ അരോഗാ അഹോസി തദാ യം ഇച്ഛേയ്യാസി തം ദജ്ജേയ്യാസീ’’’തി. ‘‘ഏവം, ആചരിയാ’’തി ഖോ സോ ദോവാരികോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന സേട്ഠിഭരിയാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ സേട്ഠിഭരിയം ഏതദവോച - ‘‘വേജ്ജോ, അയ്യേ, ഏവമാഹ - ‘മാ കിര, അയ്യേ, പുരേ കിഞ്ചി അദാസി. യദാ അരോഗാ അഹോസി തദാ യം ഇച്ഛേയ്യാസി തം ദജ്ജേയ്യാസീ’’’തി. ‘‘തേന ഹി, ഭണേ ദോവാരിക, വേജ്ജോ ആഗച്ഛതൂ’’തി. ‘‘ഏവം, അയ്യേ’’തി ഖോ സോ ദോവാരികോ സേട്ഠിഭരിയായ പടിസ്സുത്വാ യേന ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ‘‘സേട്ഠിഭരിയാ തം, ആചരിയ, പക്കോസതീ’’തി .

അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന സേട്ഠിഭരിയാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സേട്ഠിഭരിയായ വികാരം സല്ലക്ഖേത്വാ സേട്ഠിഭരിയം ഏതദവോച - ‘‘പസതേന, അയ്യേ, സപ്പിനാ അത്ഥോ’’തി . അഥ ഖോ സേട്ഠിഭരിയാ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ പസതം സപ്പിം ദാപേസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തം പസതം സപ്പിം നാനാഭേസജ്ജേഹി നിപ്പചിത്വാ സേട്ഠിഭരിയം മഞ്ചകേ ഉത്താനം നിപാതേത്വാ [നിപജ്ജാപേത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰)] നത്ഥുതോ അദാസി. അഥ ഖോ തം സപ്പിം നത്ഥുതോ ദിന്നം മുഖതോ ഉഗ്ഗഞ്ഛി. അഥ ഖോ സേട്ഠിഭരിയാ പടിഗ്ഗഹേ നിട്ഠുഭിത്വാ ദാസിം ആണാപേസി - ‘‘ഹന്ദ, ജേ, ഇമം സപ്പിം പിചുനാ ഗണ്ഹാഹീ’’തി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ‘‘അച്ഛരിയം [അച്ഛരിയം വത ഭോ (സ്യാ॰)] യാവ ലൂഖായം ഘരണീ, യത്ര ഹി നാമ ഇമം ഛഡ്ഡനീയധമ്മം സപ്പിം പിചുനാ ഗാഹാപേസ്സതി. ബഹുകാനി ച മേ മഹഗ്ഘാനി [മഹഗ്ഘാനി മഹഗ്ഘാനി (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭേസജ്ജാനി ഉപഗതാനി. കിമ്പി മായം കിഞ്ചി [കഞ്ചി (സ്യാ॰)] ദേയ്യധമ്മം ദസ്സതീ’’തി. അഥ ഖോ സേട്ഠിഭരിയാ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ വികാരം സല്ലക്ഖേത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ‘‘കിസ്സ ത്വം, ആചരിയ, വിമനോസീ’’തി? ഇധ മേ ഏതദഹോസി - ‘‘അച്ഛരിയം യാവ ലൂഖായം ധരണീ, യത്ര ഹി നാമ ഇമം ഛഡ്ഡനീയധമ്മം സപ്പിം പിചുനാ ഗാഹാപേസ്സതി. ബഹുകാനി ച മേ മഹഗ്ഘാനി സജ്ജാനി ഉപഗതാനി. കിമ്പി മായം കിഞ്ചി ദേയ്യധമ്മം ദസ്സതീ’’തി. ‘‘മയം ഖോ, ആചരിയ, ആഗാരികാ നാമ ഉപജാനാമേതസ്സ സംയമസ്സ. വരമേതം സപ്പി ദാസാനം വാ കമ്മകരാനം വാ പാദബ്ഭഞ്ജനം വാ പദീപകരണേ വാ ആസിത്തം. മാ ഖോ ത്വം, ആചരിയ, വിമനോ അഹോസി. ന തേ ദേയ്യധമ്മോ ഹായിസ്സതീ’’തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ സേട്ഠിഭരിയായ സത്തവസ്സികം സീസാബാധം ഏകേനേവ നത്ഥുകമ്മേന അപകഡ്ഢി. അഥ ഖോ സേട്ഠിഭരിയാ അരോഗാ സമാനാ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ചത്താരി സഹസ്സാനി പാദാസി. പുത്തോ - മാതാ മേ അരോഗാ ഠിതാതി ചത്താരി സഹസ്സാനി പാദാസി. സുണിസാ - സസ്സു മേ അരോഗാ ഠിതാതി ചത്താരി സഹസ്സാനി പാദാസി. സേട്ഠി ഗഹപതി - ഭരിയാ മേ അരോഗാ ഠിതാതി ചത്താരി സഹസ്സാനി പാദാസി ദാസഞ്ച ദാസിഞ്ച അസ്സരഥഞ്ച.

അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ താനി സോളസസഹസ്സാനി ആദായ ദാസഞ്ച ദാസിഞ്ച അസ്സരഥഞ്ച യേന രാജഗഹം തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന രാജഗഹം യേന അഭയോ രാജകുമാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ അഭയം രാജകുമാരം ഏതദവോച - ‘‘ഇദം മേ, ദേവ, പഠമകമ്മം സോളസസഹസ്സാനി ദാസോ ച ദാസീ ച അസ്സരഥോ ച. പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ

ദേവോ പോസാവനിക''ന്തി. ''അലം, ഭണേ ജീവക; തുയ്ഹമേവ ഹോതു. അമ്ഹാകഞ്ഞേവ അന്തേപുരേ നിവേസനം മാപേഹീ''തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ അഭയസ്സ രാജകുമാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ അഭയസ്സ രാജകുമാരസ്സ അന്തേപുരേ നിവേസനം മാപേസി.

സേട്ഠിഭരിയാവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൪. ബിമ്ബിസാരരാജവത്ഥു

൩൩൫. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഭഗന്ദലാബാധോ ഹോതി. സാടകാ ലോഹിതേന മക്ഖിയന്തി. ദേവിയോ ദിസ്വാ ഉപ്പണ്ഡേന്തി - ''ഉതുനീ ദാനി ദേവോ, പുപ്ഫം ദേവസ്സ ഉപ്പന്നം, ന ചിരം [നചിരസ്സേവ (സ്യാ॰)] ദേവോ വിജായിസ്സതീ''തി. തേന രാജാ മങ്കു ഹോതി . അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അഭയം രാജകുമാരം ഏതദവോച - ''മയ്ഹം ഖോ, ഭണേ അഭയ, താദിസോ ആബാധോ, സാടകാ ലോഹിതേന മക്ഖിയന്തി, ദേവിയോ മം ദിസ്വാ ഉപ്പണ്ഡേന്തി - 'ഉതുനീ ദാനി ദേവോ, പുപ്ഫം ദേവസ്സ ഉപ്പന്നം, ന ചിരം ദേവോ വിജായിസ്സതീ'തി. ഇങ്ഘ, ഭണേ അഭയ, താദിസം വേജ്ജം ജാനാഹി യോ മം തികിച്ഛേയ്യാ''തി. ''അയം, ദേവ, അമ്ഹാകം ജീവകോ വേജ്ജോ തരുണോ ഭദ്രകോ. സോ ദേവം തികിച്ഛിസ്സതീ''തി. ''തേന ഹി, ഭണേ അഭയ, ജീവകം വേജ്ജം ആണാപേഹി; സോ മം തികിച്ഛിസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ അഭയോ രാജകുമാരോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, ഭണേ ജീവക, രാജാനം തികിച്ഛാഹീ''തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ അഭയസ്സ രാജകുമാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ നഖേന ഭേസജ്ജം ആദായ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - ''ആബാധം തേ, ദേവ, പസ്സാമാ''തി [പസ്സാമീതി (സ്യാ॰)]. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഭഗന്ദലാബാധം ഏകേനേവ ആലേപേന അപകഡ്ഢി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ അരോഗോ സമാനോ പഞ്ച ഇത്ഥിസതാനി സബ്ബാലങ്കാരം ഭൂസാപേത്വാ ഓമുഞ്ചാപേത്വാ പുഞ്ജം കാരാപേത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''ഏതം, ഭണേ ജീവക, പഞ്ചന്നം ഇത്ഥിസതാനം സബ്ബാലങ്കാരം തുയ്ഹം ഹോതൂ''തി. ''അലം, ദേവ, അധികാരം മേ ദേവോ സരതൂ''തി. ''തേന ഹി, ഭണേ ജീവക, മം ഉപട്ഠഹ, ഇത്ഥാഗാരഞ്ച, ബുദ്ധപ്പമുഖഞ്ച ഭിക്ഖുസങ്ഘ''ന്തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പച്ചസ്സോസി.

ബിമ്ബിസാരരാജവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൫. രാജഗഹസേട്ഠിവത്ഥു

൩൩൬. തേന ഖോ പന സമയേന രാജഗഹകസ്സ സേട്ഠിസ്സ സത്തവസ്സികോ സീസാബാധോ ഹോതി. ബഹൂ മഹന്താ മഹന്താ ദിസാപാമോക്ഖാ വേജ്ജാ ആഗന്ത്വാ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. ബഹും ഹിരഞ്ഞം ആദായ അഗമംസു. അപി ച, വേജ്ജേഹി പച്ചക്ഖാതോ ഹോതി. ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - ''പഞ്ചമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീ''തി.

ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - "സത്തമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ രാജഗഹകസ്സ നേഗമസ്സ ഏതദഹോസി - "അയം ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി ബഹൂപകാരോ രഞ്ഞോ ചേവ നേഗമസ്സ ച. അപി ച, വേജ്ജേഹി പച്ചക്ഖാതോ. ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - 'പഞ്ചമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീ'തി. ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - 'സത്തമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീ'തി. അയഞ്ച രഞ്ഞോ ജീവകോ വേജ്ജോ തരുണോ ഭദ്രകോ. യംനൂന മയം രാജാനം ജീവകം വേജ്ജം യാചേയ്യാമ സേട്ഠിം ഗഹപതിം തികിച്ഛിതു"ന്തി. അഥ ഖോ രാജഗഹകോ നേഗമോ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - "അയം, ദേവ, സേട്ഠി ഗഹപതി ബഹൂപകാരോ ദേവസ്സ ചേവ നേഗമസ്സ ച; അപി ച, വേജ്ജേഹി പച്ചക്ഖാതോ. ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - പഞ്ചമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീതി. ഏകച്ചേ വേജ്ജാ ഏവമാഹംസു - സത്തമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീതി. സാധു ദേവോ ജീവകം വേജ്ജം ആണാപേതു സേട്ഠിം ഗഹപതിം തികിച്ഛിതു"ന്തി .

അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ഭണേ ജീവക, സേട്ഠിം ഗഹപതിം തികിച്ഛാഹീ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ യേന സേട്ഠി ഗഹപതി തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ വികാരം സല്ലക്ഖേത്വാ സേട്ഠിം ഗഹപതിം ഏതദവോച - "സചേ ത്വം, ഗഹപതി, അരോഗോ ഭവേയ്യാസി [സചാഹം തം ഗഹപതി അരോഗാപേയ്യം (സീ॰), സചാഹം തം ഗഹപതി അരോഗം കരേയ്യം (സ്യാ॰)] കിം മേ അസ്സ ദേയ്യധമ്മോ"തി? "സബ്ബം സാപതേയ്യഞ്ച തേ, ആചരിയ, ഹോതു, അഹഞ്ച തേ ദാസോ"തി. "സക്ഖിസ്സസി പന ത്വം, ഗഹപതി, ഏകേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി? "സക്കോമഹം, ആചരിയ, ഏകേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി. "സക്ഖിസ്സസി പന ത്വം, ഗഹപതി, ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി? "സക്കോമഹം, ആചരിയ, ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി . "സക്ഖിസ്സസി പന ത്വം, ഗഹപതി, ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി? "സക്കോമഹം, ആചരിയ, ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു"ന്തി.

അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ സേട്ഠിം ഗഹപതിം മഞ്ചകേ നിപാതേത്വാ [നിപജ്ജാപേത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰)] മഞ്ചകേ [മഞ്ചകേന (സീ॰)] സമ്ബന്ധിത്വാ സീസച്ഛവിം ഉപ്പാടേത്വാ [ഫാലേത്വാ (സീ॰)] സിബ്ബിനിം വിനാമേത്വാ ദ്വേ പാണകേ നീഹരിത്വാ മഹാജനസ്സ ദസ്സേസി - "പസ്സഥയ്യേ [പസ്സേസ്യാഥ (സീ॰), പസ്സഥ (സ്യാ॰), പസ്സഥയ്യോ (ക॰)], ഇമേ ദ്വേ പാണകേ, ഏകം ഖുദ്ദകം ഏകം മഹല്ലകം. യേ തേ ആചരിയാ ഏവമാഹംസു - പഞ്ചമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീതി - തേഹായം മഹല്ലകോ പാണകോ ദിട്ഠോ. പഞ്ചമം ദിവസം സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ മത്ഥലുങ്ഗം പരിയാദിയിസ്സതി. മത്ഥലുങ്ഗസ്സ പരിയാദാനാ സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതി. സുദിട്ഠോ തേഹി ആചരിയേഹി. യേ തേ ആചരിയാ ഏവമാഹംസു - സത്തമം ദിവസം സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതീതി -

തേഹായം ഖുദ്ദകോ പാണകോ ദിട്ഠോ. സത്തമം ദിവസം സേട്ഠിസ്സ ഗഹപതിസ്സ മത്ഥലുങ്ഗം പരിയാദിയിസ്സതി. മത്ഥലുങ്ഗസ്സ പരിയാദാനാ സേട്ഠി ഗഹപതി കാലം കരിസ്സതി. സുദിട്ഠോ തേഹി ആചരിയേഹീ''തി. സിബ്ബിനിം സമ്പടിപാദേത്വാ സീസച്ഛവിം സിബ്ബിത്വാ ആലേപം അദാസി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി സത്താഹസ്സ അച്ചയേന ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''നാഹം, ആചരിയ, സക്കോമി ഏകേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''നനു മേ ത്വം, ഗഹപതി, പടിസ്സുണി - സക്കോമഹം, ആചരിയ, ഏകേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി? ''സച്ചാഹം, ആചരിയ, പടിസ്സുണിം, അപാഹം മരിസ്സാമി, നാഹം സക്കോമി ഏകേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''തേന ഹി ത്വം, ഗഹപതി, ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജാഹീ''തി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി സത്താഹസ്സ അച്ചയേന ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''നാഹം, ആചരിയ, സക്കോമി ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''നനു മേ ത്വം, ഗഹപതി, പടിസ്സുണി - സക്കോമഹം, ആചരിയ, ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി? ''സച്ചാഹം, ആചരിയ, പടിസ്സുണിം, അപാഹം മരിസ്സാമി, നാഹം, ആചരിയ, സക്കോമി ദുതിയേന പസ്സേന സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''തേന ഹി ത്വം, ഗഹപതി, ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജാഹീ''തി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി സത്താഹസ്സ അച്ചയേന ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''നാഹം, ആചരിയ, സക്കോമി ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''നനു മേ ത്വം, ഗഹപതി, പടിസ്സുണി - സക്കോമഹം, ആചരിയ, ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി? ''സച്ചാഹം, ആചരിയ, പടിസ്സുണിം, അപാഹം മരിസ്സാമി, നാഹം സക്കോമി ഉത്താനോ സത്തമാസേ നിപജ്ജിതു''ന്തി. ''അഹം ചേ തം, ഗഹപതി, ന വദേയ്യം, ഏത്തകമ്പി ത്വം ന നിപജ്ജേയ്യാസി, അപി ച പടികച്ചേവ മയാ ഞാതോ - തീഹി സത്താഹേഹി സേട്ഠി ഗഹപതി അരോഗോ ഭവിസ്സതീതി. ഉട്ഠേഹി , ഗഹപതി, അരോഗോസി. ജാനാസി കിം മേ ദേയ്യധമ്മോ''തി? ''സബ്ബം സാപതേയ്യഞ്ച തേ, ആചരിയ, ഹോതു, അഹഞ്ച തേ ദാസോ''തി. ''അലം, ഗഹപതി, മാ മേ ത്വം സബ്ബം സാപതേയ്യം അദാസി, മാ ച മേ ദാസോ. രഞ്ഞോ സതസഹസ്സം ദേഹി, മയ്ഹം സതസഹസ്സ''ന്തി. അഥ ഖോ സേട്ഠി ഗഹപതി അരോഗോ സമാനോ രഞ്ഞോ സതസഹസ്സം അദാസി, ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ സതസഹസ്സം.

രാജഗഹസേട്ഠിവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൩. സേട്ഠിപുത്തവത്ഥു

൩൩൩. തേന ഖോ പന സമയേന ബാരാണസേയ്യകസ്സ സേട്ഠിപുത്തസ്സ മോക്ഖചികായ കീളന്തസ്സ അന്തഗണ്ഠാബാധോ ഹോതി, യേന യാഗുപി പീതാ ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഉച്ചാരോപി പസ്സാവോപി ന പഗുണോ. സോ തേന കിസോ ഹോതി ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ. അഥ ഖോ ബാരാണസേയ്യകസ്സ സേട്ഠിസ്സ ഏതദഹോസി - ''മയ്ഹം ഖോ പുത്തസ്സ താദിസോ ആബാധോ, യേന യാഗുപി പീതാ ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഉച്ചാരോപി പസ്സാവോപി ന പഗുണോ. സോ തേന കിസോ ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ. യംനൂനാഹം രാജഗഹം ഗന്ത്വാ രാജാനം ജീവകം വേജ്ജം യാചേയ്യം പുത്തം മേ തികിച്ഛിതു''ന്തി. അഥ ഖോ ബാരാണസേയ്യകോ സേട്ഠി

രാജഗഹം ഗന്ത്വാ യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം മാഗധം സേനിയം ബിമ്ബിസാരം ഏതദവോച - "മയ്ഹം ഖോ, ദേവ, പുത്തസ്സ താദിസോ ആബാധോ, യേന യാഗുപി പീതാ ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഉച്ചാരോപി പസ്സാവോപി ന പഗുണോ. സോ തേന കിസോ ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ. സാധു ദേവോ ജീവകം വേജ്ജം ആണാപേതു പുത്തം മേ തികിച്ഛിതു"ന്തി.

അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ഭണേ ജീവക, ബാരാണസിം ഗന്ത്വാ ബാരാണസേയ്യകം സേട്ഠിപുത്തം തികിച്ഛാഹീ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ ബാരാണസിം ഗന്ത്വാ യേന ബാരാണസേയ്യകോ സേട്ഠിപുത്തോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ബാരാണസേയ്യകസ്സ സേട്ഠിപുത്തസ്സ വികാരം സല്ലക്ഖേത്വാ ജനം ഉസ്സാരേത്വാ തിരോകരണിയം പരിക്ഖിപിത്വാ ഥമ്ഭേ ഉബ്ബന്ധിത്വാ [ഉപനിബന്ധിത്വാ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഭരിയം പുരതോ ഠപേത്വാ ഉദരച്ഛവിം ഉപ്പാടേത്വാ അന്തഗണ്ഠിം നീഹരിത്വാ ഭരിയായ ദസ്സേസി - "പസ്സ തേ സാമികസ്സ ആബാധം, ഇമിനാ യാഗുപി പീതാ ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഭത്തമ്പി ഭുത്തം ന സമ്മാ പരിണാമം ഗച്ഛതി, ഉച്ചാരോപി പസ്സാവോപി ന പഗുണോ; ഇമിനായം കിസോ ലൂഖോ ദുബ്ബണ്ണോ ഉപ്പണ്ഡുപ്പണ്ഡുകജാതോ ധമനിസന്ഥതഗത്തോ"തി. അന്തഗണ്ഠിം വിനിവേഠേത്വാ അന്താനി പടിപവേസേത്വാ ഉദരച്ഛവിം സിബ്ബിത്വാ ആലേപം അദാസി. അഥ ഖോ ബാരാണസേയ്യകോ സേട്ഠിപുത്തോ നചിരസ്സേവ അരോഗോ അഹോസി. അഥ ഖോ ബാരാണസേയ്യകോ സേട്ഠി 'പുത്തോ മേ അരോഗോ ഠിതോ'തി [അരോഗാപിതോതി (സീ॰)] ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ സോളസസഹസ്സാനി പാദാസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ താനി സോളസസഹസ്സാനി ആദായ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗഞ്ഛി .

സേട്ഠിപുത്തവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൭. പജ്ജോതരാജവത്ഥു

൩൩൪. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ [ഉജ്ജേനിയം രഞ്ഞോ (സ്യാ॰)] പജ്ജോതസ്സ പണ്ഡുരോഗാബാധോ ഹോതി. ബഹൂ മഹന്താ മഹന്താ ദിസാപാമോക്ഖാ വേജ്ജാ ആഗന്ത്വാ നാസക്ഖിംസു അരോഗം കാതും. ബഹും ഹിരഞ്ഞം ആദായ അഗമംസു. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - "മയ്ഹം ഖോ താദിസോ ആബാധോ, സാധു ദേവോ ജീവകം വേജ്ജം ആണാപേതു, സോ മം തികിച്ഛിസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ഭണേ ജീവക; ഉജ്ജേനിം ഗന്ത്വാ രാജാനം പജ്ജോതം തികിച്ഛാഹീ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ പടിസ്സുത്വാ ഉജ്ജേനിം ഗന്ത്വാ യേന രാജാ പജ്ജോതോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ വികാരം സല്ലക്ഖേത്വാ രാജാനം പജ്ജോതം ഏതദവോച - "സപ്പിം ദേഹി [ഇദം പദദ്വയം സീ॰ സ്യാ॰ പോത്ഥകേസു നത്ഥി], സപ്പിം ദേവ, നിപ്പചിസ്സാമി. തം ദേവോ പിവിസ്സതീ"തി. "അലം, ഭണേ ജീവക, യം തേ

സക്കാ വിനാ സപ്പിനാ അരോഗം കാതും തം കരോഹി. ജേഗുച്ഛം മേ സപ്പി, പടികൂല''ന്തി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമസ്സ ഖോ രഞ്ഞോ താദിസോ ആബാധോ , ന സക്കാ വിനാ സപ്പിനാ അരോഗം കാതും. യംനൂനാഹം സപ്പിം നിപ്പചേയ്യം കസാവവണ്ണം കസാവഗന്ധം കസാവരസ''ന്തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ നാനാഭേസജ്ജേഹി സപ്പിം നിപ്പചി കസാവവണ്ണം കസാവഗന്ധം കസാവരസം. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇമസ്സ ഖോ രഞ്ഞോ സപ്പി പീതം പരിണാമേന്തം ഉദ്ദേകം ദസ്സതി. ചണ്ഡോയം രാജാ ഘാതാപേയ്യാപി മം. യംനൂനാഹം പടികച്ചേവ ആപുച്ഛേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന രാജാ പജ്ജോതോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ രാജാനം പജ്ജോതം ഏതദവോച - ''മയം ഖോ, ദേവ, വേജ്ജാ നാമ താദിസേന മുഹുത്തേന മൂലാനി ഉദ്ധരാമ ഭേസജ്ജാനി സംഹരാമ. സാധു ദേവോ വാഹനാഗാരേസു ച ദ്വാരേസു ച ആണാപേതു - യേന വാഹനേന ജീവകോ ഇച്ഛതി തേന വാഹനേന ഗച്ഛതു, യേന ദ്വാരേന ഇച്ഛതി തേന ദ്വാരേന ഗച്ഛതു, യം കാലം ഇച്ഛതി തം കാലം ഗച്ഛതു, യം കാലം ഇച്ഛതി തം കാലം പവിസതൂ''തി. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ വാഹനാഗാരേസു ച ദ്വാരേസു ച ആണാപേസി - ''യേന വാഹനേന ജീവകോ ഇച്ഛതി തേന വാഹനേന ഗച്ഛതു, യേന ദ്വാരേന ഇച്ഛതി തേന ദ്വാരേന ഗച്ഛതു, യം കാലം ഇച്ഛതി തം കാലം ഗച്ഛതു, യം കാലം ഇച്ഛതി തം കാലം പവിസതൂ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ ഭദ്ദവതികാ നാമ ഹത്ഥിനികാ പഞ്ഞാസയോജനികാ ഹോതി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ സപ്പിം [തം സപ്പിം (സ്യാ॰)] ഉപനാമേസി - ''കസാവം ദേവോ പിവതൂ''തി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ രാജാനം പജ്ജോതം സപ്പിം പായേത്വാ ഹത്ഥിസാലം ഗന്ത്വാ ഭദ്ദവതികായ ഹത്ഥിനികായ നഗരമ്ഹാ നിപ്പതി .

അഥ ഖോ രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ തം സപ്പി പീതം പരിണാമേന്തം ഉദ്ദേകം അദാസി. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ മനുസ്സേ ഏതദവോച - ''ദുട്ഠേന, ഭണേ, ജീവകേന സപ്പിം പായിതോമ്ഹി. തേന ഹി, ഭണേ, ജീവകം വേജ്ജം വിചിനഥാ''തി. ''ഭദ്ദവതികായ, ദേവ, ഹത്ഥിനികായ നഗരമ്ഹാ നിപ്പതിതോ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ കാകോ നാമ ദാസോ സട്ഠിയോജനികോ ഹോതി, അമനുസ്സേന പടിച്ച ജാതോ. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ കാകം ദാസം ആണാപേസി - ''ഗച്ഛ, ഭണേ കാക, ജീവകം വേജ്ജം നിവത്തേഹി - രാജാ തം, ആചരിയ, നിവത്താപേതീതി. ഏതേ ഖോ, ഭണേ കാക, വേജ്ജാ നാമ ബഹുമായാ. മാ ചസ്സ കിഞ്ചി പടിഗ്ഗഹേസീ''തി.

അഥ ഖോ കാകോ ദാസോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം അന്തരാമഗ്ഗേ കോസമ്ബിയം സമ്ഭാവേസി

പാതരാസം കരോന്തം. അഥ ഖോ കാകോ ദാസോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''രാജാ തം, ആചരിയ, നിവത്താപേതീ''തി. ''ആഗമേഹി, ഭണേ കാക, യാവ ഭുഞ്ജാമ [ഭുഞ്ജാമി (സീ॰ സ്യാ॰)]. ഹന്ദ, ഭണേ കാക, ഭുഞ്ജസ്സൂ''തി. ''അലം, ആചരിയ, രഞ്ഞാമ്ഹി ആണത്തോ - ഏതേ ഖോ, ഭണേ കാക, വേജ്ജാ നാമ ബഹുമായാ, മാ ചസ്സ കിഞ്ചി പടിഗ്ഗഹേസീ''തി. തേന ഖോ പന സമയേന ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ നഖേന ഭേസജ്ജം ഓലുമ്പേത്വാ

ആമലകഞ്ച ഖാദതി പാനീയഞ്ച പിവതി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ കാകം ദാസം ഏതദവോച - ''ഹന്ദ, ഭണേ കാക, ആമലകഞ്ച ഖാദ പാനീയഞ്ച പിവസ്സൂ''തി. അഥ ഖോ കാകോ ദാസോ - അയം ഖോ വേജ്ജോ ആമലകഞ്ച ഖാദതി പാനീയഞ്ച പിവതി, ന അരഹതി കിഞ്ചി പാപകം ഹോതുന്തി - ഉപഡ്ഢാമലകഞ്ച ഖാദി പാനീയഞ്ച അപായി. തസ്സ തം ഉപഡ്ഢാമലകം ഖാദിതം തത്ഥേവ നിച്ഛാരേസി. അഥ ഖോ കാകോ ദാസോ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''അത്ഥി മേ, ആചരിയ, ജീവിത''ന്തി? ''മാ, ഭണേ കാക, ഭായി, ത്വം ചേവ അരോഗോ ഭവിസ്സസി രാജാ ച. ചണ്ഡോ സോ രാജാ ഘാതാപേയ്യാപി മം, തേനാഹം ന നിവത്താമീ''തി ഭദ്ദവതികം ഹത്ഥിനികം കാകസ്സ നിയ്യാദേത്വാ യേന രാജഗഹം തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന രാജാ മാഗധോ സേനിയോ ബിമ്ബിസാരോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ രഞ്ഞോ മാഗധസ്സ സേനിയസ്സ ബിമ്ബിസാരസ്സ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ''സുട്ഠു, ഭണേ ജീവക, അകാസി യമ്പി ന നിവത്തോ, ചണ്ഡോ സോ രാജാ ഘാതാപേയ്യാപി ത''ന്തി. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ അരോഗോ സമാനോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - ''ആഗച്ഛതു ജീവകോ, വരം ദസ്സാമീ''തി. ''അലം, അയ്യോ [ദേവ (സ്യാ॰)], അധികാരം മേ ദേവോ സരതൂ''തി.

പജ്ജോതരാജവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൦൬. സിവേയ്യകദുസ്സയുഗകഥാ

൩൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന രഞ്ഞോ പജ്ജോതസ്സ സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം ഉപ്പന്നം ഹോതി - ബഹൂനം [ബഹുന്നം (സീ॰ സ്യാ॰)] ദുസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസഹസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതസഹസ്സാനം അഗ്ഗഞ്ച സേട്ഠഞ്ച മോക്ഖഞ്ച ഉത്തമഞ്ച പവരഞ്ച. അഥ ഖോ രാജാ പജ്ജോതോ തം സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ പാഹേസി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഇദം ഖോ മേ സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം രഞ്ഞാ പജ്ജോതേന പഹിതം - ബഹൂനം ദുസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസഹസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതസഹസ്സാനം അഗ്ഗഞ്ച സേട്ഠഞ്ച മോക്ഖഞ്ച ഉത്തമഞ്ച പവരഞ്ച. നയിദം അഞ്ഞോ കോചി പച്ചാരഹതി അഞ്ഞത്ര തേന ഭഗവതാ അരഹതാ സമ്മാസമ്ബുദ്ധേന, രഞ്ഞാ വാ മാഗധേന സേനിയേന ബിമ്ബിസാരേനാ''തി.

സിവേയ്യകദുസ്സയുഗകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൦൭. സമത്തിംസവിരേചനകഥാ

൩൩൮. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവതോ കായോ ദോസാഭിസന്നോ ഹോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''ദോസാഭിസന്നോ ഖോ, ആനന്ദ, തഥാഗതസ്സ കായോ. ഇച്ഛതി തഥാഗതോ വിരേചനം പാതു''ന്തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ യേന ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''ദോസാഭിസന്നോ ഖോ, ആവുസോ ജീവക, തഥാഗതസ്സ കായോ. ഇച്ഛതി തഥാഗതോ വിരേചനം പാതു''ന്തി. ''തേന ഹി, ഭന്തേ ആനന്ദ, ഭഗവതോ

കായം കതിപാഹം സിനേഹേഥാ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ കായം കതിപാഹം സിനേഹേത്വാ യേന ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ഏതദവോച - ''സിനിദ്ധോ ഖോ, ആവുസോ ജീവക, തഥാഗതസ്സ കായോ. യസ്സ ദാനി കാലം മഞ്ഞസീ''തി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ഏതദഹോസി - ''ന ഖോ മേതം പതിരൂപം യോഹം ഭഗവതോ ഓളാരികം വിരേചനം ദദേയ്യ''ന്തി. തീണി ഉപ്പലഹത്ഥാനി നാനാഭേസജ്ജേഹി പരിഭാവേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഏകം ഉപ്പലഹത്ഥം ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - ''ഇമം, ഭന്തേ, ഭഗവാ പഠമം ഉപ്പലഹത്ഥം ഉപസിങ്ഘതു. ഇദം ഭഗവന്തം ദസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതീ''തി. ദുതിയം ഉപ്പലഹത്ഥം ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - ''ഇമം, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദുതിയം ഉപ്പലഹത്ഥം ഉപസിങ്ഘതു. ഇദം ഭഗവന്തം ദസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതീ''തി. തതിയം ഉപ്പലഹത്ഥം ഭഗവതോ ഉപനാമേസി - ''ഇമം, ഭന്തേ , ഭഗവാ തതിയം ഉപ്പലഹത്ഥം ഉപസിങ്ഘതു. ഇദം ഭഗവന്തം ദസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതീ''തി . ഏവം ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ഭവിസ്സതീതി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ദത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ബഹി ദ്വാരകോട്ഠകാ നിക്ഖന്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''മയാ ഖോ ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ദിന്നം. ദോസാഭിസന്നോ തഥാഗതസ്സ കായോ . ന ഭഗവന്തം സമത്തിംസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതി, ഏകൂനത്തിംസക്ഖത്തും ഭഗവന്തം വിരേചേസ്സതി. അപി ച, ഭഗവാ വിരിത്തോ നഹായിസ്സതി. നഹാതം ഭഗവന്തം സകിം വിരേചേസ്സതി. ഏവം ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ഭവിസ്സതീ''തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''ഇധാനന്ദ, ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ ബഹി ദ്വാരകോട്ഠകാ നിക്ഖന്തസ്സ ഏതദഹോസി - 'മയാ ഖോ ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ദിന്നം. ദോസാഭിസന്നോ തഥാഗതസ്സ കായോ. ന ഭഗവന്തം സമതിംസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതി, ഏകൂനതിംസക്ഖത്തും ഭഗവന്തം വിരേചേസ്സതി. അപി ച, ഭഗവാ വിരിത്തോ നഹായിസ്സതി. നഹാതം ഭഗവന്തം സകിം വിരേചേസ്സതി. ഏവം ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ഭവിസ്സതീ'തി. തേന ഹാനന്ദ, ഉണ്ഹോദകം പടിയാദേഹീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഉണ്ഹോദകം പടിയാദേസി.

അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''വിരിത്തോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ''തി? ''വിരിത്തോമ്ഹി, ജീവകാ''തി. ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ബഹി ദ്വാരകോട്ഠകാ നിക്ഖന്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''മയാ ഖോ ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ദിന്നം. ദോസാഭിസന്നോ തഥാഗതസ്സ കായോ. ന ഭഗവന്തം സമത്തിംസക്ഖത്തും വിരേചേസ്സതി, ഏകൂനത്തിംസക്ഖത്തും ഭഗവന്തം വിരേചേസ്സതി. അപി ച, ഭഗവാ വിരിത്തോ നഹായിസ്സതി. നഹാതം ഭഗവന്തം സകിം വിരേചേസ്സതി. ഏവം ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം ഭവിസ്സതീ''തി. നഹായതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ, നഹായതു സുഗതോതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉണ്ഹോദകം നഹായി. നഹാതം ഭഗവന്തം സകിം വിരേചേസി. ഏവം

ഭഗവതോ സമത്തിംസായ വിരേചനം അഹോസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''യാവ, ഭന്തേ, ഭഗവതോ കായോ പകതത്തോ ഹോതി, അലം [അഹം താവ യൂസപിണ്ഡപാതേനാതി (സീ॰), അലം യൂസപിണ്ഡകേനാതി (സ്യാ॰)] യൂസപിണ്ഡപാതേനാ''തി.

സമത്തിംസവിരേചനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൧൯൦. വരയാചനാകഥാ

൩൩൭. അഥ ഖോ ഭഗവതോ കായോ നചിരസ്സേവ പകതത്തോ അഹോസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തം സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി , ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഏകാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം വരം യാചാമീ''തി. ''അതിക്കന്തവരാ ഖോ, ജീവക, തഥാഗതാ''തി. ''യഞ്ച, ഭന്തേ, കപ്പതി യഞ്ച അനവജ്ജ''ന്തി. ''വദേഹി, ജീവകാ''തി. ''ഭഗവാ, ഭന്തേ, പംസുകൂലികോ, ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ച. ഇദം മേ, ഭന്തേ, സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം രഞ്ഞാ പജ്ജോതേന പഹിതം - ബഹൂനം ദുസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസഹസ്സാനം ബഹൂനം ദുസ്സയുഗസതസഹസ്സാനം അഗ്ഗഞ്ച സേട്ഠഞ്ച മോക്ഖഞ്ച ഉത്തമഞ്ച പവരഞ്ച. പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം; ഭിക്ഖുസങ്ഘസ്സ ച ഗഹപതിചീവരം അനുജാനാതൂ''തി. പടിഗ്ഗഹേസി ഭഗവാ സിവേയ്യകം ദുസ്സയുഗം. അഥ ഖോ ഭഗവാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതോ സമാദപിതോ സമുത്തേജിതോ സമ്പഹംസിതോ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗഹപതിചീവരം. യോ ഇച്ഛതി, പംസുകൂലികോ ഹോതു. യോ ഇച്ഛതി, ഗഹപതിചീവരം സാദിയതു. ഇതരീതരേനപാഹം [പഹം (സീ॰), ചാഹം (സ്യാ॰)], ഭിക്ഖവേ, സന്തുട്ഠിം വണ്ണേമീ''തി.

അസ്സോസും ഖോ രാജഗഹേ മനുസ്സാ - ''ഭഗവതാ കിര ഭിക്ഖൂനം ഗഹപതിചീവരം അനുഞ്ഞാത''ന്തി. തേ ച മനുസ്സാ ഹട്ഠാ അഹേസും ഉദഗ്ഗാ ''ഇദാനി ഖോ മയം ദാനാനി ദസ്സാമ പുഞ്ഞാനി കരിസ്സാമ, യതോ ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം ഗഹപതിചീവരം അനുഞ്ഞാത''ന്തി. ഏകാഹേനേവ രാജഗഹേ ബഹൂനി ചീവരസഹസ്സാനി ഉപ്പജ്ജിംസു.

അസ്സോസും ഖോ ജാനപദാ മനുസ്സാ - ''ഭഗവതാ കിര ഭിക്ഖൂനം ഗഹപതിചീവരം അനുഞ്ഞാത''ന്തി. തേ ച മനുസ്സാ ഹട്ഠാ അഹേസും ഉദഗ്ഗാ - ''ഇദാനി ഖോ മയം ദാനാനി ദസ്സാമ പുഞ്ഞാനി കരിസ്സാമ, യതോ ഭഗവതാ ഭിക്ഖൂനം ഗഹപതിചീവരം അനുഞ്ഞാത''ന്തി. ജനപദേപി ഏകാഹേനേവ ബഹൂനി ചീവരസഹസ്സാനി ഉപ്പജ്ജിംസു.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ പാവാരോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പാവാരന്തി.

കോസേയ്യപാവാരോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോസേയ്യപാവാരന്തി.

കോജവം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കോജവന്തി.

വരയാചനാകഥാ നിട്ഠിതാ.

പഠമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨൧൧. കമ്ബലാനുജാനനാദികഥാ

൩൩൭. തേന ഖോ പന സമയേന കാസിരാജാ ജീവകസ്സ കോമാരഭച്ചസ്സ അഡ്ഢകാസികം കമ്ബലം പാഹേസി ഉപഡ്ഢകാസിനം ഖമമാനം. അഥ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ തം അഡ്ഢകാസികം കമ്ബലം ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ജീവകോ കോമാരഭച്ചോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''അയം മേ, ഭന്തേ, അഡ്ഢകാസികോ കമ്ബലോ കാസിരഞ്ഞാ പഹിതോ ഉപഡ്ഢകാസിനം ഖമമാനോ. പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ കമ്ബലം, യം മമസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ''തി. പടിഗ്ഗഹേസി ഭഗവാ കമ്ബലം. അഥ ഖോ ഭഗവാ ജീവകം കോമാരഭച്ചം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി...പേ॰... പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കമ്ബല''ന്തി.

൩൩൮. തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഉച്ചാവചാനി ചീവരാനി ഉപ്പന്നാനി ഹോന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കിം നു ഖോ ഭഗവതാ ചീവരം അനുഞ്ഞാതം , കിം അനനുഞ്ഞാത''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛ ചീവരാനി - ഖോമം കപ്പാസികം കോസേയ്യം കമ്ബലം സാണം ഭങ്ഗന്തി.

൩൩൯. തേന ഖോ പന സമയേന യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഗഹപതിചീവരം സാദിയന്തി തേ കുക്കുച്ചായന്താ പംസുകൂലം ന സാദിയന്തി - ഏകംയേവ ഭഗവതാ ചീവരം അനുഞ്ഞാതം, ന ദ്വേതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗഹപതിചീവരം സാദിയന്തേന പംസുകൂലമ്പി സാദിയിതും; തദുഭയേനപാഹം, ഭിക്ഖവേ, സന്തുട്ഠിം വണ്ണേമീതി.

കമ്ബലാനുജാനനാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൨. പംസുകൂലപരിയേസനകഥാ

൩൪൦. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ നാഗമേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ തേ പംസുകൂലാനി ലഭിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ നാഗമേസും തേ ഏവമാഹംസു - ''അമ്ഹാകമ്പി, ആവുസോ, ഭാഗം

ദേഥാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, ആവുസോ, തുമ്ഹാകം ഭാഗം ദസ്സാമ. കിസ്സ തുമ്ഹേ നാഗമിത്ഥാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, നാഗമേന്താനം നാകാമാ ഭാഗം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ആഗമേസും. യേ തേ ഭിക്ഖൂ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ തേ പംസുകൂലാനി ലഭിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ ആഗമേസും തേ ഏവമാഹംസു - ''അമ്ഹാകമ്പി, ആവുസോ, ഭാഗം ദേഥാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, ആവുസോ, തുമ്ഹാകം ഭാഗം ദസ്സാമ. കിസ്സ തുമ്ഹേ ന ഓക്കമിത്ഥാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആഗമേന്താനം അകാമാ ഭാഗം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പഠമം സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പച്ഛാ ഓക്കമിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ പഠമം സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ തേ പംസുകൂലാനി ലഭിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ പച്ഛാ ഓക്കമിംസു തേ ന ലഭിംസു. തേ ഏവമാഹംസു - ''അമ്ഹാകമ്പി, ആവുസോ , ഭാഗം ദേഥാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, ആവുസോ, തുമ്ഹാകം ഭാഗം ദസ്സാമ. കിസ്സ തുമ്ഹേ പച്ഛാ ഓക്കമിത്ഥാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പച്ഛാ ഓക്കന്താനം നാകാമാ ഭാഗം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. തേ സദിസാ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പംസുകൂലാനി ലഭിംസു, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ന ലഭിംസു . യേ തേ ഭിക്ഖൂ ന ലഭിംസു, തേ ഏവമാഹംസു - ''അമ്ഹാകമ്പി, ആവുസോ, ഭാഗം ദേഥാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, ആവുസോ, തുമ്ഹാകം ഭാഗം ദസ്സാമ. കിസ്സ തുമ്ഹേ ന ലഭിത്ഥാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സദിസാനം ഓക്കന്താനം അകാമാ ഭാഗം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. തേ കതികം കത്വാ സുസാനം ഓക്കമിംസു പംസുകൂലായ. ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ പംസുകൂലാനി ലഭിംസു, ഏകച്ചേ ഭിക്ഖൂ ന ലഭിംസു. യേ തേ ഭിക്ഖൂ ന ലഭിംസു തേ ഏവമാഹംസു - ''അമ്ഹാകമ്പി, ആവുസോ, ഭാഗം ദേഥാ''തി. തേ ഏവമാഹംസു - ''ന മയം, ആവുസോ, തുമ്ഹാകം ഭാഗം ദസ്സാമ. കിസ്സ തുമ്ഹേ ന ലഭിത്ഥാ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കതികം കത്വാ ഓക്കന്താനം അകാമാ ഭാഗം ദാതുന്തി.

പംസുകൂലപരിയേസനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൬. ചീവരപടിഗ്ഗാഹകസമ്മുതികഥാ

൩൪൨. തേന ഖോ പന സമയേന മനുസ്സാ ചീവരം ആദായ ആരാമം ആഗച്ഛന്തി. തേ പടിഗ്ഗാഹകം അലഭമാനാ പടിഹരന്തി. ചീവരം പരിത്തം ഉപ്പജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ചീവരപടിഗ്ഗാഹകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഗഹിതാഗഹിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ; യാചിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരപടിഗ്ഗാഹകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരപടിഗ്ഗാഹകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ചീവരപടിഗ്ഗാഹകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ചീവരപടിഗ്ഗാഹകോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ചീവരപടിഗ്ഗാഹകാ ഭിക്ഖൂ ചീവരം പടിഗ്ഗഹേത്വാ തത്ഥേവ ഉജ്ഝിത്വാ പക്കമന്തി. ചീവരം നസ്സതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ചീവരനിദഹകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, നിഹിതാനിഹിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ; യാചിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരനിദഹകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി. "സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരനിദഹകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ചീവരനിദഹകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ചീവരനിദഹകോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

ചീവരപടിഗ്ഗാഹകസമ്മുതികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൪. ഭണ്ഡാഗാരസമ്മുതിആദികഥാ

൩൪൩. തേന ഖോ പന സമയേന ചീവരനിദഹകോ ഭിക്ഖു മണ്ഡപേപി രുക്ഖമൂലേപി നിബ്ബകോസേപി ചീവരം നിദഹതി, ഉന്ദൂരേഹിപി ഉപചികാഹിപി ഖജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഭണ്ഡാഗാരം സമ്മന്നിതും, യം സങ്ഘോ ആകങ്ഖതി വിഹാരം വാ അഡ്ഢയോഗം വാ പാസാദം വാ ഹമ്മിയം വാ ഗുഹം വാ. ഏവഞ്ച പന,

ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം ഭണ്ഡാഗാരം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം വിഹാരം ഭണ്ഡാഗാരം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ വിഹാരസ്സ ഭണ്ഡാഗാരസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ വിഹാരോ ഭണ്ഡാഗാരം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ , തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡാഗാരേ ചീവരം അഗുത്തം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ഭണ്ഡാഗാരികം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഗുത്താഗുത്തഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ; യാചിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭണ്ഡാഗാരികം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ഭണ്ഡാഗാരികം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഭണ്ഡാഗാരികസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ഭണ്ഡാഗാരികോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡാഗാരികം വുട്ഠാപേന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, ഭണ്ഡാഗാരികോ വുട്ഠാപേതബ്ബോ. യോ വുട്ഠാപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡാഗാരേ ചീവരം ഉസ്സന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , സമ്മുഖീഭൂതേന സങ്ഘേന ഭാജേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘോ ചീവരം ഭാജേന്തോ കോലാഹലം അകാസി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതം ഭിക്ഖും ചീവരഭാജകം സമ്മന്നിതും - യോ ന ഛന്ദാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ദോസാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന മോഹാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ന ഭയാഗതിം ഗച്ഛേയ്യ, ഭാജിതാഭാജിതഞ്ച ജാനേയ്യ. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, സമ്മന്നിതബ്ബോ. പഠമം ഭിക്ഖു യാചിതബ്ബോ; യാചിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരഭാജകം സമ്മന്നേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. സങ്ഘോ ഇത്ഥന്നാമം ഭിക്ഖും ചീവരഭാജകം സമ്മന്നതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇത്ഥന്നാമസ്സ ഭിക്ഖുനോ ചീവരഭാജകസ്സ സമ്മുതി, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

“സമ്മതോ സങ്ഘേന ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു ചീവരഭാജകോ. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ”തി.

അഥ ഖോ ചീവരഭാജകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ ചീവരം ഭാജേതബ്ബ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഠമം ഉച്ചിനിത്വാ തുലയിത്വാ വണ്ണാവണ്ണം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ഗണേത്വാ വഗ്ഗം ബന്ധിത്വാ ചീവരപടിവീസം ഠപേതുന്തി.

അഥ ഖോ ചീവരഭാജകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ സാമണേരാനം ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോ”തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സാമണേരാനം ഉപഡ്ഢപടിവീസം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു സകേന ഭാഗേന ഉത്തരിതുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉത്തരന്തസ്സ സകം ഭാഗം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അതിരേകഭാഗേന ഉത്തരിതുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അനുക്ഖേപേ ദിന്നേ അതിരേകഭാഗം ദാതുന്തി.

അഥ ഖോ ചീവരഭാജകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “കഥം നു ഖോ ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോ, ആഗതപടിപാടിയാ [ആഗതാഗതപടിപാടിയാ (ക॰)] നു ഖോ ഉദാഹു യഥാവുഡ്ഢ”ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വികലകേ തോസേത്വാ കുസപാതം കാതുന്തി.

ഭണ്ഡാഗാരസമ്മുതിആദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൭. ചീവരരജനകഥാ

൩൪൪. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഛകണേനപി പണ്ഡുമത്തികായപി ചീവരം രജന്തി. ചീവരം ദുബ്ബണ്ണം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, ഛ രജനാനി - മൂലരജനം, ഖന്ധരജനം, തചരജനം, പത്തരജനം, പുപ്ഫരജനം, ഫലരജനന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ സീതുദകായ [സീതുന്ദികായ (സീ॰), സീതൂദകായ (സ്യാ॰)] ചീവരം രജന്തി. ചീവരം ദുഗ്ഗന്ധം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രജനം പചിതും ചുല്ലം രജനകുമ്ഭിന്തി. രജനം ഉത്തരിയതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉത്തരാളുമ്പം [ഉത്തരാളുപം (യോജനാ), ഉത്തരാളുപം (സ്യാ॰)] ബന്ധിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ന ജാനന്തി രജനം പക്കം വാ അപക്കം വാ. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകേ വാ നഖപിട്ഠികായ വാ ഥേവകം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ രജനം ഓരോപേന്താ കുമ്ഭിം ആവിഞ്ഛന്തി [ആവിഞ്ജന്തി (സീ॰), ആവട്ടന്തി (സ്യാ॰)]. കുമ്ഭീ ഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രജനുളുങ്കം [രജനാളുങ്കം (യോജനാ)] ദണ്ഡകഥാലകന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം രജനഭാജനം ന സംവിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രജനകോലമ്ബം രജനഘടന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ പാതിയാപി പത്തേപി ചീവരം ഓമദ്ദന്തി. ചീവരം പരിഭിജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, രജനദോണികന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഛമായ ചീവരം പത്ഥരന്തി. ചീവരം പംസുകിതം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിണസന്ഥാരകന്തി.

തിണസന്ഥാരകോ ഉപചികാഹി ഖജ്ജതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ചീവരവംസം ചീവരരജ്ജുന്തി.

മജ്ഝേന ലഗ്ഗേന്തി. രജനം ഉഭതോ ഗലതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കണ്ണേ ബന്ധിതുന്തി.

കണ്ണോ ജീരതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കണ്ണസുത്തകന്തി.

രജനം ഏകതോ ഗലതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സമ്പരിവത്തകം സമ്പരിവത്തകം രജേതും, ന ച അച്ഛിന്നേ ഥേവേ പക്കമിതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ചീവരം പത്ഥിന്നം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഉദകേ ഓസാരേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ചീവരം ഫരുസം ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, പാണിനാ ആകോടേതുന്തി .

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ അച്ഛിന്നകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി ദന്തകാസാവാനി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - സേയ്യഥാപി നാമ [സേയ്യഥാപി (?)] ഗിഹീ കാമഭോഗിനോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം

ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, അച്ഛിന്നകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

ചീവരരജനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൫. ഛിന്നകചീവരാനുജാനനാ

൩൪൫. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ദക്ഖിണാഗിരി തേന ചാരികം പക്കാമി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ മഗധഖേത്തം അച്ഛിബദ്ധം [അച്ചിബദ്ധം (സീ॰ സ്യാ॰), അച്ഛിബന്ധം (ക॰)] പാളിബദ്ധം മരിയാദബദ്ധം സിങ്ഘാടകബദ്ധം, ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''പസ്സസി നോ ത്വം, ആനന്ദ, മഗധഖേത്തം അച്ഛിബദ്ധം പാളിബദ്ധം മരിയാദബദ്ധം സിങ്ഘാടകബദ്ധ''ന്തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''തി. ''ഉസ്സഹസി ത്വം, ആനന്ദ, ഭിക്ഖൂനം ഏവരൂപാനി ചീവരാനി സംവിദഹിതു''ന്തി? ''ഉസ്സഹാമി, ഭഗവാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ദക്ഖിണാഗിരിസ്മിം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ പുനദേവ രാജഗഹം പച്ചാഗഞ്ഛി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ സമ്ബഹുലാനം ഭിക്ഖൂനം ചീവരാനി സംവിദഹിത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''പസ്സതു മേ [പസ്സഥ തുമ്ഹേ (ക॰)], ഭന്തേ, ഭഗവാ ചീവരാനി സംവിദഹിതാനീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''പണ്ഡിതോ, ഭിക്ഖവേ, ആനന്ദോ; മഹാപഞ്ഞോ, ഭിക്ഖവേ, ആനന്ദോ; യത്ര ഹി നാമ മയാ സംഖിത്തേന ഭാസിതസ്സ വിത്ഥാരേന അത്ഥം ആജാനിസ്സതി, കുസിമ്പി നാമ കരിസ്സതി, അഡ്ഢകുസിമ്പി നാമ കരിസ്സതി, മണ്ഡലമ്പി നാമ കരിസ്സതി , അഡ്ഢമണ്ഡലമ്പി നാമ കരിസ്സതി, വിവട്ടമ്പി നാമ കരിസ്സതി, അനുവിവട്ടമ്പി നാമ കരിസ്സതി, ഗീവേയ്യകമ്പി നാമ കരിസ്സതി, ജങ്ഘേയ്യകമ്പി നാമ കരിസ്സതി, ബാഹന്തമ്പി നാമ കരിസ്സതി, ഛിന്നകം ഭവിസ്സതി, സത്ഥലൂഖം സമണസാരുപ്പം പച്ചത്ഥികാനഞ്ച അനഭിച്ഛിതം. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഛിന്നകം സങ്ഘാടിം ഛിന്നകം ഉത്തരാസങ്ഗം ഛിന്നകം അന്തരവാസക''ന്തി.

ഛിന്നകചീവരാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൬. തിചീവരാനുജാനനാ

൩൪൬. അഥ ഖോ ഭഗവാ രാജഗഹേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന വേസാലീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അദ്ദസ ഖോ ഭഗവാ അന്തരാ ച രാജഗഹം അന്തരാ ച വേസാലിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ ചീവരേഹി ഉബ്ഭണ്ഡിതേ [ഉബ്ഭണ്ഡീകതേ (സ്യാ॰)] സീസേപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ ഖന്ധേപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ കടിയാപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - ''അതിലഹും ഖോ ഇമേ മോഘപുരിസാ ചീവരേ ബാഹുല്ലായ ആവത്താ . യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ചീവരേ സീമം ബന്ധേയ്യം, മരിയാദം ഠപേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന വേസാലീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ വേസാലിയം വിഹരതി ഗോതമകേ ചേതിയേ. തേന ഖോ പന സമയേന ഭഗവാ സീതാസു ഹേമന്തികാസു രത്തീസു അന്തരട്ഠകാസു ഹിമപാതസമയേ രത്തിം അജ്ഝോകാസേ ഏകചീവരോ നിസീദി. ന ഭഗവന്തം

സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ പഠമേ യാമേ സീതം ഭഗവന്തം അഹോസി. ദുതിയം ഭഗവാ ചീവരം പാരുപി. ന ഭഗവന്തം സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ മജ്ഝിമേ യാമേ സീതം ഭഗവന്തം അഹോസി. തതിയം ഭഗവാ ചീവരം പാരുപി. ന ഭഗവന്തം സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ പച്ഛിമേ യാമേ ഉദ്ധസ്തേ അരുണേ നന്ദിമുഖിയാ രത്തിയാ സീതം ഭഗവന്തം അഹോസി. ചതുത്ഥം ഭഗവാ ചീവരം പാരുപി. ന ഭഗവന്തം സീതം അഹോസി. അഥ ഖോ ഭഗവതോ ഏതദഹോസി - "യേപി ഖോ തേ കുലപുത്താ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ സീതാലുകാ സീതഭീരുകാ തേപി സക്കോന്തി തിചീവരേന യാപേതും. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ചീവരേ സീമം ബന്ധേയ്യം, മരിയാദം ഠപേയ്യം, തിചീവരം അനുജാനേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ഇധാഹം, ഭിക്ഖവേ, അന്തരാ ച രാജഗഹം അന്തരാ ച വേസാലിം അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നോ അദ്ദസം സമ്ബഹുലേ ഭിക്ഖൂ ചീവരേഹി ഉബ്ഭണ്ഡിതേ സീസേപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ ഖന്ധേപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ കടിയാപി ചീവരഭിസിം കരിത്വാ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന മേ ഏതദഹോസി - 'അതിലഹും ഖോ ഇമേ മോഘപുരിസാ ചീവരേ ബാഹുല്ലായ ആവത്താ. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ചീവരേ സീമം ബന്ധേയ്യം, മരിയാദം ഠപേയ്യ'ന്തി. ഇധാഹം, ഭിക്ഖവേ, സീതാസു ഹേമന്തികാസു രത്തീസു അന്തരട്ഠകാസു ഹിമപാതസമയേ രത്തിം അജ്ഝോകാസേ ഏകചീവരോ നിസീദിം. ന മം സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ പഠമേ യാമേ സീതം മം അഹോസി. ദുതിയാഹം ചീവരം പാരുപിം. ന മം സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ മജ്ഝിമേ യാമേ സീതം മം അഹോസി. തതിയാഹം ചീവരം പാരുപിം. ന മം സീതം അഹോസി. നിക്ഖന്തേ പച്ഛിമേ യാമേ ഉദ്ധസ്തേ അരുണേ നന്ദിമുഖിയാ രത്തിയാ സീതം മം അഹോസി. ചതുത്ഥാഹം ചീവരം പാരുപിം. ന മം സീതം അഹോസി. തസ്സ മയ്ഹം, ഭിക്ഖവേ, ഏതദഹോസി - "യേപി ഖോ തേ കുലപുത്താ ഇമസ്മിം ധമ്മവിനയേ സീതാലുകാ സീതഭീരുകാ തേപി സക്കോന്തി തിചീവരേന യാപേതും. യംനൂനാഹം ഭിക്ഖൂനം ചീവരേ സീമം ബന്ധേയ്യം, മരിയാദം ഠപേയ്യം , തിചീവരം അനുജാനേയ്യ'ന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിചീവരം - ദിഗുണം സങ്ഘാടിം, ഏകച്ചിയം ഉത്തരാസങ്ഗം, ഏകച്ചിയം അന്തരവാസക"ന്തി.

തിചീവരാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൪. അതിരേകചീവരകഥാ

൩൪൭. [പാരാ॰ ൪൬൯] തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതാ തിചീവരം അനുഞ്ഞാതന്തി അഞ്ഞേനേവ തിചീവരേന ഗാമം പവിസന്തി, അഞ്ഞേന തിചീവരേന ആരാമേ അച്ഛന്തി, അഞ്ഞേന തിചീവരേന നഹാനം ഓതരന്തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ അതിരേകചീവരം ധാരേസ്സന്തീ"തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, അതിരേകചീവരം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, യഥാധമ്മോ കാരേതബ്ബോ"തി.

[പാരാ॰ ൪൬൯] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ അതിരേകചീവരം ഉപ്പന്നം ഹോതി. ആയസ്മാ ച ആനന്ദോ തം ചീവരം ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ദാതുകാമോ ഹോതി. ആയസ്മാ ച സാരിപുത്തോ സാകേതേ വിഹരതി. അഥ ഖോ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ സിക്ഖാപദം പഞ്ഞത്തം 'ന അതിരേകചീവരം ധാരേതബ്ബ'ന്തി. ഇദഞ്ച മേ അതിരേകചീവരം ഉപ്പന്നം . അഹഞ്ചിമം ചീവരം ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ദാതുകാമോ. ആയസ്മാ ച സാരിപുത്തോ സാകേതേ വിഹരതി. കഥം നു ഖോ മയാ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ''കീവചിരം പനാനന്ദ, സാരിപുത്തോ ആഗച്ഛിസ്സതീ''തി? ''നവമം വാ, ഭഗവാ, ദിവസം, ദസമം വാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദസാഹപരമം അതിരേകചീവരം ധാരേതു''ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം അതിരേകചീവരം ഉപ്പന്നം ഹോതി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി അതിരേകചീവരേ പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അതിരേകചീവരം വികപ്പേതുന്തി.

൩൪൮. അഥ ഖോ ഭഗവാ വേസാലിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന ബാരാണസീ തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന ബാരാണസീ തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ ബാരാണസിയം വിഹരതി ഇസിപതനേ മിഗദായേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ അന്തരവാസകോ ഛിദ്ദോ ഹോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ തിചീവരം അനുഞ്ഞാതം - ദിഗുണാ സങ്ഘാടി, ഏകച്ചിയോ ഉത്തരാസങ്ഗോ , ഏകച്ചിയോ അന്തരവാസകോ. അയഞ്ച മേ അന്തരവാസകോ ഛിദ്ദോ. യംനൂനാഹം അഗ്ഗളം അച്ഛുപേയ്യം, സമന്തതോ ദുപട്ടം ഭവിസ്സതി, മജ്ഝേ ഏകച്ചിയ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു അഗ്ഗളം അച്ഛുപേസി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ തം ഭിക്ഖും അഗ്ഗളം അച്ഛുപേന്തം [അച്ഛുപന്തം (ക॰)], ദിസ്വാന യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ''കിം ത്വം, ഭിക്ഖു, കരോസീ''തി? ''അഗ്ഗളം, ഭഗവാ, അച്ഛുപേമീ''തി. ''സാധു സാധു, ഭിക്ഖു; സാധു ഖോ ത്വം, ഭിക്ഖു, അഗ്ഗളം അച്ഛുപേസീ''തി . അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഹതാനം ദുസ്സാനം അഹതകപ്പാനം ദിഗുണം സങ്ഘാടിം, ഏകച്ചിയം ഉത്തരാസങ്ഗം, ഏകച്ചിയം അന്തരവാസകം; ഉതുദ്ധടാനം ദുസ്സാനം ചതുഗ്ഗുണം സങ്ഘാടിം, ദിഗുണം ഉത്തരാസങ്ഗം, ദിഗുണം അന്തരവാസകം; പംസുകൂലേ യാവദത്ഥം; പാപണികേ ഉസ്സാഹോ കരണീയോ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അഗ്ഗളം തുന്നം ഓവട്ടികം കണ്ഡുസകം ദള്ഹീകമ്മ''ന്തി.

അതിരേകചീവരകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൧൯. വിസാഖാവത്ഥു

൩൪൯. അഥ ഖോ ഭഗവാ ബാരാണസിയം യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന

സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഭഗവാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ, ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ, ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അധിവാസേതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ സ്വാതനായ ഭത്തം സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേനാ"തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവതോ അധിവാസനം വിദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി.

തേന ഖോ പന സമയേന തസ്സാ രത്തിയാ അച്ചയേന ചാതുദ്ദീപികോ മഹാമേഘോ പാവസ്സി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "യഥാ, ഭിക്ഖവേ, ജേതവനേ വസ്സതി ഏവം ചതൂസു ദീപേസു വസ്സതി. ഓവസ്സാപേഥ, ഭിക്ഖവേ, കായം. അയം പച്ഛിമകോ ചാതുദ്ദീപികോ മഹാമേഘോ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ നിക്ഖിത്തചീവരാ കായം ഓവസ്സാപേന്തി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ പണീതം ഖാദനീയം ഭോജനീയം പടിയാദാപേത്വാ ദാസിം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ജേ. ആരാമം ഗന്ത്വാ കാലം ആരോചേഹി - കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. "ഏവം, അയ്യേ"തി ഖോ സാ ദാസീ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ പടിസ്സുണിത്വാ ആരാമം ഗന്ത്വാ അദ്ദസ ഭിക്ഖൂ നിക്ഖിത്തചീവരേ കായം ഓവസ്സാപേന്തേ, ദിസ്വാന 'നത്ഥി ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, ആജീവകാ കായം ഓവസ്സാപേന്തീ'തി യേന വിസാഖാ മിഗാരമാതാ തേനുപസങ്കമി ; ഉപസങ്കമിത്വാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഏതദവോച - "നത്ഥയ്യേ, ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, ആജീവകാ കായം ഓവസ്സാപേന്തീ"തി. അഥ ഖോ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ പണ്ഡിതായ വിയത്തായ മേധാവിനിയാ ഏതദഹോസി - "നിസ്സംസയം ഖോ അയ്യാ നിക്ഖിത്തചീവരാ കായം ഓവസ്സാപേന്തി. സായം ബാലാ മഞ്ഞിത്ഥ - നത്ഥി ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, ആജീവകാ കായം ഓവസ്സാപേന്തീ"തി, പുന ദാസിം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ജേ. ആരാമം ഗന്ത്വാ കാലം ആരോചേഹി - കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഗത്താനി സീതിം കരിത്വാ [സീതീകരിത്വാ (സ്യാ॰)] കല്ലകായാ ചീവരാനി ഗഹേത്വാ യഥാവിഹാരം പവിസിംസു. അഥ ഖോ സാ ദാസീ ആരാമം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂ അപസ്സന്തീ 'നത്ഥി ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, സുഞ്ഞോ ആരാമോ'തി യേന വിസാഖാ മിഗാരമാതാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഏതദവോച - "നത്ഥയ്യേ, ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, സുഞ്ഞോ ആരാമോ"തി. അഥ ഖോ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ പണ്ഡിതായ വിയത്തായ മേധാവിനിയാ ഏതദഹോസി - "നിസ്സംസയം ഖോ അയ്യാ ഗത്താനി സീതിം കരിത്വാ കല്ലകായാ ചീവരാനി ഗഹേത്വാ യഥാവിഹാരം പവിട്ഠാ. സായം ബാലാ മഞ്ഞിത്ഥ - നത്ഥി ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, സുഞ്ഞോ ആരാമോ"തി, പുന ദാസിം ആണാപേസി - "ഗച്ഛ, ജേ. ആരാമം ഗന്ത്വാ കാലം ആരോചേഹി - കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത"ന്തി.

൩൫൦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "സന്ദഹഥ [സന്നഹഥ (സീ॰ സ്യാ॰)], ഭിക്ഖവേ, പത്തചീവരം; കാലോ ഭത്തസ്സാ"തി. "ഏവം, ഭന്തേ"തി ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ പച്ചസ്സോസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ - സേയ്യഥാപി നാമ ബലവാ പുരിസോ

സമ്മിഞ്ജിതം വാ ബാഹം പസാരേയ്യ, പസാരിതം വാ ബാഹം സമിഞ്ജേയ്യ, ഏവമേവ - ജേതവനേ അന്തരഹിതോ വിസാഖായ മിഗാരമാതുയാ കോട്ഠകേ പാതുരഹോസി. നിസീദി ഭഗവാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ സദ്ധിം ഭിക്ഖുസങ്ഘേന. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ - "അച്ഛരിയം വത ഭോ! അബ്ഭുതം വത ഭോ! തഥാഗതസ്സ മഹിദ്ധികതാ മഹാനുഭാവതാ, യത്ര ഹി നാമ ജണ്ണുകമത്തേസുപി ഓഘേസു പവത്തമാനേസു, കടിമത്തേസുപി ഓഘേസു പവത്തമാനേസു, ന ഹി നാമ ഏകഭിക്ഖുസ്സപി [പവത്തമാനേസു ന ഏകഭിക്ഖുസ്സപി (?)] പാദാ വാ ചീവരാനി വാ അല്ലാനി ഭവിസ്സന്തീ"തി - ഹട്ഠാ ഉദഗ്ഗാ ബുദ്ധപ്പമുഖം ഭിക്ഖുസങ്ഘം പണീതേന ഖാദനീയേന ഭോജനീയേന സഹത്ഥാ സന്തപ്പേത്വാ സമ്പവാരേത്വാ ഭഗവന്തം ഭുത്താവിം ഓനീതപത്തപാണിം ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "അട്ഠാഹം, ഭന്തേ, ഭഗവന്തം വരാനി യാചാമീ"തി. "അതിക്കന്തവരാ ഖോ, വിസാഖേ, തഥാഗതാ"തി. "യാനി ച, ഭന്തേ, കപ്പിയാനി യാനി ച അനവജ്ജാനീ"തി. "വദേഹി, വിസാഖേ"തി. "ഇച്ഛാമഹം, ഭന്തേ, സങ്ഘസ്സ യാവജീവം വസ്സികസാടികം ദാതും, ആഗന്തുകഭത്തം ദാതും, ഗമികഭത്തം ദാതും, ഗിലാനഭത്തം ദാതും, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം ദാതും, ഗിലാനഭേസജ്ജം ദാതും, ധുവയാഗും ദാതും, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഉദകസാടികം ദാതു"ന്തി. "കിം പന ത്വം, വിസാഖേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ തഥാഗതം അട്ഠ വരാനി യാചസീ"തി?

"ഇധാഹം, ഭന്തേ, ദാസിം ആണാപേസിം - 'ഗച്ഛ, ജേ. ആരാമം ഗന്ത്വാ കാലം ആരോചേഹി - കാലോ, ഭന്തേ, നിട്ഠിതം ഭത്ത'''ന്തി. അഥ ഖോ സാ, ഭന്തേ, ദാസീ ആരാമം ഗന്ത്വാ അദ്ദസ ഭിക്ഖൂ നിക്ഖിത്തചീവരേ കായം ഓവസ്സാപേന്തേ, ദിസ്വാന "നത്ഥി ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, ആജീവകാ കായം ഓവസ്സാപേന്തീ"തി യേനാഹം തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ മം ഏതദവോച - "നത്ഥയ്യേ, ആരാമേ ഭിക്ഖൂ, ആജീവകാ കായം ഓവസ്സാപേന്തീ"തി. അസുചി, ഭന്തേ, നഗ്ഗിയം ജേഗുച്ഛം പടികൂലം. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം വസ്സികസാടികം ദാതും.

"പുന ചപരം, ഭന്തേ, ആഗന്തുകോ ഭിക്ഖു ന വീഥികുസലോ ന ഗോചരകുസലോ കിലന്തോ പിണ്ഡായ ചരതി. സോ മേ ആഗന്തുകഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ വീഥികുസലോ ഗോചരകുസലോ അകിലന്തോ പിണ്ഡായ ചരിസ്സതി. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ആഗന്തുകഭത്തം ദാതും.

"പുന ചപരം, ഭന്തേ, ഗമികോ ഭിക്ഖു അത്തനോ ഭത്തം പരിയേസമാനോ സത്ഥാ വാ വിഹായിസ്സതി, യത്ഥ വാ വാസം ഗന്തുകാമോ ഭവിസ്സതി തത്ഥ വികാലേ ഉപഗച്ഛിസ്സതി, കിലന്തോ അദ്ധാനം ഗമിസ്സതി. സോ മേ ഗമികഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ സത്ഥാ ന വിഹായിസ്സതി, യത്ഥ വാസം ഗന്തുകാമോ ഭവിസ്സതി തത്ഥ കാലേ ഉപഗച്ഛിസ്സതി, അകിലന്തോ അദ്ധാനം ഗമിസ്സതി. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ഗമികഭത്തം ദാതും.

"പുന ചപരം, ഭന്തേ, ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ സപ്പായാനി ഭോജനാനി അലഭന്തസ്സ ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലംകിരിയാ വാ ഭവിസ്സതി. തസ്സ മേ ഗിലാനഭത്തം ഭുത്തസ്സ ആബാധോ ന അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലംകിരിയാ ന ഭവിസ്സതി. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ

ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ഗിലാനഭത്തം ദാതും . "പുന ചപരം, ഭന്തേ, ഗിലാനുപട്ഠാകോ ഭിക്ഖു അത്തനോ ഭത്തം പരിയേസമാനോ ഗിലാനസ്സ ഉസ്സൂരേ ഭത്തം നീഹരിസ്സതി, ഭത്തച്ഛേദം കരിസ്സതി. സോ മേ ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം ഭുഞ്ജിത്വാ ഗിലാനസ്സ കാലേന ഭത്തം നീഹരിസ്സതി, ഭത്തച്ഛേദം ന കരിസ്സതി. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം ദാതും.

"പുന ചപരം, ഭന്തേ, ഗിലാനസ്സ ഭിക്ഖുനോ സപ്പായാനി ഭേസജ്ജാനി അലഭന്തസ്സ ആബാധോ വാ അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലംകിരിയാ വാ ഭവിസ്സതി. തസ്സ മേ ഗിലാനഭേസജ്ജം പരിഭുത്തസ്സ ആബാധോ ന അഭിവഡ്ഢിസ്സതി, കാലംകിരിയാ ന ഭവിസ്സതി. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ഗിലാനഭേസജ്ജം ദാതും.

"പുന ചപരം, ഭന്തേ, ഭഗവതാ അന്ധകവിന്ദേ ദസാനിസംസേ സമ്പസ്സമാനേന യാഗു അനുഞ്ഞാതാ. ത്യാഹം, ഭന്തേ, ആനിസംസേ സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി സങ്ഘസ്സ യാവജീവം ധുവയാഗും ദാതും.

"ഇധ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനിയോ അചിരവതിയാ നദിയാ വേസിയാഹി സദ്ധിം നഗ്ഗാ ഏകതിത്ഥേ നഹായന്തി. താ, ഭന്തേ, വേസിയാ ഭിക്ഖുനിയോ ഉപ്പണ്ഡേസും - 'കിം നു ഖോ നാമ തുമ്ഹാകം, അയ്യേ, ദഹരാനം [ദഹരാനം ദഹരാനം (സീ॰)] ബ്രഹ്മചരിയം ചിണ്ണേന, നനു നാമ കാമാ പരിഭുഞ്ജിതബ്ബാ; യദാ ജിണ്ണാ ഭവിസ്സഥ തദാ ബ്രഹ്മചരിയം ചരിസ്സഥ. ഏവം തുമ്ഹാകം ഉഭോ അത്ഥാ പരിഗ്ഗഹിതാ ഭവിസ്സന്തീ'തി. താ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖുനിയോ വേസിയാഹി ഉപ്പണ്ഡിയമാനാ മങ്കൂ അഹേസും. അസുചി, ഭന്തേ, മാതുഗാമസ്സ നഗ്ഗിയം ജേഗുച്ഛം പടികൂലം. ഇമാഹം, ഭന്തേ, അത്ഥവസം സമ്പസ്സമാനാ ഇച്ഛാമി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ യാവജീവം ഉദകസാടികം ദാതു"ന്തി.

៣៦៣. "കിം പന ത്വം, വിസാഖേ, ആനിസംസം സമ്പസ്സമാനാ തഥാഗതം അട്ഠ വരാനി യാചസീ"തി? "ഇധ, ഭന്തേ, ദിസാസു വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖൂ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛിസ്സന്തി ഭഗവന്തം ദസ്സനായ. തേ ഭഗവന്തം ഉപസങ്കമിത്വാ പുച്ഛിസ്സന്തി - 'ഇത്ഥന്നാമോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു കാലങ്കതോ, തസ്സ കാ ഗതി കോ അഭിസമ്പരായോ'തി? തം ഭഗവാ ബ്യാകരിസ്സതി സോതാപത്തിഫലേ വാ സകദാഗാമിഫലേ വാ അനാഗാമിഫലേ വാ അരഹത്തേ വാ. ത്യാഹം ഉപസങ്കമിത്വാ പുച്ഛിസ്സാമി - 'ആഗതപുബ്ബാ നു ഖോ, ഭന്തേ, തേന അയ്യേന സാവത്ഥീ'തി? സചേ മേ വക്ഖന്തി - 'ആഗതപുബ്ബാ തേന ഭിക്ഖുനാ സാവത്ഥീ'തി നിട്ഠമേത്ഥ ഗച്ഛിസ്സാമി - നിസ്സംസയം മേ പരിഭുത്തം തേന അയ്യേന വസ്സികസാടികാ വാ ആഗന്തുകഭത്തം വാ ഗമികഭത്തം വാ ഗിലാനഭത്തം വാ ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം വാ ഗിലാനഭേസജ്ജം വാ ധുവയാഗു വാതി. തസ്സാ മേ തദനുസ്സരന്തിയാ പാമുജ്ജം ജായിസ്സതി, പമുദിതായ പീതി ജായിസ്സതി, പീതിമനായ കായോ പസ്സമ്ഭിസ്സതി, പസ്സദ്ധകായാ സുഖം വേദിയിസ്സാമി, സുഖിനിയാ ചിത്തം സമാധിയിസ്സതി. സാ മേ ഭവിസ്സതി ഇന്ദ്രിയഭാവനാ ബലഭാവനാ ബോജ്ഝങ്ഗഭാവനാ. ഇമാഹം, ഭന്തേ, ആനിസംസം സമ്പസ്സമാനാ തഥാഗതം അട്ഠ വരാനി യാചാമീ"തി. "സാധു സാധു, വിസാഖേ; സാധു ഖോ ത്വം, വിസാഖേ, ഇമം ആനിസംസം സമ്പസ്സമാനാ തഥാഗതം അട്ഠ വരാനി യാചസി. അനുജാനാമി തേ, വിസാഖേ,

അട്ഠ വരാനീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദി -

"യാ അന്നപാനം ദദതിപ്പമോദിതാ;
സീലൂപപന്നാ സുഗതസ്സ സാവികാ;
ദദാതി ദാനം അഭിഭുയ്യ മച്ഛരം;
സോവഗ്ഗികം സോകനുദം സുഖാവഹം.

"ദിബ്ബം സാ ലഭതേ ആയും [ദിബ്ബം ബലം സാ ലഭതേ ച ആയും (സീ॰ സ്യാ॰)];
ആഗമ്മ മഗ്ഗം വിരജം അനങ്ഗണം;
സാ പുഞ്ഞകാമാ സുഖിനീ അനാമയാ;
സഗ്ഗമ്ഹി കായമ്ഹി ചിരം പമോദതീ''തി.

൩൫൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ വിസാഖം മിഗാരമാതരം ഇമാഹി ഗാഥാഹി അനുമോദിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വസ്സികസാടികം, ആഗന്തുകഭത്തം, ഗമികഭത്തം, ഗിലാനഭത്തം, ഗിലാനുപട്ഠാകഭത്തം, ഗിലാനഭേസജ്ജം, ധുവയാഗും, ഭിക്ഖുനിസങ്ഘസ്സ ഉദകസാടിക''ന്തി.

വിസാഖാവത്ഥു നിട്ഠിതം.

വിസാഖാഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ.

൨൨൦. നിസീദനാദിഅനുജാനനാ

൩൫൩. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ പണീതാനി ഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ മുട്ഠസ്സതീ അസമ്പജാനാ നിദ്ദം ഓക്കമന്തി. തേസം മുട്ഠസ്സതീനം അസമ്പജാനാനം നിദ്ദം ഓക്കമന്താനം സുപിനന്തേന അസുചി മുച്ചതി, സേനാസനം അസുചിനാ മക്ഖിയതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതാ ആനന്ദേന പച്ഛാസമണേന സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ അദ്ദസ സേനാസനം അസുചിനാ മക്ഖിതം, ദിസ്വാന ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - "കിം ഏതം, ആനന്ദ, സേനാസനം മക്ഖിത''ന്തി? "ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ പണീതാനി ഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ മുട്ഠസ്സതീ അസമ്പജാനാ നിദ്ദം ഓക്കമന്തി. തേസം മുട്ഠസ്സതീനം അസമ്പജാനാനം നിദ്ദം ഓക്കമന്താനം സുപിനന്തേന അസുചി മുച്ചതി; തയിദം, ഭഗവാ, സേനാസനം അസുചിനാ മക്ഖിത''ന്തി. "ഏവമേതം, ആനന്ദ, ഏവമേതം, ആനന്ദ. മുച്ചതി ഹി, ആനന്ദ, മുട്ഠസ്സതീനം അസമ്പജാനാനം നിദ്ദം ഓക്കമന്താനം സുപിനന്തേന അസുചി. യേ തേ, ആനന്ദ, ഭിക്ഖൂ ഉപട്ഠിതസ്സതീ സമ്പജാനാ നിദ്ദം ഓക്കമന്തി, തേസം അസുചി ന മുച്ചതി. യേപി തേ, ആനന്ദ, പുഥുജ്ജനാ കാമേസു വീതരാഗാ, തേസമ്പി അസുചി ന മുച്ചതി. അട്ഠാനമേതം, ആനന്ദ, അനവകാസോ യം അരഹതോ അസുചി മുച്ചേയ്യാ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ഇധാഹം, ഭിക്ഖവേ, ആനന്ദേന പച്ഛാസമണേന സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ അദ്ദസം സേനാസനം അസുചിനാ മക്ഖിതം, ദിസ്വാന ആനന്ദം ആമന്തേസിം 'കിം ഏതം,

ആനന്ദ, സേനാസനം മക്ഖിത’ന്തി? ‘ഏതരഹി, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ പണീതാനി ഭോജനാനി ഭുഞ്ജിത്വാ മുട്ഠസ്സതീ അസമ്പജാനാ നിദ്ദം ഓക്കമന്തി. തേസം മുട്ഠസ്സതീനം അസമ്പജാനാനം നിദ്ദം ഓക്കമന്താനം സുപിനന്തേന അസുചി മുച്ചതി; തയിദം, ഭഗവാ, സേനാസനം അസുചിനാ മക്ഖിത’ന്തി. ‘ഏവമേതം, ആനന്ദ, ഏവമേതം, ആനന്ദ, മുച്ചതി ഹി, ആനന്ദ, മുട്ഠസ്സതീനം അസമ്പജാനാനം നിദ്ദം ഓക്കമന്താനം സുപിനന്തേന അസുചി. യേ തേ, ആനന്ദ, ഭിക്ഖൂ ഉപട്ഠിതസ്സതീ സമ്പജാനാ നിദ്ദം ഓക്കമന്തി, തേസം അസുചി ന മുച്ചതി. യേപി തേ, ആനന്ദ, പുഥുജ്ജനാ കാമേസു വീതരാഗാ തേസമ്പി അസുചി ന മുച്ചതി. അട്ഠാനമേതം, ആനന്ദ, അനവകാസോ യം അരഹതോ അസുചി മുച്ചേയ്യാ’”തി.

“പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, ആദീനവാ മുട്ഠസ്സതിസ്സ അസമ്പജാനസ്സ നിദ്ദം ഓക്കമതോ - ദുക്ഖം സുപതി, ദുക്ഖം പടിബുജ്ഝതി, പാപകം സുപിനം പസ്സതി, ദേവതാ ന രക്ഖന്തി, അസുചി മുച്ചതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ആദീനവാ മുട്ഠസ്സതിസ്സ അസമ്പജാനസ്സ നിദ്ദം ഓക്കമതോ.

“പഞ്ചിമേ , ഭിക്ഖവേ, ആനിസംസാ ഉപട്ഠിതസ്സതിസ്സ സമ്പജാനസ്സ നിദ്ദം ഓക്കമതോ - സുഖം സുപതി, സുഖം പടിബുജ്ഝതി, ന പാപകം സുപിനം പസ്സതി, ദേവതാ രക്ഖന്തി, അസുചി ന മുച്ചതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച ആനിസംസാ ഉപട്ഠിതസ്സതിസ്സ സമ്പജാനസ്സ നിദ്ദം ഓക്കമതോ.

“അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, കായഗുത്തിയാ ചീവരഗുത്തിയാ സേനാസനഗുത്തിയാ നിസീദന”ന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അതിഖുദ്ദകം നിസീദനം ന സബ്ബം സേനാസനം സംഗോപേതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യാവമഹന്തം പച്ചത്ഥരണം ആകങ്ഖതി താവമഹന്തം പച്ചത്ഥരണം കാതുന്തി.

൩൪൮. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഉപജ്ഝായസ്സ ആയസ്മതോ ബേലട്ഠസീസസ്സ ഥുല്ലകച്ഛാബാധോ ഹോതി. തസ്സ ലസികായ ചീവരാനി കായേ ലഗ്ഗന്തി. താനി ഭിക്ഖൂ ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ തേ ഭിക്ഖൂ താനി ചീവരാനി ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢന്തേ, ദിസ്വാന യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപങ്കമിത്വാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - “കിം ഇമസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ”തി? “ഇമസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ ഥുല്ലകച്ഛാബാധോ. ലസികായ ചീവരാനി കായേ ലഗ്ഗന്തി. താനി മയം ഉദകേന തേമേത്വാ തേമേത്വാ അപകഡ്ഢാമാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, യസ്സ കണ്ഡു വാ പിളകാ വാ അസ്സാവോ വാ ഥുല്ലകച്ഛു വാ ആബാധോ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദി”ന്തി.

൩൪൯. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ മുഖപുഞ്ഛനചോളം [മുഖപുഞ്ജനചോളം (ക॰)] ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “പടിഗ്ഗണ്ഹാതു മേ, ഭന്തേ, ഭഗവാ മുഖപുഞ്ഛനചോളം, യം മമസ്സ ദീഘരത്തം ഹിതായ സുഖായാ”തി. പടിഗ്ഗഹേസി ഭഗവാ മുഖപുഞ്ഛനചോളം. അഥ ഖോ ഭഗവാ വിസാഖം

മിഗാരമാതരം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേസി സമാദപേസി സമുത്തേജേസി സമ്പഹംസേസി. അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവതാ ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സിതാ സമാദപിതാ സമുത്തേജിതാ സമ്പഹംസിതാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ പക്കാമി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, മുഖപുഞ്ഛനചോളക''ന്തി [മുഖപുഞ്ഛനചോലന്തി (സ്യാ॰)].

൩൫൯. തേന ഖോ പന സമയേന രോജോ മല്ലോ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ സഹായോ ഹോതി. രോജസ്സ മല്ലസ്സ ഖോമപിലോതികാ ആയസ്മതോ ആനന്ദസ്സ ഹത്ഥേ നിക്ഖിത്താ ഹോതി. ആയസ്മതോ ച ആനന്ദസ്സ ഖോമപിലോതികായ അത്ഥോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ വിസ്സാസം ഗഹേതും - സന്ദിട്ഠോ ച ഹോതി, സമ്ഭത്തോ ച, ആലപിതോ ച, ജീവതി ച, ജാനാതി ച, ഗഹിതേ മേ അത്തമനോ ഭവിസ്സതീതി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഇമേഹി പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതസ്സ വിസ്സാസം ഗഹേതുന്തി.

൩൬൦. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂനം പരിപുണ്ണം ഹോതി തിചീവരം. അത്ഥോ ച ഹോതി പരിസ്സാവനേഹിപി ഥവികാഹിപി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, പരിക്ഖാരചോളകന്തി.

നിസീദനാദിഅനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൧൮൫. പച്ഛിമവികപ്പനുപഗചീവരാദികഥാ

൩൬൧. അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''യാനി താനി ഭഗവതാ അനുഞ്ഞാതാനി തിചീവരന്തി വാ വസ്സികസാടികാതി വാ നിസീദനന്തി വാ പച്ചത്ഥരണന്തി വാ കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദീതി വാ മുഖപുഞ്ഛനചോളന്തി വാ പരിക്ഖാരചോളന്തി വാ, സബ്ബാനി താനി അധിട്ഠാതബ്ബാനി നു ഖോ, ഉദാഹു, വികപ്പേതബ്ബാനീ''തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തിചീവരം അധിട്ഠാതും ന വികപ്പേതും; വസ്സികസാടികം വസ്സാനം ചാതുമാസം അധിട്ഠാതും, തതോ പരം വികപ്പേതും; നിസീദനം അധിട്ഠാതും ന വികപ്പേതും; പച്ചത്ഥരണം അധിട്ഠാതും ന വികപ്പേതും; കണ്ഡുപ്പടിച്ഛാദിം യാവആബാധാ അധിട്ഠാതും തതോ പരം വികപ്പേതും; മുഖപുഞ്ഛനചോളം അധിട്ഠാതും ന വികപ്പേതും; പരിക്ഖാരചോളം അധിട്ഠാതും ന വികപ്പേതുന്തി.

അഥ ഖോ ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''കിത്തകം പച്ഛിമം നു ഖോ ചീവരം വികപ്പേതബ്ബ''ന്തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ആയാമേന അട്ഠങ്ഗുലം സുഗതങ്ഗുലേന ചതുരങ്ഗുലവിത്ഥതം പച്ഛിമം ചീവരം വികപ്പേതുന്തി.

൩൬൨. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മതോ മഹാകസ്സപസ്സ പംസുകൂലകതോ ഗരുകോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സുത്തലൂഖം കാതുന്തി. വികണ്ണോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, വികണ്ണം ഉദ്ധരിതുന്തി.

സുത്താ ഓകിരിയന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അനുവാതം പരിഭണ്ഡം ആരോപേതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന സങ്ഘാടിയാ പത്താ ലുജ്ജന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അട്ഠപദകം കാതുന്തി.

൩൬൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ തിചീവരേ കയിരമാനേ സബ്ബം ഛിന്നകം നപ്പഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ ഛിന്നകാനി ഏകം അച്ഛിന്നകന്തി.

ദ്വേ ഛിന്നകാനി ഏകം അച്ഛിന്നകം നപ്പഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ദ്വേ അച്ഛിന്നകാനി ഏകം ഛിന്നകന്തി.

ദ്വേ അച്ഛിന്നകാനി ഏകം ഛിന്നകം നപ്പഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, അന്വാധികമ്പി ആരോപേതും, ന ച, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബം അച്ഛിന്നകം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൩൬൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ബഹും ചീവരം ഉപ്പന്നം ഹോതി. സോ ച തം ചീവരം മാതാപിതൂനം ദാതുകാമോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. മാതാപിതരോതി [മാതാപിതൂനം ഖോ (സീ॰)] ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദദമാനേ [വദമാനോ (ക॰), വദമാനേ (?)] കിം വദേയ്യാമ? അനുജാനാമി , ഭിക്ഖവേ, മാതാപിതൂനം ദാതും. ന ച, ഭിക്ഖവേ, സദ്ധാദേയ്യം വിനിപാതേതബ്ബം. യോ വിനിപാതേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

൩൬൨. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അന്ധവനേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. ചോരാ തം ചീവരം അവഹരിംസു. സോ ഭിക്ഖു ദുച്ചോളോ ഹോതി ലൂഖചീവരോ. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു – ''കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ, ദുച്ചോളോ ലൂഖചീവരോസീ''തി? ''ഇധാഹം [സോ അഹം (കത്ഥചി)], ആവുസോ, അന്ധവനേ ചീവരം നിക്ഖിപിത്വാ സന്തരുത്തരേന ഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസിം. ചോരാ തം ചീവരം അവഹരിംസു. തേനാഹം ദുച്ചോളോ ലൂഖചീവരോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ന, ഭിക്ഖവേ, സന്തരുത്തരേന ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ. യോ പവിസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ആനന്ദോ അസ്സതിയാ സന്തരുത്തരേന ഗാമം പിണ്ഡായ പാവിസി. ഭിക്ഖൂ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ഏതദവോചും – ''നനു , ആവുസോ ആനന്ദ, ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം – 'ന സന്തരുത്തരേന ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ'തി? കിസ്സ ത്വം, ആവുസോ ആനന്ദ, സന്തരുത്തരേന ഗാമം പവിട്ഠോ''തി? ''സച്ചം, ആവുസോ, ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം – 'ന സന്തരുത്തരേന ഗാമോ പവിസിതബ്ബോ'തി. അപി ചാഹം അസ്സതിയാ പവിട്ഠോ''തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, പച്ചയാ സങ്ഘാടിയാ നിക്ഖേപായ – ഗിലാനോ വാ ഹോതി, വസ്സികസങ്കേതം വാ ഹോതി, നദീപാരം ഗന്തും വാ ഹോതി,

അഗ്ഗളഗുത്തിവിഹാരോ വാ ഹോതി, അത്ഥതകഥിനം വാ ഹോതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച പച്ചയാ സങ്ഘാടിയാ നിക്ഖേപായ.

പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, പച്ചയാ ഉത്തരാസങ്ഗസ്സ നിക്ഖേപായ…പേ॰… അന്തരവാസകസ്സ നിക്ഖേപായ - ഗിലാനോ വാ ഹോതി, വസ്സികസങ്കേതം വാ ഹോതി, നദീപാരം ഗന്തും വാ ഹോതി, അഗ്ഗളഗുത്തിവിഹാരോ വാ ഹോതി, അത്ഥതകഥിനം വാ ഹോതി. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച പച്ചയാ ഉത്തരാസങ്ഗസ്സ അന്തരവാസകസ്സ നിക്ഖേപായ.

പഞ്ചിമേ, ഭിക്ഖവേ, പച്ചയാ വസ്സികസാടികായ നിക്ഖേപായ - ഗിലാനോ വാ ഹോതി, നിസ്സീമം ഗന്തും വാ ഹോതി, നദീപാരം ഗന്തും വാ ഹോതി, അഗ്ഗളഗുത്തിവിഹാരോ വാ ഹോതി, വസ്സികസാടികാ അകതാ വാ ഹോതി വിപ്പകതാ വാ. ഇമേ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ച പച്ചയാ വസ്സികസാടികായ നിക്ഖേപായാതി.

പച്ഛിമവികപ്പനുപഗചീവരാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൨. സങ്ഘികചീവരുപ്പാദകഥാ

൩൬൩. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഏകോ വസ്സം വസി. തത്ഥ മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി അദംസു. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ചതുവഗ്ഗോ പച്ഛിമോ സങ്ഘോ'തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകകോ. ഇമേ ച മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി അദംസു. യംനൂനാഹം ഇമാനി സങ്ഘികാനി ചീവരാനി സാവത്ഥിം ഹരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു താനി ചീവരാനി ആദായ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ''തുയ്ഹേവ, ഭിക്ഖു, താനി ചീവരാനി യാവ കഥിനസ്സ ഉബ്ഭാരായാ''തി. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകോ വസ്സം വസതി. തത്ഥ മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി ദേന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തസ്സേവ താനി ചീവരാനി യാവ കഥിനസ്സ ഉബ്ഭാരായാതി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഉതുകാലം ഏകോ വസി. തത്ഥ മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി അദംസു. അഥ ഖോ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ചതുവഗ്ഗോ പച്ഛിമോ സങ്ഘോ'തി. അഹഞ്ചമ്ഹി ഏകകോ. ഇമേ ച മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി അദംസു. യംനൂനാഹം ഇമാനി സങ്ഘികാനി ചീവരാനി സാവത്ഥിം ഹരേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു താനി ചീവരാനി ആദായ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ആരോചേസി. ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ , സമ്മുഖീഭൂതേന സങ്ഘേന ഭാജേതും. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഉതുകാലം ഏകോ വസതി. തത്ഥ മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി ദേന്തി. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, തേന ഭിക്ഖുനാ താനി ചീവരാനി അധിട്ഠാതും - ''മയ്ഹിമാനി ചീവരാനീ''തി. തസ്സ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ തം ചീവരം അനധിട്ഠിതേ അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി, സമകോ ദാതബ്ബോ ഭാഗോ. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി തം ചീവരം ഭാജിയമാനേ, അപാതിതേ കുസേ, അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി, സമകോ ദാതബ്ബോ ഭാഗോ. തേഹി ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി തം ചീവരം

ഭാജിയമാനേ, പാതിതേ കുസേ, അഞ്ഞോ ഭിക്ഖു ആഗച്ഛതി, നാകാമാ ദാതബ്ബോ ഭാഗോതി.

തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭാതികാ ഥേരാ, ആയസ്മാ ച ഇസിദാസോ ആയസ്മാ ച ഇസിഭടോ, സാവത്ഥിയം വസ്സംവുട്ഠാ അഞ്ഞതരം ഗാമകാവാസം അഗമംസു. മനുസ്സാ ചിരസ്സാപി ഥേരാ ആഗതാതി സചീവരാനി ഭത്താനി അദംസു. ആവാസികാ ഭിക്ഖൂ ഥേരേ പുച്ഛിംസു - "ഇമാനി, ഭന്തേ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഥേരേ ആഗമ്മ ഉപ്പന്നാനി, സാദിയിസ്സന്തി ഥേരാ ഭാഗ"ന്തി. ഥേരാ ഏവമാഹംസു - "യഥാ ഖോ മയം, ആവുസോ, ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമ, തുമ്ഹാകംയേവ താനി ചീവരാനി യാവ കഥിനസ്സ ഉബ്ഭാരായാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന തയോ ഭിക്ഖൂ രാജഗഹേ വസ്സം വസന്തി. തത്ഥ മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ

ദേമാതി ചീവരാനി ദേന്തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "ഭഗവതാ പഞ്ഞത്തം 'ചതുവഗ്ഗോ പച്ഛിമോ സങ്ഘോ'തി. മയഞ്ചമ്ഹാ തയോ ജനാ. ഇമേ ച മനുസ്സാ സങ്ഘസ്സ ദേമാതി ചീവരാനി ദേന്തി. കഥം നു ഖോ അമ്ഹേഹി പടിപജ്ജിതബ്ബ"ന്തി? തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഥേരാ, ആയസ്മാ ച നിലവാസീ ആയസ്മാ ച സാണവാസീ ആയസ്മാ ച ഗോതകോ ആയസ്മാ ച ഭഗു ആയസ്മാ ച ഫളികസന്താനോ, പാടലിപുത്തേ വിഹരന്തി കുക്കുടാരാമേ. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ പാടലിപുത്തം ഗന്ത്വാ ഥേരേ പുച്ഛിംസു. ഥേരാ ഏവമാഹംസു - "യഥാ ഖോ മയം ആവുസോ ഭഗവതാ ധമ്മം ദേസിതം ആജാനാമ, തുമ്ഹാകംയേവ താനി ചീവരാനി യാവ കഥിനസ്സ ഉബ്ഭാരായാ"തി.

സങ്ഘികചീവരുപ്പാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൩. ഉപനന്ദസക്യപുത്തവത്ഥു

൩൬൪. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ സാവത്ഥിയം വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞതരം ഗാമകാവാസം അഗമാസി. തത്ഥ ച ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേ ഏവമാഹംസു - "ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ"ന്തി? "ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ"തി. തതോ ചീവരഭാഗം ഗഹേത്വാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേപി ഏവമാഹംസു - "ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ"ന്തി? "ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ"തി. തതോപി ചീവരഭാഗം ഗഹേത്വാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേപി ഏവമാഹംസു - "ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ"ന്തി? "ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ"തി. തതോപി ചീവരഭാഗം ഗഹേത്വാ മഹന്തം ചീവരഭണ്ഡികം ആദായ പുനദേവ സാവത്ഥിം പച്ചാഗഞ്ഛി. ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - "മഹാപുഞ്ഞോസി ത്വം , ആവുസോ ഉപനന്ദ, ബഹും തേ ചീവരം ഉപ്പന്ന"ന്തി. "കുതോ മേ , ആവുസോ, പുഞ്ഞം? ഇധാഹം, ആവുസോ, സാവത്ഥിയം വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞതരം

ഗാമകാവാസം അഗമാസിം. തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേ മം ഏവമാഹംസു - 'ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ'ന്തി? 'ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ'തി. തതോ ചീവരഭാഗം ഗഹേത്വാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസിം. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേപി മം ഏവമാഹംസു - 'ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ'''ന്തി? 'ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ'തി. തതോപി ചീവരഭാഗം ഗഹേത്വാ അഞ്ഞം ആവാസം അഗമാസിം. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂ ചീവരം ഭാജേതുകാമാ സന്നിപതിംസു. തേപി മം ഏവമാഹംസു - 'ഇമാനി ഖോ, ആവുസോ, സങ്ഘികാനി ചീവരാനി ഭാജിയിസ്സന്തി, സാദിയിസ്സസി ഭാഗ'ന്തി? 'ആമാവുസോ, സാദിയിസ്സാമീ'തി. തതോപി ചീവരഭാഗം അഗ്ഗഹേസിം. ഏവം മേ ബഹും ചീവരം ഉപ്പന്നന്തി. "കിം പന ത്വം, ആവുസോ ഉപനന്ദ, അഞ്ഞത്ര വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞത്ര ചീവരഭാഗം സാദിയീ"തി? "ഏവമാവുസോ"തി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ०... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - "കഥഞ്ഹി നാമ ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ അഞ്ഞത്ര വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞത്ര ചീവരഭാഗം സാദിയിസ്സതീ"തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ०... "സച്ചം കിര ത്വം, ഉപനന്ദ, അഞ്ഞത്ര വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞത്ര ചീവരഭാഗം സാദിയീ"തി? "സച്ചം ഭഗവാ"തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ०... കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അഞ്ഞത്ര വസ്സംവുട്ഠോ അഞ്ഞത്ര ചീവരഭാഗം സാദിയിസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ०... വിഗരഹിത്വാ...പേ०... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - "ന, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞത്ര വസ്സംവുട്ഠേന അഞ്ഞത്ര ചീവരഭാഗോ സാദിതബ്ബോ. യോ സാദിയേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ"തി.

തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഉപനന്ദോ സക്യപുത്തോ ഏകോ ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസി - "ഏവം മേ ബഹും ചീവരം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ"തി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - "കഥം നു ഖോ ആയസ്മതോ ഉപനന്ദസ്സ സക്യപുത്തസ്സ ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോ"തി? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ദേഥ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസസ്സ ഏകാധിപ്പായം. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഏകോ ദ്വീസു ആവാസേസു വസ്സം വസതി - "ഏവം മേ ബഹും ചീവരം ഉപ്പജ്ജിസ്സതീ"തി. സചേ അമുത്ര ഉപഡ്ഢം അമുത്ര ഉപഡ്ഢം വസതി, അമുത്ര ഉപഡ്ഢോ അമുത്ര ഉപഡ്ഢോ ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോ. യത്ഥ വാ പന ബഹുതരം വസതി, തതോ ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോതി.

ഉപനന്ദസക്യപുത്തവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൨൮. ഗിലാനവത്ഥുകഥാ

൩൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ കുച്ഛിവികാരാബാധോ ഹോതി. സോ സകേ മുത്തകരീസേ പലിപന്നോ സേതി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മതാ ആനന്ദേന പച്ഛാസമണേന സേനാസനചാരികം ആഹിണ്ഡന്തോ യേന തസ്സ ഭിക്ഖുനോ വിഹാരോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ ഭഗവാ തം ഭിക്ഖും സകേ മുത്തകരീസേ പലിപന്നം സയമാനം, ദിസ്വാന യേന സോ ഭിക്ഖു തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "കിം തേ, ഭിക്ഖു, ആബാധോ"തി? "കുച്ഛിവികാരോ മേ, ഭഗവാ"തി. "അത്ഥി

പന തേ, ഭിക്ഖു, ഉപട്ഠാകോ''തി? ''നത്ഥി, ഭഗവാ''തി . ''കിസ്സ തം ഭിക്ഖൂ ന ഉപട്ഠേന്തീ''തി? ''അഹം ഖോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂനം അകാരകോ; തേന മം ഭിക്ഖൂ ന ഉപട്ഠേന്തീ''തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ആനന്ദം ആമന്തേസി - ''ഗച്ഛാനന്ദ, ഉദകം ആഹര, ഇമം ഭിക്ഖും നഹാപേസ്സാമാ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഉദകം ആഹരി. ഭഗവാ ഉദകം ആസിഞ്ചി. ആയസ്മാ ആനന്ദോ പരിധോവി. ഭഗവാ സീസതോ അഗ്ഗഹേസി. ആയസ്മാ ആനന്ദോ പാദതോ ഉച്ചാരേത്വാ മഞ്ചകേ നിപാതേസും. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഏതസ്മിം നിദാനേ ഏതസ്മിം പകരണേ ഭിക്ഖുസങ്ഘം സന്നിപാതാപേത്വാ ഭിക്ഖൂ പടിപുച്ഛി - ''അത്ഥി, ഭിക്ഖവേ, അമുകസ്മിം വിഹാരേ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ''തി? ''അത്ഥി, ഭഗവാ''തി. ''കിം തസ്സ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനോ ആബാധോ''തി? ''തസ്സ, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ കുച്ഛിവികാരാബാധോ''തി. ''അത്ഥി പന, ഭിക്ഖവേ, തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഉപട്ഠാകോ''തി? ''നത്ഥി, ഭഗവാ''തി . ''കിസ്സ തം ഭിക്ഖൂ ന ഉപട്ഠേന്തീ''തി? ''ഏസോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖൂനം അകാരകോ; തേന തം ഭിക്ഖൂ ന ഉപട്ഠേന്തീ''തി. ''നത്ഥി വോ, ഭിക്ഖവേ, മാതാ, നത്ഥി പിതാ, യേ വോ ഉപട്ഠഹേയ്യും. തുമ്ഹേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, അഞ്ഞമഞ്ഞം ന ഉപട്ഠഹിസ്സഥ, അഥ കോ ചരഹി ഉപട്ഠഹിസ്സതി? യോ, ഭിക്ഖവേ, മം ഉപട്ഠഹേയ്യ സോ ഗിലാനം ഉപട്ഠഹേയ്യ. സചേ ഉപജ്ഝായോ ഹോതി, ഉപജ്ഝായേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ ആചരിയോ ഹോതി, ആചരിയേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ സദ്ധിവിഹാരികോ ഹോതി , സദ്ധിവിഹാരികേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ അന്തേവാസികോ ഹോതി, അന്തേവാസികേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ സമാനുപജ്ഝായകോ ഹോതി, സമാനുപജ്ഝായകേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ സമാനാചരിയകോ ഹോതി, സമാനാചരിയകേന യാവജീവം ഉപട്ഠാതബ്ബോ; വുട്ഠാനമസ്സ ആഗമേതബ്ബം. സചേ ന ഹോതി ഉപജ്ഝായോ വാ ആചരിയോ വാ സദ്ധിവിഹാരികോ വാ അന്തേവാസികോ വാ സമാനുപജ്ഝായകോ വാ സമാനാചരിയകോ വാ സങ്ഘേന ഉപട്ഠാതബ്ബോ. നോ ചേ ഉപട്ഠഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സ''.

൩൬൭. പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനോ ദൂപട്ഠോ ഹോതി - അസപ്പായകാരീ ഹോതി, സപ്പായേ മത്തം ന ജാനാതി, ഭേസജ്ജം ന പടിസേവിതാ ഹോതി, അത്ഥകാമസ്സ ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ യഥാഭൂതം ആബാധം നാവികത്താ ഹോതി 'അഭിക്കമന്തം വാ അഭിക്കമതീതി, പടിക്കമന്തം വാ പടിക്കമതീതി, ഠിതം വാ ഠിതോ'തി, ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം പാണഹരാനം അനധിവാസകജാതികോ ഹോതി. ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനോ ദൂപട്ഠോ ഹോതി.

പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ , അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനോ സൂപട്ഠോ ഹോതി - സപ്പായകാരീ ഹോതി, സപ്പായേ മത്തം ജാനാതി, ഭേസജ്ജം പടിസേവിതാ ഹോതി, അത്ഥകാമസ്സ ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ യഥാഭൂതം ആബാധം ആവികത്താ ഹോതി 'അഭിക്കമന്തം വാ അഭിക്കമതീതി, പടിക്കമന്തം വാ പടിക്കമതീതി, ഠിതം വാ ഠിതോ'തി, ഉപ്പന്നാനം സാരീരികാനം വേദനാനം ദുക്ഖാനം തിബ്ബാനം ഖരാനം കടുകാനം അസാതാനം അമനാപാനം

പാണഹരാനം അധിവാസകജാതികോ ഹോതി. ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനോ സൂപട്ഠോ ഹോതി.

പഞ്ചഹി, ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനുപട്ഠാകോ നാലം ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും - ന പടിബലോ ഹോതി ഭേസജ്ജം സംവിധാതും, സപ്പായാസപ്പായം ന ജാനാതി, അസപ്പായം ഉപനാമേതി സപ്പായം അപനാമേതി, ആമിസന്തരോ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതി നോ മേത്തചിത്തോ, ജേഗുച്ഛീ ഹോതി ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ വന്തം വാ നീഹാതും, ന പടിബലോ ഹോതി ഗിലാനം കാലേന കാലം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേതും സമാദപേതും സമുത്തേജേതും സമ്പഹംസേതും. ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനുപട്ഠാകോ നാലം ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും.

പഞ്ചഹി , ഭിക്ഖവേ, അങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനുപട്ഠാകോ അലം ഗിലാനം ഉപട്ഠാതും - പടിബലോ ഹോതി ഭേസജ്ജം സംവിധാതും, സപ്പായാസപ്പായം ജാനാതി, അസപ്പായം അപനാമേതി സപ്പായം ഉപനാമേതി, മേത്തചിത്തോ ഗിലാനം ഉപട്ഠാതി നോ ആമിസന്തരോ, അജേഗുച്ഛീ ഹോതി ഉച്ചാരം വാ പസ്സാവം വാ ഖേളം വാ വന്തം വാ നീഹാതും, പടിബലോ ഹോതി ഗിലാനം കാലേന കാലം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേതും സമാദപേതും സമുത്തേജേതും സമ്പഹംസേതും. ഇമേഹി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, പഞ്ചഹങ്ഗേഹി സമന്നാഗതോ ഗിലാനുപട്ഠാകോ അലം ഗിലാനം ഉപട്ഠാതുന്തി.

ഗിലാനവത്ഥുകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൭. മതസന്തകകഥാ

൩൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന ദ്വേ ഭിക്ഖൂ കോസലേസു ജനപദേ അദ്ധാനമഗ്ഗപ്പടിപന്നാ ഹോന്തി. തേ അഞ്ഞതരം ആവാസം ഉപഗച്ഛിംസു. തത്ഥ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ഗിലാനോ ഹോതി. അഥ ഖോ തേസം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - “ഭഗവതാ ഖോ, ആവുസോ, ഗിലാനുപട്ഠാനം വണ്ണിതം. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ഇമം ഭിക്ഖും ഉപട്ഠഹേമാ”തി. തേ തം ഉപട്ഠഹിംസു. സോ തേഹി ഉപട്ഠഹിയമാനോ കാലമകാസി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തസ്സ ഭിക്ഖുനോ പത്തചീവരമാദായ സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. “ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖവേ, കാലങ്കതേ സങ്ഘോ സാമീ പത്തചീവരേ, അപിച ഗിലാനുപട്ഠാകാ ബഹൂപകാരാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന തിചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം. തേന ഗിലാനുപട്ഠാകേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - ‘ഇത്ഥന്നാമോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു കാലങ്കതോ. ഇദം തസ്സ തിചീവരഞ്ച പത്തോ ചാ’’’തി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു കാലങ്കതോ. ഇദം തസ്സ തിചീവരഞ്ച പത്തോ ച. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇമം തിചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

“സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ ഭിക്ഖു കാലങ്കതോ. ഇദം തസ്സ തിചീവരഞ്ച പത്തോ ച. സങ്ഘോ ഇമം തിചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച

ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇമസ്സ തിചീവരസ്സ ച പത്തസ്സ ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"ദിന്നം ഇദം സങ്ഘേന തിചീവരഞ്ച പത്തോ ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി .

൩൬൭. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ സാമണേരോ കാലങ്കതോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. സാമണേരസ്സ, ഭിക്ഖവേ, കാലങ്കതേ സങ്ഘോ സാമീ പത്തചീവരേ, അപി ച ഗിലാനുപട്ഠാകാ ബഹൂപകാരാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന ചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദാതും. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, ദാതബ്ബം. തേന ഗിലാനുപട്ഠാകേന ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘം ഉപസങ്കമിത്വാ ഏവമസ്സ വചനീയോ - "ഇത്ഥന്നാമോ, ഭന്തേ, സാമണേരോ കാലങ്കതോ, ഇദം തസ്സ ചീവരഞ്ച പത്തോ ചാ"തി. ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ സാമണേരോ കാലങ്കതോ. ഇദം തസ്സ ചീവരഞ്ച പത്തോ ച. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ ഇമം ചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദദേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

"സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. ഇത്ഥന്നാമോ സാമണേരോ കാലങ്കതോ. ഇദം തസ്സ ചീവരഞ്ച പത്തോ ച. സങ്ഘോ ഇമം ചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദേതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി ഇമസ്സ ചീവരസ്സ ച പത്തസ്സ ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദാനം, സോ തുണ്ഹസ്സ; യസ്സ നക്ഖമതി, സോ ഭാസേയ്യ.

"ദിന്നം ഇദം സങ്ഘേന ചീവരഞ്ച പത്തോ ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ"തി.

൩൬൮. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ച സാമണേരോ ച ഗിലാനം ഉപട്ഠഹിംസു. സോ തേഹി ഉപട്ഠഹിയമാനോ കാലമകാസി. അഥ ഖോ തസ്സ ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - "കഥം നു ഖോ ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ സാമണേരസ്സ ചീവരപടിവീസോ ദാതബ്ബോ"തി ? ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, ഗിലാനുപട്ഠാകസ്സ സാമണേരസ്സ സമകം പടിവീസം ദാതുന്തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ബഹുഭണ്ഡോ ബഹുപരിക്ഖാരോ കാലങ്കതോ ഹോതി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും. ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖവേ, കാലങ്കതേ സങ്ഘോ സാമീ പത്തചീവരേ, അപി ച ഗിലാനുപട്ഠാകാ ബഹൂപകാരാ. അനുജാനാമി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേന തിചീവരഞ്ച പത്തഞ്ച ഗിലാനുപട്ഠാകാനം ദാതും. യം തത്ഥ ലഹുഭണ്ഡം ലഹുപരിക്ഖാരം തം സമ്മുഖീഭൂതേന സങ്ഘേന ഭാജേതും. യം തത്ഥ ഗരുഭണ്ഡം ഗരുപരിക്ഖാരം തം ആഗതാനാഗതസ്സ ചാതുദ്ദിസസ്സ സങ്ഘസ്സ അവിസ്സജ്ജികം അവേഭങ്ഗികന്തി.

മതസന്തകകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൬. നഗ്ഗിയപടിക്ഖേപകഥാ

൩൭൦. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു നഗ്ഗോ ഹുത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഭഗവാ, ഭന്തേ, അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ വണ്ണവാദീ. ഇദം, ഭന്തേ, നഗ്ഗിയം അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛതായ സന്തുട്ഠിതായ സല്ലേഖായ ധുതതായ [ധുതത്തായ (ക॰)] പാസാദികതായ അപചയായ വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതി. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖൂനം നഗ്ഗിയം അനുജാനാതൂ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ''അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, നഗ്ഗിയം തിത്ഥിയസമാദാനം സമാദിയിസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰...'' വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, നഗ്ഗിയം തിത്ഥിയസമാദാനം സമാദിയിതബ്ബം. യോ സമാദിയേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സാ''തി.

നഗ്ഗിയപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൭. കുസചീരാദിപടിക്ഖേപകഥാ

൩൭൧. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു കുസചീരം നിവാസേത്വാ...പേ॰... വാകചീരം നിവാസേത്വാ...പേ॰... ഫലകചീരം നിവാസേത്വാ...പേ॰... കേസകമ്ബലം നിവാസേത്വാ...പേ॰... വാളകമ്ബലം നിവാസേത്വാ...പേ॰... ഉലൂകപക്ഖം നിവാസേത്വാ...പേ॰... അജിനക്ഖിപം നിവാസേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി; ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഭഗവാ, ഭന്തേ, അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ വണ്ണവാദീ. ഇദം, ഭന്തേ, അജിനക്ഖിപം അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛതായ സന്തുട്ഠിതായ സല്ലേഖായ ധുതതായ പാസാദികതായ അപചയായ വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതി. സാധു, ഭന്തേ , ഭഗവാ ഭിക്ഖൂനം അജിനക്ഖിപം അനുജാനാതൂ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ''അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, അജിനക്ഖിപം തിത്ഥിയധജം ധാരേസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, അജിനക്ഖിപം തിത്ഥിയധജം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ഥുല്ലച്ചയസ്സാ''തി.

തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു അക്കനാളം നിവാസേത്വാ...പേ॰... പോത്ഥകം നിവാസേത്വാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഭഗവാ, ഭന്തേ, അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛസ്സ സന്തുട്ഠസ്സ സല്ലേഖസ്സ ധുതസ്സ പാസാദികസ്സ അപചയസ്സ വീരിയാരമ്ഭസ്സ, വണ്ണവാദീ. അയം, ഭന്തേ, പോത്ഥകോ അനേകപരിയായേന അപ്പിച്ഛതായ സന്തുട്ഠിതായ സല്ലേഖായ ധുതതായ പാസാദികതായ അപചയായ വീരിയാരമ്ഭായ സംവത്തതി. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ഭിക്ഖൂനം പോത്ഥകം അനുജാനാതൂ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ''അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം

അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ ത്വം, മോഘപുരിസ, പോത്ഥകം നിവാസേസ്സസി. നേതം, മോഘപുരിസ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ...പേ॰... ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - “ന, ഭിക്ഖവേ, പോത്ഥകോ നിവാസേതബ്ബോ. യോ നിവാസേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ”തി.

കുസചീരാദിപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൫. സബ്ബനീലകാദിപടിക്ഖേപകഥാ

൩൭൨. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ സബ്ബനീലകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബപീതകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബലോഹിതകാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബമഞ്ജിട്ഠകാനി [സബ്ബമഞ്ജേട്ഠകാനി (സീ॰ സ്യാ॰)] ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബകണ്ഹാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി ...പേ॰... സബ്ബമഹാരങ്ഗരത്താനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... സബ്ബമഹാനാമരത്താനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... അച്ഛിന്നദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... ദീഘദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... പുപ്ഫദസാനി ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... ഫണദസാനി [ഫലദസാനി (ക॰)] ചീവരാനി ധാരേന്തി...പേ॰... കഞ്ചുകം ധാരേന്തി...പേ॰... തിരീടകം ധാരേന്തി...പേ॰... വേഠനം ധാരേന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - “കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ വേഠനം ധാരേസ്സന്തി, സേയ്യഥാപി ഗിഹീ കാമഭോഗിനോ”തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും . ന, ഭിക്ഖവേ, സബ്ബനീലകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബപീതകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബലോഹിതകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബമഞ്ജിട്ഠകാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബകണ്ഹാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബമഹാരങ്ഗരത്താനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന സബ്ബമഹാനാമരത്താനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന അച്ഛിന്നദസാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന ദീഘദസാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന പുപ്ഫദസാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന ഫണദസാനി ചീവരാനി ധാരേതബ്ബാനി, ന കഞ്ചുകം ധാരേതബ്ബം, ന തിരീടകം ധാരേതബ്ബം, ന വേഠനം ധാരേതബ്ബം. യോ ധാരേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാതി.

സബ്ബനീലകാദിപടിക്ഖേപകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൨൬. വസ്സംവുട്ഠാനം അനുപ്പന്നചീവരകഥാ

൩൭൩. തേന ഖോ പന സമയേന വസ്സംവുട്ഠാ ഭിക്ഖൂ അനുപ്പന്നേ ചീവരേ പക്കമന്തിപി, വിബ്ഭമന്തിപി, കാലമ്പി കരോന്തി, സാമണേരാപി പടിജാനന്തി, സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകാപി പടിജാനന്തി, അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകാപി പടിജാനന്തി, ഉമ്മത്തകാപി പടിജാനന്തി, ഖിത്തചിത്താപി പടിജാനന്തി, വേദനാട്ടാപി പടിജാനന്തി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകാപി പടിജാനന്തി, പണ്ഡകാപി പടിജാനന്തി, ഥേയ്യസംവാസകാപി പടിജാനന്തി, തിത്ഥിയപക്കന്തകാപി പടിജാനന്തി, തിരച്ഛാനഗതാപി പടിജാനന്തി, മാതുഘാതകാപി പടിജാനന്തി, പിതുഘാതകാപി പടിജാനന്തി, അരഹന്തഘാതകാപി പടിജാനന്തി, ഭിക്ഖുനിദൂസകാപി

പടിജാനന്തി, സങ്ഘഭേദകാപി പടിജാനന്തി, ലോഹിതുപ്പാദകാപി പടിജാനന്തി, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകാപി പടിജാനന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

൩൭൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു അനുപ്പന്നേ ചീവരേ പക്കമതി, സന്തേ പതിരൂപേ ഗാഹകേ ദാതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു അനുപ്പന്നേ ചീവരേ വിബ്ഭമതി, കാലം കരോതി, സാമണേരോ പടിജാനാതി, സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി , അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘോ സാമീ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു അനുപ്പന്നേ ചീവരേ ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി, ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി, വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, സന്തേ പതിരൂപേ ഗാഹകേ ദാതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു അനുപ്പന്നേ ചീവരേ പണ്ഡകോ പടിജാനാതി, ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി, തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി, തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി, മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി, പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി, അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി, ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി, ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘോ സാമീ.

൩൭൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു ഉപ്പന്നേ ചീവരേ അഭാജിതേ പക്കമതി, സന്തേ പതിരൂപേ ഗാഹകേ ദാതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു ഉപ്പന്നേ ചീവരേ അഭാജിതേ വിബ്ഭമതി, കാലം കരോതി, സാമണേരോ പടിജാനാതി, സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകോ പടിജാനാതി, അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘോ സാമീ.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു ഉപ്പന്നേ ചീവരേ അഭാജിതേ ഉമ്മത്തകോ പടിജാനാതി. ഖിത്തചിത്തോ പടിജാനാതി, വേദനാട്ടോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകോ പടിജാനാതി, സന്തേ പതിരൂപേ ഗാഹകേ ദാതബ്ബം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠോ ഭിക്ഖു ഉപ്പന്നേ ചീവരേ അഭാജിതേ പണ്ഡകോ പടിജാനാതി, ഥേയ്യസംവാസകോ പടിജാനാതി, തിത്ഥിയപക്കന്തകോ പടിജാനാതി, തിരച്ഛാനഗതോ പടിജാനാതി, മാതുഘാതകോ പടിജാനാതി, പിതുഘാതകോ പടിജാനാതി, അരഹന്തഘാതകോ പടിജാനാതി, ഭിക്ഖുനിദൂസകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘഭേദകോ പടിജാനാതി, ലോഹിതുപ്പാദകോ പടിജാനാതി, ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ പടിജാനാതി, സങ്ഘോ സാമീ.

വസ്സം വുട്ഠാനം അനുപ്പന്നചീവരകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൦. സങ്ഘേ ഭിന്നേ ചീവരുപ്പാദകഥാ

൩൭൬. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം അനുപ്പന്നേ ചീവരേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി. തത്ഥ മനുസ്സാ ഏകസ്മിം പക്ഖേ ഉദകം ദേന്തി, ഏകസ്മിം പക്ഖേ ചീവരം ദേന്തി - സങ്ഘസ്സ ദേമാതി. സങ്ഘസ്സേവേതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം അനുപ്പന്നേ ചീവരേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി. തത്ഥ മനുസ്സാ ഏകസ്മിം പക്ഖേ ഉദകം ദേന്തി, തസ്മിംയേവ പക്ഖേ ചീവരം ദേന്തി - സങ്ഘസ്സ ദേമാതി. സങ്ഘസ്സേവേതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം അനുപ്പന്നേ ചീവരേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി. തത്ഥ മനുസ്സാ ഏകസ്മിം പക്ഖേ ഉദകം ദേന്തി, ഏകസ്മിം പക്ഖേ ചീവരം ദേന്തി - പക്ഖസ്സ ദേമാതി. പക്ഖസ്സേവേതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം അനുപ്പന്നേ ചീവരേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി. തത്ഥ മനുസ്സാ ഏകസ്മിം പക്ഖേ ഉദകം ദേന്തി, തസ്മിംയേവ പക്ഖേ ചീവരം ദേന്തി - പക്ഖസ്സ ദേമാതി. പക്ഖസ്സേവേതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, വസ്സംവുട്ഠാനം ഭിക്ഖൂനം ഉപ്പന്നേ ചീവരേ അഭാജിതേ സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി. സബ്ബേസം സമകം ഭാജേതബ്ബന്തി.

സങ്ഘേ ഭിന്നേ ചീവരുപ്പാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൧. ദുഗ്ഗഹിതസുഗ്ഗഹിതാദികഥാ

൩൭൭. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ രേവതോ അഞ്ഞതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഹത്ഥേ ആയസ്മതോ സാരിപുത്തസ്സ ചീവരം പാഹേസി - "ഇമം ചീവരം ഥേരസ്സ ദേഹീ"തി. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു അന്തരാമഗ്ഗേ ആയസ്മതോ രേവതസ്സ വിസ്സാസാ തം ചീവരം അഗ്ഗഹേസി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ ആയസ്മതാ സാരിപുത്തേന സമാഗന്ത്വാ പുച്ഛി - "അഹം, ഭന്തേ, ഥേരസ്സ ചീവരം പാഹേസിം. സമ്പത്തം തം ചീവര"ന്തി? "നാഹം തം, ആവുസോ, ചീവരം പസ്സാമീ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - "അഹം, ആവുസോ , ആയസ്മതോ ഹത്ഥേ ഥേരസ്സ ചീവരം പാഹേസിം. കഹം തം ചീവര"ന്തി? "അഹം, ഭന്തേ, ആയസ്മതോ വിസ്സാസാ തം ചീവരം അഗ്ഗഹേസി"ന്തി. ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും.

൩൭൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - "ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേഹീ"തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - "ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേഹീ"തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം. യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേഹീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി - യോ പഹിണതി സോ കാലങ്കതോതി. തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. സ്വാധിട്ഠിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേഹീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി - യസ്സ പഹിയ്യതി സോ കാലങ്കതോതി. തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. ദ്വാധിട്ഠിതം. യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദേഹീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി - ഉഭോ കാലങ്കതാതി. യോ പഹിണതി തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. സ്വാധിട്ഠിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. ദ്വാധിട്ഠിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം. യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി - ‘‘യോ പഹിണതി സോ കാലങ്കതോ’’തി. തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. ദ്വാധിട്ഠിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. സുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി - ‘‘യസ്സ പഹിയ്യതി സോ കാലങ്കതോ’’തി. തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. സ്വാധിട്ഠിതം. യോ പഹിണതി തസ്സ വിസ്സാസാ ഗണ്ഹാതി. ദുഗ്ഗഹിതം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭിക്ഖുസ്സ ഹത്ഥേ ചീവരം പഹിണതി - ‘‘ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ’’തി. സോ അന്തരാമഗ്ഗേ സുണാതി ‘‘ഉഭോ കാലങ്കതാ’’തി. യോ പഹിണതി തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. ദ്വാധിട്ഠിതം. യസ്സ പഹിയ്യതി തസ്സ മതകചീവരം അധിട്ഠാതി. സ്വാധിട്ഠിതം.

ദുഗ്ഗഹിതസുഗ്ഗഹിതാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൨. അട്ഠചീവരമാതികാ

൩൭൯. അട്ഠിമാ , ഭിക്ഖവേ, മാതികാ ചീവരസ്സ ഉപ്പാദായ - സീമായ ദേതി , കതികായ ദേതി, ഭിക്ഖാപഞ്ഞത്തിയാ ദേതി, സങ്ഘസ്സ ദേതി,

ഉഭതോസങ്ഘസ്സ ദേതി, വസ്സംവുട്ഠസങ്ഘസ്സ ദേതി, ആദിസ്സ ദേതി, പുഗ്ഗലസ്സ ദേതി.

സീമായ ദേതി - യാവതികാ ഭിക്ഖൂ അന്തോസീമഗതാ തേഹി ഭാജേതബ്ബം. കതികായ ദേതി - സമ്ബഹുലാ ആവാസാ സമാനലാഭാ ഹോന്തി ഏകസ്മിം ആവാസേ ദിന്നേ സബ്ബത്ഥ ദിന്നം ഹോതി. ഭിക്ഖാപഞ്ഞത്തിയാ ദേതി, യത്ഥ സങ്ഘസ്സ ധുവകാരാ കരിയ്യന്തി, തത്ഥ ദേതി. സങ്ഘസ്സ ദേതി, സമ്മുഖീഭൂതേന സങ്ഘേന ഭാജേതബ്ബം. ഉഭതോസങ്ഘസ്സ ദേതി, ബഹുകാപി ഭിക്ഖൂ ഹോന്തി, ഏകാ ഭിക്ഖുനീ ഹോതി, ഉപഡ്ഢം ദാതബ്ബം, ബഹുകാപി ഭിക്ഖുനിയോ ഹോന്തി, ഏകോ ഭിക്ഖു ഹോതി, ഉപഡ്ഢം ദാതബ്ബം. വസ്സംവുട്ഠസങ്ഘസ്സ ദേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ തസ്മിം ആവാസേ വസ്സംവുട്ഠാ, തേഹി ഭാജേതബ്ബം. ആദിസ്സ ദേതി, യാഗുയാ വാ ഭത്തേ വാ ഖാദനീയേ വാ ചീവരേ വാ സേനാസനേ വാ ഭേസജ്ജേ വാ . പുഗ്ഗലസ്സ ദേതി, ''ഇമം ചീവരം ഇത്ഥന്നാമസ്സ ദമ്മീ''തി.

അട്ഠചീവരമാതികാ നിട്ഠിതാ.

ചീവരക്ഖന്ധകോ അട്ഠമോ.

൨൩൩. തസ്സുദ്ദാനം

രാജഗഹകോ നേഗമോ, ദിസ്വാ വേസാലിയം ഗണിം;
പുന രാജഗഹം ഗന്ത്വാ, രഞ്ഞോ തം പടിവേദയി.

പുത്തോ സാലവതികായ, അഭയസ്സ ഹി അത്രജോ;
ജീവതീതി കുമാരേന, സങ്ഖാതോ ജീവകോ ഇതി.

സോ ഹി തക്കസീലം ഗന്ത്വാ, ഉഗ്ഗഹേത്വാ മഹാഭിസോ;
സത്തവസ്സികആബാധം, നത്ഥുകമ്മേന നാസയി.

രഞ്ഞോ ഭഗന്ദലാബാധം, ആലേപേന അപാകഡ്ഢി;
മമഞ്ച ഇത്ഥാഗാരഞ്ച, ബുദ്ധസങ്ഘം ചുപട്ഠഹി.

രാജഗഹകോ ച സേട്ഠി, അന്തഗണ്ഠി തികിച്ഛിതം;
പജ്ജോതസ്സ മഹാരോഗം, ഘതപാനേന നാസയി.

അധികാരഞ്ച സിവേയ്യം, അഭിസന്നം സിനേഹതി;
തീഹി ഉപ്പലഹത്ഥേഹി, സമത്തിംസവിരേചനം.

പകതത്തം വരം യാചി, സിവേയ്യഞ്ച പടിഗ്ഗഹി;
ചീവരഞ്ച ഗിഹിദാനം, അനുഞ്ഞാസി തഥാഗതോ.

രാജഗഹേ ജനപദേ ബഹും, ഉപ്പജ്ജി ചീവരം;
പാവാരോ കോസിയഞ്ചേവ, കോജവോ അഡ്ഢകാസികം.

ഉച്ചാവചാ ച സന്തുട്ഠി, നാഗമേസാഗമേസും ച;
പഠമം പച്ഛാ സദിസാ, കതികാ ച പടിഹരും.

ഭണ്ഡാഗാരം അഗുത്തഞ്ച, വുട്ഠാപേന്തി തഥേവ ച;
ഉസ്സന്നം കോലാഹലഞ്ച, കഥം ഭാജേ കഥം ദദേ.

സകാതിരേകഭാഗേന, പടിവീസോ കഥം ദദേ;
ഛകണേന സീതുദകാ [സീതുന്ദീ ച (സീ॰), സീതുണ്ഹി ച (കത്ഥചി)],
ഉത്തരിതു ന ജാനരേ.

ആരോപേന്താ ഭാജനഞ്ച, പാതിയാ ച ഛമായ ച;
ഉപചികാമജ്ഝേ ജീരന്തി, ഏകതോ പത്ഥിന്നേന ച.

ഫരുസാച്ഛിന്നച്ഛിബന്ധാ , അദ്ദസാസി ഉബ്ഭണ്ഡിതേ;
വീമംസിത്വാ സക്യമുനി, അനുഞ്ഞാസി തിചീവരം.

അഞ്ഞേന അതിരേകേന, ഉപ്പജ്ജി ഛിദ്ദമേവ ച;
ചാതുദ്ദീപോ വരം യാചി, ദാതും വസ്സികസാടികം.

ആഗന്തുഗമിഗിലാനം, ഉപട്ഠാകഞ്ച ഭേസജ്ജം;
ധുവം ഉദകസാടിഞ്ച, പണീതം അതിഖുദ്ദകം.

ഥുല്ലകച്ഛുമുഖം ഖോമം, പരിപുണ്ണം അധിട്ഠാനം;
പച്ഛിമം കതോ ഗരുകോ, വികണ്ണോ സുത്തമോകിരി.

ലുജ്ജന്തി നപ്പഹോന്തി, ച അന്വാധികം ബഹൂനി ച;
അന്ധവനേ അസ്സതിയാ, ഏകോ വസ്സം ഉതുമ്ഹി ച.

ദ്വേ ഭാതുകാ രാജഗഹേ, ഉപനന്ദോ പുന ദ്വിസു;
കുച്ഛിവികാരോ ഗിലാനോ, ഉഭോ ചേവ ഗിലാനകാ [ഗിലായനാ (ക॰)].

നഗ്ഗാ കുസാ വാകചീരം, ഫലകോ കേസകമ്ബലം;
വാളഉലൂകപക്ഖഞ്ച, അജിനം അക്കനാളകം.

പോത്ഥകം നീലപീതഞ്ച, ലോഹിതം മഞ്ജിട്ഠേന ച;
കണ്ഹാ മഹാരങ്ഗനാമ, അച്ഛിന്നദസികാ തഥാ.

ദീഘപുപ്ഫഫണദസാ , കഞ്ചുതിരീടവേഠനം;
അനുപ്പന്നേ പക്കമതി, സങ്ഘോ ഭിജ്ജതി താവദേ.

പക്ഖേ ദദന്തി സങ്ഘസ്സ, ആയസ്മാ രേവതോ പഹി;
വിസ്സാസഗാഹാധിട്ഠാതി, അട്ഠ ചീവരമാതികാതി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂ ഛന്നവുതി.

ചീവരക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൯. ചമ്പേയ്യക്ഖന്ധകോ

൨൩൪. കസ്സപഗോത്തഭിക്ഖുവത്ഥു

൩൮൦. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ ചമ്പായം വിഹരതി ഗഗ്ഗരായ പോക്ഖരണിയാ തീരേ. തേന ഖോ പന സമയേന കാസീസു ജനപദേ വാസഭഗാമോ നാമ ഹോതി. തത്ഥ കസ്സപഗോത്തോ നാമ ഭിക്ഖു ആവാസികോ ഹോതി തന്തിബദ്ധോ ഉസ്സുക്കം ആപന്നോ - കിന്തി അനാഗതാ ച പേസലാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛേയ്യും, ആഗതാ ച പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഫാസു വിഹരേയ്യും, അയഞ്ച ആവാസോ വുദ്ധിം വിരുള്ഹിം വേപുല്ലം ആപജ്ജേയ്യാതി. തേന ഖോ പന സമയേന സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കാസീസു ചാരികം ചരമാനാ യേന വാസഭഗാമോ തദവസരും. അദ്ദസാ ഖോ കസ്സപഗോത്തോ ഭിക്ഖു തേ ഭിക്ഖൂ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന ആസനം പഞ്ഞപേസി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഠലികം ഉപനിക്ഖിപി, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി, പാനീയേന ആപുച്ഛി, നഹാനേ ഉസ്സുക്കം അകാസി, ഉസ്സുക്കമ്പി അകാസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. അഥ ഖോ തേസം ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''ഭദ്ദകോ ഖോ അയം, ആവുസോ, ആവാസികോ ഭിക്ഖു നഹാനേ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ഉസ്സുക്കമ്പി കരോതി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ഇധേവ വാസഭഗാമേ നിവാസം കപ്പേമാ''തി. അഥ ഖോ തേ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ വാസഭഗാമേ നിവാസം കപ്പേസും.

അഥ ഖോ കസ്സപഗോത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''യോ ഖോ ഇമേസം ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകകിലമഥോ സോ പടിപ്പസ്സദ്ധോ. യേപിമേ ഗോചരേ അപ്പകതഞ്ഞുനോ തേദാനിമേ ഗോചരേ പകതഞ്ഞുനോ. ദുക്കരം ഖോ പന പരകുലേസു യാവജീവം ഉസ്സുക്കം കാതും, വിഞ്ഞത്തി ച മനുസ്സാനം അമനാപാ. യംനൂനാഹം ന ഉസ്സുക്കം കരേയ്യം യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മി''ന്തി. സോ ന ഉസ്സുക്കം അകാസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. അഥ ഖോ തേസം ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - ''പുബ്ബേ ഖ്വായം, ആവുസോ, ആവാസികോ ഭിക്ഖു നഹാനേ ഉസ്സുക്കം അകാസി, ഉസ്സുക്കമ്പി അകാസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. സോദാനായം ന ഉസ്സുക്കം കരോതി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ദുട്ഠോദാനായം, ആവുസോ, ആവാസികോ ഭിക്ഖു. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ആവാസികം [ഇമം ആവാസികം (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖും ഉക്ഖിപാമാ''തി. അഥ ഖോ തേ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതിത്വാ കസ്സപഗോത്തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''പുബ്ബേ ഖോ ത്വം, ആവുസോ, നഹാനേ ഉസ്സുക്കം കരോസി, ഉസ്സുക്കമ്പി കരോസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. സോദാനി ത്വം ന ഉസ്സുക്കം കരോസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ. പസ്സസേതം ആപത്തി''ന്തി? ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ തേ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ കസ്സപഗോത്തം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിംസു.

അഥ ഖോ കസ്സപഗോത്തസ്സ ഭിക്ഖുനോ ഏതദഹോസി - ''അഹം ഖോ ഏതം ന ജാനാമി 'ആപത്തി വാ ഏസാ അനാപത്തി വാ, ആപന്നോ ചമ്ഹി [വമ്ഹി (?)] അനാപന്നോ വാ, ഉക്ഖിത്തോ ചമ്ഹി അനുക്ഖിത്തോ വാ,

ധമ്മികേന വാ അധമ്മികേന വാ, കുപ്പേന വാ അകുപ്പേന വാ, ഠാനാരഹേന വാ അട്ഠാനാരഹേന വാ'. യംനൂനാഹം ചമ്പം ഗന്ത്വാ ഭഗവന്തം ഏതമത്ഥം പുച്ഛേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ കസ്സപഗോത്തോ ഭിക്ഖു സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന ചമ്പാ തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന ചമ്പാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ കസ്സപഗോത്തം ഭിക്ഖും ഏതദവോച - ''കച്ചി, ഭിക്ഖു, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി അപ്പകിലമഥേന അദ്ധാനം ആഗതോ, കുതോ ച ത്വം, ഭിക്ഖു, ആഗച്ഛസീ''തി? ''ഖമനീയം, ഭഗവാ; യാപനീയം, ഭഗവാ; അപ്പകിലമഥേന ചാഹം, ഭന്തേ, അദ്ധാനം ആഗതോ. അത്ഥി, ഭന്തേ, കാസീസു ജനപദേ വാസഭഗാമോ നാമ. തത്ഥാഹം, ഭഗവാ, ആവാസികോ തന്തിബദ്ധോ ഉസ്സുക്കം ആപന്നോ - 'കിന്തി അനാഗതാ ച പേസലാ ഭിക്ഖൂ ആഗച്ഛേയ്യും, ആഗതാ ച പേസലാ ഭിക്ഖൂ ഫാസു വിഹരേയ്യും, അയഞ്ച ആവാസോ വുദ്ധിം വിരുള്ഹിം വേപുല്ലം ആപജ്ജേയ്യാ'തി. അഥ ഖോ, ഭന്തേ, സമ്ബഹുലാ ഭിക്ഖൂ കാസീസു ചാരികം ചരമാനാ യേന വാസഭഗാമോ തദവസരും. അദ്ദസം ഖോ അഹം, ഭന്തേ, തേ ഭിക്ഖൂ ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തേ, ദിസ്വാന ആസനം പഞ്ഞപേസിം, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപിം, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസിം, പാനീയേന അപുച്ഛിം, നഹാനേ ഉസ്സുക്കം അകാസിം, ഉസ്സുക്കമ്പി അകാസിം യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം . അഥ ഖോ തേസം, ഭന്തേ, ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - 'ഭദ്ദകോ ഖോ അയം ആവുസോ ആവാസികോ ഭിക്ഖു നഹാനേ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ഉസ്സുക്കമ്പി കരോതി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ഇധേവ വാസഭഗാമേ നിവാസം കപ്പേമാ'തി. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ വാസഭഗാമേ നിവാസം കപ്പേസും. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏതദഹോസി - 'യോ ഖോ ഇമേസം ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ആഗന്തുകകിലമഥോ സോ പടിപ്പസ്സദ്ധോ. യേപിമേ ഗോചരേ അപ്പകതഞ്ഞുനോ തേദാനിമേ ഗോചരേ പകതഞ്ഞുനോ. ദുക്കരം ഖോ പന പരകുലേസു യാവജീവം ഉസ്സുക്കം കാതും, വിഞ്ഞത്തി ച മനുസ്സാനം അമനാപാ. യംനൂനാഹം ന ഉസ്സുക്കം കരേയ്യം യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മി'ന്തി. സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, ന ഉസ്സുക്കം അകാസിം യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. അഥ ഖോ തേസം, ഭന്തേ, ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതദഹോസി - 'പുബ്ബേ ഖ്വായം, ആവുസോ, ആവാസികോ ഭിക്ഖു നഹാനേ ഉസ്സുക്കം കരോതി, ഉസ്സുക്കമ്പി കരോതി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. സോദാനായം ന ഉസ്സുക്കം കരോതി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ദുട്ഠോദാനായം, ആവുസോ, ആവാസികോ ഭിക്ഖു. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ആവാസികം ഭിക്ഖും ഉക്ഖിപാമാ'തി. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ സന്നിപതിത്വാ മം ഏതദവോചും - 'പുബ്ബേ ഖോ ത്വം, ആവുസോ, നഹാനേ ഉസ്സുക്കം കരോസി, ഉസ്സുക്കമ്പി കരോസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. സോദാനി ത്വം ന ഉസ്സുക്കം കരോസി യാഗുയാ ഖാദനീയേ ഭത്തസ്മിം. ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ. പസ്സസേതം ആപത്തി'ന്തി ? 'നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി യമഹം പസ്സേയ്യ'ന്തി. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ മം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിംസു. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏതദഹോസി - 'അഹം ഖോ ഏതം ന ജാനാമി 'ആപത്തി വാ ഏസാ അനാപത്തി വാ, ആപന്നോ ചമ്ഹി അനാപന്നോ വാ, ഉക്ഖിത്തോ ചമ്ഹി

അനുക്ഖിത്തോ വാ, ധമ്മികേന വാ അധമ്മികേന വാ, കുപ്പേന വാ അകുപ്പേന വാ, ഠാനാരഹേന വാ അട്ഠാനാരഹേന വാ'. യംനൂനാഹം ചമ്പം ഗന്ത്വാ ഭഗവന്തം ഏതമത്ഥം പുച്ഛേയ്യ'ന്തി. തതോ അഹം, ഭഗവാ, ആഗച്ഛാമീ''തി. ''അനാപത്തി ഏസാ, ഭിക്ഖു, നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോസി, നസി ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോസി, നസി ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേനാസി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന. ഗച്ഛ ത്വം, ഭിക്ഖു, തത്ഥേവ വാസഭഗാമേ നിവാസം കപ്പേഹീ''തി. ''ഏവം, ഭന്തേ''തി ഖോ കസ്സപഗോത്തോ ഭിക്ഖു ഭഗവതോ പടിസ്സുണിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ പദക്ഖിണം കത്വാ യേന വാസഭഗാമോ തേന പക്കാമി.

൩൮൯. അഥ ഖോ തേസം ആഗന്തുകാനം ഭിക്ഖൂനം അഹുദേവ കുക്കുച്ചം, അഹു വിപ്പടിസാരോ - ''അലാഭാ വത നോ, ന വത നോ ലാഭാ, ദുല്ലദ്ധം വത നോ, ന വത നോ സുലദ്ധം, യേ മയം സുദ്ധം ഭിക്ഖും അനാപത്തികം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഉക്ഖിപിമ്ഹാ. ഹന്ദ, മയം, ആവുസോ, ചമ്പം ഗന്ത്വാ ഭഗവതോ സന്തികേ അച്ചയം അച്ചയതോ ദേസേമാ''തി. അഥ ഖോ തേ ആഗന്തുകാ ഭിക്ഖൂ സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന ചമ്പാ തേന പക്കമിംസു. അനുപുബ്ബേന യേന ചമ്പാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ആചിണ്ണം ഖോ പനേതം ബുദ്ധാനം ഭഗവന്താനം ആഗന്തുകേഹി ഭിക്ഖൂഹി സദ്ധിം പടിസമ്മോദിതും. അഥ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''കച്ചി, ഭിക്ഖവേ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം, കച്ചിത്ഥ അപ്പകിലമഥേന അദ്ധാനം ആഗതാ, കുതോ ച തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ആഗച്ഛഥാ''തി ? ''ഖമനീയം, ഭഗവാ; യാപനീയം, ഭഗവാ; അപ്പകിലമഥേന ച മയം, ഭന്തേ, അദ്ധാനം ആഗതാ. അത്ഥി, ഭന്തേ, കാസീസു ജനപദേ വാസഭഗാമോ നാമ. തതോ മയം, ഭഗവാ, ആഗച്ഛാമാ''തി. ''തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ആവാസികം ഭിക്ഖും ഉക്ഖിപിത്ഥാ''തി? ''ഏവം, ഭന്തേ''തി. ''കിസ്മിം, ഭിക്ഖവേ, വത്ഥുസ്മിം കാരണേ''തി? ''അവത്ഥുസ്മിം, ഭഗവാ, അകാരണേ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ''അനനുച്ഛവികം, മോഘപുരിസാ, അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ തുമ്ഹേ, മോഘപുരിസാ, സുദ്ധം ഭിക്ഖും അനാപത്തികം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഉക്ഖിപിസ്സഥ. നേതം, മോഘപുരിസാ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ...പേ॰...'' വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ന, ഭിക്ഖവേ, സുദ്ധോ ഭിക്ഖു അനാപത്തികോ അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഉക്ഖിപിതബ്ബോ. യോ ഉക്ഖിപേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ ഭഗവതോ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''അച്ചയോ നോ, ഭന്തേ, അച്ചഗമാ യഥാബാലേ യഥാമൂള്ഹേ യഥാഅകുസലേ, യേ മയം സുദ്ധം ഭിക്ഖും അനാപത്തികം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഉക്ഖിപിമ്ഹാ. തേസം നോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ അച്ചയം അച്ചയതോ പടിഗ്ഗണ്ഹാതു ആയതിം സംവരായാ''തി. ''തഗ്ഘ, തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അച്ചയോ അച്ചഗമാ യഥാബാലേ യഥാമൂള്ഹേ യഥാഅകുസലേ, യേ തുമ്ഹേ സുദ്ധം ഭിക്ഖും അനാപത്തികം അവത്ഥുസ്മിം അകാരണേ ഉക്ഖിപിത്ഥ. യതോ ച ഖോ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, അച്ചയം അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോഥ, തം വോ മയം പടിഗ്ഗണ്ഹാമ. വുദ്ധിഹേസാ , ഭിക്ഖവേ, അരിയസ്സ വിനയേ യോ അച്ചയം

അച്ചയതോ ദിസ്വാ യഥാധമ്മം പടികരോതി, ആയതിം [ആയതിം ച (സീ॰)] സംവരം ആപജ്ജതീ’’തി.

കസ്സപഗോത്തഭിക്ഖുവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൬൭. അധമ്മേന വഗ്ഗാദികമ്മകഥാ

൩൮൭. തേന ഖോ പന സമയേന ചമ്പായം ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി; ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി; ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി; ഏകോപി ഏകം ഉക്ഖിപതി, ഏകോപി ദ്വേ ഉക്ഖിപതി, ഏകോപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപതി, ഏകോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപതി; ദ്വേപി ഏകം ഉക്ഖിപന്തി, ദ്വേപി ദ്വേ ഉക്ഖിപന്തി, ദ്വേപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപന്തി, ദ്വേപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപന്തി ; സമ്ബഹുലാപി ഏകം ഉക്ഖിപന്തി; സമ്ബഹുലാപി ദ്വേ ഉക്ഖിപന്തി, സമ്ബഹുലാപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപന്തി, സമ്ബഹുലാപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപന്തി; സങ്ഘോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപതി. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ…പേ॰… തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ‘‘കഥഞ്ഹി നാമ ചമ്പായം ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ഏകോപി ഏകം ഉക്ഖിപിസ്സതി, ഏകോപി ദ്വേ ഉക്ഖിപിസ്സതി, ഏകോപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപിസ്സതി, ഏകോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപിസ്സതി, ദ്വേപി ഏകം ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, ദ്വേപി ദ്വേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, ദ്വേപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, ദ്വേപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, സമ്ബഹുലാപി ഏകം ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, സമ്ബഹുലാപി ദ്വേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, സമ്ബഹുലാപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, സമ്ബഹുലാപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, സങ്ഘോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപിസ്സതീ’’തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും…പേ॰… ‘‘സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ചമ്പായം ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി…പേ॰… സങ്ഘോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപതീ’’തി? ‘‘സച്ചം, ഭഗവാ’’തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ - ‘‘അനനുച്ഛവികം, ഭിക്ഖവേ, തേസം മോഘപുരിസാനം അനനുലോമികം അപ്പതിരൂപം അസ്സാമണകം അകപ്പിയം അകരണീയം. കഥഞ്ഹി നാമ തേ, ഭിക്ഖവേ, മോഘപുരിസാ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി…പേ॰… സങ്ഘോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപിസ്സതി. നേതം, ഭിക്ഖവേ, അപ്പസന്നാനം വാ പസാദായ…പേ॰… വിഗരഹിത്വാ…പേ॰… ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൩൮൮. ‘‘അധമ്മേന ചേ, ഭിക്ഖവേ, വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം, അധമ്മേന [അധമ്മേന ചേ ഭിക്ഖവേ (സ്യാ॰)] സമഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ഏകോപി ഏകം ഉക്ഖിപതി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ഏകോപി ദ്വേ ഉക്ഖിപതി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ഏകോപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപതി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ഏകോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപതി

അകമ്മം ന ച കരണീയം; ദ്വേപി ഏകം ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ദ്വേപി ദ്വേ ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ദ്വേപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, ദ്വേപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം; സമ്ബഹുലാപി ഏകം ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, സമ്ബഹുലാപി ദ്വേ ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, സമ്ബഹുലാപി സമ്ബഹുലേ ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം, സമ്ബഹുലാപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപന്തി അകമ്മം ന ച കരണീയം; സങ്ഘോപി സങ്ഘം ഉക്ഖിപതി അകമ്മം ന ച കരണീയം.

൩൮൪. ''ചത്താരിമാനി , ഭിക്ഖവേ, കമ്മാനി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ഇദം, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം അധമ്മത്താ വഗ്ഗത്താ കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം; ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം കമ്മം കാതബ്ബം, ന ച മയാ ഏവരൂപം കമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ഇദം, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം അധമ്മത്താ കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം; ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം കമ്മം കാതബ്ബം, ന ച മയാ ഏവരൂപം കമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ഇദം, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം വഗ്ഗത്താ കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം; ന, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം കമ്മം കാതബ്ബം, ന ച മയാ ഏവരൂപം കമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ഇദം, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ധമ്മത്താ സമഗ്ഗത്താ അകുപ്പം ഠാനാരഹം; ഏവരൂപം, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം കാതബ്ബം, ഏവരൂപഞ്ച മയാ കമ്മം അനുഞ്ഞാതം. തസ്മാതിഹ, ഭിക്ഖവേ, ഏവരൂപം കമ്മം കരിസ്സാമ യദിദം ധമ്മേന സമഗ്ഗന്തി - ഏവഞ്ഹി വോ, ഭിക്ഖവേ, സിക്ഖിതബ്ബ''ന്തി.

അധമ്മേന വഗ്ഗാദികമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

૨൩൯. ഞത്തിവിപന്നകമ്മാദികഥാ

൩൮൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി; ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി; ഞത്തിവിപന്നമ്പി കമ്മം കരോന്തി അനുസ്സാവനസമ്പന്നം, അനുസ്സാവനവിപന്നമ്പി കമ്മം കരോന്തി ഞത്തിസമ്പന്നം, ഞത്തിവിപന്നമ്പി അനുസ്സാവനവിപന്നമ്പി കമ്മം കരോന്തി; അഞ്ഞത്രാപി ധമ്മാ കമ്മം കരോന്തി, അഞ്ഞത്രാപി വിനയാ കമ്മം കരോന്തി, അഞ്ഞത്രാപി സത്ഥുസാസനാ കമ്മം കരോന്തി; പടികുട്ഠകതമ്പി കമ്മം കരോന്തി അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ...പേ॰... തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരിസ്സന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി; ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം കരിസ്സന്തി; ഞത്തിവിപന്നമ്പി കമ്മം കരിസ്സന്തി അനുസ്സാവനസമ്പന്നം, അനുസ്സാവനവിപന്നമ്പി കമ്മം കരിസ്സന്തി ഞത്തിസമ്പന്നം, ഞത്തിവിപന്നമ്പി അനുസ്സാവനവിപന്നമ്പി കമ്മം കരിസ്സന്തി; അഞ്ഞത്രാപി ധമ്മാ കമ്മം കരിസ്സന്തി, അഞ്ഞത്രാപി വിനയാ കമ്മം കരിസ്സന്തി, അഞ്ഞത്രാപി

സത്ഥുസാസനാ കമ്മം കരിസ്സന്തി; പടികുട്ഠകതമ്പി കമ്മം കരിസ്സന്തി അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹ''ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും...പേ॰... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഛബ്ബഗ്ഗിയാ ഭിക്ഖൂ ഏവരൂപാനി കമ്മാനി കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം കരോന്തി...പേ॰... പടികുട്ഠകതമ്പി കമ്മം കരോന്തി അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹ''ന്തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി -

൩൮൭. ''അധമ്മേന ചേ, ഭിക്ഖവേ, വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം ; അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം. ഞത്തിവിപന്നഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം അനുസ്സാവനസമ്പന്നം അകമ്മം ന ച കരണീയം; അനുസ്സാവനവിപന്നഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ഞത്തിസമ്പന്നം അകമ്മം ന ച കരണീയം; ഞത്തിവിപന്നഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം അനുസ്സാവനവിപന്നം അകമ്മം ന ച കരണീയം; അഞ്ഞത്രാപി ധമ്മാ കമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; അഞ്ഞത്രാപി വിനയാ കമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; അഞ്ഞത്രാപി സത്ഥുസാസനാ കമ്മം അകമ്മം ന ച കരണീയം; പടികുട്ഠകതഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം അധമ്മികം കുപ്പം അട്ഠാനാരഹം അകമ്മം ന ച കരണീയം.

൩൮൭. ഛയിമാനി, ഭിക്ഖവേ, കമ്മാനി - അധമ്മകമ്മം, വഗ്ഗകമ്മം, സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം.

കതമഞ്ച , ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ഏകായ ഞത്തിയാ കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ദ്വീഹി ഞത്തീഹി കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ഏകായ കമ്മവാചായ കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ഏകായ ഞത്തിയാ കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം . ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ദ്വീഹി ഞത്തീഹി കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ തീഹി ഞത്തീഹി കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ചതൂഹി ഞത്തീഹി കമ്മം കരോതി, ന ച കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ഏകായ കമ്മവാചായ കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ദ്വീഹി കമ്മവാചാഹി കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ തീഹി കമ്മവാചാഹി കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ ചതൂഹി

കമ്മവാചാഹി കമ്മം കരോതി, ന ച ഞത്തിം ഠപേതി - അധമ്മകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം.

കതമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, വഗ്ഗകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ അനാഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ അനാഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - വഗ്ഗകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, വഗ്ഗകമ്മം.

കതമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ, തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - സമഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ, തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - സമഗ്ഗകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗകമ്മം.

കതമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ അനാഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ , കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ അനാഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ അനാഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം

കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി , സമ്മുഖീഭൂതാ പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം.

കതമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ, തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം കമ്മവാചം അനുസ്സാവേതി, പച്ഛാ ഞത്തിം ഠപേതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം.

കതമഞ്ച, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം? ഞത്തിദുതിയേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം ഞത്തിം ഠപേതി, പച്ഛാ ഏകായ കമ്മവാചായ കമ്മം കരോതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി - ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം. ഞത്തിചതുത്ഥേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മേ പഠമം ഞത്തിം ഠപേതി, പച്ഛാ തീഹി കമ്മവാചാഹി കമ്മം കരോതി, യാവതികാ ഭിക്ഖൂ കമ്മപ്പത്താ, തേ ആഗതാ ഹോന്തി, ഛന്ദാരഹാനം ഛന്ദോ ആഹടോ ഹോതി, സമ്മുഖീഭൂതാ ന പടിക്കോസന്തി, ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം. ഇദം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, ധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം.

ഞത്തിവിപന്നകമ്മാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൭. ചതുവഗ്ഗകരണാദികഥാ

൩൮൮. പഞ്ച സങ്ഘാ - ചതുവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ പഞ്ചവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ദസവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, വീസതിവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, അതിരേകവീസതിവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം ചതുവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഠപേത്വാ തീണി കമ്മാനി - ഉപസമ്പദം പവാരണം അബ്ഭാനം, ധമ്മേന സമഗ്ഗോ സബ്ബകമ്മേസു കമ്മപ്പത്തോ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം പഞ്ചവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഠപേത്വാ ദ്വേ കമ്മാനി - മജ്ഝിമേസു ജനപദേസു ഉപസമ്പദം അബ്ഭാനം, ധമ്മേന സമഗ്ഗോ സബ്ബകമ്മേസു കമ്മപ്പത്തോ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം ദസവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഠപേത്വാ ഏകം കമ്മം - അബ്ഭാനം, ധമ്മേന സമഗ്ഗോ സബ്ബകമ്മേസു കമ്മപ്പത്തോ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം വീസതിവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ധമ്മേന സമഗ്ഗോ സബ്ബകമ്മേസു കമ്മപ്പത്തോ. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യ്വായം അതിരേകവീസതിവഗ്ഗോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ ധമ്മേന സമഗ്ഗോ സബ്ബകമ്മേസു കമ്മപ്പത്തോ.

൩൮൯. ചതുവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ഭിക്ഖുനിചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. ചതുവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം സിക്ഖമാനചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം...പേ॰.... സാമണേരചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം.

സാമണേരിചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. പണ്ഡകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ഥേയ്യസംവാസകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. തിത്ഥിയപക്കന്തകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. തിരച്ഛാനഗതചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. മാതുഘാതകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. പിതുഘാതകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. അരഹന്തഘാതകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ഭിക്ഖുനിദൂസകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. സങ്ഘഭേദകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ലോഹിതുപ്പാദകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ഉഭതോബ്യഞ്ജനകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. നാനാസംവാസകചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. നാനാസീമായ ഠിതചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. ഇദ്ധിയാ വേഹാസേ ഠിതചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. യസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കരോതി, തംചതുത്ഥോ കമ്മം കരേയ്യ ... അകമ്മം ന ച കരണീയം.

ചതുവരണം.

൩൯൦. പഞ്ചവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ഭിക്ഖുനിപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... അകമ്മം ന ച കരണീയം. പഞ്ചവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം സിക്ഖമാനപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ...പേ.... സാമണേരപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... സാമണേരിപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ ... സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... പണ്ഡകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ഥേയ്യസംവാസകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... തിത്ഥിയപക്കന്തകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... തിരച്ഛാനഗതപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... മാതുഘാതകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... പിതുഘാതകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... അരഹന്തഘാതകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ഭിക്ഖുനിദൂസകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... സങ്ഘഭേദകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ലോഹിതുപ്പാദകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... നാനാസംവാസകപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... നാനാസീമായ ഠിതപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... ഇദ്ധിയാ വേഹാസേ ഠിതപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ... യസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കരോതി, തംപഞ്ചമോ കമ്മം കരേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം.

പഞ്ചവഗ്ഗകരണം.

൩൮൧. ദസവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ഭിക്ഖുനിദസമോ കമ്മം കരേയ്യ, അകമ്മം ന ച കരണീയം. ദസവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം സിക്ഖമാനദസമോ കമ്മം കരേയ്യ, അകമ്മം ന ച കരണീയം…പേ॰… . ദസവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം യസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കരോതി, തംദസമോ കമ്മം കരേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം.

ദസവഗ്ഗകരണം.

൩൮൨. വീസതിവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം ഭിക്ഖുനിവീസോ കമ്മം കരേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. വീസതിവഗ്ഗകരണഞ്ചേ, ഭിക്ഖവേ, കമ്മം സിക്ഖമാനവീസോ കമ്മം കരേയ്യ …പേ॰… സാമണേരവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… സാമണേരിവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… സിക്ഖം പച്ചക്ഖാതകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… പണ്ഡകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ഥേയ്യസംവാസകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… തിത്ഥിയപക്കന്തകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… തിരച്ഛാനഗതവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… മാതുഘാതകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… പിതുഘാതകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… അരഹന്തഘാതകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ഭിക്ഖുനിദൂസകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… സങ്ഘഭേദകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ലോഹിതുപ്പാദകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ഉഭതോബ്യഞ്ജനകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… നാനാസംവാസകവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… നാനാസീമായ ഠിതവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… ഇദ്ധിയാ വേഹാസേ ഠിതവീസോ കമ്മം കരേയ്യ… യസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കരോതി, തംവീസോ കമ്മം കരേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം.

വീസതിവഗ്ഗകരണം.

ചതുവഗ്ഗകരണാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൯. പാരിവാസികാദികഥാ

൩൮൩. പാരിവാസികചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. മൂലായ പടികസ്സനാരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. മാനത്താരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. മാനത്തചാരികചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം. അബ്ഭാനാരഹചതുത്ഥോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, പരിവാസം ദദേയ്യ, മൂലായ പടികസ്സേയ്യ, മാനത്തം ദദേയ്യ, തംവീസോ അബ്ഭേയ്യ - അകമ്മം ന ച കരണീയം.

൩൮൪. ഏകച്ചസ്സ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ രുഹതി, ഏകച്ചസ്സ ന രുഹതി. കസ്സ ച, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ ന

രുഹതി? ഭിക്ഖുനിയാ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ ന രുഹതി. സിക്ഖമാനായ, ഭിക്ഖവേ...പേ॰... സാമണേരസ്സ, ഭിക്ഖവേ... സാമണേരിയാ, ഭിക്ഖവേ... സിക്ഖാപച്ചക്ഖാതകസ്സ ഭിക്ഖവേ... അന്തിമവത്ഥും അജ്ഝാപന്നകസ്സ, ഭിക്ഖവേ ... ഉമ്മത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ഖിത്തചിത്തസ്സ, ഭിക്ഖവേ... വേദനാട്ടസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിത്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... പണ്ഡകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ഥേയ്യസംവാസകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... തിത്ഥിയപക്കന്തകസ്സ, ഭിക്ഖവേ ... തിരച്ഛാനഗതസ്സ ഭിക്ഖവേ... മാതുഘാതകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... പിതുഘാതകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... അരഹന്തഘാതകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ഭിക്ഖുനിദൂസകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... സങ്ഘഭേദകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ലോഹിതുപ്പാദകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... നാനാസംവാസകസ്സ, ഭിക്ഖവേ... നാനാസീമായ ഠിതസ്സ, ഭിക്ഖവേ... ഇദ്ധിയാ വേഹാസേ ഠിതസ്സ, ഭിക്ഖവേ, യസ്സ സങ്ഘോ കമ്മം കരോതി, തസ്സ ച [തസ്സ (സ്യാ॰)], ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ ന രുഹതി. ഇമേസം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ ന രുഹതി.

കസ്സ ച, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ രുഹതി? ഭിക്ഖുസ്സ, ഭിക്ഖവേ, പകതത്തസ്സ

സമാനസംവാസകസ്സ സമാനസീമായ ഠിതസ്സ അന്തമസോ ആനന്തരികസ്സാപി [അനന്തരികസ്സാപി (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖുനോ വിഞ്ഞാപേന്തസ്സ സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ രുഹതി. ഇമസ്സ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘമജ്ഝേ പടിക്കോസനാ രുഹതി.

പാരിവാസികാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൯. ദ്വേനിസ്സാരണാദികഥാ

൩൯൫. ദ്വേമാ, ഭിക്ഖവേ, നിസ്സാരണാ. അത്ഥി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ നിസ്സാരണം. തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി, ഏകച്ചോ സുനിസ്സാരിതോ, ഏകച്ചോ ദുന്നിസ്സാരിതോ. കതമോ ച, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ നിസ്സാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - ദുന്നിസ്സാരിതോ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സുദ്ധോ ഹോതി അനാപത്തികോ. തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - ദുന്നിസ്സാരിതോ. അയം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ നിസ്സാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - ദുന്നിസ്സാരിതോ.

കതമോ ച, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ നിസ്സാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - സുനിസ്സാരിതോ? ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ, ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി, തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - സുനിസ്സാരിതോ. അയം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ നിസ്സാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ നിസ്സാരേതി - സുനിസ്സാരിതോ.

൩൯൬. ദ്വേമാ , ഭിക്ഖവേ, ഓസാരണാ. അത്ഥി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ ഓസാരണം തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി, ഏകച്ചോ സോസാരിതോ,

ഏകച്ചോ ദോസാരിതോ. കതമോ ച, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതോ? പണ്ഡകോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതോ. ഥേയ്യസംവാസകോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതോ. തിത്ഥിയപക്കന്തകോ, ഭിക്ഖവേ...പേ॰... തിരച്ഛാനഗതോ, ഭിക്ഖവേ... മാതുഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ... പിതുഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ... അരഹന്തഘാതകോ, ഭിക്ഖവേ... ഭിക്ഖുനിദൂസകോ, ഭിക്ഖവേ... സങ്ഘഭേദകോ, ഭിക്ഖവേ... ലോഹിതുപ്പാദകോ, ഭിക്ഖവേ... ഉഭതോബ്യഞ്ജനകോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പത്തോ, ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതോ. അയം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതോ. ഇമേ വുച്ചന്തി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലാ അപ്പത്താ ഓസാരണം, തേ ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - ദോസാരിതാ.

കതമോ ച, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - സോസാരിതോ? ഹത്ഥച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി, സോസാരിതോ. പാദച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ...പേ॰... ഹത്ഥപാദച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... കണ്ണച്ഛിന്നോ , ഭിക്ഖവേ... നാസച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... കണ്ണനാസച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... അങ്ഗുലിച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... അളച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... കണ്ഡരച്ഛിന്നോ, ഭിക്ഖവേ... ഫണഹത്ഥകോ, ഭിക്ഖവേ... ഖുജ്ജോ, ഭിക്ഖവേ... വാമനോ, ഭിക്ഖവേ... ഗലഗണ്ഡീ, ഭിക്ഖവേ... ലക്ഖണാഹതോ, ഭിക്ഖവേ... കസാഹതോ, ഭിക്ഖവേ... ലിഖിതകോ, ഭിക്ഖവേ... സീപദികോ, ഭിക്ഖവേ... പാപരോഗീ, ഭിക്ഖവേ... പരിസദൂസകോ, ഭിക്ഖവേ... കാണോ, ഭിക്ഖവേ... കുണീ, ഭിക്ഖവേ... ഖഞ്ജോ, ഭിക്ഖവേ... പക്ഖഹതോ, ഭിക്ഖവേ... ഛിന്നിരിയാപഥോ, ഭിക്ഖവേ... ജരാദുബ്ബലോ, ഭിക്ഖവേ... അന്ധോ, ഭിക്ഖവേ... മൂഗോ, ഭിക്ഖവേ... ബധിരോ, ഭിക്ഖവേ... അന്ധമൂഗോ, ഭിക്ഖവേ... അന്ധബധിരോ, ഭിക്ഖവേ... മൂഗബധിരോ, ഭിക്ഖവേ... അന്ധമൂഗബധിരോ, ഭിക്ഖവേ, അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - സോസാരിതോ. അയം വുച്ചതി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലോ അപ്പത്തോ ഓസാരണം, തഞ്ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - സോസാരിതോ. ഇമേ വുച്ചന്തി, ഭിക്ഖവേ, പുഗ്ഗലാ അപ്പത്താ ഓസാരണം, തേ ചേ സങ്ഘോ ഓസാരേതി - സോസാരിതാ.

ദ്വേനിസ്സാരണാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

വാസഭഗാമഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ പഠമോ.

൨൭൦. അധമ്മകമ്മാദികഥാ

൩൯൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി''ന്തി? സോ ഏവം വദേതി - ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പടികരോഹി തം ആപത്തി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമയം പടികരേയ്യ"ന്തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "പാപികാ തേ, ആവുസോ, ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ"ന്തി. തം സങ്ഘോ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ന ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി? പടികരോഹി തം ആപത്തി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പടികരേയ്യ"ന്തി. തം സങ്ഘോ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ന ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തിം? പാപികാ തേ ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യം; നത്ഥി മേ, ആവുസോ, പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ"ന്തി. തം സങ്ഘോ അദസ്സനേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ന ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പടികരോഹി തം ആപത്തിം; പാപികാ തേ ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പടികരേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ, പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ"ന്തി. തം സങ്ഘോ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ന ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ന ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ന ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - "ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തിം? പടികരോഹി തം ആപത്തിം; പാപികാ തേ ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി"ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പടികരേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ,

പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

൩൯൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി. സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം , ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി''ന്തി? സോ ഏവം വദേതി - ''ആമാവുസോ, പസ്സാമീ''തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പടികരോഹി തം ആപത്തി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''ആമാവുസോ, പടികരിസ്സാമീ''തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''പാപികാ തേ, ആവുസോ, ദിട്ഠി; പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''ആമാവുസോ , പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീ''തി. തം സങ്ഘോ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ...പേ॰... ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ...പേ॰... ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ...പേ॰... ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തിം? പടികരോഹി തം ആപത്തിം; പാപികാ തേ ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''ആമാവുസോ, പസ്സാമി, ആമ പടികരിസ്സാമി, ആമ പടിനിസ്സജ്ജിസ്സാമീ''തി . തം സങ്ഘോ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ ഉക്ഖിപതി - അധമ്മകമ്മം.

൩൯൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി''ന്തി? സോ ഏവം വദേതി - ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപതി - ധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പടികരോഹി തം ആപത്തി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പടികരേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖിപതി - ധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''പാപികാ തേ, ആവുസോ, ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖിപതി - ധമ്മകമ്മം.

ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുസ്സ ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ...പേ...

ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ...പേ... ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ ... പേ... ഹോതി ആപത്തി ദട്ഠബ്ബാ, ഹോതി ആപത്തി പടികാതബ്ബാ, ഹോതി പാപികാ ദിട്ഠി പടിനിസ്സജ്ജേതാ. തമേനം ചോദേതി സങ്ഘോ വാ സമ്ബഹുലാ വാ ഏകപുഗ്ഗലോ വാ - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തിം? പടികരോഹി തം ആപത്തിം. പാപികാ തേ ദിട്ഠി, പടിനിസ്സജ്ജേതം പാപികം ദിട്ഠി''ന്തി. സോ ഏവം വദേതി - ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി, യമഹം പസ്സേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി യമഹം പടികരേയ്യം. നത്ഥി മേ, ആവുസോ, പാപികാ ദിട്ഠി, യമഹം പടിനിസ്സജ്ജേയ്യ''ന്തി. തം സങ്ഘോ അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ ഉക്ഖിപതി - ധമ്മകമ്മന്തി.

അധമ്മകമ്മാദികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൭. ഉപാലിപുച്ഛാകഥാ

൪൦൦. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സമ്മുഖാകരണീയം കമ്മം അസമ്മുഖാ കരോതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ''ന്തി? ''അധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, അവിനയകമ്മ''ന്തി. ''യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ പടിപുച്ഛാകരണീയം കമ്മം അപ്പടിപുച്ഛാ കരോതി...പേ... പടിഞ്ഞായകരണീയം കമ്മം അപടിഞ്ഞായ കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി ... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... പരിവാസാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... മാനത്താരഹം അബ്ഭേതി... അബ്ഭാനാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ''ന്തി? ''അധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, അവിനയകമ്മം''.

''യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സമ്മുഖാകരണീയം കമ്മം അസമ്മുഖാ കരോതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, അധമ്മകമ്മം ഹോതി

അവിനയകമ്മം, ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ പടിപുച്ഛാകരണീയം കമ്മം അപ്പടിപുച്ഛാ കരോതി... പേ॰... പടിഞ്ഞായകരണീയം കമ്മം അപടിഞ്ഞായ കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... പരിവാസാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... മാനത്താരഹം അബ്ഭേതി... അബ്ഭാനാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതീ''തി.

൪൦൫. ''യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സമ്മുഖാകരണീയം കമ്മം സമ്മുഖാ കരോതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ''ന്തി? ''ധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, വിനയകമ്മ''ന്തി. ''യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ പടിപുച്ഛാകരണീയം കമ്മം പടിപുച്ഛാ കരോതി...പേ॰... പടിഞ്ഞായകരണീയം കമ്മം പടിഞ്ഞായ കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... പരിവാസാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി മൂലായപടികസ്സനാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... മാനത്താരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... അബ്ഭാനാരഹം അബ്ഭേതി... ഉപസമ്പദാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ''ന്തി? ''ധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, വിനയകമ്മം.

''യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സമ്മുഖാകരണീയം കമ്മം സമ്മുഖാ കരോതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, ധമ്മകമ്മം ഹോതി വിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ അനതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ പടിപുച്ഛാകരണീയം കമ്മം പടിപുച്ഛാ കരോതി... പടിഞ്ഞായകരണീയം കമ്മം പടിഞ്ഞായ കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി ... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... പരിവാസാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... മൂലായപടികസ്സനാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... മാനത്താരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... അബ്ഭാനാരഹം അബ്ഭേതി... ഉപസമ്പദാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, ധമ്മകമ്മം ഹോതി വിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ അനതിസാരോ ഹോതീ''തി.

൪൦൨. "യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി, അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ"ന്തി? "അധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, അവിനയകമ്മ"ന്തി. "യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി, തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി...പേ॰... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി, തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി, നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി, പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി, പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി, ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി, പരിവാസാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... പരിവാസാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി, മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി, മാനത്താരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... മാനത്താരഹം അബ്ഭേതി, അബ്ഭാനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... അബ്ഭാനാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഉപസമ്പദാരഹം അബ്ഭേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ"ന്തി? "അധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, അവിനയകമ്മ"ന്തി.

"യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി, അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി, തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി...പേ॰... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി, തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി , നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി, പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി, പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി, ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി, പരിവാസാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... പരിവാസാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി, മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി, മാനത്താരഹം മൂലായ പടികസ്സതി - മാനത്താരഹം അബ്ഭേതി, അബ്ഭാനാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... അബ്ഭാനാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഉപസമ്പദാരഹം അബ്ഭേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതീ"തി.

൪൦൩. "യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ"ന്തി? "ധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, വിനയകമ്മ"ന്തി. "യോ നു ഖോ, ഭന്തേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി...പേ॰... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി...പേ॰... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി...പേ॰... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... പരിവാസാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി...പേ॰... മൂലായപടികസ്സനാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി...പേ॰... മാനത്താരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി...പേ॰... അബ്ഭാനാരഹം അബ്ഭേതി, ഉപസമ്പദാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ധമ്മകമ്മം നു ഖോ തം, ഭന്തേ, വിനയകമ്മ"ന്തി? "ധമ്മകമ്മം തം, ഉപാലി, വിനയകമ്മം".

"യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, ധമ്മകമ്മം ഹോതി വിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ അനതിസാരോ ഹോതി . യോ ഖോ, ഉപാലി, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി ...പേ॰... തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി...പേ॰... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി...പേ॰... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... പരിവാസാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി...പേ॰... മൂലായ പടികസ്സനാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി...പേ॰... മാനത്താരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി...പേ॰... അബ്ഭാനാരഹം അബ്ഭേതി, ഉപസമ്പദാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഏവം ഖോ, ഉപാലി, ധമ്മകമ്മം ഹോതി വിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ അനതിസാരോ ഹോതീ"തി.

൪൦൪. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി, ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ സതിവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി...പേ॰... സതിവിനയാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... സതിവിനയാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി ... സതിവിനയാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... സതിവിനയാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... സതിവിനയാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... സതിവിനയാരഹം അബ്ഭേതി... സതിവിനയാരഹം ഉപസമ്പാദേതി, ഏവം ഖോ , ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി.

൪൦൫. യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി, ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹം അബ്ഭേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹം ഉപസമ്പാദേതി... അമൂള്ഹവിനയാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി.

൪൦൬. യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ തസ്സപാപിയസികാകമ്മാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി...പേ॰... തജ്ജനീയകമ്മാരഹസ്സ... നിയസ്സകമ്മാരഹസ്സ... പബ്ബാജനീയകമ്മാരഹസ്സ... പടിസാരണീയകമ്മാരഹസ്സ... ഉക്ഖേപനീയകമ്മാരഹസ്സ... പരിവാസാരഹം... മൂലായപടികസ്സനാരഹസ്സ... മാനത്താരഹം... അബ്ഭാനാരഹം... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ സതിവിനയം ദേതി, ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതി. യോ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, സമഗ്ഗോ സങ്ഘോ ഉപസമ്പദാരഹസ്സ അമൂള്ഹവിനയം ദേതി...പേ॰... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ തസ്സപാപിയസികാകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ പരിവാസം ദേതി... ഉപസമ്പദാരഹം മൂലായ പടികസ്സതി... ഉപസമ്പദാരഹസ്സ മാനത്തം ദേതി... ഉപസമ്പദാരഹം അബ്ഭേതി, ഏവം ഖോ, ഭിക്ഖവേ, അധമ്മകമ്മം ഹോതി അവിനയകമ്മം. ഏവഞ്ച പന സങ്ഘോ സാതിസാരോ ഹോതീതി.

ഉപാലിപുച്ഛാകഥാ നിട്ഠിതാ.

ഉപാലിപുച്ഛാഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ ദുതിയോ.

൨൪൨. തജ്ജനീയകമ്മകഥാ

൪൦൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി . തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി -

അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ.

ർ൦വ്വ. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ'തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ.

ർ൦൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി -

ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ.

ർ൧൦. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ.

ർ൧൧. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം

കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ.

തജ്ജനീയകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൩. നിയസ്സകമ്മകഥാ

൪൫൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ, ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി . തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ബാലോ അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ, ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ…പേ॰… ധമ്മേന വഗ്ഗാ… ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ… ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ…പേ॰….

യഥാ ഹേട്ഠാ, തഥാ ചക്കം കാതബ്ബം.

നിയസ്സകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൪. പബ്ബാജനീയകമ്മകഥാ

൪൫൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കുലദൂസകോ ഹോതി പാപസമാചാരോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു കുലദൂസകോ പാപസമാചാരോ. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ…പേ॰… ധമ്മേന വഗ്ഗാ… ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ… ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ…പേ॰….

ചക്കം കാതബ്ബം .

പബ്ബാജനീയകമ്മകതാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൫. പടിസാരണീയകമ്മകഥാ

൪൧൪. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

പടിസാരണീയകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൬. അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ

൪൧൫. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൭. അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ

൪൧൬. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി . തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ... പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൭. അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ

൪൬൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ന ഇച്ഛതി പാപികം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സജ്ജിതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ന ഇച്ഛതി പാപികം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സജ്ജിതും. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൮. തജ്ജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൬൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി

ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ.

ർ൧ൻ. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ.

ർ൨ം. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി . തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ

അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ.

൪൨൧. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ.

൪൨൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം

പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന സമഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാപി ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം ധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ.

തജ്ജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൫. നിയസ്സകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൨൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ"തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

നിയസ്സകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬. പബ്ബാജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൨൪. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി , നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - "അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം

പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

പബ്ബാജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൫. പടിസാരണീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൨൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

പടിസാരണീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬. അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൨൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ

ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭. അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

੪൨൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം - അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ॰... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ॰....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൮. അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

੪൨൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. സോ തമ്ഹാ ആവാസാ അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛതി. തത്ഥപി ഭിക്ഖൂനം ഏവം

ഹോതി - ‘‘ഇമസ്സ ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖുനോ സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സദ്ധം - അധമ്മേന വഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമോ’’തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ...പേ०... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ...പേ०....

ചക്കം കാതബ്ബം.

അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൫൭. തജ്ജനീയകമ്മവിവാദകഥാ

൪൨൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി കലഹകാരകോ വിവാദകാരകോ ഭസ്സകാരകോ സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ...പേ०... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി . തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൩൦. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ०... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ...പേ०... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൩൧. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ०... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ...പേ०... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ’’തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൩൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ॰... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ...പേ॰... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൩൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ॰... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഭണ്ഡനകാരകോ ഹോതി...പേ॰... സങ്ഘേ അധികരണകാരകോ. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം കരോന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

തജ്ജനീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൭. നിയസ്സകമ്മവിവാദകഥാ

൪൩൪. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ബാലോ ഹോതി അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ, ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ബാലോ അബ്യത്തോ ആപത്തിബഹുലോ അനപദാനോ, ഗിഹിസംസട്ഠോ വിഹരതി അനനുലോമികേഹി ഗിഹിസംസഗ്ഗേഹി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം , ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

നിയസ്സകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൮. പബ്ബാജനീയകമ്മവിവാദകഥാ

൪൩൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു കുലദൂസകോ ഹോതി പാപസമാചാരോ. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു കുലദൂസകോ പാപസമാചാരോ. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

പബ്ബാജനീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൪൯. പടിസാരണീയകമ്മവിവാദകഥാ

൪൩൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ഗിഹീ അക്കോസതി പരിഭാസതി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

പടിസാരണീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൫൦. അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ

൪൩൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പസ്സിതും. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു -

“അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ”ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൭. അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ

੪൩൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - “അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ന ഇച്ഛതി ആപത്തിം പടികാതും. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ”തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - “അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ”ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ”ന്തി; യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ”ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൮. അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ

੪൩൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ന ഇച്ഛതി പാപികം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സജ്ജിതും. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - “അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു ന ഇച്ഛതി പാപികം ദിട്ഠിം പടിനിസ്സജ്ജിതും. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോമാ”തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം കരോന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - “അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ”ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ”ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - “അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ”ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേ പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൯. തജ്ജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

੪൪൦. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - “അയം ഖോ,

ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൪൧. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൪൨. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ , ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മ''ന്തി യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൪൩. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം,

ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര , ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

൪൪. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന തജ്ജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, തജ്ജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ തജ്ജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

തജ്ജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൪. നിയസ്സകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൫. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന നിയസ്സകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി , നിയസ്സസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ നിയസ്സകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ॰... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ , യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി [ഇമേ (സീ॰ സ്യാ॰ ഏവമുപരിപി)] പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

നിയസ്സകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൫. പബ്ബാജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൬. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ

പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പബ്ബാജനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പബ്ബാജനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പബ്ബാജനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ०... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

പബ്ബാജനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൩. പടിസാരണീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൭൭. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പടിസാരണീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പടിസാരണീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ പടിസാരണീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ०... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ''അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം , ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ''ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ''അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ''ന്തി. ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

പടിസാരണീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൭. അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൭൮. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ''അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ''തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ०... അധമ്മേന

സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അദസ്സനേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൮. അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൪൯. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ ആപത്തിയാ അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അപ്പടികമ്മേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൬൯. അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ

൪൫൦. ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. തത്ര ചേ ഭിക്ഖൂനം ഏവം ഹോതി - ‘‘അയം ഖോ, ആവുസോ, ഭിക്ഖു സങ്ഘേന പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മകതോ സമ്മാ വത്തതി, ലോമം പാതേതി, നേത്ഥാരം വത്തതി, പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയസ്സ കമ്മസ്സ പടിപ്പസ്സദ്ധിം യാചതി. ഹന്ദസ്സ മയം പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേമാ’’തി. തേ തസ്സ പാപികായ ദിട്ഠിയാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മം പടിപ്പസ്സമ്ഭേന്തി - അധമ്മേന വഗ്ഗാ...പേ... അധമ്മേന സമഗ്ഗാ... ധമ്മേന വഗ്ഗാ... ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗാ...

ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗാ. തത്രട്ഠോ സങ്ഘോ വിവദതി - ‘‘അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അധമ്മേന സമഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന വഗ്ഗകമ്മം, ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മം, അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി. തത്ര, ഭിക്ഖവേ, യേ തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘ധമ്മപതിരൂപകേന സമഗ്ഗകമ്മ’’ന്തി, യേ ച തേ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - ‘‘അകതം കമ്മം ദുക്കടം കമ്മം പുന കാതബ്ബം കമ്മ’’ന്തി, ഇമേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ. ഇമേപി പഞ്ച വാരാ സംഖിത്താ.

അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ ഉക്ഖേപനീയകമ്മപടിപ്പസ്സദ്ധികഥാ നിട്ഠിതാ.

ചമ്പേയ്യക്ഖന്ധകോ നവമോ.

൨൭൦. തസ്സുദ്ദാനം

ചമ്പായം ഭഗവാ ആസി, വത്ഥു വാസഭഗാമകേ;
ആഗന്തുകാനമുസ്സുക്കം, അകാസി ഇച്ഛിതബ്ബകേ [ഇച്ഛിതബ്ബകോ (ക॰)].

പകതഞ്ഞുനോതി ഞത്വാ, ഉസ്സുക്കം ന കരീ തദാ;
ഉക്ഖിത്തോ ന കരോതീതി, സാഗമാ ജിനസന്തികേ.

അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, സമഗ്ഗം അധമ്മേന ച;
ധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മഞ്ച, പതിരൂപകേന വഗ്ഗികം.

പതിരൂപകേന സമഗ്ഗം, ഏകോ ഉക്ഖിപതേകകം;
ഏകോ ച ദ്വേ സമ്ബഹുലേ, സങ്ഘം ഉക്ഖിപതേകകോ.

ദുവേപി സമ്ബഹുലാപി, സങ്ഘോ സങ്ഘഞ്ച ഉക്ഖിപി;
സബ്ബഞ്ഞുപവരോ സുത്വാ, അധമ്മന്തി പടിക്ഖിപി.

ഞത്തിവിപന്നം യം കമ്മം, സമ്പന്നം അനുസാവനം;
അനുസ്സാവനവിപന്നം, സമ്പന്നം ഞത്തിയാ ച യം.

ഉഭയേന വിപന്നഞ്ച, അഞ്ഞത്ര ധമ്മമേവ ച;
വിനയാ സത്ഥു പടികുട്ഠം, കുപ്പം അട്ഠാനാരഹികം.

അധമ്മവഗ്ഗം സമഗ്ഗം, ധമ്മ പതിരൂപാനി യേ ദുവേ;
ധമ്മേനേവ ച സാമഗ്ഗിം, അനുഞ്ഞാസി തഥാഗതോ.

ചതുവഗ്ഗോ പഞ്ചവഗ്ഗോ, ദസവഗ്ഗോ ച വീസതി;
പരോവീസതിവഗ്ഗോ ച [അതിരേകവീസതിവഗ്ഗോ (സ്യാ॰)], സങ്ഘോ പഞ്ചവിധോ തഥാ.

ഠപേത്വാ ഉപസമ്പദം, യഞ്ച കമ്മം പവാരണം;
അബ്ഭാനകമ്മേന സഹ, ചതുവഗ്ഗേഹി കമ്മികോ.

ദുവേ കമ്മേ ഠപേത്വാന, മജ്ഝദേസൂപസമ്പദം;
അബ്ഭാനം പഞ്ചവഗ്ഗികോ, സബ്ബകമ്മേസു കമ്മികോ.

അബ്ഭാനേകം ഠപേത്വാന, യേ ഭിക്ഖൂ ദസവഗ്ഗികാ;
സബ്ബകമ്മകരോ സങ്ഘോ, വീസോ സബ്ബത്ഥ കമ്മികോ.

ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനാ, ച സാമണേരോ സാമണേരീ;
പച്ചക്ഖാതന്തിമവത്ഥൂ, ഉക്ഖിത്താപത്തിദസ്സനേ.

അപ്പടികമ്മേ ദിട്ഠിയാ, പണ്ഡകോ ഥേയ്യസംവാസകം;
തിത്ഥിയാ തിരച്ഛാനഗതം, മാതു പിതു ച ഘാതകം.

അരഹം ഭിക്ഖുനീദൂസി, ഭേദകം ലോഹിതുപ്പാദം;
ബ്യഞ്ജനം നാനാസംവാസം, നാനാസീമായ ഇദ്ധിയാ.

യസ്സ സങ്ഘോ കരേ കമ്മം, ഹോന്തേതേ ചതുവീസതി;
സമ്ബുദ്ധേന പടിക്ഖിത്താ, ന ഹേതേ ഗണപൂരകാ.

പാരിവാസികചതുത്ഥോ, പരിവാസം ദദേയ്യ വാ;
മൂലാ മാനത്തമബ്ഭേയ്യ, അകമ്മം ന ച കരണം.

മൂലാ അരഹമാനത്താ, അബ്ഭാനാരഹമേവ ച;
ന കമ്മകാരകാ പഞ്ച, സമ്ബുദ്ധേന പകാസിതാ.

ഭിക്ഖുനീ സിക്ഖമാനാ ച, സാമണേരോ സാമണേരികാ;
പച്ചക്ഖന്തിമഉമ്മത്താ, ഖിത്താവേദനദസ്സനേ.

അപ്പടികമ്മേ ദിട്ഠിയാ, പണ്ഡകാപി ച ബ്യഞ്ജനാ [ഇതോ പരം സ്യാമമൂലേ ദിയഡ്ഢഗാഥാഹി അഭബ്ബപുഗ്ഗലാ സമത്തം ദസ്സിതാ];
നാനാസംവാസകാ സീമാ, വേഹാസം യസ്സ കമ്മ ച.

അട്ഠാരസന്നമേതേസം, പടിക്കോസം ന രുഹതി;
ഭിക്ഖുസ്സ പകതത്തസ്സ, രുഹതി പടിക്കോസനാ.

സുദ്ധസ്സ ദുന്നിസാരിതോ, ബാലോ ഹി സുനിസ്സാരിതോ;
പണ്ഡകോ ഥേയ്യസംവാസോ, പക്കന്തോ തിരച്ഛാനഗതോ.

മാതു പിതു അരഹന്ത, ദൂസകോ സങ്ഘഭേദകോ;
ലോഹിതുപ്പാദകോ ചേവ, ഉഭതോബ്യഞ്ജനോ ച യോ.

ഏകാദസന്നം ഏതേസം, ഓസാരണം ന യുജ്ജതി;
ഹത്ഥപാദം തദുഭയം, കണ്ണനാസം തദൂഭയം.

അങ്ഗുലി അളകണ്ഡരം, ഫണം ഖുജ്ജോ ച വാമനോ;
ഗണ്ഡീ ലക്ഖണകസാ, ച ലിഖിതകോ ച സീപദീ.

പാപാ പരിസകാണോ ച, കുണീ ഖഞ്ജോ ഹതോപി ച;
ഇരിയാപഥദുബ്ബലോ, അന്ധോ മൂഗോ ച ബധിരോ.

അന്ധമൂഗന്ധബധിരോ മൂഗബധിരമേവ ച;
അന്ധമൂഗബധിരോ ച, ദ്വത്തിംസേതേ അനൂനകാ.

തേസം ഓസാരണം ഹോതി, സമ്ബുദ്ധേന പകാസിതം;
ദട്ഠബ്ബാ പടികാതബ്ബാ, നിസ്സജ്ജേതാ ന വിജ്ജതി.

തസ്സ ഉക്ഖേപനാ കമ്മാ, സത്ത ഹോന്തി അധമ്മികാ;
ആപന്നം അനുവത്തന്തം, സത്ത തേപി അധമ്മികാ.

ആപന്നം നാനുവത്തന്തം, സത്ത കമ്മാ സുധമ്മികാ;
സമ്മുഖാ പടിപുച്ഛാ ച, പടിഞ്ഞായ ച കാരണാ.

സതി അമൂള്ഹപാപികാ, തജ്ജനീനിയസ്സേന ച;
പബ്ബാജനീയ പടിസാരോ, ഉക്ഖേപപരിവാസ ച.

മൂലാ മാനത്തഅബ്ഭാനാ, തഥേവ ഉപസമ്പദാ;
അഞ്ഞം കരേയ്യ അഞ്ഞസ്സ, സോളസേതേ അധമ്മികാ.

തം തം കരേയ്യ തം തസ്സ, സോളസേതേ സുധമ്മികാ;
പച്ചാരോപേയ്യ അഞ്ഞഞ്ഞം, സോളസേതേ അധമ്മികാ.

ദ്വേ ദ്വേ തമ്മൂലകം തസ്സ [ദ്വേ ദ്വേ മൂലാ കതാ കസ്സ (സ്യാ॰),
ദോദോതമൂലകന്തസ്സ (ക॰)], തേപി സോളസ ധമ്മികാ;
ഏകേകമൂലകം ചക്കം, ‘‘അധമ്മ’’ന്തി ജിനോബ്രവി.

അകാസി തജ്ജനീയം കമ്മം, സങ്ഘോ ഭണ്ഡനകാരകോ;
അധമ്മേന വഗ്ഗകമ്മം, അഞ്ഞം ആവാസം ഗച്ഛി സോ.

തത്ഥാധമ്മേന സമഗ്ഗാ, തസ്സ തജ്ജനീയം കരും;
അഞ്ഞത്ഥ വഗ്ഗാധമ്മേന, തസ്സ തജ്ജനീയം കരും.

പതിരൂപേന വഗ്ഗാപി, സമഗ്ഗാപി തഥാ കരും;
അധമ്മേന സമഗ്ഗാ ച, ധമ്മേന വഗ്ഗമേവ ച.

പതിരൂപകേന വഗ്ഗാ ച, സമഗ്ഗാ ച ഇമേ പദാ;
ഏകേകമൂലകം കത്വാ, ചക്കം ബന്ധേ വിചക്ഖണോ.

ബാലാ ബ്യത്തസ്സ നിയസ്സം, പബ്ബാജേ കുലദൂസകം;
പടിസാരണീയം കമ്മം, കരേ അക്കോസകസ്സ ച.

അദസ്സനാപ്പടികമ്മേ , യോ ച ദിട്ഠിം ന നിസ്സജ്ജേ;
തേസം ഉക്ഖേപനീയകമ്മം, സത്ഥവാഹേന ഭാസിതം.

ഉപരി നയകമ്മാനം [ഉപവിനയകമ്മാനം (സ്യാ॰), ഉക്ഖേപനീയകമ്മാനം
(ക॰)] പഞ്ഞോ തജ്ജനീയം നയേ;
തേസംയേവ അനുലോമം, സമ്മാ വത്തതി യാചിതേ [യാചതി (സ്യാ॰),
യാചിതോ (സീ॰)].

പസ്സദ്ധി തേസം കമ്മാനം, ഹേട്ഠാ കമ്മനയേന ച;
തസ്മിം തസ്മിം തു കമ്മേസു, തത്രട്ഠോ ച വിവദതി.

അകതം ദുക്കടഞ്ചേവ, പുനകാതബ്ബകന്തി ച;
കമ്മേ പസ്സദ്ധിയാ ചാപി, തേ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ.

വിപത്തിബ്യാധിതേ ദിസ്വാ, കമ്മപ്പത്തേ മഹാമുനി;
പടിപ്പസ്സദ്ധിമക്ഖാസി, സല്ലകത്തോവ ഓസധന്തി.

ഇമമ്ഹി ഖന്ധകേ വത്ഥൂനി ഛത്തിംസാതി.

ചമ്പേയ്യക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

൧൦. കോസമ്ബകക്ഖന്ധകോ

൨൭൧. കോസമ്ബകവിവാദകഥാ

൪൫൧. തേന സമയേന ബുദ്ധോ ഭഗവാ കോസമ്ബിയം വിഹരതി ഘോസിതാരാമേ. തേന ഖോ പന സമയേന അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠി [ആപത്തിദിട്ഠീ (സീ॰)] ഹോതി; അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. സോ അപരേന സമയേന തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാ പത്തിദിട്ഠി ഹോതി; അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - ''ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി''ന്തി? ''നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി യമഹം പസ്സേയ്യ''ന്തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ സാമഗ്ഗിം ലഭിത്വാ തം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിംസു. സോ ച ഭിക്ഖു ബഹുസ്സുതോ ഹോതി ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. അഥ ഖോ സോ ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - ''അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ, നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന. ഹോഥ മേ ആയസ്മന്തോ ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖാ''തി. അലഭി ഖോ സോ ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ പക്ഖേ. ജാനപദാനമ്പി സന്ദിട്ഠാനം സമ്ഭത്താനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ, നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന. ഹോന്തു മേ ആയസ്മന്തോ ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖാ''തി. അലഭി ഖോ സോ ഭിക്ഖു ജാനപദേപി സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ പക്ഖേ. അഥ ഖോ തേ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ യേന ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഉക്ഖേപകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ, നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു ഉക്ഖിത്തോ . അധമ്മികേന കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേനാ''തി. ഏവം വുത്തേ ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''ആപത്തി ഏസാ ആവുസോ, നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനുക്ഖിത്തോ. ധമ്മികേന കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന. മാ ഖോ തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഏതം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും അനുവത്തിത്ഥ അനുപരിവാരേഥാ''തി. ഏവമ്പി ഖോ തേ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖേപകേഹി ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ തം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും അനുവത്തിംസു അനുപരിവാരേസും.

൪൫൨. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇധ, ഭന്തേ,

അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ അഹോസി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠി അഹോസി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠിനോ അഹേസും. സോ അപരേന സമയേന തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠി അഹോസി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ അഹേസും. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏതദവോചും - 'ആപത്തിം ത്വം, ആവുസോ, ആപന്നോ, പസ്സസേതം ആപത്തി'ന്തി? "നത്ഥി മേ, ആവുസോ, ആപത്തി യമഹം പസ്സേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ സാമഗ്ഗിം ലഭിത്വാ തം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിംസു. സോ ച, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. അഥ ഖോ സോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ ഉപസങ്കമിത്വാ ഏതദവോച - 'അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ; നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന. ഹോഥ മേ ആയസ്മന്തോ ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖാ'തി. അലഭി ഖോ സോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ പക്ഖേ. ജാനപദാനമ്പി സന്ദിട്ഠാനം സമ്ഭത്താനം ഭിക്ഖൂനം സന്തികേ ദൂതം പാഹേസി - 'അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ; നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേന. ഹോന്തു മേ ആയസ്മന്തോ ധമ്മതോ വിനയതോ പക്ഖാ'തി. അലഭി ഖോ സോ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖു ജാനപദേപി സന്ദിട്ഠേ സമ്ഭത്തേ ഭിക്ഖൂ പക്ഖേ. അഥ ഖോ തേ, ഭന്തേ, ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ യേന ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഉക്ഖേപകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - 'അനാപത്തി ഏസാ, ആവുസോ; നേസാ ആപത്തി. അനാപന്നോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ. അനുക്ഖിത്തോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു ഉക്ഖിത്തോ. അധമ്മികേന കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ കുപ്പേന അട്ഠാനാരഹേനാ'തി. ഏവം വുത്തേ തേ, ഭന്തേ, ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - 'ആപത്തി ഏസാ, ആവുസോ; നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനുക്ഖിത്തോ. ധമ്മികേന കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന. മാ ഖോ തുമ്ഹേ ആയസ്മന്തോ ഏതം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും അനുവത്തിത്ഥ അനുപരിവാരേഥാ'തി. ഏവമ്പി ഖോ തേ, ഭന്തേ, ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ ഉക്ഖേപകേഹി ഭിക്ഖൂഹി വുച്ചമാനാ തഥേവ തം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും അനുവത്തന്തി അനുപരിവാരേന്തീ"തി.

೪൫൩. അഥ ഖോ ഭഗവാ 'ഭിന്നോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ, ഭിന്നോ ഭിക്ഖുസങ്ഘോ'തി - ഉട്ഠായാസനാ യേന ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ ഉക്ഖേപകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - "മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, 'പടിഭാതി നോ, പടിഭാതി നോ'തി യസ്മിം വാ തസ്മിം വാ ഭിക്ഖും ഉക്ഖിപിതബ്ബം മഞ്ഞിത്ഥ".

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠി ഹോതി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി . തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ആയസ്മാ ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സചേ മയം ഇമം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിസ്സാമ, ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഉപോസഥം കരിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ഉപോസഥം കരിസ്സാമ, ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്സ തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ’ന്തി, ഭേദഗരുകേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ന സോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിതബ്ബോ.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠി ഹോതി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. തേ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ തം ഭിക്ഖും ഏവം ജാനന്തി - ‘അയം ഖോ ആയസ്മാ ബഹുസ്സുതോ ആഗതാഗമോ ധമ്മധരോ വിനയധരോ മാതികാധരോ പണ്ഡിതോ ബ്യത്തോ മേധാവീ ലജ്ജീ കുക്കുച്ചകോ സിക്ഖാകാമോ. സചേ മയം ഇമം ഭിക്ഖും ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിസ്സാമ, ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം പവാരേസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ പവാരേസ്സാമ. ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സാമ. ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ആസനേ നിസീദിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ആസനേ നിസീദിസ്സാമ. ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം യാഗുപാനേ നിസീദിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ യാഗുപാനേ നിസീദിസ്സാമ . ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഭത്തഗ്ഗേ നിസീദിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ഭത്തഗ്ഗേ നിസീദിസ്സാമ. ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ വസിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ ഏകച്ഛന്നേ വസിസ്സാമ. ന മയം ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ സദ്ധിം യഥാവുഡ്ഢം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കരിസ്സാമ, വിനാ ഇമിനാ ഭിക്ഖുനാ യഥാവുഡ്ഢം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കരിസ്സാമ. ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്സ തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ’ന്തി, ഭേദഗരുകേഹി, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂഹി ന സോ ഭിക്ഖു ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിതബ്ബോ”തി.

೪೫೦. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉക്ഖേപകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ഭാസിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ യേന ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - “മാ ഖോ തുമ്ഹേ, ഭിക്ഖവേ, ആപത്തിം ആപജ്ജിത്വാ ‘നാമ്ഹ ആപന്നാ, നാമ്ഹ ആപന്നാ’തി ആപത്തിം ന പടികാതബ്ബം മഞ്ഞിത്ഥ”.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠി ഹോതി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേ ഭിക്ഖൂ ഏവം

ജാനാതി - ‘ഇമേ ഖോ ആയസ്മന്തോ [ആയസ്മന്താ (ക॰)] ബഹുസ്സുതാ ആഗതാഗമാ ധമ്മധരാ വിനയധരാ മാതികാധരാ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവിനോ ലജ്ജിനോ കുക്കുച്ചകാ സിക്ഖാകാമാ, നാലം മമം വാ കാരണാ അഞ്ഞേസം വാ കാരണാ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ അഗതിം ഗന്തും. സചേ മം ഇമേ ഭിക്ഖൂ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി , ന മയാ സദ്ധിം ഉപോസഥം കരിസ്സന്തി, വിനാ മയാ ഉപോസഥം കരിസ്സന്തി, ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്സ തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ’ന്തി, ഭേദഗരുകേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ പരേസമ്പി സദ്ധായ സാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ.

“ഇധ പന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപത്തിം ആപന്നോ ഹോതി. സോ തസ്സാ ആപത്തിയാ അനാപത്തിദിട്ഠി ഹോതി, അഞ്ഞേ ഭിക്ഖൂ തസ്സാ ആപത്തിയാ ആപത്തിദിട്ഠിനോ ഹോന്തി. സോ ചേ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു തേ ഭിക്ഖൂ ഏവം ജാനാതി - ‘ഇമേ ഖോ ആയസ്മന്തോ ബഹുസ്സുതാ ആഗതാഗമാ ധമ്മധരാ വിനയധരാ മാതികാധരാ പണ്ഡിതാ ബ്യത്താ മേധാവിനോ ലജ്ജിനോ കുക്കുച്ചകാ സിക്ഖാകാമാ, നാലം മമം വാ കാരണാ അഞ്ഞേസം വാ കാരണാ ഛന്ദാ ദോസാ മോഹാ ഭയാ അഗതിം ഗന്തും. സചേ മം ഇമേ ഭിക്ഖൂ ആപത്തിയാ അദസ്സനേ ഉക്ഖിപിസ്സന്തി, ന മയാ സദ്ധിം പവാരേസ്സന്തി , വിനാ മയാ പവാരേസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സന്തി, വിനാ മയാ സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം ആസനേ നിസീദിസ്സന്തി, വിനാ മയാ ആസനേ നിസീദിസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം യാഗുപാനേ നിസീദിസ്സന്തി, വിനാ മയാ യാഗുപാനേ നിസീദിസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം ഭത്തഗ്ഗേ നിസീദിസ്സന്തി വിനാ മയാ ഭത്തഗ്ഗേ നിസീദിസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം ഏകച്ഛന്നേ വസിസ്സന്തി, വിനാ മയാ ഏകച്ഛന്നേ വസിസ്സന്തി. ന മയാ സദ്ധിം യഥാവുഡ്ഢം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കരിസ്സന്തി, വിനാ മയാ യഥാവുഡ്ഢം അഭിവാദനം പച്ചുട്ഠാനം അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കരിസ്സന്തി, ഭവിസ്സതി സങ്ഘസ്സ തതോനിദാനം ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണ’ന്തി , ഭേദഗരുകേന, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖുനാ പരേസമ്പി സദ്ധായ സാ ആപത്തി ദേസേതബ്ബാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാനം ഭിക്ഖൂനം ഏതമത്ഥം ഭാസിത്വാ ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

൪൫൭. തേന ഖോ പന സമയേന ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ അന്തോസീമായ ഉപോസഥം കരോന്തി, സങ്ഘകമ്മം കരോന്തി. ഉക്ഖേപകാ പന ഭിക്ഖൂ നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോന്തി, സങ്ഘകമ്മം കരോന്തി. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഉക്ഖേപകോ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “തേ, ഭന്തേ, ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ അന്തോസീമായ ഉപോസഥം കരോന്തി, സങ്ഘകമ്മം കരോന്തി. മയം പന ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ നിസ്സീമം ഗന്ത്വാ ഉപോസഥം കരോമ, സങ്ഘകമ്മം കരോമാ”തി. “തേ ചേ, ഭിക്ഖു, ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ അന്തോസീമായ ഉപോസഥം കരിസ്സന്തി, സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സന്തി, യഥാ മയാ ഞത്തി ച അനുസ്സാവനാ ച പഞ്ഞത്താ, തേസം താനി കമ്മാനി ധമ്മികാനി കമ്മാനി ഭവിസ്സ”ന്തി അകുപ്പാനി ഠാനാരഹാനി. തുമ്ഹേ ചേ, ഭിക്ഖു, ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ തത്ഥേവ

അന്തോസീമായ ഉപോസഥം കരിസ്സഥ, സങ്ഘകമ്മം കരിസ്സഥ, യഥാ മയാ ഞത്തി ച അനുസ്സാവനാ ച പഞ്ഞത്താ, തുമ്ഹാകമ്പി താനി കമ്മാനി ധമ്മികാനി കമ്മാനി ഭവിസ്സന്തി അകുപ്പാനി ഠാനാരഹാനി. തം കിസ്സ ഹേതു? നാനാസംവാസകാ ഏതേ [തേ (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖൂ [ഭിക്ഖു (സീ॰ സ്യാ॰)] തുമ്ഹേഹി, തുമ്ഹേ ച തേഹി നാനാസംവാസകാ.

''ദ്വേമാ, ഭിക്ഖു, നാനാസംവാസകഭൂമിയോ - അത്തനാ വാ അത്താനം നാനാസംവാസകം കരോതി, സമഗ്ഗോ വാ നം സങ്ഘോ ഉക്ഖിപതി അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ. ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖു, ദ്വേ നാനാസംവാസകഭൂമിയോ. ദ്വേമാ, ഭിക്ഖു, സമാനസംവാസകഭൂമിയോ - അത്തനാ വാ അത്താനം സമാനസംവാസം കരോതി, സമഗ്ഗോ വാ നം സങ്ഘോ ഉക്ഖിത്തം ഓസാരേതി അദസ്സനേ വാ അപ്പടികമ്മേ വാ അപ്പടിനിസ്സഗ്ഗേ വാ. ഇമാ ഖോ, ഭിക്ഖു, ദ്വേ സമാനസംവാസകഭൂമിയോ''തി.

൪൬൫. തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം അനനുലോമികം കായകമ്മം വചീകമ്മം ഉപദംസേന്തി, ഹത്ഥപരാമാസം കരോന്തി. മനുസ്സാ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ സമണാ സക്യപുത്തിയാ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം അനനുലോമികം കായകമ്മം വചീകമ്മം ഉപദംസേസ്സന്തി, ഹത്ഥപരാമാസം കരിസ്സന്തീ''തി. അസ്സോസും ഖോ ഭിക്ഖൂ തേസം മനുസ്സാനം ഉജ്ഝായന്താനം ഖിയ്യന്താനം വിപാചേന്താനം. യേ തേ ഭിക്ഖൂ അപ്പിച്ഛാ തേ ഉജ്ഝായന്തി ഖിയ്യന്തി വിപാചേന്തി - ''കഥഞ്ഹി നാമ ഭിക്ഖൂ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം അനനുലോമികം കായകമ്മം വചീകമ്മം ഉപദംസേസ്സന്തി , ഹത്ഥപരാമാസം കരിസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവതോ ഏതമത്ഥം ആരോചേസും... പേ॰... ''സച്ചം കിര, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖൂ ഭത്തഗ്ഗേ അന്തരഘരേ ഭണ്ഡനജാതാ... പേ॰... ഹത്ഥപരാമാസം കരോന്തീ''തി? ''സച്ചം, ഭഗവാ''തി. വിഗരഹി ബുദ്ധോ ഭഗവാ...പേ॰... വിഗരഹിത്വാ ധമ്മിം കഥം കത്വാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ഭിന്നേ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേ അധമ്മിയായമാനേ [അധമ്മിയമാനേ (സീ॰ സ്യാ॰ കത്ഥചി) അധമ്മീയമാനേ (ക॰)] അസമ്മോദികായ വത്തമാനായ [-''അസമ്മോദികാവത്തമാനായ'' ഇതി അട്ഠകഥായം സംവണ്ണേതബ്ബപാഠോ] 'ഏത്താവതാ ന അഞ്ഞമഞ്ഞം അനനുലോമികം കായകമ്മം വചീകമ്മം ഉപദംസേസ്സാമ, ഹത്ഥപരാമാസം കരിസ്സാമാ'തി ആസനേ നിസീദിതബ്ബം. ഭിന്നേ, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘേ ധമ്മിയായമാനേ സമ്മോദികായ വത്തമാനായ ആസനന്തരികായ നിസീദിതബ്ബ''ന്തി.

൪൬൬. [മ॰ നി॰ ൩.൨൩൬ ഥോകം വിസദിസം] തേന ഖോ പന സമയേന ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം മുഖസത്തീഹി വിതുദന്താ വിഹരന്തി. തേ ന സക്കോന്തി തം അധികരണം വൂപസമേതും. അഥ ഖോ അഞ്ഞതരോ ഭിക്ഖു യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതോ ഖോ സോ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ഇധ, ഭന്തേ, ഭിക്ഖൂ സങ്ഘമജ്ഝേ ഭണ്ഡനജാതാ കലഹജാതാ വിവാദാപന്നാ അഞ്ഞമഞ്ഞം മുഖസത്തീഹി വിതുദന്താ വിഹരന്തി. തേ ന സക്കോന്തി തം അധികരണം

വൂപസമേതും. സാധു, ഭന്തേ, ഭഗവാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമതു അനുകമ്പം ഉപാദായാ''തി. അധിവാസേസി ഭഗവാ തുണ്ഹീഭാവേന. അഥ ഖോ ഭഗവാ യേന തേ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ നിസീദി, നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ എതദവോച - ''അലം, ഭിക്ഖവേ, മാ ഭണ്ഡനം മാ കലഹം മാ വിഗ്ഗഹം മാ വിവാദ''ന്തി. ഏവം വുത്തേ അഞ്ഞതരോ അധമ്മവാദീ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ആഗമേതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മസ്സാമീ; അപ്പോസ്സുക്കോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദിട്ഠധമ്മസുഖവിഹാരമനുയുത്തോ വിഹരതു. മയമേതേന ഭണ്ഡനേന കലഹേന വിഗ്ഗഹേന വിവാദേന പഞ്ഞായിസ്സാമാ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''അലം, ഭിക്ഖവേ, മാ ഭണ്ഡനം മാ കലഹം മാ വിഗ്ഗഹം മാ വിവാദ''ന്തി. ദുതിയമ്പി ഖോ സോ അധമ്മവാദീ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''ആഗമേതു , ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മസ്സാമീ; അപ്പോസ്സുക്കോ, ഭന്തേ , ഭഗവാ ദിട്ഠധമ്മസുഖവിഹാരമനുയുത്തോ വിഹരതു. മയമേതേന ഭണ്ഡനേന കലഹേന വിഗ്ഗഹേന വിവാദേന പഞ്ഞായിസ്സാമാ''തി.

കോസമ്ബകവിവാദകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൨. ദീഘാവുവത്ഥു

൪൫൨. അഥ ഖോ ഭഗവാ ഭിക്ഖൂ ആമന്തേസി - ''ഭൂതപുബ്ബം, ഭിക്ഖവേ, ബാരാണസിയം [വജിരബുദ്ധിടീകാ ഓലോകേതബ്ബാ] ബ്രഹ്മദത്തോ നാമ കാസിരാജാ അഹോസി അഡ്ഢോ മഹദ്ധനോ മഹാഭോഗോ മഹബ്ബലോ മഹാവാഹനോ മഹാവിജിതോ പരിപുണ്ണകോസകോട്ഠാഗാരോ. ദീഘീതി നാമ കോസലരാജാ അഹോസി ദലിദ്ദോ അപ്പധനോ അപ്പഭോഗോ അപ്പബലോ അപ്പവാഹനോ അപ്പവിജിതോ അപരിപുണ്ണകോസകോട്ഠാഗാരോ. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നയ്ഹിത്വാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം അബ്ഭുയ്യാസി. അസ്സോസി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ - ''ബ്രഹ്മദത്തോ കിര കാസിരാജാ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നയ്ഹിത്വാ മമം അബ്ഭുയ്യാതോ''തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ ഏതദഹോസി - ''ബ്രഹ്മദത്തോ ഖോ കാസിരാജാ അഡ്ഢോ മഹദ്ധനോ മഹാഭോഗോ മഹബ്ബലോ മഹാവാഹനോ മഹാവിജിതോ പരിപുണ്ണകോസകോട്ഠാഗാരോ, അഹം പനമ്ഹി ദലിദ്ദോ അപ്പധനോ അപ്പഭോഗോ അപ്പബലോ അപ്പവാഹനോ അപ്പവിജിതോ അപരിപുണ്ണകോസകോട്ഠാഗാരോ, നാഹം പടിബലോ ബ്രഹ്മദത്തേന കാസിരഞ്ഞാ ഏകസങ്ഘാതമ്പി സഹിതും. യംനൂനാഹം പടികച്ചേവ നഗരമ്ഹാ നിപ്പതേയ്യ''ന്തി.

അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ മഹേസിം ആദായ പടികച്ചേവ നഗരമ്ഹാ നിപ്പതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദഞ്ച കോസഞ്ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അഭിവിജിയ അജ്ഝാവസതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ സപജാപതികോ യേന വാരാണസീ തേന പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന യേന ബാരാണസീ തദവസരി. തത്ര സുദം, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ സപജാപതികോ ബാരാണസിയം അഞ്ഞതരസ്മിം പച്ചന്തിമേ ഓകാസേ കുമ്ഭകാരനിവേസനേ അഞ്ഞാതകവേസേന പരിബ്ബാജകച്ഛന്നേന പടിവസതി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ

കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ നചിരസ്സേവ ഗബ്ഭിനീ അഹോസി. തസ്സാ ഏവരൂപോ ദോഹളോ ഉപ്പന്നോ ഹോതി - "ഇച്ഛതി സൂരിയസ്സ ഉഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നദ്ധം വമ്മികം സുഭൂമേ ഠിതം പസ്സിതും , ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതും". അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം ഏതദവോച - "ഗബ്ഭിനിമ്ഹി, ദേവ. തസ്സാ മേ ഏവരൂപോ ദോഹളോ ഉപ്പന്നോ - ഇച്ഛാമി സൂരിയസ്സ ഉഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നദ്ധം വമ്മികം [വമ്മിതം (സീ॰)] സുഭൂമേ ഠിതം പസ്സിതും, ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതു"ന്തി. "കുതോ, ദേവി, അമ്ഹാകം ദുഗ്ഗതാനം ചതുരങ്ഗിനീ സേനാ സന്നദ്ധാ വമ്മികാ സുഭൂമേ ഠിതാ, ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതു"ന്തി [ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനന്തി (സീ॰ സ്യാ॰)] "സചാഹം, ദേവ, ന ലഭിസ്സാമി, മരിസ്സാമീ"തി.

൪൬൦. തേന ഖോ പന സമയേന, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ സഹായോ ഹോതി . അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ യേന ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതം ബ്രാഹ്മണം ഏതദവോച - "സഖീ തേ, സമ്മ, ഗബ്ഭിനീ. തസ്സാ ഏവരൂപോ ദോഹളോ ഉപ്പന്നോ - ഇച്ഛതി സൂരിയസ്സ ഉഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നദ്ധം വമ്മികം സുഭൂമേ ഠിതം പസ്സിതും, ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതു"ന്തി. "തേന ഹി, ദേവ, മയമ്പി ദേവിം പസ്സാമാ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ യേന ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസിം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തിം, ദിസ്വാന ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ യേന ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്വാ തിക്ഖത്തും ഉദാനം ഉദാനേസി - "കോസലരാജാ വത ഭോ കുച്ഛിഗതോ, കോസലരാജാ വത ഭോ കുച്ഛിഗതോ"തി. അത്തമനാ [അവിമനാ (സീ॰ സ്യാ॰ കത്ഥചി)], ദേവി, ഹോഹി. ലച്ഛസി സൂരിയസ്സ ഉഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നദ്ധം വമ്മികം സുഭൂമേ ഠിതം പസ്സിതും, ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതുന്തി.

അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ യേന ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - "തഥാ, ദേവ, നിമിത്താനി ദിസ്സന്തി, സ്വേ സൂരിയുഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനീ സേനാ സന്നദ്ധാ വമ്മികാ സുഭൂമേ തിട്ഠതു, ഖഗ്ഗാ ച ധോവിയന്തൂ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ മനുസ്സേ ആണാപേസി - "യഥാ, ഭണേ, പുരോഹിതോ ബ്രാഹ്മണോ ആഹ തഥാ കരോഥാ"തി. അലഭി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ സൂരിയസ്സ ഉഗ്ഗമനകാലേ ചതുരങ്ഗിനിം സേനം സന്നദ്ധം വമ്മികം സുഭൂമേ ഠിതം പസ്സിതും, ഖഗ്ഗാനഞ്ച ധോവനം പാതും. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ മഹേസീ തസ്സ ഗബ്ഭസ്സ പരിപാകമന്വായ പുത്തം വിജായി. തസ്സ ദീഘാവൂതി നാമം അകംസു. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ നചിരസ്സേവ വിഞ്ഞുതം പാപുണി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ ഏതദഹോസി - "അയം ഖോ ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ബഹുനോ അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകോ, ഇമിനാ അമ്ഹാകം ബലഞ്ച

വാഹനഞ്ച ജനപദോ ച കോസോ ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അച്ഛിന്നം, സചായം അമ്ഹേ ജാനിസ്സതി, സബ്ബേവ തയോ ഘാതാപേസ്സതി, യംനൂനാഹം ദീഘാവും കുമാരം ബഹിനഗരേ വാസേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖവേ ദീഘീതി കോസലരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ബഹിനഗരേ വാസേസി. അഥ ഖോ ഭിക്ഖവേ ദീഘാവു കുമാരോ ബഹിനഗരേ പടിവസന്തോ നചിരസ്സേവ സബ്ബസിപ്പാനി സിക്ഖി.

ർന്നം. തേന ഖോ പന സമയേന ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ കപ്പകോ ബ്രഹ്മദത്തേ കാസിരഞ്ഞേ പടിവസതി. അദ്ദസാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ കപ്പകോ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം ബാരാണസിയം അഞ്ഞതരസ്മിം പച്ചന്തിമേ ഓകാസേ കുമ്ഭകാരനിവേസനേ അഞ്ഞാതകവേസേന പരിബ്ബാജകച്ഛന്നേന പടിവസന്തം, ദിസ്വാന യേന ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - "ദീഘീതി, ദേവ, കോസലരാജാ സപജാപതികോ ബാരാണസിയം അഞ്ഞതരസ്മിം പച്ചന്തിമേ ഓകാസേ കുമ്ഭകാരനിവേസനേ അഞ്ഞാതകവേസേന പരിബ്ബാജകച്ഛന്നേന പടിവസതീ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ മനുസ്സേ ആണാപേസി - "തേന ഹി, ഭണേ, ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം ആനേഥാ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം ആനേസും. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ മനുസ്സേ ആണാപേസി - "തേന ഹി, ഭണേ, ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം ദള്ഹായ രജ്ജുയാ പച്ഛാബാഹം ഗാള്ഹബന്ധനം ബന്ധിത്വാ ഖുരമുണ്ഡം കരിത്വാ ഖരസ്സരേന പണവേന രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം പരിനേത്വാ ദക്ഖിണേന ദ്വാരേന നിക്ഖാമേത്വാ ദക്ഖിണതോ നഗരസ്സ ചതുധാ ഛിന്ദിത്വാ ചതുദ്ദിസാ ബിലാനി നിക്ഖിപഥാ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം ദള്ഹായ രജ്ജുയാ പച്ഛാബാഹം ഗാള്ഹബന്ധനം ബന്ധിത്വാ ഖുരമുണ്ഡം കരിത്വാ ഖരസ്സരേന പണവേന രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം പരിനേന്തി.

അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - "ചിരംദിട്ഠാ ഖോ മേ മാതാപിതരോ. യംനൂനാഹം മാതാപിതരോ പസ്സേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബാരാണസിം പവിസിത്വാ അദ്ദസ മാതാപിതരോ ദള്ഹായ രജ്ജുയാ പച്ഛാബാഹം ഗാള്ഹബന്ധനം ബന്ധിത്വാ ഖുരമുണ്ഡം കരിത്വാ ഖരസ്സരേന പണവേന രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം പരിനേന്തേ, ദിസ്വാന യേന മാതാപിതരോ തേനുപസങ്കമി. അദ്ദസാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം; ദിസ്വാന ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - "മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ"തി. ഏവം വുത്തേ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം ഏതദവോചും - "ഉമ്മത്തകോ അയം ദീഘീതി കോസലരാജാ വിപ്പലപതി. കോ ഇമസ്സ ദീഘാവു? കം അയം ഏവമാഹ - 'മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി,

താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ''തി. ''നാഹം, ഭണേ, ഉമ്മത്തകോ വിപ്പലപാമി, അപി ച യോ വിഞ്ഞൂ സോ വിഭാവേസ്സതീ''തി. ദുതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ... പേ॰... തതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘീതി കോസലരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - ''മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ''തി. തതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം ഏതദവോചും - ''ഉമ്മത്തകോ അയം ദീഘീതി കോസലരാജാ വിപ്പലപതി. കോ ഇമസ്സ ദീഘാവു ? കം അയം ഏവമാഹ - മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ''തി. ''നാഹം, ഭണേ, ഉമ്മത്തകോ വിപ്പലപാമി, അപി ച യോ വിഞ്ഞൂ സോ വിഭാവേസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ദീഘീതിം കോസലരാജാനം സപജാപതികം രഥികായ രഥികം സിങ്ഘാടകേന സിങ്ഘാടകം പരിനേത്വാ ദക്ഖിണേന ദ്വാരേന നിക്ഖാമേത്വാ ദക്ഖിണതോ നഗരസ്സ ചതുധാ ഛിന്ദിത്വാ ചതുദ്ദിസാ ബിലാനി നിക്ഖിപിത്വാ ഗുമ്ബം ഠപേത്വാ പക്കമിംസു. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബാരാണസിം പവിസിത്വാ സുരം നീഹരിത്വാ ഗുമ്ബിയേ പായേസി. യദാ തേ മത്താ അഹേസും പതിതാ, അഥ കട്ഠാനി സംകഡ്ഢിത്വാ ചിതകം കരിത്വാ മാതാപിതൂനം സരീരം ചിതകം ആരോപേത്വാ അഗ്ഗിം ദത്വാ പഞ്ജലികോ തിക്ഖത്തും ചിതകം പദക്ഖിണം അകാസി.

ർന്ന൶. തേന ഖോ പന സമയേന ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ഉപരിപാസാദവരഗതോ ഹോതി. അദ്ദസാ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവും കുമാരം പഞ്ജലികം തിക്ഖത്തും ചിതകം പദക്ഖിണം കരോന്തം, ദിസ്വാനസ്സ ഏതദഹോസി - ''നിസ്സംസയം ഖോ സോ മനുസ്സോ ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ ഞാതി വാ സാലോഹിതോ വാ, അഹോ മേ അനത്ഥതോ, ന ഹി നാമ മേ കോചി ആരോചേസ്സതീ''തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ അരഞ്ഞം ഗന്ത്വാ യാവദത്ഥം കന്ദിത്വാ രോദിത്വാ ഖപ്പം [ബപ്പം (സീ॰ സ്യാ॰)] പുഞ്ഛിത്വാ ബാരാണസിം പവിസിത്വാ അന്തേപുരസ്സ സാമന്താ ഹത്ഥിസാലം ഗന്ത്വാ ഹത്ഥാചരിയം ഏതദവോച - ''ഇച്ഛാമഹം, ആചരിയ, സിപ്പം സിക്ഖിതു''ന്തി. ''തേന ഹി, ഭണേ മാണവക, സിക്ഖസ്സൂ''തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഹത്ഥിസാലായം മഞ്ജുനാ സരേന ഗായി, വീണഞ്ച വാദേസി. അസ്സോസി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഹത്ഥിസാലായം മഞ്ജുനാ സരേന ഗീതം വീണഞ്ച വാദിതം, സുത്വാന മനുസ്സേ പുച്ഛി - ''കോ, ഭണേ, രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഹത്ഥിസാലായം മഞ്ജുനാ സരേന ഗായി, വീണഞ്ച വാദേസീ''തി? ''അമുകസ്സ, ദേവ, ഹത്ഥാചരിയസ്സ അന്തേവാസീ മാണവകോ രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഹത്ഥിസാലായം മഞ്ജുനാ സരേന ഗായി, വീണഞ്ച വാദേസീ''തി. ''തേന ഹി, ഭണേ, തം മാണവകം ആനേഥാ''തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, തേ മനുസ്സാ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ ദീഘാവും കുമാരം ആനേസും. ''ത്വം ഭണേ മാണവക, രത്തിയാ പച്ചൂസസമയം പച്ചുട്ഠായ ഹത്ഥിസാലായം മഞ്ജുനാ സരേന ഗായി, വീണഞ്ച വാദേസീ''തി? ''ഏവം, ദേവാ''തി. ''തേന ഹി ത്വം, ഭണേ മാണവക, ഗായസ്സു, വീണഞ്ച വാദേഹീ''തി. ''ഏവം, ദേവാ''തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ ആരാധാപേക്ഖോ മഞ്ജുനാ സരേന

ഗായി , വീണഞ്ച വാദേസി. “ത്വം, ഭണേ മാണവക, മം ഉപട്ഠഹാ”തി. “ഏവം, ദേവാ”തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പച്ചസ്സോസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പുബ്ബുട്ഠായീ അഹോസി പച്ഛാനിപാതീ കിങ്കാരപടിസ്സാവീ മനാപചാരീ പിയവാദീ. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവും കുമാരം നചിരസ്സേവ അബ്ഭന്തരിമേ വിസ്സാസികട്ഠാനേ ഠപേസി.

൪൬൨. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - “തേന ഹി, ഭണേ മാണവക, രഥം യോജേഹി, മിഗവം ഗമിസ്സാമാ”തി. “ഏവം, ദേവാ”തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ രഥം യോജേത്വാ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - “യുത്തോ ഖോ തേ, ദേവ, രഥോ, യസ്സ ദാനി കാലം മഞ്ഞസീ”തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ രഥം അഭിരുഹി. ദീഘാവു കുമാരോ രഥം പേസേസി. തഥാ തഥാ രഥം പേസേസി യഥാ യഥാ അഞ്ഞേനേവ സേനാ അഗമാസി അഞ്ഞേനേവ രഥോ. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദൂരം ഗന്ത്വാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - “തേന ഹി, ഭണേ മാണവക, രഥം മുഞ്ചസ്സു, കിലന്തോമ്ഹി, നിപജ്ജിസ്സാമീ”തി. “ഏവം, ദേവാ”തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ രഥം മുഞ്ചിത്വാ പഥവിയം പല്ലങ്കേന നിസീദി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഉച്ഛങ്ഗേ സീസം കത്വാ സേയ്യം കപ്പേസി. തസ്സ കിലന്തസ്സ മുഹുത്തകേനേവ നിദ്ദാ ഓക്കമി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ബഹുനോ അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകോ. ഇമിനാ അമ്ഹാകം ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദോ ച കോസോ ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അച്ഛിന്നം. ഇമിനാ ച മേ മാതാപിതരോ ഹതാ. അയം ഖ്വസ്സ കാലോ യോഹം വേരം അപ്പേയ്യ”ന്തി കോസിയാ ഖഗ്ഗം നിബ്ബാഹി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “പിതാ ഖോ മം മരണകാലേ അവച ‘മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ’തി. ന ഖോ മേതം പതിരൂപം , യ്വാഹം പിതുവചനം അതിക്കമേയ്യ”ന്തി കോസിയാ ഖഗ്ഗം പവേസേസി. ദുതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ബഹുനോ അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകോ, ഇമിനോ അമ്ഹാകം ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദോ ച കോസോ ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അച്ഛിന്നം, ഇമിനാ ച മേ മാതാപിതരോ ഹതാ, അയം ഖ്വസ്സ കാലോ യോഹം വേരം അപ്പേയ്യ”ന്തി കോസിയാ ഖഗ്ഗം നിബ്ബാഹി. ദുതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “പിതാ ഖോ മം മരണകാലേ അവച ‘മാ ഖോ ത്വം താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം, ന ഹി താത ദീഘാവു വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ’തി. ന ഖോ മേതം പതിരൂപം, യ്വാഹം പിതുവചനം അതിക്കമേയ്യ”ന്തി. പുനദേവ കോസിയാ ഖഗ്ഗം പവേസേസി. തതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - “അയം ഖോ ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ബഹുനോ അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകോ. ഇമിനാ അമ്ഹാകം ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദോ ച കോസോ ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അച്ഛിന്നം. ഇമിനാ ച മേ മാതാപിതരോ ഹതാ. അയം ഖ്വസ്സ കാലോ യോഹം വേരം അപ്പേയ്യ”ന്തി കോസിയാ ഖഗ്ഗം

നിബ്ബാഹി. തതിയമ്പി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ ഏതദഹോസി - "പിതാ ഖോ മം മരണകാലേ അവച 'മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ'തി. ന ഖോ മേതം പതിരൂപം, യ്വാഹം പിതുവചനം അതിക്കമേയ്യ"'ന്തി പുനദേവ കോസിയാ ഖഗ്ഗം പവേസേസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ സഹസാ വുട്ഠാസി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - "കിസ്സ ത്വം , ദേവ, ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ സഹസാ വുട്ഠാസീ"തി? ഇധ മം, ഭണേ മാണവക, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ പുത്തോ ദീഘാവു കുമാരോ സുപിനന്തേന ഖഗ്ഗേന പരിപാതേസി. തേനാഹം ഭീതോ ഉബ്ബിഗ്ഗോ ഉസ്സങ്കീ ഉത്രസ്തോ സഹസാ വുട്ഠാസിന്തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ വാമേന ഹത്ഥേന ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ സീസം പരാമസിത്വാ ദക്ഖിണേന ഹത്ഥേന ഖഗ്ഗം നിബ്ബാഹേത്വാ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - "അഹം ഖോ സോ, ദേവ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ പുത്തോ ദീഘാവു കുമാരോ. ബഹുനോ ത്വം അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകോ. തയാ അമ്ഹാകം ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദോ ച കോസോ ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച അച്ഛിന്നം. തയാ ച മേ മാതാപിതരോ ഹതാ. അയം ഖ്വസ്സ കാലോ യ്വാഹം വേരം അപ്പേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവുസ്സ കുമാരസ്സ പാദേസു സിരസാ നിപതിത്വാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - "ജീവിതം മേ, താത ദീഘാവു, ദേഹി. ജീവിതം മേ, താത ദീഘാവു, ദേഹീ"തി. "ക്യാഹം ഉസ്സഹാമി ദേവസ്സ ജീവിതം ദാതും ? ദേവോ ഖോ മേ ജീവിതം ദദേയ്യാ"തി. "തേന ഹി, താത ദീഘാവു, ത്വഞ്ചേവ മേ ജീവിതം ദേഹി, അഹഞ്ച തേ ജീവിതം ദമ്മീ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ ച കാസിരാജാ ദീഘാവു ച കുമാരോ അഞ്ഞമഞ്ഞസ്സ ജീവിതം അദംസു, പാണിഞ്ച അഗ്ഗഹേസും, സപഥഞ്ച അകംസു അദ്ദൂഭായ [അദ്രൂഭായ, അദുബ്ഭായ (ക॰)].

അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - "തേന ഹി, താത ദീഘാവു, രഥം യോജേഹി , ഗമിസ്സാമാ"തി. "ഏവം, ദേവാ"തി ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ദീഘാവു കുമാരോ ബ്രഹ്മദത്തസ്സ കാസിരഞ്ഞോ പടിസ്സുത്വാ രഥം യോജേത്വാ ബ്രഹ്മദത്തം കാസിരാജാനം ഏതദവോച - "യുത്തോ ഖോ തേ, ദേവ, രഥോ, യസ്സ ദാനി കാലം മഞ്ഞസീ"തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ രഥം അഭിരുഹി. ദീഘാവു കുമാരോ രഥം പേസേസി. തഥാ തഥാ രഥം പേസേസി യഥാ യഥാ നചിരസ്സേവ സേനായ സമാഗഞ്ഛി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ബാരാണസിം പവിസിത്വാ അമച്ചേ പാരിസജ്ജേ സന്നിപാതാപേത്വാ ഏതദവോച - "സചേ, ഭണേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ പുത്തം ദീഘാവും കുമാരം പസ്സേയ്യാഥ, കിന്തി നം കരേയ്യാഥാ"തി? ഏകച്ചേ ഏവമാഹംസു - "മയം, ദേവ, ഹത്ഥേ ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, പാദേ ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, ഹത്ഥപാദേ ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, കണ്ണേ ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, നാസം ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, കണ്ണനാസം ഛിന്ദേയ്യാമ. മയം, ദേവ, സീസം ഛിന്ദേയ്യാമാ"തി. "അയം ഖോ, ഭണേ, ദീഘീതിസ്സ കോസലരഞ്ഞോ പുത്തോ ദീഘാവു കുമാരോ. നായം ലബ്ഭാ കിഞ്ചി കാതും. ഇമിനാ ച മേ ജീവിതം ദിന്നം, മയാ ച ഇമസ്സ ജീവിതം ദിന്ന"ന്തി.

൪൬൩. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ ദീഘാവും കുമാരം ഏതദവോച - “യം ഖോ തേ, താത ദീഘാവു, പിതാ മരണകാലേ അവച ‘മാ ഖോ ത്വം, താത ദീഘാവു, ദീഘം പസ്സ, മാ രസ്സം. ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ’തി, കിം തേ പിതാ സന്ധായ അവചാ”തി? “യം ഖോ മേ , ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച ‘മാ ദീഘ’ന്തി മാ ചിരം വേരം അകാസീതി. ഇമം ഖോ മേ, ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച മാ ദീഘന്തി. യം ഖോ മേ, ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച ‘മാ രസ്സ’ന്തി മാ ഖിപ്പം മിത്തേഹി ഭിജ്ജിത്ഥാ”തി. ഇമം ഖോ മേ, ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച മാ രസ്സന്തി. യം ഖോ മേ, ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച “ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി, അവേരേന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ”തി ദേവേന മേ മാതാപിതരോ ഹതാതി. സചാഹം ദേവം ജീവിതാ വോരോപേയ്യം, യേ ദേവസ്സ അത്ഥകാമാ തേ മം ജീവിതാ വോരോപേയ്യും, യേ മേ അത്ഥകാമാ തേ തേ ജീവിതാ വോരോപേയ്യും - ഏവം തം വേരം വേരേന ന വൂപസമേയ്യ. ഇദാനി ച പന മേ ദേവേന ജീവിതം ദിന്നം, മയാ ച ദേവസ്സ ജീവിതം ദിന്നം. ഏവം തം വേരം അവേരേന വൂപസന്തം. ഇമം ഖോ മേ, ദേവ, പിതാ മരണകാലേ അവച - ന ഹി, താത ദീഘാവു, വേരേന വേരാ സമ്മന്തി; അവേരേന ഹി , താത ദീഘാവു, വേരാ സമ്മന്തീ”തി. അഥ ഖോ, ഭിക്ഖവേ, ബ്രഹ്മദത്തോ കാസിരാജാ - “അച്ഛരിയം വത ഭോ! അബ്ഭുതം വത ഭോ! യാവ പണ്ഡിതോ അയം ദീഘാവു കുമാരോ, യത്ര ഹി നാമ പിതുനോ സംഖിത്തേന ഭാസിതസ്സ വിത്ഥാരേന അത്ഥം ആജാനിസ്സതീ”തി പേത്തികം ബലഞ്ച വാഹനഞ്ച ജനപദഞ്ച കോസഞ്ച കോട്ഠാഗാരഞ്ച പടിപാദേസി, ധീതരഞ്ച അദാസി. തേസഞ്ഹി നാമ, ഭിക്ഖവേ, രാജൂനം ആദിന്നദണ്ഡാനം ആദിന്നസത്ഥാനം ഏവരൂപം ഖന്തിസോരച്ചം ഭവിസ്സതി. ഇധ ഖോ പന തം, ഭിക്ഖവേ , സോഭേഥ യം തുമ്ഹേ ഏവം സ്വാക്ഖാതേ ധമ്മവിനയേ പബ്ബജിതാ സമാനാ ഖമാ ച ഭവേയ്യാഥ സോരതാ ചാതി? തതിയമ്പി ഖോ ഭഗവാ തേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - “അലം, ഭിക്ഖവേ, മാ ഭണ്ഡനം മാ കലഹം മാ വിഗ്ഗഹം മാ വിവാദ”ന്തി. തതിയമ്പി ഖോ സോ അധമ്മവാദീ ഭിക്ഖു ഭഗവന്തം ഏതദവോച - “ആഗമേതു, ഭന്തേ, ഭഗവാ ധമ്മസ്സാമീ; അപ്പോസ്സുക്കോ, ഭന്തേ, ഭഗവാ ദിട്ഠധമ്മസുഖവിഹാരമനുയുത്തോ വിഹരതു. മയമേതേന ഭണ്ഡനേന കലഹേന വിഗ്ഗഹേന വിവാദേന പഞ്ഞായിസ്സാമാ”തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ - പരിയാദിന്നരൂപാ ഖോ ഇമേ മോഘപുരിസാ, നയിമേ സുകരാ സഞ്ഞാപേതുന്തി - ഉട്ഠായാസനാ പക്കാമി.

ദീഘാവുഭാണവാരോ നിട്ഠിതോ പഠമോ.

൪൬൪. [മ॰ നി॰ ൩.൨൩൬] അഥ ഖോ ഭഗവാ പുബ്ബണ്ഹസമയം നിവാസേത്വാ പത്തചീവരമാദായ കോസമ്ബിം പിണ്ഡായ പാവിസി. കോസമ്ബിയം പിണ്ഡായ ചരിത്വാ പച്ഛാഭത്തം പിണ്ഡപാതപടിക്കന്തോ സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ സങ്ഘമജ്ഝേ ഠിതകോവ ഇമാ ഗാഥായോ അഭാസി -

[മ॰ നി॰ ൩.൨൩൭] “പുഥുസദ്ദോ സമജനോ, ന ബാലോ കോചി മഞ്ഞഥ;
സങ്ഘസ്മിം ഭിജ്ജമാനസ്മിം, നാഞ്ഞം ഭിയ്യോ അമഞ്ഞരും.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "പരിമുട്ഠാ പണ്ഡിതാഭാസാ,
വാചാഗോചരഭാണിനോ;
യാവിച്ഛന്തി മുഖായാമം, യേന നീതാ ന തം വിദൂ.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "അക്കോച്ഛി മം അവധി മം, അജിനി മം അഹാസി മേ;
യേ ച തം ഉപനയ്ഹന്തി, വേരം തേസം ന സമ്മതി.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "അക്കോച്ഛി മം അവധി മം, അജിനി മം അഹാസി മേ;
യേ ച തം നുപനയ്ഹന്തി, വേരം തേസൂപസമ്മതി.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "ന ഹി വേരേന വേരാനി, സമ്മന്തീധ കുദാചനം;
അവേരേന ച സമ്മന്തി, ഏസ ധമ്മോ സനന്തനോ.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "പരേ ച ന വിജാനന്തി, മയമേത്ഥ യമാമസേ;
യേ ച തത്ഥ വിജാനന്തി, തതോ സമ്മന്തി മേധഗാ.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "അട്ഠിച്ഛിന്നാ പാണഹരാ, ഗവാസ്സധനഹാരിനോ;
രട്ഠം വിലുമ്പമാനാനം, തേസമ്പി ഹോതി സങ്ഗതി.

"കസ്മാ തുമ്ഹാക നോ സിയാ;
[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "സചേ ലഭേഥ നിപകം സഹായം;
സദ്ധിംചരം സാധുവിഹാരി ധീരം;
അഭിഭുയ്യ സബ്ബാനി പരിസ്സയാനി;
ചരേയ്യ തേനത്തമനോ സതീമാ.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "നോ ചേ ലഭേഥ നിപകം സഹായം;
സദ്ധിം ചരം സാധുവിഹാരി ധീരം;
രാജാവ രട്ഠം വിജിതം പഹായ;
ഏകോ ചരേ മാതങ്ഗരഞ്ഞേവ നാഗോ.

[മ॰ നി॰ ၈.൨൩൭] "ഏകസ്സ ചരിതം സേയ്യോ;
നത്ഥി ബാലേ സഹായതാ;
ഏകോ ചരേ ന ച പാപാനി കയിരാ;
അപ്പോസ്സുക്കോ മാതങ്ഗരഞ്ഞേവ നാഗോ"തി.

ദീഘാവുവത്ഥു നിട്ഠിതം.

൨൩၈. ബാലകലോണകഗമനകഥാ

ർന്നരം. അഥ ഖോ ഭഗവാ സങ്ഘമജ്ഝേ ഠിതകോവ ഇമാ ഗാഥായോ ഭാസിത്വാ യേന ബാലകലോണകഗാമോ [ബാലകലോണകാരഗാമോ (സീ॰ സ്യാ॰)] തേനുപസങ്കമി. തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ഭഗു ബാലകലോണകഗാമേ വിഹരതി. അദ്ദസാ ഖോ ആയസ്മാ ഭഗു ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ആസനം പഞ്ഞപേസി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപി, പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി. നിസീദി ഭഗവാ

പഞ്ഞത്തേ ആസനേ, നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ പാദേ പക്ഖാലേസി. ആയസ്മാപി ഖോ ഭഗു ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം ഭഗും ഭഗവാ ഏതദവോച - "കച്ചി, ഭിക്ഖു, ഖമനീയം; കച്ചി യാപനീയം, കച്ചി പിണ്ഡകേന ന കിലമസീ"തി? "ഖമനീയം, ഭഗവാ, യാപനീയം, ഭഗവാ; ന ചാഹം, ഭന്തേ, പിണ്ഡകേന കിലമാമീ"തി. അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തം ഭഗും ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ യേന പാചീനവംസദായോ തേനുപസങ്കമി.

ബാലകലോണകഗമനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൪. പാചീനവംസദായഗമനകഥാ

൪൬൬. [മ॰ നി॰ ൧.൩൨൫ ആദയോ പസ്സിതബ്ബം] തേന ഖോ പന സമയേന ആയസ്മാ ച അനുരുദ്ധോ ആയസ്മാ ച നന്ദിയോ ആയസ്മാ ച കിമിലോ [കിമ്ബിലോ (സീ॰ സ്യാ॰)] പാചീനവംസദായേ വിഹരന്തി. അദ്ദസാ ഖോ ദായപാലോ ഭഗവന്തം ദൂരതോവ ആഗച്ഛന്തം, ദിസ്വാന ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "മാ, സമണ, ഏതം ദായം പാവിസി. സന്തേത്ഥ തയോ കുലപുത്താ അത്തകാമരൂപാ വിഹരന്തി. മാ തേസം അഫാസുമകാസീ"തി. അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ ദായപാലസ്സ ഭഗവതാ സദ്ധിം മന്തയമാനസ്സ, സുത്വാന ദായപാലം ഏതദവോച - "മാവുസോ, ദായപാല, ഭഗവന്തം വാരേസി . സത്ഥാ നോ ഭഗവാ അനുപ്പത്തോ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ യേനായസ്മാ ച നന്ദിയോ ആയസ്മാ ച കിമിലോ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ആയസ്മന്തഞ്ച നന്ദിയം ആയസ്മന്തഞ്ച കിമിലം ഏതദവോച - "അഭിക്കമഥായസ്മന്തോ അഭിക്കമഥായസ്മന്തോ, സത്ഥാ നോ ഭഗവാ അനുപ്പത്തോ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ച അനുരുദ്ധോ ആയസ്മാ ച നന്ദിയോ ആയസ്മാ ച കിമിലോ ഭഗവന്തം പച്ചുഗ്ഗന്ത്വാ ഏകോ ഭഗവതോ പത്തചീവരം പടിഗ്ഗഹേസി, ഏകോ ആസനം പഞ്ഞപേസി, ഏകോ പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപി. നിസീദി ഭഗവാ പഞ്ഞത്തേ ആസനേ , നിസജ്ജ ഖോ ഭഗവാ പാദേ പക്ഖാലേസി. തേപി ഖോ ആയസ്മന്തോ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നം ഖോ ആയസ്മന്തം അനുരുദ്ധം ഭഗവാ ഏതദവോച - "കച്ചി വോ, അനുരുദ്ധാ, ഖമനീയം, കച്ചി യാപനീയം; കച്ചി പിണ്ഡകേന ന കിലമഥാ"തി? "ഖമനീയം ഭഗവാ, യാപനീയം ഭഗവാ; ന ച മയം, ഭന്തേ, പിണ്ഡകേന കിലമാമാ"തി.

"കച്ചി പന വോ അനുരുദ്ധാ സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഖീരോദകീഭൂതാ അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയചക്ഖൂഹി സമ്പസ്സന്താ വിഹരഥാ"തി? "തഗ്ഘ മയം, ഭന്തേ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഖീരോദകീഭൂതാ അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയചക്ഖൂഹി സമ്പസ്സന്താ വിഹരാമാ"തി. "യഥാ കഥം പന തുമ്ഹേ, അനുരുദ്ധാ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഖീരോദകീഭൂതാ അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയചക്ഖൂഹി സമ്പസ്സന്താ വിഹരഥാ"തി? "ഇധ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏവം ഹോതി - 'ലാഭാ വത മേ, സുലദ്ധം വത മേ, യോഹം ഏവരൂപേഹി സബ്രഹ്മചാരീഹി സദ്ധിം വിഹരാമീ'"തി. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഇമേസു ആയസ്മന്തേസു മേത്തം കായകമ്മം പച്ചുപട്ഠിതം ആവി ചേവ രഹോ ച; മേത്തം വചീകമ്മം... മേത്തം മനോകമ്മം പച്ചുപട്ഠിതം ആവി ചേവ രഹോ ച. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏവം ഹോതി - "'യംനൂനാഹം സകം ചിത്തം

നിക്ഖിപിത്വാ ഇമേസംയേവ ആയസ്മന്താനം ചിത്തസ്സ വസേന വത്തേയ്യ’ന്തി. സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, സകം ചിത്തം നിക്ഖിപിത്വാ ഇമേസംയേവ ആയസ്മന്താനം ചിത്തസ്സ വസേന വത്താമി. നാനാ ഹി ഖോ നോ, ഭന്തേ, കായാ, ഏകഞ്ച പന മഞ്ഞേ ചിത്ത’’ന്തി.

ആയസ്മാപി ഖോ നന്ദിയോ…പേ॰… ആയസ്മാപി ഖോ കിമിലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ‘‘മയ്ഹമ്പി ഖോ, ഭന്തേ, ഏവം ഹോതി - ‘ലാഭാ വത മേ, സുലദ്ധം വത മേ, യോഹം ഏവരൂപേഹി സബ്രഹ്മചാരീഹി സദ്ധിം വിഹരാമീ’തി. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഇമേസു ആയസ്മന്തേസു മേത്തം കായകമ്മം പച്ചുപട്ഠിതം ആവി ചേവ രഹോ ച; മേത്തം വചീകമ്മം മേത്തം മനോകമ്മം പച്ചുപട്ഠിതം ആവി ചേവ രഹോ ച. തസ്സ മയ്ഹം, ഭന്തേ, ഏവം ഹോതി ‘യംനൂനാഹം സകം ചിത്തം നിക്ഖിപിത്വാ ഇമേസംയേവ ആയസ്മന്താനം ചിത്തസ്സ വസേന വത്തേയ്യ’ന്തി. സോ ഖോ അഹം, ഭന്തേ, സകം ചിത്തം നിക്ഖിപിത്വാ ഇമേസംയേവ ആയസ്മന്താനം ചിത്തസ്സ വസേന വത്താമി. നാനാ ഹി ഖോ നോ, ഭന്തേ, കായാ, ഏകഞ്ച പന മഞ്ഞേ ചിത്തന്തി. ഏവം ഖോ മയം, ഭന്തേ, സമഗ്ഗാ സമ്മോദമാനാ അവിവദമാനാ ഖീരോദകീഭൂതാ അഞ്ഞമഞ്ഞം പിയചക്ഖൂഹി സമ്പസ്സന്താ വിഹരാമാ’’തി.

‘‘കച്ചി പന വോ, അനുരുദ്ധാ, അപ്പമത്താ ആതാപിനോ പഹിതത്താ വിഹരഥാ’’തി? ‘‘തഗ്ഘ മയം, ഭന്തേ, അപ്പമത്താ ആതാപിനോ പഹിതത്താ വിഹരാമാ’’തി. ‘‘യഥാ കഥം പന തുമ്ഹേ, അനുരുദ്ധാ, അപ്പമത്താ ആതാപിനോ പഹിതത്താ വിഹരഥാ’’തി? ‘‘ഇധ, ഭന്തേ, അമ്ഹാകം യോ പഠമം ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി സോ ആസനം പഞ്ഞപേതി, പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം ഉപനിക്ഖിപതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ ഉപട്ഠാപേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി. യോ പച്ഛാ ഗാമതോ പിണ്ഡായ പടിക്കമതി, സചേ ഹോതി ഭുത്താവസേസോ, സചേ ആകങ്ഖതി ഭുഞ്ജതി, നോ ചേ ആകങ്ഖതി അപ്പഹരിതേ വാ ഛഡ്ഡേതി. അപ്പാണകേ വാ ഉദകേ ഓപിലാപേതി. സോ ആസനം ഉദ്ധരതി , പാദോദകം പാദപീഠം പാദകഥലികം പടിസാമേതി, അവക്കാരപാതിം ധോവിത്വാ പടിസാമേതി, പാനീയം പരിഭോജനീയം പടിസാമേതി, ഭത്തഗ്ഗം സമ്മജ്ജതി. യോ പസ്സതി പാനീയഘടം വാ പരിഭോജനീയഘടം വാ വച്ചഘടം വാ രിത്തം തുച്ഛം സോ ഉപട്ഠാപേതി. സചസ്സ ഹോതി അവിസയ്ഹം, ഹത്ഥവികാരേന ദുതിയം ആമന്തേത്വാ ഹത്ഥവിലങ്ഘകേന ഉപട്ഠാപേമ, ന ത്വേവ മയം, ഭന്തേ, തപ്പച്ചയാ വാചം ഭിന്ദാമ. പഞ്ചാഹികം ഖോ പന മയം, ഭന്തേ, സബ്ബരത്തിം ധമ്മിയാ കഥായ സന്നിസീദാമ. ഏവം ഖോ മയം, ഭന്തേ, അപ്പമത്താ ആതാപിനോ പഹിതത്താ വിഹരാമാ’’തി.

പാചിനവംസദായഗമനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൭. പാലിലേയ്യകഗമനകഥാ

൪൬൭. [ഉദാ॰ ൩൫ ആദയോ ഥോകം വിസദിസം] അഥ ഖോ ഭഗവാ ആയസ്മന്തഞ്ച അനുരുദ്ധം ആയസ്മന്തഞ്ച നന്ദിയം ആയസ്മന്തഞ്ച കിമിലം ധമ്മിയാ കഥായ സന്ദസ്സേത്വാ സമാദപേത്വാ സമുത്തേജേത്വാ സമ്പഹംസേത്വാ ഉട്ഠായാസനാ യേന പാലിലേയ്യകം [പാരിലേയ്യകം (സീ॰ സ്യാ॰)] തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന പാലിലേയ്യകം തദവസരി.

തത്ര സുദം ഭഗവാ പാലിലേയ്യകേ വിഹരതി രക്ഖിതവനസണ്ഡേ ഭദ്ദസാലമൂലേ. അഥ ഖോ ഭഗവതോ രഹോഗതസ്സ പടിസല്ലീനസ്സ ഏവം ചേതസോ പരിവിതക്കോ ഉദപാദി - "അഹം ഖോ പുബ്ബേ ആകിണ്ണോ ന ഫാസു വിഹാസിം തേഹി കോസമ്ബകേഹി [കോസബ്ഭികേഹി (സ്യാ॰)] ഭിക്ഖൂഹി ഭണ്ഡനകാരകേഹി കലഹകാരകേഹി വിവാദകാരകേഹി ഭസ്സകാരകേഹി സങ്ഘേ അധികരണകാരകേഹി. സോമ്ഹി ഏതരഹി ഏകോ അദുതിയോ സുഖം ഫാസു വിഹരാമി അഞ്ഞത്രേവ തേഹി കോസമ്ബകേഹി ഭിക്ഖൂഹി ഭണ്ഡനകാരകേഹി കലഹകാരകേഹി വിവാദകാരകേഹി ഭസ്സകാരകേഹി സങ്ഘേ അധികരണകാരകേഹീ"തി.

അഞ്ഞതരോപി ഖോ ഹത്ഥിനാഗോ ആകിണ്ണോ വിഹരതി ഹത്ഥീഹി ഹത്ഥിനീഹി ഹത്ഥികളഭേഹി ഹത്ഥിച്ഛാപേഹി, ഛിന്നഗ്ഗാനി ചേവ തിണാനി ഖാദതി, ഓഭഗ്ഗോഭഗ്ഗഞ്ചസ്സ സാഖാഭങ്ഗം ഖാദന്തി, ആവിലാനി ച പാനീയാനി പിവതി, ഓഗാഹാ ചസ്സ ഓതിണ്ണസ്സ ഹത്ഥിനിയോ കായം ഉപനിഘംസന്തിയോ ഗച്ഛന്തി. അഥ ഖോ തസ്സ ഹത്ഥിനാഗസ്സ ഏതദഹോസി - "അഹം ഖോ ആകിണ്ണോ വിഹരാമി ഹത്ഥീഹി ഹത്ഥിനീഹി ഹത്ഥികളഭേഹി ഹത്ഥിച്ഛാപേഹി, ഛിന്നഗ്ഗാനി ചേവ തിണാനി ഖാദാമി, ഓഭഗ്ഗോഭഗ്ഗഞ്ച മേ സാഖാഭങ്ഗം ഖാദന്തി, ആവിലാനി ച പാനീയാനി പിവാമി, ഓഗാഹാ ച മേ ഓതിണ്ണസ്സ ഹത്ഥിനിയോ കായം ഉപനിഘംസന്തിയോ ഗച്ഛന്തി. യംനൂനാഹം ഏകോവ ഗണസ്മാ വൂപകട്ഠോ വിഹരേയ്യ"ന്തി. അഥ ഖോ സോ ഹത്ഥിനാഗോ യൂഥാ അപക്കമ്മ യേന പാലിലേയ്യകം രക്ഖിതവനസണ്ഡോ ഭദ്ദസാലമൂലം യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ സോണ്ഡായ ഭഗവതോ പാനീയം പരിഭോജനീയം ഉപട്ഠാപേതി, അപ്പഹരിതഞ്ച കരോതി. അഥ ഖോ തസ്സ ഹത്ഥിനാഗസ്സ ഏതദഹോസി - "അഹം ഖോ പുബ്ബേ ആകിണ്ണോ ന ഫാസു വിഹാസിം ഹത്ഥീഹി ഹത്ഥിനീഹി ഹത്ഥികളഭേഹി ഹത്ഥിച്ഛാപേഹി, ഛിന്നഗ്ഗാനി ചേവ തിണാനി ഖാദിം, ഓഭഗ്ഗോഭഗ്ഗഞ്ച മേ സാഖാഭങ്ഗം ഖാദിംസു, ആവിലാനി ച പാനീയാനി അപായിം ഓഗാഹാ ച മേ ഓതിണ്ണസ്സ [ഓഗാഹഞ്ചസ്സ ഓതിണ്ണസ്സ (സ്യാ॰), ഓഗാഹാ ചസ്സ ഉത്തിണ്ണസ്സ (സീ॰)] ഹത്ഥിനിയോ കായം ഉപനിഘംസന്തിയോ അഗമംസു. സോമ്ഹി ഏതരഹി ഏകോ അദുതിയോ സുഖം ഫാസു വിഹരാമി അഞ്ഞത്രേവ ഹത്ഥീഹി ഹത്ഥിനീഹി ഹത്ഥികളഭേഹി ഹത്ഥിച്ഛാപേഹീ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ അത്തനോ ച പവിവേകം വിദിത്വാ തസ്സ ച ഹത്ഥിനാഗസ്സ ചേതസാ ചേതോപരിവിതക്കമഞ്ഞായ തായം വേലായം ഇമം ഉദാനം ഉദാനേസി -

> [ഉദാ॰ ൩൫] "ഏതം [ഏവം (ക॰)] നാഗസ്സ നാഗേന, ഈസാദന്തസ്സ ഹത്ഥിനോ;
> സമേതി ചിത്തം ചിത്തേന, യദേകോ രമതീ വനേ"തി.

അഥ ഖോ ഭഗവാ പാലിലേയ്യകേ യഥാഭിരന്തം വിഹരിത്വാ യേന സാവത്ഥി തേന ചാരികം പക്കാമി. അനുപുബ്ബേന ചാരികം ചരമാനോ യേന സാവത്ഥി തദവസരി. തത്ര സുദം ഭഗവാ സാവത്ഥിയം വിഹരതി ജേതവനേ അനാഥപിണ്ഡികസ്സ ആരാമേ. അഥ ഖോ കോസമ്ബകാ ഉപാസകാ - "ഇമേ ഖോ അയ്യാ കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ബഹുനോ അമ്ഹാകം അനത്ഥസ്സ കാരകാ . ഇമേഹി ഉബ്ബാള്ഹോ ഭഗവാ പക്കന്തോ. ഹന്ദ മയം അയ്യേ കോസമ്ബകേ

ഭിക്ഖൂ നേവ അഭിവാദേയ്യാമ, ന പച്ചുട്ഠേയ്യാമ, ന അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം കരേയ്യാമ, ന സക്കരേയ്യാമ, ന ഗരും കരേയ്യാമ, ന മാനേയ്യാമ, ന ഭജേയ്യാമ, ന പൂജേയ്യാമ, ഉപഗതാനമ്പി പിണ്ഡകം ന ദജ്ജേയ്യാമ - ഏവം ഇമേ അമ്ഹേഹി അസക്കരിയമാനാ അഗരുകരിയമാനാ അമാനിയമാനാ അഭജിയമാനാ അപൂജിയമാനാ അസക്കാരപകതാ പക്കമിസ്സന്തി വാ വിബ്ഭമിസ്സന്തി വാ ഭഗവന്തം വാ പസാദേസ്സന്തീ''തി. അഥ ഖോ കോസമ്ബകാ ഉപാസകാ കോസമ്ബകേ ഭിക്ഖൂ നേവ അഭിവാദേസും, ന പച്ചുട്ഠേസും, ന അഞ്ജലികമ്മം സാമീചികമ്മം അകംസു, ന സക്കരിംസു, ന ഗരും കരിംസു, ന മാനേസും, ന ഭജേസും ന പൂജേസും, ഉപഗതാനമ്പി പിണ്ഡകം ന അദംസു. അഥ ഖോ കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ കോസമ്ബകേഹി ഉപാസകേഹി അസക്കരിയമാനാ അഗരുകരിയമാനാ അമാനിയമാനാ അഭജിയമാനാ അപൂജിയമാനാ അസക്കാരപകതാ ഏവമാഹംസു - ''ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, സാവത്ഥിം ഗന്ത്വാ ഭഗവതോ സന്തികേ ഇമം അധികരണം വൂപസമേയ്യാമാ''തി.

പാലിലേയ്യകഗമനകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൩. അട്ഠാരസവത്ഥുകഥാ

൪൬൮. അഥ ഖോ കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ സേനാസനം സംസാമേത്വാ പത്തചീവരമാദായ യേന സാവത്ഥി തേനുപസങ്കമിംസു. അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ - ''തേ കിര കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തീ''തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു പടിപജ്ജാമീ''തി? ''തേന ഹി ത്വം, സാരിപുത്ത, യഥാ ധമ്മോ തഥാ തിട്ഠാഹീ''തി. ''കഥാഹം, ഭന്തേ, ജാനേയ്യം ധമ്മം വാ അധമ്മം വാ''തി?

അട്ഠാരസഹി ഖോ, സാരിപുത്ത, വത്ഥൂഹി അധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ. ഇധ, സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി, ധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേതി; അവിനയം വിനയോതി ദീപേതി, വിനയം അവിനയോതി ദീപേതി; അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാചിണ്ണം തഥാഗതേന ആചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ആചിണ്ണം തഥാഗതേന അനാചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാപത്തിം ആപത്തീതി ദീപേതി, ആപത്തിം അനാപത്തീതി ദീപേതി; ലഹുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി, ഗരുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി; സാവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അനവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി; ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി - ഇമേഹി ഖോ, സാരിപുത്ത, അട്ഠാരസഹി വത്ഥൂഹി അധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ.

അട്ഠാരസഹി ച ഖോ, സാരിപുത്ത, വത്ഥൂഹി ധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ. ഇധ, സാരിപുത്ത, ഭിക്ഖു അധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേതി, ധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി; അവിനയം അവിനയോതി ദീപേതി, വിനയം വിനയോതി ദീപേതി; അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാചിണ്ണം തഥാഗതേന അനാചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ആചിണ്ണം തഥാഗതേന ആചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി ; അനാപത്തിം അനാപത്തീതി ദീപേതി, ആപത്തിം ആപത്തീതി ദീപേതി; ലഹുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി, ഗരുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി; സാവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അനവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി; ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി - ഇമേഹി ഖോ, സാരിപുത്ത, അട്ഠാരസഹി വത്ഥൂഹി ധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോതി.

ർന്നൻ. അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാമോഗ്ഗല്ലാനോ...പേ॰... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാകസ്സപോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാകച്ചാനോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാകോട്ഠികോ ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാകപ്പിനോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ മഹാചുന്ദോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ അനുരുദ്ധോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ രേവതോ ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ ആനന്ദോ... അസ്സോസി ഖോ ആയസ്മാ രാഹുലോ - "തേ കിര കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തീ"തി. അഥ ഖോ ആയസ്മാ രാഹുലോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ രാഹുലോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - "തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു പടിപജ്ജാമീ"തി? "തേന ഹി ത്വം, രാഹുല, യഥാ ധമ്മോ തഥാ തിട്ഠാഹീ"തി. "കഥാഹം, ഭന്തേ, ജാനേയ്യം ധമ്മം വാ അധമ്മം വാ"തി?

അട്ഠാരസഹി ഖോ, രാഹുല, വത്ഥൂഹി അധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ. ഇധ, രാഹുല, ഭിക്ഖു അധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി, ധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേതി; അവിനയം വിനയോതി ദീപേതി, വിനയം അവിനയോതി ദീപേതി; അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാചിണ്ണം തഥാഗതേന ആചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ആചിണ്ണം തഥാഗതേന അനാചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാപത്തിം ആപത്തീതി ദീപേതി, ആപത്തിം അനാപത്തീതി ദീപേതി; ലഹുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി, ഗരുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി; സാവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അനവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ

ആപത്തീതി ദീപേതി; ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി - ഇമേഹി ഖോ, രാഹുല, അട്ഠാരസഹി വത്ഥൂഹി അധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ.

അട്ഠാരസഹി ച ഖോ, രാഹുല, വത്ഥൂഹി ധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോ. ഇധ, രാഹുല, ഭിക്ഖു അധമ്മം അധമ്മോതി ദീപേതി, ധമ്മം ധമ്മോതി ദീപേതി; അവിനയം അവിനയോതി ദീപേതി, വിനയം വിനയോതി ദീപേതി; അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേന അഭാസിതം അലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേന ഭാസിതം ലപിതം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാചിണ്ണം തഥാഗതേന അനാചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, ആചിണ്ണം തഥാഗതേന ആചിണ്ണം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന അപഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി, പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേന പഞ്ഞത്തം തഥാഗതേനാതി ദീപേതി; അനാപത്തിം അനാപത്തീതി ദീപേതി, ആപത്തിം ആപത്തീതി ദീപേതി; ലഹുകം ആപത്തിം ലഹുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി, ഗരുകം ആപത്തിം ഗരുകാ ആപത്തീതി ദീപേതി; സാവസേസം ആപത്തിം സാവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അനവസേസം ആപത്തിം അനവസേസാ ആപത്തീതി ദീപേതി; ദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം ദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി, അദുട്ഠുല്ലം ആപത്തിം അദുട്ഠുല്ലാ ആപത്തീതി ദീപേതി - ഇമേഹി ഖോ, രാഹുല, അട്ഠാരസഹി വത്ഥൂഹി ധമ്മവാദീ ജാനിതബ്ബോതി.

൪൭൦. അസ്സോസി ഖോ മഹാപജാപതി [മഹാപജാപതീ (സീ॰ സ്യാ॰)] ഗോതമീ - ''തേ കിര കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തീ''തി. അഥ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം അട്ഠാസി. ഏകമന്തം ഠിതാ ഖോ മഹാപജാപതി ഗോതമീ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു പടിപജ്ജാമീ''തി? ''തേന ഹി ത്വം, ഗോതമി, ഉഭയത്ഥ ധമ്മം സുണ. ഉഭയത്ഥ ധമ്മം സുത്വാ യേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ തേസം ദിട്ഠിഞ്ച ഖന്തിഞ്ച രുചിഞ്ച ആദായഞ്ച രോചേഹി. യഞ്ച കിഞ്ചി ഭിക്ഖുനിസങ്ഘേന ഭിക്ഖുസങ്ഘതോ പച്ചാസീസിതബ്ബം സബ്ബം തം ധമ്മവാദിതോവ പച്ചാസീസിതബ്ബ''ന്തി.

൪൭൧. അസ്സോസി ഖോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി - ''തേ കിര കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തീ''തി. അഥ ഖോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ അനാഥപിണ്ഡികോ ഗഹപതി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു പടിപജ്ജാമീ''തി? ''തേന ഹി ത്വം, ഗഹപതി, ഉഭയത്ഥ ദാനം ദേഹി. ഉഭയത്ഥ ദാനം ദത്വാ ഉഭയത്ഥ ധമ്മം സുണ. ഉഭയത്ഥ ധമ്മം

സുത്വാ യേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ തേസം ദിട്ഠിഞ്ച ഖന്തിഞ്ച രുചിഞ്ച ആദായഞ്ച രോചേഹീ''തി.

൪൭൮. അസ്സോസി ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ - ''തേ കിര കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തീ''തി . അഥ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ വിസാഖാ മിഗാരമാതാ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം ആഗച്ഛന്തി. കഥാഹം, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു പടിപജ്ജാമീ''തി? ''തേന ഹി ത്വം, വിസാഖേ, ഉഭയത്ഥ ദാനം ദേഹി. ഉഭയത്ഥ ദാനം ദത്വാ ഉഭയത്ഥ ധമ്മം സുണ. ഉഭയത്ഥ ധമ്മം സുത്വാ യേ തത്ഥ ഭിക്ഖൂ ധമ്മവാദിനോ തേസം ദിട്ഠിഞ്ച ഖന്തിഞ്ച രുചിഞ്ച ആദായഞ്ച രോചേഹീ''തി.

൪൭൯. അഥ ഖോ കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ അനുപുബ്ബേന യേന സാവത്ഥി തദവസരും. അഥ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ സാരിപുത്തോ ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''തേ കിര, ഭന്തേ, കോസമ്ബകാ ഭിക്ഖൂ ഭണ്ഡനകാരകാ കലഹകാരകാ വിവാദകാരകാ ഭസ്സകാരകാ സങ്ഘേ അധികരണകാരകാ സാവത്ഥിം അനുപ്പത്താ. കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ, തേസു ഭിക്ഖൂസു സേനാസനേ [സേനാസനേസു (ക॰), സേനാസനം (സ്യാ॰)] പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ''തേന ഹി, സാരിപുത്ത, വിവിത്തം സേനാസനം ദാതബ്ബ''ന്തി. ''സചേ പന, ഭന്തേ, വിവിത്തം ന ഹോതി, കഥം പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ''തേന ഹി, സാരിപുത്ത, വിവിത്തം കത്വാപി ദാതബ്ബം, ന ത്വേവാഹം, സാരിപുത്ത, കേനചി പരിയായേന വുഡ്ഢതരസ്സ ഭിക്ഖുനോ സേനാസനം പടിബാഹിതബ്ബന്തി വദാമി. യോ പടിബാഹേയ്യ, ആപത്തി ദുക്കടസ്സാ''തി.

''ആമിസേ പന, ഭന്തേ, കഥം പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ''ആമിസം ഖോ, സാരിപുത്ത, സബ്ബേസം സമകം ഭാജേതബ്ബ''ന്തി.

അട്ഠാരസവത്ഥുകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൭. ഓസാരണാനുജാനനാ

൪൭൫. അഥ ഖോ തസ്സ ഉക്ഖിത്തകസ്സ ഭിക്ഖുനോ ധമ്മഞ്ച വിനയഞ്ച പച്ചവേക്ഖന്തസ്സ ഏതദഹോസി - ''ആപത്തി ഏസാ, നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി അനുക്ഖിത്തോ. ധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേനാ''തി. അഥ ഖോ സോ ഉക്ഖിത്തകോ ഭിക്ഖു യേന ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോച - ''ആപത്തി ഏസാ, ആവുസോ; നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി അനുക്ഖിത്തോ. ധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന. ഏഥ മം ആയസ്മന്തോ ഓസാരേഥാ''തി. അഥ ഖോ തേ

ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും ആദായ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''അയം, ഭന്തേ, ഉക്ഖിത്തകോ ഭിക്ഖു ഏവമാഹ - 'ആപത്തി ഏസാ , ആവുസോ; നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോമ്ഹി, നമ്ഹി അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോമ്ഹി, നമ്ഹി അനുക്ഖിത്തോ. ധമ്മികേനമ്ഹി കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന. ഏഥ മം ആയസ്മന്തോ ഓസാരേഥാ'തി. കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ, പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? ''ആപത്തി ഏസാ, ഭിക്ഖവേ; നേസാ അനാപത്തി. ആപന്നോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനാപന്നോ. ഉക്ഖിത്തോ ഏസോ ഭിക്ഖു, നേസോ ഭിക്ഖു അനുക്ഖിത്തോ . ധമ്മികേന കമ്മേന ഉക്ഖിത്തോ അകുപ്പേന ഠാനാരഹേന. യതോ ച ഖോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സതി ച, തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, തം ഭിക്ഖും ഓസാരേഥാ''തി.

ഓസാരണാനുജാനനാ നിട്ഠിതാ.

൨൭൭. സങ്ഘസാമഗ്ഗീകഥാ

൪൭൪. അഥ ഖോ തേ ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ തം ഉക്ഖിത്തകം ഭിക്ഖും ഓസാരേത്വാ യേന ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഉക്ഖേപകേ ഭിക്ഖൂ ഏതദവോചും - ''യസ്മിം, ആവുസോ, വത്ഥുസ്മിം അഹോസി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം , സോ ഏസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സി [പസ്സീ (ഇതിപി)] ച ഓസാരിതോ ച. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോമാ''തി.

അഥ ഖോ തേ ഉക്ഖേപകാ ഭിക്ഖൂ യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമിംസു, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദിംസു. ഏകമന്തം നിസിന്നാ ഖോ തേ ഭിക്ഖൂ ഭഗവന്തം ഏതദവോചും - ''തേ, ഭന്തേ, ഉക്ഖിത്താനുവത്തകാ ഭിക്ഖൂ ഏവമാഹംസു - 'യസ്മിം, ആവുസോ, വത്ഥുസ്മിം അഹോസി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സോ ഏസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സി ച ഓസാരിതോ ച. ഹന്ദ മയം, ആവുസോ, തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോമാ'തി. കഥം നു ഖോ, ഭന്തേ, പടിപജ്ജിതബ്ബ''ന്തി? യതോ ച ഖോ സോ, ഭിക്ഖവേ, ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സി ച ഓസാരിതോ ച, തേന ഹി, ഭിക്ഖവേ, സങ്ഘോ തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതു. ഏവഞ്ച പന, ഭിക്ഖവേ, കാതബ്ബാ. സബ്ബേഹേവ ഏകജ്ഝം സന്നിപതിതബ്ബം ഗിലാനേഹി ച അഗിലാനേഹി ച. ന കേഹിചി ഛന്ദോ ദാതബ്ബോ. സന്നിപതിത്വാ ബ്യത്തേന ഭിക്ഖുനാ പടിബലേന സങ്ഘോ ഞാപേതബ്ബോ -

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യസ്മിം വത്ഥുസ്മിം അഹോസി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സോ ഏസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച

ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സി ച ഓസാരിതോ ച. യദി സങ്ഘസ്സ പത്തകല്ലം, സങ്ഘോ തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരേയ്യ. ഏസാ ഞത്തി.

''സുണാതു മേ, ഭന്തേ, സങ്ഘോ. യസ്മിം വത്ഥുസ്മിം അഹോസി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സോ ഏസോ ഭിക്ഖു ആപന്നോ ച ഉക്ഖിത്തോ ച പസ്സി ച ഓസാരിതോ ച. സങ്ഘോ തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി. യസ്സായസ്മതോ ഖമതി തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗിയാ കരണം, സോ തുണ്ഹസ്സ, യസ്സ നക്ഖമതി സോ ഭാസേയ്യ.

''കതാ സങ്ഘേന തസ്സ വത്ഥുസ്സ വൂപസമായ സങ്ഘസാമഗ്ഗീ. നിഹതോ സങ്ഘഭേദോ, നിഹതാ സങ്ഘരാജി, നിഹതം സങ്ഘവവത്ഥാനം, നിഹതം സങ്ഘനാനാകരണം. ഖമതി സങ്ഘസ്സ, തസ്മാ തുണ്ഹീ, ഏവമേതം ധാരയാമീ''തി.

താവദേവ ഉപോസഥോ കാതബ്ബോ, പാതിമോക്ഖം ഉദ്ദിസിതബ്ബന്തി.

സങ്ഘസാമഗ്ഗീകഥാ നിട്ഠിതാ.

൨൩൯. ഉപാലിസങ്ഘസാമഗ്ഗീപുച്ഛാ

ർ൭൫. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി യേന ഭഗവാ തേനുപസങ്കമി, ഉപസങ്കമിത്വാ ഭഗവന്തം അഭിവാദേത്വാ ഏകമന്തം നിസീദി. ഏകമന്തം നിസിന്നോ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി ഭഗവന്തം ഏതദവോച - ''യസ്മിം, ഭന്തേ, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും അവിനിച്ഛിനിത്വാ അമൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, ധമ്മികാ നു ഖോ സാ, ഭന്തേ, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ''തി? ''യസ്മിം , ഉപാലി, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും അവിനിച്ഛിനിത്വാ അമൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, അധമ്മികാ സാ, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ''തി.

''യസ്മിം പന, ഭന്തേ, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനിത്വാ മൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, ധമ്മികാ നു ഖോ സാ, ഭന്തേ, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ''തി? ''യസ്മിം, ഉപാലി, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനിത്വാ മൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, ധമ്മികാ സാ, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ''തി.

''കതി നു ഖോ, ഭന്തേ, സങ്ഘസാമഗ്ഗിയോ''തി? ''ദ്വേമാ, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗിയോ - അത്ഥുപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥാപേതാ ബ്യഞ്ജനുപേതാ; അത്ഥുപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥുപേതാ ച

ബ്യഞ്ജനുപേതാ ച. കതമാ ച, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥാപേതാ ബ്യഞ്ജനുപേതാ? യസ്മിം, ഉപാലി, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും അവിനിച്ഛിനിത്വാ അമൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, അയം വുച്ചതി, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥാപേതാ ബ്യഞ്ജനുപേതാ. കതമാ ച, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥുപേതാ ച ബ്യഞ്ജനുപേതാ ച? യസ്മിം, ഉപാലി, വത്ഥുസ്മിം ഹോതി സങ്ഘസ്സ ഭണ്ഡനം കലഹോ വിഗ്ഗഹോ വിവാദോ സങ്ഘഭേദോ സങ്ഘരാജി സങ്ഘവവത്ഥാനം സങ്ഘനാനാകരണം, സങ്ഘോ തം വത്ഥും വിനിച്ഛിനിത്വാ മൂലാ മൂലം ഗന്ത്വാ സങ്ഘസാമഗ്ഗിം കരോതി, അയം വുച്ചതി, ഉപാലി, സങ്ഘസാമഗ്ഗീ അത്ഥുപേതാ ച ബ്യഞ്ജനുപേതാ ച. ഇമാ ഖോ, ഉപാലി, ദ്വേ സങ്ഘസാമഗ്ഗിയോ''തി.

൪൭൭. അഥ ഖോ ആയസ്മാ ഉപാലി ഉട്ഠായാസനാ ഏകംസം ഉത്തരാസങ്ഗം കരിത്വാ യേന ഭഗവാ തേനഞ്ജലിം പണാമേത്വാ ഭഗവന്തം ഗാഥായ അജ്ഝഭാസി -

''സങ്ഘസ്സ കിച്ചേസു ച മന്തനാസു ച;
അത്ഥേസു ജാതേസു വിനിച്ഛയേസു ച;
കഥംപകാരോധ നരോ മഹത്ഥികോ;
ഭിക്ഖു കഥം ഹോതിധ പഗ്ഗഹാരഹോതി.

''അനാനുവജ്ജോ പഠമേന സീലതോ;
അവേക്ഖിതാചാരോ സുസംവുതിന്ദ്രിയോ;
പച്ചത്ഥികാ നൂപവദന്തി ധമ്മതോ;
ന ഹിസ്സ തം ഹോതി വദേയ്യു യേന നം.

''സോ താദിസോ സീലവിസുദ്ധിയാ ഠിതോ;
വിസാരദോ ഹോതി വിസയ്ഹ ഭാസതി;
നച്ഛമ്ഭതി പരിസഗതോ ന വേധതി;
അത്ഥം ന ഹാപേതി അനുയ്യുതം ഭണം.

''തഥേവ പഞ്ഹം പരിസാസു പുച്ഛിതോ;
ന ചേവ പജ്ഝായതി ന മങ്കു ഹോതി;
സോ കാലാഗതം ബ്യാകരണാരഹം വചോ;
രഞ്ജേതി വിഞ്ഞൂപരിസം വിചക്ഖണോ.

''സഗാരവോ വുഡ്ഢതരേസു ഭിക്ഖുസു;
ആചേരകമ്ഹി ച സകേ വിസാരദോ;
അലം പമേതും പഗുണോ കഥേതവേ;
പച്ചത്ഥികാനഞ്ച വിരദ്ധികോവിദോ.

''പച്ചത്ഥികാ യേന വജന്തി നിഗ്ഗഹം;
മഹാജനോ സഞ്ഞപനഞ്ച ഗച്ഛതി;
സകഞ്ച ആദായമയം ന രിഞ്ചതി;

വിയാകരം [സോ ബ്യാകരം (സീ॰), വേയ്യാകരം (സ്യാ॰)]
പഞ്ഹമനുപഘാതികം.

“ദൂതേയ്യകമ്മേസു അലം സമുഗ്ഗഹോ;
സങ്ഘസ്സ കിച്ചേസു ച ആഹു നം യഥാ;
കരം വചോ ഭിക്ഖുഗണേന പേസിതോ;
അഹം കരോമീതി ന തേന മഞ്ഞതി.

“ആപജ്ജതി യാവതകേസു വത്ഥുസു;
ആപത്തിയാ ഹോതി യഥാ ച വുട്ഠിതി;
ഏതേ വിഭങ്ഗാ ഉഭയസ്സ സ്വാഗതാ;
ആപത്തി വുട്ഠാനപദസ്സ കോവിദോ.

“നിസ്സാരണം ഗച്ഛതി യാനി ചാചരം;
നിസ്സാരിതോ ഹോതി യഥാ ച വത്തനാ [വത്ഥുനാ (സീ॰ സ്യാ॰)];
ഓസാരണം തംവുസിതസ്സ ജന്തുനോ;
ഏതമ്പി ജാനാതി വിഭങ്ഗകോവിദോ.

“സഗാരവോ വുഡ്ഢതരേസു ഭിക്ഖുസു;
നവേസു ഥേരേസു ച മജ്ഝിമേസു ച;
മഹാജനസ്സത്ഥചരോധ പണ്ഡിതോ;
സോ താദിസോ ഭിക്ഖു ഇധ പഗ്ഗഹാരഹോ”തി.

ഉപാലിസങ്ഘസാമഗ്ഗീപുച്ഛാ നിട്ഠിതാ.

കോസമ്ബകക്ഖന്ധകോ ദസമോ.

൨൫൦. തസ്സുദ്ദാനം

കോസമ്ബിയം ജിനവരോ, വിവാദാപത്തിദസ്സനേ;
നുക്ഖിപേയ്യ യസ്മിം തസ്മിം, സദ്ധായാപത്തി ദേസയേ.

അന്തോസീമായം തത്ഥേവ, ബാലകഞ്ചേവ വംസദാ;
പാലിലേയ്യാ ച സാവത്ഥി, സാരിപുത്തോ ച കോലിതോ.

മഹാകസ്സപകച്ചാനാ, കോട്ഠികോ കപ്പിനേന ച;
മഹാചുന്ദോ ച അനുരുദ്ധോ, രേവതോ ഉപാലി ചുഭോ.

ആനന്ദോ രാഹുലോ ചേവ, ഗോതമീനാഥപിണ്ഡികോ;
സേനാസനം വിവിത്തഞ്ച, ആമിസം സമകമ്പി ച.

ന കേഹി ഛന്ദോ ദാതബ്ബോ, ഉപാലിപരിപുച്ഛിതോ;
അനാനുവജ്ജോ സീലേന, സാമഗ്ഗീ ജിനസാസനേതി.

കോസമ്ബകക്ഖന്ധകോ നിട്ഠിതോ.

മഹാവഗ്ഗപാളി നിട്ഠിതാ.